

Tọa Khanh

Houston 2019

Khoá Giáo lý tại Houston Tháng 10 năm 2019
Minh Quang Youtube

Bài Giảng Khái quát về Tâm Pháp

Khái quát về Tâm Pháp

Đời sống tâm pháp của tất cả phàm Thánh nói chung, đều nằm gọn trong hai cấu trúc sau:

- Cái biết đơn thuần không thiện ác (bare knowing) + 13 tâm sở trung hòa + 14 tâm sở bất thiện = Tâm bất thiện
- Cái biết đơn thuần không thiện ác + 13 tâm sở trung hoà + 25 tâm sở tịnh hảo = Tâm lành.

Rồi bây giờ nghe tôi giảng nè.

Tất cả phàm Thánh đều có đời sống tâm lý nằm gọn trong 2 cái cấu trúc này.

Ví dụ như thấy một con giòi (tôi nói tôi lựa cái con thấp nhất là con giòi), hoặc là con giun đất, hay là cái vị trời Phạm Thiên mà lấy cái khoảng cách rất là lớn nhưng mà thật ra cái cấu trúc tâm pháp nó na ná nhau. Na ná là sao ?

Một con giun , một con đê thì cấu trúc của nó là cái biết đơn thuần, trong bali kêu là cái tâm, cái mind đó, cái biết :bare knowing.

Nên nhớ nha, tất cả các tâm dù cho tâm nhãn thức, nhĩ thức, tâm thiện, tâm ác, tâm phàm, tâm thánh, tâm dục, tâm thiên, tâm sắc, tâm vô sắc. Tất cả các tâm thấy đều là biết cảnh hết, nhưng mà cái tâm ấy được gọi là tâm thiện, tâm bất thiện, tâm phàm, tâm thánh là vì dựa trên nhiều điều kiện, nhiều khía cạnh khác nhau. Nghe Kịp không?

Hôm nay, các vị đề nghị tôi nói về 2 hệ thống duyên của Phật giáo. Đó là 24 duyên hệ và 12 duyên khởi.

Thì để bắt đầu vào cái bài giảng, bắt đầu vào nội dung của 2 thứ duyên này thì chúng ta tuyệt đối không thể mơ hồ mù tịt về 2 công thức này.

Bởi vì, phải dựa vào 2 công thức này thì tôi mới có thể nói cho bà con nghe về hệ thống nghiệp lý của Phật giáo, hay là cái mối quan hệ giữa kiến thức A tỳ đàm và pháp môn tứ niệm xứ.

Rồi cái chữ duyên với vấn đề tái sinh, cái chữ duyên với vấn đề nghiệp lý, chữ duyên đối với vấn đề tu hành giải thoát. Tôi nói không biết là bao nhiêu lần, tôi nói chậm nha. Toàn bộ thế giới này được thiết lập và cấu tạo trên một cái chữ duyên.

Không có một thứ gì trên đời này ngẫu nhiên mà có, mọi thứ có được dựa vào vô số điều kiện . Ta gọi các điều kiện ấy là duyên.

Duyên gồm có 2 thứ đó là duyên trợ sinh và duyên trợ lực.

Duyên trợ sinh là điều kiện giúp cho cái gì đó từ chưa có được có. Cái đó là duyên trợ sinh. Ví dụ như là quan hệ mẹ với con. Thì mẹ chính là duyên trợ sinh cho con.

Còn cái duyên thứ 2 là duyên trợ lực. Như ông bố.có nghĩa là sau khi có mặt rồi thì mình cần sự hỗ trợ của rất là nhiều điều kiện, tất cả những điều kiện hỗ trợ ấy được gọi là duyên trợ lực. Nghe kịp không?

Ví dụ như cái hạt, mình bỏ một cái hạt vào trong cái chậu đất. Thì cái hạt đó chính là duyên trợ sinh cho cái cây đó. Nhưng mà cái hạt đó mình bỏ vào trong cái chậu đất đó nó có thể phát triển thành cây có hoa , có trái được tự nhiên hay còn cần điều kiện gì nữa không?

Nước, nắng, phân, đúng không? Mà nó thiếu oxy cũng không được nữa đúng không?

Mà nếu mình tưới nước vô rồi mình đem mình bỏ vô một cái chỗ mà nó kín mít không sương không gió thì cũng hơi khó để lên cây. bởi vì bên Thụy Sĩ có lần tui mua rau om về nấu canh chua đó, tui thấy mấy cọng mà nó có rễ đó. tui mới đem bỏ vào trong cái chậu. và tui hi vọng nó có thể phát triển, nhưng không! Nó ốm nhách, xanh lè mà nó dài thòng lòng mà nó không có mùi luôn nữa. QUý vị có hiểu tui nói không?

Tui đã làm rồi, rau răm , rau om tui làm rồi. Nó vẫn phát triển nhưng nó phát triển nhìn cho vui vậy thôi. Cái cọng rau om nó mập k nói gì, đằng này nó ốm tong ốm teo mà nó tái nhợt. cái lá nó như lá me vậy đó. mắc cười lắm.

Cho nên, mọi thứ ở đời tồn tại có mặt được là nhờ vào 2 chữ duyên 2 cái điều kiện:

Điều kiện 1 là điều kiện trợ sinh, tức là nó giúp cho cái gì đó có mặt.

Cái duyên thứ 2 gọi là duyên trợ lực, có nghĩa là cái gì đó nó có rồi thì nó phải cần cái sự hỗ trợ.

Như vậy, tui quay ra tui hỏi bà con, nếu mà nói như vậy thì tất cả mọi thứ ở đời này đều nhờ đến các duyên đúng không?

Từ vật chất đến tinh thần, tui ví dụ như cái chuyện đứa bé từ cái chuyện nó không biết chữ, đem nó vào trong trường cho cô dạy. Thì cái đó là trợ sinh đúng không?

Từ không biết chữ dạy cho biết chữ là trợ sinh.

Nhưng mà nó có đọc sách báo thêm nữa không?

Mà tôi nhớ hình như trong trường Mỹ nó có nhiều loại sách lắm. Máy loại sách đó buộc sinh viên phải đọc đúng không?

vì mấy loại sách đó đòi hỏi kiến thức của một sinh viên đó chính là chuyên trợ lực. Đúng không?

Cái bài vở là text book là khác, còn mấy cái resterenbook là khác, nó hỗ trợ rất là nhiều.

Cho nên, mọi hiện hữu trên đời này từ hạt cát cho đến hòn núi, từ một giọt sương đêm cho đến một dòng sông, một cái hồ nước lớn. Tất cả đều phải nhờ đến 2 cái điều kiện hỗ trợ đó là chuyên trợ sinh và chuyên trợ lực.

Mà hỏi nầy mọi người học xong cái cấu trúc tâm pháp đó là để tạo nên toàn bộ cái thế giới này là cái yếu tố đầu tiên đó chính là chúng sinh.

Chúng sinh gồm có 2 đó là : tâm chúng sinh và nghiệp chúng sinh. có nghe kịp chỗ này không?

Tâm chúng sinh là cái chúng sinh đó là tâm thiện hay là tâm bất thiện?

Chính vì cái nghiệp thiện và cái nghiệp bất thiện ấy , chính vì cái tâm thiện và tâm bất thiện ấy nó mới tạo ra cái quả thiện hay là quả bất thiện.

Cho nên tui nói hoài, thế giới này nó được cấu tạo bởi 2 thứ đó là: hạnh phúc và đau khổ đúng không?

Hạnh phúc là gì?

Hạnh phúc là mình có những cái mình thích và đau khổ là chấp nhận cái mình ghét.

Mà cái gì tạo nên thích và ghét ấy?

Một là tiền nghiệp quá khứ, 2 là khuynh hướng tâm lý, và 3 là môi trường sống.

Chính 3 cái thứ này nè nó làm nền cho cái chuyện mình thích hay là ghét cái gì đó. Từ cái thích và ghét đó nó mới tạo ra cái mà mình gọi là hạnh phúc hay là đau khổ.

Giờ nghe kịp chưa?

và chính vì cái tiền nghiệp cho nên nó mới dẫn đến cái chuyện là hôm nay mình có mặt ở môi trường nào. có đúng không ta?

Tại sao đều là con rồng cháu tiên mà đưa miền Trung đưa miền Bắc?

Rồi tới hồi vượt biên đưa miền Bắc thì nó đi hơi khó hơn đưa miền Nam. Nó lạ lắm

và khi mình xuất phát bến bãi đó, mình xuất phát ở bến nào thì mình thường được cái loại tàu nào vớt. có biết cái đó không?

Ví dụ khi mình đi phía nam thì mình đi hướng nào mình dễ tấp như Malay, Thailand. có hiểu cái đó không ta?

Còn mình dân miền Bắc thì mình đâu có tấp vô Malay với Thailand được đâu phải không? vậy mình tấp vô đâu?

Hồng Kông!

Thấy chưa? thấy chưa? Quý vị thấy chính vì cái tiền nghiệp nó mới đẩy cho anh sanh làm người miền nào, rồi đến cái chuyện vượt biên

nó cũng khác nữa. Mà hình như cái số phận của cái số người mà tập vô cái trại Hồng Kông nó cũng khác cái trại Malay nữa đúng không?

Mà cái đoàn cao quý nó đến nó thăm 2 cái chỗ này hình như cũng hơi khác nữa. Ngộ lắm.

Cho nên chuyện đầu tiên là tiền nghiệp, nó đưa bà con đi đến góc trời nào trong cái trời đất này. và ở đó, cái môi trường đó nó lại kích thích cho cái khuynh hướng tâm lý của bà con.

Tôi ví dụ, phụ nữ nào cũng thích quần là áo lụa, phấn son, mỹ phẩm. Tôi giả định như vậy. Nhưng nếu mà do tiền nghiệp chúng ta mang thân nữ mà ở cái xứ nghèo nó hơi khác xứ giàu phải không?

Rồi tui thấy tui nói, tui xin lỗi trước. Tôi giảng tôi không có ý chọc chọc ai hết. Tôi thấy hình như cái đám nail hay đi xe hiệu, giỏ xách hiệu, hột xoàn bụi. rồi mới cho nên tôi không biết quý vị có phải học hành tới đâu, giàu có tới đâu không biết mà tôi thấy đi xe hiệu, đeo LV là tui nghĩ dân nail. Nó lạ lắm.

không biết tại sao ? Cái người tính gì đi nữa mà cứ hễ đi Mỹ là dính vô nail, mà xáp vô nail thì sớm muộn cũng phải xài đồ hiệu xài đồ hiệu. Nó lạ lắm.

Cho nên cái môi trường sống rất quan trọng, Đừng nói với tôi là các vị có bản lãnh thế nào tôi không cần biết mà cái môi trường sống nó lớn lắm. và tôi còn biết một chuyện nữa, tôi cũng xin tạ lỗi cùng với người có vấn đề.

Đó là vấn đề giới tính, người mà hifive. theo trong kinh nói có 2 trường hợp mà mình là gay. trường hợp 1 là bẩm sinh mẹ đẻ ra là đã như vậy, còn trường hợp thứ 2 mới tan thương: môi trường.

Tôi ví dụ như nghề nghiệp. Nam mà nhào vô làm ba cái makeup, rồi fashion designer tiếp xúc với ca sĩ đó. Mà sao nó sáp vô từ thằng cái nó qua cong luôn mà nó không có hay. tới lúc mà nó mắng là đồ quý sứ là coi như xong rồi. Nó mắng mà đồ quý sứ là thua rồi. Có đúng không?

Cho nên, Thương con muốn con thẳng, không muốn con cong thì tốt nhất cho con làm cái nghề mà nó khỏi va chạm chỗ đó. Những cái bé trai mà lớn lên trong cái môi trường mà quá nhiều nữ, lớn lên nhìn qua thấy mẹ, dì, chị . man cũng khó thẳng ấm.

CHưa kể có những gia đình mà họ thèm con gái quá mà nó quất một đọc 4 đứa trai, tuyền ra một đứa nghĩa vụ quân sự,biết vụ đó không? tuyền ra một đứa để mà mặc đồ con gái. tôi đã gặp rồi.

Mà vì sao 4 đứa lại lựa ra thằng đó?

Do tiền nghiệp.

Tại sao thằng Tèo, thằng Tí, bé Bi, bé Bọng nó không lựa, trong 4 đứa lựa ngay cái bé Bi để mà giả gái cho nhà vui.

Cho nên nhớ cái này rất quan trọng, toàn bộ thế giới này thiết lập trên 2 thứ giả niệm hạnh phúc và đau khổ.

Tại sao hạnh phúc và đau khổ tôi gọi là 2 thứ giả niệm?

Bởi Vì 2 thứ này nó có được là do Ảo tưởng.

Ảo tưởng là sao? Do tiền nghiệp tôi sinh ra trong môi trường đó, cái tự nhiên tôi thích và tôi ghét. Cái thích cái ghét một số thứ mà không giống cái thích cái ghét của cô này.

Khi mà cái thích ghét của tôi không giống quý vị thì khi mà tôi được 2 cái thứ mà thích và ghét đó thì hạnh phúc và đau khổ nó cũng khác có đúng vậy không?

Tôi thích ăn đồ ăn Ý, khi mà tôi được ăn đồ ăn Ý thì tôi rất là hạnh phúc. Nhưng mà có những người họ không có ăn spaghetti được. Trong số đó có tôi đó.

Những người mà họ mời tôi về nhà họ thương dữ lắm luôn, mà họ đem ra cái đĩa mà tôi nhìn cái đĩa đó tôi muốn đứng dậy tôi về rồi. Đang đói mà Tôi gặp mỳ ý mà tôi còn gặp sốt cà là tôi thù dữ lắm. Mà tôi biết có những người mà họ đang đói bụng mà họ gặp đĩa mì ý sốt cà là họ điên lên vì hạnh phúc. còn tôi điên lên vì tôi tức, tôi ăn không được cái đó.

Cho nên hạnh phúc và đau khổ là 2 thứ giả niệm. giả niệm là sao?

Là bởi vì khuynh hướng tâm lý, tiền nghiệp và môi trường sinh trưởng của anh nó ra sao nên bây giờ anh có những cái thích ghét nó không giống người khác. Nghe kịp không? 0:16:16

Tôi biết trong mấy cụ phật tử mà tui quen có hai trường hợp đối lập nhau. Có cụ sợ con nít như sợ ma các vị có biết không? Đến nhà con gái có mình ngồi đó mà bà nghe con nít nó khóc là bà lắc đầu, sư tới con mới tới con sợ tiếng này lắm. con chỉ thăm tụi nó cuối tuần mà con thăm là con xẹt giống như bà xẹt vậy đó. Tới là con đi liền. bà mà sợ cháu đến mức như vậy. bà sợ con nít lắm. bà thích về coi kinh ngồi thiền đi park đi bộ đi biển. nhưng tôi biết có những cụ cái gì cũng bỏ hết để chăm cháu. Lo cho cháu.

Các vị thấy chưa? Tức là khuynh hướng tâm lý nó khác nhau. Có những người trong nhà họ muốn có được càng nhiều đồ càng tốt. có

những người họ thềm khoảng trống, quý vị có biết không? Họ hạnh phúc khi có một món đồ được đem ra, có người họ hạnh phúc khi có một món đồ được đem vào. Có biết cái đó không? Cho nên từ đó nó mới dẫn đến cái này. Có những người họ làm đẹp mặt mày họ bằng cách họ đem vào, có những người họ làm đẹp mặt mày họ bằng cách họ đem ra. Có hiểu cái này không ta? Đem ra có nghĩa là họ làm sao cho nó hết nám. Hết mụn cho nó hết mụn. nó sạch là xong. Còn đem vào là sao ta? Đúng chưa? Tu cũng vậy. tu có hai cách: tu là đem vào cái gì đó và đem ra cái gì đó có đúng không? Hạnh phúc cũng vậy, hạnh phúc và đau khổ. trên đời này bao nhiêu cảnh đời là bấy nhiêu bi kịch và tôi xin đoán chắc một ngàn phần trăm với bà con là cái đau khổ của mỗi người là khác nhau lắm. tôi xin đoán chắc với mọi người rằng là tất cả cái đau khổ tất cả hạnh phúc nụ cười trên hành tinh này nó đều đến từ hai nguồn thôi. Còn ai nhớ nữa không?

Tất cả đau khổ trên đời này nó chỉ đến từ hai nguồn thôi. Đó là Có cái gì đó và không có cái gì đó. Có phải không ta? Có đồng ý cái đó không? Phải tuyệt đối đồng ý? Tất cả hạnh phúc cũng đều đến từ hai nguồn là có cái gì đó và không có cái gì đó. Thì cái gì có làm cho mình hạnh phúc? Tôi ví dụ thôi, đó là tiền bạc, nhan sắc, sức khỏe, uy tín, tình cảm. đó là những thứ mình có nó làm cho mình hạnh phúc. Có những cái mình không có mà nó làm cho mình hạnh phúc. Cái gì ta? Không bệnh, không nợ, không bị vấn đề pháp lý, không bị thù oán, không bị trục trặc về gia đạo. đúng không? Thì đó là những cái không làm cho mình hạnh phúc đúng không? Thì đau khổ nó cũng có hai nguồn y chang như vậy. Có những thứ có mà nó làm cho mình đau khổ có những thứ không nó làm cho mình đau khổ. Thì cứ vậy mà hiểu. nghe kịp không? Hiểu hả?

Như vậy mình ôn lại nha. Sáng nay mình học một loạt info rất là nhiều tôi sợ bà con không có ghi kịp. như vậy thì là chắc chắn là phải về nghe lại chứ tôi sợ bà con nhớ không có nổi.

Tất cả đời sống của chúng sinh trong đời nó đều được thiết lập trên hai thứ hạnh phúc và đau khổ. Hạnh phúc và đau khổ ấy nó lại dựa vào hai cái điều thích và ghét. Có được điều mình thích thì mình gọi đó là hạnh phúc. Chịu đựng cái điều mình ghét thì mình gọi đó là đau khổ. Và cái thích ghét nó từ đâu mà ra? Nó do ba cái nguồn là tiền nghiệp, khuynh hướng tâm lý và môi trường sống.

Và khi mà ta sống chánh niệm. ta sống chánh niệm có nghĩa là ta giải quyết ba cái này. Hiểu không ta? Tôi hỏi các vị. chúng ta có thể can thiệp vào cái tiền nghiệp được không? Suy nghĩ kỹ lại đi. Tôi cho mượn một phút. Tôi hỏi một lần nữa. ba cái đó mình có chuyển được không? Cả ba cái. Một là tiền nghiệp. hai là khuynh hướng tâm lý ba là môi trường sống. chuyển được cái nào? Đời sống chuyển được. Ta không thể lựa nơi sanh nhưng ta có thể lựa nơi sống. rồi đó là 1. Còn cái khuynh hướng tâm lý mình chuyển được không? Thì khi mình thay đổi môi trường là ít nhiều mình cũng thay đổi được nhưng cái tiền nghiệp mình có thay đổi được không?

Nói như thế nào mà tôi gật đầu không dám lắc. Được không? Tôi bày bà con một chuyện: Trong nguyên tắc lý luận ấy, trước khi chúng ta cãi với nhau chuyện gì thì chuyện đầu tiên chúng ta phải có một cái định nghĩa giống nhau. Nghe kịp không? Hiểu hả? Bởi vì là một chữ đó mà hai người hiểu khác nhau là cãi tới tét luôn. Có hiểu cái đó không?

Ví dụ như Tôi hỏi: trưa nay ở đây có gì ăn không? Thì cái chuyện có gì ăn thì người việt mình hiểu là cơm. Mà thằng ý tưởng là mì thẳng

nhật nó tưởng là sushi. Chưa hết có cái chuyện này nữa bữa tui có nhận được message: sư có giận không? Tôi ngạc nhiên. Tôi mới gọi lại phật tử: chuyện gì vậy? cái nói: con đói bụng quá, sư “có giận” không? Thì ra cái chữ “có gì ăn” nó dính liền. có hiểu không? Hỏi sư có giận không? Tôi ngạc nhiên tôi mới hỏi: what’s wrong? Cái gì vậy? nó hỏi lần nữa, mà nó vẫn dính liền cái chữ lần nữa, nó không có space. Hỏi nữa nó nói là con đói bụng quá ghé sư có gì ăn không? Thì lúc đó mới hiểu là Chữ Gì ăn nó ra giận. Cho nên chúng ta phải hiểu cái nghĩa giống nhau thì mình mới nói chuyện với nhau được. Như vậy tôi nhắc lại lần nữa.

Tiền nghiệp là gì? Là nhân trước. Có bao nhiêu thứ tiền nghiệp? Thấy chưa! Thấy chưa! bây giờ mới thấy tại sao phải học giáo lý. Tại mình tưởng cái đó mình biết rồi. Tôi xin nói bà con đừng có giận : nhiều người thấy là bố thí là gì tôi biết rồi. trì giới là gì tôi biết rồi. niệm phật là gì tôi biết rồi. có người còn ngang nữa ngồi thiền là gì tôi biết luôn. Thật ra cả ba cái đó từ đó giờ tôi đi giảng cả ba cái đó tôi chưa gặp người nào trả lời cho tôi bố thí trì giới mà tôi vừa ý hết.

Thì cái hiểu không được vấn đề nó rất là nặng. bố thí họ tưởng bố thí là cho. Give. Nhưng trong đạo phật mình Bố thí có hai : To give và Give up. Yeah! Có biết give up không? Give up có nghĩa là Buông. Give là cho mà Give up là Buông. Mà đa phần là to Give. Bố thí nó có hai cách là bố thí kiểu thả điều và và kiểu thả chim. Bố thí kiểu thả chim là to give up. Là buông ra rồi lòng không vướng bận nữa, là to give up. Còn bố thí kiểu thả điều là to give cho mà còn vướng, sợ cho nhiều. có người họ cho tiền tôi xong họ dòm đôi giày tôi đi xong họ hỏi “trời ơi sao sư sang vậy ? » tui quay qua tại tui vừa mới giảng xong « cô thả điều chớ không phải thả chim » .cô không chịu tìm hiểu là ở đâu trầm có cái đôi đó. Trầm mua hay người ta cho. Chỉ cần

thấy là mình xài tốt hơn bả là bả phang liền sư xài đồ sang hơn con.
Tui bực quá tui quay qua « cái đó thả điều đó ! »

nghe kịp chưa ?

Cho nên tiền nghiệp có bao nhiêu thứ ? Có hai. Tiền nghiệp của kiếp này và tiền nghiệp của kiếp sau. Tiền nghiệp của kiếp này mình sửa không được nhưng tiền nghiệp của kiếp sau mình sửa được. Vì tiền nghiệp của kiếp sau chính là những gì mình đang làm bây giờ. Cho nên khi người ta hỏi tiền nghiệp tui sửa được không? mình nói tiền nghiệp của kiếp này mình sửa không được. nhưng tiền nghiệp kiếp sau tui sửa được. có hiểu không ? trong thế giới động vật có những con nó gât hoài mà nó không hiểu mà nó vẫn gât. cho nên kiếp sau nó sanh làm con kỳ nhông gât hoài như thế này. Nha. Có hiểu không ?

Tiền nghiệp có hai : tiền nghiệp kiếp này và tiền nghiệp kiếp sau. tiền nghiệp kiếp này mình không sửa được. vì nó đã là too late. Nhưng mà kiếp sau mình sửa được. vì sao ? bởi vì tiền nghiệp kiếp sau là những gì mình đang làm bây giờ. Bả vẫn không hiểu. ai ngồi gần néo nó một cái. Có hiểu không ? có ai hiểu nó người ta nghe chứ tui không giải thích tui rất là mệt. Bây giờ hiểu chưa? sư cô hiểu không ? chứ nếu mà cô không hiểu thì nguyên cái đám ngồi ghé là nó xếp chung một loại đó. Tui nhớ cái câu tiếng việt : mấy người bị mụn á bị mặt rỗ tức là gamowasaki, tức là gà mổ quá sá kỳ.

Okay. Như vậy thì cái làm nên thế giới này có thích và ghét đúng không? Cái làm nên thế giới này là thích và ghét. tại sao you lấy thằng tèo mà you không lấy thằng tí vì you thích thằng tèo hơn thằng tí. Đúng không ? và khi you lấy được người you thích là hạnh phúc đúng không ? cái thế giới này. Tại sao you không mua cái nhà ở đằng

kia mà you mua cái nhà ở đây. Tại sao You không thích đi xe hiệu này mà you thích đi xe hiệu kia. Và như vậy thì cái hạnh phúc của you rõ ràng nó dựa vào cái thích và ghét đúng không? Và khổ thay cái thích và ghét ấy nó dựa vào ba cái điều kiện mà tôi vừa nói. Đó là tiền nghiệp, khuynh hướng tâm lý và môi trường sống. Thì tôi hỏi bà con một điều là : Ba cái điều kiện đó mình có chỉnh được không ? thì bà con nói là : môi trường sống chỉnh được vì ta không thể chọn nơi sinh nhưng có thể chọn nơi sống. Nơi chết chọn được không ? 50/50. nếu mà nhảy lầu thì lựa được. nếu để tự nhiên chết thì lựa không được. như vậy mình lựa nơi chết được không ? dạ được, năm mươi phần trăm. Nếu con tự sát. Con lựa được. Hiểu không ? bà dòm tôi không là bà không hiểu. cô mở ra cô nhảy cái là biết liền à. Như vậy thì đã không muốn thì không có chuyện gì để nói. Nha. Giờ có ai tự sát trong đời này chưa ? dạ được rồi tôi nói vậy với họ tôi không nói với cô. cho nên nó hỏi mình có lựa được nơi chết hay không là mình phải cẩn thận. mình nói là may be. ở trong trường hợp nào? Tức là suicide. được chứ. Bởi vì sao, ở việt nam dễ lắm, rửa chân cho ướt, đứng lên nền gạch, chọt dzô cái lỗ cắm điện, mắt sáng lên. Rửa chân cho ướt, đứng lên nền gạch, chọt dzô mắt sáng lên. Hỏi tại sao ở việt nam được mà bên đây không được ? điện yếu. có ông kia ông trả lời : cầm hai cộng. 110v với 110v là 220. Chết không ? Không chết. Okay tôi đùa cho bà con tỉnh ngủ thôi nha. Nhưng mà cái câu đó không phải tôi đùa. Hai lần non thì không phải một lần già hiểu không ? Hai lần hai bằng bốn nhưng mà hai lần non không bằng một lần già. Hiểu hả ? Ví dụ cái cây đó ba tháng là nó mới có trái thì từ khi nó ra hoa cho tới khi nó kết trái là nó mất một tháng nữa. bây giờ nó mới có ra kịp một tuần mình hái ra mình dzú thời gian gấp đôi là nó giục luôn. Có những trường hợp mình không làm toán cộng được.

Cho nên trong kinh mới nói. Thời gian tu ba la mật để thành phật là thời gian cố định. Dầu cho vị bồ tát có tu tập tinh tấn mỗi ngày trong mỗi kiếp thì thời gian tu thành phật không thể vì vậy mà ngắn hơn được. Vì mỗi thứ trái nó cần thời gian thích hợp để nó phát triển. và đây có những chuyện mà tôi nghĩ bản thân quý vị cũng giống tôi. Có những chuyện tôi đã biết từ lâu lắm nhưng để thâm thía thì tôi cần một khoảng thời gian. Cách đây hai mươi năm tôi đã biết chuyện đó rồi. nhưng để thâm thía thì đến chiều nay tôi mới thật sự tôi thâm cái chuyện đó. Có hiểu không? Hiểu hả? Thì cái chuyện đặc đạo nó y chang vậy. tức là vô số kiếp gặp phật chư thánh tăng rồi nghe về bốn diệu đế mười hai duyên khởi mình nghe hoài nghe hoài uẩn xứ giới đế nghe hoài không cách nào đặc được. Khi mà các ba la mật nó chín muồi rồi tự nhiên mình hiểu đơn giản vô cùng. Không thể ép được.

Cho nên chữ Duyên trong đạo phật nó quan trọng khiếp lắm.

Trong kinh các ngài có một cái ví dụ mà tôi rất là thích. Các ngài nói: có một cô vợ bé khi mà chồng chết thì cô vợ cả mới nói là ảnh chết rồi theo lý cô không có lý do gì mà ở cái nhà này, nhưng nếu đứa bé trong bụng cô là con trai thì cô sẽ được chia một phần, nhưng nếu trong bụng cô là con gái hoặc nếu cô không giữ bào thai này để sanh con ra thì coi như go out. Cô vợ bé nóng ruột quá cô mới lấy dao cô rạch ra để lấy coi đứa bé là trai hay gái.

Đó là câu chuyện ngụ ngôn trong trường bộ thôi. Nhưng mà nó cho mình thấy dầu các vị có tu bằng trời nhưng mà cái duyên nó chưa tới thì các vị cũng không gặt được quả lành. Tôi nói hoài. Cách đây mười năm các vị rất là siêng. Các vị trồng rất nhiều trái. Sau khi trồng xong các vị trở thành một người đồ đốn lười biếng nghiệp ngập chích hút đến bây giờ trong vườn quý vị vẫn có nhiều cây trái để ăn đúng không? Mặc dù mười năm qua quý vị rất lười biếng đúng không? Vì

sao vậy? đã làm mười năm trước. Nhưng mà cách đây ba năm, các vị rất là siêng, các vị trồng rất là nhiều cây trái chiều nay những loại cây lâu năm nó có kịp ra trái cho quý vị ăn không? Nghe kịp chưa?

Cho nên phải nói một chuyện rất là rõ. Tôi không có thiết tha lắm cái chuyện cầu an cầu siêu là vì nhiều lẽ. thứ nhất, nếu mà ai đó tụng kinh cho mình mà mình có thể nhờ vậy mà được này được kia thì mình ngu gì mình tu cho cực. cứ đi làm những thứ như đi ăn cướp đốt nhà buôn ma túy rồi nhờ thầy chùa tụng là xong. Nghe kịp không? Hình như cái đó không được đúng không? Mình làm ác cho đã rồi mình nhờ người ta tụng. Điều đó cho thấy là anh phải như thế nào đó thì mới anh mới đi lên hoặc là đi xuống đúng không?

Và một chuyện nữa đó là có nhiều khi mình tu một đời nhưng chết vẫn bị đọa đó là vì sao? Đó là vì lúc mình tắt thở đó cái trái cũ cây cũ mình trồng trong vô lượng kiếp, nó cho quả lúc đó. Trong kinh nói thế này, trong một chuồng bò đóng kín cửa chuồng thì con ra trước không phải con mạnh nhất mà là con gần cửa nhất, đồng ý không? Một con to đùng, một con bò mộng to đùng nó đứng trong góc, nó bị một trăm con bò chặn đường làm nào nó ra đây? Nó lấn cửa nào? Trong khi đó một con bò con nhỏ xíu ốm yếu mà nếu nó đứng bên cạnh cái cửa thì cửa mở ra là nó ra trước. thì khi mình tắt thở đó cái nghiệp nào trong đời trước mà nhằm ngay cái nó trở đó thì mình phải đi theo nó. Cho nên một đời làm thiên sư, một đời làm học giả, một đời làm cư sĩ tu tập trang nghiêm tinh tấn miên mật tới lúc mình đi mình đi theo cái nghiệp cũ. Nhưng Nói như vậy không phải cho bà con sợ. nói như vậy không phải là tuyệt đối. vì trong kinh có thêm chuyện nữa đó là:

Trong đạo Phật Không hề có luật bù trừ.

Có nghĩa là tui đi ăn cướp tui giết người rồi tui đi cất chùa nhiều cái chùa nó bù lại cái chuyện đó. Trong đạo Phật không có chuyện đó. Nhưng mà trong đạo Phật có cái chuyện này đó là cái nghiệp mạnh nó át trừ cái nghiệp yếu. rồi trong cái thời điểm đó, cái nghiệp xấu nó cho quả nhưng cái nghiệp thiện nó mạnh hơn, nó át cái nghiệp xấu đi, rồi cái nghiệp xấu được dời hoãn lại lúc khác, mà dời hoãn tới một lúc nó bị vô hiệu. nhưng mà nghe đừng có ham. Đó là với cái nghiệp ác nghiệp thiện cũng y chang vậy. lẽ ra hôm nay mình được cái phước nào đó nó trở hôm nay nhưng mà do mình sống gian ác quá nên cái ác nó đẩy cái ông thiện này quá mốc khác. Mà nếu cái ác mình nhiều quá thì nó đẩy riết hồi một hồi cái ông thiện này fired đi luôn. Bà con tự xét coi mình một ngày coi mình cái nào nhiều thì biết.

Cho nên á ví dụ con rùa mù nghe run thiệt nhưng nếu quý vị biết cái chuyện này quý vị bớt run. Đó là trong kinh nói, việc mang thân người nó rất là khó. Khó như là một con rùa mù ở dưới biển mà một trăm năm trời đầu lên một lần mà do một cái trùng hợp hiếm hoi nào đó mà con rùa mù đó nó chọt cái đầu vô cái lỗ ván trôi trên biển. hiểu không? Trên biển có một tấm ván có cái lỗ nhỏ xíu vừa cái đầu con rùa, mà con rùa đó là rùa mù một trăm năm nó mới trời lên một lần. thì cái cơ hội cái random nào mà nó chun vô cái lỗ. ngài nói cái cơ hội đó nó còn lớn hơn cái cơ hội mình chết được mang thân người. nhưng mà đó là với người không biết. chứ đối với người biết đạo thì mỗi lần mình sống chánh niệm là một lần mình trời lên. Thì cơ hội mình trời lên nhiều hơn những người không tu gấp triệu lần. cứ mỗi lần quý vị sống chánh niệm tu tứ niệm xứ đó, mỗi lần tu tứ niệm xứ là một lần mình trời lên, thì cơ hội làm người mình nó lớn hơn. Trong

chú giải có ghi cái này tôi thích lắm. Tại sao gọi là Tam Bảo? ai thường nghe tui giảng có nhớ được cái này không? Thì có ba ý nghĩa:

Một, Bảo ở đây là bởi vì trên đời này không có cái gì quý hiếm bằng Phật Pháp Tăng hết. Sẽ có một thời gian mấy chục ngàn tỷ đại kiếp các vị không có thấy hình dáng cuộc đời này các vị có thấy Phật ra đời đâu thấy? không một thứ mỹ kim bảo thạch nào mà nó quý bằng Tam Bảo.

Cái thứ hai là không có một cái bảo vật nào trên đời này mang lợi ích cho chúng sanh nhiều hơn là Tam Bảo. Một viên kim cương mà nó nặng bằng trái dưa hấu đi nữa thì nó chỉ đem lại lợi ích cho ông chủ nó thôi chứ không thấy người khác ké được cái gì hết, đúng không? Ông giàu vậy chứ ở đây có ai mà thừa hưởng được cái xu nào không? Tôi là người đầu tiên không được cái gì hết. Thế là bây giờ ông bị mất, ông bị cháy nhà là tui không bị mất cũng không có được gì hết, nha. Nhưng nếu ông là người như ngài Pa-auk, ông là ngài Sitagu, ông là ngài Mahasi ông là ngài Kim Triệu thì cái người ké ông rất là nhiều. phải nói là ngày hôm nay nếu không có giáo pháp thì chúng ta không có cơ hội gặp nhau để mà ngồi lại để mà cùng vui với một đề tài mà tui cho là cần thiết như thế này, nha.

Cho nên Tam Bảo có ba cái đặc biệt, một là quý hiếm không gì bằng, thứ hai là lợi ích không có gì quý gì trên đời này mang lại lợi ích cho chúng sanh như là tam bảo. cái thứ ba, là cái an ủi tui nhất. Người đại phước, phải là người đại phước mới có cái chánh tín nơi tam bảo. Chánh tín là gì, chánh tín là tin do hiểu thì gọi là chánh tín. Và phải ghi câu này nữa này.

Thánh nhân khác phàm phu ở chỗ này: Thánh nhân hiểu rõ điều mình tin nên chết bỏ điều mình hiểu. còn phàm phu không hiểu rõ lắm điều mình tin nên không tin lắm điều mình hiểu.

Có hiểu không?

Thánh nhân hiểu tuốt tuồn tuột tất tần tất những điều mình tin cho nên thánh nhân tin chết bỏ điều mình hiểu. còn mình á thì mình không hiểu lắm mà mình cũng không tin. Cho nên mình cũng không tin lắm cái điều mình hiểu.

Tôi nhớ hồi xưa cách đây ba chục năm tôi sống với một bà già ở bắc mỹ thuận có một sư cô nói với tôi: tôi nói chánh tín rất là khó có sư cô nói: con nghe nó con thấy ngạc nhiên con không hiểu. bây giờ con có chết con đâu cũng đâu có thay đổi niềm tin với Phật đâu. Tôi nói không có chắc đâu cô ơi. Lúc đó tôi đang giảng trên một cái sân gạch cái sân gạch tàu có cây trứng cá kê bên bờ sông. Tôi nói bây giờ tự nhiên có một cái người ba mươi hai tướng tốt rồi 6 cái màu hào quang ngồi trên cái cây này, phồng cái hào quang xuống xẹt rồi nói mấy cái điều ngộ ngộ đó thì cô tin ổng hay tin tui? Cái cổ khựng. thấy cô im một lát. Có nghĩa là ổng đừng có nói cái gì quá vô lý hiểu không? ổng sửa lại cái gì đó chút chút trong kinh phật vậy đó thì lúc đó mình tin ai? Một bên là Tam Tạng một bên là một cái vị hào quang xẹt giống như con chó đá vậy đó thì quý vị tin ai ?

Giờ chỉ cần quý vị thấy ông nào ngồi cách mặt đất một tấc như này bắt đầu kéo nhau đi. Giờ đang ngồi đây mà phone có cái tin nhắn vậy: chị ơi, em vừa tìm thấy một thầy mà mônng cách mặt đất một đồng. Là chúng nó kéo đi mà mình can không kịp.

Hoặc là bây giờ có cái thầy nào đó mà chỉ cần rờ trán mà hết tiểu đường đó mà ba cái đó nó không đâu là đi chơi hết. Bảo đảm. lúc đó

bát chánh đạo, tứ diệu đế là tà lao. Tôi khẳng định là tà lao. Chỉ cần rờ vô hết tiểu đường, cao máu, rồi ung thư hoặc là như thế này, ung thư không chữa được nhưng mà đang đau rờ vô mát lạnh đi êm đêm, thoát sớm. chỉ cần rờ vô mà nó đi ngọt thôi. nếu chữa được là ngon rồi. nếu không chữa được đó chỉ cần rờ vô bệnh nhân êm ru mát lạnh mỉm cười ngược lên trần nhà rồi ra đi là hốt bạc.

Cho nên điểm khác giữa thánh nhân và phàm phu là thánh nhân dầu có bị nấu trong chảo thì cái niềm tin với Phật cũng không đổi. Dầu có được bổng lên thiên giới mát lạnh thơm ngát thì niềm tin của thánh nhân cũng không vì vậy mà thay đổi. Còn mình cái môi trường sống nó tác động mình lớn dữ lắm. phải nói thiệt nói vô tư không có ý gì. Một ông pháp sư có cái ngoại hình nó ảnh hưởng tới bài giảng rất là nhiều. giọng nói. Tôi nhìn tôi thấy thầy phước tiên thầy minh niệm, thầy pháp hòa, tôi nhìn tôi còn mê mà tôi nói. Thôi chết rồi, ông giảng bài vậy ai mời mình nữa trời. Tôi rất là thích thầy pháp hòa. Thích nhìn thầy lắm. thầy có cách giỡn rất là dễ thương mà giọng nói của thầy về Về tui phải soi lại mình, mình bóng hả trời. tôi thích thầy Pháp Hòa lắm. Tôi thích mà tôi nói mình được như ông này là mình khỏe rồi. cả tám cái kalama tôi cất còn được mà.

Cho nên môi trường rất quan trọng các vị nhớ tiền nghiệp nó dẫn mình đến môi trường nào cái khuynh hướng tâm lý của mình nó được kích thích Rất là nhiều.

Cho nên hôm nay. Tu tứ niệm xứ là gì ? một cách rất là đơn giản tu tứ niệm xứ là quan tâm đến chữ How và chữ What. How là thân tâm tôi nó đang activity như thế nào. Còn what là những gì nó đang xuất hiện. nguyên cái pháp môn tứ niệm xứ chỉ là hành trình phát hiện How và What. Có hiểu chưa ?

Chứ còn bàn tán cao siêu nhưc đầu lăm. Tứ niệm xứ chỉ là hai chữ How và What thôi. Và chính vì anh sống chánh niệm cho nên anh mới kịp thời phát hiện ra mình đang thích cái gì và ghét cái gì. Và anh luôn luôn anh nhớ dùm tôi cái này :

Trong từng phút trôi qua, điều ta thích và cái ta ghét chính là con đường dẫn ta về đâu đó.

Đây chính là lý do vì đâu trong hai mươi bốn duyên có một cái đạo duyên. Đạo duyên là gì, có nghĩa là dầu muốn dầu không dầu vô tình hay hữu ý trong từng phút trôi qua ta luôn luôn đang có mặt trên một con đường dẫn về đâu đó. Nghe kịp này không ta? cái câu này vô cùng vô cùng và vô cùng quan trọng. Tôi nhắc lại ba lần vô cùng vô cùng vô cùng quan trọng. Trong từng phút trôi qua dầu ta có biết hay không biết thì ta cũng đang kín đáo, lặng lẽ, âm thầm có mặt trên con đường dẫn về đâu đó. Vì sao vậy ? vì trong từng phút trôi qua ta đang sống với cái thích và ghét cái gì đó. Hiểu không ta ? tôi đang ngồi mà tôi thấy cái chỗ ngồi tôi nó cứng quá, khi tôi có cái tôi bực mình với cái chỗ ngồi có nghĩa là tôi đang... cho nên nghe kỹ cái này. Tôi thích ăn ngon. Mà tôi thiếu công đức kiếp sau sanh ra tôi là loài ăn tạp. còn nhớ không ? tôi thích mặc đẹp, lụa là phần son mỹ phẩm nữ trang mà tôi không có tu kiếp sau chúng ta sinh ra là cái loài diêm dúa lòa loẹt sặc sỡ. Nha. Từng cái thích cái ghét là nó rất là quan trọng. Mà mình không có tu tứ niệm xứ mình không có ngờ được ồ thì ra trong từng phút tôi đang kiến tạo một thế giới để tôi về, tôi đang có mặt trên con đường dẫn về đâu đó. Và những thứ ấy đều được khởi đi với những điều ta thích và ta ghét.

Như vậy thì rõ ràng là mình có thể can thiệp vào cái tiền nghiệp mà. Phải không ?

Tức là tiền nghiệp của kiếp này mình không có can thiệp được, nhưng mà mình có thể can thiệp cái tiền nghiệp của kiếp tới. đã hiểu cái tiền nghiệp đó chưa ? tức là, kiếp trước nó là tiền nghiệp của kiếp này nhưng kiếp này nó là tiền của kiếp sau. Thì cái tiền kiếp này mình không có chỉnh được nhưng mình chuyển được cái tiền của kiếp sau. Bà kia bả cứ nghĩ tiền là của quá khứ không.

Có những cái từ mà người mình không có hiểu, cho nên mình cứ cãi nhau tới Tết, chổng mông mà cãi.

Thí dụ như, việt nam mình chín mươi lăm phần trăm hiểu cái chữ đầu thai rất là kỳ, đầu thai là phải sanh làm người mới gọi là đầu thai. Cho nên họ mới nói với tôi như thế này : sư ơi, nói là chết là đi đầu thai liền mà sao má con chết rồi cứ luẩn quẩn trong nhà không à. Tôi nói là bả đã đi rồi nhưng mà quốc tịch của bả khác cái quốc tịch của cô thôi. Hiểu không ? đầu làm trùn làm dế hay làm ma làm quỷ làm trời làm người làm chư thiên tất cả họ đã đi họ đã vô rồi, đã có quốc tịch rồi. có điều cái quốc tịch họ khác quốc tịch mình. Mà mình cứ hiểu cái chữ đầu thai là làm người mới gọi là đầu thai. Xong chưa.

Đó là cái hiểu lầm mà phật tử việt nam đa phần, chín mươi chín phần trăm tôi muốn bài giảng này sẽ lọt vào tai nhiều người, mà sẵn bài giảng này tôi móc một cái nhiều luôn. Đó là, họ hỏi vậy chứ : Đạo Phật nói Vô ngã, mọi thứ là do lắp ráp không có ông a bà b nào hết như vậy ai làm nghiệp xấu và ai hưởng quả lành quả tốt. Hiểu không ? họ đòi phải có cái ai, phải có cái người, phải có cái Somebody. Họ đòi phải có cái Somebody. Trong khi họ quên cái công thức mà tôi nói : khi chưa biết đạo ta thấy đời mình là một line, một đường thẳng. Biết đạo rồi ba mớ thì mình thấy mình là spot, tức là một đốm. Hành đạo thì mình thấy mình là dot chấm chấm nhiều chấm cộng lại thì thành ra thẳng a thẳng b. có bốn chấm cộng lại nó,

cứ bốn chấm ráp lại thành ra đời người. bốn chấm tức là : Buồn – Vui – Thiện – Ác. Nghe kịp không ? về nghe kỹ bài này.

Buồn đời này là quả của ác đời trước. Vui đời này là quả của thiện đời trước. Thiện đời này là nhân vui đời sau. Ác đời này là nhân khổ đời sau. Như vậy thì nhân quả có nghĩa là trong một trăm năm đời các vị sống quay quần với bốn cái thứ này đúng hay sai ? Yeah. Thiện ác buồn vui thiện ác buồn vui. Buồn là gì ? buồn mà hiểu là sadness thì nó kỳ lắm. buồn hiểu chung là cái gì không vừa ý là buồn. kể cả cái giận cũng xếp chung vô cái buồn ở đây. Còn vui là những gì làm cho thân thể thoải mái. Tâm ý vui vẻ thì tui gom chúng nó là vui. Như vậy thì buồn vui thiện ác đời này, bốn cái chấm này bốn cái dot này nè nó cộng lại thành một bức tranh nó mang tên là nguyên thị tỷ lê văn tèo.

ở đây ai có biết chút ít khoa học thì biết Một bức tranh nếu phóng ra một ngàn lần thì nó không còn là nó một bức tranh nó toàn là những dấu chấm nho nhỏ có đúng không ? biết thì gật không biết thì đừng gật. phóng to to lên. ở đây có cái magnifier đó, quý vị lúp lên một cái là nó như lời tôi nó. Nó toàn là chấm. khi mình lấy kính lúp ra thì mình thấy nó là kẻ hình. Có hiểu không ? cái đó rất là quan trọng. Cho nên sẵn đây tôi kể hầu quý vị một câu chuyện rất là quan trọng. Hai anh thanh niên đi camping, camping là gì ta ? cắm trại á. Hai anh em ngủ nửa khuya anh David mới kêu anh Henry, này mà có thấy gì không? Thằng Henry nó mới nói có thấy gì đâu ? Nó nói, mà nhìn kỹ lại coi. Nó nói thì trời nhiều sao mai nắng. Nó nói : Mà nhìn kỹ lại coi. Thì đó mai nắng á bữa nay nhiều sao. Cái nó kêu, không cái lều mất rồi. Có hiểu không ? có nghĩa là chúng ta có hai cách nhìn cái thế giới này. Cách nhìn của thằng kia là nó nhìn lên trời, nó đang ngủ cái hỏi : Ry ry mà nhìn thấy gì không ? có gì đâu mà nhìn mai

nặng chứ có gì đâu. Nghĩa là nó đem bao nhiêu kiến thức về khoa học .thằng kia nó nói không mày nhìn kỹ lại coi, nó vẫn một mực không trời nhiều sao chứ có cái gì. Không, cái lều mắt rồi. có nghĩa là chúng ta sống đời sống chúng ta học đủ thứ mà cái cần nhìn nhất chúng ta bèn không chịu nhìn. Khi anh không chịu nhìn kỹ thì anh không thể hiểu được cái line, cái spot và cái dot. Quý vị hiểu chưa ?

Cứ đi chùa hồi xưa đó, trước khi biết đạo là mình cứ chạy theo cái mình thích. Và trốn cái mình ghét đúng không? biết ba mớ rồi không có quan tâm không trốn khổ tìm vui không theo thích ghét nữa mà chỉ biết thiện và bất thiện. làm lành lánh dữ. nghe kịp không ta ? chưa biết đạo thì trốn khổ tìm vui. Biết đạo rồi thì làm lành lánh dữ. tới lúc hành đạo thì sao ? thiện ác buồn vui gom chung lại là đều là cái để quan sát. Hiểu không ? Phải có cái tấm bảng trước mặt mới hiểu. mặt đơ quá.

Chưa có biết đạo thì trốn khổ tìm vui, đi theo cái thích và né cái ghét.

Biết đạo rồi thì làm lành lánh dữ

Mà tới lúc hành tứ niệm xứ thì không còn quan tâm thiện ác buồn vui nữa thích ghét thiện ác nữa mà chỉ quan tâm cái gì xảy đến, biết. chỉ nhìn thôi. Nghe hiểu hả ? và tại sao cái bước ba nó hay ? bởi vì cái này, khi mà anh quan tâm tới làm lành lánh dữ thì có lúc anh tu có lúc anh không tu đúng không ? nhưng mà khi cái anh quan sát cả bốn thứ này thì lúc nào anh cũng quan sát hết. cái này hiểu không ta ? bây giờ hiểu chưa ta ?

Cho nên cái người mà hiểu đạo tới nơi, họ đi vô toa lét họ vẫn tiếp tục tu. Còn cái anh mà không biết thì chỉ lúc nào anh ngồi trước bàn Phật anh mới tu. Khi nào cầm cuốn kinh anh mới tu. Khi nào anh xếp bằng anh ngồi thiền anh mới tu. Khi nào anh chấp tay anh mới tu, cái

miệng tụng kinh anh mới tu, anh banh lỗ tai ra nghe pháp anh mới tu. Còn riêng cái người tu chánh niệm thì không. Nó đở mặt nó rặn nó vẫn tu. Tôi không hề đùa ở đây. Nó rặn đở mặt vì nó rặn trong chánh niệm. nó tám nó vẫn tu. Trong khi cái tên mà không hiểu cái này. Là phải áo tràng áo lạp. tùm lum hết mới tu. Cạo bóng lưỡng mới tu. Ngồi xếp bằng mới tu. Lạy phật mới tu. Chỗ trang nghiêm mới tu. Có mùi nhang có tiếng chuông mới tu. Hiểu không ? chính vì nó đòi hình thức quá cho nên ở ngoài áo lam ở trong dao lam nó không biết. Cho nên điếm quan trọng của pháp môn tứ niệm xứ là Ngày xưa chưa biết đạo ta chạy trốn khổ tìm vui. Biết đạo rồi ta làm lành lánh dữ. Biết thêm một tí nữa rốt ráo hơn thì thiện ác buồn vui đều là cái để ta nhìn. Và nên nhớ ta chứng thánh không phải do trốn khổ tìm vui. Cũng không phải do làm lành lánh dữ mà do ta quan sát cả bốn thứ đó để thấy rằng Nhân Quả đều là khổ hết. Hiểu không? Tui thấy có người gật mà không hiểu. Khi anh thấy cả nhân quả đều là khổ, anh thấy cả nụ cười và nước mắt đều là khổ. Và nếu cả nụ cười và nước mắt đều là khổ thì nhân thiện nhân ác đều là nhân khổ như nhau. Bây giờ có hiểu tại sao nụ cười nước mắt đều là khổ không ? nước mắt là khổ thì dễ hiểu rồi nhưng tại sao nụ cười nó lại là khổ ? một là kiếm nó rất là khó. Hai là có được nó rồi nó không có bền. nghe kịp chưa ? không cái này mới ghê. Hạnh phúc có được từ cái mình thích đúng không. Mà hễ có cái mình thích thì có cái mình ghét ngược lại đúng không ? Khi tôi thích mát thì tôi sẽ khổ khi bị nóng. Tôi thương người đó quá khi tôi xa người đó tôi bị (đáp : buồn) bây giờ hiểu chưa ? Khi tôi thích cái gì đó thì có nghĩa là tự nhiên nó sẽ nảy ra cái ghét nằm sau lưng cái thích đó. Có hiểu không ? trước đây, chờ, tôi phải lựa cô già hay cô trẻ, tôi lựa cô này đi. Trước đây tôi về cái đạo tràng này tôi chưa bao giờ tôi bị khổ hết. tôi về đây tôi chỉ ngó đồng hồ trông rảnh là tôi dzọt. Đúng không ? Nhưng mà đến sau này, một ngày, khi tôi phải lòng cái cô này, kêu cô đừng nói ra, hiểu chưa ? bây giờ hiểu

chữ khổ chưa ? Tôi nói bắt đầu lớp giảng mà tôi chờ sao cô không thấy, chín rưỡi mười rưỡi rồi mà cô không tới. là lòng cứ ngay ngáy chết rồi ngày bảy mình bay. Sợ một mai .. đường trần gian ai nhường bước em đi. Cứ nghĩ chừng đó thôi làm sao tôi yên được quý vị có hiểu không ? Mà cái khổ từ đâu nó ra ? vì tui thương bà này.

Có nhiều chỗ mà đi dạy học tôi trông đi chứ tui không có muốn. tui trông đi là sao ? nóng, học thì lèo tèo mặt bơ mặt phờ nhiều quá.

Có những chỗ tôi sợ đến giờ phải đi vì cái chỗ đó dễ thương quá dạy người ta hiểu nhiều lắm. rảnh có một tên len lén chở đi chơi. Cảnh đẹp người dễ thương nhiều chỗ đi.

Tui dạy mà ngay ngáy gần tới ngày đi rồi hả trời. uổng quá. thời gian trôi đi nhanh quá. Ước sao con tàu đừng đi. Trong khi đó có những chỗ tôi nhìn đồng hồ mà tui nghi nó hết pin không á. Hoặc là đồng hồ nó vẫn quay vẫn theo cái nhịp độ tốc độ cũ mà vì tôi chán quá.

Có những người họ tới gặp tôi mà họ đeo đồng hồ tôi kêu họ tháo ra đi tôi không muốn họ coi đồng hồ. vì sao ? vì tôi thương họ. có những người họ tới tôi lấy cái đồng hồ treo tường để trước mặt họ cho họ thấy. Hôm qua một cô phật tử đến thăm tôi. Cô là người học ở đây. Tôi cũng thương cũng quý cô. nhưng mà hôm qua tôi có cái hẹn, phải đi mua sách. Tôi hẹn người chở đi mua sách. Sư cô chở tôi đi mua sách. Mình nóng ruột đi là bởi vì Ngày mà tôi có thể đi được chỉ là ngày hôm qua, bởi vì từ nay về sau tôi bận suốt mà. Bận suốt..

Mà cô tới cô thăm mà cô nói lê thê, cuối cùng tôi phải nói thiệt : tôi quý đạo tâm cô lắm. tôi thấy cô hiểu học tôi quý lắm, nhưng mà cô đến thăm lâu quá tôi nóng ruột lắm. tội nghiệp cô cô sắp bay. Mà cô nói thiệt, trời ơi đến thăm sư lâu một chút mà bây giờ thời gian bay chưa tới, mà sư đuổi con thì thôi con đi. Hồi đó trước năm 50 đó tôi

cả nể lắm. bây giờ tôi không muốn mất thời gian Frozen blood rồi. không muốn mất thời gian cho mấy cuộc bầu bạn rồi sợ buồn ả. Tôi nể riết rồi không ai thêm nể tui hết riết rồi bực không thêm nể nữa.

Các vị tướng tượng, cái chuyện này tôi kể hoài. 2 giờ sáng gọi phone cho tôi, mà tui alo, sao sư thức khuya vậy ? các vị tin không ? các vị tin trên đời có cái người nó vô duyên như vậy không ? hai giờ sáng mà nó kêu mình alo nó hỏi sao thức khuya vậy. tôi biết đó người quen tui tui nói thừa má con đang ngủ má kêu đó. Nghĩ sao mà tôi thức giờ này. mà nó nghĩ làm sao nó hỏi sao thức khuya vậy. mà còn biết đường nó hỏi khỏe không ? tôi nói khỏe đang ngủ khỏe thức dậy mệt rồi. khủng khiếp. Cho nên từ đó không hề cả nể nữa. phang thẳng băng. Kể từ đó, người ta là kể từ đó lòng lang dạ sói. Còn tui là mặt người ruột ngựa, thẳng băng à. Không có nương nữa. không có nương nữa. cho nên tôi trở lại. tôi nói nhiều cho bà con hiểu cái quan hệ chữ duyên. Tôi nói nhiều bà con có để ý không ? tôi nói toàn là chữ duyên không. Chữ duyên đối với đời sống của chúng ta. Chữ duyên trong quan hệ với nghiệp lý. Chữ duyên trong tinh thần tu học. chữ duyên trong đạo lộ giải thoát nó quan hệ chặt chẽ như thế nào. Trong từng phút trôi qua chúng ta thích cái gì chúng ta ghét cái gì thì chính cái thích và ghét đó nó là cái duyên đưa chúng ta về đâu đó. Chưa hết cái kiểu sống của ta nó chính là con đường đưa cho ta đi đọa. mà kiểu sống ở đây chính là thích và ghét đúng không ta ? do thích và ghét cái gì đó.

Trong kinh nói rất rõ : thích thú và bất mãn trong năm dục đưa ta về cõi dục. chắc phải ghi rồi quá. Thích thú và bất mãn trong năm dục biết năm dục không ? năm dục tức là năm thứ vật chất á : sắc thanh khí vị xúc được gọi là năm dục. cô quần khăn cô không có biết chữ đó hả cô ? Có một lần tui giảng có hai ba cô quần khăn, tui kêu cô

quần khăn hỏi khăn nào, tui nó khăn cũ. Bả bện lên thì thay vì kêu màu mà mình nghĩ sao mình kêu khăn mới khăn cũ cái bả giận.

Thích thú và bất mãn trong năm trần vật chất thì đưa ta quay lại với cõi dục mà cõi dục là gì là cái cõi mà sống xà quần, sống chết buồn vui với năm thứ vật chất gọi là cõi dục. sống chết buồn vui trong năm dục.

Khi ta thích thú hay bất mãn với năm trần vật chất thì ta quay về cõi dục, xong chưa ?

Rồi gạch đầu dòng bất mãn trong năm dục nhưng thích thú trong thiên thì sanh về các cõi phạm thiên. Xong chưa ? đúng ra cái chữ bất mãn tôi không có muốn dùng. Nhưng mà để diễn cho nó dễ nhớ, chữ chữ bất mãn xài đây nó không có được chuẩn lắm nhưng mà cứ hiểu nôm na nó có nghĩa là không có thích á. Vậy thôi. Bất mãn trong năm dục nhưng lại là thích thú trong thiên thì là đưa ta về cõi phạm thiên.

- Chán sợ cả dục lẫn thiên thì mới chứng thánh không còn sanh tử. Chán sợ cả dục lẫn thiên thì mới chứng thánh được. Các vị có biết cái chuyện khó tin là, tôi biết cái này, Những người nghe lạ chắc họ nhảy xôm. họ tưởng là ngồi lim dim, rồi ly dục không hưởng thụ không vợ chồng không yêu thương không nhà cửa chỉ đam mê trong thiên họ tưởng cái đó là cao siêu lắm. Nhưng mà nói theo a tỳ đàm thì Chỉ khi nào anh chán sợ cái sự có mặt trong cái tam giới này cái đó mới đáng kể. chứ còn anh chán trong dục mà anh đam mê trong thiên thì nó giống như cái cành cây trong cái cội cây. Dừa thích củ dừa thích rễ. cho nên thấy ngồi thiên thấy nó sang thiệt đó nhưng nếu nó đam mê trong đó không có nghĩ gì chuyện giải thoát thì nó the same. The same. ở đây tôi cố ý không xài chữ cao thấp luôn. Mà tôi

xài chữ the same. Chẳng qua nó giống như một căn nhà đang cháy. đũa chun xuống sàn đũa leo lên nóc nhà đũa chun vô closet, đũa chun vô nhà tắm. thì rõ ràng đũa leo lên nóc nó cao hơn mấy đũa ở dưới. rồi tới hồi nó chạy rụi rồi thì hình như một đĩa muối tiêu chanh là giống nhau hết. có hiểu không ?

Cho nên nếu nói theo lý tưởng giải thoát thì thích thiên hay thích dục đều là the same, là vì đều là sự quẩn quanh, dầu dèp tổ ong hay dèp da của Ý đều là footwear hết. đúng không ? thì dĩ nhiên trong một cái phân biệt nào đó thì mình thấy mang giày ý khác đôi dèp tổ ong. Biết dèp tổ ong không ta ? dèp tổ ong là cái loại dèp nhựa mà nói đại để coi cái dèp bằng nhựa mà nó có lỗ lỗ lỗ lỗ. tại sao tôi lựa đôi đó, vì Việt nam mà lựa cái đôi đó là nó tiêu biểu cho bình dân. chứ tôi cũng không biết sao kêu tổ ong nữa, tui thấy đâu có giống đâu.

Như vậy các vị nhìn kỹ đi cả ba cái này đều là duyên phải không? Thích và ghét đều là duyên phải không ? Thích thú trong năm trần vật chất, thích thú và bất mãn trong năm trần vật chất đó là duyên để đưa ta quay lại trong cõi dục. ghét dục mà thích thiên thì là duyên đưa ta về cõi phạm thiên. Mà cõi phạm thiên sống hết tuổi thọ thì sao ta ? trở về cõi dục, nó khổ vậy đó. Rồi cái thứ ba phải chán sợ sự có mặt cả dục lẫn thiên thì mới chứng thánh. Và hôm nay tôi nhìn bà con, tôi có những chỗ, người tu có bốn cái vô lượng tâm là từ bi hỷ xả. có những chỗ thì tôi nhìn họ tôi có tâm hỷ, có những chỗ tôi nhìn họ tôi có tâm bi có chỗ thì tôi nhìn họ tôi có tâm xả. có hiểu không ? tâm bi là tôi nhìn người ta thấy người ta khổ với nhân xấu quả xấu mình có tâm bi. Quả xấu là người ta biết nghèo bị bệnh thì gọi là quả xấu. còn

Nhân xấu là thấy ta sống bất thiện nghe kịp không thì trong trường hợp đó mình gọi là có tâm bi, cho nên nói tâm bi là tâm trắc ẩn bất nhẫn khi thấy người ta sống với nhân xấu quả xấu. còn cái tâm hỷ là mình vui khi thấy người ta sống với nhân tốt và quả tốt. ở đây tôi nhìn bà con tôi thấy gì có nghĩa là thôi kệ

Okay tôi phải queo qua một bên, ở đây tôi đang nói chuyện rất là khó hiểu. nhưng mà lỡ queo qua thì nói luôn là khi chưa chán sợ sanh tử thì ta còn có lòng mong mỏi được về cảnh giới này cảnh giới kia khi ta thấy rằng sự có mặt này nó là gánh nặng thì ta chỉ nghĩ đến việc kết thúc chấm dứt nó càng sớm càng tốt.

tại sao phải tu tứ niệm xứ vì chỉ có người tu tứ niệm xứ họ mới thấy được sự có mặt của cái này dầu là phàm hay thánh đều là gánh nặng. Do có cái cục này bệnh hoạn tai nạn nó mới dính liền đúng không ta ? có hiểu không ?

tui hỏi thiệt bà con giờ nếu mà có cái nút on off, bấm một cái là mình trở thành một làn khói quý vị có muốn không ? tui bấm liền. quý vị biết, khi tôi trở thành một làn khói là đầu tiên khi tôi ra đường tôi không sợ bị accident này, tôi không quan tâm anh thấy gì này, tui không sợ nực tui sợ lạnh và trong kinh nói này mới ghê : tùy thuộc vào cấu tạo sinh học của tám thân này mà đời sống tâm lý của chúng ta nó được quyết định ra sao. Cái khái niệm vinh nhục nó có ở thế giới thấp thôi. Có biết vinh nhục không ? bà coi thường tui, bà coi thường tui không giàu, bà coi thường ...bà thần tượng tôi. Tất cả những khái niệm đó chỉ có ở cõi thấp thôi, trên phạm thiên không có. Vì sao ? Vì những khái niệm vinh nhục khen chê nó gắn liền với năm dục. Người không thiết tha với mắt nhìn mũi ngửi thân xúc chạm,

người không có thiết tha với năm cái này thì chuyện khen chê nó không thành vấn đề lắm. nhớ kỹ cái này.

Và cái chuyện này phải nhớ, tên nào khoái khen tới hồi bị chê khóc đỏ con mắt.

Hôm nay kẻ nào khoái ngọt tới hồi đắng là chịu không nổi.

Đây là những câu kinh bằng vàng phải xăm lên người, nha.

Kẻ nào thích khen mai này bị chê chịu không nổi.

Kẻ nào thích ngọt tới hồi đắng chịu không nổi.

Kẻ nào quá khoái êm ái sung sướng tới hồi bị thử thách đau khổ chịu không nổi.

Có hiểu chuyện đó không? Và còn chuyện này nữa,

Khi nào anh còn thấy sự hiện hữu của anh nó là hay hay thì anh chưa có sự chán sợ và anh chưa có sự chán sợ thì anh đừng nói tôi là một Phật tử. bởi vì, Phật tử đúng nghĩa phải là người có khái niệm về bốn đế. Tứ diệu đế đó. Có cái mặt hiểu hiểu hả.

06/06/2020 - 10:21 - vuihtv

Bốn đế là gì? Cái đế đầu tiên là khổ đế. Khổ đế là mọi sự có mặt đều là khổ. Cái thứ hai, mình thích cái gì cũng là thích trong khổ. Cái thứ ba muốn hết khổ thì không còn thích cái gì nữa. cái thứ tư khi anh hiểu được ba điều đầu đó chính là con đường thoát khổ. Các vị không nghe tôi nhắc đến bát chánh đạo, vì bát chánh đạo chính là nhận thức ba cái đế trước. không nghe ông nói đạo đế, không nghe ông nhắc tới bát chánh đạo, là vì sao? Là vì khi anh sống bằng ba cái nhận thức trước chính là đang thực hành bát chánh đạo.

Các vị luôn luôn nhớ rằng: mọi thứ là khổ, thích cái gì cũng là thích trong khổ, muốn thoát khổ thì đừng thích trong khổ nữa. Khi mà anh chưa thấy được sự hiện hữu của cái này là gánh nặng thì anh còn có cái gì đó để anh nắm nó. Mà khi anh còn chỗ để anh nắm thì anh không khá nổi, bởi vì, anh phải chán sợ, phải tránh, Trong kinh đức phật nói tránh sự hiện hữu như là như tránh phân vậy.

Có lần Đức Phật nói với Ngài xá lợi phát như thế này: Này Xá Lợi Phát, giống như một miếng gỗ, một cái que nhỏ mà nó dính phân, thì ta nói rằng, dầu cái que đó nó nhỏ cách mấy, cái que đó nó nhỏ mà miếng phân dầu nó ít oi như thế nào thì vẫn là cái gì đó đáng gớm. cái tấm xia răng mình quét miếng phân coi. Chịu không nổi.

Mọi hiện hữu dầu vi tế đến mấy thì cũng đều là đáng chán.

Ngày tôi còn nhỏ tôi không hiểu. tôi nói ngài đấng a la hán, ngài là thánh, ngài là phật thì ngài nói vậy. Nhưng mà ở tuổi này thì tôi tuyệt đối, tôi thấm thía cái điều đó theo chuẩn mực của phàm phu tôi hiểu. Bởi vì trong kinh nói rất rõ điều này Cái hiện hữu vi tế nhất cao cấp nhất lâu bền nhất trong tam giới chính là đời sống của vị phạm thiên trên cõi phi tưởng phi phi tưởng. cõi thiên cao nhất. nhưng mà khi sống hết tuổi thọ trên đó thì vị ấy cũng phải quay về cõi thấp nhất. trong bộ tỳ bà sa, đạo sĩ a tư đà, ông mà gặp bồ tát ổng khóc ba tiếng cười ba tiếng đó. lúc đó ổng 120 tuổi rồi. thì ổng mới, ổng biết ổng còn sống 7 ngày không đủ duyên gặp Phật. ổng khóc ba tiếng là bởi vì ổng tiếc, lúc đầu ổng không muốn khóc, là ổng muốn làm cái lạ cho vua tịnh phạn hỏi. thì vua tịnh phạn hỏi tại sao sư phụ (vua tịnh phạn kêu ông là sư phụ mà) tại sao sư phụ khóc ba tiếng cười ba tiếng. thì ông nói ổng khóc ba tiếng là vì ta không đủ duyên mong phạn bực không có cơ hội gặp đức chánh đẳng chánh giác là cái vị

hoàng tử đang đứng trên tay ngài chính là vị Phật. ba mươi lăm năm nữa là thành phật. ta không đủ duyên lành.

Ta cười là vì thế giới kể từ hôm nay là better, vì có một vị phật. thì trong tỳ bà sa nói là 7 ngày sau vị ấy tịch, sanh về cõi phi phi tương sống tám mươi bốn ngàn đại kiếp thì đi theo nghiệp cũ, sau qua một kiếp độn. kiếp độn tức là từ cõi phạm thiên xuống không có đọa xuống mà có một cái kiếp lành nào đó, thân người thân chư thiên gì đó, thì ông trở thành con dòi.

24 Duyên Hệ

Kalama tri ân bạn dieulienhoa67 & vuihtv ghi chép bài giảng

Phật giáo mình á, Mình có tin vào chuyện nghiệp báo, tin vào chuyện tái sinh Nhưng mà mình biết một cách mơ hồ thôi; ví dụ như về nghiệp báo, mình biết là làm lành thì được phúc, làm ác thì bị đọa, bị khổ. Chỉ biết như vậy thôi! Trong khi đó là cái biết của mình mà nó càng sơ sài chừng nào thì niềm tin của mình cũng đại khái chừng đó. Biết đại khái thì niềm tin sơ sài. Mà tôi đã nói rồi bây giờ bà con còn khỏe, ở đây có người còn trẻ, còn khỏe. Mình thấy kiến thức Phật pháp biết được thì tốt, không biết được thì thôi. Đại khái mình hiểu vị Phật người Ấn Độ là được rồi. Làm lành lánh dữ, rồi cái ngáp ngáp, có chuyện gì rước thầy bà về tụng cho một châu là xong. Tôi biết nhiều người hiểu đạo kiểu đó rồi đi chơi cho nó sướng. đeo cằm thạch cho đỏ tay, rồi móng tay móng chân, kẻ chân mày, kẻ môi kẻ mắt tùm lum hết trơn, rồi cái chết thì dặn người nhà: liệm má nhớ làm cho má đẹp một chút rồi mời mấy sư tới tụng. hương cho đã rồi nếu làm kiểu đó chết mà siêu được thì tôi chết liền. tôi không có tin nha.

Thật ra đó, chuyện mà siêu hay không siêu, nó không phải do bài tụng của mấy Thầy. Mà siêu hay không là siêu mình siêu cái lúc còn khỏe là siêu lúc đó đó. Tôi vẫn nói hoài: nước có thể khí, thể lỏng và thể đặc. Nước thể khí luôn luôn nó có khuynh hướng bốc lên. Nước thể lỏng luôn tìm chỗ thấp nó chảy xuống.

Thì nếu mình sống với cái tâm thái nhẹ nhàng thì mình sẽ thì khi mình tắt hơi là nó bốc hơi à khởi phải tụng niệm gì hết. Các vị về nấu nồi nước sôi lên là tự động nó sôi là hơi nó bốc lên. Tôi chưa thấy cái nước nào mà hơi nó đi xuống đất. tôi chưa gặp. nhưng mà nước ở thể lỏng thì nó khác. Cũng là cái ấm nước đó mà phần nào là air thì nó đi lên mà phần nào liquid thì nó đi xuống. chuyện đương nhiên rồi.

Hôm qua đến giờ mình học về giáo lý mười hai duyên khởi là cùng lúc chúng ta học về nghiệp báo lẫn tái sinh. Nghiệp báo là sao mà tái sinh là sao?

Tất cả chúng sinh từ phạm thiên, đế thích xuống tới con trùng, con đé đều có điểm giống nhau là sống bằng sáu căn. Và sáu căn nó tồn tại là bằng cách tiếp xúc với sáu trần.

Cái này không ghi không có được nè. Thế giới này được gọi là ảo là bởi vì hai lẽ: cái thứ nhất, nó không có cái gì mà gọi là nam nữ người tốt kẻ xấu không có cái gì mà gọi núi non kênh rạch đất đá. Không có. Mà tất cả chỉ gồm có sáu thứ cộng lại thôi. Một đó là: đất nước lửa gió là 4, hư không và thức là sáu. Là lục đại. Mình học có bốn đại thôi, mà thật ra nó là lục đại. Cho nên đất nước lửa gió, hư không và thức là sáu thì sáu cái này nó cộng lại làm ra cái gọi là chúng sinh, làm ra cái gọi là vũ trụ. Ảo là ảo vậy đó. Nó là đồ ráp.

Cái thứ hai phải ghi nè. Cái thứ nhất thế giới này được tạo ra bằng lục đại ngoài lục đại thì không có cái gì là ông a bà b con mèo con

chó con giun con dế. Không có nha. Và chính lục đại đó nó làm nên 12 thứ sau đây: là sáu căn và sáu trần.

Này là thuốc Ân Độ. Hôm nay là trên đây là tui là trụ sở liên hiệp quốc. mới uống một bịch thuốc Đại Hàn chiều nay, trà thì trà đài loan, hôm nay không biết tôi đi về đâu đây nè. Chắc ra ngoài đường đứng chạng hảng thôi. đang giỡn mà. ...Nghiêm túc từ đầu.

Thế giới này được gọi là thế giới ảo là vì hai lẽ, lẽ thứ nhất là tất cả là đồ ráp, ráp là vậy đó, do nó được lục đại làm nên phân ra là sáu căn và sáu trần. Gạch đầu dòng thứ nhất, Bản chất thế giới chỉ là lục đại cộng lại tạo ra sáu căn và sáu trần.

Gạch đầu dòng thứ hai, tôi biết tôi nói này nhiều người rất là sốc nhưng mà không nói không được. Sáu trần chỉ được gọi là sáu trần khi nó được sáu căn biết. Và sáu căn chỉ được gọi là sáu căn khi nó biết là sáu trần. Có nghĩa là nó giả mà trong giả luôn đó. Có hiểu không? Tức là sáu căn sáu trần nó chỉ là lục đại thôi: đất nước lửa gió hư không và thức là nó là đồ giả rồi mà cái giả thứ hai là lục căn chỉ được gọi là lục căn khi nó có biết sáu trần mà sáu trần được gọi là sáu trần khi nó là đối tượng của sáu căn. Tôi chứng minh: tôi hỏi các vị vậy chứ, cái này nó là trần nào trong sáu trần, sắc thính khí vị xúc, nó là trần nào? Này tôi giảng rồi. Nó là sáu trần. vì cô có thể thấy nó hay không? Có thể biết bằng lỗ tai không? Có thể ngửi hay không? Bả lắc đầu. Thương quá ha. Mình có thể ngửi nó không? Rồi mình có le lưỡi mình liếm, sờ chạm nó được không? Rồi mình liệng qua một bên mình nghĩ về nó có được không? Như vậy nó là sáu trần đúng không. Và khi mà mình nằm trong phòng mình ngủ, nó nằm ngoài này. Thì lúc đó đối với mình nó có là sáu trần không? Mình nằm mình ngủ trong phòng. Sai luôn. Nó không là trần nào hết. Tức là tôi để nó đây nè, tôi vô trong phòng tôi ngủ. Thì lúc bây giờ đối

với tôi nó không là cái trần nào hết. nó là cái trần của người khác của cái người nào đang biết nó. Ví dụ như con kiến nó đang bò lên đây, thì đối với con kiến nó là bờ đê vì nó to lắm. nhưng nếu có người nào đó đang dùng nó để đánh chuông thì nó là cái dùi chuông. Mà trong khi mới lúc này tôi mới nói nó là sáu trần của tui, mà giờ tui vô nằm tui ngủ hoặc tui thức mà tui làm chuyện khác tui không còn biết về nó thì nó trở thành trần của ai đang biết về nó. Có hiểu không?

Như vậy, sáu trần chỉ được gọi là sáu trần khi nó là đối tượng của sáu căn. Và ngược lại, sáu căn cũng chỉ được gọi là sáu căn khi nó nhận biết được sáu trần. nếu bà con không tin, các vị lại nhà quán vĩnh phước thì cũng mất tai mũi lưỡi đó mà còn là căn hay không? Bởi vì lúc đó không còn khả năng nhận biết sáu trần nữa. Có hiểu không? Mà nếu lúc đó chưa vô hòm nó nằm mà nó vẫn mở mắt nó nháy.... hiểu không? Cho nên sáu trần chỉ được gọi là sáu trần khi nó là đối tượng của sáu căn và sáu căn chỉ được gọi là sáu căn khi nó biết sáu trần. rồi ôn được rồi đó. Thì như vậy, tôi nhắc lại cả thế giới này chỉ là con số mười hai đó thôi.

Và sanh tử là gì? Sanh tử có nghĩa là do vô minh trong bốn đế không biết được rằng: sáu căn sáu trần là của nợ, là gánh nặng, là khổ. Mà mình cứ thấy cái trần nào khó chịu mình giải quyết bằng cách đi tìm trần khác. Có hiểu không? chính vì mình giải quyết cái khổ như vậy, giống như khát nước mà đi uống nước muối vậy đó. Còn có người bất mãn cuộc hôn nhân ly dị lấy thằng khác. The same.

Người ta nói đàn ông là lần đầu mà lấy vợ đó là mạo hiểm. Lấy được vợ mà không ly dị là nghị lực. Mà ly dị được vợ là sáng suốt. Mà ly dị rồi mà lấy lại lần nữa là u mê. Lấy mà không bỏ là nghị lực, lần đầu tiên lấy là mạo hiểm. Mà ly dị rồi mà còn dám vót bà nữa lại là u mê. Mà tui biết tui nói các vị nhiều người tự ái. Mà nói thiệt là ở

trong chăn mới biết chăn có rận. Nó khở kinh dị lắm. Tui không có gia đình mà, tui chỉ là một tu sĩ, mà chỉ bị mấy cái phật tử mà họ hộ trì tui đó mà họ quần là tui đủ khùng rồi. Họ giúp mình chỗ ở, họ giúp mình điện nước. Trong thời gian họ giúp đó mà họ thấy ai trẻ hơn họ, ngó được hơn họ là họ không thèm giúp nữa. Mà xui cái là người ta chỉ đến thăm vậy thôi. Bà kia chỉ hỏi có câu : ở đây điện nước sao sư. Bả đứng kế, bả nghe được cái vậy là bà kia vừa đi về cái là bả lại bả đưa tui nguyên một chồng bill : tháng này tự xử. Khủng khiếp như vậy. Mà nếu xin lỗi ngoài đời mình ngủ với nhau nó còn lớn chuyện nữa. Đó là mới thức thôi đó.

Cho nên, cái chuyện đầu tiên là do vô minh trong bốn đế không biết sáu căn sáu trần là khổ nên người ta đã trốn khổ tìm vui bằng cách là hoạt động thiện hoặc là ác. Có người trốn khổ tìm vui bằng sát sanh, săn bắn, câu cá, bài bạc, shopping, nấu ăn tùm lum hết. Đó là cách trốn khổ tìm vui. Cách thứ hai là người ta trốn khổ tìm vui là đi vào chùa ngồi thiền nghe pháp tụng kinh để kiếp sau khá hơn. Mà họ không biết rằng, kiếp sau có khá hơn thì cũng là một cách quay lại con đường cũ. Vì trong kinh nói : cảnh giới nào cũng chỉ là những con đường trong khu rừng. Và những ai đã từng đi rừng, đi park thì biết. Cái chỗ có gai và chỗ không có gai cách nhau có 1 mét thôi. Nghe kịp không ? Các vị có dám nói với tôi là các vị đang trong một con đường mòn trong rừng các vị an toàn hơn cái đũa trong bụi hay không ? khi màn đêm phủ xuống, con cọp nó đâu có thèm biết trong đường mòn hay trong bụi, nó nghe cái mùi thịt là nó tới thôi. Con rắn nó cắn mọi người, mà nó đâu có cắn người nào trong bụi mà nó tha cái người đi trên đường đúng không? trong rừng mà. Đúng không ?

Cho nên trong kinh nói, cảnh giới nào thì cũng chỉ là những nơi chốn ẩn nấp trong một khu rừng hoang mà thôi. Mà khi màn đêm nó phủ

xuống thì không có nơi nào trong khu rừng là an toàn hết. Hiểu không ? Chẳng qua là mình thấy mình thấy chỗ mình là gò đất hơi cao cao, còn cái bà này bà ở nơi chỗ sinh mình thấy mình hơn bà. nhưng màn đêm phủ xuống thì gò cao hay bãi sinh thì hình như the same. Hoặc trong kinh còn một ví dụ nữa, đó là. A quên phải nói chuyện này : chính vì cái chuyện vô rừng cho nên nó có cái chữ nibbana là ra khỏi rừng. Chữ nibbana có nhiều nghĩa lắm, một là ra khỏi rừng, nó còn có nghĩa nữa là chữa lành vết thương. Chữ nibbana ở đây còn có nghĩa thứ ba nữa là tháo gỡ cái gì đã được đan dệt. Sự tháo gỡ, tháo bung ra cái gì được đan dệt. Có hiểu không ?

Nghĩa một của chữ nibbana là ra khỏi rừng, nghĩa hai là sự chữa lành vết thương. Cái nghĩa thứ ba là sự tháo gỡ những gì đã được đan dệt. Bởi vì thế giới này sự tồn tại của những chúng sinh chỉ là sự cộng ghép của những gì được đan dệt. Có đúng vậy không ta ?

Cuộc đời của quý vị chỉ là sự đan dệt của bốn thứ : Thiện – Ác – Buồn – Vui. Niềm vui của đời này là quả lành của việc thiện đời trước. Nỗi khổ đời này, buồn khổ đời này là quả xấu của những việc ác đời trước. Cái ác đời này là nhân của khổ đời sau. Cái thiện đời này là nhân của vui sướng đời sau. Như vậy cả quý vị trong một đời một tháng một năm một tuần một giờ và trong từng phút các vị sống với hai thứ nhân – quả, thiện – ác thì thiện ác buồn vui nó cứ đan xen lẫn nhau. Chính nó đan xen như vậy, chúng ta cứ luẩn quẩn, chúng ta ra không có được. Chính vì vậy, Niết bàn là Nibbana là sự tháo gỡ những cái gì được đan dệt. Mình không có tiếp tục đan nữa, mình chỉ tháo bung bung nó ra. Ai đó từng nhìn thấy một cái cuộn chỉ rối mới thấy. Mình nhìn cái rối mình mệt rồi. Cái gì được tháo gỡ mình thấy khỏe. tui thấy ai mà dẹp cái bụi rậm, tui nhìn cái bụi rậm được dẹp tui thích lắm. Tui nhìn cái cuộn chỉ mà rối là tui mệt lắm. Cho nên

niết bàn là tháo dỡ cái gì đan dệt, rối rắm. Thứ hai, Niết Bàn là sự chữa lành vết thương. Thứ ba, Niết Bàn là sự ra khỏi rừng. Nibbana là ra khỏi rừng.

Và khi mình không hiểu rằng mình đang có mặt trong một khu rừng hoang, mình không hiểu rằng mình đang bị rất là nhiều thương tích, mình không hiểu rằng mình là một cái gì đó rất là rối rắm. Thì mình mới bắt đầu có cái sự đầu tư hết cái này tới cái khác. Tôi nói rất là nhiều lần, nếu bà con biết rằng bà con đang bị kẻ thù truy sát, bà con đang bị nhà nước, pháp luật truy nã, bà con biết rằng bà con đang bị một chứng nan y thời kỳ cuối, bà con biết rằng bà con đang bị chủ nợ kiếm tìm, nếu mà mình biết rằng mình đang bị ở trong một trong những hoàn cảnh ấy thì tôi nghĩ rằng là bà con không có cái hứng thú đi shopping đúng không ? Như vậy tại sao mình có cái gan đi shopping ? bởi vì mình biết mình ok. Hiểu không ? Tại sao mình yêu đời được, bởi vì là mình không ngờ rằng mình đang bị rất nhiều chủ nợ rượt mà mình không biết. Có biết chủ nợ đó là ai không ? Tuổi già, cái bệnh, cái chết, sự sa đọa. Mà đó là những chủ nợ thú dữ không đó. Khi mình lọt lòng mẹ thì trong hình hài một đứa bé nó đã ẩn tàng trong đó một cái tuổi già hom hem gầy yếu, nó đã ẩn tàng trong đó những chiếc băng ca của bệnh viện, những dao mổ, những ngọn đèn không hắt bóng, operation room đó. Biết hả ? Trong hình hài một đứa bé nó đã ẩn tàng những thứ đó mà mình không biết. Các vị tưởng tượng là giờ mình còn duyên gặp nhau ở đây, chứ mình không biết là nay mai ai sẽ là người được nằm trên một cái giường trên cái bánh xe được y tá đẩy vào, rồi trước khi vào, nếu mình chưa hôn mê, mình nhìn lại mình thấy người thân họ đứng bên ngoài cửa họ vẫy tay, họ đâu có theo mình được. thì may mắn trở ra mà không may mắn thì đi thẳng ra vĩnh phước kiếm bà Kim bà chủ nhà quán. Tôi biết bà chủ kia có con chó. Bả cưng lắm. Nó chết. Bả bỏ ra ngàn đô làm cái bia,

nơi đây đời đời an nghỉ con chó dậu yêu của trẫm. Chắc có lẽ bây giờ còn. Cái bia nó nằm ở trước nhà quán. Tui còn nhớ nó. Hồi đó bên đây đi đám ma hoài à. Kiếm tiền đồ xăng. Hỏi Tụng kinh chi thầy. Kiếm tiền đồ xăng. Hỏi mua xăng chi thầy. Để đi đám ma. Đi đám ma chi ? Kiếm tiền đồ xăng. Mà đồ xăng chi ? kiếm tiền đi đám ma. Bởi vì sao ? bởi vì hai con một hột. Bả nghe bả nhớ cái chuyện đó. có ai biết chuyện đó không ? ở đây có người mới tới họ không biết.

Tức là, đời sống của mình là một cái hành trình của con kiến nó tha cái gạo thôi. Cứ hai con một hột hai con một hột. Sáng ra đi làm, đi làm có tiền bỏ vô nhà băng, bỏ vô nhà băng để có tiền đi làm, đi làm có tiền bỏ vô nhà băng, tiền nó vô nhà băng thì lấy cái tiền nhà băng đó đi mua gạo, mua gạo ăn, ăn để đi làm, đi làm rồi bỏ tiền nhà băng. Tiền vô nhà băng rồi từ nhà băng lấy tiền mua gạo ăn rồi đi làm lấy tiền bỏ nhà băng mà nó cứ như vậy vòng vòng cứ « hai con một hột hai con một hột » lâu lâu nó có chen vô một vài cái giọt mật hạnh phúc.

Trong kinh kể hình ảnh nghe khiếp lắm, có cái anh anh đang ngủ. Thì ảnh đang ngủ trong một cái căn nhà nghe tiếng đập cửa thì ảnh liếc ra ảnh thấy những kẻ thù lâu năm của ảnh đã tìm tới nơi ảnh nấp, cho nên anh tông cửa chạy. khi đang chạy thì anh lọt xuống một cái giếng cạn. ảnh lọt là ảnh sợ lắm. lọt xuống thì phản xạ ảnh chụp được gì ảnh chụp. Thì ảnh chụp được cái rễ cây. Kẻ thù đang rượt ở trên. Anh đang đu tòng teng trên cái rễ cây mà dưới chân anh là nguyên một bày rắn độc. Mà cái rễ cây mà anh đang đu là nó có hai con chuột, nó đang cạp. Con chuột nó đang cạp thì một con chuột trắng, một con chuột đen nó cạp. Mà con chuột nó cạp đứt thì ảnh lọt xuống ổ rắn. Mà giờ ảnh sợ ảnh leo trở lên thì kẻ thù đang chờ ở trên. Lúc mà ảnh

đang tiến thoái lưỡng nan tự nhiên có một cái tổ ong ở trên nó bị vỡ có vài cái giọt mật nó nhiều xuống thì ngọt thiệt. Hiểu không ?

Câu chuyện đó là câu chuyện ví dụ. Trong kinh nói chúng ta bị cái già, cái bệnh, cái chết nó rượt đuổi. và cái sợi dây đu tòng teng tượng trưng cho cái hơi thở mà chúng ta còn sống. Mà hai con chuột tượng trưng cho ngày đêm đang gặm nhấm mạng sống của mình. Dưới chân mình bày rấn đó tượng trưng cho tứ đại đang trong tình trạng xáo trộn. Mình sẵn sàng bệnh mà. Trên đầu mình là bao nhiêu thứ cái tai nạn, tai ương già bệnh chết. mà cái sợi dây mình đu hơi thở là mạng sống mà trong khi hai con chuột ngày và đêm nó đang gặm cái mạng sống. Mật ngọt là những cái vị ngọt lâu lâu mới có một lần : shopping, du lịch, gặp người thân, thăm người nam, nhổ tóc sâu, lâu lâu nó lọt thấy đã. mà chỉ vì mấy giọt mật đó mà quên bày rấn dưới chân. Quên hai con chuột đang cạp cái dây. Quên một lũ cầm mã tấu đang trên đầu. câu chuyện rất là khiếp. Tức là mình chỉ vì vài giọt mật mà mình quên sạch nguyên bày rấn, hai con chuột và một đám kẻ thù. Hai con chuột đó là ngày và đêm nó đang gặm gặm gặm tuổi đời của mình. Nếu mà thấy các vị mới khiếp. các vị biết hình tròn ốc không ? nếu bây giờ mình có cái hình tròn ốc thật là lớn. Cái băng chuyền của phi trường mà nó chuyển hàng hóa đó. Nếu bây giờ mà có cái băng chuyền hình dạng tròn ốc thiệt là lớn trên cái băng chuyền để cái quan tài để tên mình là mình từng phút mình mới lúc đó mình mới khiếp.

Chiều dài đó tới đây 8000 cây số, mỗi phút nó di chuyển khoảng chừng 1 feet mà 8000km thôi cho 8000 miles đi. Mỗi phút nó di chuyển được 1 feet thì lúc đó mình mới thấy nó di chuyển rất nhanh. 8000 miles là xa lắm. mình biết là nó lên tới nơi là mình tắt thở rồi. Là mình chán chứ không có cái gì hết. hiểu hả ? tức là 8000miles mà một chiếc xe di chuyển mà một giờ đi 1 feet thì quá chậm đúng không

? mà nếu là cái quan tài của mình thì quý vị thấy là nó đi rất là nhanh. Và lúc đó quý vị thấy 8000miles hình như không có dài lắm, không có lâu lắm. Nó bò từ từ từng chút.

Cho nên sẵn bữa nay tôi phải nói một chuyện công đức vô lượng cho tôi và cho người nghe, đó là, tôi nói một câu thôi về Phật đạo. Tại sao thành Phật lâu như vậy mà có người dám nguyện ? là bởi vì, Đại Bi, Đại Trí và Đại Dũng của con người ấy. Tôi đang nói về Phật đạo. Đại Trí là sao ? Đại Bi là sao ? vị ấy thấy là cái thế giới này nó đau khổ quá. Đau khổ không đáng sợ mà thấy niềm u mê trong cái đau khổ mới là cái đáng sợ. Hiểu không ? cái đau khổ nó đáng sợ thiệt nhưng u mê, đam mê trong cái đau khổ nó mới đáng sợ. Và ngài thấy là cái người như ngài không có nhiều. Lúc ngài khởi tâm Đại Bi ngài nghĩ rằng là nếu mà mình là một vị Phật thì mình sẽ độ được nhiều người lắm. Đó là Đại Bi. Mà để hiểu được cái chuyện thế giới này là khổ là phải có cái Đại Trí. Khi hiểu được thế giới với Đại Trí thì ngài có cái Đại Bi, khi Đại Trí, Đại Bi cộng lại nó ra cái Đại Dũng. Bi – Trí – Dũng đó là ba cái nền tảng của một vị Bồ Tát. Nhưng mà cái tôi muốn nói ở đây là tại sao Bồ Tát không thấy có mấy chục a tăng kỳ là lâu. 1 a tăng kỳ là 10 lũy thừa 140 mà muốn thành Phật thì thời gian nhanh nhất là 20 a tăng kỳ - thời gian hành ba la mật của hạnh trí tuệ, hạnh Đức tin là bốn chục a tăng kỳ, Bồ Tát Di Lạc là 80 a tăng kỳ. Mà mỗi a tăng kỳ đại kiếp chứ không phải a tăng kỳ kiếp sống. Đại kiếp là kiếp trái đất á, mà mỗi a tăng kỳ là 10 lũy thừa 140. Có nghĩa là một con số 1 và 140 con số không. Mà trong khi tỷ là chỉ có 9 số không thôi, phải không? Triệu sáu số 0. Mà cái này nó là 140 con số không. Lâu lắm chứ. Nhưng mà tại sao Ngài không có thấy sợ ? Tại vì hai lẽ, thứ nhất thương quá. Thương quá để giúp cho con. Thương cho bày con khổ mà vì nó lăn lóc không thấy lâu. Hiểu không ? ai làm mẹ mới biết. Thương con không thấy nó lâu. Thứ hai, cái đó

là vì đại bi mà không thấy lâu. Thứ hai, là vì đại trí mà không thấy lâu. Là sao ? thì hồi nãy tôi nói, lâu hay mau là do cái cảm giác của mình. 8000 miles mà mỗi tiếng cái quan tài nó bò đi có 1 feet. Nếu đó là chiếc xe thì đó là chậm, nếu đó là tốc độ của một người đi bộ thì rất chậm, một tiếng đồng hồ đi được có 1 feet quá chậm đúng không ? nhưng nếu là cái quan tài của mình thì hình như hơi nhanh, thậm chí mình còn muốn nó đứng yên nữa kìa. Phải không ? Thì Bồ Tát cũng vậy. khi mà thương chúng sinh thì nguyện thành Phật để độ chúng sinh. Chỉ nghĩ đến cái chuyện thành Phật, tại sao phải thành Phật mới độ được ? Thì có nhiều lý do. Trải qua vô lượng kiếp tu hành như vậy, thì Phật có rất nhiều hạnh lành. Mà những cái hạnh lành đó trở thành phương tiện để Phật độ sinh. Có những chúng sanh họ thấy cần Ngài đẹp thì Ngài đẹp số một. Có những chúng sanh họ chỉ nể ngài khi họ biết Ngài về vật chất không ai bằng. Có hiểu không ? Có những người họ biết Ngài trí tuệ không ai bằng, thiên định không ai bằng, kham nhẫn không ai bằng, từ bi không ai bằng. Những cái đó đều phải không ai bằng hết thì mới độ được cái người đó. Nghe kịp không? Thì Ngài phải tu mấy chục a tăng kỳ mới được ba cái chữ : không ai bằng. Cho nên chuyện đầu tiên là Ngài phải có tất cả các hạnh lành. Và cái thứ hai, vì đã có tất cả hạnh lành thì trong đó có cái hạnh là hạnh trí tuệ. Đức Phật ngài nhìn tất cả chúng sinh Ngài biết họ từ đâu tới, họ hợp với cái gì, họ có đủ duyên giác ngộ hay không, và nếu có duyên giác ngộ thì họ nghe cái gì hợp ? cho nên sẵn bữa nay tôi nói luôn. Năm nay tôi 50. Hồi tôi còn trẻ tôi thích lý luận còn học a tỳ đàm, học ba cái danh sắc, tùm lum. Nhưng đến bây giờ mỗi lần tôi bị đau quá, hoặc là mỗi lần máy bay mà nó bị xóc, nó chao rồi nó rớt á tôi chỉ nghĩ có hai chuyện : đây là đây là nắm cát nó sắp bung ra, thứ hai tôi chỉ niệm thôi : mettayo thôi, là Di Lạc từ tôn. Có bề gì là tại tui trề duyên với Đức Phật Thích Ca rồi. Mà tôi tin, tôi có cái niềm tin lạ lắm, với cái hiểu của tôi, thì tôi gặp Đức Phật Di Lạc ít

nhất mình cũng lụm được cái sơ quả. Kiểm cái kệ, lụm cái bỏ túi rồi chạy. Tối thiểu là được cái sơ quả. Sơ quả chắc chắn là khỏe rồi. Nước vô máng xối là hết đường đi rồi đó. Nó chỉ có con đường đi xuống. Cho nên mới có chữ Nhập Lưu. Nhập lưu là nước vô cái dòng chảy không còn đường đi nữa. Gặp ngài ngài nhìn là ngài biết liền. nhưng mà nhớ cái này, chư phật có ba điều không có làm được, đó là : biết căn cơ của chúng sanh nhưng không thể độ người vô duyên. Nghe kịp không ? Cho nên Phật Trí vô biên - Phật lực vô cùng - Phật tâm vô lượng không thể độ người vô duyên. Ba cái vô đó cộng lại xử không nổi cái vô duyên. Phật Trí thì vô cùng Phật Lực thì vô biên mà Phật Tâm vô lượng mà không độ được cái tên mà vô duyên. Bởi vì nếu mà Ngài độ được cái tên đó thì ngày nay không có ai mà ngồi đây hết tron. Chư Phật đã độ sạch bách rồi. Nhưng mà khổ cái là không. Nhớ chỗ đó.

Cho nên chư phật biết mình căn cơ như thế nào nhưng mà nếu không có cái chủng bồ đề thì Ngài chỉ nhìn mình và ngài xót xa giùm mình chứ không có độ được. Nhớ cái đó. Cho nên á, xét về cái thời gian nó lâu hay mau là ngoài cái thời gian vật lý nó còn cái thời gian tâm lý. Hiểu không. Mình ở cạnh cái người mình thương, mình có mặt ở chỗ mình thích thì một tiếng đồng hồ rất là ngắn. mình ở cạnh người mình ghét, ở cái chỗ mình không khoái thì tiếng đồng hồ nó rất là lâu. Ví dụ như chờ xe bus thì một tiếng đồng hồ nó rất là lâu, nhưng cũng ở cái trạm xe bus đó, mình gặp lại người bạn mình thương, đứng cạnh người mình thích thì một tiếng đó mình muốn zục cái đồng hồ luôn chứ đứng hoài đó. Nhưng mà có nhiều khi mười lăm phút nó lâu ghê gớm.

Các vị biết tui nó pháp nghe um xùm vậy chứ tui thiếu kiên nhẫn lắm. Bắt tui chờ tui ghét lắm. Cho nên đó cũng là một cái hay. Dầu tôi có

phải lòng ai mà người đó bắt tui chờ thì ba lần là bye bye. You go your sugar I go my sugar. Bắt tui chờ tui chịu không nổi vì nó nhiều lý do lắm. Thứ nhất tôi rất quý thời gian. Thứ hai, họ trễ ba lần tôi nghĩ rằng họ đã không tôn trọng thời gian. Chưa kể họ không tôn trọng mình mà một người không tôn trọng mình không tôn trọng thời gian thì không có cái lý do gì mình nên tiếp tục với họ nữa. Bởi vì thời gian mà người này không biết tôn trọng thì người này sống kiểu gì? Thời gian nó mong manh lắm. Sẵn đây tôi nói luôn. Tôi nói hoài cái chuyện này. Một trăm đồng đổi ra năm tờ hai chục. Giá trị của năm tờ đó tuyệt đối đúng nhau, đúng không ? nhưng nếu cuộc đời chúng ta chia thành nhiều lần hai mươi thì mỗi cái hai mươi đó nó có giá trị khác nhau đúng không ? Có hiểu tôi nói gì không ? Tại vì cái hai mươi năm đầu là hai mươi năm ngu. Mà khoa học nói một phần ba đời người là ngu. Trừ Ngu với Ngủ là mình còn được bao nhiêu ? Dễ sợ chưa ? Mà trong lúc đó trừ lúc bệnh trừ lúc bận rộn trừ lúc bực bội trừ lúc bla bla bla trừ hết cuối cùng thời gian mà mình có thể sống vui vẻ sống hữu ích không có bao nhiêu hết. Trừ cái lúc hai mươi năm ngu và một phần ba ngu nội thấy ngu với ngủ, còn hiếm lắm. Mà giờ nó dám cả gan nó đốt một tiếng hai tiếng kêu nó đi chết đi. Bởi vì sẽ có một ngày quý vị quý từng giờ đồng hồ quý vị có biết không ? Đó là lúc vô nước biển chờ người xa về mà rút ống mà lúc đó một tiếng quý vô cùng. Đúng không ? Lúc ký tên vô mấy cái will đó quý dữ lắm. Bây giờ mình muốn đốt thời gian thì nghĩ đến lúc mình kiếm từng giờ đồng hồ. Chưa hết. Nếu mà có một phép lạ nào đó mà nó giúp mình có thể bỏ tiền ra mua từng giờ đồng hồ để sống thì quý vị có dám bỏ cả gia tài để mua không ? Thấy chưa ? Lúc đó mình mua mình tính từng giờ đúng không ? Nếu mà có thể dùng cả gia tài để mà mua thời gian sống thì tui nghĩ chín mươi chín phần trăm mặc xà lỏn ra đường miễn là được sống thôi. Tôi nhớ có cái ông cụ đó ông đi tập khí công trong park ông gặp một anh thanh niên treo

cổ tự tử, ông mới hỏi : tại sao muốn chết ? anh mới nói cuộc đời con là cuộc đời thất bại : người yêu bỏ con, con bị mất job, gia đình không có muốn nhìn mặt con. Con còn gì để con sống. Thì ông cụ mới nói : Cậu muốn chết thì cậu chết tôi không có cản vì đó là cái quyền. nhưng mà tôi chỉ nói cậu một chuyện là tôi nhìn cậu chết tôi tiếc lắm. bởi vì trong mắt tôi cậu là một triệu phú đẹp trai, trẻ khỏe đẹp trai. Thì anh chàng mới nói, cháu mới nói cháu bị mất job mà bác nữ lòng nào bác đùa cháu là triệu phú. Thì ông mới nói, cậu nhìn hàm răng của tôi nè, tôi là người vừa huýt gió vừa đánh răng cậu biết không đó là răng giả. Mà phải trải qua bao nhiêu lần đau đớn ở phòng nha sĩ cuối cùng tôi cũng không giữ được hàm răng. Tốn bao nhiêu tiền, chịu đau đớn, mất thời gian. Đau đớn – tiền bạc – và thời gian mà cuối cùng tôi phải làm răng giả mà hàm răng cậu quá đẹp mà tôi nghĩ là răng thật. thứ hai tôi đã tốn biết bao nhiêu tiền mà tháng nào tôi cũng phải đi bác sỹ, mà tui nhìn tướng cậu thì chắc lâu lắm rồi cậu không đi gặp bác sỹ. cậu ngon quá. Tôi thèm được mái tóc như cậu. Tôi thèm được cơ bắp vạm vỡ như cậu. Tôi thèm được tuổi trẻ như cậu. cậu có biết không tôi sẵn sàng bỏ tất cả để tôi được là một người thanh niên nghèo đói mà trẻ trung như cậu. Cậu có biết nhiều tỷ phú trên hành tinh này họ sẵn sàng bỏ cả trăm tỷ để họ quay lại lúc hai mươi tuổi như cậu ba mươi tuổi như cậu. Nghe kịp không ? cậu thanh niên cậu nghe vậy thì tất nhiên là cậu không chết nữa. chúng ta có rất nhiều cái quý mà chúng ta không biết quý. Ví dụ như thời gian, sức khỏe các vị có biết không ? bây giờ tôi về đây tôi ngồi đây giảng mà bà con dám ngồi theo tôi là bà con ngon lành lắm. yeah. Bà con không có cần phải cơ bắp tập tạ chạy bộ chỉ cần ngồi đây mà tôi thấy tôi ngạc nhiên là tôi ngồi tới đâu bà con ngồi tới đó. Ngồi chỗ tôi ít ra cái phần chân nó dễ hơn bà con ngồi xếp bằng. Bà con gồng như vậy có nhiều người tôi thấy là họ không đi toa-let luôn. Cái đó là bà con khỏe lắm. Cái đó rất là quý. Bởi vì, năm sau chưa chắc. Mình phải

mừng là mình đang có sức khỏe và có thời gian. Cho nên phải quý thời gian, quý sức khỏe. Ông Harikumi là một văn hào của Nhật đương đại, ông được giải Nobel nhiều lần lắm dĩ nhiên ông giàu lắm, tên ông là một thương hiệu bán sách, cái tên ông đã là một pano quảng cáo. Các nhà xuất bản trả tác quyền cho ông rất là cao. Ông giàu lắm. ông là triệu phú. Một phóng viên đến hỏi ông là : ông đã thành công về sự nghiệp, tiền bạc. Tuổi trẻ chúng cháu muốn ông chia sẻ cảm nhận về tiền bạc. Ông nghĩ gì về tiền bạc. ông nói : tôi cần tiền chứ tôi không có mê tiền. Phóng viên hỏi tiếp : cháu thấy bác cũng đơn giản quá mà. Bác cần tiền để làm gì ? ông nói : tôi cần tiền để tôi không phải mất thời gian viết lách. Hiểu không ? tôi muốn dùng thời gian của tôi để mà viết, mà suy tư. Thay vì người ta không có tiền thì người ta phải đi làm, thì tôi đang cần tiền để tôi không làm mất thời gian của chuyện viết lách. Người ta cần tiền để người ta mua thời gian. Tôi thích cái câu đó lắm. Tôi cần tiền chứ tôi không có mê tiền. Và tiền mà tôi cần chỉ để tôi không có phải mất thời gian cho việc đi kiếm nó. Các vị đang có một cái rất là quý đó là thời gian. Nếu bây giờ có người hỏi tôi tôi quý cái gì nhất thì tôi vẫn trả lời hai chữ là thời gian và sức khỏe. Bởi vì mình còn ngồi được là mừng. Mình đang sở hữu một kho vàng. Kho vàng nghĩa đen, không phải nghĩa bóng. Có hiểu nghĩa đen không ? Bởi vì chỉ cần bà con trực trực là bà con tốn biết bao nhiêu tiền. mà tự nhiên bây giờ bà con có thể ăn ngon miệng, ngủ ngon giấc, có thể ngồi thẳng lưng và đầu óc đủ tỉnh táo đủ hứng thú để nghe người ta nói đạo thì cái đó là bà con đang rất là giàu về cả nghĩa đen lẫn nghĩa bóng. Nhiều người nghe tôi nói tưởng đâu là nghĩa bóng. Nghĩa đen. Vì bây giờ chỉ cần trực trực ở mỹ là mấy chục ngàn đó. Kỳ đó tôi đi cấp cứu ở jackson hill, ba giờ sáng xe emergency đến chở tôi đi, một giờ chiều nó thả tôi về. Chín ngàn. Ba giờ sáng - Một giờ chiều thả ẻm ra không được một viên thuốc. Chín ngàn. Mà không bệnh hoạn. nó bị bao tử đó nó xết

thấy không có bệnh là nó cho về. hên là có bảo hiểm chứ không là treo cổ rồi. Cho nên, sau cái đó thì tôi mới thấy thì ra cái quý nhất không phải cái gì hết mà là sức khỏe và thời gian. Vì chỉ có hai cái đó mình mới có thể sống một cách ý nghĩa. Nói đúng ra đó cái ý nghĩa cao nhất của đời sống là thấy được cái vô nghĩa của đời sống nhưng mà để thấm thía cái sự vô nghĩa ấy là cái chuyện đầu tiên mình phải có sức khỏe, phải có thời gian. Và tôi đọc được cái thống kê này tôi rất là mừng. Người ta nói rằng mỗi giờ hourly trên thế giới này, tiền bạc thời gian và công sức của nhân loại đổ ra hơn phân nửa là cho những điều không cần thiết. Mỗi giờ thì tiền bạc thời gian và công sức mà nhân loại đổ ra hơn phân nửa là không cần thiết.

Rồi giờ tôi quay lại bài học, do vô minh trong bốn đố. Không biết cuộc đời nó te tua nó tan tác như này giờ tôi nói cho nên người ta mới chạy trốn khổ này bằng cách người ta invest một cái khổ khác. Nghe kịp không ? Và khi mà người ta tạm thời, tôi dùng chữ tạm thời, họ tạm thời trốn chạy thành công cái khổ a, họ gọi tên cái trốn chạy đó là hạnh phúc. Và ngày hôm qua tôi nói rồi, đời sống này không có hạnh phúc mà nó chỉ có giải pháp. There is no any happiness but resolution. Thế giới này không có hạnh phúc mà chỉ có giải pháp. Câu đó tôi rất là thích. Câu của bà Ajahn Neeb á. Bà nói như vậy. Thế giới này không có hạnh phúc mà chỉ có giải pháp. Có nghĩa là chạy trốn thành công một cái khổ thì ta bèn gọi sự thành công đó là hạnh phúc. Ta đang đói mà ta giải quyết được cái đói thì ta gọi nó là hạnh phúc. Ăn ngon là một cái hạnh phúc. Ngã được cái lưng là hạnh phúc. Gặp được cái người mình trông đợi là hạnh phúc. Giải quyết được một mớ lo là hạnh phúc. Đang ngứa mà gãi được là hạnh phúc. Ai từng bị lác thì biết. Đó là Kinh nói. Kinh nói: hạnh phúc và đau khổ nó là một cái mọt ghẻ mọt lác, càng gãi thì nó càng lở mà càng lở thì nó càng ngứa mà càng ngứa thì càng gãi mà càng gãi thì càng

đã mà nó càng đã thì càng ngứa mà càng ngứa thì càng gãi. Mà cả đời mình ai cũng bị lác. Chẳng qua lác ướt hay là lác khô.

Lác ướt lác khô đều là lác

Lác khô đi trước lác ướt theo sau

Hai lác gặp nhau tha hồ mà gãi.

Mà cứ mỗi một lần mà bà con giải quyết được một cái khổ là một lần bà con thấy hạnh phúc. Cho nên Hạnh phúc chỉ là resolution. Nó chỉ là một cái giải pháp. Có hiểu như vậy thì mình mới hiểu ồ tại sao kinh dạy Đời là bể khổ. Chữ khổ đây hôm qua tôi nói rồi, đó là. Khổ ở đây của Đạo Phật không hề có nghĩa là suffering hay là pain. Mà khổ đây gồm có ba: một, cái thứ nhất nó là pain là suffering. Đúng. Nhưng mà cái khổ ở nghĩa thứ hai, có nghĩa là unstable, không có bền. Cái khổ thứ ba là conditioned. Có nghĩa là tính lệ thuộc các điều kiện. Cả ba cái này đều là khổ hết. Cái khổ đầu tiên là pain là suffering ai cũng hiểu. nghĩa thứ hai là unstable, impermanent, chỉ riêng cái chuyện không bền nó đã là khổ rồi. nghe kịp không? Hoặc là nói cho dễ nhớ, sự có mặt của vị đắng là khổ sự vắng mặt của cái ngọt cũng là khổ và cái thứ ba, cái tình trạng lệ thuộc các điều kiện đã là khổ. Hôm qua tôi nói rồi, nó đắng cỡ nào nó ngọt cỡ nào đó là khổ nhưng mà chỉ riêng cái tính lệ thuộc các điều kiện ngày hôm qua tôi nói á. Các vị tướng tưng mỗi ngày các vị được ai đó hầu hạ như là cha như là mẹ như là ông hoàng nhưng khổ một nỗi cái sự sung sướng ấy nó lệ thuộc vào rất là nhiều điều kiện. Nghe kịp không? Chẳng hạn như, tôi nói lạc đề một chút, thời Phật có một ông vua rất là nổi tiếng, ông vua Pasenadi, ổng là một đế vương cai trị đất nước là cái vương quốc rộng nhất trong mười sáu cái vương quốc Ấn Độ thời đó. Có cái đêm đó ông nằm mơ, ổng thấy một loạt mười sáu giắc

mơ rất là kỳ. Giấc mơ thứ nhất ông thấy là ông thấy người ta lấy cái mâm vàng mà người ta hứng nước tiểu của một con chó. Con chó nó tiểu thì lấy mâm hứng. Rồi ông thấy một trái bầu khô nó bị chìm mà cục đá nó nổi. Rồi ông nằm mơ ông thấy có một hồ nước, giữa nó đục mà ven bờ nó trong. Rất là lạ. Rồi ông nằm mơ ông thấy có một bầy bò mà mấy con bò mẹ rượt bú mấy con bò con. Rồi ông thấy một bầy cọp bị bò nó rượt thì ông thấy lạ lắm. Ông thấy một con rắn le lưỡi chẻ ngang ra đó. Sáng dậy, ông thấy sợ quá. Mà những giấc mơ hiện ra rất là rõ. Rõ lắm. Ông biết không phải là mình mê mải mà đây là cái gì đây nè. Ông vô ông hỏi Phật, Phật nói, vì vua là một đại nhân nên những vấn đề thế giới nó được chiêu cảm vào trong giấc ngủ để báo trước cái vận mệnh của thế giới sau này. Vì vua là một vị phật tương lai mà. Thì cái điều thứ nhất, ông thấy người ta lấy cái mâm vàng mà hứng nước tiểu con chó là điềm báo sau này đệ tử của ngài sẽ đem giáo pháp để đổi danh lợi. Trái bầu nó nổi mà đá nó chìm tượng trưng cho sau này những người tài người trí, người đức là phải luôn cúi những đứa tiểu nhân tào lao để sống. Mà nó đúng. Bây giờ gian hùng là làm cha mà lương thiện. “Thiệt thà thắng thần thường thua thiệt” mà “lọc lừa lừa lươn lẹo lại lên lương”. Cái đó thì xã hội bây giờ nó như vậy đó. Rồi ông thấy mấy con bò mẹ nó rượt bú mấy con bò con, cái này mới đau lòng nè, về sau các bậc cha mẹ, ông bà phải luôn cúi, mua lòng con cháu để được nó phụng dưỡng. còn ông bà cả chón là nó .. rồi ông thấy một cái ông đó ông bện dây thừng, ông ngồi trên ghế ông bện mà ông bện bao nhiêu thì con chó dưới ghế, nó nuốt hết, con chó cái. người đàn ông đang ngồi bện dây thừng mà ông bện bao nhiêu thì con chó cái nó nuốt hết. Thì điềm báo sau này đàn ông sau này sẽ có tình trạng các đại gia, đàn ông á, bỏ bê vợ nhà mà cung phụng vợ bé như là cuộc sống việt nam bây giờ. Việt nam là một đất nước, mà thủ đô nhỏ nhưng mà cái thủ đô đó có những chuyện rất đặc biệt. Có những con hẻm rất là nhỏ nhưng lại có những villa rất là

lớn. Villa rất là lớn chứa những bà vợ rất là nhỏ của những ông cán bộ rất là lớn. Những ông cán bộ rất là lớn thất thoát tài sản rất là lớn nhưng trách nhiệm rất là nhỏ. Đại khái, sẽ có một ngày mà các đại gia có bao nhiêu tiền đem cung phụng cho nữ sắc. Mà cái chuyện đó là vấn nạn của toàn cầu chứ không phải chuyện của một vài cá nhân. Sẽ có một ngày mà một nửa thế giới nằm trong tay những người đàn bà lăng lơ, và gọi cảm. Mà cái chuyện đó ngày xưa không có. Mà các vị nghe có thấy bi kịch không? Một nửa thế giới này, hoặc là một phần ba một phần tư đã đủ chết rồi. Một phần ba một phần tư thế giới này nằm trong tay những người đàn bà lăng lơ và gọi cảm. Tức là họ chi phối cả chính trị văn hóa xã hội tôn giáo. Đó là bi kịch của thế giới. Tôi nói lạc đề đó là đâu các vị có được ai cung phụng như cha như mẹ như ông hoàng nhưng việc cung phụng ấy phải lệ thuộc các điều kiện, cái ấy cũng là khổ đúng không? Thì tôi mới kể cái chuyện ông vua nằm mơ đó, ông thấy một bầy bò mẹ bò lớn mà phải rượt đuổi những con nghé, con bê đẻ mà bú. Thì đó là cái điềm sau này những ông bà cha mẹ phải biết cúi đầu trước con cháu để mà được tụi nó đoái hoài. Thì đó là một cái sự thật. Cho nên không biết ai đó họ đăng lên mạng những lời khuyên mà tui nói nhỏ, nói lớn người trẻ họ nghe họ giận. Đây là những lời khuyên cho những người lớn tuổi Việt Nam, đừng đại dột giao hết gia tài cho con khi lớn tuổi. mình còn có cái nhà ở westminter mình có cái shop ở galleria thì nó còn lui tới nó chăm sóc, chứ còn mà mình giao hết cho nó là đưa cả nó đá đưa ba thằng ba nó đá qua thằng tư, thằng tư nó đá qua thằng út đến cuối cùng là mình ra ngoài đường mình ở. Cái chuyện này có thiệt.

Giáo lý Duyên Khởi

Có nhiều cách giải thích: Mình nói Bát Chánh Đạo là con đường giải thoát cũng đúng. Mà nói gọn Bát Chánh Đạo trong tam học là giới định tuệ cũng đúng. Nói gọn con đường giải thoát là 37 pháp bồ đề (Thất giác chi, Bát Chánh Đạo, ngũ căn, ngũ lực, Tứ Niệm Xứ ...) thì cũng đúng. Nhưng cách nói phổ biến nhất là Bát Chánh Đạo. Vì sao? Là vì thông quá Bát Chánh Đạo mình thấy rõ cái Tam Học trong đó. Chánh kiến, chánh tư duy là Tuệ học. Chánh ngữ, chánh nghiệp, chánh mạng thuộc về Giới học. Và còn lại là Định học, là một. Cái thứ hai, nhìn vô con số tám, Bát chánh đạo đó thì mình thấy được trong đó gồm có thân khẩu ý rất là dễ, thấy không? Thấy thân khẩu ý không? Chánh ngữ là về khẩu, chánh nghiệp là về thân và phần còn lại là về ý. Đó là một cách phân tích rất là nổi tiếng.

Và vì vậy cho nên đây là cách đối với con đường giải thoát, con số tám là cách nói nổi tiếng và phổ biến nhất. tại sao tôi bắt đầu bài giảng chiều nay bằng cái chủ đề đó? Là bởi vì tôi muốn nhấn mạnh một điều là: Vì sao chúng ta phải học giáo lý duyên khởi? là bởi vì nói về Bát chánh đạo là phải nói tới cái kiến đầu tiên, mà bà con học về Bát chánh đạo chưa? Phật tử nhiều khi nói về bát chánh đạo mà cứ lơ mơ lơ mơ.

Chánh kiến gồm có hai. Đó là: thấy rằng mọi sự ở đời do duyên là có là một, cái thứ hai là có rồi phải mất. Như vậy, Chánh kiến ở đây gồm có hai, một là chánh kiến về nhân quả và chánh kiến về tam tướng. Thấy được hai cái đó gọi là có chánh kiến. Chứ còn quý vị nói Chánh kiến có nghĩa là tui tin Phật. Tôi tin Pháp Phật là hay nhất. Tui tin Pháp Phật là con đường giải thoát. Nói chung chung Nhưng cái rốt ráo là tin và thấy vào hai chuyện:

Thứ nhất, thấy rằng: Mọi sự trên đời do duyên mà có. Khi các điều kiện mà nó hội đủ thì các pháp nó có mặt. khi tôi đưa bà con hộp quẹt thì nó có lửa trong đó không? Không có. Vậy một lát nữa tôi bật lửa thì tôi làm gì mà có lửa với cái hộp quẹt đây?

Khi các duyên hội đủ thì mới có lửa, đó là: cái viên đá lửa, cái bánh xe, ga hoặc xăng, nếu là xăng hoặc dầu thì trong đó nó cần bông gòn, nó có cái tim; mà nó có ga thì nó cần cái van ga thôi. Đại khái mình nói sơ sơ là có ga có xăng có bánh xe có viên đá lửa. Đó là nói nhẹ đó. Có bốn cái đó nó mới có lửa. Còn nếu cái bánh xe nó không mài vô viên đá thì không có xẹt được mà nó không có xẹt thì nó không có gì bén được xăng hoặc là ga. Cho nên việc đầu tiên phải thấy rằng mọi thứ do duyên mà có. Tức là, nếu thiếu duyên thì không có gì hết mà duyên có đủ thì mọi thứ có. Như: Tiếng đàn không có trên ngón tay, tiếng đàn không có trên sợi dây. Nhưng khi ngón tay sợi dây chạm vào nhau thì nó mới bật lên tiếng đàn. Khi ngón tay rời khỏi sợi dây thì tiếng đàn ở đâu? Phải không? Nếu chỉ có ngón tay và chỉ có sợi dây mà mình không có ý khảy đàn. Là cũng không ra. Và đàn con nít chạm vào nó khác người lớn chạm vào. Đúng không? Một đứa con nít nó chạm vào thì nó không có ra gì hết chỉ có nghe “tung tung tung” thôi nhưng người lớn chạm vào thì nào Pasodobe, Chachacha, Tango, Bolero tùm lum hết. Trong khi đứa con nít nó chạm vào không ra cái gì hết. Cho nên mình thấy có tiếng đàn mà cho mình nghe là phải nói là quá trời duyên luôn. Máy tay mà Từ Công Phụng, Vũ Thành An với ngón tay mấy cha bán vé số bắc mỹ thuận nó khác. Hiểu không? Cho nên tiếng đàn không có trên ngón tay, không có trong sợi dây đàn. Nhưng khi nó cộng với sợi dây đàn, nó cộng với ngón tay, nó cộng với ý muốn chơi đàn, cộng với kiến thức nhạc lý, kiến thức

cầm phổ với tất cả những nhân duyên ấy ta mới có tiếng đàn. Nếu thiếu đi một trong những điều kiện này thì ta không có tiếng đàn để nghe. Cho nên cái đầu tiên, Chánh Kiến của Đạo Phật là gì? Cái đầu tiên là phải thấy: Mọi sự do duyên mà có. Mà cái đó không có đơn giản như vậy, nó còn phải xa thêm mức nữa.

Khi mà anh hiểu mọi thứ do duyên mà có thì anh trừ được đoạn kiến. Bởi vì đoạn kiến gồm có ba, phải ghi thêm cái này nữa: Một là vô nhân kiến, cho rằng mọi thứ ngẫu nhiên mà có. Đó gọi là vô nhân kiến. Thứ hai là vô hành kiến, cho rằng không có thiện ác gì hết. Thích thì cứ làm thoải mái. Thích thì chiều. Thiều thì chích chứ không có thiện ác gì ở đây hết. Đó là vô hành kiến. Có hiểu không? Thứ ba là vô hữu kiến, là cái gì mình không thấy được, mình không chứng minh được thì không có thật. Suy nghĩ vậy đúng hay sai ta, hả?

Bởi vì, nếu lý luận như vậy thì máy bay không có thật. Bởi vì tôi không có cách nào mà chứng minh được một cục sắt mà bay hết tron. Hiểu không? Thế là tôi phán một xanh lè là: Máy bay không có thật. Bởi vì là Trầm không, với trình độ lớp ba của Trầm, Trầm không thể nào Trầm hiểu được cái nguyên tắc vật lý để điều động một khối vật chất mấy chục tấn mà nhấc khỏi mặt đất. Trầm không chứng minh được điều đó. Mà khi Trầm không chứng minh được thì điều đó không có thật. Đúng không?

Cho nên đoạn kiến là gì? Đoạn kiến là gồm có ba: vô nhân kiến cho rằng mọi thứ ngẫu nhiên mà có, thứ hai là vô hành kiến cho rằng không có thiện ác gì hết. Thứ ba vô hữu kiến, cái gì tôi không chứng minh được, tôi không hiểu được, tôi không

thấy được, tôi thì cái đó không có. Ba cái này cộng lại được gọi là đoạn kiến. xong chưa?

Còn thường kiến là sao? Thường kiến cũng có ba: Một là tin vào sự hiện hữu của một cái tôi, có một cái linh hồn đi từ đời này sang kiếp khác. Một cái tôi của Bà A, một cái tôi của Bà B, Bà C, Bà E, có một cái tôi, một linh hồn đi từ nơi này sang nơi khác. Mà lẽ ra mình phải hiểu là không có gì gọi là Marxist, là Soliste. Mà tất cả là sự cộng ghép, cộng hưởng, cộng sinh, cộng tác nó mới có. Thí dụ như : được gọi là Ông A bà B là nó do sáu thứ cộng lại là: đất nước lửa gió hư không và thức. mà đảng này mình lại không biết cái đó. Mình cho rằng là có một cái tôi nào đó nó hiện hữu từ đời này sang đời khác. Đó là cái thường kiến thứ nhất.

Cái thường kiến thứ hai là tin vào sự hiện hữu của một đảng chí tôn quyết định, an bài, sáng tạo ra muôn loài, ví dụ như : Chúa Trời, Thánh Alla, Thượng Đế. Được chưa ? Thượng đế, Chúa Trời, Alla, Ngọc Hoàng thượng đế gì đó. Tức là sự hiện hữu của một đảng chí tôn an bài, sắp đặt mọi thứ.

Thứ ba, tin vào sự hiện hữu tồn tại một cảnh giới vĩnh hằng bất tử. đời đời bất diệt.

Tin vào ba cái này nè được gọi là thường kiến.

Mà Thường với Đoạn cộng lại là Tà Kiến. Đúng không ta ? Mà Tà Kiến đi ngược lại với Chánh Kiến đúng không ? Mà Chánh Kiến được định nghĩa rất đơn giản : Một, cái thấy về lý nhân quả. Thứ hai là cái thấy về lý Tam Tướng.

Thấy lý nhân quả là sao? Là thấy rằng: mọi thứ do duyên mà có. Khi duyên hội đủ thì mọi thứ mới có. Nếu mình chết rồi mà duyên luân hồi nó chưa hết thì tiếp tục đi nữa. Còn đặng này cái anh đoạn kiến nghĩ là anh thấy chết rồi là hết anh không xét thêm nữa. còn anh Chánh kiến thì anh thấy rằng dầu tắt thở nhưng cái nhân duyên mà tái sinh nó còn đó thì nó vẫn chưa có dứt. Như các vị thầy, tôi hay ví dụ có những loại cây mình chặt ngang nó chết luôn. Có những loại cây mình chặt ngang nó nằm xuống đất nó tiếp tục mọc nhánh thêm nữa. có biết cái đó không? Ví dụ như cây dừa, cây cau á mình chặt ngang là nó đi luôn. Nhưng mà cái cây gòn á, mình chặt ngang nó nằm xuống đất, nó mọc nữa. Và có những loại cây rất là lạ, nó phát triển như thế này nó mới mọc rễ, rễ bò lên đất, rồi cái rễ đó lại ra cây mới. Có biết cái này không? Nhiều lắm. Nhiều cây quái đản lắm. Chẳng hạn như bên Úc nó có loại cây nó đẻ ra.... Có những loại cây mà mình không có biết nha. Cho nên hễ nhân duyên còn thì mọi thứ tiếp tục hiện hữu. Duyên hết thì mọi thứ hết.

Khi mình hiểu mọi thứ do duyên mà thì mình trừ được cái đoạn kiến.

Rồi cái thứ hai, những gì đã có phải mất đi, thì mình trừ được cái thường kiến.

Sẵn ở đây tôi cũng nói luôn. Ai đó mà tin rằng có một đấng chí tôn thì bản thân cái niềm tin đó là một sự u mê. Vì sao? Vì Chính Đức Phật đã xác nhận: “Này các tỳ kheo, nếu một đấng chí tôn sáng tạo ra muôn loài thì ta nói rằng đó là một con người rất tàn nhẫn, đã tạo ra một thế giới vui ít buồn nhiều, tràn đầy máu lệ. » Hiểu không? Nếu Đức Chúa Trời tạo ra mọi thứ thì Đức Chúa Trời tạo ra làm sao mà tám mươi phần trăm thế giới

là máu lệ không à. Chúa tạo chi mà Hít le rồi Mao Trạch Đông chi vậy ? nếu Chúa tạo vậy để Chúa thử thách loài người thì sản phẩm của Chúa bị lỗi. có hiểu không ? sản phẩm của chúa bị lỗi. Như ông Henry Ford, ông chết, ông lên gặp Chúa ông nói : Sản phẩm của tui nó vẫn là ưu việt hơn sản phẩm của Chúa. Chúa tạo ra đàn bà nó nhiều cái trục trặc quá đi.

Chúa nói : ta biết ta sai nhưng mà hầu hết đàn ông đều xài đồ của ta.

Tui bị khổ tâm sản phẩm của chúa, chứ cái xe hơi tui không có khổ tâm đâu. Thầy chùa không có tóc cũng khổ tâm vì sản phẩm của chúa nhiều lắm. Chiều nay tôi có hẹn với sản phẩm của chúa lúc 5 giờ nè. Mà hẹn gặp tui, mà hẹn như thế này: “ con tìm được đường thì con tới. mà không được đường thì sư đi uber tới gặp con”. Hồi nãy tôi nằm ngủ mà tôi nhớ tới tui tức. Bà làm như mỗi lần bà gặp tôi như bà xúc thuốc rửa tội hay ban gì cho tôi. bà gặp mình mà bà hẹn thấy ghét vậy đó. Nếu mà tình đầu, hay là tình cuối là chia tay: “Em đến gặp anh đêm ba mươi mà em đến không được anh đi uber”. Okay. Tôi nói chuyện

Tức quá đi. Hẹn đi uber mà địa điểm thì không có. Lạ thiệt. đúng

Đúng là dân Bắc Tông, vì Bắc Tông có cái câu “ung vô sở trụ” hẹn không có chỗ mới ra cái tùy duyên. Quá kỳ.

Khi mà mình tin có một đấng chí tôn tạo ra muôn loài là mình đã vô minh là vì sao? Vì Cái Đấng đó quá ác đi. Tạo ra thế giới mà nó quá nhiều cái vấn đề. Còn nếu mình cho rằng mọi thứ ngẫu nhiên mà có thì lại là một cái vô minh nữa. bởi vì chúng ta còn nhớ: Nguyên tắc của trí tuệ là gì? Là cái gì cũng phải suy

lý. Đúng không? Ta muốn phủ nhận cái gì thì ta cũng phải tìm lý do, mà ta muốn tin cái gì ta cũng phải tìm lý do. Mà tôi bảo đảm, tôi đoán chắc bà con những ai mà không tin này không tin kia là bởi vì họ không tìm ra lý do để chứng minh nó có. Cho tới bây giờ họ đang hì hục chưa tìm ra lý do để chứng minh nó không. Nghe hiểu không? Cho nên nói là mọi thứ do ngẫu nhiên mà có bản thân nó là vô lý. Bởi vì mình tìm trong trời đất có cái gì trong cái thấy của mình là không có lý do xuất hiện không? Không có. Nó có đủ điều kiện là nó ra. Kể cả những chuyện mình nói là vô lý nhất thì bản thân cái vô lý ấy cũng là điều kiện để nó có mặt. Chẳng qua là mình không thấy được cái điều kiện của nó mà thôi.

Như vậy thì, không tin vào cái sự của một Đấng Chí tôn, thứ hai là phủ nhận mọi thứ ngẫu nhiên mà có. Cái thứ ba là phủ nhận Thiện Ác.

Cái vấn đề lớn nhất của người Phật tử khi tìm hiểu giáo lý là không hiểu đúng sâu, không hiểu đúng từng từ ngữ. Khi chúng ta có vấn đề ngay trong từng từ ngữ thì từ đó nó mới dẫn đến vấn đề nông cạn trong vấn đề giáo lý. Tôi ví dụ, như chữ Thiện, chữ Ác. Tất cả Phật tử mình nghe nói chữ Thiện ai cũng nghĩ là điều lành, đạo đức. thật ra, Thiện ở đây là Technical, thiện là khéo. Quý vị mở trong tiếng Hán ra: thiện xạ, thiện chiến có nghĩa là khéo, giỏi. Chữ Thiện ở đây nó không có nghĩa là đạo đức, là lành, là hành giả tu hành tâm linh như mình hiểu. Như vậy, chữ Thiện trong Phật giáo rất là hay, là Kusala, hay là chữ kosala có nghĩa là skilled, là khéo. Nghĩa là sao? Để có được cái mát của máy lạnh thì nó phải đáp ứng một số nguyên tắc vật lý, có đúng không ta? Để có được cái ấm của máy thì chúng ta phải ứng dụng một số nguyên tắc vật lý. Thì chúng ta mới gọi

là máy âm. làm đúng cái đó nó mới ra cái âm, làm đúng cái đó nó mới ra cái lạnh. Cũng là dòng điện đó mà tại sao nó dẫn ra chỗ kia ra lò nướng, nó dẫn ra chỗ kia thì ra freezer. Nghe hiểu không ta? Cũng dòng điện đó thì nó tạo ra ánh sáng. Cũng dòng điện đó mà tạo ra bao nhiêu thứ năng lượng cho máy móc tùm lum hết. Ghim vô một cái là đằng kia cái máy hát nó hát, đằng kia điện nó cháy là cái quạt nó không quay. Nghe kịp không? Bởi vì tất cả những cái đó nó đi đúng với nguyên tắc vật lý thì nó quan trọng. thì trên đời này mọi thứ đều là tương đối, đều là có cặp, đều là parallel hết á. Ví dụ: có nóng thì có lạnh, có xa có gần, có cao có thấp trên dưới trong ngoài mập ốm trắng đen đẹp xấu. có đúng không ta? Trên đời đã có pháp hữu vi là có cặp. Tại sao? Bởi vì chính nó có cặp thì chúng nó mới đáp đối cho nhau nó làm nên cái gọi là thế sự Vô thường. Ở đây ai học tí ti về vật lý có biết đỉnh – đáy không? Thế giới này nói cho cùng nó là sóng và hạt đúng không? Ánh sáng và âm thanh nó đi đỉnh – đáy đỉnh- đáy. Có đúng không? Hiểu hả? Đó. Và. Hễ ở đâu có núi cao thì đó có vực sâu. Chỗ nào đỉnh càng cao thì đáy càng sâu. Đó là luật âm dương âm dương âm dương. Hiểu chưa? đỉnh đáy đỉnh đáy, sóng và hạt lên xuống. Vì tụi nó phải có như vậy đặng tụi nó mới thay đổi đáp đối cho nhau được. mọi thứ nó tồn tại trên sự đáp đối và sự luân phiên, người ta gọi cái sự đáp đối đó bằng cái tên là Vô thường. Cho nên khi ta tin có một thế giới vĩnh hằng, là ta đã tào lao rồi. Bởi vì, Hạnh phúc là gì? Định nghĩa mà, Hạnh phúc là giải thoát cho đau khổ. Hạnh phúc chỉ có mặt khi đau khổ có mặt. Hiểu không? Hiểu hả? Nó phải bị lạnh nó mới có ấm, có nực nó mới có mát, chứ còn nó cứ khơi khơi vậy hoài tôi không biết sướng chỗ nào. Tôi là thầy chùa, nhưng khi còn trẻ tôi cũng biết yêu chớ. Thì theo tôi thấy, tôi cảm nhận, tôi kinh nghiệm thì cái mà đáng sợ nhất

là khi ở gần nhau không muốn nhìn nhau và không có gì để nói. “Buồn như trong một ngày hai đũa không gặp mặt, buồn nhưng khi gặp mặt không còn gì để vui”. Buồn như trong một ngày hai đũa không gặp mặt. Tôi sợ cái câu đó lắm. mà tôi từng khen cái bài đó là cái bài về khổ để hay nhất thế giới. không gặp nó cũng buồn mà gặp rồi thì nó không có gì để nói. Đó là cái nó boring vô cùng. Rồi có nhiều khi điều kiện tan vỡ cho một cuộc tình, một cuộc hôn nhân đôi khi nó khởi sinh từ một lý do rất đơn giản là chúng ta không có gì mới cho nhau. Chúng ta chỉ có chùng đó thôi. Nàng hé môi là chàng biết nàng sắp nói gì. Chàng nhúc nhích là nàng biết chàng muốn gì. Cái đó nó chán lắm. nó phải là một cái gì đó nó bất ngờ. một yếu tố bất ngờ Đó là nói nhẹ. Còn nói nặng là phải có một yếu tố đối lập nó mới làm nên kịch tính. Có hiểu không? Nó có trông đợi, thì gặp nó mới mừng, nó đói ăn nó mới ngon, nó khát nó uống nó mới đã. Đàng này nó êm đềm quá. Nó không có ..., không có gì gây sốc. Thì lâu ngày nó boring, nó là mono.. đơn điệu á. Cho nên nói mình tin cái gì vĩnh hằng là mình đã sai ngay từ căn bản. Bởi vì thế giới này là sự đắp đổi, sự luân phiên, là cho và nhận, là đến và đi, là một chuỗi dài của những cặp đối đãi. Có biết chữ đối đãi không? Đối đãi ở đây không phải treatment mà là sự qua lại đó.

Cho nên người Phật tử có chánh kiến là, đầu tiên phải thấy rằng: Mọi sự do duyên mà có. Rồi thứ hai có rồi đều phải bị mất đi. Thì với hai cái nhận xét này. Với cái nhận xét cho rằng mọi thứ do duyên mà có ta trừ được cái đoạn kiến. thấy rằng đã có rồi phải mất thì ta trừ được cái thường kiến. Bỏ được hai cái thường và đoạn ta có được chánh kiến.

Và học giáo lý duyên khởi là ta cùng một lúc loại bỏ được hai cái này.

Bởi vì trong giáo lý duyên khởi dạy rất rõ: Mọi thứ do duyên mà có, đúng không? Còn cái thứ hai: Có rồi phải bị mất. Ví dụ, do vô minh không thấy được bốn đế là gì. Sáng hôm qua không biết tôi định nghĩa bao nhiêu lần rồi đúng không? Bốn đế còn nhớ không?

Bốn đế là gì? Cái đế đầu tiên là mọi thứ ở đời là khổ. Thứ hai, sự đam mê trong khổ là chính nguyên nhân khổ. Định nghĩa vậy mới ghê: mọi thứ là khổ, rồi thứ hai: thích trong khổ là tạo ra khổ, thứ ba muốn hết khổ thì đừng thích trong khổ nữa, và sống bằng ba cái nhận thức trước chính là con đường thoát khổ. Thì do không hiểu những cái này nên mới tạo ra các nghiệp thiện ác. Như vậy thì rõ ràng thấy đầu tiên do có này rồi có kia là mình thấy do duyên rồi đó. Cái thứ hai đã có rồi phải mất là sao? Có nghĩa là khi mình vô minh trong bốn đế, có lúc mình gặp minh sư thiện hữu thì mình tạo các nghiệp lành, công đức, phước thiện. Khi mình gặp bạn xấu thì mình tạo các việc xấu. mà tạo các việc lành thì ta có được các tâm đầu thai đi về cõi lành, làm các việc xấu thì ta có tâm đầu thai đi về cõi khổ. Mà khi đã đi về cõi lành cõi khổ thì điều kiện sinh hoạt sáu căn mình khác nhau, phải không ta? Cái đứa nhà giàu thì nó được thấy được nghe được ngửi được nếm cái thứ mà nó thích. Cái đứa nhà nghèo thì nó phải thấy phải nghe phải ngửi phải nếm cái mà nó không thích. Đúng không? Có nhiều người tui biết cả năm trời họ không biết mì gói là gì. Đúng không? Đói lắm thì kêu nhà hàng đưa mì xào giòn ăn đỡ vậy thôi. Mùa trái cây thềm quá kêu người làm đi mua chôm chôm mà không có thì thôi mua sầu riêng về. Sầu riêng monton của thái không có thôi mua

đỡ sầu riêng Mã Lai đi con, nó dẻo. Nghe nhà giàu đi chợ thấy ghét lắm. ăn đỡ đi con. Không có tôm hùm mua đại lobster, không có lobster mua tôm càng đi con, ghét lắm. Cả đời nó được thấy nghe ngửi nếm đụng toàn là sáu trần như ý. Còn có cái tên cả đời toàn là bất toại không. Cái chén ăn nhìn đã thấy tội rồi, nó mẻ mà không còn chỗ để mẻ thêm. Muỗng thì nó cong vòng vậy đó. Rồi dưa tùm lum. Tôi đã từng ở những cái chỗ mà nhà to bốn phía. Cái trần cách cái đầu mình non thước. rồi ở dưới thì xi măng trám chỗ có chỗ không lộn cộm như răng bà già. Còn bên ngoài thì mùi cống rãnh, tiếng xe ba gác, tiếng con nít đá banh, tiếng vợ chồng nhậu nhẹt đánh chửi, bụi bay mù trời giữa trưa tanh rình. ở thị nghè á.

Tôi từng có những ngày tôi đi học chỗ đài truyền hình, sở thú. Tôi về ăn cơm thị nghè. Tôi ngồi ăn cơm thế này nè, mà tôi nghe con mèo có kêu “nghèo”. Nghe nè, tôi mới nhìn xuống, một con chuột cống cỡ này, gần bằng cái đường kính cái chuông, mà nó không có lông. Con mèo nó đang ngủ con chuột đi ngang nó quẹt cái, con mèo nó thấy ghét nó nản quá nó “nghèo” cái nó đi luôn. Mà con chuột nó cách mình có thước á. Mà tui đang ăn cơm. Con chuột nó không có lông, ghẻ không á. Chuột sao sờ mông được, sờ mông là con kia. Có hiểu không? Cái hoàn cảnh nó vậy, nó nực vậy rồi còn gặp cái con kia nữa.

Một lần ở thị nghè, ở nhà phật tử nóng quá. Tôi hết cách rồi. đem quạt máy vô quạt nó thấy hơi nóng thôi. Tôi còn có một cách tôi lấy cây bông tắm tui lau cái sàn gạch, rồi tôi chun xuống sàn tôi nằm. Mới nằm có chút xíu mình nghe kịch kịch dòm ra con nữa. thôi tui leo lên giường luôn. Chuột sống mà nó còn kêu chit chit mà nó kêu kịt kịt á, đến cái mức mà nó đổi ngôn ngữ luôn mà. Một buổi trưa kia có một con chuột mẹ, mấy con

chuột con đang nằm trong ổ, có con mèo nó đi ngang thì mấy con chuột con nó run hết rồi. cái chuột mẹ kêu, yên tâm, để mẹ xử cho. Nó đi ra khỏi hang nó kêu “ngao ngao”, thì con mèo nó nghĩ đây có con mèo khác rồi, nó đi luôn. Con chuột mẹ mới đi vô “các con thấy không biết ngoại ngữ nó lợi” Có hiểu không? Tức là khi nó kêu ngao ngao thì con mèo kia nó biết là có mèo ở đây rồi làm gì có chuột, mà nếu không có chuột thì ghé đây làm cái gì. Mà nó không biết là con chuột nó nói ngoại ngữ thôi. Là biết ngoại ngữ nó lợi vậy đó.

Thì tôi quay trở lại, buồn ngủ quá kiếm chuyện để cười.

Bởi có cái ông Việt kiều ông về Việt Nam, ông về được mấy bữa cái ông quay lại, bạn bè gặp ông, ông đi phi trường Los: “có khỏe không? Sao nhìn ốm nhách vậy?” “trời đất ơi, tao bữa nay tao nhậu mười mấy năm tao không bị bệnh mà về bên có tuần lễ tao bị bệnh. Bệnh gan. Tao nhìn đâu tao cũng ứa gan hết tron á.” ở đây nhậu mười mấy năm rượu mạnh mà không có bị, về thấy không là bệnh gan. Nhìn là mình ứa gan, xồn mắt.

Cho nên là cái vô thường ở đây là gì? Là tùy vào điều kiện ra sao mà cái ảnh hưởng là cái gì, là vô thường nghe kịps không? Sáng nay do tôi gặp bạn lành, môi trường lành thì tôi có tâm lành nhờ vậy tôi làm được việc lành. Chiều nay tôi gặp bạn xấu xíu làm chuyện xấu thì tôi làm chuyện xấu. Nghe kịps không? Như vậy thì do vô minh trong bốn đế nên tôi làm các việc thiện ác, nhưng do các điều kiện khác nhau nên có lúc tôi làm ác có lúc tôi làm thiện. và chính vì tôi tạo đủ cả hai nghiệp thiện ác cho nên tôi có đủ cả hai cái tâm đầu thai, đó là tâm đầu thai về cõi lành và tâm đầu thai về cõi khổ. Thì cái nào nó chín muồi trước thì tôi đi về đó trước, nghe kịps không? Ví dụ như tôi tu cả

đời, mà đến lúc ngáp ngáp tôi tắt hơi nhằm lúc cái nghiệp ác nó trở thì tôi tu cả đời nhưng mà tôi vẫn đi xuống. cả đời tôi ác ôn gian hùng nhưng mà tới lúc tôi tắt thở nếu nhằm cái lúc quả lành nó trở thì tôi vẫn về trời làm đại gia như thường.

Thì đầu tiên mình phải thấy được mọi thứ do duyên mà có, có rồi phải mất. Nó quan trọng lắm. hôm nay bà con đến gặp tôi, bà con nghe buổi đầu, bà con thấy đúng rồi Đạo Phật là nó như vậy. Nhưng mà mai này bà về một hai tháng dân tu thiền ngồi nghiêm thì thấy giáo lý duyên khởi nó quan trọng cỡ nào. Học giáo lý duyên khởi để thấy rằng: trong từng phút ta đang âm thầm kiến tạo một chôn về cho mình mai này. Trong từng phút trôi qua, ta đang sống với vô minh, tham ái và tà kiến. Trong từng phút trôi qua, ta đang sống với trí tuệ và chánh niệm. Trong từng phút trôi qua ta đang mở rộng đường về trời và xuống địa ngục. Mặc dù theo trong kinh thì đường về cõi trời kinh sách dạy đầy ra đó mà ít người hỏi thăm, còn đường xuống địa ngục không ai dạy mà đũa nào cũng rành hết trơn.

"Thiên đường hữu lộ, vô nhân vấn" tức là đường về trời có mà không ai hỏi

"Địa ngục vô môn, hữu khách tầm" nhưng đường xuống địa ngục không ai dạy mà lúc nào cũng đứng đầy đó.

Cho nên, có học giáo lý duyên khởi để thấy nhiều chuyện rất quan trọng. Chuyện thứ nhất, thế giới này chỉ là đồ lắp ráp không thôi. Một đời người nó được ráp bằng bốn thứ thiện ác buồn vui. Cái thiện đời này là nhân vui cho đời sau. Ác đời này là nhân khổ cho đời sau. Vui đời này là quả của cái lành của đời trước. Khổ, buồn đời này là quả của cái xấu của đời trước. Nghe kịp không? Có thấy được bốn cái đó, nhớ đi nhớ lại bao nhiêu

đó. Lên lầu xuống lầu, đi vô nhà tắm đánh răng mở lò rửa chén làm gì cũng nhớ bao nhiêu đó. Nhớ là cái gì khó chịu bây giờ là quả xấu đời trước, cái gì dễ chịu bây giờ đều là quả lành đời trước. Ta tham sân si bây giờ là nhân khổ đời sau, Từ bi hỷ xả ngày này chánh niệm trí tuệ ngày này là nhân vui đời sau. Nếu đủ duyên thì ta chứng thánh giải thoát. Nếu không đủ duyên thì trên đường luân hồi nó cũng được dễ chịu.

Thật ra, xét cho kỹ cùng thì các quả lành của bồ thí trì giới nó chỉ cho ta những cái căn phòng máy lạnh trên con đường luân hồi vạn lý mà thôi. Trước sau cũng phải đi trên con đường đó, nhưng ai có điều kiện có cái phòng máy lạnh nhìn ra trời xanh mây trắng nắng vàng cũng dễ chịu hơn.

Trưa nắng chang chang mà chạy cái xe hơi này muốn chết luôn. Chạy tới đây máy lạnh nó mới chịu làm việc mà mấy người đẩy tui ra chỗ nắng ngời. Chỗ mát thì nó ngời nói chuyện lú lo mà tôi ngời nó nóng trào máu. Tôi nói trong bụng: cũng là đi xe mà ai ngời chỗ mát thì nó dễ chịu, mà ngời chỗ nắng cũng quãng đường đó mà ôi thôi nó là một cái đọa đày. Sẵn đây tôi nói luôn biết đâu trước mặt tôi có những người tàng long ngọa hổ có những người Bồ Tát dấu mình. Mà nói vậy thôi chớ không có đâu.

Ngộ người ta chửi cũng cười nữa.

Đường về Phật quả rất xa xôi đầy bất trắc nhưng mà do cái lòng đại bi nghĩ đến chúng sinh nên Bồ Tát không sợ xa. Và do đại trí Bồ Tát thấy mọi thứ chỉ là ảo. Do thương chúng sanh và do thấy mọi thứ ảo nên Bồ Tát không sợ khó. Đó là nói trên lý. Còn nói trên tình thì sao? Thời gian tu hành ba la mật, tu hành các hạnh lành mà càng nhiều a, thì đường luân hồi của Bồ Tát

nó sao ta? Không phải, nó trơn tru hơn. Đẻ ra ngòi trên đầu người ta không à. Giàu hơn. Khỏe hơn. Đẹp trai hơn. Dễ tu lắm nó không có mặc cảm. còn cái tướng xấu hoặc như vậy, đi giảng thấy người ta ngáp cũng tui nữa. Có lúc tui buồn ngủ quá trời mà thấy thầy Pháp Hòa là tui khỏe luôn á. Cho nên trong kinh nói: Bồ Tát do Đại Bi, Đại Trí mà không ngại dần thân đã đành rồi, nhưng mà đó là nói về lý. Còn nói về sự, thì càng về sau con đường Bồ Tát đi nó càng trơn tru. Mà cái thứ càng phú quý càng sanh lễ nghĩa lắm. ví dụ như, các vị mà bảnh quá người ta chửi quý vị quý vị dễ nhin lắm. tin tôi đi. Hiểu tôi nói không? Chứ mình nghèo, mặc cảm. cứ thử bữa nay quý vị mới vừa trúng độc đắc thử coi coi quý vị ba đứa, đứa tốt nghiệp Yale nè, đứa tốt nghiệp havard, stanford bốn đứa nó mới vừa báo tin mời mình đi mừng bằng tốt nghiệp của nó nè, còn mình ông chồng ổng mới đi cafe mua vé số trúng mấy cái mà mega mấy trăm triệu mà tự nhiên có ai đó mình đi ngoài chợ bà nào đó nói gì mình mình dễ tha thứ lắm, vì bữa nay “lòng bà đang sưng”. hiểu không? Còn cái thứ mà tiền bạc khó khăn, mất job, bệnh hoạn, rồi ông chồng già cả nhăn nheo con cái hư đốn lúc đó nó dễ buồn rồi tui thân dữ lắm. mà Bồ Tát càng về sau thì càng trơn tru; càng trơn tru, hanh thông

Và trong kinh nói, càng về sau thì Bồ Tát bồ đề tâm càng vững mạnh, do đó bao nhiêu chuyện khó Bồ Tát dòn hết cho khúc sau. Chuyện khó làm nhất là Bồ Tát dòn cho khúc sau. Ví dụ như, mới bảy tuổi mà tự nhiên dám, bảy tuổi mà trong đầu có những suy nghĩ cực kỳ khó tin. Thứ nhất, thấy rằng mọi thứ ở đời không có gì tin được hết. tại thấy người già người bệnh á. Thứ hai, bảy tuổi mà nhìn đâu cũng thấy ai cũng đáng để mà thương hết. thấy trên đời không có người để mà mình ghét. Thấy

trên đời chỉ có người đáng thương và dễ thương thôi. Bảy tuổi mà thấy vậy. Thứ ba, bảy tuổi mà dám tuyên bố: “Ai xin gì tôi cũng cho, kể cả cái mạng này” Bảy tuổi thôi. Bò Tát Thích Ca mình. Mà tại sao ngài lại ghê gớm như vậy? là vì lúc đó gần rồi. lúc đó là coi như là néo không biết đau mà cù không biết nhột nữa. đó là “đao thương bất nhập mà bách độc bất xâm”. Còn cái thứ mà mới nguyện, nghe nói xin gì cho nấy, nó làm cho cái xà lỏn cũng không cho mặc, nó lấy luôn cái xà lỏn luôn, lấy tay bụm như Adam Eva vậy đó. Cho nên là là, à mà tôi nói mới nhớ chuyện này.

Là bữa đó hai thằng con chiên của đạo chúa nó hỏi nhau : mà biết quốc tịch của Adam với Eva không ? - Có. Hai người đó mặt mũi dân Châu Âu dân Âu Mỹ chứ. Một là dân CuBa hai là dân Đông Âu. – Mà dựa vào đâu mà nói như vậy ? Bởi vì áo quần không có, chỉ có một trái táo mà dám gọi là vườn địa đàng thì chỉ có xã hội chủ nghĩa thôi. Áo quần không có, chỉ có một trái táo mà dám gọi là thiên đàng thì chỉ có tụi cộng sản chứ không có đâu. Nếu cái mặt mũi đó thì chỉ có dân Đông Âu với Cuba thôi chớ không có đâu hết.

Đến đâu rồi ? tôi nói mà tôi quên mất tiêu rồi.

Rồi, cái Phật đạo. Đại trí, chính vì thấy mọi thứ là Ảo, sướng hay khổ là ảo. khen chê vinh nhục là ảo xa gần là ảo lâu mau là ảo vì kẻ trí mới thấy được như vậy nên Bò tát không ngán thời gian. Không ngán gian khổ. Vì đại bi với tấm lòng của người mẹ, Bò Tát nghĩ rằng phải giúp được càng nhiều con càng tốt.

các vị biết các vị mới thương nè. Nhiều khi các vị thấy người việt nam mình thấy ghét bằng trời như vậy đó, nhưng mà chỉ cần đòi kiếp họ làm mẹ của mình họ dám chết vì mình. Các vị

biết không ? có biết chuyện đó không ? Tại vì mình học đạo, mình nghe giảng mình « Dạ. » « Dạ » chớ mình cũng không có tin lắm chuyện đó. Nhưng khi mà mình tin chuyện đó thì mình thấy ai trong đời cũng đáng thương. Như cái bà đó nhìn bả thấy ghét vậy đó, nhưng mà bây giờ mình chui vô làm con bả là bả dám chết vì mình, bả lo lắng đủ chuyện. Còn cái chuyện mẹ giết con là hơi hiêm. mà đa phần là mẹ chết vì con thì nhiều, nha. Mà không phải kiếp kế này đâu, mà nhiều kiếp quá khứ bả đã nhiều lần bả chết cho mình rồi. Thậm chí có những lần mà « hai đứa chia tay nhau trên bến giang đầu vào một buổi chiều mưa rét mướt. em đi rồi không biết ngày nào em trở lại » không ngờ dòng đời xô đẩy, hai đứa mất nhau trong đời và cuối cùng không thấy nhau nữa, rồi qua nhiều kiếp sanh tử, hai đứa thành tử thù trên thương trường, chiến trường và chính trường, chỉ muốn giết nhau. Mà không nhớ rằng lần hai đứa gặp nhau cuối cùng đã từng thề non hẹn biển đủ điều hết. hiểu không ? Bò Tát thấy cái điều đó, Bò Tát không có giận ai hết. Bò Tát nhìn ai cũng là tình nhân, ai cũng là mẹ là cha là con là những người rất mực dẫu yêu. Chính vì cái dòng luân hồi xô đẩy mà mình mất nhau, mình lạc dẫu nhau trong đời. Bây giờ nhìn nhau mình chỉ ứng xử với nhau bằng nước mắt thôi. Cho nên trong cái nhìn của Bò Tát, ai Bò Tát bao dung được hết. Ai Bò Tát cũng đem vào lòng. Cái giá trị của một con người nó không phải nằm ở chỗ anh nhận được gì mà là nó nằm ở chỗ cho ra cái gì. Đúng không ? Tui có bao nhiêu tiền không quan trọng, mà tui có khả năng cho quý vị được bao nhiêu. Cái đó mới quan trọng, nha. Và cái giá trị của Bò Tát nằm thêm ở chỗ nữa là : tim ngài chứa được bao nhiêu người. Cái sức chứa của trái tim mỗi người chính là giá trị của người đó. ở đây có một người mà tôi phải vinh danh đó là cô Bảy... cô này sẵn bữa nay tôi nói huých toẹt con người mè hè

của cô. Cô rất là nóng tính. Cô nóng tính vô cùng. Nhưng mà cô là mẫu người mà khi tôi đi xa thuyết pháp tôi hay nhắc mà tôi không có nói tên. Cô nóng tính vô cùng nhưng mà cô là người dễ thỏa hiệp, dễ năn nỉ. Cứ gây cô, chửi cô cho đã, xong rồi năm tháng trôi qua bị khổ tới kéo áo cô, miệng lầu bầu nhưng cô vẫn giúp. Cái đó là rất khó tìm. Còn lịch sự cho lắm nhưng mà đê bụng là không được. Cô Bảy này là thắng hạnh á. Tức là cô giận bằng trời nhưng mà, mà dĩ nhiên các vị không có tin là tôi không có ăn tiền cô tôi không có làm quảng cáo. Cô là người rất đặc biệt, rất là nóng tính. Cô có thể nổi cơn cô phang mà coi như đập tường á, nhưng mà cô có khả năng bao dung rất là rộng đó là cái điểm mà mình phải tán thán và học hỏi.

và một người nữa, là cô Ng. Nga .Cô lớn tuổi mà nói kiêu gì cũng không giận, có thể là do cô không hiểu cũng không chùng. Phải nhìn nhận trong cái đời đi dạy học của tôi, thì cái người như cô nguyên nga rất là hiếm, tuyệt chủng từ lâu. Có tuổi rồi có gia đình có thân phận đảng hoàng mà nhiều khi ông nhỏ tuổi hơn mình mà ông mắng xối xả, mà giận lắm cúi xuống cái vạy thôi, rồi nhăn răng ra cười, học tiếp. Thì cái chuyện này là rất đặc biệt. Bên thụy sĩ tôi có biết một cô, kiếp trước cô, tôi ngồi thiền tôi soi, kiếp trước cô là pháo đại, cô nổ dữ lắm, cái tật hay khoe dữ lắm, nhưng mà cô có cái hạnh đặc biệt là không bao giờ giận. Hồi đầu tôi tưởng nàng giả bộ, mà sau này tôi biết là cái dây thần kinh giận bả đứt từ hồi nào không tự ái, không có biết giận, người ta nói móc nói xiên nói xỏ nói huých toẹt nói thẳng vô mặt nói như tát nước thì làm như không hiểu, bả nghe ngoại ngữ vậy đó, rồi thì thôi. Người không biết giận. Ngộ lắm. Thì cái đó là những cái mà mình phải tán thán. Các vị thấy tôi có gì kỳ không ? Lát tôi ..tiếp. Bởi vì người khác chính là tám

gương lớn nhất của mình. Có biết tấm gương không ? tấm gương là mình nhìn họ mà nhờ họ mình nhìn mình.

Cho nên học giáo lý duyên khởi, chuyện đầu tiên là để thấy mọi thứ do duyên mà có. Thứ hai, mọi thứ do lắp ráp mà có. Do duyên mà có là chuyện khác, mà do lắp ráp mà có là chuyện khác. có nghĩa rằng là khi mình thấy mọi thứ là đồ ráp thì cái khác với cái chuyện xem họ là ai đó. Nhớ không ?

Tôi nhớ tôi đã kể tại cái pháp hội này câu chuyện mà tôi thích, thích lắm, mà tôi thấy các vị cứ trơ trơ.

Đó là đi thuyền trong đêm tối, bị một cái thuyền khác tông vào. Nếu ta nhìn lên cái chiếc thuyền kia không có người thì ta không có giận, đúng không ? hiểu chưa ? nhưng nếu mà trên chiếc thuyền kia có người, thì lại chia hai trường hợp. cái người trên đó là ai, bạn thân khác, người lạ khác. người khác giới khác đồng giới khác, nếu mà là mình nam mà gặp đũa tông là nữ mà nữ xấu khác nữ đẹp khác. có hiểu không ? mà nó chưa chồng là khác mà nó có người khác rồi là lại là khác á. Có hiểu không ? có nghĩa là cũng bị tông thuyền mà có giận hay không là nó tùy thuộc cái trên thuyền chứ không phải là bản thân cú tông, không phải bản thân chiếc thuyền mà còn là cái đi kèm với chiếc thuyền. Nghe kịp chưa ?

Nói như vậy có nghĩa là bản thân mọi sự vật, mọi sự việc nó xảy đến với mình, bản thân nó chưa là gì hết. Nhưng mà cái nhận thức, cái đánh giá của mình còn tùy thuộc vào vô số những chuyện khác dính kèm. Nghe kịp không ? Ăn bánh xèo mà không rau nó kỳ dữ lắm. Như vậy thì bản thân bánh xèo nó chưa đủ mà phải có rau, phải có nước chấm, có đúng không ? có nhiều món không ra gì mà nó ngon nhờ nước chấm. có đúng

không ? và tôi thì có một cái điều đặc biệt, tôi ăn gì thì ăn mà cơm ngon, thì tôi ăn cái gì cũng ngon, chỉ cần một chén nước tương đàng hoàng mà cơm dẻo, thơm nấu đừng quá khô quá nhão là trâm rất là thích, còn cho trâm ăn đồ ngon gì thì ngon mà cơm nó là gạo cũ á, gạo mà cứ « hai con một hột » tôi sợ lắm. Gạo cũ nó bị gãy. Gạo bị gãy, nó không có nhựa nó không có dẻo. Rồi cơm mà nghe nó hơi mốc mốc đồ ăn thì đầy hết. tôi nhìn vô là tôi đã thấy mốc, là mất sáu chục điểm rồi. Dọn cơm mà tôi thấy cái tô cơm nó dẻo, hột dài, trắng mà không quá khô không quá nhão, chẳng hạn như nhà này là một chuyện rất là lạ. Nhà này là chỗ rất là hiếm mà nấu cơm tôi rất là thích đó là : khô như tôi thích. Đa phần tôi lại nhà phật tử chín mươi phần trăm nhà phật tử là bắt tôi ăn cơm nhão. Tôi hỏi chứ « sao nhão vậy ? », bảo chứ « nó mềm » chỉ trả lời như vậy. Nhưng mà tôi thích ăn cơm khô. Mà nếu được cho tôi ăn gạo thái jasmine mà longren thì tôi thích. Các vị nghe kịp không ? Tức là một bữa ăn hoàn chỉnh tùy người mà nó lệ thuộc vào nhân duyên gì. Hiểu chưa ? Có người ăn bánh xèo nó ngon vì nước chấm ngon nhờ rau hoặc bánh xèo phải giòn mới được. bánh xèo đồ dày quá ăn nó lầy lẫm. nói như vậy không có nghĩa là ngày mai bắt ăn bánh xèo nhen. Cái nhà này mà lỡ lời nó quát cho ăn trào máu luôn. Bữa nào tôi kể về giám, chắc dọn cho mỗi ông một tô giám. Cũng lo. Nói chuyện gì cũng phải lựa lời. Nói gì cũng chiều hết tron á. Mình thuyết pháp mà năm đũa nó

Các vị biết chuyện Kinh Kha không ? tức lục quốc muốn ám sát Tần Thủy Hoàng mà tìm hoài không ra người rồi cuối cùng giao cái trọng trách đó cho Thái tử Đan của nước Yên. Thái tử Đan tìm được mười mấy người mà mỗi người đều có cái nhược điểm. Cái người hoàn hảo nhất chính là Kinh Kha. Mà ông trọng

thị Kinh Kha tới cái mức mà Kinh Kha không thể từ chối trọng nhiệm đó. Có nghĩa là, ông mời Kinh Kha vào, thì Kinh Kha thấy có cái ao cá trong cung có cá bơi bơi, Kinh Kha mới lấy cái hòn đá liệng cá chơi. Ông cho bung nguyên mâm vàng, nói : « nói trắng sữ dùng liệng đi, chứ đừng liệng sỏi dơ tay » vàng vụn á, cho ông liệng cá chơi. Thì đang ngồi chơi, có một cái cô người hầu đẹp lắm, cô bung ra một mâm trà mâm rượu cho ông, thì Kinh Kha cũng tiện cái miệng nói « Bàn tay đẹp quá ! » Lát sau ông đi vô phòng, thì có người bung vô nguyên cái tráp, ông mở ra thì là cánh tay của cái cô kia . Có nghĩa là khen là tặng khen là tặng. Hên, mà ông nói cái bòn cầu nó tháo đem vô là chết. đại khái như vậy. thì, học giáo lý duyên khởi để thấy rằng : Mọi thứ do duyên mà có, có rồi lại mất. Học giáo lý duyên khởi để thấy rằng : Mọi thứ do lắp ráp. Học giáo lý duyên khởi để thấy rằng : thế giới này không có gì là một. và mọi thứ giống như một cây chuối. Được gọi là cây chuối là bởi vì do nhiều bẹ ráp nên. Nghe kịp không ? Trong kinh nói : Năm uẩn là gì ? trước hết tôi phải trả lời cái duyên khởi. Duyên khởi là gì ? Duyên khởi là hành trình sanh và diệt của năm uẩn, có đúng không ta ? Duyên khởi là hành trình sanh và diệt của năm uẩn. Mà năm uẩn là gì ? Thứ nhất, đó là Sắc uẩn. Tất cả những gì thuộc về vật chất trong thân gọi là năm uẩn. Thọ uẩn là tất cả những feeling dễ chịu khó chịu của thân tâm. Hành uẩn là khía cạnh thiện ác của tâm. Còn tưởng uẩn là khía cạnh kinh nghiệm, hồi ức, kiến thức thì khía cạnh đó được gọi là tưởng uẩn. Có hiểu không ta ? tại sao tôi nói cái này là cái dùi chuông mà tôi không nói cái này là cây đũa bếp ? Bởi vì đó là kiến thức, đó là hồi ức, đó là kinh nghiệm. Chính kinh nghiệm, chính hồi ức, chính kiến thức cho tôi biết rằng cái này là cái dùi chuông, không phải cây đũa bếp, miền Bắc gọi là cây đũa cả phải không

? đó, chính kinh nghiệm, hồi ức, kiến thức cho tôi biết đó là đàn bà chứ không phải đàn ông, chính hồi ức, kiến thức cho tôi biết cái này cái nọ, nghe kịp không ? cái đó được gọi là tướng uẩn. đó là khía cạnh nhận biết thông qua hồi ức, kinh nghiệm tích lũy. Và thức uẩn là cái biết đơn thuần của sáu giác quan.

Quý vị biết có ba cái biết căn bản : cái biết của thức, cái biết của tướng và cái biết của trí.

Cái biết của thức là cái biết của mắt tai mũi lưỡi, nó chỉ chụp hình chứ không có đánh giá gì hết.

Nhưng mà cái biết của tướng là gì ? sau khi con mắt nó chụp hình xong, nó đưa vô trong cái bộ chip ở trong, nó nói : đây là cái tô. Nghe kịp không ? khi mà nó nói « đây là cái tô » là cái biết của tướng uẩn. Còn cái biết của thức uẩn là chỉ chụp hình thôi chứ nó chưa có thể định danh, định hình vật đó là cái gì. Nó đưa vô trong, cái trong mới nói đây là cái tô. Mà ai dạy cho nó biết đây là cái tô ? cha mẹ, xã hội, gia đình, học đường, kiến thức sách vở. đúng không ta ? chính những cái nguồn đó nó dạy cho mình biết đó là cái tô chứ không phải cái đĩa, không phải là cái chén. Các vị có biết rằng, trong thế giới ngôn ngữ, cái ngôn ngữ nào, đất nước nào, dân tộc nào nó giỏi về âm nhạc thì những từ vựng về âm thanh của họ rất là nhiều, phong phú, như tiếng Ý. Họ có giọng nam trầm nữ trầm nam cao nữ cao. Có biết cái đó không ta ? ba cái teno, soprano. Vì những cái ngôn ngữ khác nó không có phong phú như vậy. Và, ở đất nước nào mà hội họa phát triển thì từ vựng về màu sắc nó rất là phong phú. Chỉ riêng màu trắng không là nó có trăm cái màu trắng. Ngay cả tiếng Việt mình thấy màu trắng cũng có rất nhiều màu trắng. Ngay cả màu xanh mình thấy : hoặc là aqua blue green rất là nhiều. Thì

đất nước nào dân tộc nào mà nó giỏi về hội họa là từ vùng về màu sắc của nó rất là giàu. Đúng không ? tưởng uẩn là gì ? tưởng uẩn là chông chát bởi những kiến thức đó đó. Nghe kip không ? ví dụ, mình nói màu trắng, thì cái người nào họ biết nhiều về hội họa thì khái niệm về màu trắng của họ rất là giàu. Mà người giỏi về âm nhạc, giỏi về nhạc lý đó thì họ có rất là nhiều khái niệm, kiến thức về cái gọi là âm thanh. Đó được gọi là tưởng uẩn. Hiểu hả ? Còn với người nấu ăn thì kiến thức của người nấu ăn về món ăn nó phong phú hơn người bình thường rất là nhiều. Họ có thể nói chuyện với nhau mà mình nghe mình có thể không hiểu đó. Hoặc dân thợ bạc nó có cái ngôn ngữ riêng của đồ bạc vì khái niệm gắn liền với từ ngữ. Các vị biết cái đó không ? khái niệm gắn liền với từ ngữ. Nhớ cái đó hả ? người mà ngôn ngữ giàu là họ biết được nhiều thứ. Mà mỗi cái biết là một concept, một cái idea. Chính cái concept, cái idea nó cho phép từ ngữ họ nó phong phú. Những người họ âm a âm ó, ngôn ngữ họ nghèo thì con concept họ ít. Cho nên cái tưởng uẩn là cái nôi để ra nền văn minh của nhân loại. mình tưởng văn minh nhân loại là khảo cổ, hội họa, kiến trúc, tùm lum tưởng nó ghê gớm. Nhưng thật ra nó là thế giới của tưởng uẩn.

Cho nên, cái này chắc phải ghi thêm : tưởng uẩn nó có ba. Tưởng uẩn có ba, đó là : Dục tưởng, thiên tưởng và quán tưởng. Dục tưởng là gì ? là những cái biết của mình về thế giới vật chất, về âm thanh, màu sắc, hình dáng, ánh sáng, dài ngắn, về không gian, về thời gian, đó được gọi là dục tưởng. Hiểu hả ?

Dục tưởng là những hồi ức của mình về thế giới vật chất.

Còn thiên tưởng, bữa nay ghi đã luôn. Thiên tưởng là, là thôi nha. không có ghi gì hết, giờ tôi giải trước. Người sống trong

cõi dục thì họ ghi nhận thế giới này qua sáu căn. Và từ đó, thế giới trong mắt của người sống Thế giới trong mắt của người mười giới nó có thiên hình vạn trạng, gồm có : nam nữ, đực cái, trống mái, sông núi, kênh rạch, đại dương. Rồi trời đất trăng sao hoa lá tùm lum hết. nghe kịp không ? và chính vì nó đa đoan như vậy cho nên người hưởng dục nó bị chia trí không có tập trung, còn cái người ly dục tu thiên á, thì thế giới của họ chỉ có còn mười thứ thôi. Các vị thử tưởng tượng : một bên thế giới có vô số thứ để biết, mà biết ở đây là gồm có thích và ghét, đúng không ? Một bên thì nó có vô số thứ để nó thích và ghét. Một bên nó chỉ có mười thứ thôi. Các vị tưởng tượng coi cái mức tập trung của nó. Một bên là số 10 một bên là countless, unlimited. Các vị nghĩ coi nó khác nhau cỡ nào. Quá nhiều. Chỉ cần một tỷ mà so với số 10 là thấy dễ sợ rồi. Còn đàng này là vô số mà so với mười thì các vị nghĩ. Cho nên đối với người không có tu thiên, mở mắt ra là nhà cửa nam nữ xe cộ bla bla còn với người tu thiên thì thế giới này nó chỉ có mười thứ thôi. Đó là : xanh vàng đỏ trắng đất nước lửa gió hư không ánh sáng. Nó biết có mười thứ đó thôi. Nó ăn rồi nó cứ « đất đất đất... » nó niệm tới lúc mà nó nhắm mắt lại nó cũng thấy đất. Và khi nó đắc thiên bằng đề mục đất, nó nhìn cái dòng sông nó nói « mình đi trên đó đi ta » cái là cái chỗ đó thành con đường cho nó đi. Là vì sao ? vì qua một thời gian dài tu thiên, cái tâm của họ biến mọi thứ thành đất như họ muốn. lúc đó các vị nghe như phim kiếm hiệp sư phụ nói với đệ tử : « con cứ luyện đến mức kiếm và người là một » có biết cái đó không ? có nghe cái đó không ? « con học kiếm đến mức mà cái gì trong tay con cũng là bảo kiếm hết á » bởi có nhiều cao thủ mà khi đối phương đâm nó chỉ lấy hai ngón tay nó kẹp lại thôi quý vị biết không ? dĩ nhiên cái đó là chuyện trong phim. Nhưng mà đối với người học Phật

thì cái đó là chuyện rất là hay. Đến một lúc người với kiếm là một thì nó đưa cái ngón tay lên kẹp thanh kiếm của đối phương, lúc bấy giờ đây là hai thanh kiếm chứ không phải hai ngón tay. Hoặc như, Biện Trang là một cao thủ về bắn cung của trung quốc xưa. Tôi đi xa riết mà lát tui quên là quý vị nhớ dặt tui về nha. Là ông bắn rất là giỏi. có người tới xin học với ông. ông mới lấy trái bưởi để cách xa 100 mét. ông kêu cứ nhắm bắn trái bưởi. bắn hoài bắn hoài bắn riết tới một ngày bắn được trái bưởi, ông đổi bưởi qua cam. Rồi từ cam chuyển qua trái chanh, rồi từ trái chanh chuyển qua trái chùm ruột. Ông nói « con nhìn sao mà tới hồi cái chùm ruột nó bằng trái bưởi con cho thầy hay » thì nhắm hoài nhắm riết. Đúng. Khi nó tập trung nó thấy bằng trái bưởi nó nói « thầy ơi bằng rồi » thì ông mới bỏ trái chùm ruột ra, ông mới bỏ cái hột me đó. (Mở lớn lớn cho nó nghe vui, có bả đó bả nghe nó kỳ.) ông để cái hột me, ông nói « con nhìn bao giờ mà cái hột me bằng trái bưởi con cho thầy hay » và cuối cùng rồi đó ông lấy cái kim ông để đó ông hỏi thằng học trò « có thấy hay không ? con bắn bay cái đầu kim được không ? » nghe hiểu không ? Cái chuyện này có thể là quý vị có quyền không tin nhưng mà cái đáng để lưu ý của cái chuyện này không phải là chuyện tin hay không tin mà là cái kỹ thuật từ trái bưởi xuống tới trái chùm ruột rồi tới được cây kim. Hiểu không ?

Thì ở đây, đối với người tu thiền cũng vậy. Buổi đầu khi mình còn chưa tập thiền cái đầu nó còn lằng xằng, còn bị chia trí, bị phân tâm bởi rất là nhiều thứ. Nhen. Ví dụ như mình còn có cái đề thích, trong cái thích có vô số thứ. Mà hễ có vô số thứ để thích thì có vô số thứ để ghét đúng không ? các vị tưởng tượng nó chia trí dữ lắm. Chia trí dữ lắm. Các vị không có tu thiền các vị không có biết, cái đầu của quý vị nó bấy hết trơn à là bị chia

đủ thứ chuyện. Vô ngòi mới biết là nó nhớ tùm lum. Thử đi thì biết. Như mặt hồ nó lắng xuống á. Mình thấy hơi bị nhiều. Nên tại sao mà hành giả có nhiều hình thức nhiều khi ngòi thiên một lúc nghe cơ thể nó đau đớn giống như bị chẻ xương là tại sao vậy ? thì đó là lúc họ đang là con người mới. Chánh niệm và trí tuệ nó đang biến thành con người mới. Qua cái giai đoạn mà đau như đau đẻ vậy đó, có người họ đau họ thấy cái bắp như bị cái khăn mà ai đó vắt, có người họ đau như cái xương bị chẻ, có người họ tả cái đau giống như ai lấy kim mà chọt vô cái khớp mà gõ vậy. Đau đến mức như vậy. Nhưng mà thật ra cái đó là ảo, không thật. Giống như con nhện nó hồi sáng vậy đó. Mà phải qua được giai đoạn đó. Từ đó về sau ngòi phê luôn. Ngòi không có biết mệt. Mà phải qua được cái giai đoạn Quý môn quan, Giai đoạn thập tử nhất sinh đó rồi thì khác, nhưng mà nói như vậy không phải ai cũng như vậy. Không phải ai cũng phải qua cái giai đoạn đó. Có nhiều người họ nhanh lắm. Họ chỉ nghe Phật nói một câu họ là đắc không có ngòi xếp bằng, không có. Tùy vào cách tu ba la mật, nhen. Lúc tu đắc lâu hay mau nó khó hay nó dễ.

Thì ở đây cũng vậy, ở đây tôi đang nói. Thế giới này đối với người không tu hành thì nó gồm vô số thứ để mình ghét và thích. Chính vì vậy ta sống trong vô số cái thích ghét đó, ta bị chia trí. Nhưng riêng đối với người tu thiên thì thế giới chỉ còn có 10 thứ nữa thôi. Chính vì vậy, khả năng tập trung của họ rất cao. Và nhờ khả năng tập trung ấy cho nên họ thấy những thứ mình không thấy được, họ nghe được những thứ mà mình không nghe được. Khả năng thấy được đó gọi là Thiên nhãn. Khả năng nghe được thứ người thường không nghe được gọi là Thiên nhĩ. Nghe kịp không ? rồi cái khả năng hiểu được tâm người gọi là Tha

tâm thông. Cái khả năng nhớ được kiếp trước gọi là Túc mạng thông. Cái khả năng hiểu được nghiệp quả tuần hoàn thì gọi là Sanh tử thông. Nghe kịp không ? Cái khả năng mà biến hóa đời non lập biến hô mưa gọi gió thì gọi là Biến hóa thông. Thì khả năng đó không có gì khó hiểu hết bởi vì thân và tâm họ đã làm một. Bước đầu, thân tâm là một. Bước tiếp theo Trời Đất với họ là một, muốn có núi là có núi muốn có sông là có sông. Nghe kịp không ? Nhưng trong kinh nói, lúc chia xá lợi Thế Tôn làm tám phần. Vua A-xà-thế được một trong tám phần. Vua thỉnh chư tôn túc trưởng lão, gồm có : Ngài Ca Diếp, Ngài Anan, Ngài Anurudha về dự lễ tôn trí xá lợi vào tháp. Thì trong khi đó, ngài Ca Diếp, đệ nhất đầu đà được xem là đại diện lớn nhất trong tăng, Ngài bung cái tháp vàng đựng xá lợi Thế Tôn đặt vào trong lòng tháp, chính ngài tôn trí đèn và hoa bên cạnh và ngài chú nguyện thế này : « Từ hôm nay cho đến 218 năm sau, xin đèn này đừng tắt, xin hoa này đừng héo, và dầu có trời long đất lở, động đất thiên tai xin lòng tháp hãy yên vị như thế đừng thay đổi cho đến bao giờ Vua A Dục nhìn thấy cái tháp này thì mới tính » Ngài chú nguyện xong, Ngài lùi ra lễ tháp ba lạy, và vua A-xà-thế cho người seal cái tháp lại. vua A – xà- thế sống -cũng được ít lâu sau đó khi sắp già thì cũng bị con giết, con vua A – xà- thế làm vua ít lâu thì bị cháu nội giết, cháu nội làm vua ít lâu thì bị cháu cố giết, cháu cố làm vua ít lâu thì bị cháu sơ giết. Tổng cộng là bảy đời như vậy. Dân chúng thấy dòng họ này ngộ quá, quờn quờn là con giết cha, họ mới đảo chánh. Hiểu không ? Nó đưa cái dòng khác lên. Qua hết cái đời đó. Thì sau qua nhiều triều đại sau này đến đời vua A Dục là một triều đại khác. Vua A Dục ác lắm. Chuyện nó dài nhưng tôi chỉ kể vắn tắt là ác lắm. nhưng mà được một vị sa-di giống như là A - la- hán thần thông cảm hóa Vua thành một Phật tử. việc đầu tiên Vua muốn

làm là, tại vua nghe pháp thích quá, mà bây giờ Vua muốn đánh lễ cái người nào là Thế Tôn, là Chánh Đẳng Giác, là Cha lành của ba cõi, là bậc thầy đã dạy nên cái giáo pháp hay ho này. Vua muốn lắm. Cái vị sa-di này dắt Vua đi đánh lễ, « Đây là tháp của tôn giả Xá Lợi Phất – đệ nhất trí tuệ, đệ nhất tinh văn » « Đây là tôn giả Mục Kiền Liên ...bla ..bla.. » tới cái tháp của Đức Phật, thì vị Sa-di nói « Đây là Tháp thờ xá lợi của Thế Tôn. Thầy của các vị tôn giả. Thầy của ba cõi. Tứ sanh từ phụ » Vua chảy nước mắt. Vua quỳ xuống đánh lễ và Vua thấy cái tháp bị đổ nát. Hai trăm mười mấy năm rồi, đổ nát rêu phong. Thì Vua mới xin được làm tháp mới. Nói xin chứ thật ra ông là Vua mà. Mà muốn làm Tháp mới thì mình phải rước xá lợi ra chứ đúng không. Thì khi ông cho người khai tháp ông mới chết điếng luôn : đèn vẫn cháy, hoa vẫn tươi như vừa đặt cách đây hai phút. Thì đó là thần thông. Người không có học đạo biết kiến thức khoa học lơ mơ thì họ có quyền không tin. Nhưng người biết vật lý một chút xíu xiu xiu có biết về cosmophology, biết về physics một chút thì có lẽ họ tin chuyện này : trong một cái điều kiện khí hậu nhiệt độ đặc biệt nào đó cái tuổi thọ stable của mọi thứ nó sẽ khác đi một chút. Có hiểu không ? ví dụ như người ta thử rằng : một trái cà chua tươi mà đem vào lòng kim tự tháp đó, thời gian mà nó tươi giòn nó gấp 10 lần để ở bên ngoài. Tôi muốn nói cái gì ? một chuyện nữa, thỉnh thoảng người ta bắt gặp những chiếc tàu ma đã mất tích mấy chục năm mà đồ đạc trên đó còn nguyên mà bao nhiêu sóng gió giông tố trên biển mà tại sao mọi thứ trên tàu nó không bị hư ? và cái đám thủy thủ đoàn trên đó nó đã đi về đâu ? thì người ta đành phải nghi ngờ là chiếc tàu đó trong một thời gian dài đã ở vào một cái góc không gian nào đó mà nó không có bị ảnh hưởng bởi xuân hạ thu đông nắng mưa lạnh nóng. Cái đó nó quá cái tầm suy nghĩ

của mình. Cho nên ông Ai-xtai Einstein ông mới nói rằng : kiến thức không quan trọng bằng imagination. Cái knowledge nó không bằng. Vì cái kiến thức của mình nó lè tè lăm nhưng cái tưởng tượng, suy diễn nó cho phép mình đi xa, nó chấp cánh cái biết của mình xa hơn rất nhiều. hiểu không ? cho nên, nó có những, ví dụ như thần thông dùng là sức mạnh tâm linh chính sức mạnh tâm linh nó đã tạo ra environment đặc biệt cho cái vật đó. Có hiểu không ? và mình chưa khai thác được hết các cái nguồn energy, các vị có biết chuyện đó không ? mình khai thác chưa có hết. cái biết của mình về mặt đất nó không là gì so với ở dưới lòng đất, và cái biết trên lục địa nó không bằng cái biết trong lòng biển và sự khai thác hết mức sức mạnh của gió của nước của nắng nhân loại bây giờ vẫn bị hạn chế. Các vị biết chuyện đó không ? Hôm nay người ta vẫn còn lệ thuộc dầu hỏa Trung Đông mà. Phải có đến một ngày, đến một ngày mà người ta không còn xài dầu lửa nữa mà người ta chỉ còn sức điện từ gió nước và nắng thì nhân loại mới khá được. Còn bây giờ trên lý thuyết thì đúng, cả ba cái nguồn đó : thủy điện, phong điện, và điện do dầu lửa thì phải nói là đến bây giờ ai cũng biết là thế giới có nhiều cái nguồn điện do nước, do nắng và do gió nhưng mà nói vậy thôi, bây giờ chưa khai thác hết thì cũng vậy. cái nguồn năng lượng thứ tư mà nhân loại chưa biết đến đó là tâm thức. thì theo trong kinh thì mọi thứ vô thường theo phương hướng đỉnh và đáy. Trong kinh nói, mọi thứ cực thịnh thì tất suy mà suy hết mức thì lên đỉnh. Cùng tắc biến biến tắc thông thì mọi thứ nó vận hành theo mô hình đỉnh và đáy. Nhân loại có lúc phát triển về tâm linh thì lại xuống về vật chất mà khi phát triển về vật chất thì nó xuống về tâm linh. Cái thời kỳ này là đỉnh về vật chất mà tâm linh nó rất là tẻ. Cho nên ở vào thời kỳ vật chất phát triển cao, người ta chỉ có thể phát hiện được

năng lượng về vật chất chứ người ta không thấy được năng lượng tâm linh. Hiểu không ? Giờ tin cái đó chưa ? nhưng mà thời Đức Phật, vật chất nó không bằng bây giờ thì tâm linh nó phát triển. Giờ tôi kể các vị nghe cái chuyện này, các vị nghe có quyền không tin nhưng mà nói pháp thì cũng phải nói thiệt chứ, bắt tui giấu hoài. Ngài Huyền Trang. Ngài Huyền Trang là thế kỷ thứ 7 đó. Là trước khi Ngài đi thỉnh kinh Ngài đi ngang mấy cái Tây Vực thì bão cát quá trời lớn đi. Có lúc thì bão cát có lúc thì bão tuyết. thì Ngài mới thấy có lửa xa xa Ngài mới tới xin qua đê. Người thì lạnh cóng, đói nữa thì cái ông chủ của cái lều, chứ không phải cái nhà đó ông có cái lò lửa ông đang làm bánh mì, nướng thịt ông ăn. Ông mời ngài vô. Ông hiểu khách lắm. Tại ông biết Ngài lỡ đường, nhà ông đón khách kiểu vậy hoài à. Rồi ông chỉ chỗ cho nằm, uống sữa tươi sữa cừu sữa dê gì đó rồi ăn chay thì có bánh mà ăn mặn thì có ba cái đồ thịt, thì ông đang làm bếp thì đứa bé con ông nó khóc quá khóc đi. Đứa bé nó khóc mắc thờ. Thì ông liếc mắt ông thấy.. mình ở nhà người ta mình thấy con nít khóc mình cũng thấy khó chịu vậy đó, cái lều thì bằng cái lỗ mũi mà nó khóc bằng 128 đề xi Ben chịu không nổi. biết đề xi Ben không ? thì bà vợ bà liếc bà thấy ngài, bà lại bả nắm thằng nhỏ, nắm ngay cái cổ vậy nè, giống như con mèo mẹ. Cái lò đang cháy, bả liêng nó vô trông, bà đập nắp lại, cái bà làm bếp tiếp, bả dọn tỉnh bơ. Thì ngài rụng rời. có hiểu tôi nói gì không ? con nít nó khóc mà Ngài thấy tội nghiệp Ngài tính lại Ngài đỡ, mà con người ta mình đụng tới thì không có tiện, thì Ngài đang ngại ngại mà bả cầm thằng nhỏ bả liêng nó trong lò. Thì liêng trong lò là coi như thằng nhỏ tắt đài đúng không ? liêng vô đó nó tắt rồi. xong bả làm bếp xong, bả mới mời Ngài Ngài ăn hết nổi, Ngài cứ dòm vô cái lò không à. Cái bả « à hiểu rồi. hiểu rồi » bả thò tay vô lôi thằng nhỏ ra, bả

phủi bụi thấy ra nó bò lồm ngồm nó chơi. Thì ra đó, là cái bộ lạc đó nó sở hữu một cái thứ bùa nhiều đời. Là để tránh kẻ thù đó, kẻ thù mà tới thì tất cả chui vô trong lửa nằm thì kẻ thù thấy lửa cháy thì còn gì nữa hiểu không ? mà ông tổ là ngày xưa ông là một đạo sĩ ông rất giỏi bùa. ông vì thương mấy người đệ tử, giống như giờ tui thương vợ chồng .. đi. Thì trước khi tui tịch tui dạy cho một cái món mà phòng thân. Có nghĩa là sau này tui con có gây lộn đốt nhà thì hai đứa chun vô vậy đó. Thì hai vợ chồng này mới sanh con để cái lập ra một cái bộ lạc trên núi và cứ truyền với nhau cái bùa đó. Có nghĩa là, hồi đầu thì họ dùng để tránh kẻ thù, rồi từ từ là để giải quyết mấy cái vụ rắc rối, như là con nít khóc thì cho nó vô trong đó luôn. Xong rồi thì lòi nó ra, phủi phủi tiếp. có những cái chuyện mà nó quá mức, mà tui kể tui ngại. Ngại là bà con năm châu nghe nói ông này sao hôm nay ông chuyển qua phong thần. Như bên Hà Tiên mình, Hà Tiên - Việt nam á, có một cái truyền thuyết. Hôm nay mình vô trong thạch động mình gặp cái tảng đá mà nó dài, hình con cá sấu. Thì đó là một vị sư sa-di, sư nhỏ, sư giỏi bùa lắm. thì lâu lâu vậy đó, sư rùng mình thành con cá sấu cho ta coi vậy đó. Nhưng có một điều thế này, mỗi lần mà người ta muốn thấy vậy đó, thì sư có dặn. Sư đưa một ly nước sư tụng kinh, sư nói : « coi cho đã rồi lấy cái này tạt vô người của sư đặng sư quay lại hoàn hình » Thì có cái bữa sư rùng mình xong thì nó thấy bự quá nó sợ, giục cha cái chén, chạy luôn. Rồi ông thành cái con đó tới giờ luôn. Thì chuyện đó có hay không trời biết. nhưng mà hiểu không ? có nghĩa là thế giới thần thông, thế giới tâm linh là một cái thế giới mà mình không biết hoặc một lần khác. Trong một kỳ thi tuyển Lạt Ma của Tây Tạng á, thì sau 20 năm học thì ông thầy mới nói « Đã tới lúc là tui con thi tốt nghiệp rồi, thi ở đây là ngày mai bốn giờ nghe tiếng chuông thì tui con

lên thi hết nghe. Nhưng mà khoan, trước khi thi phải chuẩn bị. Thì ông phát cho mỗi đứa một cục than. Cục than nấu bếp. Ông phát cho mỗi đứa cục than xong xuôi rồi chia tay « bốn giờ lên nghe con » mỗi đứa đi về. Thì cái thằng trưởng lớp á, tiếng Tàu nó kêu là Trưởng tràng nó mới vừa về tới, gió thổi vù vù, gió tuyết lạnh lắm. thì nó vô nó đốt lửa, nó nghe tiếng người con gái ở ngoài « Lạnh quá Thầy ơi ! » thì ông mới he hé cửa thấy con nhỏ đẹp quá đi. Thì « vô đây có lửa nè con, vô đi con ! » nó vô thì cái mình nó bị ướt á. Rồi nó ngồi run run. « có đói không ? » lấy miếng bánh khui cho nó ăn rồi hỏi thăm này kia vậy đó. « thầy có cần sữa gì, mai một có sữa cừu dê con cúng thầy » rồi cái tâm sự sao, ông thầy chết. ông thầy chết. có biết chết không ? thì sáng hôm sau lúc mà đánh chuông lên á, đánh chuông lên để mà thi á thì hai trăm ông tăng mà tăng sinh á lên thi. ông nào ông nấy như mo cau, ông nào ông ấy mặt đen thui à. Ông này nhìn ông kia nguyên cái mặt trắng cha kia than không à. Thì ông này nhìn ông kia cười thì ông kia ông ngạc nhiên ông dòm lại mình. Hai trăm ông đều than hết. Thì ông Thầy ông nhìn nói « Rồi » « Chứ cục than hồi tối thầy cho đâu ? » thì tui nó móc ra thì có cục còn nhiều nhiều, có cục mòn hết. thì ra hai trăm ông đó về phòng riêng á đều là thấy một cô mà cái cô đó chính là cái cục than mà ông thầy ông phát. Hiểu không ? thì ôm ấp hun hít sờ mó mà không biết cục than. Hỏi nguyên cái cục than mà ôm nó hỏi sao mà không đen thui được. Hiểu không ta ? Bà đó cái mặt bả đen như cục than vậy đó. Có hiểu không ? ông Thầy ông dùng cái thần thông ông thử. ông thử ông phát mỗi đứa cục than, chỉ có cục than mới biết là thiệt hay giả. Thì cũng trang nghiêm nhưng mà tui mà đêm đó chắc tui cũng đen xì chứ chịu sao nổi. Tui đọc cái đó mà tui còn run. Tui sợ, nói « chết cha mình mà đêm đó chắc mình thành cái mặt

trắng như là Bao Công luôn á » thì ông thấy ra chùa toàn Bao Công không. Giờ hiểu chưa ? có nghĩa là có những thế giới mà ta không thể hiểu được. Sẵn đây tôi cũng nói luôn. Dừng có ăn rồi mà nhắm mắt chổng mông chửi Mật Tông. Đúng, Mật Tông từ góc độ Nam truyền nguyên thủy thì Mật Tông không có phải là chính thống. Nhưng mà bên Mật Tông họ có những cái hay nhất định mà ta không thể phủ nhận. Ví dụ như : Họ sử dụng, nguyên thủy họ sử dụng các cái câu Mật chú mà đó là chữ viết tắt của những giáo lý. Chữ viết tắt của giáo lý các vị có biết không ? ví dụ như : Khổ - Tập - Diệt - Đạo thì Khổ là Dukkha, Tập là Samudaya, Diệt là Nirodha, Đạo là Magga. Thì chữ Dukkha họ lấy chữ Du, Samudaya họ lấy chữ Sa, Nirodha họ lấy chữ Ni, Magga họ lấy chữ Ma. Thì cộng lại Dukkha - Samudaya - Nirodha - Magga họ lấy thành DuSaNiMa họ lấy ra họ đọc. Người đệ tử nghe DuSaNiMa là người ta hiểu đó là Khổ Tập Diệt Đạo. Còn bên Thái có cái loại bùa, bùa để đi khát thực. Quý vị có nghe « tứ vật dụng » không ? thì cái tứ vật dụng, y của ông sư là Civara, còn cái bát khát thực là Pindapata. Chữ Civara là họ lấy chữ Ci, còn Pindapata là họ lấy chữ Pi rồi cái chỗ ở ông sư là Senasana họ lấy chữ Se, còn thuốc chữa bệnh là gilana ... họ lấy chữ ghi. Như vậy thì, tứ vật dụng đọc tắt lại là CiPiSeGi. Họ cứ đọc riết vậy. Đi bát họ đọc. Trước khi đi bát là họ viết bốn chữ, vừa đọc vừa viết. Đi bát nó cúng ăn mỗi miệng luôn. Ngộ lắm. tự nhiên đi nguyên đám nó nhìn cái mặt ông đó sao bữa nay nó sáng hơn mấy ông khác cái bát nó lấp lánh lấp lánh nó nhìn nó khoái. Còn mấy ông không ghi cái bát nó set như cục đất sét bên đường. Nhưng mà tui ghi đó thì cái bát tui nó sáng lắm. Nhìn tui đi làm như tui hơi ngộ ngộ vậy đó. Thì nó cứ tập trung nó để bát tui, về tui ăn mà banh miệng luôn. Đó là Chú thuật hiểu không ? Thì Nguyên thủy đó, cái gọi là

chú là viết tắt của giáo lý. Ví dụ như, có bốn cái, có bốn cái thao tác mà người học đạo cần phải nhớ đó là : SuCiPuLi. Su là sunati nghe cho kỹ. Ci là Cinteti là nghĩ cho kỹ. Pu, chữ Pu là Pucchati là hỏi cho kỹ li là likhati là ghi chép cho kỹ. Nghe kịp không ? Su là Sunati là nghe. Ci là Cinteti là não, Pu là pucchati là phải đi hỏi hỏi thầy hoặc hỏi bạn Li là Likhati là phải ghi chép. Như vậy thì. Từ cái chỗ đó tăng sinh học lấy bốn chữ đó họ làm chữ bùa. Họ nói đọc cái đó học bài mau thuộc hơn. Giống như con nít học sinh Việt Nam nó lấy lá thuộc bài nó ép vô học cho mau thuộc vậy đó. Nhưng mà tôi có nghe cô giáo già cô nói, thật ra là lá thuộc bài nó không có cái gì hết, nó lấy nó làm dấu bookmark thôi à. Nghe hiểu không ? Biết bookmark không ? thì ở đây cũng vậy, từ từ họ mới lấy cái chữ viết tắt đó đó họ mới lấy làm thành bùa mỗi lần đọc vậy là nó nhớ giáo lý. Nhưng mà theo trong kinh Phật của mình thì cái gì mà tập trung lâu ngày thì nó thành nguồn sức mạnh có biết không ? cũng ánh nắng mặt trời nhưng mà nhiệt lượng nó bị lan tỏa không có tập trung. Nhưng mà với cái magnifier, lấy cái magnifier cái kính lúp á thì nó gom lại thì nó làm cho cháy. Thì đây cũng vậy. cái tâm nó lảng xãng lảng xãng mình không có tập trung được sức mạnh của tâm lực. Tâm lực là cái nguồn kinh khủng lắm. nguồn kinh khủng lắm. đấy. Cho nên là cái chuyện thần thông hay chú thuật á là tui khen bên Tây Tạng là tui khen :buổi đầu họ làm gọn giáo lý để họ học, rồi từ từ họ mới phát hiện ra khi tập trung thì sẽ có được tâm lực. Từ đó, khi họ có được tâm lực thì họ có những cái năng lực mà người bình thường không có. Thí dụ như khi mình sống chánh niệm lâu ngày, tui nói chậm cho nghe nha. Ta sống chánh niệm lâu ngày cái khả năng đọc hiểu tâm lý người khác dễ hơn người bình thường rất nhiều. các vị ở đây có thể không tin, nhưng tôi tuyệt đối tin chuyện đó. Sống chánh

niệm là làm gì biết đó, làm gì biết đó. Sau một thời gian mà cũng tùy người hỏi bao lâu trời biết, tùy đũa ai biết, căn cơ mà. Nhưng mà đến một lúc nào đó ngời nói chuyện biết người ta nghĩ gì. Còn tu thiền hơi thở có cái hay là biết trước ngày chết. vì nó theo dõi riết nó theo dõi riết nó biết cái lực thở này này không thể sống quá ba ngày, trừ ra cái chết vì tai nạn thì người ta không biết đúng không ? Nhưng nếu chết vì tuổi già chết vì bệnh thì họ biết, tự nhiên họ biết thôi. Với cái kiểu thở này này không quá ba ngày, tự nhiên họ biết vậy đó. Cho nên họ có thể nói đệ tử thu xếp đi chiều mai Thầy đi. Thì mình nghe mình tưởng họ đắc cái gì. Chưa hẳn. Vì họ tu thiền lâu ngày họ nhạy hơn người bình thường. Nghe kịp không ? nhạy hơn người bình thường. Giống như tôi biết có những người quen họ họ ngộ lắm, họ ăn vậy nè, họ ăn chung với mình vậy đó, mà họ hỏi cái người nấu bộ bà xài bột nấm hà, có hiểu chữ bột nấm không ? mà tại sao họ hỏi kỹ ? vì họ biết chín mươi chín phần trăm bột nấm là xài đồ tầu, đồ Trung Quốc. Họ rất ghét đồ Trung Quốc, cho nên khi họ ăn họ là dân nấu ăn giỏi nữa, khi họ ăn họ nhai ném « bộ xài bột nấm hà ? » giỏi. ngày hôm qua tôi kể cái chuyện ông ăn mày uống trà, nhớ không ? Trong nguyên cái ấm trà có một cái vỏ trấu mà ông vẫn nhận ra. Có nghĩa là cái gì đó khi mà tập trung lâu ngày họ sẽ đạt đến một trình độ ảo diệu là tinh tế hơn người bình thường. Mà khổ thay bà con mình cứ cơm gạo áo tiền cơm gạo áo tiền cái đầu nó bị trơ hết trơn. Nói không tin cứ mắt chữ o mồm chữ a vậy đó. Mà trong khi không có tu hành cái khí mốc gì hết. Lâu lâu nghe thầy bà về nhà tới học mà một là không hiểu hai là không nhớ, ba là hoài nghi mà bốn là thắc mắc. chữ không hiểu chữ nhăn răng ra cười. Nửa đêm tức gọi phone chữ. Chữ cô đó mà cô không biết. Bà có cái hạnh hiểu chậm. oke. Có cái hạnh hiểu chậm.

Tưởng có ba, một là dục tưởng có nghĩa là sự quẩn quanh trong thế giới và các thiên tướng. Đó này giờ là do cái ông nội thiên tướng này nè. Có nghĩa là thế giới của họ càng đơn giản nhường nào thì khả năng tập trung và bén nhạy của họ càng cao. Và cái thứ ba là thế giới của quán tướng, là sao ? Quán tướng là tu thiên á, tu thiên là mình cứ để tô nước trước mặt mình mình cứ niệm nước nước nước thời gian sau mình muốn biến cái gì thành nước cũng được hết hiểu không ? còn đất là mình cứ niệm đất đất đất là chỗ nào mình muốn nó thành đất là nó thành đất. Hiểu không ? đó là thiên tướng.

Quán tướng là gì ? Quán tướng đó là, Tứ niệm xứ buổi đầu thì gọi là Quán tướng. Mình đắc Đạo bằng trí chứ không đắc bằng tướng, nhưng buổi đầu phải tu bằng tướng trước, là sao ta ? Đang đi biết là đang đi, trong a tỳ đàm thật ra không hề có đi, trong a tỳ đàm chỉ có sự chuyển động của bốn đại mà thôi. Nghe kịp không ? trong a tỳ đàm chỉ có sự chuyển động của bốn đại thôi. Nhưng buổi đầu tu tứ niệm xứ cái đầu nó đơ không hiểu bốn đại là cái gì cho nên mình cứ niệm là đi, đang ăn biết là đang ăn. Hiểu không ? rồi quán thể trước biết đây là tóc lông móng răng da thịt gân xương tủy thận tim gan mật đờm mủ máu mồ hôi phần nước tiểu...bla..bla thì buổi đầu mình phải dựa vào những cái đó là đồ giả. Nhưng mà đến một ngày nào đó, trí tuệ chánh niệm nó chín muối thì lúc bấy giờ mình evaporate. Evaporate là cái gì ta ? là Bốc hơi. Mình không nhìn nó là tóc lông móng nữa mà lúc đó mình thấy rằng. ở đây chỉ có danh và sắc thôi. Cái vật chất mà mình đang nhìn là sắc, mà cái đang nhìn nó là danh. Danh sắc này do duyên mà có, có rồi phải mất. Đắc quả ngay chỗ đó. Có hiểu không ? Danh sắc này là khổ đế. Mà cái thấy được nó vô ngã vô thường chính là đạo đế. Hiểu

không ? Thấy được như vậy là chúng đến để, mà nói trên nguyên tắc vậy thôi. Chứ người đặc nó không phải như vậy, nhưng phải nói để biết nó là cái gì. Chứ bà con cứ mơ hồ, đặc là cái gì ? Không có. Như vậy. Nhưng mà cái thấy của người đặc, dĩ nhiên, nó khác. Nó không phải sanh bằng nhưng nó không có chửi lại cái giáo lý, lý thuyết mà mình đã học. Hiểu không ? Giống như hôm qua tôi đã nói, Mình sử dụng bản đồ, con đường đó mình chưa có đi nhưng mình sử dụng bản đồ. Mình cứ men men mình thấy chỗ đó cong cong queo queo chỗ đó có cái ngã ba rồi tới ngã tư. Ngã tư này queo phải ngã tư này queo trái. Chỉ thấy làn mực nó vẽ vậy thôi. Nhưng mà bước ra ngoài đời mình mới thấy, ồ cái con đường nó có cái ngã ba mà nó có cái quán cafe starbucks nè, có mall có walmart nè. Trên bản đồ nó không có vẽ vậy. Nghe hiểu không ? thì đây cũng vậy. Trên mặt lý thuyết thì ta thấy là quán tương là gì ? là cái buổi đầu á, cái buổi đầu á là mình phải xài bằng thế giới tục đế chế định. Nghe kịp không ? Ở đây tui nói cầu may chứ bà con hiểu được là tui chết liền. thế giới nó có hai cách nhìn : nhìn từ góc độ chân đế và tục đế. Góc độ tục đế là mình nhìn vỏ ngoài của sự vật, ví dụ như mình nói đó là đóng đất, đó là cái nhìn tục đế. Nhưng mà cái nhìn chân đế, thì mình biết đó là cái gò mối, trong đó gồm có rất nhiều con mối. có hiểu không ta ? Cái nhìn tục đế là cái nhìn vỏ ngoài. Nó là đóng đất thôi, tôi đang ví dụ. Mai một đi nói, Sư Giác nguyên nói cái đóng đất là tục đế cái gò mối là chân đế là thấy bà nội. tôi đang ví dụ thôi. Nói chuyện với cô mệt quá đi. Bây giờ tôi hiểu sao cô không có giận. có hiểu đâu mà giận. thì a là, cái nhìn bên ngoài thì gọi là tục đế, thí dụ như : mình nói đây là ly nước là tục đế, mình nói đây là ly H₂O là chân đế. Bây giờ hiểu chưa? nhưng bây giờ mà ra tiệm nước nói H₂O nó có biết đường nó bán không ? thế là đành phải

kêu ly nước. Thì buổi đầu mình tu mình đâu có tư đại gì người ta nói ba xạo, không có. Tôi thù nhất là Hành giả tu ba mớ mà nói là quán chiếu. Quán mền quán mừng thì có chứ có mà quán chiếu, biết cái khỉ gì mà nói dóc, không có quán gì hết á. Học giáo lý dùm cho tôi, rồi sống chánh niệm. đối với tôi, tu học chỉ là cái đó thôi. Nếu anh tu thiền chỉ, thì anh vẫn học giáo lý, rồi anh tập trung tu thiền chỉ samatha, nếu anh tu thiền quán, vẫn học giáo lý rồi sống chánh niệm không có việc thứ ba để làm. Học giáo lý và tu thiền chỉ, hoặc học giáo lý để mà tu thiền quán. Mà tu thiền chỉ là gì, là tập trung vào hơi thở, niệm niệm hoặc là xanh vàng đỏ trắng xanh xanh xanh đỏ đỏ đỏ trắng trắng trắng đất đất đất nước nước nước, đó là thiền chỉ. Còn thiền quán là làm gì biết nấy. Chớ đừng có quán chiếu, không có biết gì đâu quán. Nhưng mà sẽ có một ngày, trên cái nền tảng của chánh niệm ấy, tự nhiên nó bùng nó thấy những điều mà trước đây ta chưa có thấy. Còn chưa gì hết mà ta bày đặt quán chiếu thì cái ta thấy là cái tào lao và muôn đời sống trong cái tướng, tin tôi đi. Có hiểu không ? và Tôi không phải là hành giả, không phải là thiền sư, nhưng mà tôi hoàn toàn chịu trách nhiệm với những gì tôi đang nói về Vipassana cho bà con trên toàn cầu đang coi tôi. Những bài học mà tôi chiếu rộng rãi trên thế giới và có rất nhiều chư tăng tôn túc cũng coi kinh. Thì tôi nói bà con đừng có quán chiếu quán mừng gì hết, làm ơn học giáo lý căn bản dùm cho tôi, rồi sau đó sống chánh niệm. thì bà con làm gì biết nấy tự nhiên nó bật nó sáng ra. Thí dụ, tôi nói thế này, muốn biết mẹ thương mình cỡ nào thì học cho giỏi, lấy chồng, sanh con thì lúc đó thì tự nhiên biết mẹ cực với mình cỡ nào mới biết à. Hiểu không ? chứ ngồi mà tưởng tượng, chõ ráo con nằm chõ ướm mẹ, chõ ướm mẹ nằm chõ ráo con lăn rồi cù lao mang nặng để đau cứ tưởng tượng mình không có thương mẹ

nổi. Nhưng, cứ học cho giỏi, nha. Học cho giỏi biết chữ biết đọc biết viết, rồi biết cái cộng trừ nhân chia, rồi học hết trung học cho tôi, rồi lấy chồng rồi đẻ con rồi chăm con á, nó mới lòi ra, « a làm mẹ là cực như thế này nè » Chứ còn tự nhiên mà ngồi, còn mặc áo trắng, còn thắt nơ tím, tóc dài, ôm cái cặp, cứ ngồi mà « tình mẹ là sao ta ? là.. » luôn luôn sai. Có hiểu không ? tứ niệm xử là cái gì ? con năn nỉ bố mẹ làm ơn học giáo lý dùm. Học giáo lý dùm. Rồi sống chánh niệm. Đừng làm thêm gì nữa hết. Nhưng mà phải học giáo lý. Còn không học giáo lý không có biết bốn đế là gì. Nội mấy chữ căn bản thôi, Thiện là gì, ác là gì, rồi Nhân là gì, Quả là gì, Hạnh phúc là gì, Đau khổ là gì, mấy cái này mà không biết Tứ đế, Duyên khởi mà không biết, Bát chánh đạo kêu nói âm a âm ớ, thì cái thứ này đã dốt như là cái con gì tôi nói tới cái con gì luôn á, mà tôi nói ta giận, thôi, nói con được được. Rồi tới hồi vô thiên mà quán. Tôi thù cái đó dữ lắm. Tôi thù cái này nữa này. Đi qua học thầy bà gì bên Thái về, mà cái mặt ta nói thấy góm, đen thui vậy đó, mà thầy dạy : Đang đi biết là Sắc đi hay là Danh đi, sắc ngồi hay danh ngồi, họ tưởng cái đó là hay, họ tưởng cái đó là rất ráo, mà thật ra họ vẫn bị kẹt trong cái chế định, vì cái Sắc và Danh vẫn là tục đế. Mà cứ tưởng vậy là cao siêu. Rồi còn họ hiểu Bát Chánh đạo á, Chánh niệm có nghĩa là làm gì biết vậy, không được sơ sẩy, thất thoát, cho nên là mình phải làm chậm để niệm cho đủ không sót sót na nào. Múc miếng cơm lên sợ nó rớt chánh niệm. Cơm rớt không lo mà lo rớt chánh niệm. Trời ơi, các vị về shwe Oo Min có thấy nó ăn mà tôi ghét luôn. Nó đi mà nó giống như nó mới xuất viện. Tôi thấy tu tôi quý lắm, nhưng mà tu cái kiểu đó tôi ghét quá đi. Tôi kể hoài cái chuyện là một cái bà bả hiểu lầm lời thầy. thầy nói thế này « Đang đi kinh hành mà thất niệm thì mình niệm lại từ đầu » thì bả nghe như vậy bả đang đi bả bị thất

niệm bỏ đi thụt lùi. Bỏ lùi lại cái chỗ hồi nãy bà thất niệm á, bắt đầu bỏ mới niệm. thì nhiều hành giả đi chung với bà thấy lạ quá, mà không dám hỏi. cuối cùng mới cử ra một cái bà dặn nhất là cái bà Vy Nga này nè tới hỏi. hỏi chứ « Bồ ơi Bồ, Bồ cho tui hỏi chứ tu kiêu gì ngộ quá » thì bà mới nói, bà nghiêm mặt, không có cười như quý vị đâu, bà nghiêm « cô quên lời thầy rồi sao ? Khi mình tu chánh niệm mà bị thất niệm là mình làm lại từ đầu » mình thất niệm ở đâu là mình lùi lại cái chỗ mà mình thất niệm mình niệm lại từ đầu. Bà hiểu lời thầy như vậy, mà bà cứ re-tua hoài, bà đi xong bỏ lùi, ai cũng đi cái đường kinh hành, một đường kinh hành, mà bà đi mà có nhiều người không ai dám đi sau lưng bà, vì không biết bà thất niệm lúc nào. Thất niệm là bà re-tua là đụng trúng. Bà hiểu lời thầy vậy. Khổ. Nó không học giáo lý. Cho nên nó hiểu giáo lý kiểu như vậy. Cho nên tôi lay các vị, các vị đừng có quán chiếu quán mừng gì hết. Cứ sống chánh niệm cho tôi nhờ. Cái « quán từ đầu là sao ? » có hiểu mà, phải không ? tôi đang đi tôi biết là tôi đang đi chánh niệm, bước trong chánh niệm, biết.

Nên nhớ cái này. Cái chữ mà « tôi thở ra tôi biết rằng tôi đang thở ra » tôi nhớ tôi đã giải thích cái này ai còn nhớ cái này không ? tiếng Pali là một ngôn ngữ có chia, chia động từ á. Cho nên khi Đức Phật nói rằng : « Tỷ kheo đang thở ra biết rõ rằng tôi đang thở ra. » thì cái khi mà Ngài diễn tả cái đó, Ngài chia cái động từ thành « Tôi thở » thì các học giả, các dịch giả khi mà họ dịch thì họ cũng phải dịch sát « Tỷ kheo đang thở ra biết rõ rằng tôi đang thở ra » mà trong tiếng Pali, cái Tôi thở nó khác với anh thở, nó thở, các anh thở. Động từ nó chia. Ví dụ như : chữ nó suy nghĩ là cinteti, nhưng mà họ suy nghĩ là cintethi anh suy nghĩ là cintesi, các ông suy nghĩ là cintetha, tôi suy nghĩ là

cintemi, mà chúng tôi suy nghĩ là cintema. Có nghĩa là ti – si - tha – mi – ma. Còn tiếng Việt nam mình : tôi ăn anh ăn chúng mình ăn tụi bây ăn bọn nó ăn, tất cả đều viết chữ « ăn » hết á. Mà tiếng Pali thì không. Tiếng Pali thì nó ăn là bhunjati, tụi nó ăn là bhunjanti, anh ăn là bhunjasi các anh ăn là bhunjatha, tôi ăn là bhunjami chúng tôi ăn là bhunjama. Nhiều lắm : La tinh, Ý. Nhiều thứ tiếng. Rồi

thì họ mới chia cái đuôi. Chính vì vậy, tiếng Pali vì nó chia nhiều như vậy cho nên khi mà Đức Phật Ngài diễn tả « Tôi khoe đang thở ra biết rõ rằng : « Tôi đang thở ra » thì cái chỗ đó phải chia chữ phải không ? thì dịch giả họ dịch chỗ đó thấy động từ chia ở ngôi thứ nhất thì cũng phải dịch là « Tôi thở ». Nhưng thật ra đó là một hiểu lầm rất là lớn. đó là vấn đề ngôn ngữ thôi, chứ còn mình đang đi mình đi bằng cái sự cẩn trọng chứ không phải đi với tâm niệm rằng tôi đang đi. Các vị hiểu cái này không ? tôi nói nè. Hồi nãy bề cái ly đó nhen, tôi hốt chưa có hết, thì quý vị đi bằng cái sự cẩn trọng. Thì cái sự cẩn trọng đó chính là niệm. chứ không phải là đang đi mà niệm « tôi đang đi » cái đó là ba trợn. cái đó là ba trợn. những cái thằng ba trợn nó mới vừa đi vừa nói : Tôi đang đi. Chứ nó đang ngồi à ? cho nên ở đây cẩn trọng bằng cách khác. thò tay vào một cái chỗ mà mình không biết có cái gì bắt trặc hay không nghe kịp không ? thì thò vào đó với tất cả sự cẩn trọng, đúng không ta ? Thì đó là chánh niệm. Mình đưa cái bare foot, bàn chân trần của mình, vào một cái đám cỏ mà mình không biết có cái gì ở đó, thì mình đưa bàn chân xuống với tất cả sự careful, thì mình gọi đó là chánh niệm, hiểu chưa ? một người con gái mới về nhà chồng, ăn uống, nhai nuốt làm gì cũng ý tứ. thì cái ý tứ đó được gọi là chánh niệm. Hoặc Phật nói : một người tử tù mà đội lên đầu một cái thau

nước đầy, Vua nói : Nhiều ra một giọt sẽ bị chạt đầu. Người tử tù đó phải tập trung làm sao cho dầu đừng đổ gọi là niệm. Hiểu không ? Chớ không phải là « Tôi đang đi biết là tôi đang đi » nói nguyên văn luôn « tôi đang đi » « Tôi đang thở ra » không phải. chỉ cần mình thở ra với tất cả sự chú ý. Thở vào với tất cả sự chú ý nghe kịp không ? thì như vậy gọi là Niệm. Đó là những cái hiểu lầm rất là lớn mà hành giả không biết. và cái « Niệm lại từ đầu » nghĩa là sao ? mình đang đi mà mình nghĩ tâm bậy, mình phát hiện ra « ô ô, phóng dật nha » thì bắt đầu niệm tiếp. coi như phân quên là bỏ. chớ không phải là mình re-tua trở lại. Cái đó là kỳ dữ lắm. Mà nó hiểu vậy đó. Nhớ cái đó tôi quan trọng. Hoặc những cái chuyện nhỏ nhỏ mà mình không biết. Khi bị đau đớn, chỉ ghi nhận rằng : « khổ thọ đang có mặt », hoặc « cơn đau đang có mặt ». nó khác với cái chuyện là « mình đang bị đau » khi mình thấy rằng mình đang bị đau có nghĩa rằng, đó là cơn đau của mình. Mà khi có hai cái mình nó gắn liền thì cơn đau sẽ bị duplicate. Duplicate là cái gì ta ? – nhân đôi, dạ. mà chỉ cần ghi nhận cơn đau đang có mặt thì tình hình có khác. vì sao ? vì lúc đó mình với nó không có mắc mớ gì hết. còn tôi đang bị đau là mình rước cái đau vô nhà mình. Hiểu không ? nó khác nhau nhiều lắm. cái lắt léo là sao phải học giáo lý, là để tránh mấy cái đó đó. Mình tránh mấy cái hiểu lầm đó đó. Nó quan trọng lắm. Với, nhớ một chuyện nữa. tất cả những gì quý vị có được được hay là bị nha trong thời gian tu tập tuệ quán, tất cả những cái đó chỉ là thứ mình nhìn. Rồi nó đến đi là chuyện của nó. Chứ ở đây không có sự đánh giá và sử dụng label, dán nhãn. Không. Không. Ví dụ như, lúc này mình chánh niệm tốt hơn hôm qua nhiều lắm. Đó là label. Hiểu không ? sao lúc này ngồi nó đỡ quá. Tôi xuống cấp. đó là label. Tinh tấn. biết. nó đến hay không. Cứ nhắm mắt. cứ niệm ghi nhận. mình

như thế nào biết rõ như vậy. mình như thế nào đừng có đánh giá, kệ cha nó, lúc này nó lên xuống gì kệ nó. Rồi thấy nó xuống bắt đầu cái tâm nó buồn. Bậy ! thấy nó lên cái tâm nó kiêu ngạo. Bậy ! cái nào cũng vậy hết, cứ nhìn nó thôi. Cho nên tôi nói : Chưa biết đạo thì trốn khổ tìm vui, biết đạo rồi thì làm lành lánh dữ, tới lúc hành đạo thì cái giống gì cũng chỉ để nhìn thôi. Có hiểu không ta ? có hiểu ba cái này không ? mà khi Phật tử ở cái giai đoạn trốn khổ tìm vui mình không nói, chứ cái giai đoạn mà làm lành lánh dữ là cái mặt nó hất lên trời rồi. bố thí nhiều thấy ghét lắm. học giáo lý nhiều mặt thấy ghét lắm. cho nên vô chùa thấy mặt Phật tử nào mà hất hất lên là biết liền, một là tên này giỏi giáo lý nè. Hai là tại gia làm phước nhiều nè. Ba là ngồi thiền giỏi nè. Bốn là chắc giữ bát quan thường nè. Tôi hứa luôn. Bảo đảm. make sure luôn. Ga- rãng –ti. Là cứ vô chùa mà thấy em nào mặt thấy ghét là em đó công đức trùng trùng đó. Còn cái em nào mà mặt nó khiêm tốn là nó chưa có gì hết. trong khi đó phải ngược lại mới đúng. Cái thứ mà nó tu dữ dần là cái mặt nó rất là đơ, nó rất là khờ, nó rất là bự. Nó hiền lắm. Còn cái thứ tào lao mình nhìn là mình biết. Cái thời mặt pháp nó ngược lại. Cái tên nào mặt thấy ghét là đạo hạnh tràn đầy. nó có ba mớ là mặt nó thấy ghét. Thật ra chúng ta có bố thí trì giới hành thiền bao nhiêu đi nữa, thì tất cả công đức chỉ là thuốc chữa bệnh , quý vị có biết không ? không có cái đũa nào mà nó ba trọn đến mức mà nó khoe với người ta mỗi ngày nó uống 300 đô – la tiền thuốc hết. hiểu không ? mà đũa nào nó đi khoe « em bị ung thư nè. Một ngày em uống 300 tiền thuốc » thì cái đũa đó nó vừa là bị ung thư mà vừa là bị khùng nữa. tôi nhớ có cái bà đó bả đi bác sĩ mà bả nói, « trời ơi, bác sỹ biết không ? dạo này em ăn mà em bị đánh rắm hoài, mà đợc có cái là không có thúi. » Bác sỹ nói là « vậy là bà bị cả cái tai mũi họng luôn rồi đó. Nãy giờ

tôi muốn chết luôn mà bà không có biết ! » bà cứ thụt thụt thụt đều đều mà bác sỹ ông lịch sự ông không có dám. Mà bà cứ làm đều đều đều vậy đó. Mà bà còn tự hào, « đánh rắm được cái không có mùi » có hiểu không ? bác sỹ mới nói « bà không phải một chứng đau. Bên đường ruột của bà có vấn đề rồi, mà bên tai mũi họng nữa. bà phải chữa tùm lum chứ không phải một thứ đâu »

tôi ôn lại, biết ở đời này có ba kiểu biết, đó là biết của thức, biết của sáu giác quán. Ghi rồi. ghi rồi, chỉ ôn lại thôi. Cái biết thứ hai là cái biết của tướng, là cái biết thông qua kinh nghiệm hồi ức kiến thức. cái biết thứ ba là cái biết của trí, có nghĩa là khả năng phân biệt tốt xấu nên hay không nên. Nghe kịp không ? cái biết của thức là cái biết của sáu giác quan : thấy nghe ngửi nếm đụng. Cái biết thứ hai là cái biết của hồi ức, cái biết gọi là không có cái sáng tạo. cái biết theo lối mòn gọi là cái biết của tướng. Cái biết thứ ba là cái biết của trí, là biết suy lý. Thì hỏi thật bà con, bà con tự nghĩ coi trong đời sống thường nhật, thì bà con xài cái nào nhiều nhất ? Tướng nhiều. Không. Thức nữa chứ. Tức là xài hai cái đầu á. Còn cái biết bằng trí bà con ít xài lắm. Trong ba cái biết đó, tôi mới nói đến cái biết bằng tướng. Cái biết bằng tướng có ba nhớ không ? đúng là nhìn không có tám bảng nó rồi. bây giờ trước hết nè, cái biết có 3 :

- Cái biết bằng thức
- Cái biết bằng tướng
- Cái biết bằng trí

Mà cái biết bằng thức có 6 : ghi kịp chưa ? tức là biết qua sáu giác quan.

Thứ hai, biết bằng tướng, có 3. Xong chưa ?

Rồi cái biết bằng trí là cũng có 3 : Văn – Tư – Tu

Nghe hiểu không ?

Mà trong cái Văn nó lại là tướng đó. Khô như vậy. Biết qua văn nó lại là tướng nhưng vẫn phải kể chứ biết sao giờ.

Bây giờ có nghe kịp không ? Giờ học như con nít đi : « cái biết gồm có 3 là : biết qua thức gồm có sáu là qua sáu giác quan mắt tai. Thứ hai là biết bằng tướng gồm có ba, đó là đục tướng thiên tướng và quán tướng. Cái biết thứ ba là cái biết bằng Trí, gồm ba thứ, đó là : văn tư tu. » Đúng là bài học buổi chiều nay bao nhiêu đó là đã lắm rồi đó.

Chiều nay tôi chỉnh đốn lại một vài cái hiểu sai của bà con. Ví dụ, thiên đó. Ví dụ cái vụ thiên hơi thở. Rất nhiều người cho đến bây giờ tự xưng ngồi thiên mà không biết một chuyện rất là căn bản đó là : Theo dõi hơi thở chứ không điều khiển hơi thở. Biết cái đó không ? nhiều người bị bệnh rất là nặng là họ điều khiển chứ họ không có theo dõi. Đàng này, nguyên cách là họ cứ để nó ra tự nhiên, nó ra hết thì tự động nó có nhu cầu đi vào, mà khi nó vào đây thì tự động nó có nhu cầu đi ra. Mà tại sao mình không được điều khiển ? là vì : anh phải để tự nhiên như vậy để anh thấy rằng : cái hơi thở đó nó không phải là của anh mà nó là của cơ thể. Nó là nhu cầu của cơ thể. Nó không phải là nhu cầu của anh. Anh muốn hay không thì hơi thở nó vẫn có. Bằng chứng là lúc anh ngủ anh có thở không ? Đó. Thấy chưa ? như vậy có nghĩa rằng, hơi thở không phải là của anh mà nó là cái tâm thân này nè. Còn anh thích nói cái thân này là của tui thì nó khùng, nó bị ung thư. Nếu mà của anh thì nó đâu có vụ

nó khùng khùng bất tử vậy. Nghe chưa ? cho nên nếu là cái thân này không phải là của anh thì hơi thở cũng không phải của anh. Mà của tụi nó với nhau không có mắc mớ gì tới mình hết. Mình chỉ ăn rồi có trách nhiệm là nhìn tụi nó thôi. Thì, nó vào đây thì tự động nó sẽ đi ra. Và nếu chánh niệm sẽ thấy giai đoạn giữa thì nó vào đây, nó sẽ ngưng lại chờ một chút, tức là : sanh trụ và diệt. thấy chưa ? Trụ là nó đứng : vào, ra. Và nên nhớ : Chỉ theo dõi, không điều khiển. Cái chuyện này rất quan trọng, vô cùng quan trọng. Cho nên, thứ nhất mình thấy nó là vô ngã, không phải của tôi. Thứ hai, khi mà mình theo dõi vậy đó, mình không điều khiển thì mình không có mệt. Chứ còn thiền xong mà nó mệt quá. Tôi nhớ có hai thằng khùng nó trốn bệnh viện đó nhớ không ? nó trộm được cái xe đạp thì nó chạy. Nó chạy mà hai đứa phân công nhau : đứa thì đạp, đứa ngồi đằng sau, đứa ngồi đằng trước. Thì nó chạy một hồi, thằng mà đạp nó một hồi nó mệt quá. Thì nó nói : « Tao mệt quá. Chắc đời phiền quá. Tao đạp tao mệt quá. Mày sướng. » Thằng kia nó nói : « Bộ mày tưởng tao sướng hả ? mày đạp tao bóp thắng cũng mệt vậy ». Có nghĩa là, lẽ ra là nó chạy thong thả là nó đi xa rồi, nhưng mà thằng nọ nghĩ trong bụng là thằng kia nó lấy chân nó đạp rồi thì mình làm gì ? mình có cái tay mình thắng thôi. Thì ta nói...

Thì ở đây cũng vậy, nếu theo dõi hơi thở mà theo cho đúng á, là tu là khỏe, tu là thanh thản. Đằng này nó bày chuyện ra cho nó rối, cho nó thêm mệt. Nha. Tôi thấy nhiều người họ càng tu càng mệt. Mà tại sao mệt ? Là tại vì kiếm chuyện. kiếm thêm chuyện để làm trong khi Phật dạy quá êm ái. Phật kêu : « Nó sao để yên nó vậy đi con, con chỉ dòm nó thôi. Con chỉ nhìn dòng nước nó trôi. Cái nào rác thì con biết là rác, cái nào hoa thì con biết là hoa vậy thôi. » Đây đứng ở trên lấy cái que khều,

hoa trôi phía đây, rác trôi phía kia. Cái đó ba tron nó mới làm. Mà nói tới khùng mới nhớ. Có hai cha con, ông bố chở con đi học. Mà mỗi lần đi ngang ông nghe trong đó có tiếng « Chín mười chín. Chín mười chín » mà cả mấy tháng trời, ông bố mới tức : tại sao cái thằng khùng nó đếm chín chín. Ông mới để con ông đứng công ông dựng xe đạp mới leo lên coi tại sao nó đếm chín chín. Ông mới vừa chui vô nó gõ cái boong kêu « một trăm » Thì ra, là có mấy người bị gạt rồi, mà coi như là nó đang chờ cái tên một trăm. Ông tức quá tức, mấy tháng trời, cái thằng tại sao nó mê con số đó quá. Thì ông mới dựng xe đạp ông leo lên lúc đó nó mới gõ cái « boong » nó kêu « một trăm » ông mới hiểu, à thì ra nó đang kiếm người. Có anh chàng, ảnh tới quán bar. Ảnh thấy phía trước quán bar có thằng cha râu ria xòm xàm, ngồi câu cá, kéo mồi thả xuống rồi rê rê. Cái vũng nước nó trong vắt à, có cái gì mà câu. Hỏi thì ảnh ngại, mà cái mặt ông ngẫu có cái sẹo vậy nè. Mà râu. Cái càng mà nó giộng một cái là vô tường luôn á. Ngại quá, mà tức quá tức là ông câu cái gì ở đây. Cuối cùng, ảnh mới vô kêu nguyên một cốc bia bọt. Nói, « anh uống đi » « Cảm ơn ». Uống. « Hỏi thiệt ông nha, ông câu gì dĩa ? » « có gì đâu, câu bia. Từ sáng giờ ông là con thứ tám rồi. » chả không có tiền mà thằng chả khoái nhậu. Chả lấy cần câu ra ngồi câu mà thứ thằng chả không ai dám hỏi hết tron cho nên là cứ thấy tò mò là cho chả cốc. Hỏi : « câu gì? » là « câu bia. » Là chả biết rồi.

Oke. Như vậy cái biết có ba : Biết bằng thức có sáu, biết bằng tưởng có ba, và biết bằng trí có ba. Đúng chưa ? thì cái biết bằng tưởng có ba là : mình đã học rồi, là biết bằng dực tưởng. Hỏi này tôi có hỏi là trong ba cái biết đó mình sống bằng cái biết nào ? cái thức và tưởng. Vậy trong ba cái tưởng ta sống nhiều

bằng cái tướng nào ? quý vị mà nói thiền tướng là tôi chết liền á. Bằng dục tướng. Khi học vậy mình mới thấy mình nhục đúng không ? Mình lựa cái gì thấp mình xài không à. Có học mình mới thấy mình tào lao cỡ nào. Còn mình không học, làm được gì mình cũng tưởng mình hay. Có học

Tại Tây phương nó có câu hay lắm : Người không đọc sách là người đáng sợ, nhưng kẻ đọc một cuốn sách đáng sợ hơn. Thà nó dốt nó không biết cái khi gì hết nó có mặc cảm. Cái thứ nó thấy ba mớ nó thấy nó hay mới ghê chứ.

Cho nên, khi học giáo lý rồi mình mới thấy kinh dị. Kinh dị ở chỗ là : mình đã sống ở cái thế giới thấp kém rẻ tiền cỡ nào. Và mình tu thiền, sống chánh niệm là để mình, nên nhớ, mình tu không phải là để mình nâng mình lên mà mình để không còn thấp nữa. Hai cái này khác hay giống ? Tu để chứng thánh và tu để không còn phàm nữa. Hai cái này khác hay không ? Khác. Hiểu hả ? Sao thấy nhiều người không hiểu. Tu để chứng thánh là Tu để mong được cái này cái kia. Còn tu để không còn phàm là tu để bỏ con người thấy ghê của mình. Không có cần mà có phàm không có thánh tui thấy khẩn cái gì, tôi rình tôi nghe nó khẩn mà « khi nào hết vô minh thì thành đạo » mình không có cần nguyện như vậy. khi hết vô minh thì tự nhiên nó thành đạo thôi chứ. « Con lạy Phật từ bi khi nào con nguyện cho con, hết vô minh thì con phải thành đạo » không có cần như vậy.

Tu mà với cái lòng cầu chứng thánh là rất là nguy hiểm. Là bởi vì sao ? thánh mình đâu có biết mặt mũi ra sao, cho nên mình thấy cái gì lạ lạ mình tưởng là thánh. Yeah. Cho nên bây giờ Việt Nam có cái trào lưu là nhiều người cho mình đắc Nhị quả, Tam quả đông như quân nguyên trong nước. Về quận 2 nó có

cái trung tâm nguyên thủy là họ hứa luôn là có certificate, sơ thiên, nhị thiên, thiên sư đóng mộc ký tên. Tôi nghe mà tôi ham về làm mới. Có. Có luôn, ghi chứng nhận luôn là tầng mấy tầng mấy. Mà vui nhất là tầng thứ tư mà ra ngoài ta nói chửi lộn hay hơn tầng thứ nhất bởi vì nó có huệ nhiều chửi sắc hơn, chửi coi như tàn mạt hơn. Nội cái tên mà nó chửi nó không biết nó chửi có nghĩa là « phi tướng phi phi tướng » không chửi ấy là chửi vậy. Cho nên, nên nhớ, tôi lạy mấy bố, đừng có nghĩ rằng tu để chứng thánh. Là vì mình không biết Thánh mặt mũi ra sao, mà căn bản là mình quá rành cái phạm của mình hiểu không ? Cho nên tu để không còn là phạm thì nó chắc ăn hơn rất là nhiều. Vì Phạm nó ra sao mình biết rồi. Hay là không biết luôn ? Hiểu không ? Tu để không là Phạm nó chắc ăn hơn. Cho nên, tu có hai cách : Tu là của người lụm ve chai và người đổ rác. Tu của người đổ rác là nó an toàn vì thấy rác là lụm. còn Tu lụm ve chai là lụm nhiều khi lụm nhằm lựu đạn nữa, lụm nhằm cái bịch mềm mềm ẩm ẩm là kẹt lắ. Biết cái bịch gì không ? Sợ quá sợ. Không biết hả ? Trời đất ơi, tôi không có mà tôi biết. Tôi sợ cái vụ đó lắ. Thương gì thương chứ còn mà nói cái vụ đó ớn quá. Tôi nhìn tôi thấy thương cha mẹ nó, cha mẹ là cỡ nào cũng...

Cho nên tu có hai cách là một là tu kiểu đổ rác và hai là tu lụm ve chai. Thì mình thấy tu kiểu đổ rác là nó chắc ăn hơn, an toàn hơn. Tức là thấy cái gì bậy thì bỏ. và nên nhớ, cứu cánh của Đạo Phật là bỏ được cái gì chứ không phải có được cái gì. Khi anh bỏ hết thì tự nhiên cái có của anh nhiều vô cùng. Lúc anh không bận tâm anh sẽ được cái gì. Mà tôi chỉ xin anh bỏ càng nhiều thì, có nhớ chiều hôm qua tôi nói, đây là công thức bằng vàng

mà bà con phải ghi nhớ : « Khi có một thứ được thêm vào, thì sẽ có vô số thứ bị lấy ra »

Còn nhớ cái đó không ?

Khi có một cái thiện được thêm vào thì có vô số cái ác được lấy ra.

Khi có một cái ác được thêm vào thì có vô số cái thiện được lấy ra.

Các vị có thể không tin. Ngày hôm qua tôi có chứng minh là cái tật nói xấu á. Mình tưởng cái đó là tội nhẹ nhưng mà không. Cái quả ác của nói xấu nó làm cho mình tan hoang cuộc đời mà mình không biết. Có những người đẻ ra mà thị phi trùng trùng. Rồi như cái tội bòn xén, sanh ra là nghèo, sanh ra là cơ hội làm bậy, nó càng làm bậy nó càng nghèo. Nói chung, bất thiện nó đẻ ra bất thiện. Mà cái thiện nó là điều kiện tốt cho cái thiện. Khi mình sanh ra mình giàu mình đẹp mình giỏi mình khôn ngoan mình có uy tín thì mình mới có điều kiện để tiếp xúc với nhiều thành phần cao cấp trong xã hội. còn sinh ra đói nghèo bệnh tật thì cơ hội để mà tiếp xúc với thiên hạ, nhân sĩ bốn phương là rất hạn chế. Cứ quần quật quần quật. không có nói chuyện gì hết. Nội cái chuyện mà có điều kiện tới đây học giáo lý nó không có dễ, nếu mình nghèo. Các vị biết làm hai job ba job không ? tôi không biết điều kiện quý vị tới đâu nhưng mà tôi nhìn ở đây có thể phân ra làm ba hạng : Một, tu rồi, quởn không có đi đâu. Hai, là cái giờ này là giờ không nhận được job, Ba là có thể là vì cái lòng hiếu học. Lâu lâu ổng về tranh thủ tới nghe, không bỏ bễ ngang cũng bỏ bễ dọc. Và tôi cũng nói rõ là, cái giáo lý mình học như thế nào đó hành thế nào đó mà nó đủ để thay đổi con người của mình, cho nên có bốn lý do mà chúng

ta không có nên tự đắc tự kiêu tự mãn với cái kiến thức của mình, có nhớ bốn cái đó không ? một, là có vô số người hơn mình. Thứ hai, cái biết của tu đà hườn, tu đà hườn này giống tu đà hườn kia, cái biết bốn đế giống nhau. Nhưng cái biết của phàm phu về bốn đế không có ông nào giống ông nào hết. Có hiểu không ? vì cái biết của Thánh nhân nó có chuẩn mực, nó có cái standard, còn cái biết của phàm phu nó không có standard. Hai vị thuộc lòng Tam Tạng hết nhưng mà tôi bảo đảm hiểu của hai vị không thể nào giống nhau hết. Vì sao ? Vì cái nền tảng tâm thức, nền tảng tri kiến, tâm tư, tình cảm, kiến thức, môi trường, giáo dục học đường, bối cảnh sinh trưởng hai cha khác nhau. Cho nên, khi viết sách hai cha có thể na ná nhau nhưng trong thâm tâm hai cha khác nhau. Đây là lý do vì đâu bên Miến Điện có quá nhiều thiên sư. Nha. Cho nên, cái thứ nhất, có tới một tỷ người hơn mình. Cái thứ hai, cái biết đó nó không đủ để thay đổi con người mình một cách toàn diện, vì nếu mà cái biết đó có thể thay đổi con người mình thì đâu có còn như thế này. Thứ ba là mình không thể mang cái biết đó đi qua chỗ khác. có hiểu không ? bây giờ tất trở thành con trùng con dế là ba cái vụ bài vở này là coi như xong. Mình học là mình nhớ chỉ gieo duyên thôi. Đời sau kiếp khác sanh ra, có điều kiện học Tam Tạng học nhanh hơn người khác, chỉ vậy thôi. Chứ không thể nào, mình nhớ lại hết. Không có. Nhớ nha. Cho nên, thứ nhất, cái biết này có nhiều người hơn mình. Thứ hai đó là, cái biết này không đủ để thay đổi mình. Cái thứ ba là, mình không thể mang cái này qua cái chỗ khác, phải không ? và cái thứ tư, cái biết này hoàn toàn có thể mất tiêu trong một sớm một chiều. thí dụ như, bị một cái tai nạn nào đó, bùm, xong. Hiểu không ? nó rất là.. chứ Tu Đà Hườn không có. Tu Đà Hườn không thể nào bị mất trí, Tu Đà Hườn không thể nào bị say

rượu, Tu Đà Hườn không thể nào vì một lý do sinh lý hay tâm lý mà thay đổi nhận thức. cái này tôi phải khẳng định một ngàn phần trăm nha. Xin nhắc lại, Tu Đà Hườn, người đặc sơ quả, tầng thánh thấp nhất, tuyệt đối không thể vì một lý do nào mà thay đổi nhận thức của mình về Tứ diệu đế, về Bát Chánh Đạo, về Tam Bảo. nhưng Phạm phu thì có tới một ngàn lẻ một cái lý do để mà thay đổi nhận thức. chỉ cần té nó gõ cái bang một cái, nó chết, còn nó không chết cứ ngồi cười cười là xong. Hôm nay ngược mặt nhìn trời, đưa tay vô miệng xem đời phù du. Học xong, cái té cái cười cười. Có những người đang ngon lành, tự nhiên uống lộn thuốc. Khùng. Tôi nói hi vọng cái người đó không có cái dịp nghe đâu. Bên Dallas uống lộn thuốc khủng mấy năm sau đó tự nhiên nó hết. Bị sóc á, bác sĩ chữa không được. Tự nhiên, có người nói do nghe kinh, nhưng mà tôi nói, nó khủng nó nghe cái gì nổi nói nghe, mà do cái nghiệp nó hết. Ba năm là nó tỉnh lại. Thì nói chung phạm phu mình nó có ngàn lẻ một lý do để mà thay đổi nhận thức. chưa kể có cái vụ này nữa. tình cảm có thể làm mình thay đổi nhận thức, kiến thức có thể làm mình thay đổi nhận thức. Có biết không ? Tình cảm có thể là tôi thương cái cô đó quá, cái cô rỉ tai rỉ tai riết rồi tôi theo cô luôn. Từ thương cô tôi chấp nhận cái tín ngưỡng của cô. Có không ta ? Ví dụ mình thương cô, cô cứ rỉ rỉ tai « con nói thầy nghe. Kinh Phật con cũng nghiên cứu kỹ, con biết nói chung Vĩ nhân thế giới trong lòng con chỉ có Phật thôi. Con đồng ý với Thầy thôi. Nhưng mà thầy nghĩ kỹ lại coi, Phật cũng là do Chúa tạo ra, cho Chúa với Chùa gom về một mối đi. » Mình thương cô quá, mình thấy hay hay. Hồi đầu, là nhớ không ? là tâm thức đối kháng, sau đó là miễn cưỡng, ba là thỏa hiệp, cuối cùng là đồng thuận. Nhớ bốn cái step rất là quan trọng, mà nhiều tôi suýt đạo Chúa bộ, bỏ chùa thành Chúa. Cho nên,

Nhà thơ ghé bước nhà thờ

Ngó lên tượng chúa nhà thơ nhớ Chùa

Là nó rất là dễ. Mình thương ai là. Tôi có biết một vị thầy bên Tây. Nói Pháp mà không dẫn chứng thì bà con nghĩ chuyện phong thần, mà nói dẫn chứng thì nó cũng hơi nhạy cảm. Có một vị sư Nam Tông bên tây, rất là cực đoan. Vị đó nói về chay mặn, nó về tịnh độ, nói về Di đà, nói về Quan Âm, nói về Địa Tạng, Thế Chí Phổ Hiền mà vị đó phang coi như là không thương tiếc. Nhưng mà về sau, có một cô đệ tử, cô đi chạng hảng : một lúc hai đạo. hiểu không ? mà không biết cổ thuyết phục thế nào mà vị này cuối cùng cũng chạng hảng theo. Vị này tin rằng, vị này định nghĩa về Quan Âm theo hướng Nam Tông. Đó là một vị Bồ Tát cũng sẽ thành Phật vậy đó. Tức là phiên dịch sao mà mấy ông kia vô Nam Tông hết. Tức là không có chống nữa nhưng mà không có tin theo cái kiểu của người Bắc truyền. Nhưng mà tin cái Bắc truyền theo hướng của Nam truyền hiểu không ? tức là hồi đầu mình chống ông hàng xóm nhưng mà rồi mình thương con gái ông hàng xóm cho nên mình làm sao đưa ông lên ông nhạc là xong rồi, ngồi chung bàn. Mặc dù là mình còn gì đó hơi lộn xộn, lẩn cấn nhưng mà bây giờ mình đã là rể rồi. khiếp như vậy. trong kinh nói rằng trong dòng luân hồi nó có nhiều cái đáng sợ đó là cơ hội gặp minh sư thiện hữu rất hiếm, cơ hội gặp tà sư ngoại đạo rất dễ, cơ hội gặp sông hiền rất hiếm. cơ hội sông ác, rất dễ. vì sao ? là vì cái sức hút tự nhiên, cái gravity của phiền não nó mạnh lắm. sức hút luân hồi của mình đã đi nhiều kiếp, nó quay nó tạo ra quán tính. Nó tạo ra từ trường, sức hút mạnh lắm. nó hút nhiều đời. nó quay nhiều đời nó tạo ra sức hút, giống ly tâm á. Thì tất cả đều hút vô Tâm của Phiền não hết. Một vị Phật là một vị Bồ tát là cái người một

ngày đẹp trời thấy ra là ủa, sao mà ai cũng bị rút vô tâm vậy ta, rồi nhảy ra. Nhảy ra để thành Phật. Và nhìn vào trong cái đám đang bị quay coi đũa nào nó nhìn ra ngoài nó muốn ra thì mới thò tay kéo nó ra. Hiểu không ta ? còn không mình cứ tiếp tục quay. Theo cái lực nó rút vô tâm. Trong kinh nói là, lâu lâu mới có một người là sattasava có nghĩa là tinh hoa của chúng sinh, thấy kỳ quá vậy ta, sao tất cả theo lối mòn, nhảy trở ra, nhảy khỏi cuộc chơi đó. Biết chơi nhảy dây không ? muốn cũng phải đúng lúc mà muốn ra cũng phải đúng lúc. Thì cái vị Bồ Tát là người nhảy ra không muốn có mặt trong cuộc chơi đó nữa, kiếm cái chỗ để mà nhảy ra.

Có nghĩa là, Ngài không tiếp tục trong cuộc chơi đó nữa, thế là Ngài ra. Còn không, mình cứ mãi hoài trong cái cuốn – hút, cuốn – hút. Các vị biết, các vị khiếp lắm rồi. có một cái chuyện mà nếu ba mươi năm về trước tôi nghe là tôi đã khác nhiều lắm. Tôi chỉ cần đêm nay về quý vị suy nghĩ lại, thích là gì, Ghét là gì. Các vị sẽ thay đổi con người nhiều lắm. Do tiền nghiệp, do khuynh hướng tâm lý, và do môi trường sống mà hôm nay cái thích của người này không giống người kia. Nghe kịp không ? Và khi không hiểu được cái này, mình tưởng cái mình thích là cái gì đó rất là ghê gớm. hiểu không ? cho nên mình không có cái gan mà mà lìa bỏ cái thế giới mình đang cầm đầu, đang gục mặt vào trong đó. Nghe hiểu không ? nói hơi nặng, mình những con heo mà đang gục mặt trong những cái thùng cám mà mình cứ tưởng đó là thế giới vàng son. Phật dạy rằng, Phạm phu thỏa mãn với những gì mình đang có, giống như con giòi trong đồng phân. Nó thấy rằng, đồng phân của nó to hơn đồng phân của con kia. Bậc thánh là con người đứng nhìn hai cái đồng phân đó. Bài kinh đó nói rất nặng, rất nặng, nhưng mà rất đúng. Cho

nên, Ngài nói là kẻ phàm phu tự hào, tự đắc, tự mãn, tự kiêu, tự tôn, tự đại với những gì mình có mà họ không biết đó là niềm tự kiêu của con giòi nó đang so sánh đồng phân của nó với đồng phân kế bên. Bởi vì, nếu trong một cái nhìn rất ráo triệt để nhất, thì mọi hiện hữu nó không có lý do gì để tiếp tục. biết nói nghe hiểu không ? ngày hôm qua tôi đã nói cạn lời rồi, bà con mặt cứ đơ ra. Đó là, chúng ta không có lý do gì tiếp tục tồn tại, chúng ta có sống trong một cái điều kiện đẹp nhất thơ mộng nhất lãng mạn nhất trữ tình nhất rồi thì sao ? nó cứ quay hoài. Hai đứa cầm tay nhau tiên đồng ngọc nữ bay hoài trong vũ trụ, ghé ngang những hành tinh tràn đầy ánh sáng xanh vàng đỏ tím, nhạc trời réo rắc thơm ngát, kim cương đầy cả bùm cả vốc, ngày xưa ở dưới mặt đất kim cương quý, chàng quý xuống trao cho nàng chiếc nhẫn « marry me » bây giờ ôm nguyên một bùm đưa cho nàng, nàng hát vô mặt. trên đó nhiều dữ lắm. có nghĩa là bao nhiêu giá trị trên mặt đất, ở một thế giới nào đó nó không còn nữa. hiểu hả. mà chính vì mình không biết cái đó, mình tưởng những gì mình có là số 1. Và khi mình có nhiều quá mình tưởng mình là cái rốn của vũ trụ. Hiểu không ? mà nếu mình hiểu ra, cái thích của mình chỉ là cái thích của con sâu, con gì con gì con gì con chim nó thích ăn sâu thì thấy con sâu là gia tài, số một. Bà con ở đây có ai sợ sâu không ? các vị biết sâu là mâm cao cỗ đầy của rất nhiều con thú, các vị biết không ? theo tôi biết là nhiều người nhà quê họ thích dùng con sùng, con sâu để mà câu cá. Dạ, con cá nó thích cái gì mà loe ngoe, loe ngoe mà tanh tanh là nó thích lắm. mà trong khi đối với mình, chỉ cần quý vị đang ngồi mà tôi thấy có một con sâu nó trên người quý vị là nó đã cỡ nào. Mà trong khi đó là món ăn khoái khẩu của nhiều chúng sinh. Giờ hiểu chưa ? Hiểu được cái đó mới thấy ghê gớm. và tôi nói cái này cho quý vị rùng mình, hôm nay

trước mặt tôi có bao nhiêu tiến sĩ, dược sĩ, bác sĩ, nha sĩ, nhưng mà đâu có ai ngờ rằng, cái chủng tử ăn thịt sống, uống máu tươi, và ăn phân người đang hiện hữu đầy đủ trong người, từng người ở đây, quý vị có tin không ? có nghĩa là ở đây có những người không ăn được sushi, có những người không ăn được thịt tái, có nhiều người không ăn được tiết canh đúng không ? nhưng quý vị đâu có ngờ là khả năng uống máu tươi ăn thịt sống trong người của quý vị đang còn, là chỉ cần quý vị tắt thở, quý vị sanh về châu phi, vô bụng một con beo, một con sư tử thì cái khả năng ăn thịt sống nó cuộn cuộn sống dậy, hiểu không ? mình chỉ cần đi ngang một đũa bé mà chưa được thay tã mình đã nghe mùi khó chịu mà mình đâu có ngờ có kiếp mình vục mặt vào trong đồng phân mà ăn. Nghe kịp không ? mà cái kiếp đó không có xa, maybe là tomorrow. Học đạo là để phanh phui teng beng mấy cái đó ra. Có những người yêu đời quá, họ nghe tôi nói, họ nói : con không có sợ. con thấy đâu đến nỗi. thì mình thương họ, mình thấy họ sống lạc quan thì mình cũng vui. Nhưng mà mình cũng lo là bởi vì, chưa thấy quan tài chưa đổ lệ, bò con không sợ cạp, diếc không sợ súng. Diếc không sợ súng. Bởi vì, tôi nhắc lại một lần nữa, một đời chân tu một đời làm cao tăng, chết rồi chưa chắc đi lên, vì vô số nợ cũ chưa trả dứt, có hiểu không ? một đồng chủ nợ nó đang đứng ngay cái giường chết nó chờ, nó đòi. Nghe hiểu không ? Hên, thì quả lành đến rước đi, mà xui thì quả xấu đến rước đi. Trong kinh nói, quả xấu đối với mỗi người nó giống như kẻ thù chờ chực sẵn để hại ta, quả lành với mỗi người giống như thân nhân chờ đợi người xa về. hiểu không ? chứ mình không biết lúc mình tắt thở đũa nào nó chờ mình ở đó, một là người thân ôm một vòng hoa tươi chờ mình bước xuống sân bay để cho ăn cỗ hay là một thằng nó cầm mã tấu nó đang chờ mình. Mình không biết. mà có cái chẳng

qua, trong kinh nói, mình thiếu ba la mật. Duyên lành để thoát nghèo, túng thiếu, mình không có đủ. Cho nên hôm nay khi nghe Phật pháp một là mình không muốn nghe, hai là mình nghe mà mình thấy khó chấp nhận, ba là mình nghe với một tâm thức là mau bị đầy. đứng trước một dòng sông lớn, đi lấy nước về thì không phải ai cũng có khả năng mang nước về giống nhau. Vì sao ? vì đồ chứa hình như cũng hơi khác nhau. Có người họ lấy cái thùng 5 lít, có người lấy thùng 10 lít, có người lấy cái rổ đem theo. Tôi nhìn đây tôi thấy nguyên đồng rổ. hiểu không ? đi lấy nước mà mỗi đứa cắp cái rổ. hiểu không ? về tới nhà cái rổ còn nước là hên, đa phần là khô queo. Di gánh nước về mà đi nước bằng rổ thì gánh nổi gì. Có bà thì lấy chai dầu xuân thạch mang theo. Rồi có bà gánh về mà không biết xài cái gì. Có vụ đó nữa.

Cái đám đi ra sông lấy nước nó có đủ hạng hết. có hạng lấy rổ lấy nước về, có hạng lấy chai dầu xuân thạch ra lấy nước về, có hạng gánh nguyên thùng nước về rồi không biết gánh về để làm cái gì. Có nghĩa là có những hạng học rất giỏi, khiêng được hai thùng nước, nhưng mà, cái hạng này trong kinh nói, giống như là người đi trên biển, nước bao la mà vẫn chết khát, hiểu cái đó không ? mà nói vậy thôi, dầu gì cũng có bốn hạng người :

Hạng thứ nhất, có học mà không hành.

Hạng thứ hai, có hành mà làm biếng học.

Hạng thứ ba, vừa có học, vừa có hành.

Hạng thứ tư, là cả hai đều zero.

Thì tối thiểu, mình học không có hành nó cũng đỡ, bởi vì mình không có tu mà mình bày cho thằng khác nó tu cũng đỡ, còn đũa không có học là chết cả hai đũa. Hai đũa ôm nhau chết chìm. Còn nếu mình học mà mình không có hành là ít ra mình cũng có cái phao liệng cho thằng khác rồi mình vẫy tay chào nhau. Mình chết đuối mình liệng thằng kia được cái phao, cái đũa mà nó không biết lội mà nó cũng không xài phao thì nó mà thằng chơi chung với nó cũng đuối luôn. Các vị có biết một chuyện là người chết đuối thường hay nắm nhau, các vị biết chuyện đó không ? cho nên, đầu là đi cứu người thân, chuyện đầu tiên là dzộng vô mặt nó trước cái đã. Chứ để mà nó nắm, nó ôm là chết cả hai. Nếu muốn nắm là phải nắm một cách khôn ngoan, dặn nó, là bây giờ you nắm yên, you để tui làm sao tui làm, còn hai nữa là you chỉ vịn hờ, chứ you hoảng you ôm chặt tui là hai đũa chừa gọi cùng một lúc. Cho nên là, cứu người cũng là một nghệ thuật. trong kinh nói, không hề có chuyện, một người đang ở trong đầm lầy lại có thể cứu được người khác. bản thân mình phải có thành tựu gì đó thì mình mới cứu được người khác, hiểu không ? thì ở đây á, phải học giáo lý, rồi bà con muốn hành thiền chỉ thiền quán, samatha, vipassana gì đó thì là chuyện khác, nhưng mà chuyện đầu tiên nhớ dùm tôi cái này. Có người hỏi tui là, sư ơi, sao con thấy con phận mỏng phước ít trí con nó cạn con buồn quá, không biết ngày xưa con có tu hay không mà học đạo con học rất là dở. con nghe thầy giảng ba la mật mà con không biết con có ba la mật hay không. Tui nhớ tui đã trả lời, theo trong kinh là thế này, mình không cần biết ba la mật của mình, cái kiếp đó không quan trọng, mà cái quan trọng là mình testing. Testing bằng cách nào ta ? mình cố gắng mình học như có thể, mình cố gắng mình hành như có thể, nếu ba la mật nó đủ thì tự nhiên có những cái thành tựu mà

mình không có lòng được, hiểu không ? chứ còn cái chuyện mình thắc mắc mình có phước, con có đủ duyên đắc đạo đời này không ? cái chuyện đó không quan trọng, mà cái chuyện quan trọng nhất là « Tận nhân lực mới tri thiên mệnh » tức là làm hết sức mình đi, rồi cái phần còn lại tính sau. Mà tây nó cũng có một câu là : Trời chỉ cứu đũa nào biết tự cứu. có còn nhớ cái chuyện một ông linh mục mùa nước lũ, nguyên đám giáo dân nó nói, cha ơi cha, cha lên thuyền đi cùng tụi con. ông nói, không, chúa không có bỏ cha. Một lát sau, cảnh sát đưa ca nô tới, nói, không, chúa không bỏ cha. Lát sau, nước ngang tới đây (cổ) trực thẳng tới, nói, không chúa không bỏ cha. Và năm phút sau ông về trời, ông trách chúa, chúa không cứu con, thì chúa nói, chúa đã gửi cảnh sát, giáo dân và trực thẳng tới, mà ảnh không có lo, không có chịu đi. Câu chuyện nó hay vô cùng. Câu chuyện đó phải xăm lên trán. Câu chuyện nó rất là hay. Có nghĩa là ông đã hiểu sai về chúa, ông tưởng Chúa trời là một bàn tay bằng vàng, sáng lòa từ trên đưa xuống rồi bỗng ông lên. Không phải. mà chúa hiển hiện trong mọi hình thức. Phật pháp cũng vậy. Phật pháp bất ly thế gian pháp. Phật pháp không rời thế gian. Mình có thể thấy bóng dáng của Đức Phật ở bất cứ mọi nơi. Lời dạy của Đức Phật phảng phất, và bàng bạc khắp nơi, mình hiểu sai về chúa trời, bên đạo chúa, còn bên đạo Phật, mình hiểu sai về Phật pháp./.

Duyên Hệ và Duyên Sinh

Bây giờ mình học qua một cái bài khác, đó là : Quan hệ giữa Duyên Hệ và Duyên sinh. Sáng giờ chỉ có học cái Duyên sinh

thôi, bây giờ Duyên hệ. Duyên hệ là sao? Thế theo yêu cầu của cô Tuyết và của một số người online, thì học các quan hệ của duyên sinh.

Viết dùm tôi cái chữ : Quan hệ giữa Duyên hệ và Duyên sinh.

Rồi.

Duyên sinh là cái hành trình sinh tử của phàm phu với một chuỗi mắt xích nhân - quả ghép nối nhau của bốn thứ: Nhân – Quả - Thiện – Ác. Được chưa? Mở ngoặc đơn: Nhân lành quả lành, nhân xấu quả xấu. Có phải là bốn thứ không?

Xong chưa? Đóng lại. chấm.

Nhân lành đưa chúng sanh đi về cõi vui, phẩy, vui đến mấy rồi cũng vô thường, chấm. Nhân xấu đưa chúng sanh về cõi khổ, và khổ đến mấy cũng vô thường.

Dòng luân hồi là sự tiếp nối nhau của những thứ vô thường ấy. Hiểu không?

Rồi bây giờ nghe tôi giảng này.

Nhân vô thường là sao?

Là lúc mình làm nhân ác, có lúc mình làm nhân thiện, đúng không ? mà nhân nó vô thường thì quả nó cũng vô thường đúng không ?

Có lúc thì khổ có lúc thì vui mà đâu có cái khổ nào nó còn hoài, cũng đâu có cái vui nào nó còn hoài, mà đâu có cái thiện nào nó có hoài. Ví dụ như, nói các vị đó là vị Phạm thiên đó là tu thiện, rồi tinh tấn chết sanh về Phạm thiên, thì ở ở ở dưới cõi người,

ông đi tu được một thời gian, đặc thiên ông đi về trời. Nghe kip không ? mà đâu có sanh ra làm thiện hoại. Ngay cả các vị Bồ Tát trước khi thành Phật tổ cũng có kiếp này có kiếp khác chứ không phải kiếp nào Ngài sanh ra ngài cũng tu hành ngút ngàn. Hiểu cái đó không ? cho nên, sống trong cõi đời này thì nhân vô thường thì quả nó cũng vô thường. Chính vì nhân quả vô thường cho nên trong đời sống này có lúc mình thiện, có lúc mình ác có lúc mình vui, có lúc mình buồn. Xong chưa ? rồi, xuống dòng.

Còn Duyên hệ, uhm, Duyên hệ là những cách thức mà các mắt xích duyên sinh kết nối nhau. Duyên là cách thức mà các mắt xích duyên sinh kết nối nhau. Có hiểu không ta ? Hiểu không ? Chấm. Bây giờ chấm ví dụ nè. Về mối liên hệ giữa Duyên sinh và Duyên hệ, nghe kip không ? cái trước là liên hệ, cái sau là duyên hệ. Hiểu không ? thì ta có thể hình dung qua ví dụ như sau : con cái phải nhờ cha mẹ mà có mặt ở đời rồi lớn khôn. Xong chưa ? Đó là Duyên sinh. Và Cha mẹ đã hỗ trợ cho con cái về các khía cạnh thể chất di truyền, bú mớm cơm áo, y tế rồi học hành, xong chưa ? chấm ba chấm. những khía cạnh này tạm hiểu là Duyên hệ. Có hiểu không ta ?

Duyên sinh là gì ? Là do có các Thiện – Ác mới có mặt của mình ở đời. Đó là Duyên sinh.

Nhưng mà những Thiện – Ác đó nó quan hệ với nhau như thế nào ? Đó là Duyên hệ.

Nhờ có cha mẹ nên tôi có tám hình hài này, đó là Duyên sinh. Và Cha mẹ đã giúp đỡ qua những phương diện nào ? Giúp đỡ về giáo dục, y tế, về này nọ, hình hài, thể chất,... thì cái đó được gọi là Duyên hệ. Tức là, Cha mẹ giúp tôi mà giúp bằng kiểu nào

? Có hiểu không ? Cha mẹ giúp tôi đó là Duyên sinh nhưng mà giúp bằng kiểu nào đó là Duyên hệ.

Nói cách khác thế này, cái bệnh viện này nè, được chính phủ hỗ trợ rất là nhiều. xong chưa ? chám. hỗ trợ về các phương diện sau : hỗ trợ về tài chánh, hỗ trợ về pháp lý, vì ngày xưa miếng đất này đúng ra là mình không có xin được, vì miếng đất này ngày xưa nó thuộc về cơ quan nào đó của chính phủ á. Mình xin nhiều lắm mà mình không có được, bây giờ chính phủ mấy ông thượng nghị sĩ mấy ông vận động cho mình có được miếng đất làm bệnh viện. và mình có nhận được hỗ trợ từ chính quyền liên bang một số tiền để cất bệnh viện này cho thành phố. Hiểu không ? có hiểu không ? cho nên cái chuyện đầu tiên khi mà không có chính quyền liên bang thì không có bệnh viện này. Đó là Duyên sinh. Mà chính quyền họ giúp mình bằng cái cách nào thì đó là Duyên hệ. Tôi sống được ở Houston là nhờ cái đám này giúp tôi. Đó là duyên sinh. Rồi có người hỏi « cần giúp gì không sư ? » Bà này nè là bà lo về ba cái giấy, nước uống, bà này trả điện, bà kia trả nước, bà nọ thực phẩm, bà nọ ba cái vụ bác sỹ. Đó là Duyên hệ. còn cái Duyên sinh là không có cái đám này tôi không có ở Houston. Cái duyên sinh là giải thích lý do. Nói cách khác. Chám xuống dòng.

Duyên sinh là giải thích cho ta biết vì đâu ta có mặt ở đời. Ghi vậy đi. Duyên sinh giải thích vì đâu ta có mặt ở đời. Và Duyên hệ cho ta biết hành trình hiện hữu ấy được diễn ra như thế nào. Xong chưa ? Hiểu không ? một cái là Duyên sinh, cho mình biết vì đâu mình có mặt ở đời. nhưng mà cái Duyên hệ là tính rộng ra, là anh có mặt ở đời theo cái cách nào. Chứ còn hiểu cái Duyên sinh không là nó hẹp lắm. Nó hẹp giờ phải cho nó rộng ra. Cái cô đó giúp tôi nhiều lắm. Đó là mới duyên sinh thôi. Rồi

người ta mới hỏi là « Giúp mà giúp sao ? » đó là Duyên hệ. Hiểu không ? Và tại sao phải có cái phần Duyên hệ ? Là tại vì, chỉ riêng cái Duyên sinh Có người họ học chỉ duyên sinh không, đủ rồi. Nhưng mà có những chúng sinh họ phải biết cả Duyên hệ họ mới thâm thía thế nào là vô ngã. Thứ nhất, họ biết rằng cái đồng hồ này là đồ lắp ráp. Đó là Duyên sinh. Rồi còn Duyên hệ là họ cho mình biết cái đồng hồ hoạt động bằng cách nào, không có pin là sẽ không chạy được. Nghe kịp không ? không hiểu hả ? Tôi thấy. không hiểu ta, tôi nghi lắm. Tôi nghi không hiểu. Cái câu đó nó quá rõ : Duyên sinh cho ta biết rằng vì đâu mà ta có mặt ở đời. Còn duyên hệ là giải thích rõ cái mối quan hệ giữa các duyên. Rồi bây giờ quay lại cho hiểu nè.

Thí dụ, trong mười hai duyên các vị đọc kỹ lại nó có một cái duyên nó luôn luôn có mặt đó là thường cận y duyên. Cái này rất là quan trọng. Tôi nói thiệt chậm : Bất cứ một cái tốt xấu nào mà nó diễn ra trong tâm thức của mình thì nó đều để lại một dấu ấn, nhạt hay đậm, và cái dấu ấn ấy được Đức Phật gọi là Thường Cận y duyên. Nếu mà cái ác cái thiện đó nó xuất hiện nhiều lần thì nó để lại một dấu ấn rất là sâu đậm. còn nếu mà cái thiện cái ác chỉ thoáng qua thì nó để lại dấu ấn rất là nhạt nhòa. Tôi ví dụ, tôi ớn nhất phụ nữ mà nó có cái ngu truyền thống. Ông sư thuyết pháp ông ví dụ, nó đem ra nó chửi nó nói xấu không còn cái lai quần nào hết. Tôi đang giảng. Tôi đọc rộng lắm quý vị. tôi không có khoe nhưng mà quý vị ép tôi phải khoe. Trẫm là người đọc vô cùng rộng, đọc mọi thứ, không phải là Trẫm mất thời giờ nhưng mà có nhiều khi tiện thì đọc cũng có, đi toa-let không có gì hết, thấy cái tờ báo người ta tôi lượm tôi đọc. Mà nó xui là đọc nó không chịu quên. Thế là nó nằm ở trong đây, nên dễ lắm tôi bật cái gì tôi móc ra tôi xài, bật cái tôi móc ra tôi xài

cho nên họ ngạc nhiên sao tôi biết cái Victoria's Secret. Tại vì tôi đọc trong nhà tắm. mà nó xui là nó đọc nó không chịu quên. Không lẽ giờ tôi uống thuốc tôi tự vẫn à ? Nó không chịu quên. Cho nên, tôi đang nói gì tôi quên rồi.

Không có gì đặc biệt hết. Trước đây trong đời Phật Ca – Diếp, tức là Phật cuối cùng trước Phật Thích Ca đó, hai ông bà này là hai người phật tử nhà quê trong cái chùa quê á. Rồi ngày ngày vô chùa tụng kinh rồi nghe cái câu kinh mà « Thân này được cấu tạo bởi hai thứ danh sắc. Thân này được cấu tạo bởi năm thứ uẩn. Thân này được cấu tạo bởi mười hai xứ. Thân này được cấu tạo bởi mười tám giới » Họ đọc mà họ không hiểu lắm. Họ chỉ hiểu lan man là đồ ráp thôi. Thân này là đồ ráp. Mà họ không hiểu năm uẩn là cái gì, họ chỉ hiểu đó là nhiều cái món đồ parts cộng lại. dốt đến như vậy. còn cái tên là uyên bác lắm rồi đó. Mà không ngờ là cái đọc đó nó trở thành cái ấn tượng. Khi mà họ gặp vị Phật Chánh đẳng giác, Ngài nhắc lại cho họ nghe là : « chữ « Tỳ kheo » ở đây có nghĩa là người hiểu được structure, cái construction của tám thân này » Thì khi mà Ngài nói như vậy thì ấn tượng xưa nó bèn sống dậy. Lúc ấy họ lập tức hiểu rằng, đồ này là đồ ráp. Thiện Ác Buồn Vui cũng đều là đồ ráp. Mà mình thích những cái này là thích đồ ráp. Họ hiểu vậy là hiểu Tứ đế rồi. khiếp như vậy. hoặc là Ngài gì, Ngài Xá Lợi Phất. Ngài đi theo ngoại đạo. Chuyện về Ngài dài lắm, tôi kể tôi mệt lắm. Ngài đi theo ngoại đạo để Ngài cầu đạo giải thoát, rồi Ngài gặp Ngài A-xà-chí Ngài thấy Ngài A-xà-chí có cái phong phạm đẹp quá. A – la – hán mà. Ngài quý quá. Ngài cứ mon men mon men ngài đi theo. Đợi Ngài A-xà-chí dừng lại. Đi bát đầy rồi kiếm gốc cây ngồi xuống ăn trưa đó. Thì Ngài mon men lại Ngài mới lấy nước, nước á, Ngài lấy để Ngài dâng

cho. Ăn thì phải có nước chứ. Vói tấm xĩa răng. Xong ngài nói : Ngài học đạo Ngài tu với sư phụ là ai ? Con đi theo Ngài một quãng đường, từng bước chân, từng ánh mắt của ngài không phải của người bình thường. Con nghĩ Ngài có cái gì đó hơn người. Chỗ này Phật tử không có được đọc cái chỗ này, đọc chỗ đó mới thấy hoan hỉ. « Con đi theo Ngài một quãng đường, từng bước chân, từng ánh mắt của ngài không phải của người tầm thường. Ngài tu với Sư phụ nào, xin Ngài dạy lại cho con cái mà Ngài đã học » Thì Ngài khiêm tốn, Ngài nói « Ta mới tu thôi » thì Ngài nói « Nếu mới tu thì Ngài cũng phải cho con một câu nào để cho biết Ngài đã tu, Vì sao Ngài đi tu mà Ngài thấy cái gì mà Ngài mới đi tu. Con muốn biết cái khúc đó thôi chứ con không có cần mà Ngài giảng cả ngàn trang» thì Ngài nói « Nếu muốn nghe gọn gọn thì nghe vậy nè : Vạn pháp do Duyên sinh. Vạn pháp do Duyên diệt. Bậc Thầy của ta, Sư phụ của Ta đã nói rõ cái Duyên sinh và Duyên diệt ấy » thì ngài Xá Lợi Phất nghe như vậy xong, với cái chiều dày tu tập ba la mật một a tăng kỳ, Ngài nghe Ngài thấy bốn đế và mười hai duyên khởi nó chạy dọc trước mắt Ngài. Ngài đắc Tu đà hườn liền. Ngài đắc xong rồi, cái câu đầu tiên là « Bậc Đạo sư của chúng ta đang ở đâu ? » Trước đây là Ngài xài « Your Master » Bây giờ Ngài hỏi « Our Master » Có hiểu hai cái này khác nhau không? Kinh khủng không ? Trong Pali trước đây ngài hỏi là « Tumha kam sattha », là thầy của Ngài còn bây giờ là « Amha kam sattha » Thầy của chúng ta. Còn trong bản Anh là nãy Ngài hỏi là « Your Master » giờ Ngài hỏi là « Our Master » Chỉ nghe xong có một câu là chuyển từ « Your » qua « Our » liền. có nghĩa là con một nhà. Gớm lắm. Gớm lắm ! Tức là vị Tu Đà Hườn ngộ lắm họ vừa hiểu được là : Mọi thứ ở đời là khổ, thích cái gì cũng là thích trong khổ. Ngay trong cái khoảnh khắc đó, khi mà họ đắc

cái đó xong thì cái ấn tượng đầu tiên của họ là gì Họ chỉ muốn về chết cho Đức Phật thôi. Vì sao vậy ? Vì ơn lớn quá. Các vị biết, một người đắc Tu Đa Hườn cảm giác đầu tiên của họ là : họ hất xuống khỏi vai họ một ngọn núi. Các vị nghĩ có lẽ là tôi nói thêm. Ok tôi tặng quý vị đoạn kinh này :

Có một buổi chiều đó, Đức Phật ngài ngồi trước mặt chư tăng, Ngài lấy ngón tay Ngài, Ngài nhặt lên một hạt sỏi. Một hòn sỏi, Ngài hỏi : « Này các tỳ kheo, bảy hòn sỏi như thế này so với dãy núi Himalaya cái nào nhiều ? » thì Chư tăng mới nói « Bạch Thế Tôn, làm sao so được ! » Bảy hòn sỏi mà so với một cái dãy Himalaya. Thì Đức Phật Ngài dạy là : « Những cái gì mà vị Tu Đa Hườn đã giải quyết xong nó nhiều như cái Himalaya (kéo dài từ Nepal cho tới Tây Tạng) mà trong khi những vấn đề vị ấy phải giải quyết nó chỉ là bảy hòn sỏi thôi. Còn lại bảy kiếp. Có hiểu không ? thì như vậy cái ví dụ mà tôi nói đắc Tu đa hườn cảm giác như hất cái núi xuống là không có phải là quá đâu. Hình như nói chưa tới nữa là khác. Mừng lắm. Nếu các vị vẫn chưa thấy hiểu tôi bồi cái này nó hơi đời nè. Tôi ví dụ, khó nói quá, ở đây, quý vị có hạnh phúc trong hôn nhân không ? cổ gật đầu chắc có. Khi mà Phát còn yêu cô Tammy một cách tha thiết khi có một người nhắn tin ảnh biết rằng cô Tammy đang ngoại tình ảnh đau lắm. hoặc là Tammy nghe tin Phát ngoại tình cổ đau tới óc luôn. Nhưng mà khi cổ xác định rằng cái đó không phải. Trời nó nhẹ dữ lắm. là xác định cái là hiểu lắm, có bằng chứng trăm phần trăm luôn. Là tại vì nghe nói Phát đang ngồi với một người đàn bà tóc ngắn, ngồi uống cafe cười nói mà thân mật lắm. Cô Tammy lúc đó mới điên lên chạy tới nơi cổ thấy má cổ. Có hiểu không ? Có hiểu tôi nói không ? Cái cảm giác đó nó đã lắm có biết không ? hả ? tôi phải xài chữ « đã » chữ «

nhẹ », chữ « hạnh phúc » nghe nó « nhẹ », chữ nào hay là dồn hết vô trong cái giây phút đó. Tại vì mới cưới thằng nhỏ mới lùm lùm mấy tháng mà thằng chả đi theo bóng hồng khác.(..) biết là má mình thì không còn gì để nói. Vị Tu đà hườn cũng vậy. Hoặc là má mình bị lẩn, đi lạc từ sáng giờ tìm không ra. Bây giờ cảnh sát báo là mới vớt được cái xác người già dưới sông, mình chết đuối, nhưng khi tới nơi thật ra không phải. Cảm giác đó nó quá nhẹ phải không ? thì vị Tu đà hườn, bấy lâu nay nghĩ cái này là của mình, bây giờ đùng một phát thấy nó chỉ là một cọng cỏ bên đường nó đã dữ lắm các vị biết không ? mà chưa hết, cái này còn đã nữa, là biết kể từ hôm nay mình không còn sa đọa, và cái đã thứ ba là biết rằng mình maximum là chỉ còn mấy kiếp nữa là không còn sanh tử nữa. khiếp lắm. rồi cái thứ tư, vị ấy biết rõ ràng, dòng luân hồi không có cái gì để tiếc nuối. Thứ nhất, là biết không có gì để tiếc nuối. Cái thứ hai là biết mình không còn quay lại những cái nhàm chán tẻ nhạt đó nữa. Cái thứ ba biết mình không còn sa đọa. Thì với những cái đó nó đủ để mình chết cho Đức Phật chưa ? cái ơn lớn quá. Tại vì quý vị, tôi có nói là : học không hiểu không tới cái điều mình tin nên không tin lắm cái điều mình hiểu. May tôi không phải là Tu đà hườn nhưng tôi cảm đức kinh lắm. tôi cảm ơn Đức Phật lắm. Các vị tưởng tượng, mình đi máy bay mà nó chao một cái là mình chết đuối luôn, mà bây giờ mình đặc quả A na hàm thôi, mình không coi cái chết là gì hết, mình mang ơn cái người đó không ? Mang ơn lắm. Cho nên khi tôi lạy Phật, tôi lạy Phật bằng ba cái lạy : Thế Tôn không thể cho con những gì con muốn nhưng Thế Tôn có thể dạy cho con không muốn cái gì. Lạy một cái. Cái lạy thứ hai, Thế Tôn không thể nào giúp cho con đời đời không chết, nhưng Thế Tôn có thể dạy cho con không sợ chết. Cái thứ ba, Thế Tôn không thể nắm tay cho con

đi chơi khắp nơi trong tất cả vũ trụ, nhưng Thế Tôn đã dạy cho con thấy đi đâu cũng vậy thôi. Ba cái đó nó cần lắm. cần lắm. cái chuyện mà Đòi không chết theo tôi nó không bằng cái cho mình cái không sợ chết. cái chuyện mình thích cái gì mẹ cũng cho mình cái đó tôi thấy tôi cũng nghi lắm, tại vì sức mẹ có hạn, nhưng mà mẹ dạy tôi làm sao đó mà tôi thấy có gì cũng vui hết. tôi thấy mẹ dạy cái đó hình như hơi bị đúng á. Đúng không ? trong khi mẹ chiều tôi không, lỡ bữa nào mẹ hết tiền là tôi chết hoặc mẹ chết tôi cũng chết theo. Còn đàng này không biết mẹ dạy tôi kiểu gì không biết, nhưng mà tôi thấy có gì cũng được. Hiểu không ? cái đó hình như là đúng, đúng không ? Dạy cái đó mới ngon. Phật không có chiều mình cái gì cũng được, nhưng mà Phật dạy cho mình thấy không cần thiết muốn nhiều lắm mà chỉ cần mình thấy thích là khổ, nhu cầu là khổ thì người mà hiểu cái đó mang ơn Đức Phật ghê lắm. Phải nói là, tuy tôi không thấy được Ngài về vật chất không nhận được gì từ Ngài nhưng mà phải nói là Ngài đã tặng tôi tất cả. lúc mà tôi buồn nhất, tôi sợ hãi nhất, tôi lẻ loi nhất tôi quạnh hiu nhất thì không có gì bằng Ngài hết, bằng hình ảnh của Ngài. Bởi cho nên đó là lý do tại sao mà mình nên có bức tượng hoặc bức tranh mà hơi vừa ý, đừng có gì mình chạy về mình quỳ, chứ còn thờ mà tượng nào cũng là tượng Phật hết, nhiều bức tượng, nhiều cái hình nhìn kỳ quá. Nhìn bức tượng nó kỳ quá thì nhìn không hay. Cho nên là, tôi quay trở lại bài học chính. Mình phải học, để mình hiểu là Đức Phật đã cho mình cái gì, trước hết Ngài dạy cho mình về duyên hệ, về duyên sinh, để cho mình hiểu rằng vì đâu mình có mặt ở đời, nhờ vào những điều kiện gì mà con có mặt ở đời. Nghe kịp không ? Duyên sinh dạy cho ta hiểu được nhờ vào điều kiện nào mà ta có mặt ở đời này để mà chịu khổ. Và Duyên hệ dạy cho ta những cái điều kiện đó nó có quan hệ như thế nào

với nhau. Có hiểu không ta ? Duyên sinh dạy cho ta biết rằng : Nhờ vào những điều kiện nào mà ta có mặt ở đời. Chắc cô Phụng ghi đùm tôi câu đó đi. Ghi lại câu khác dễ hiểu hơn : Duyên sinh dạy cho ta hiểu nhờ vào những điều kiện nào mà ta có mặt ở đời. còn cái Duyên hệ đó, là nó dạy cho ta hiểu : Cái mối liên hệ giữa các điều kiện ấy. có ghi kịp không ? chắc không kịp rồi. Duyên sinh dạy cho ta hiểu nhờ vào những điều kiện nào mà ta có mặt ở đời. Nếu tiếng Việt quý vị giỏi quý vị lập luận rất là dễ, còn đảng này, các vị phải cố nhớ lời của tôi. Cố nhớ thì viết không kịp. Chỉ cần hiểu tôi nói gì rồi chép là được, hiểu không ?

Duyên sinh dạy cho ta hiểu nhờ vào những điều kiện nào mà ta có mặt ở đời. Duyên hệ dạy cho ta hiểu : mối liên hệ giữa các điều kiện ấy, chúng tương tác nhau ra sao. Rồi, bây giờ nghe nè.

Tôi giảng mười lăm duyên đầu tiên, vì giảng mười lăm duyên đầu tiên là nó lòi ra hết mấy cái sau thôi. Đây, bắt đầu nghe nè.

Các vị còn nhớ tôi giảng về mấy cái duyên hôm trước không ? đó đó, tôi đang nói cái đó. Nghe. Nghe. Thứ nhất, tôi từng nói, các vị đừng có coi thường những gì các vị thấy nghe nhìn thích ghét trong mỗi giờ trôi qua. Có nhớ tôi nói câu đó không ? đừng coi thường những gì mình thấy nghe nhìn thích ghét suy tư trong mỗi phút. Vì sao ? vì những cái đó nó là đối tượng của sáu căn phải không ta ? mà như vậy là cảnh duyên. Nó được gọi là Cảnh duyên. Thì sáu căn của anh mà nó thường sống với trần cảnh nào thì coi như anh đang âm thầm tạo dựng một cái tương lai cho anh thông qua trần cảnh ấy. Đúng không ? Tôi nói chậm lại nghe. Đời sống của mình nó chỉ là sự cộng ghép của sáu căn và

sáu trần. và tùy thuộc vào chuyện sáu căn của anh nó thường sống nhiều về cái gì thì tương lai của anh nó được quyết định. Thôi, nói cách khác cho mấy người bơ bơ nè. Cái mạng cùi của quý vị nó sống được là nhờ vào thức ăn và nước uống. Xong chưa ? xong chưa ? Cái mạng cùi của quý vị nó tồn tại nhờ thức ăn và nước uống. Nhưng. Các vị ăn cái gì, uống cái gì mà khiến cho cái sự có mặt đó nó èo uột hay khỏe mạnh. Giờ hiểu chưa ? Cứ đọc đi rồi cho nó nhục : mạng cùi của tui nó tồn tại nhờ thức ăn nhờ nước uống. Nhưng nếu tui sống bằng nước cống có được không ? không. Nước sink đã là gượng gạo miễn cưỡng rồi. thấy chưa ? phải nước lọc. đấy. cho nên cái mạng cùi của tui tồn tại được nhờ thức ăn nước uống và thuốc men mà nếu ba thứ đó có vấn đề thì cái mạng này nó có vấn đề ok ? tôi cũng vậy. Cái sự có mặt của chúng ta trong cuộc đời này, chúng chỉ là sáu căn sáu trần. nếu mà hai cái đó nó có vấn đề thì cái sự có mặt của mình nó cũng có vấn đề. Vấn đề ở đây là gì ? là khi nào sáu căn biết sáu trần bằng tâm bất thiện. Bây giờ hiểu chưa ? Bây giờ mới biết công thức đó nó cần đó. Khi mà sáu căn biết sáu trần bằng tâm bất thiện, coi như sự hiện hữu của chúng ta có vấn đề. Có tin chuyện đó không ? Khi mà sáu căn biết sáu trần bằng tâm bất thiện thì sao ? trước mắt là khổ, tương lai là bị đọa, hình như cũng bị khổ luôn, phải không ? hay là chưa khổ, chưa bị đọa chưa khổ ? có hiểu không ? nên nghe cái câu, nếu mà ghi được thì ghi nè : sự có mặt của ta chỉ là sự có mặt của sáu căn sáu trần, chấm. tùy thuộc vào hoạt động của sáu căn sáu trần ấy mà sự có mặt của ta nó sẽ ra sao. Cái này nó dễ, quá dễ luôn. Các vị có biết tôi mới vừa lập một cái group học giáo lý đó là « vòng tay lạ » biết không ? bởi vì tôi giảng mà họ chậm hiểu, là tôi nói : chính quý vị đã đẩy tôi về với vòng tay lạ. vì quý vị chậm quá, bắt buộc tôi phải nhớ về những người học trò

mà họ nhanh. Mà tôi muốn quên họ rồi. Tôi muốn lãng quên trong cuộc đời của tôi, bởi vì tôi thấy họ đẹp quá, nguy hiểm quá. Nhưng mà không ngờ họ giỏi quá. Cái đám này học chậm quá, tôi đành buông cái đám dở về với con nhỏ dễ thương đó. Cho nên, « chính em đã xua tôi rơi vào vòng tay lạ » oke?

Không mình nói vậy cho nó có vẻ nó chút, nó quen với

Xong rồi.

Như vậy là đời sống của mình là sự cộng hưởng của sáu căn sáu trần. tùy thuộc vào sáu căn sáu trần nó hoạt động ra sao mà đời sống của ta nó có phẩm chất như thế nào. Nếu sáu căn biết sáu trần bằng tâm lành thì sự hiện hữu đó là oke. Nếu sáu căn biết sáu trần bằng tâm xấu thì hiện hữu đó có vấn đề.

Hình như hơi rõ rồi đó. Đó.

Cho nên, cái chuyện đầu tiên á, quan hệ giữa sáu trần đó được gọi là Cảnh Duyên.

Rồi, thứ hai. Thế nào là nhân duyên ? Nhân Duyên là khía cạnh thiện ác trong đời sống của chúng ta. Các vị có đồng ý với tôi. Bây giờ nói Cảnh Duyên ôn lại đi, cái mặt khờ quá.

Có nghĩa là, trong mỗi phút sáu trần nó có, sáu căn chúng ta có biết sáu trần không ? Rồi, như vậy, trong mỗi phút chúng ta luôn sống với Cảnh Duyên, đúng không ? giờ, bây giờ qua tới Nhân Duyên. Nhân Duyên là khía cạnh Thiện Ác. Rồi.

Các vị phải đồng ý với tôi, trong từng phút trôi qua chúng ta không thiện thì ác. Chính thiện ác ấy được gọi là Nhân Duyên.

Các vị có đồng ý với tôi là đời sống của các vị là sự cộng ghép của quả thiện và quả ác quá khứ không ? nhờ quả thiện cho nên bây giờ mặt mũi coi được, trong túi có tiền. đúng không ? vì quả bất thiện nên bây giờ nói hoài không hiểu. hiểu không ? yeah. Ví dụ, thôi, nhìn mặt cũng chưa đến nỗi, mới 29 chưa 30. Thì, nói mà không giận là có huệ đó. Tui lên room á mà tui giảng, là có người làm rồi. Tôi nói, đời sống của người tu phật là phải có Trí, có Bi, cho nên tui bày họ lấy bi thả bông Huệ vô, huệ đó là Trí huệ đó. Cho nên để khiêng bình bông, mình vô nhà mình thấy cũng có Trí, có Bi rồi. mà nhiều người họ làm xong họ chụp hình họ gửi cho tui. Họ nói tui có trí có bi. Tức là bông huệ ghim trong cái bình mà nó có trái bi á. Trời ơi, nó chịu dữ lắm. Thì Huệ là bông huệ, Bi là mấy trái bi. Mà nó rất là đẹp. Mấy cái bình crystal thả mấy cái hòn bi con nít vô, đẹp chết người. bi màu xanh nước biển đó, thả vô rồi thả huệ tây hoặc là loa kèn hoặc là thủy tiên nó đẹp le lưỡi. Nhưng mà chung bông huệ cho nó biết là nhà có Trí có Bi. Có Dũng luôn. Cái đó dzực chớ không phải Dũng. Tới đâu rồi, tới đâu rồi ? à quên, phải nói cái này, ở đây ai là người ăn chay ? thì đừng có liệng bông huệ héo, lấy cái phần ngọn xào ăn ngon chết bỏ. nhẩn nhẩn ngon hơn cái gì hết thầy. bông huệ héo mà dưới nó thúí hoặc đó, thì cái nước đừng có xài trở lại nhen. Lấy cái đọt phía trên, cái phần trên, phần héo mà mình đem giục á, thì bẻ cái đó, cắt khúc ra đem xào. Huệ trắng, huệ đà lạt là ăn vô về đà lạt luôn á. Huệ trắng á. Không biết ăn hả ? cái đọt, nó nở ra không ăn. ăn cái đọt. Mà nói, bữa nào lộn nó lấy luôn cái nước là chết. Cái nước đó là làm lâu. biết cái vụ đó không ? Tới đâu rồi, tới đâu rồi ?

Rồi. trong mỗi phút trôi qua, các vị dầu muốn dầu không, không thể nào tách rời yếu tố thiện ác, đúng không ? chính yếu tố thiện

ác đó, nó đã làm nên con người của quý vị, chưa đủ, nó đã làm nên ngôi nhà, nó làm nên cái địa phương, cái xã hội và đất nước mà quý vị sống, đúng không ? Nếu phước mà nhiều, mình không có về Campuchia. Ví dụ như vậy, nếu phước mình nhiều, dầu sống ở Campuchia thì mình cũng ở chỗ tốt nhất, hiểu không ? Cho nên, chính vì có thiện ác nó đã tạo nên thế giới. Cho nên, cái chuyện Thiện Ác đó là Nhân Duyên, nó là một phần điều kiện để tạo nên thế giới. nó không phải một phần mà nó là phần lớn, nha. Rồi, đó là Nhân Duyên.

Còn cái Trưởng Duyên là gì ? là cái gì mà nó được tô đậm nhất trong đời sống được gọi là Trưởng Duyên. ở đây tôi phải nói rõ, mấy người trong room a tỳ đàm lúc nào cũng xăn quần nhảy vô cãi. Tôi đang giải thích một cách common sense cho mấy người mù tịt, nha. Chớ còn giảng chuyên môn thì quý vị phải vô trong, mình phải có một lớp intensive. Đây tui giảng cho quý vị có cái khái niệm. Trưởng Duyên là cái gì mà nó tô đậm nhất trong đời sống của mình, đó là Trưởng Duyên. Các vị sống nhiều với cái gì thì đó là Trưởng Duyên. Xong chưa ?

Còn Quyền Duyên là cái gì mà nó đóng vai trò cốt cán trong đời sống của mình. Đó là những cảm xúc, đó là đời sống trí tuệ, nghe kịp không ? đó là sáu căn, dạ, thì đó được gọi là Quyền Duyên. Thí dụ như, quý vị phải đồng ý với tôi là hồi sáng tôi mới nói, ai mà thích cái gì ghét cái gì càng ít căn càng tốt, có nhớ không ta ? chỉ có một hai người nhớ thôi hả ? tôi thích cô hàng xóm mà bằng nhân căn bằng ý căn thì ok. Thêm một căn nữa hơi phiền. có hiểu không ta ? bây giờ hiểu chưa ? còn như mình ở chung với Mỹ mà mình thích ăn sầu riêng với ăn nước mắm là mình chỉ nên thích bằng ý căn thôi, chứ còn mình chơi luôn cái mà tỷ căn thiết căn là thằng Mỹ nó đi luôn nó không

dám ở với mình. Hiểu không ? Có hiểu không ? Tại có những người lớn lên ở Mỹ họ không chịu nổi mùi sầu riêng, họ không chịu nổi mùi mắm, cho nên nếu mình thích thì mình chỉ thích trong đầu mình thôi. Cho nên, có nhiều tình huống. Cho nên, Đức Phật dạy rằng, sáu căn nó là một phần cốt cán trong đời sống của chúng ta. Khoan, còn cái nữa. Các cảm xúc có phải là phần cốt cán của đời sống mình không ? Đời sống của chúng ta, mình không có học đạo, mình không có ngờ là đời sống của mình nó bị chi phối bởi nhiều thứ mà mình không có lường được. Tôi ví dụ, trong kinh Đức Phật dạy thế này : Toàn bộ đời sống của phàm phu chỉ là thế giới của cảm xúc. Có chỗ Ngài nói câu đó. Mình nghe câu đó, cái mình nói : đâu có, con con cơm gạo áo tiền tùm lum còn nhiều thứ hết tại sao mà ngài nói gọn ! Dạ không. Cơm gạo áo tiền có phải là cảm xúc không ? có phải là đời sống cảm xúc không ? Đói có phải là cảm xúc không ? No ? ăn dở, ăn ngon có phải là cảm xúc không ? Tại sao cái tiệm cơm tấm kia không mua mà mua tiệm bên đây ? Why ? thằng kia nói « Ngon » mà ngon có phải là cảm xúc không ? yeah. Di xa năm phút bả ráng bả mà sao không mua cha đây cho rồi ? Cảm xúc. Mua cái hiệu xà bông gội đầu đó tại sao ngay cái mall không mua mà chạy qua cái tiệm kia mua ? Cảm xúc. Cái căn nhà tôi cất kiểu này mà không cất kiểu kia. Tại sao mua nhà này mà không mua nhà kia ? Cảm xúc. Tại sao cưới bà nội này mà không cưới bà nội kia ? cảm xúc. Yeah. Cho nên toàn bộ thế này nó là thế giới của Cảm xúc. Mà mình không có ngờ. Đứa bé tại sao nó nằm nó khóc ? nó bị cái cảm xúc nó có vấn đề, nó bị ngứa nó bị nực nó bị đói, nó mới tè ra chưa thay tã nó khóc. Mà tại sao nó nhăn răng nó cười, là nó đang phê cái gì đó mình không có biết. đúng không ? có hiểu tui nói không ? cho nên, mới có hai tuổi mà nó đã, đúng ra trong kinh

nói : từ trong bụng mẹ là nó đã có rồi. nhưng mà vì mình không có thấy cho nên tôi lụm đại đưa hai tuổi cho bà con khỏi cãi. Chứ thật ra nó vừa ra khỏi bụng mẹ là nó đã sống với cảm xúc rồi. nó đã khóc từa lưà hết. tại sao nó khóc ? Tại vì nó không quen với ánh sáng, nó không quen với nhiệt độ. Nó không quen với cái, hồi trong bụng mẹ nó thở với điều kiện khác đúng không ? mà ra đây nó thở bằng lỗ mũi của nó. Trong bụng mẹ nó sống bằng cuống rún, mẹ nuôi nó trực tiếp, còn ra đây á thì, vừa ra là mẹ với nó đã bị chia ly nhau bởi một vết cắt oan nghiệt. Trong kinh nói, cái giây phút chào đời của đứa bé nó linh thiêng lắm. Hình ảnh nó linh thiêng, chứ không phải cái chuyện đó linh thiêng. Ngày ta mới học đạo, ta phải lệ thuộc sư phụ, lệ thuộc kinh sách rất là nhiều, ta lúc đó ta giống như đứa bé còn trong bụng mẹ, ta phải sống bằng cái cuống nhau. Nghe hiểu không ? nhưng mà từ từ ta biết đạo, ta là đứa bé đã được cắt cuống rún. Nhưng ta vẫn còn cần tới sư phụ như đứa bé còn bú sữa mẹ. Dần dần đứa bé ăn baby food, dần dần đứa bé bỏ baby food nó ăn đồ ăn của người lớn, nhưng mà hơi mềm một tí, và từ từ đến một lúc bố mẹ ăn cái gì nó ăn cái đó. Đúng không ? thì ở đây phật tử cũng vậy. Buổi đầu là phải nhờ Tam Bảo trăm phần trăm, phải nhờ hỗ trợ của Thầy, của bạn. Nhưng phải có đến một lúc, các vị phải tu tập, tu học đến một mức mà cái quan hệ giữa quý vị và Tam Bảo phải là wireless, cordless. Hiểu không ? Phải nói đến cái cuống rún nó là như vậy. phải đến một lúc, quý vị nằm một mình trong bệnh viện các vị vẫn không sợ, vẫn không thấy cô đơn, bởi vì đã có cái ở trong đầu rồi. Đó là cordless. Tui thấy lại nhà nào mà ba cái đồ electronic devices mà dây nhiều quá tôi cũng đau đầu. bứt dây lại. bây giờ nó có cái đồ sạc pin mà không có dây biết hông ? chỉ để bụp cái xuống, nhét nhét, biết không ? thì cái cordless hoặc là cái wireless rất

là quan trọng. Tôi rất là tâm đắc một cái bài viết của tôi. Tôi không nói tôi biết ai, nhưng mà tôi tâm đắc cái ý tưởng đó. Đó là ngày xưa có một nàng công chúa Ấn Độ rất là thích xài đồ da. Một buổi đó nàng vào khóc với vua cha nhõng nhẽo, nũng nịu đòi là tất cả những nơi chốn con đặt chân đến phải có trải da. Vua rầu quá, mà sợ con buồn, Vua cứ hứa liêu hứa bừa, nhưng mà trời đất ơi, trải da cả vương quốc thì thứ nhất da đâu mà trải, thứ hai là mưa nắng rồi dân chúng nó dẫm lên đó sao. Nói chung đó là một cái chuyện impossible. Thì một ông quan già ông mới vô ông nói « Dạ, để đó thần xử cho » ông làm cho nàng 20 đôi dép da, đi đâu dưới chân nàng cũng có da hết. và đó là những đôi dép da đầu tiên trên thế giới. xong chưa ? Rồi. Mình tu như thế nào đó, mà ở đâu, cũng là có chùa, bởi vì Chùa lúc bấy giờ quý vị hiểu chưa ? không cần trải da cả vương quốc, mà chỉ cần mang dép da thì ở đâu cũng có da. Khi ta thương nhau thì đi đâu ta cũng có nhau trong tim, đó là tình yêu của wireless love. Hiểu không ? và những ngày xưa bên trung hoa, có một cô tiểu thư, cô sợ mưa, cô sợ nắng lắm. Có bữa, cô đứng cô trú mưa với bố, cô nói « Bố, có cách nào mà mình đi đâu trên đầu mình cũng đều có mái che ? », bố nói « Được » ông làm một cái dù, và kể từ hồi đó giờ, người Ấn Độ mình có đôi dép, và người Trung Hoa mình có cái dù. Chuyện đó không biết có hay không mà lúc đó tui không có ở bên. Nhưng mà cái quan trọng nhất đó là, ông bố vì chiều con, ông đã làm cái dù cho con mang hình thức của một mái nhà, rồi từ từ ta mới làm đơn giản đó. Chứ hồi xưa nó là hình thức một mái nhà, để cho nàng đi đâu thì nàng không có cầm mà người hầu cầm, cầm một cái portable roof đi theo để mà che cho nàng. Hồi đó chưa có gọi umbrella. Rồi từ từ người ta thấy cái dù mà có tên khác cầm là chỉ có nhà giàu mới xài, chớ nhà nghèo ai cầm cho nó, nó không

cầm cho người ta thì thôi chứ. Thế là nhà nghèo nó mới copy cái dù đó, nhưng mà ai xài người này cầm chớ không có cái vụ thằng Tèo che cho thằng Tí. Mà khi tự mình cầm thì sao ta ? nó phải gọn hơn tí. Thế là nó cứ sửa sửa riết đến bây giờ cái dù bây giờ đó. Cái dù bây giờ mình thấy có những cái dù clear mà nó trong suốt. rồi bây giờ có những cái dù mà nhìn tôi rất là thích. Tui là ông sư không dám xài, tôi thấy hay hay thôi. Nó là nguyên một cái ống từ trên xuống. Mình đứng trong cái ống đó mình đi, biết không ? thay vì mấy cái dù kia tới đây nó ngưng, còn này nó xuống luôn. Tức là mình tha hồ chung diện. Mình vẫn tiếp tục đẹp, mình vẫn tiếp tục gọi cảm, tại vì người ta nhìn thấy mình thì dĩ nhiên ở trên nó có cái chỗ để mà thông thoáng chứ, nó do cái thằng design nó thôi. Trừ ra nó nín thở được thì nó không bị ngộp. Thì cái hay ở đây là gì ? Ta có được hai bài học rất hay từ hai câu chuyện tào lao đó : thứ nhất, ta có thể ở dưới mái nhà ở khắp mọi nơi. Và ta có thể, dẫm trên da ở khắp mọi chốn chỉ vì một lý do rất đơn giản : dưới mang một đôi giày da và ở trên có một cây dù. Thì tu hành cũng vậy, ở khắp nơi chúng ta đều có thể đứng dưới mái chùa, và ở khắp mọi nơi ta đều có tim trong Phật, có Phật trong tim, hiểu không ? cái đó gọi là wireless buddhism, wireless buddha. Và sẽ một ngày bà con một mình nằm trong bệnh viện, một ngày bà con một mình dưới mái nhà giữa đêm khuya, không có chồng không có vợ không bạn bè con cái bên cạnh. Lúc đó, bà con mới thấm thía, tui đêm nay, ngày xưa có người đã nói : ráng tu pháp môn wireless mà mình phải dầy nợ quá. Yeah. Sẽ có một ngày, ông Long đi trước, bà Tuyết một mình ; bà Tuyết đi trước, ông Long một mình, lúc đó các vị mới gọi thăm tên tui, nói « Sư à bây giờ con mới biết wireless là gì »

Cho nên á là, các vị còn nhớ bài giảng của tui ngày hôm qua là

« Khi thêm vào một thứ sẽ có nhiều thứ bị lấy ra. Và lấy ra một thứ sẽ có nhiều thứ được thêm vào. »

Cái đó rất là quan trọng, vì trong 24 duyên có hai cái duyên là Vô hữu Duyên và Hiện hữu Duyên. Tức là đôi khi, A giúp B bằng cách là Vắng mặt. bây giờ mới thấm ra chưa. Có đôi lúc A giúp B bằng cách là vắng mặt. Có đôi lúc A giúp B bằng cách là có mặt trước, có đôi lúc nó giúp bằng cách là có mặt sau, có đôi lúc nó giúp bằng cách là cùng có mặt. nghe hiểu không ? thì tui quay lại. Trong a tý đàm nói như vậy, nhưng mà trong đời sống thông thường của mình trong mỗi phút giây trôi qua, bà con phải nhớ rằng : mình đang kín đáo gầy dựng một tương lai cho kiếp sau bằng những gì mình thêm vào hay bớt ra. có hiểu không ? Vô hữu Duyên là gì ? Vô hữu duyên là A giúp B bằng sự vắng mặt. nếu trong từng phút trôi qua mà trong lòng mình vắng mặt thiện pháp thì ta đang âm thầm hỗ trợ cho một cái tương lai mù mịt. mà nếu trong từng phút trôi qua mà trong lòng ta vắng mặt ác pháp, thì cái sự vắng mặt ấy nó đang hỗ trợ cho một tương lai tươi sáng. Hiểu hả ? có nghĩa là cái có và cái không, cái thêm và cái bớt chỉ bốn chữ này thôi đủ làm nên đạo nghiệp. Có biết đạo nghiệp không ? Sự nghiệp là cái ngoài đời, Đạo nghiệp là cái sự nghiệp trong đạo. Chỉ bốn chữ Có và Không, Thêm và Bớt đủ làm nên Đạo nghiệp. Ghê như vậy đó. Tức là trong từng phút trôi qua cứ nhớ rằng : « Dầu muốn dầu không, ta đang âm thầm có mặt trên con đường dẫn về đâu đó. » Có hiểu không ?

Có người nghe tui giảng nói, cái câu mà sư nói đi nói lại nhiều nhất là : Có hiểu không ?

« Trong từng phút dầu muốn dầu không ta vẫn đang có mặt trên con đường dẫn về đâu đó »

Đó là cái Đạo duyên. Còn Thiên duyên : « Trong từng phút trôi qua, thiện và ác trong lòng ta nó đang âm thầm lớn lên từ đồng tro tàn của một cái gì đó » Hiểu không ? cái ác trong từng phút nó mọc lên từ đồng hoang tàn của cái thiện, có một cái thiện nào đó vừa bị đốt cháy, cái ác nó mới có cơ hội nó mọc lên. Và có một cái ác nào đó bị đốt cháy, cái thiện nó mới mọc lên. Như vậy, trong từng phút trôi qua, có một cái thiện hoặc ác nào đó trong lòng ta nó vừa mọc lên trên đồng tro tàn của một thứ khác » rất là thơ mộng. Yeah.

Rồi Tiền sanh Duyên là những gì mà ta đang làm, nó sẽ là chuẩn bị cho một cái gì đó trong tương lai. Và Hậu sanh Duyên có nghĩa là những gì mà ta đang sống bây giờ, nó là sự thừa tiếp của một quá khứ. Nghe hiểu không ? nếu hôm nay là ngày thứ ba thì những gì mà mình đang sống nó là vừa là tiền sanh duyên cho thứ tư, mà nó vừa là hậu sanh duyên của cái thứ hai.

Chiều nay 4h có party. Party đó là cause, là reason. Đúng không ? Nhưng mà 12h trưa nay mình đã mua một đồng thứ, một đồng giấy, một đồng chip snack về rồi. thì cái đồng đồ ăn đồ uống đó là cái quả đúng không ? nhưng cái quả nó lại có trước, nó có lúc 12h mà trong khi cái party, cái reason, cái cause, nó có lúc 4h. thì như vậy, cái nhân nó có sau thì gọi là hậu sanh duyên, còn cái tiền sanh duyên là cái duyên nó có trước và cái quả nó có sau thì gọi là tiền sanh duyên. Nhân trước quả sau thì gọi là Tiền sanh Duyên. Mà nhân sau quả trước thì gọi là Hậu sanh Duyên. Hiểu hả ? Nói như vậy, trong đời sống mình mỗi ngày là mình sống trong biển nhân duyên trùng điệp có đúng không ta ? tức

là, cái này có thì có một số cái kia bị mất. cái này mất thì nó sẽ là điều kiện cho một số cái có. Dễ sợ như vậy.

Trước giờ mình chỉ học được có cái này : « Cái này có thì cái kia có. Cái này mất thì cái kia mất » mình mới học tới đó thôi à. Nhưng mà nó có cái khác nữa, cái khác nó mới ghê chứ : « cái này mất là điều kiện cho vô số cái khác có, mà một cái này có sẽ là điều kiện cho vô số cái khác bị mất » mà vấn đề là mình có gặp, vấn đề là mình có thấy nó đúng hay không cái đã.

Chỉ cần thấy trong nhà có một thằng nó đang hút xì ke là biết nhiều thứ sắp sửa mất, phải không ta ? đúng không ? tức là có một thằng nó đang ngồi mà (hít) là rồi, biết có nhiều thứ sắp mất. Tiếng Việt nam gọi là « chà đồ nhôm » mà tiếng hán kêu là « chôm đồ nhà ». Rồi. Có nghĩa là, có một thằng nó hút, có nghĩa là trong nhà mà mình thấy xuất hiện một cái bịch mà bột mì là mình biết những cái, một bịch nó nhỏ xíu thôi, bịch nó khoảng chừng 5gr, mà biết bao nhiêu thứ trong nhà soạn đội nón ra đi. Có hiểu không ? Hoặc là trong nhà chỉ cần nhìn thấy có một cái giấy khám bệnh là cancer thì mình biết có nhiều thứ cũng sắp sửa ra đi. Có đúng không ? Đó. Yeah. Việt nam là cầm số đỏ. Cho nên chỉ cần thấy một miếng nhỏ xíu xiu xiu thôi là mình biết là sắp có chuyện, sắp có chuyện. tức là, sự có mặt của một cái có thể là nó khiến cho nhiều thứ vắng mặt, mà sự vắng mặt của một thứ nó sẽ khiến nhiều cái có mặt. Hiểu được cái đó mới mỗi lần hiểu muốn lên nhìn Ngài, lay Ngài một cái, tại sao mà 26 thế kỷ trước mà cái Đạo của Ngài ghê gớm như vậy. Mà mình thử bao nhiêu năm mình lên chùa mình có được nghe cái thứ giáo lý quái gở đó không ? lạ quá ! cứ nhờ hoài như vậy. cứ đọc như thần chú : « Con đang sống với Mất và Có, với Có và Không, với Tăng và Giảm » Đó cũng là một câu thần

chú. Lay Phật và khẩn như vậy « Con đang sống với Mất và Còn, với Tăng và Giảm, với Có và Không » rồi mới đọc phần giải thích « Khi có một thứ được thêm thì có vô số thứ bị mất, khi có một thứ bị mất thì cũng có vô số thứ bị thêm. Khi không có một thứ thì con sẽ mất rất nhiều thứ. Vì có một thứ con sẽ mất rất nhiều thứ. Mà vì mất một thứ con sẽ có rất nhiều thứ. Khi con bớt được một thứ con sẽ thêm được rất nhiều thứ, mà con thêm một thứ con sẽ mất rất nhiều thứ » có hiểu từng đó không ? hiểu thì gật.

Một cái ác bị mất đi thì vô số cái thiện được nảy sinh. Mà một cái thiện bị giảm đi thì vô số cái ác sẽ nảy sinh. Và mình phải tin chuyện đó. Hôm qua tôi nói rồi, một cái ác mình tưởng là nó nhỏ xíu nhưng nó là một cái mầm, nó là một cái trái nổ nó phá banh cái ngôi nhà giác ngộ của mình. Tôi nói chuyện nhỏ thôi : đập muỗi. Mình tưởng đây là chuyện nhỏ. Sai. Mai một mình mới vừa gặp Phật, mới vừa nghe pháp xong, mới ra ngoài, xe cán. Có hiểu không ? Yeah. Yeah. Hả ? Tức là cái chuyện nó rất là nhỏ, mình tưởng mình đập muỗi là không có gì, bởi vì nó chết trong cái sự đê bẹp đúng không ? hoặc mình đang lên núi ngồi thiền, đá lăn chết. Cục đá không có nặng, có tấn rươi thôi, mình nặng 45kg. Tấn rươi là chết rồi. hiểu không ? Thời Phật có một vị tỳ kheo, đang ôm bát thế này thì bị nguyên cái đám lính nó bu nó trói nó dẫn về nó xử tử vì cái mặt mũi vị này y chang mặt mũi thằng ăn cướp vượt ngục. Mà thời đó làm gì có DNA, làm gì có chụp hình, làm gì có email làm gì có alo, thì dân chúng nó kêu « thằng cha đó !thằng cha đó ! » rồi đem về, giết. Tại vì thằng ăn cướp nó giống vị tỳ kheo đó nó ác dữ lắm : coi như phụ nữ mang thai nó không tha nó cưỡng hiếp luôn, con nít mới lớn nó làm luôn, bà già xử luôn. Coi như nó ác coi

như dữ lắm. Cho nên khi mà người ta bắt được nó người ta chỉ có một cách xử tử nó cho đã. Rồi sao ? Lấy cái cây tầm vông, chọt ngay cái hậu môn, chọt thẳng lên. Tại vì nó ác quá mà bây giờ nội mà thân nhân nghiên cứu ba ngày ba đêm có cách nào giết mà cho nó hả dạ được không, họ nghĩ ra cách đó cho nó đã. Có đau không ? Đau chớ. Trĩ mà nó đã thấy phê rồi, mà nguyên cái dây dài thông nó đi thẳng lên trên. Thì lúc đó, Đức Phật Ngài thấy vị này bị vậy, Ngài xuất hiện, Ngài chỉ nói một câu kệ, vị này đắc A la hán và Niết Bàn. Niết Bàn trên cái cây luôn. Mà cái chuyện về Ngài kể mà chư tăng mới hỏi là « một cái người mà đủ phước mà để Phật tới nơi mà độ như vậy đắc A la hán là cái người mà tu hành dữ lắm mà trong lúc đau như vậy mà vẫn đắc được thì cái người này tâm kinh dị lắm. thứ nhất, người này có nhiều điều đáng nể lắm : tâm như vậy, hoàn cảnh như vậy, mà tâm vẫn ngon lành để đắc. thứ hai, vị này được Phật đích thân tới mà vẫn không thoát được kiếp nạn. Thì Đức Phật nói một kiếp xừa xừa xừa, vị này là một đứa bé, bắt con ruồi chơi đó, lấy cái que chọt. Chơi cho vui á, không ngờ cái quả nó trở ngay cái lúc mà được gặp Phật, được xuất gia. Hiểu chưa ?

Cho nên khi có một cái nghiệp ác thì có vô số cái lành bị mất đi. Khi có một cái lành thì có vô số cái ác nó mất đi. Tại vì là khi mình có một cái phước gì đó là mình sẽ né được vô số cái tội. mà khi có một cái tội thì mình bị mất vô số cái phước. có hiểu không ? thí dụ như, do tui nghèo quá, bữa nay có một cái vị như ngài Mahasi, ngài Ajahn Chah tới thăm Houston mà hai vị đó cái cách thuyết giảng, cách suy nghĩ hai vị đó rất là hợp với tôi, nhưng mà tối nay tôi có job đêm biết không ? vợ đẻ con đau hoặc là có chữa tôi đâu có đủ tiền thế là tôi phải làm job

đêm. Thế là chỉ vì cái tội nghèo thôi, chỉ vì cái tội nghèo thôi
đêm nay vì làm job đêm coi như là Ajahn Chah, Ajahn Neeb gì
là đẹp hết, chỉ lo mấy cái vụ mà vợ đẻ con đau khó chữa đó mà.
Thì coi như chỉ vì cái tội nghèo mà các vị thấy không ? Dầu
Đức Phật tới tui cũng chịu thua, là tại vì tui đi làm thêm job
đêm. Hiểu hả ? rồi, chưa hết. Chỉ vì tôi bị trọng bệnh, tôi nằm
rên hừ hừ trong bệnh viện, thì có tám chục ông thiền sư A la
hán tới đây tôi cũng chịu thua. Vì tôi cứ quởn là tôi vô bệnh
viện tôi nằm mà. Tôi phải là người khỏe mạnh nè. Rồi sao nữa
? phải có tiền nè, rồi ôi phải tùm lum, nói chung là tui phải có
nhiều điều kiện lắm, cho nên nghe mấy cha tới đâu là tui tới đó.
Cho nên tui nói rồi, đừng coi thường cái chuyện mà quý vị
tưởng là quý vị muốn tới đây là tới. Sai. Có một cái trục trục
quý vị tới đây đâu có được. Tự nhiên, sắp đi, chóng mặt. Đẹp.
Sắp đi, sung như cái mỏ heo, ở nhà. Tôi bị nhức răng tôi biết,
đau lắm, ở nhà ngâm cục vậy nè. Cho nên á, là mình muốn đi
nghe pháp không phải là chuyện dễ, không chóng mặt, không
nhức đầu, không diarrhoea, rồi phe mình không bị nhưng mà
chồng mình nó có bị không ta ? vợ mình có bị không ? con mình
có bị không ? má mình có bị không ? ba mình có bị không ? coi
như nguyên cái dòng họ phải ok mình mới đi được. yeah. Bên
Thụy Sĩ tôi có biết một chuyện, cái cô đó cô không phải mất
thời gian cho chồng, không mất thời gian cho con, không mất
thời gian cho anh chị em mà mất thời gian cho cái bà boss. Bà
giàu coi như là nứt vách mà bà coi cái bà này là tri kỷ. Mà một
ngày bà nhậu 25 tiếng, một tháng bà nhậu 32 ngày. Coi như là
bà nhậu luôn cho ngày sau tháng sau luôn mà mỗi lần nhậu là
bà khóc, mà bà phải bắt bà kia nghe bà khóc. Nó sang mà sang
thiệt á. Như ca sĩ mà nó bắt mình nghe nó hát là mình đã đuối
rồi. Hoặc nhiều đứa nó hát dở mà nó hát karaoke là mình bỏ

mình đi nó cũng giận nữa. Còn bà này bà bắt nghe bà khóc, nghe bà hỉ mũi á mà nghe hỉ lâu quá mà mình tắt là không được bà phải bắt mình nghe bà ọ ọ. tại sao tui rành là bà kể tui nghe. Bà nói « trời ơi, sư ơi có một cái âm thanh mà con nghe rất là thường đó là tiếng hỉ mũi. Mà coi như là nó không phải từ bi hỉ xả mà nó hỉ mũi » coi như là bà, bà rất là thương cái bà này. Nhưng mà bắt cái bà này nè làm bạn, 2h sáng phải nghe bà khóc. Cái thứ mà uống ba mớ nó hay buồn nó hay khóc lắm. Tâm sự đó. Mà coi như nó không chịu thức một mình, bắt thức chung vậy đó. Mà coi như, quý vị thấy không ? chỉ vì một cái trục trục nhỏ trong vòng luân hồi mà mình mất bao nhiêu là duyên lành thấy không ? vì tiền là mình phải đi làm. Vì bệnh rồi vì một cái tật xấu nào đó, hoặc là trong gia đình mình có chuyện như này tôi nói cái bà này gia đình bà ok mà bà sắp không ok là coi như cũng không có được. Đang ngồi thiền mà phone reo, mà ác cái là cổ không dám tắt vì tắt bà kêu không được. Cho nên, các vị đừng có tưởng các vị có xe các vị muốn lại đây các vị lại. Sai bét. Nó phải có một tỷ cái điều kiện ok thì các vị mới là có thể ngồi đây. Ghê lắm nhe. Ghê lắm. Cho nên là, nhớ là trong từng phút trôi qua chúng ta đang sống trong một biển điều kiện, hay là một biển Duyên hay là trùng trùng duyên khởi đó. Có nghe chữ « trùng trùng » không ? có nghĩa là chỉ có trục trục một xíu xíu tôi nói hoài, chúng ta nặng 60kg, 50kg, cái răng nó có mấy gram mà nó trục trục là mấy chục ký đó coi như đơ, và một chuyện động trời khác, đó là chiếc xe 18 bánh á cái tổng diện tích của nó là bao nhiêu ? Lớn lắm chứ. Nhưng mà cái phần nó ăn với mặt đường rất là ít so với tổng diện tích, đúng không ? chiếc xe đạp nó hơn chiếc xe tải, nhưng mà cái phần ăn giữa đường nó cũng rất ít so với tổng diện tích. Thì mình cũng vậy, dầu mình là giáo hoàng hay mình là một

thằng homeless thì cái phần mà mình dính với đời sống chỉ là hơi thở thôi. Có đúng không ? Nó chỉ là một bộ phận cơ thể nào đó. Chỉ cần, Tim có vấn đề ? Xong. Gan có vấn đề ? Xong. Sự nghiệp mình trùng trùng, không hiểu hả ? Sự nghiệp của mình rất là nhiều nhưng mà cái phần mà mình dính với cuộc đời này nó rất là nhỏ. Chỉ cần máu lên thôi là cái gì cũng dẹp hết. Đường lên, máu lên là lên đường. Có hiểu không ?

Dường lên, máu lên là lên đường. Cái đó nó rất là bình thường. Thấy hơi kỳ kỳ là lên đường. Cho nên trong kinh, Phật Ngài dạy rồi : hãy cẩn trọng với từng giây phút trôi qua con đang gieo vô số duyên. Trong đó gồm có : tiền sanh duyên, hậu sanh duyên, câu sanh duyên, nhân duyên, cảnh duyên, trưởng duyên, quả duyên, thiên duyên, đạo duyên. Nghe kịp không ? Trong từng giây phút trôi qua con đang gieo vô số duyên và (trong) đời sống của con nó đang được vận hành trên các duyên, trên các duyên cũ và con lại không ngừng tạo ra các duyên mới. cho nên, Niết Bàn được gọi là Pháp ly duyên, có nghĩa là không còn dính mắc gì các điều kiện. Hễ còn có dính mắc điều kiện thì đời sống của chúng ta còn có vấn đề. Tôi đã nói ngày hôm qua rồi, mình sống trong môi trường nghèo khó thì đó là khổ, mình sống trong môi trường sung sướng chiều chuộng thì đó là sướng. Nhưng khổ thay nếu cái sướng ấy lại phải bị đặt lên quá nhiều điều kiện thì cái sướng ấy hình như cũng phải xét lại. đúng không ? hiểu hả ? mỗi ngày phần ăn của tui trong ngôi nhà này là 10.000 đô la tôi ăn toàn linh chi ngàn năm, linh sơn tuyết liên, tôi ăn yến xào bào ngư, nhưng mà với điều kiện hai vợ chồng này phải bung về cho tui. Nhớ hôm qua tôi nói không ? bữa nào họ bung về cho tôi thì tôi có ăn còn không bung tôi đói nguyên ngày luôn. Mà các vị nghĩ cái đó khổ không ? tôi nghĩ hình như

hơi khổ á. Nhiều khi tôi cứ ăn bình thường vậy đó, mà cứ tới giờ, cứ 11h là có người chở tui đi ăn tui thích vậy hơn. Đàng này, cho tui ăn thịt rồng mà nó nhớ thì tui ăn mà nó quên thì tui đói, cái đó tui thấy... mà nó quên ba ngày là tui đói ba ngày. Thì nghe thì ham thiết, nghe nói ăn thì ham thiết, nhưng mà nếu nó quên một tuần thì sao trời. Cho nên, có hiểu cái chữ lệ thuộc không ? tui nhớ người ta có câu « Thà là ăn đĩa muối rang, hơn bạc hơn vàng vừa khóc vừa ăn » hồi đó tui không có hiểu cái câu đó, hồi nhỏ, nói ai mà ngu . Nhưng mà đúng. Cái câu đó là một câu ca dao, nó hơn ngần nhưng mà đúng. Thà là ăn đĩa muối rang, nghĩa là thà cực khổ mà tự do, còn hơn « ăn bạc ăn vàng vừa khóc vừa ăn » có nghĩa là sung sướng nhưng mà bị lệ thuộc. Cho nên tui phải nói nhỏ một cái trong ngoặc đơn đó là, tôi rất là ghét, tôi rất là coi thường những cuộc hôn nhân mà không đến từ tình yêu á. Nếu không đến từ tình yêu thì đó gọi là bán rẻ tự do. Có hiểu không ? tôi rất là sợ những người cô dâu mà đi lấy chồng nhà giàu á. Đời sống bị lệ thuộc rất là nặng. Trong khi đâu phải là người ta khờ, người ta đem cả gia tài người ta trao cho mình. Hiểu không ? Thì khi mình về là người ta đã biết mình muốn gì rồi. người ta nhìn cái lỗ mũi mình là người ta biết mình nghĩ cái gì rồi. Mà trong khi chuyện đầu tiên là, cái giang sơn nhà chồng nó đâu có nhẹ mà bắt mình phải gánh, gánh cho cuối cùng thành một con ở không lương. Có hiểu tôi nói không ? Tôi rất là sợ cái đó. Vậy mà nhiều người vẫn không ngừng tiếp tục gả bán, có hiểu gả bán không ? gả bán con. Tôi có biết một chuyện rất là đau lòng. Một cô Phật tử kể tôi nghe, mẹ cô xuất thân nhà nghèo, bà ngoại đem gả cho một gia đình nhà giàu mà gia đình đó chỉ xài cô như con ở. Cô không có tình yêu, không có tình thương, cuối cùng cô chịu không nổi, cô bỏ trốn về với mẹ. Bà mẹ vì đã lỡ nhận quá nhiều tiền bên

nhà chồng, rồi một phần vì mặt mũi của gia môn, cho nên bà nói thế này : « Con chết, mẹ có tiền mua hòm cho con. Nhưng con sống, mẹ không có cơm nuôi con. Mẹ lạy con con trở về bên chồng đi » thế là cổ tụt sát. Mà hên là cứu kịp, cho nên mới để ra cái cô mà kể tui nghe câu chuyện đó. Tôi nghe cái đó tôi oải quá. Tôi oải quá. « Con chết, mẹ có tiền mua hòm cho con. Nhưng con sống, mẹ không có cơm nuôi con » bởi vì mặt mũi gia tộc á. Bởi nói tới cái vòng luân hồi nó có nhiều cái ngán lắm quý vị. Ngán lắm. Ngán cái cảnh làm chó làm heo, rồi ngán cảnh làm dâu á. Trong kinh Đức Phật Ngài dạy, khổ luân hồi nó nhiều lắm. Chỉ riêng mang thân nữ thôi, mang thân nữ đã là một cái khổ luân hồi. Mang thân nữ, chỉ riêng cái khoản mà vừa chớm lớn hiểu được chuyện đời thì đi về làm dâu xứ lạ, trong kinh nói đó. Có những cái khổ, như người nữ mỗi tháng phải bị trục trục mấy hôm, đó là cái khổ. Rồi lúc chung vui thì có nam có nữ, lúc đẻ có mình đàn bà thôi. Đó là những cái khổ mà chỉ đàn bà mới có. Nghĩ riêng cái khổ đàn bà là không muốn luân hồi, nói gì là cái khổ khác. Với cái tánh khí của tôi, tôi nghĩ là tôi không có kham cái kiêu mà đi làm vợ, làm dâu người khác. Cho nên trong kinh nói, không phải ngẫu nhiên mà mang thân nữ. Chúng ta phải có cái đời sống tâm lý như thế nào đó chúng ta mới mang thân nữ để mà gánh những cái vấn đề của một thân nữ. ví dụ như mình, mình coi nặng tình cảm. Mà người nữ trong tình cảm họ rất là vĩ đại. Bởi vì thương con và thương chồng họ có thể chịu dơ, chịu cực, chịu hôi hám. Mà cái đó đàn ông tôi thấy thường là không đủ kiên nhẫn. Đàn ông làm việc nặng được. Chịu khó chịu đổ máu để lo gia đình, có. Nhưng mà cái độ bền đàn ông coi chừng phải xét lại. rất là khó. Không phải tôi chê cái sự bền bỉ của người nữ nhưng mà khi họ thương, nhiều khi họ để cái tình trên cái lý. Thì xét về mặt nào đó cái đó

là hay. Tôi phải xác định nha. Xét về mặt nào đó cái đó là hay, nhưng mà nếu nói rõ ràng theo mặt technical, về mặt technical thì cái đó là cái rất là không nên. Là bởi vì đời sống này, chúng ta vốn không có nhiều thời gian để mà sống nhiều cho tình cảm hiểu không ? cho nên á, là nói theo kinh Phật á, là mọi hiện hữu là khổ, rồi cái khổ nó chia ra nhiều lớp. Cái khổ đó nó đến từ những cái mà nó làm cho mình khổ tâm, khổ thân. Rồi cái khổ thứ hai là nó đến từ cái sự vô thường của những thứ mà làm cho mình hạnh phúc. Và, cái thứ ba, bản thân cái sự lệ thuộc các điều kiện đã là cái khổ rồi. Có hiểu cái thứ ba này không ta ? cái sự lệ thuộc các điều kiện đã là khổ rồi chứ khoan nói đến cái chuyện, vị đó là vị đắng, hay vị chua vị cay, không nói. Chỉ riêng việc lệ thuộc các điều kiện đã là khổ rồi. có một cái chiếc xe cà tàng mà tôi giảng xong là đưa tôi đi về khách sạn tôi thích hơn là có một chiếc limousine nó chờ tôi ở dưới, mà mỗi lần tôi giảng xong là phải chờ ông tài xế ổng nhậu xong rồi ổng tỉnh ổng chờ tôi đi. Nội cái sự lệ thuộc các điều kiện là tôi thấy tôi ngán lắm. Thà chiếc xe pick up truck cái gì cũng kêu mỗi kèn không kêu cũng được nữa, miễn là nó đưa tui về nhà thôi. Còn đằng này một chiếc limousine mà phải lệ thuộc một người tài xế. Tôi nhớ khi tôi đi dạy học tôi đến nhà Phật tử tôi đã từng bị cái cảnh lệ thuộc đó rồi. cái bàn ăn họ dọn ra rất là, gần như là mâm vàng chén ngọc rất là sang trọng, mà nhà của họ mình đi mình sợ trầy, mình sợ dơ vì nhà họ sạch quá đó. Họ đối với mình họ cũng trọng lắm. nhưng mà tôi thích gia đình nó hơi nhà nghèo chút nó hơi dơ dơ chút nó he ho nhưng mà tôi được tự do. Còn cái kia, cái gì đâu mà mình sợ ý họ mời mình ra uống trà chiều, họ trải cái khăn. Cái khăn họ khăn có hình đảng hoàng nha. Rồi cái mình sợ ý, mình để này, mình đi vô lấy đồ mình trở ra là nó mất tiêu rồi thế đó là cái khăn mới đảng hoàng. Là

tôi khó chịu liền. Nó quá mức đi. Việt nam nó kêu là quá cỡ thợ mộc. Là tui sợ quá. Tui nhà quê mà. Tui nhà quê gác củi phải chân ngồi dưới đất. Tôi rất sợ cái sự lệ thuộc các điều kiện, hiểu không ? Mà bị đó là một cái khổ. Dĩ nhiên, ở một cái chỗ mà nó quá thiếu điều kiện đó là một cái khổ. Đúng nhưng mà ở một cái chỗ mà nó lệ thuộc quá nhiều thứ, cũng lại là cái khổ. Cho nên đêm nay tôi nói rất là kỹ, rất là rõ tại sao mà cái chữ Khổ trong Đạo Phật đa phần Phật tử mình hiểu sai. Vì khi họ hiểu Khổ là cái gì đó làm cho mình khó chịu. cho nên họ rất khó chịu khi họ nghe nói «Đời là bể khổ» Đời có vị ngọt, đời có vị đắng, mà tại sao nói đời là bể khổ ? vì họ hiểu sai, họ hiểu quá cạn chữ khổ trong Đạo Phật. vì Khổ nó có hai, một là khổ cảm giác, hai là khổ tình trạng. Có hiểu khổ cảm giác ? khổ cảm giác dễ hiểu, khổ cảm giác là pain, là suffering. Còn khổ tình trạng là sao ? haizza, bây giờ một tiếng hai quê khổ thiệt. có hiểu chữ Khổ này không ? một kiểu hai quê là sao ta ? một thân mà phải chia đôi á. Hoặc là, trời đất ơi, hai con nhỏ bạn nó mới đi party cùng một lúc, giờ sao ta ? bỏ đứa này theo đứa kia. Khổ thiệt. cái khổ đó là khổ tình trạng. Mình được mời đi ăn tiệc, mà có gì đâu mà khổ. Nhưng mà bản thân cái sự khó xử đó là khổ. Cho nên chữ Khổ trong Đạo Phật có hai nghĩa, một là khổ kiểu cảm giác, hai là khổ tình trạng. Phải hiểu như vậy đó, thì mới hiểu Đời là bể khổ. Còn mình hiểu cái kiểu khổ là cái gì đó làm cho thân tâm khó chịu đó là pain, là suffering, là nghèo. Khổ có ba. Một là, Pain hoặc Suffering. Thứ hai đó là, impermanent, nó là unstable. Cái khổ thứ ba là conditioned, là depending on, là sự lệ thuộc các điều kiện. cái thứ ba, trong kinh ghi rõ là, cái người đến với phật pháp cũng có ba hạng :Thượng, Trung, Hạ căn. Bậc Hạ căn nói trước đi. Bậc hạ căn là họ chỉ đến với Đạo khi họ bị khổ thân khổ tâm họ chịu không nổi, họ mới tìm đến

Đạo. Đó là bậc hạ căn. Cái đó là họ chỉ đến với Đạo vì cái khổ thô. Còn bậc trung căn, họ đến với Đạo vì cái khổ tế hơn một chút. Có nghĩa là khi họ thấy một cái hoa héo, họ thấy một sự tan rã của gia đình, gia đình mình hoặc gia đình người khác là họ đi tu. Còn cái hạng thứ ba, là hạng thượng thừa. Họ thấy cái sự vô nghĩa của đời sống là họ đã đi tu. Họ thấy sự lệ thuộc các điều kiện là họ đã đi tu. Cho nên trong kinh nói có bốn hạng ngựa. Con ngựa thứ nhất là, nó thấy cái dáng roi là nó chạy. cái loại ngựa thứ hai là, quất một cây nó mới chạy. con thứ ba là quất hơi nhiều nó mới chạy. con thứ tư đập chết cũng không chạy. thì ở đây Ngài nói, có những người mà chỉ cần họ nghe một câu « Đời là gió thổi mây bay là họ đi tu rồi » giống như con ngựa mà thấy dáng roi á. Còn cái hạng thứ hai, quất một roi là nó phải thấy cái gì đó, nó sốc, nhưng mà thấy chuyện của người ta mà nó sốc. còn cái hạng thứ ba là phải bị quất hơi khá khá, có nghĩa là phải xảy ra trong nhà của nó hoặc trên bản thân nó nó mới chịu đi tu. Còn cái hạng thứ tư, chày nhà nó vẫn đứng hát cải lương dứt khoát không tụng kinh. Có hiểu không ? hiểu cái đã. Cho nên, bốn loại ngựa, hạng thứ nhất thấy dáng roi là chạy, hạng thứ hai, một roi là chạy, hạng thứ ba, đau mới chạy, còn hạng thứ tư đập chết không chạy. Còn con người cũng vậy. Có hạng chỉ cần nghe Phật pháp, nghe trộm nghe lén, nghe lóm bèn đi tu. Còn có hạng thứ hai, phải thấy cái gì đó, nó đi tu. Hạng thứ ba, xảy ra trên người nó, trên người thân nó nó mới đi tu. Thì mình tự xét mình là cái loại nào. Nghe. Đối với thiện pháp, nếu chưa có kết hôn được thì nên đính hôn. Đối với ác pháp, chưa có ly dị được thì nên ly thân. Nhờ nghĩ vậy, cho nên mình không đến nổi mặc cảm. Có hiểu cái này không ? Đối với cái điều lành, chưa có kết hôn được cũng nên đính hôn là sao ? có nghĩa là mình chưa xuất gia được nhưng mà mình đã sắp xếp

mọi thứ để có dịp là nhân nút. Đó gọi là chưa kết hôn tạm đình hôn. Còn đối với ác pháp, chưa ly dị được cũng nên ly thân. Có nghĩa là chưa dứt hẳn thì cũng nên sắp xếp để ngủ riêng. Tôi nhớ có bà đó bà bị chồng làm phiền quá bả tức, bả nói : tui mà còn chiều ông nữa thì đạ nó ăn tui. Bữa đó bả mò qua giường ông, ông hỏi « ai đó ? » nói « em » « em nào ? » « em là người không sợ đạ ». Tới đâu rồi ? À, bốn loại ngựa. thì tự mình hỏi mình coi mình là loại ngựa nào, là bởi vì sao ? Chính cái kiêu tu hành. Cái này tôi nói thiệt chậm. Chính kiêu tu hành của ta hôm nay nó sẽ quyết định cái kiêu tu chúng của ta mai này. Yeah. Tôi nói chậm nha. Chính kiêu tu hành của ta bây giờ nó quyết định kiêu tu chúng của ta mai sau. Có nghĩa là sao ? Có những người họ gặp Phật, họ nói có một câu, là hết, là xong. Có những người họ gặp Phật là họ phải cạo đầu, đắp y vài bữa rồi mới đắc. có những người họ gặp Phật rồi họ phải cạo đầu đắp y rồi mới lên rừng sâu núi thẳm lam sơn chướng khí, hiểm hông ? ma thiêng nước độc. để chi ta ? tu hành làm bàn tăng khổ sai coi như banh xác luôn, muỗi mòng nó cắn má nhìn không ra, đói không có ăn, bệnh không có thuốc, lạnh không có gì đắp mấy chục năm mới chịu đắc. là vì sao ? sớm muộn cũng đắc nhưng mà kiêu ngày xưa anh tu kiêu gì bây giờ nó ra nông nổi đó. Tới hỏi về gặp Phật thì cũng A – la – hán mà coi như nhìn thấy, hết muốn đắc luôn, hết muốn đắc giống ông. Có nhiều vị sớng lắm. đang làm hoàng tử, đang làm công tử thấy người ta đi chùa, bắt chước đi theo mình mấy vòng vàng không. Nghe Phật nói có một câu thôi, Phật vừa nói xong thì quỳ xuống trước mặt Phật « xin cho con xuất gia » Phật chỉ đưa tay thế này « Tới đây này Tỳ kheo, hãy tới với Như Lai » vừa nói xong là vị đó đầu tóc tự rụng, y áo đầy đủ trên người, tại kiếp trước từng làm người bố thí, cúng dường y đó, từng học đạo, cái gì cũng từng

từng từng hết, từng ngời thiên, từng đầu đà, từng cúng dường kathina cho nên bây giờ khi gặp Phật, Phật chỉ đưa tay « Tới đây, này tỳ kheo » là . còn có cha, trời đất ơi, ta nói động trời. vô rồi tu rồi nhà nghèo không có y rồi đi lượm vải dơ rồi giặt rồi nhuộm rồi may rồi nó rách phải kiếm thêm tập nữa, có vị trời mưa gió lạnh lẽo vậy đó mà có cái y chuột cắn lưng phải đi kiếm đồ về đắp, đắp để vá. Thương lắm. Còn có cha y áo cái xài cái đốt cái liệng cũng còn dư. Ngô. Giàu có phước, lộc. Có cha tu cả đời không biết ho là gì. Có cha quờn là bệnh. Biết quờn không ? Cứ rảnh là bệnh à. ở chùa tui tui biết, có nhiều vị sư ăn chung với mình, ăn chung mâm á, mà cứ mập tới, làm như thờ nó cũng mập. còn có cha quanh năm ta nói, nội dầu gió mà chả xúc tính bằng lít. ở chung chùa mà chiều là chàng chơi cái nón, xúc dầu hai bên đây, sờ mũi, cảm, mang vợ mà nó lạnh thấy mù nội, vô nằm trùm vậy nè. Cứ trời tắt nắng là chàng giống như mấy bà ở cũ dzô nằm vậy nè. Ngô lắm. mà mình tưởng thẳng chả nhõng nhẽo, mà không. Không làm đúng vậy là bệnh thiệt. đúng cái giờ bà xẹt là ảnh phải làm áo mao cân đai sấm tuồng y vậy, đội nón, xúc dầu sau gáy, thái dương, mỏ ác, rún tùm lum, trùm khăn là nó mới bình thường, còn không đúng cái lễ bộ đó là coi như nó bệnh cho mày tan xác. Nó ngô lắm. Hoặc trong chùa tui hồi nhỏ có những vị có cái nghiệp gì ngô. Vô trong lớp mà học là ngủ gục, mà ngáy, đào giếng, vét mương, sơn sửa tỉnh bở leo lên như sóc, trèo trèo trèo lạ thiệt. mà chỉ cần vô lớp học là ngủ, ngủ chảy nước. ông kế bên kéo kéo kéo vậy xong rồi cũng máu chảy về tim nữa. Mà cứ. Cái nghiệp, bị hôn trầm á. Yeah. Còn Phật tử, có nhiều người ngô lắm : vô chùa là cứ lao thẳng xuống bếp, vô nhà cầu kiếm gì dơ, nặng, hôi là họ làm, khoái rửa chén, còn chùa quê là tích ra ngoài vườn róc lá dừa ; còn có người vô chùa là nhảy lên thư viện kiếm sách đọc,

có người nhảy lên chánh điện kiếm chỗ ngồi thiền, còn không là lên đốt nhang cây dài xoọc khấn tới chiều luôn. Nó ngộ lắm. Có cái tên đó nó khoái khấn, mà nó khấn cái gì không biết mà nó chơi mịt mù, đơn giản cái nhang cao càng dài là nó khấn suốt mùa. Còn có một tên, vô chùa là nó khoái xin xăm á. Mà nó cầu cái gì. Có lần tôi ở chùa Kỳ Viên mà chùa trụ sở đó. Tôi ngồi chung với mấy sư, tôi thấy có bà mới dắt đứa con vô, tôi lại tôi đốt nhang, bà khấn cũng lâu. Rồi bà lại bà nói chuyện với sư trụ trì đó, tôi đâu có nghe. Sư trụ trì đi mất. Rồi bà lại cái chuông á, bà đưa cái đầu vô rồi bà đưa cái đầu ra, tui tưởng là, tại Việt nam nó hay có cái màn mà dán tên người thân vô trong cái chuông lâu lâu nó coi cái tên bà già nó còn không, ai ngờ nó đưa vô rồi nó lấy trở ra, nó làm cái nữa, nói, chắc trời tối, thấy không rõ, nó lấy ra nó dứt vô nó làm cái nữa. tôi đếm, làm chín cái. Cái tôi xiu. tôi chịu hết nổi rồi. cái chuông mà nó đưa vô rồi nó lấy ra, tôi thấy lạ quá đi, tôi mới hỏi, « sao vậy cô ? » cô nói « xin đánh chuông mà thầy trụ trì nói chuông này lớn đánh là người ta tới, cho nên tôi dứt vô dứt ra thay thế cái chuông » xin đánh mà sư trụ trì nói, tại vì cái chuông này nó đánh khi nào lễ lớn, đánh cái này nó tưởng cháy chùa là thấy mục nội, cho nên sư trụ trì nói đánh cái nhỏ nhỏ thôi, mà bà muốn chơi cái lớn, đúng cái lễ của bà bà khấn cái gì đó không biết, mà giờ không đánh được cái lớn thì vẫn không xa được cái lớn, phải đúng cái lễ. còn cái thằng nhỏ nó vô trong trường mà nó nói, nó đòi đi tiêu, cô nói mình không nên nói đi tiêu nó thô, nói « đi hát » thì bữa nó về, nó nói với ba nó, ba nó đang ngủ, nói « ba, ba, con muốn hát » thì ba nó nói « khuya rồi hát nhỏ nhỏ vô tai ba » thì nó chang như cái vụ này vậy đó. Có nghĩa là nó xin đánh chuông. Mà cái chùa đó là chùa trụ sở, nó nằm trên đường Nguyễn Đình Chiểu, mà nó giáp đường, mà chùa quê đánh vậy

nó không gì chứ chùa phở đánh vậy là có hai sự kiện : một là lễ, hai là cháy chùa hay cái gì đó mà báo động hay gì đó. Bả vô bả khấn thì mắc cái gì mà cho đánh, kỳ. thì thôi, đánh chuông nhỏ được rồi « hát nhỏ nhỏ vô tai ba » vậy đó. Mà bả không chịu, bả phải chơi cái lớn cái lòng bả mới chịu, bả đưa vô lấy ra đưa vô lấy ra, hỏi, bả muốn cho đúng lễ á. Cho nên, tôi trở lại. tùy cái kiêu tu của anh hôm nay, anh tu mà nặng ba cái đức tin tào lao quá đi thì mai này anh gặp Phật anh đắc chậm lắm, vì anh nặng về đức tin mà. Nặng về đức tin. Anh tu kiêu gì thì lúc anh đắc anh đắc kiêu hao hao vậy đó. Có người họ vô chùa là họ thích nghiên cứu kinh sách, có người thích ngồi thiền, có người thích phục vụ, ngộ lắm. rồi có người vô chùa, chuyện đầu tiên là thò tay vô túi. Cúng dường. Khoái bố thí. Bố thí. Không thích nghe pháp, không thích tụng kinh, không thích phục vụ, không thích khấn gì hết. Chỉ vô chùa, lấy tiền ra cúng dường xong là biến. lạ lắm. rồi có những người, họ thích làm từ thiện nhưng mà không thích tôn giáo. Có biết cái đó không ? họ nghe Chúa, Chùa họ không thích, nhưng mà cùi đui sút mẻ thì họ lại khoái. Chính vì cái kiêu đó đó mà mai này khi mình gặp Phật ra đời mình có cái kiêu tu hành không giống ai hết, nó lạ lắm. Nãy giờ tôi nói làm thiện. Giờ tôi qua nói làm ác. Chính vì mỗi người có kiêu ác khác nhau, cho nên khi mà bị khổ mỗi người có kiêu khổ khác nhau. Hiểu không ? vì mỗi người có kiêu ác khác nhau. Như tôi biết có nhiều người thì họ thích đâm sau lưng chiến sĩ, biết không ? ngộ lắm. có người họ nóng tánh họ thích chửi thẳng vào mặt người ta vậy đó, rồi có người họ thích đâm thọc, thì tùy vào mỗi cái ác mà mai này quả nó trở trở y chang vậy đó. Nó trở y chang vậy. và sẵn hôm nay tôi nói luôn. Trước khi Phật Niết bàn có nói một câu cuối cùng, đó là « Mọi thứ ở đời này vô thường, hãy tinh tấn chớ dễ ngơ » cái chữ « dễ

ngươi » là « pamada » thì trong kinh giải thích chữ « dễ ngươi » là sao ? dễ người nó gồm có ba nghĩa : một là coi thường điều ác nhỏ rồi không tránh, coi thường điều lành nhỏ rồi không làm. Đó gọi là dễ ngươi. Và cái thứ ba, không sợ sanh tử. có nghĩa là, chắc sanh về cái cõi nào đó thiệt là cao thiệt là sướng là xong. Không được. Dầu cõi nào đi nữa, hễ còn tái sanh là còn quần quanh. Cho nên có ba cái dễ ngươi

Một là, coi thường điều ác nhỏ rồi không chịu tránh. Ví dụ như đập muỗi, giết kiến giết gián vậy đó. Đó gọi là coi thường điều ác nhỏ rồi không tránh.

Thứ hai, coi thường điều lành nhỏ rồi không chịu làm. Ví dụ như mình đang đi lơn tơn, mình gặp cái miếng rác làm ơn lượm liệng thùng rác, đằng này « ô nhầm gì » cái đó là coi thường điều thiện nhỏ rồi không làm. Hoặc là nhiều khi người ta bạn học đạo người ta không hiểu rồi mình đang làm biếng mình cũng ráng, cái nào biết thì nói, cái nào không biết thì « hỏi cái bà áo trắng á » mình cũng mách cho người ta chút, đằng này « không biết » mình phải in kinh in sách, ba ngàn, bốn năm ngàn cuốn chứ xá gì ba cái nhỏ nhỏ đó. Nhưng mà, Sai. Trong kinh nói, chớ coi thường điều ác nhỏ vì từng giọt nước nhỏ sẽ làm tràn bình. Chớ khinh điều thiện nhỏ rồi không làm vì từng giọt nước nhỏ sẽ làm tràn bình. Hôm nay ai từng đi đến những cái hang động thạch nhũ mới thấy. Có những cái thạch nhũ mà nó mấy mét luôn. Cái hình thành của nó là hàng triệu năm mà cách hình thành rất là kỳ, là nước trên trần nó chứa canxi mà nó nhỏ xuống, giọt nước nó nhỏ xuống, nó đọng chút mà nhiều triệu năm ở bên đảo Mallorca của Tây Ban Nha cách Thụy Sĩ một tiếng hai mươi phút, có mấy cái hang động đẹp lắm, mà ông Goenka lúc sinh thời ông qua ông tổ chức ba khóa thiền bên đó.

Nó có cái hang mà thạch nhũ nó giống như trổng, có cái nó giống như chuông. Tay tôi yếu nhưng mà tôi đánh nghe « boong » « boong » có cái « ùng » « ùng » tất cả những cái đó là nó do nước nhiều xuống. Nó nhiều trước khi nó rớt nó đọng lại miếng canxi, nó rớt nó đọng miếng canxi, mà qua nhiều triệu năm nó ra như vậy. Và Phật quả cũng vậy. một a tăng kỳ là 10 lũy thừa 140 đại kiếp, mà Phật Thích Ca Mâu Ni đi con đường nhanh nhất là 20 a tăng kỳ. Lâu lắm. có nghĩa là nếu mà tính ra thì Ngài ra đời cách đây 26 thế kỷ đúng không, thì có nghĩa là cách đây 1 triệu năm Ngài vẫn tiếp tục tu hành, đúng không ? dễ sợ không. Cách đây 1 triệu năm Ngài vẫn tiếp tục tu hành chứ. Vẫn tu. Tới lúc Ngài thành Phật, đức lành nào Ngài cũng có, cái gì Ngài cũng biết, ai Ngài cũng thương. Đức lành nào Ngài cũng có, thì đệ tử Ngài nói « đệ nhất trí tuệ, đệ nhất đa văn... đối với Ngài mấy cái đó không có nghĩa lý gì hết. Đức lành nào Ngài cũng có. Rồi, ai ngài cũng thương và đặc biệt là cái gì Ngài cũng biết. Phật lực vô biên, Phật trí vô cùng, Phật tâm vô lượng nhưng không thể độ người vô duyên. Nhớ cái đó. Bởi vì trong kinh Đức Phật dạy rằng : giống như một cái người lợt xuống sinh, mà nếu họ chỉ lợt xuống một cái vũng sinh tới mắt cá đó thì chuyện cứu họ rất là dễ đúng không ? nếu họ chỉ kẹt cái đôi guốc dưới đó thôi là quá dễ rồi, rồi họ lợt xuống sinh tới đầu gối, cũng còn cứu được ; tới lưng quần, tới rún, tới ngực, tới cổ cũng cứu được, thậm chí họ bị lợt xuống sinh mà nó tới trán cũng được, thậm chí nó ló cái búi tóc lên mình biết họ ở đâu mình nắm lên cũng cứu được, nhưng nếu mà mình lợt mà không ló cái gì hết thì người ta biết ở đâu mà cứu. Có hiểu không ? Cũng vậy, ngài nói : có những người mà cái ác của họ nhiều quá, nhưng mà còn có cái thiện để Như Lai nắm, có những người ác đến mức mà không có chỗ để Như Lai nắm luôn.

Chúng sanh trong đời có chia nhiều hạng. Có hạng ác nhiều hơn thiện, có hạng thiện nhiều hơn ác, có hạng thiện ác bằng nhau. Đó là kẻ gọn. Còn mà kẻ chi tiết, ác nhiều hơn thiện là bao nhiêu phần trăm, ví dụ như là : $9 - 1$, $8 - 2$, $7 - 3$, $6 - 4$, $5 - 5$. Nghe kỹ chưa ? Đó là khổ là nó chệnh lệch vậy đó. Cho nên, nói ác nhiều là nhiều là sao, nó nhiều trường hợp, mà cái thiện nhiều cũng vậy : $9 - 1$, $8 - 2$, $7 - 3$, $6 - 4$, $5 - 5$. Có hiểu tôi nói cái đó không ? thì cái $6 - 4$ là nó cũng chệnh lệch mà chệnh lệch không bao nhiêu, còn cái ón nhất là cái $9 - 1$, chết chắc luôn. Khỏi cứu. Mà trong kinh nói, cái hộ niệm cận tử, cái người mà ác nhiều quá thì người hộ niệm phải là thiện nhiều hơn ác mới hộ niệm nổi. có hiểu không ta ? hiểu hả ? nó phải tương đương vậy đó. Còn cái loại thiện ác $5 - 5$ thì cái ông $5 - 5$ tới ông chữa được, còn cái $6 - 4$ thì cha $6 - 4$ chả tới cha chữa, nhưng cái ác thiện mà $9 - 1$ là thằng cha tới tụng cũng phải $9 - 1$ hoặc là không có ác luôn. Bởi, đọc kinh biết mấy cái đó các vị mới thấy chuyện gì cũng có trong kinh. Bởi vì có những người mà coi như lúc họ cận tử đó cái lòng họ kín bưng không có chỗ nhét. Biết không ? Các vị có biết mấy thằng xì ke nó chích riết nó bị mất gân biết không ? cho nên lúc vô nước biển không biết đường đâu mà vô. Cũng vậy, mấy cái người mà sống bất thiện riết giống như xì ke vậy đó. Cái gân thiện pháp, cái ven, mấy cái tĩnh mạch nó mất cha hết rồi, mà tụng kinh mấy ông sư cầm ống chích kinh mà kiếm chỗ lụi không biết lụi chỗ nào gân nó lặn hết. mà tôi đi dạy học tôi gặp cái loại đó nhiều lắm. cái loại mà mình nhìn họ mình biết là cái loại này không vô nước biển được tại vì gân mất tiêu hết trơn. Trước mặt mình tôi thấy dân xì ke cũng nhiều. Chín giờ rồi. yeah. (hỏi : còn cái thứ ba của dễ người), à cái đó nói rồi, tức là Không sợ tái sanh. Tại vì nè, cái thứ ba quan trọng lắm. có nhiều người họ tưởng thế này : tu

hành tinh tấn chắc sanh về cái cõi phạm thiên vậy là quá tốt. nhưng mà không. Còn mong về cõi nào đó đã là dễ người, ngay cả cái cõi mà của vị a na hàm á, thì bắt đắ dĩ người ta mới về đó, vì người ta không đủ duyên chứng A la hán, chứ cái chỗ đó không phải chỗ lý tưởng để mình về. mặc dù chỗ đó là ngon lắm. ờ, nói thế này, khách sạn năm sao tuy sang thiết nhưng mà chúng ta bắt đắ dĩ mới ở đó chứ không phải khùng tự nhiên bỏ tiền ở khách sạn năm sao phải không ta ? ví dụ như mình có chuyện mình đến Houston thì mình phải kiếm khách sạn mình ở. Mà tại vì mình là tỷ phú mình muốn an toàn thì mình phải vô khách sạn mình ở. Chứ nếu tôi là tỷ phú tôi cũng ở nhà chứ mắc gì tôi khùng vô khách sạn. Có cái ông ổng vô khách sạn, ổng thấy dòng chữ : bạn sẽ có được cảm giác như ở nhà. ổng nói nếu ở nhà tôi vô đây làm gì. Có hiểu không ? « bạn có cảm giác như ở nhà » đó, thì nếu ở nhà tôi ở đây làm cái gì. ở đây cũng vậy, cái cõi ngũ tịnh cư nó giống như khách sạn năm sao vậy đó. Cái người hiểu đạo họ giống như một ông businessman vậy đó, bắt đắ dĩ thì phải vô ở khách sạn chớ còn khùng sao. Tự nhiên kêu tui mua vé máy bay qua bên Dubai ở cái 7 sao đó coi có khùng không. Trừ ra mình có cái ý tham quan Dubai thì tôi không có nói. Nhưng mà chỉ muốn ở khách sạn thì tôi nghĩ nó khùng thiệt à, tại vì đi máy bay nó cũng lâu đó chứ, mà ở sân bay còn mấy tiếng mà vô khách sạn để ngủ. Mà cái này tôi hơi khó chịu nè, chắc tui cái máu nhà quê, có những khách sạn như bên Thụy Sĩ, ở Geneve nó có khách sạn 64.000 một đêm. ở geneve, vô internet thấy. mà tôi ngạc nhiên là tôi ngủ đâu có biết nó sang cỡ nào. Tôi tắt đèn mà. Mà « tắt đèn nhà ngói như nhà lá » đúng không ? mà bắt tôi trả 64.000 tôi đau quá. Còn cái chuyện nó đẹp, nó tối thui tối đâu thấy đâu. Mặc dù ban ngày, nó có cái view đẹp lắm, nó nhìn ra cái hồ geneve, đúng

hồ đẹp lắm, nhưng mà nó là ban ngày. Tôi muốn khách sạn mà tôi chong đèn tôi thức thế này sao, tôi khùng à. Cho nên bữa đó tôi mới hỏi anh phật tử, tôi nói : ai, ai mà khùng vậy anh ? thì anh nói, « thừa không có khùng đâu su. Theo con biết là có ba trường hợp ở đây : thứ nhất, là vì sự an toàn. Cái thứ mà nó giàu quá hoặc nó VIP đó, vì ở đây an toàn dữ lắm. xe rước tận sân bay và đưa cũng tận sân bay và đi shopping cũng là người của nó luôn. Cho nên thứ nhất là người cần sự an toàn. Thứ hai, là dân mà tiền nhiều quá, nó thấy 64.000 chỉ là 64 đồng thôi. Trường hợp thứ ba, là bởi vì công việc. công việc đòi hỏi cái chỗ như vậy, thì người ta phải. dạ. chứ còn, không phải người ta khùng đâu su, nhưng mà cái chỗ ghê quá. Chứ còn cái hạng mà hưởng chỗ đó thì theo tôi nghĩ vì nhu cầu hơn là vì hưởng thụ bởi vì 64.000 tắt đèn tối thui thấy cái gì đâu. Mà tôi thấy cái hình chụp tôi thấy chỗ nào mạ vàng được thì nó mạ, nó có cái view rất là đẹp, còn cái giường mà tấm ga nó bằng silk hoặc nó bằng cái loại vật liệu rất là sang nhưng mà đại khái mình ngủ rồi thì. ở đây, Ngũ tịnh cư y chang như vậy. cái đó là bất đắc dĩ, chưa đủ duyên chứng La hán thì người ta mới về trên đó, chứ một người mà sợ tái sinh thì lý do gì về trên đó. Nó là một cái nhà chờ mà nó hơi sang một chút. Biết nhà chờ không ? Mấy người đi business họ có một cái lounge, vô đó ngồi cũng được ăn uống miễn phí, nhưng mà rầu lắm, bởi vì mình biết mình sắp.. thường dân vô đó là dân có tiền, có tiền nó ăn ở nhà, ở nhà nó ăn thịt rông ở nhà nó đâu có cần ra ăn mấy cái đồ tào lao, mà nó biết nó sắp bay nữa. sắp bay xa mệt quá đi, thì ngồi nó đơ đơ cái mặt ra vậy. Mà mình mình nghèo mình dòm cái đó, mình ước gì nó cho mình ngồi ké. Mà thật ra cái thằng ngồi trong đó nó oải dữ lắm thì ở đây cũng vậy. có nhiều khi mình thấy người ta lấy vợ hoa hậu mình thấy ham nhưng mà biết lấy bả về bả ăn

rồi dũa móng không cũng chết luôn. Người không biết chuyện thì thích tùm lum. Biết chuyện rồi, cái gì cũng oải. Bye.

Duyên Hệ và Con Đường Tu Chứng

Nó vô cùng gần gũi thiết thân giữa A tỳ đàm và tuệ quán. Đương nhiên là liên quan đến đời sống thường nhật của chúng ta, bởi vì, nói cho rất ráo, pháp môn tuệ quán chính là kỹ thuật sống thường nhật, mà nhiều người lại tách nó ra. Mà tách cái pháp học pháp hành ra là một cái hiểu sai vô cùng lớn bởi vì cái pháp học nó là theory, nó là lý thuyết nó là technique. Thí dụ mình nói mình muốn ăn kiêng, thì mình cũng phải biết là rau trái củ quả nó ra làm sao thì khoảng cách từ kiến thức rau trái củ quả qua cái chuyện mình xuống bếp rồi từ bếp lên bàn ăn nó cách nhau đâu có xa, hiểu không? Mà nhiều người họ lại phân ra rất là xa. Họ nói rằng, từ kiến thức rau củ quả qua chuyện nấu nướng theo họ rất là xa, rồi từ chuyện nấu nướng từ cái bếp mà lên tới bàn ăn theo họ rất là xa, mà thật ra theo tinh thần của nhà Phật thì cái kiến thức rau trái củ quả nó không có xa nhà bếp, và nhà bếp nó không có xa bàn ăn, và bàn ăn nó không có xa cái bao tử của mình. Thì khi hiểu như vậy, kiến thức rau trái củ quả nó rất là cần thiết, còn đàng này quý vị xé nó ra tự quý vị xếp à. Từ cái kiến thức rau trái củ quả là nó tám ngàn cây số mới tới nhà bếp, rồi từ nhà bếp nó tám ngàn cây số nó mới lên tới bàn ăn, rồi từ bàn ăn nó tới tám ngàn cây số mới tới cái bao tử thì nó quá xa đi. Các vị có thấy không? Nó quá xa. Trong khi đó thật ra nó không có tới tám ngàn cây số mà nó chỉ có một gang tay thôi. Từ kiến thức rau trái củ quả bước xuống nhà bếp, rồi từ nhà bếp lên bàn ăn, từ bàn ăn vô bao tử rồi từ bao tử đi vô

bệnh viện, từ bệnh viện ra ngoài nghĩa trang rất là gần. cho nên một bài báo Việt nam ghi thế này: “Con đường ngắn nhất đến nghĩa trang là thực phẩm”. tính theo tỷ lệ dân số thì Việt nam và trung quốc bây giờ là một trong những nước top ten hành tinh về tỷ lệ ung thư, ung thư các loại, ung thư bên phụ khoa, ung thư bên nam giới, ví dụ như ung thư tuyến tiền liệt bên nam hay ung thư cái dzụ kia bên nữ. ung thư phủ thông là ung thư unisex nữa. Biết ung thư unisex không? Ung thư phổi, ung thư gan, ung thư máu, ung thư da gọi là ung thư unisex; còn ung thư mà ung thư khác biệt, ví dụ như ung thư phụ khoa của bên mấy cô, còn tuyến tiền liệt là bên tui. Bên Âu Cơ với Lạc Long Quân đó.

Rồi, giờ mình ôn lại ngày hôm qua mình học cái gì? Ngày hôm qua mình học các mối liên quan, liên quan và tương quan giữa duyên sinh và duyên hệ. Duyên sinh là gì? Duyên sinh dạy cho ta biết vì đâu ta có mặt trên đời, và nhờ các điều kiện. và Duyên hệ là dạy cho ta biết mối liên quan giữa các điều kiện ấy với nhau. Nghe kịp không? Hiểu không? Duyên sinh cho ta biết rằng: nhờ có cha, mẹ, cơm, áo mình mới sống được. Đó là Duyên sinh. Còn Duyên hệ cho mình biết thế nào là mối liên quan giữa thân xác này với xã hội, thế nào là mối liên quan giữa tiền bạc với kiến thức, với quan hệ xã hội, với tình cảm, với gia đạo, nghe kịp không? Duyên hệ phanh phui cái đó ra. Còn Duyên sinh cho mình biết rằng vì đâu mình có mặt trên đời này. Thì hôm qua tôi ôn lại Duyên sinh, từ cái chỗ vô minh trong bốn đế, ta tạo các nghiệp thiện ác. Tôi ôn riết nghe nó kỳ, nhưng mà tôi mong quý vị vì ngán quá mà nó nhớ, có biết cái đó không? Có nhiều người ghét Chế Linh mà ghét tới mức thuộc lòng hết trọn luôn: có ngày lòng anh buồn nhớ đừng phụ bạc

anh nhé trời ơi tui ón muốn chết. Tui ghét mà thuộc lòng luôn. Quá ghét. Ba cái “ Võ Đông Sơ – Bạch Thu Hà” gì đó, “biên cương lá rơi Thu Hà em ơi” mà rầu muốn chết, mà ghét riết rồi nó thuộc lầ lầ lầ lầ vậy đó. Nhiều người không biết tưởng tui thuộc bởi vì tôi thích. Không phải, tôi oải quá, tôi thuộc cái đó. Thì A tỳ đàm cũng vậy, có hai hạng người thuộc lầ lầ. Cái hạng thứ nhất là nó thích; Hạng thứ hai là cứ gặp mặt ông là “do không hiểu bốn đế nên tạo các nghiệp thiện ác” tui làm riết mà các vị ngán là đành phải thuộc, khi thuộc rồi khi đi hành thiền mới nhớ ơn, giờ đó tui vô ngủ rồi. tôi vô ngủ rồi.

Rồi, do không hiểu bốn đế là gì, do không hiểu mọi thứ ở đời là khổ, do không hiểu rằng, thích trong khổ là con đường thêm khổ. Do không hiểu rằng, muốn hết khổ đừng thích trong khổ nữa. do không hiểu rằng, khi hiểu được như vậy là con đường thoát khổ. Do vô minh trong bốn đế nên mới tạo các nghiệp thiện ác. Do tạo các nghiệp thiện ác, nên mới có tâm đầu thai đi về các cõi, do có đi về các cõi nên tùy cõi mà ta có sáu căn hay không, và tùy thuộc vào chuyện ta có sáu căn ta sống nhiều với trần cảnh nào, và tùy thuộc vào việc ta sống nhiều trong trần cảnh nào ta sẽ đam mê nhiều trong thứ nào, và tùy thuộc vào ta đam mê nhiều trong thứ nào thì ta sẽ tạo các nghiệp thiện ác nó tương ứng với niềm đam mê ấy. Có nghe kịp chưa? Và chính vì tạo thiện ác tương ứng với đam mê ấy cho nên ta mới đi vào cõi tương ứng. Và từ cái chỗ đi về cõi tương ứng đó đó thì ta mới có sanh có già có đau có chết. Có người thì do họ sanh về cõi đặc biệt. Nghe. Nghe. Có người do sanh về cõi đặc biệt cho nên là từ sanh tới tử hơi xa, thì ta gọi đó là cõi? Cõi sống lâu! Từ sanh tới tử mà cách hơi xa mình gọi là cõi sống lâu, hoặc là có những cõi mà chỉ có sanh có tử mà không có già không có bệnh.

Có không ta? Hình như có à. Hình như có. Nhưng mà mình nghe vậy mình có ham cõi đó không? không có già không có bệnh mà? Mà cuối cùng hình như cũng chết phải không ta? Hình như vẫn chết phải không? Rồi nó chết rồi nó đi về đâu? Thấy ghê không? Phi tướng phi phi tướng là lên đó 84 ngàn đại kiếp, tướng sao, nó hết cái đó nó lại bất định nữa. nghĩ cái đó mới run. Và phải nói thêm. Hôm qua tôi nói cái vòng sanh tử nó đáng sợ ở chỗ là: thứ nhất, cơ hội làm ác rất là lớn; cơ hội gặp bạn lành rất là hiếm; và chính vì cơ hội gặp bạn lành rất hiếm cho nên cơ hội gặp bạn xấu rất là lớn. Chính vì cơ hội gặp người xấu rất là lớn nên cơ hội mình tập những cái xấu rất là lớn, mà khi cái này lớn thì cái kia nó teo, cái gì teo? Cái thiện nó teo. Khổ quá. Cái ngực nó nở thì cái hông nó nhỏ. Cái hông nó nở thì cái ngực nó nhỏ. Tui nè, đang nói ngược nè. Thì coi như cái này nó phình thì cái kia nó teo. Nghe kịp không? Cho nên người ta nói, tướng bạn càng lớn thì trái tim sẽ teo lại, à ha, hoặc là cái khối trí óc phát triển quá thì trái tim nó cũng teo. Duy lý quá thì cảm thông ít lại. Chỉ có Bồ Tát là Bi Trí kim ưu. Chỉ có Bồ Tát thôi. Bi Trí kim ưu là cái nào cũng phải tròn vo hết á mới làm Bồ Tát được. Còn phàm phu mình, hễ nặng tình thì nó yếu trí, mà nặng trí thì nó yếu cái tình. Giống như Việt Nam mình có câu: muốn thử nhiệt độ thì dùng nhiệt kế, muốn thì sức khỏe đàn ông thì dùng cái vợ kế. Cái nhiệt kế là cái gì, cái thermometer, muốn thử nhiệt độ thì dùng nhiệt kế, muốn thử sức khỏe đàn ông thì dùng vợ kế. Thấy thằng cha nào có vợ kế là biết thằng cha đó khỏe. Trên đời cái gì cũng nhỏ chỉ có vợ nhỏ là chuyện lớn thôi. Có hiểu câu đó không? Trên đời gì cũng nhỏ chỉ có vợ nhỏ là chuyện lớn. Có người nói tới học với sự học đời nhiều hơn đạo.

Mình học trên lý thuyết thì đơn giản như vậy đó, do có nghiệp thiện ác rồi mới đi về các cõi. Rồi từ việc về các cõi đó mình có đủ sáu căn hay không, từ cái chuyện mình có đủ sáu căn hay không thì mình mới sống nặng về cái gì. Kịp không? Và chính vì anh sống nặng về cái gì cho nên anh thích và ghét không giống nhau. Có hiểu không ta? Và chính từ chỗ anh thích và ghét không giống nhau, chỗ thích và ghét của anh không giống của tôi, cho nên cái thiện và ác của anh nó không giống tôi. Và đừng coi thường cái chuyện mà mình thích ghét cái gì, mình quan tâm mình nặng lòng cái gì, tưởng “ôi cái đó chuyện nhỏ xiu”. Sai. Chính vì mình thích mình ghét mình nặng lòng mình phân tâm mình chia trí nhiều cho cái gì chính cái đó quyết định cái suy tư, cái cảm xúc rồi sau đó là hành động của mình. Chính hành động đó được là thiện hay ác. Mà tôi nói một ngàn lần rằng thì là, các vị hỏi tôi nhiều chuyện, hỏi “Su ơi, cái chuyện đó có hay không?” tôi sẽ trả lời như thế này, có khi tôi trả lời là “Có” có khi tôi nói “Không”, nhưng có nhiều khi tôi nói “Tôi không rõ nhưng nếu có thì không có gì lạ” có nhớ cách nói đó không? Tôi nói “Có nhiều chuyện tôi không có dám chắc, nhưng nếu mà nó có thì không có gì lạ” ví dụ, hỏi tôi vậy chứ “Su tin có chuyện tái sinh không?” “Tôi tin”, các vị hỏi “Su có tin các cảnh giới mà nghe nó hơi kỳ kỳ không? Ví dụ, có cảnh giới không tâm, có cảnh giới không sắc, có cảnh giới khổ như điên, có cảnh giới sướng như tin không?” tôi không dám nói “Có” hay “Không” nhưng tôi nói “Nếu có không có gì lạ” là vì sao? Vì hôm qua tôi nói rồi. Cũng dòng điện đó, nhưng khi nó gặp một, khi người ta áp dụng một số nguyên tắc đặc biệt thì dòng điện đó nó tạo ra hơi nóng, cũng dòng điện đó nhưng khi nó kết hợp với một số nguyên tắc vật lý nó sẽ tạo ra hơi lạnh. Rồi các vị sẽ đồng ý với tôi, là có những loại cây, có những loại

cá, có những loại động vật và thực vật nó chỉ hợp với nguồn nước mặn thôi, có đúng không? có những sinh vật nó chỉ thích hợp với nguồn nước lợ thôi. Lợ có nghĩa là. Có những sinh vật, sinh vật ở đây là bao gồm động thực vật, thì nó lại thích hợp với nguồn nước ngọt thôi. Cái cấu trúc sinh học của nó buộc nó phải sống trong đó, phải sinh sôi, phát triển trong đó nó không đi ra ngoài được đúng không? Vậy, đời sống tâm lý của chúng ta nó đưa ta về vùng đất thích hợp với mình mai này, cho nên quý vị có nghe “tâm địa” không? Địa là đất. Chính cái tâm địa của you nó quyết định you sẽ đi về phương trời nào trong cái trời đất này, Chuyện đó không có gì lạ hết. You sống nhiều về cái gì thì you sẽ đi về chỗ đó. Tôi nói hoài là tâm mình, cái mind của mình, giống như là nước vậy. Nước ở dạng air thì tự động nó bốc lên, không cần quạt lạy, cầu khẩn, van xin gì hết, tự động nó bốc lên. Mà nước ở dạng liquid thì tự động nó tìm chỗ thấp nó chảy xuống. Một cái tâm hồn mà ích kỷ, nhỏ mọn, tị hiềm, ghen tuông, tham lam, sân hận, ái tham sân si, ái mạn kiến nghi khi chết tự động nó kiếm chỗ thấp nó chun xuống. Còn một tâm hồn bao dung, từ bi, trí tuệ, kham nhẫn, thiên định thì tự nhiên khi tắt thở nó sẽ bốc lên. Thực vậy, một tảng đá liệng xuống sông, cả làng ra cầu nguyện nó vẫn chìm. Một thùng dầu đổ xuống sông, cả làng ra chửi cha nó nó vẫn nổi. Cho nên mỗi lần tôi đi tụng kinh cầu siêu, tôi không biết tôi tụng cho đá hay dầu đây. Nếu dầu thì nó không cần tôi tụng, còn nếu nó là cái cục đá bà cố tôi tụng nó cũng không có nổi. Cho nên mỗi lần tôi tụng tôi hay hỏi cái xác you là thùng dầu hay cục đá mà thấy cái mặt của you đá hơi nhiều. Hồi nó sống, nó đâu có đi chùa, nó đâu có nghe pháp, nó đâu có hành thiền, có biết khỉ gì đâu, tới hồi nó chết, gia đình quăng cho ông sư trăm đồng bạc, nhét bao thơ, đè ra tụng. Tụng cái gì. Rẻ quá. Có trăm đồng đòi siêu, siêu

về đâu? Tây phương cực lạc hay Tây Ninh cực khổ? Các vị biết có một lần, nó có trận tornado, nó cuốn ngang một thành phố, nó hốt một đồng tiền lên thiên đường, thì Thánh Peter ra mở cửa, Thánh rước tất cả các tờ một đồng hai đồng vào trong hết, riêng tờ 100 thì Thánh đẩy ra ngoài, Thánh đóng cửa lại, không có nhận. Rồi mấy tờ 100 Euro, 500 franc Thụy Sĩ, 100 Đô la nó tức, nói “chúng tôi ở dưới trần có giá lắm mà sao trên đây bạc đãi chúng tôi như vậy” Thánh Peter nói “ Tụi bây mấy thằng mà 50 trở lên đâu có đi chùa nhà thờ gì đâu, thấy đi nhà thờ toàn mấy thằng tiền lẻ không à. Cho nên đưa nào đi chùa nhiều, đi nhà thờ thì mới vô đây” Đó, bởi, cho nên tôi nhìn mấy tờ một trăm trăm tôi trân trọng ghê lắm. bởi vậy. chớ còn mấy cái tờ. bên pháp mà thấy bà con đưa bao thơ mà họ đưa mỏng mỏng á thì nghĩ “chắc cũng không bao nhiêu” còn đưa dày dày “chắc bạc cắc” mà càng dày tôi càng làm biếng mở, vì đếm nó mỏi tay. Rồi có lần tôi đi dạy học mà cho cái bao mỏng lét, tôi nghĩ “chắc cheque”, tôi còn hình dung “không biết hai số không hay ba số không ta?” tới hồi mở ra, tôi cầm tờ giấy nó viết bài thơ. Trời ơi. Tôi nổi điên lên. Từ ngày đó tôi mới thù thơ cho đến bây giờ. Bài thơ mà thơ khen tui. Tui nói “Trời ơi, cho con năm đồng con mua cây cà rem con ăn được”. Nó tặng thơ cho mình, tôi thù, tôi ghét thơ tới bây giờ luôn. Mà trong khi, cái câu của mình nó đưa mà mình làm màu mình không thêm dùm, “coi thường danh lợi” để đó mà trong bụng thì tính “hai số không hay ba số không” cái mặt nó sang sang nó xài túi LV chắc ba số. Rồi bây giờ tới tính số đầu nè. Số đầu là mấy ta? Một, hai, không, LV chắc phải số ba quá. Trời đất ơi, về mở ra nó quát cho mình cái bài thơ. Tôi lay cái bà nội đó luôn. Kể ra mà nghe nhục.

Oke. Tôi ôn lại. Đời sống này nói một cách đơn giản thì cơm gạo áo tiền nuôi lớn chúng ta. Nói xa một chút, thì tinh cha huyết mẹ cấu tạo nên hình hài này. Đó là nói một cách rất là duy lý, rất là thể lý nhưng mà nói rất ráo theo đạo Phật, hiểu như vậy đó, thì mình chưa có hiểu lắm về thân xác này và hiện hữu này. Và nếu anh không hiểu nó lắm thì làm sao anh giải quyết được vấn đề của nó. Hiểu không? Anh hiểu về nó sơ sài quá, giống như nhiều người nói “tu không cần học giáo lý” hay câu nói đó hay đó. Nhưng khi anh hiểu nó sơ sài, anh sẽ tu nó sơ sài. Mà anh tu sơ sài, thì anh sẽ đắc sơ sài. Anh tu ráo thì anh ngồi tòa sen, còn anh tu sơ sài thì anh ngồi lá sen, mà tu tệ nữa thì ngồi dưới đáy của hồ sen mà đáy của hồ sen nó còn một tên gọi khác nôm na là đáy sinh. Có đúng vậy không? Đáy hồ sen là đáy sinh nhưng mà mình gọi hơi sang là đáy hồ sen.

Tất cả vấn đề trên thế giới nó đều được giải quyết khi nó transparency. Nha sĩ muốn nhổ cái răng của mình thì họ phải biết rõ nó như thế nào, thậm chí khi họ quan sát cái răng của mình họ thấy cái răng này họ nhổ không được họ gửi cho specialist. Có biết chuyện đó không? Bởi, cách đây không lâu, có một bà nha sĩ bên mỹ về việt nam bả mở phòng mạch, ế chổng gọng. Cuối cùng mới điều tra ra là bả để quảng cáo là “ở đây nhổ răng không đau” nó đau mới nhổ mà bả nhổ răng không đau có nghĩa là cái răng còn nguyên bả đè ra bả nhổ. Có hiểu không? Cho nên, mình phải biết, mình phải biết cái răng nó có vấn đề gì mình mới giải quyết nó được. còn đàng này a là mình không có biết vấn đề nó là mình nhổ lộn cái răng. ở việt nam vừa rồi có cái màn mổ lộn đó. Cho nên bây giờ người ta mới xăm tùm lum hết, xăm “đây là chân trái” “đây là chân phải” phải từ trái để bác sĩ không có mổ lộn. Là bởi vì phải biết chính

xác, hiểu tận cùng vấn đề thì ta mới có thể giải quyết rốt ráo triệt để gốc rễ của vấn đề. Nghe kịp không? Thì ở đây cũng vậy. Trong kinh nói, mỗi giây phút trôi qua, chúng ta sống với một biển duyên hệ trùng trùng. Có nghĩa là sao? Trước hết vô số điều kiện đan xen, hòa quyện vào nhau để làm nên một tâm tham sinh hữu, vô số điều kiện và nhân duyên đan xen hòa quyện vào nhau để nó cộng nên dòng chảy tương tục và từng cái mắt xích nhân duyên ấy nó có một cái ý nghĩa, nó có một cái tác dụng khác nhau nên từ đó nó cũng có tên gọi không giống nhau. Nghe kịp không? Thí dụ, để làm nên một dòng chảy, chúng ta cần yếu tố liên tục, có hiểu không? Nó phải liên tục. Có rất nhiều thứ trên đời này nó phải phát triển, nó chỉ sinh sôi, nó chỉ tồn tại bằng lực đẩy của một cái sự liên tục, ví dụ như hơi thở chẳng hạn. Hơi thở trước và hơi thở sau nó phải liên tục chứ nếu không mà nó bị đứt khúc khoảng 3 phút là chúng ta chết. Ăn cũng vậy, uống cũng vậy, vận động cơ thể cũng vậy. Các vị biết, Mỹ nhiều khi người ta bỏ tiền ra người ta thuê những người ăn rồi nằm im trong năm tháng bảy tháng để người ta theo dõi biến diễn của một cơ thể không vận động, thì họ mới thấy ra một chuyện rất là giật mình. Đó là, cái gì lẽ ra nó phải được liên tục mà bây giờ nó không được liên tục thì bèn nảy sinh vấn đề. Các vị có biết không? Thí dụ như, cơ chân mà lâu quá không được vận động, tay cũng vậy, chưa hết, người lớn tuổi mà không có dùng cái này nó rất dễ bị alzheimer ví dụ như không học nhạc, không có, nhạc nè, ngoại ngữ nè, rồi không có đi bộ, không có nuôi thú cưng, nuôi con pet á, không có con cháu để chơi, không có chó mèo để nuôi, không có bạn bè để trao đổi, không đọc sách, đặc biệt là họ khuyên là nên học thử âm nhạc hoặc là ngoại ngữ không cần xài học cho vui thôi, có xài thì ok, còn đàng này hồi trẻ mình xài cho đã đến hồi lớn

lên bỏ lơ thì nó mau sụm bà chè lăm. Cho nên sự liên tục nó rất là quan trọng. Cho nên, cái lực đẩy của sự liên tục ấy được Đức Phật gọi là vô gián duyên. Từng mắt xích duyên khởi mà mình học mấy ngày nay nó cũng thúc đẩy nhau bằng sự liên tục. Mà mình tu hành là gì? Tu hành có nghĩa là: mình làm gián đoạn cái không cần liên tục và làm giữ mức liên tục của những cái không nên gián đoạn. học về vô gián duyên phải ghi cái câu này. Tu hành là: làm gián đoạn những thứ không đáng để liên tục, và giữ lại sự liên tục của những thứ không nên cho nó gián đoạn. Có hiểu cái này không? Câu này hình như người huệ căn bình thường nghe hiểu mà? Tu hành là làm gián đoạn những thứ không cần thiết liên tục và giữ lại cái nhịp độ liên tục của những thứ cần phải ví dụ những cái thói quen xấu là hình như không nên cho nó tiếp tục, nghe kịp không? Và những thói quen tốt hình như nên cho nó tiếp tục. ví dụ, buổi sáng nào cũng có thói quen dậy bốn giờ, vệ sinh xong vô ngồi, có lẽ phật một tí, có ngồi thiền một tí, cái chuyện này nên giữ cho nó liên tục. Còn buổi sáng nào cũng pha ly cà phê, chích ba điều rồi mới vô, thì cái thói quen đó không cần cho nó liên tục. Hoặc ví dụ như, trước một bữa ăn mình làm một cái ly nhỏ nhỏ cho nó tiêu hóa, thì cái đó đối với một số người thì nó là ok, nhưng đối với một số người uống một ly cảm thấy nó hơi thiếu, làm nguyên một chai. Như có cha võ sĩ quyền anh, chả vô cái chỗ mà nhỏ rãng, chả nói nha sĩ “em đầu võ đài, chảy máu em không có sợ, mà sợ kim chích của nha sĩ lắm, nha sĩ có thể cho em xin một ly nhỏ nhỏ rượu mạnh được không?” ông nói “được” ông rót cho ảnh ly. ông rót xong ảnh nói “sức vóc em như vậy mà một ly không có thấm” ông kia cho một ly nữa. ông nói “em thề trước vong linh má em, cho em một ly nữa thôi, em không có đòi nữa” thì nha sĩ tiếp tục rót cho ông, khi ông uống xong ly

thứ ba, ông làm khuynh tay ông nói “bây giờ thằng nào đụng vô tao đập chết cha nó luôn” có nghĩa là, có những thứ nó không có nên liên tục, những thứ bậy là những cái không nên liên tục. cho nên ta học về vô gián duyên là ta học được nguyên tắc rất là quan trọng trong cuộc tu và đời sống, đó là sao? Ôn lại.

Vô gián duyên là nói về cái lực đẩy có được từ sự tiếp nối liên tục của cái gì đó. Bất cứ sự tiếp nối nào đó mà khi nó được liên tục thì tự nó sẽ tạo ra một lực đẩy, nó tạo ra một nguồn năng lượng lớn. Các vị biết cục pin của dynamo của thủy điện nó rất cần sự liên tục đúng không? Đấy. Ở đây cũng vậy. Ở đây, trong đời sống chúng ta luôn luôn cần lực đẩy của những sự liên tục, tuy nhiên, có những thứ không cần liên tục nữa thì mình phải làm cho nó gián đoạn, hoặc làm cho nó chậm dần để rồi nó ngừng hẳn. có những thứ nó cần phải được liên tục thì mình phải thường xuyên kiểm soát và chăm sóc nó để cho nó không có bị chậm lại, không có bị dừng lại. Hiểu không? Đấy. Cho nên đây là lý do tại sao ta phải học giáo lý. Chỉ riêng ba chữ “vô gián duyên” nếu không học không học rộng, không học sâu thấy “vô gián duyên là cái sự liên tục” thấy nó không có quan trọng, nhưng mà tới hồi nó xé ra “ô!thì ra!!” cái đời sống thể lý, sinh lý của mình cả đời sống tâm linh của mình lẫn đạo nghiệp tu hành giải thoát của mình, nó rất là cần đến kiến thức về vô gián duyên. Vì khi học về vô gián duyên là ta học về sự lệ thuộc của những sự tiếp nối liên tục. Và sự liên tục ấy, nó cần cho trường hợp nào và nó không cần cho trường hợp nào? Có những thứ mình tiếp tục nuôi dưỡng, có những thứ mình không cần tiếp tục nuôi dưỡng. Tôi nói thật với quý vị nha. Bốn cái chữ “nói dối tông đường” đối với tôi tôi nghĩ nó hơi ngộ. Có những dòng họ cho nó tuyệt tự cho rồi, nó cà chớn quá. Nhưng có những

dòng họ sự tiếp nối dường như là cần thiết. Tôi ví dụ như là Trịnh Công Sơn, hay là Hoàng Xuân Hãn, Trần Văn Khê, những gia đình mà mình thấy nó có sự tiếp nối đẹp, thì thấy “nối dõi tông đường” nó hay; còn ông bố thì cho vay nặng lãi, ông nội ăn cướp, còn thằng con trai thì ăn trộm mà nó đòi lấy vợ nối dõi chắc tui cũng hơi run đó quý vị. Có hiểu không? Là vì sao? Là vì có những người, họ sống trên đời này, sự có mặt của họ nó không phải là sự đóng góp mà nó chỉ là sự góp mặt. Có những người mà cái chết của họ chỉ là sự vắng mặt chứ không phải sự mất mát. Có hiểu chỗ này không? Có những người sống trên đời này sự có mặt của họ là sự đóng góp chứ không phải sự góp mặt. Đóng góp và góp mặt nó khác hay giống? và khi mà anh sống mà anh sống như một sự đóng góp thì cái chết của anh là một sự mất mát, anh sẽ để lại một khoảng trống cho đời. Nếu anh sống theo kiểu góp mặt thì cái chết của anh là sự vắng mặt, và anh không để lại khoảng trống nào hết, bởi vì anh đi người ta mừng thấy mặt nội luôn. Ok? Và chúng ta phải nhớ có hai kiểu sống: sống lâu để trở thành đồ cũ và sống lâu để trở thành đồ cổ. Hai cái này khác nhau. Đồ cũ là nó sẽ đi vào viện bảo tàng, nó sẽ đi vào những gian hàng đắt tiền sang trọng ở những khu phố lớn. còn đồ cũ là yard sale, garage sale, và goodwill đúng không? Cho nên, ở mỹ hình như có cái thriftshop nữa nó toàn là mấy cái đồ cũ, còn đồ cổ là đừng hòng lọt vô đó. Cho nên, có những người sống lâu trở thành đồ cũ và có những người sống lâu trở thành đồ cổ.

Và tôi nhắc lại lần nữa. Để trở thành đồ cũ hay đồ cổ, để sự có mặt của mình là góp mặt hay đóng góp thì tất cả những cái đó nó tùy thuộc vào việc chúng ta chọn kiểu sống nào. Chúng ta biết giữ lại dòng chảy nào và biết chặn lại dòng chảy nào. Biết

chặn lại dòng chảy nào và biết giữ lại dòng chảy nào đó chính là học và tu theo nguyên tắc vô gián duyên.

Có hiểu không?

Biết chặn lại dòng chảy nào và biết giữ lại dòng chảy nào chính là học và tu theo nguyên tắc Vô gián duyên

Còn cái Tiền sanh duyên.

Hôm qua tôi nói chuyện khác, hôm nay tôi nói bằng giọng của một thi sĩ.

Tiền sanh duyên là cái nhân có trước. bất cứ cái gì khi nó có mặt nó để lại một hậu quả. đó là tiền sanh duyên.

nhưng nếu các vị hỏi tôi: "Su ơi, làm sao đưa tiền sanh duyên vào đời sống của mình?" tôi sẽ trả lời thế này " tất cả những

gì ta nói, nghe, làm, suy nghĩ ngay bây giờ đều là một sự chuẩn bị cho cái gì đó trong kiếp sau ấy được gọi là tiền sanh duyên"

Nghe kịp không?

Tất cả những gì diễn ra trên thân và trong tâm mình bây giờ nó đều là nền tảng, nó đều là sự chuẩn bị cho một cái gì đó.

ngày mai và của một đời sau kiếp khác, cái đó được gọi là tiền sanh duyên.

chắc phải ghi cái này:

Mối quan hệ giữa 24 duyên và con đường tu chứng

Tôi chưa bao giờ dạy cái bài này

Xong chưa? Rồi.

Cái này (sách) là đọc bổ sung, nhưng mà những gì tôi đang giảng là không có trong đây, cho nên làm ơn đừng có ý rằng mình sắp

có sách rồi mình rung đùi mình ngủ, ít bữa các vị về mở ra, "ủa ông giảng trong đâu trời?" bị nếu mà nó có trong đây là

có lẽ tôi cũng không có đất làm ăn nữa, vì nó mua về xong là xong luôn.

1/ Nhân duyên

cái tựa là sao ta?

Là khía cạnh thiện ác trong đời sống tâm lý chúng sinh. xong chưa? chám. Thập thiện, biết thập thiện không? Thập độ, hay

37 bồ đề phần (đều nằm trong công thức $1 + 13 + 25$) nhớ phải mở ngoặc mới được nha, không mở nó kỳ dữ lắm nha.

có nhớ cái công thức này không? bởi vì về sau bà con nghe nói 37 bồ đề phần cái này chính là cái kia, nhiều người họ cãi

thì quý vị nói, dạ thưa trong A-tỳ-đàm nói vậy đó. Trong A-tỳ-đàm nói là: Thập thiện, Thập độ hay 37 Bồ đề phần đều là:

$(1 + 13 + 25)$ Hiểu không? Phải dựa vào đây mình mới thấy mấy ông nội đó giống nhau. Chứ còn mà không có học công thức này

mình cãi tới Tết luôn. Trong đây có ai nhớ cái này không ta? có cái bà này bà già già mà bả thuộc bài. Đóng lại.

Đều là hành trình Tu thiện trừ ác. Chị Duyên không có dịp nghe nhiều, chính vì những người như chị, tôi giảng tôi cố ý

giảng để chỉ có thể nghe một buổi thôi họ vẫn có thể nạp vô đầu họ được. Một buổi thôi họ vẫn có cái họ tu. Còn cái cô chủ nhà

Tết giờ cỗ cứ nấu đồ chay cỗ đâu có lên học. Không, hỏi đầu thấy cũng tội, giờ thấy không có tội, chắc tội lỗi

tới đâu rồi?

Bây giờ quý vị đọc ngược trở lại đi. Nhân duyên là gì? rồi đọc cái đó mới ráp với dưới. Nguyên cái Thập Thiện, Thập độ,

37 là hành trình tu hành với nhân duyên. Có phải vậy không ta? Phải ha. Yeah. Thì mình đã định nghĩa:

Nhân duyên là khía cạnh thiện ác trong đời sống chúng sanh, xong chưa? Chấm. Rồi xuống dưới mình mới xác định lần nữa:

Thập độ - Thập thiện - 37 đó nó chính là hành trình tu thiện trừ ác, như vậy có nghĩa là mình đang làm việc với nhân duyên đúng không?

Cái gì trên đời này mà bị tác động bởi thiện ác của chúng sanh. Cái nào quý vị kể cho tôi được không?

Giờ kiểm đại trên đời này cái gì mà bị tác động bởi thiện và ác? Cái gì trên đời này mà bị tác động bởi thiện và ác của chúng sinh?

Các vị nghĩ đại một cái gì đó : cái bật máy, cái ly nước mà sao không dám nói?

Trời đất ơi, dở ẹc. Giờ tôi hỏi các vị, các vị lùm đạ cái tô cái nào cũng đượ. các vị lựa cái nào mà các vị giải thích đượ

Đượ không?

Giờ cô nói ly nước này phải không? Có ai cho tôi một câu nói mà tôi chịu đượ không?

Tôi hỏi, câu thứ nhất: Các vị tìm cho tôi cái gì trên đời này bị tác động bởi Thiện - Ác, theo quý vị.

Sau đó là quý vị phải giải thích tại sao. Thôi, tôi gợi ý nha. Tất cả. Tất cả trên đời này không có gì mà không bị tác động

bởi Thiện - Ác hoặc xa hoặc gần thôi, hoặc gián hoặc trực tiếp. Direct indirect. Hồi nãy tôi kêu chỉ đạ một cái thì không dám chỉ

Biết bao nhiêu thứ trong đây không dám chỉ. cho nên các vị không hiểu bài. chỉ đạ một cái đượ không?

Nó dở vậy ta. OK, tôi quyết định. Tôi sẽ dạy tới ngày 6, ngày 7 tôi bay, nhưng mà vì quý vị thể này tôi dành hẳn một ngày đi shopping.

ok? Tiền mà người ta cho tôi đủ để shopping trong một ngày. Nghỉ hẳn một ngày. Bởi vì tôi không thể nào mà hy sinh một ngày

vàng ngọc của tôi cho một lớp học mà nó chậm như thế này. Tôi nhìn quý vị, tôi nói thật. Tôi không thích ăn nhậu nhưng mà tôi nhìn quý vị

tự nhiên tôi nghĩ tới một món đặc sản là món rùa biết không? Món rùa rang muối, biết không? Tôi phải bỏ hẳn một ngày, bởi vì tôi nhìn quý vị

tôi chảy nước miếng biết không? Bây giờ tôi không có ăn món đó, nhưng mà tôi biết có một món là rùa rang muối, mà tôi nhìn quý vị tôi chỉ muốn

rang muối thôi. Quý vị kiếm đại một cái gì rất là dễ. Thôi giờ tôi nói luôn.

Cái ly này nè. Đó cái bình ông sư ở đang cầm đó. Có phải ai trên đời này muốn có cái bình cũng được, phải không? Có không?

Có phải ai trên đời này cũng có thời gian ngồi uống trà, hay là giờ này phải bán vé số, giờ này phải lặn dưới ống cống phải đi kiếm tiền?

Và cái người làm ra cái bình này có phải họ để dành bán cho mấy thằng bán vé số không? Họ bán cho ai? Người có tiền!

Khoan, mình gom chung lại đi, là người có tiền trước cái đã. có phải là làm để bán cho thằng có tiền không? chẳng những có tiền mà nó bán cho

thằng đầu óc bình thường chứ thằng khùng nó có biết nó mua về nó uống không? thằng bại liệt xi cà que nó không phải là đối tượng của người ta làm

đúng không? người ta làm là để bán cho người mà có tiền, tinh táo, có sức khỏe, có thời gian, có nhã hứng, có bla bla bla đúng chưa?

Như vậy, tuy cái đó làm bằng sắt, nó tráng men, mình thấy nó không có thuộc gì về chúng sinh hết, nhưng mà nó có bị tác động bởi Thiện - Ác không?

Và cái đầu óc nào đã nghĩ ra cái technique mà làm ra cái bình đó? Cái đầu óc nào? là con thú hay con người? Mà nhân thiện hay nhân ác được làm người?

Bây giờ hiểu chưa?

Phải là con người nó mới nghĩ ra cái đó, mà nó làm cũng phục vụ cho người người chứ không phải phục vụ cho con bò, không lẽ nó phục vụ cho đám rùa lật ngựa à?

Để phục vụ cho con người, hiểu không? Như vậy thì, gián tiếp cái bình đó liên hệ với nhân Thiện và Nhân Ác đúng không? Bởi này tôi kêu chỉ đại một cái, cái đó là

một câu gợi ý rất là rõ mà quý vị không có hiểu. Không có cái gì trên đời này mà nó không liên hệ đến nhân Thiện nhân Ác hết.

Cái áo quý vị đang mặc, có những cái áo mà thằng Tèo nó mua nổi mà quý vị mua không nổi. có đúng không? Bên Miến Điện nó nghèo như thế, mà nó có những kiểu áo mà

những cái áo vest 6000 đô la, là bởi vì nó làm từ lotus silk, tức là nó bẻ cọng sen ra, nó lấy cái tơ đó nó làm chỉ se lại, nó dệt thành một nguyên một cái áo vest

chỉ là cái áo vest thôi, không có gì hết, chưa có quần, là mặc trên dưới bỏ trống thôi, mà tận 6000 đô la quý vị. Cái áo đó thì mua đông ấm, mùa hè thì mát.

nó kêu là Lotus silk. Móc cái smart phone ra coi thấy đây, mua về ..

thì cái áo đó không phải ai cũng có khả năng mua cái áo đó, đúng không? Vậy mình nhìn cái áo biết trên đời này thì ra cũng có cái thằng nó đủ sức mua cái áo đó.

Hiểu hả? Như vậy thì khi mình, Hành trình Thập Thiện, Thập độ hay là 37 là hành trình tu thiện và trừ ác, có nghĩa là Hành trình đó là hành trình can thiệp và

chấn chỉnh thế giới, đúng không?

các vị có tin cái chuyện mỗi người làm lành lánh dữ nó ảnh hưởng tới thế giới không? cho tôi ví dụ được không?

Trên thế giới toàn là mấy thằng vô phước thì làm gì thế giới này có Paris, có Luân Đôn, có Rome, có New York. Hiểu không?

Những cái chỗ shopping mà sang trọng như Galleria có thể dành cho cái người mà khùng điên nghèo khổ rách rưới không?

Vậy những gì hôm nay chúng ta bố thí trì giới trừ tâm thiên định trí tuệ có phải là chúng ta đang xây dựng thế giới không? Thế giới này dành cho những cái tên đó đó.

Chứ thế giới này không có dành cho mấy tên đầu trộm đuôi cướp. Các vị biết cái này mà. Đâu phải ai muốn có cái nhà cũng được, có đúng không? Phải có cái phước chứ.

Hiểu không? Vậy mà không hiểu! Tôi nhìn quý vị chảy nước miếng luôn á, bỏ hột muối ở dưới, con rùa nó nằm lên, đập nắp lại, ra ăn với rau răm.

Mà tôi đã nói hai lần rồi để ngày mai có cái món này mà này giờ bà không hiểu. Món rùa rang muối á.

Bởi tôi nhìn quý vị mà tôi trào nước miếng hoài, mai một gặp ngoài đường tôi lau vậ nè là biết cái sức học của mình đã kích thích cái khẩu vị của ông.

Nhìn Phật tử mà ông lau nước miếng nuốt nước miếng ực ực, Lý do là học chậm quá, ông nhìn mà ông cứ tưởng cái bày rùa mà bày rùa nó chỉ rang muối thôi.

Ác thật.

Như vậy thì, Nhân duyên là Lực đẩy của các khía cạnh Thiện - Ác trong đời sống chúng sinh.

Tôi nói tan nát như vậy, các vị đã đồng ý như vậy, bây giờ quý vị đã hiểu: Thế giới đang vận hành nhờ lực đẩy của Thiện - Ác có đúng không? Ai đã ôm bom tự sát?

Cái đó có phải lực đẩy của Ác không? Ai đã cứu tế, chấn bản, từ thiện, hội bác sỹ Không biên giới, Ai? Có phải là lực đẩy của Thiện không? Ai đã bày ra cái lớp học

của mấy con rùa lật ngựa này? Thiện. Ai mà đòi rang muối Phật tử? Thiện. Không không không quý vị thanh thảo nằm trên chảo, đó là tử vì đạo. Mai này lịch sử Phật giáo

sẽ ghi trong sổ vàng: đã có chừng ấy con rùa nằm xuống cho Phật pháp tồn tại. Cái đó được gọi là Thiên duyên, có nghĩa là có vô số thứ được mọc lên từ đồng tro tàn của cái khác

Cái gì cũng được mọc lên từ đồng tro tàn của những cái khác. Thì cái hình hài này rồi cũng được nuôi lớn bởi xác của những con rùa đã nằm xuống vì đạo, những vị thánh tử đạo rất mực khả kính và dấu yêu của chúng ta. Họ đáng nhận được một tràng pháo binh, à không một tràng pháo tay.

Bây giờ hiểu chưa?

Nhân duyên là lực đẩy của khía cạnh Thiện - Ác trong đời sống chúng sinh.

Rồi, bây giờ học cái tiếp theo.

2/ Cảnh Duyên.

Thời gian nó qua vun vút, chỉ còn đúng một giờ nữa mình xa nhau rồi.

Cảnh duyên (hai chặp) là lực đẩy hay tác động từ những gì mà ta nhận biết được trong đời sống.

Có hiểu này không?

Các vị có đồng ý với tôi là : Viện bảo tàng được lập ra cho mấy đứa có con mắt còn thấy đường có đúng không? Đúng hay sai? Sure. Viện bảo tàng được lập ra cho những người còn con mắt, phải không ta? Chứ thằng mù vô đó là... Và những opera, những cái theatre, nhà hát, những chỗ ấy là lập ra là cho mấy người còn lỗ tai đúng không? Như cái ông đó mắt ổng mờ mờ mà bị lãng tai,

mà không biết nhạc lý cho ông đi coi opera thì đi về bà nói "Cái ông đó ông chỉ cần cái đĩa ông quơ quơ dạo tại sao đám kia há họng nó la dữ vậy?" là bởi vì bà không nghe. Cho nên,

Cảnh duyên là nói đến lực đẩy, hay sự tác động từ những thứ mà sáu trần đã nhận biết. Và các vị có đồng ý, Lực đẩy từ những thứ nó tác động rất là lớn? Ai đã xui những bàn chân son cuối tuần

nhào vô những shopping center LV, Gucci, Prada, Bvlgari, mấy cái đó phải là sáu trần không? bao nhiêu tiền đi dũa móng tay? facial cả tuần dồn hết vô đó. Làm cực lắm. Tiền kiếm không bao nhiêu.

nhứt là làm trong shop vậy mà có bao nhiêu tiền đem hết vô đó. Cái đó có phải là tác động của sáu trần đúng không? Hiểu không? Ai? Thức khuya dậy sớm để dành tiền mua nhà mua xe? Ai đã thức khuya

dậy sớm cày bừa để mà về lo cho con, lo cho chồng, lo cho vợ? Thì tất cả những cái đó đều là Cảnh duyên hết. Tức là, khi lòng ta hướng tới cái gì thì cái đó được gọi là cảnh. và sự tác động của cái đó

đối với ta thì được gọi là Cảnh duyên. Nói tới đó mà không hiểu nữa, Tôi mượn cái chảo nhen. Có hiểu không? Chảo làm gì? Rang.

Những gì sáu căn biết, cái đó được gọi là Cảnh. Xong chưa? Và những tác động của Cảnh đối với tâm thức ta đó được gọi là Cảnh duyên. Xong chưa? Còn những cái mà nó lang thang ngoài đường, có còi hụ

đó gọi là cảnh sát. ok?

Dạy cái lớp này nói gì cũng được hết, tại nói thế nào cũng cười thôi. Giờ hiểu chưa?

Những gì sáu căn biết được gọi là Cảnh. Cảnh thôi. Mà những tác động của nó đối với ta thì gọi là Cảnh duyên. Và các vị thấy trên đời này có cái gì không phải là cảnh không? Thí dụ như mặt trời có phải

là cảnh không? Xa quá mà cảnh gì? Rồi giờ nhắm mắt lại có còn là cảnh không? Cảnh tôi!!! Cảnh Pháp! Cái bà này chắc phải kêu Cảnh sát quá chứ.

Giờ tôi hiểu, người đầu óc vậy hèn chi mới lấy chồng nè. Bây giờ hiểu hả? Mặt trời nó xa như vậy đó, một người đã chết rồi, cái tro thả biển rồi họ vẫn tiếp tục là cảnh cho mình hay sao? Ở đâu? Cảnh Pháp!

Nó chết rồi, tro nó ra biển rồi mà nó chưa có ra khỏi cái Cảnh mà. Và tất cả những nhà hàng, những bệnh viện, những nhà hát, những chỗ xi nê, discotheque, casino,.. tất cả những chỗ đó đều phục vụ cho Cảnh hết.

Đúng không? Bây giờ mà tôi dẹp hết sáu căn thì những cái đó có tồn tại không? Phục vụ cho ai? Bây giờ quý vị thấy cảnh nó lớn không? Nó quá quan trọng. Xong chưa? Chấm.

Tu hành giải thoát, nãy giờ đưa tay mà đưa rồi rút đưa rồi rút, sợ cái ly này quá rồi. Cái ly ngày càng bự. Cái này phước hay tội chưa biết. Tới đâu rồi?

Tu hành giải thoát, là kiểm soát được hoạt động sáu căn trước sáu trần, đúng hay sai?

Hai chấm. Cái này là tôi giảng 24 duyên, Bên Thái, chuyên đề Thái là phải lớp 5 lớp 6 mới học. Nó học A - tỳ - đàm lớp 5 lớp 6 nó mới học, còn ở đây, mới có mấy ngày mà quý vị học là coi như quý vị giỏi hơn

người ta nhiều lắm. nhưng mà có điều là người ta học bên Thái, người Thái người ta không có ăn rùa, các thầy không có chày nước miếng. Rồi khi mình học nhanh quá thầy bà gì đây cũng ứa nước bọt hết tron.

Tới đâu rồi? hai chấm, bỏ đi trần cảnh bất lợi cho thiện pháp. xong chưa? và bước đi triệt để là tu niệm xứ để xem sáu trần như nhau. xong chưa? không còn Thiện - Ác - Buồn - Vui mà chỉ còn Sanh với Diệt.

Như vậy, cái hành trình này có phải là hành trình tu tập bằng Cảnh duyên không? Hả? Tôi thù chữ "Dạ" lắm. Hỏi "Ăn không?" "Dạ" dọn ra "Con không thích cái này" hỏi "Tại sao dạ?" "Lẽ phép" Hiểu hả?

Bây giờ có thấy quan hệ 24 Duyên với Pháp tu chưa? Hỏi "hiểu không?" chấp tay. Tức là, bây giờ mình mới thấy "ồ thì lớp này học: nhân duyên, cảnh duyên, trưởng duyên, ...

thứ nhất không có mắc mớ gì với đời sống mình hết. Thứ hai, sao không thấy mắc mớ gì tu hành giải thoát hết. Nhưng bây học cái này "Ồ, thì ra đó giờ mình ngu thiệt! Ông già để lại cho mình một đồng đồ ăn mà

mình toàn chụp hình đưa facebook khoe không à. Mà đó là đồ ăn, đồ bổ không á. Chứ Ông để vòng vàng kim cương mà tịch là mình: cái nào mà đồ ăn là đi khoe, còn vòng vàng kim cương sắp ngoài cửa sổ coi. hột xoàn

hột nào bự như cái tô vậy đó. Quý vị thấy cái đó là ngu thì quý vị thấy không học giáo lý nó thiệt thòi cỡ nào. Cái kho tàng kinh khủng như vậy mà nó vô đọc là nó (ngáp) rồi xong. Chết xong rồi mới dặn con

"Đừng liệng sách có tội nha con, vô thùng gửi vô chùa" mà ai in cũng hùn trăm cuốn, hai trăm cuốn, cái thứ đó nó nhiều lắm. Mà mỗi lần hùn là yên tâm có tu rồi. Đúc chuông cũng hùn mớ. Vậy là tu rồi. In kinh

cũng hùn mớ, cất chùa cũng hùn mớ, trai tăng cũng hùn mớ mà hùn xong rồi quên. Ngộ lắm. Vậy là tu rồi đó. Ký cái cheque là tu rồi. Chỉ tu trong thời gian ký tên. Bởi tại sao nhiều người đặt tên con dài,

để lúc nó ký lâu tu lâu lâu chút, chứ để tên Tý ký nhanh, nó tu có tí xong hà, đặt tên là : Công Tăng Tôn Nữ Nguyễn Thị Toòng Teng thì nó dài ra, thời gian tu nó mới lâu. Cho nên mấy trường hợp tên dài không phải

vô lý đâu. Họ học A - tỳ -đàm họ thấy con mình nó chỉ tu lúc ký tên cheque thôi. Có nhiều người họ nói, tại sao họ không cúng cash mà cheque? người ta nói, cúng cash không có trốn thuế được, hoặc là nói

cúng cheque có thời gian ký tên. Cho nên cái chuyện đầu tiên của người học Phật là phải học giáo lý để thấy rằng cái mối quan

hệ giữa cái mình học và cái mình hành. Bây giờ, sáng nay tôi banh cái con mắt bà con ra

để cho bà con thấy rằng, cái giáo lý khô queo này nè thật ra nó rất gần với quý vị trong từng phút chứ không có phải xa lạ. Mai này mở Tam tạng ra thấy cái Nhân duyên, Cảnh duyên,.. là "ô mình học rồi!"

Cái này nó gắn liền với từ ngay bây giờ, right now, right here. Hiểu không?

Như vậy thì, Tu với Cảnh duyên là gì? Là hai bước: Bước một, Chọn cảnh để mà biết. Có hiểu "chọn cảnh" không? Mình không uống rượu có phải là chọn cảnh không? Mình không đi vũ trường, không đi casino, mình không đi

câu cá, mình không đi săn bắn, mình không đi nhảy đêm, có phải là chọn cảnh không? mình không có đi sớm về khuya, có phải là chọn cảnh không? Tránh bạn xấu có phải là chọn cảnh không? Mới bước 1 thôi. Những ngày

thọ bát giới, sau 12h là không ăn có phải là chọn cảnh không? Không nghe nhạc, không coi phim, không nữ trang, mỹ phẩm có phải là chọn cảnh không? không gần người xấu, không coi sách báo, tranh ảnh, trang web bậy bạ

có phải là chọn cảnh không? Đó là bước 1. First step. Còn last step là gì? Mới ghi đó. Mới ghi đó là cái gì đọc coi. Tu niệm xứ để thấy rằng sáu trần là như nhau. Nghe này. Đời người có ba bước: Bước 1, người chưa biết đạo

thì trốn khổ tìm vui, chạy trốn cái ghét đi tìm cái thích. Biết đạo buổi đầu thì làm lành lánh dữ. Nhưng mà tới lúc hành đạo thì

Thiện - Ác - Buồn - Vui đều là cái để nhìn. Tức là, khi ngồi im theo dõi hơi thở, nó ra

biết nó ra, nó vào biết nó vào. Trong lúc đó có suy nghĩ gì thì suy nghĩ mình biết đây là tâm bất thiện. Rồi. Biết không? Rồi có một cơn gió thổi qua, mát, biết đây là sự dễ chịu, rồi xong, quay trở lại niệm tiếp.

Nghe hiểu không? nghe có cái mùi thơm thoảng qua biết "ờ đây là mùi thơm" hoặc đây là tâm tham. rồi. ghi nhận xong. rồi theo dõi tiếp. Nghe kịp không? Lúc bấy giờ thì Thiện Ác Buồn Vui mình không còn lựa chọn gì hết.

Và với người tu tập như thế thì họ có thể đắc đạo trên chánh điện hoặc trong nhà cầu được không? Bây giờ hiểu chưa?

Trước đây mình tưởng là mình chỉ có hình ảnh Tam Bảo, rồi pháp thiện mới dẫn đến giải thoát, nhưng bây giờ cái gì mình nhìn cũng là cảnh giác ngộ hết. Hiểu hả?

Ghi nhận một sự dễ chịu trong lúc đắc thiền, lâng lâng mát lạnh thì đó cũng có thể đắc đạo được, thấy nó vô thường là đắc đạo. Chịu đựng một cơn đau mình thấy nó vô ngã, vô thường cũng có thể đắc đạo. Và theo tôi

được biết cái số người mà đắc đạo bằng cách quan sát dễ chịu ít hơn số người quan sát sự khó chịu. Là vì sao? Là vì đa phần chúng ta không tu hành theo cái kiểu rớt ráo thì ít mà tu hành theo kiểu tà tà thì nhiều.

và vì tập khí của phàm phu cái ác nó nhiều hơn cái thiện cho nên hiếm có người nào mà họ tu hành theo kiểu mà. Trong kinh

nói có Bốn loại tu chứng: Tu dễ, đắc nhanh; Tu dễ, đắc khó; Tu khó, đắc nhanh; và Tu khó, đắc khó.

Hiểu không? Cái hạng mà Tu dễ đắc khó là sao? Có nghĩa là lúc họ tu cũng tà tà đi chùa cũng sơ sơ vậy đó cầu giải thoát, mai mốt mà gặp Phật á, thì Phật cũng nói pháp cho nghe, một là họ đi xuất gia, còn không ở ngoài đời

tu thiện tiếp tục rồi họ cũng ngày ngày vô nghe pháp nghe hoài mà cái đầu cứ mơ mơ, tới lúc gần chết, đau quá, Đức Phật tới nói cho nghe câu cái nó đắc. Kẻ đó là tu dễ mà đắc khó. Tu tà tà, mất mấy chục năm mới đắc.

Hoặc là nếu đi xuất gia thì phải lên rừng sâu núi thẳm muỗi mòng rần rít gió mưa rồi lạnh lẽo tùm lum hết, mấy chục năm te tua vậy đó cuối cùng mới đắc A - la - hán. lúc đó là 92 tuổi. Hiểu không? Là do ngày xưa anh tu kiểu gì?

Tiền nào của nầy. Hiểu không? Không học giáo lý đời sau vừa gặp Phật hoài nghi trùng trùng. Trong khi mình có học, Ngài chỉ điếm, tại mình học nhiều á, Ngài chỉ coi ngày đó mình học cái gì Ngài thấy cái nào hợp nhất,

Ngài lấy cái đó ra nhét cái, xong. Rồi mình học ít quá, Ngài nhìn là chỉ thấy có cái chảo muối thôi chớ. Ngài dẹp cái chảo đó qua mới thấy dưới cái chảo là cái gì. Yeah. Vừa mình con rùa lật ngửa. Con rùa nó đã chậm rồi, mà

lật ngửa làm sao nó đi? Ngài vừa nhìn là Ngài thấy con rùa, tương tình con rùa nó hiện ra. Nguyên cái mai nó dày, phải dẹp cái mai mới thấy cái huệ căn nó trốn ở dưới. Thèm quá thèm. Vậy mà còn cười được.

Bây giờ hiểu không? cho nên tới một cái bước last step, bước cuối cùng của Đạo Phật là gì? Không còn phân biệt và lựa chọn Buồn - Vui - Thiện - Ác nữa mà cứ ngồi yên, cho nó đến rồi đi. Không có thằng khách nào mình mời nó

vô nhà trà nước, mà cũng không có tên khách nào mình đuổi xua tống khứ, mà thằng nào cũng là thằng kẻ lạ qua đường hết á. Hiểu không? Nội cái khoản nhìn ai cũng là khách. Cái chuyện đầu tiên thấy nó đã rồi. Còn khi anh có cái

lòng anh mời thằng này anh đuổi thằng kia, nó mệt. mà trong cái tâm lý mình kỳ lắm, cái gì có lòng đuổi thì nó lỳ nó không đi. Mà anh muốn rủ nó ở lại nó bèn rũ áo ra đi không lời từ biệt. Ngồi thế này mà cứ mong sự phụ gõ keng á

còn lâu mới gõ. Đau quá, tiếng đồng hồ không hết, mười rưỡi mới chuông, bây giờ bốn lăm rồi sao không gõ ta? mình ho cho ổng nhớ mà mắt ổng nhắm. mình ho hen cọ quẹt nhiều khi ổng biết chứ không phải không biết, ổng coi coi mây lạt

ngừa bao lâu. Bởi cái đũa mà nó thiệt là nó có pháp, cái từ Việt nam nói thấy ghét không? "có pháp" á. thì 45 50 là the same. Còn cái thứ tào lao nó canh 30 là thầy gõ cái "beng" mà anh càng mong cho tới 30 thì nó còn lâu mới tới, tin tôi đi.

Tin tôi đi. Cũng cái đồng hồ đó thôi, mà mong á hả? từ 25 tới 30 Một năm rưỡi, lâu lắm. một năm rưỡi. có tin không? Nó lâu dữ lắm. Nó lâu lắm, đó là Thời gian tâm lý. Cho nên trong thiền là đại kỵ sự trông đợi và trốn chạy. Có lòng trông đợi bản thân nó

là không phải thiện mà làm sao thấy? Bây giờ nghe nè. Không có lòng trông đợi nó, và cũng không có lòng trốn chạy. Khi anh có lòng trốn chạy nó nó sẽ li với anh, mà khi anh có lòng trông đợi nó nó sẽ không có tới và nó sẽ rất là mau đi.

Cả hai cái điều đó đều không nên và rất là bất lợi cho người hành thiền, hiểu không? Người hành thiền chỉ nhìn thôi. Nhìn đến một lúc họ không còn phân biệt được đũa nào để đuổi và đũa nào để mời nữa là lúc đó nó khá rồi đó. Nó khá rồi đó.

Và thậm chí, nói nó hơi quá, có một lúc họ chỉ coi thẳng nào rõ hơn thẳng nào, khi cơn đau mà nhiều thì nó càng rõ nhìn càng sượng. Nghe khó tin không? Nhìn cảnh rõ. Nhiều khi nó mơ hồ nhẹ nhẹ nhẹ nhẹ sẽ có một ngày thấy nó chớp tắt chớp tắt,

Buồn - Vui - Thiện - Ác lúc đó là khác. Khi mà mình gọi là bỏ hơi, Việt Nam mình kêu "bỏ hơi tai" đó, khi mà mình theo dõi vậy nó không còn thời gian để mà thích hay ghét. Thích ghét thích ghét thích ghét. Hồi đầu thì mình thấy hơi thở ra, hơi thở vô.

Từ từ cho đến một lúc nào đó, tự nhiên cái duyên mình hợp với cái niệm xứ nào nó sẽ nghiêng về niệm xứ đó. Hiểu tôi nói không? Hiểu thì gật. Không hiểu thì nói.

Hồi đầu thì mình thấy hơi thở ra, hơi thở vô, nhưng mà đến một lúc cái duyên mình nó hợp Thọ quán, là chăm vô cái Thọ đó, chăm vô cái Tâm đó: Tâm mình đang là tham, hay là sân, hay là si, ái, mạn. Tôi ghét nhất là, Thầy đó chuyên về Tâm quán. Tôi là chỉ

có tu quán thôi. Ở nhà nấu dở, tôi ra quán ăn là tu quán. Trong chùa đồ ăn nó dở lắm, phải tu quán.

Cho nên là, buổi đầu còn muốn đuổi muốn mời, tu đến một lúc không còn mời không còn đuổi. Chỉ nhìn nó thôi. Buổi đầu còn có Thiện - Ác - Buồn - Vui. Đến lúc sau cùng chỉ còn Sanh và Diệt. Hai cái này khác hay giống? Sự phân biệt càng nhiều, càng lớn

càng sâu thì vấn đề đi theo nó càng nặng nề. Hiểu không? Khi vấn đề nó càng gọn, ví dụ như mình kêu cái chuyện lựa đậu, một tô mà nó bốn loại đậu lựa nó lâu hơn hai loại đúng không? Bốn loại đậu là đậu gì ta? Đậu xanh, đậu trắng, đậu đỏ, đậu đen

Đúng không? Riêng một tô mà lựa ra thì nó lâu dữ lắm. Giờ hỏi quý vị. Tôi đưa các vị một tô trộn đậu xanh và đậu đỏ, kêu quý vị lựa ra, thì quý vị cần mấy cái tô? - Một cái. Tại sao?

Tôi đưa cái tô trộn hai thứ đậu kêu lựa ra thứ khác nhau, quý vị cần mấy cái tô? Cần hai tô, một tô. Thấy chưa? Để tôi kể cho nghe. Nhà cổ có hai cái lỗ, Lỗ lớn cho con mèo lớn, lỗ nhỏ cho con mèo nhỏ. Có hiểu không? Mà hai con đó xài chung một lỗ được không?

Vậy lựa đậu, lựa hai thứ đậu thì cần mấy cái tô? Tức là lấy thẳng kia ra thì cái còn lại là xong. Nghe kịp chưa? Cho nên không cần phải nguyện thành Phật. Chỉ cần không còn là phàm thì tự nhiên thành Thánh. Hiểu hả? Mà khi anh tu có ý tu thành thánh nó

nguy hiểm hơn tu để không còn là phàm. Là vì sao? Vì anh đâu có biết Thánh mặt mũi ra sao. Cho nên nhiều khi thấy cái nào

lạ lạ là anh tưởng là Thánh. Thấy mặt nó luôn. Hiểu không? Cho nên càng tu càng thấy ghét, đi cái mặt hất lên trời. Tại vì nó không

biết Thánh ra sao hết. Đó giờ nó đâu có biết là mát lạnh, rồi nổi da gà, rồi cái người nó nhẹ hều, nó đâu có biết cái đó. Nó ngồi nó thấy cái đó nó tưởng đặc rồi. Đèn đường chạy sau lưng nó tưởng hào quang. Đèn đường chạy nhác cái tưởng hào quang.

Trong khi đó, mình tu để không còn là phàm thì nó an toàn hơn nhiều. Vì sao? Vì mình biết cái phàm mặt mũi nó ra làm sao. Nghe kịp không? Mình còn thấy mình còn ghen tị nè, mình còn thích, còn ghét, còn sợ, còn thương, còn nhớ thì đó là phàm phải không ta?

Phải không? Chứ còn Thánh sao tôi đâu có biết. Cho nên, theo tôi, tu để thành Thánh nó nguy hiểm hơn tu để không là phàm. Tuy nhiên đó là nói trên lý thuyết chứ trên nguyên tắc, ba cái vụ phàm thánh dẹp qua một bên, anh chỉ sống với cái trước mắt anh thôi.

Anh cứ học giáo lý căn bản cho tôi, rồi anh sống chánh niệm chứ còn cái chuyện anh còn là phàm hay anh chứng thánh thì lúc đó tự nhiên cái duyên nó tới thì tự động nó tới. Nha. Chứ anh đừng có ngồi cầm trái sầu riêng mình ngồi bàn coi trái sầu riêng hình dáng ra sao.

Bàn làm cái gì? Chuyện đầu tiên là phải học, để anh biết là cái hột này cái cây này có phải là trái sầu riêng hay không, có đáng để anh chăm sóc hay không. Hiểu không? Chứ hơi sức đâu mà bàn cái cây sầu riêng mai một nó ra cái trái như nào, thì tôi thấy hình như

không cần thiết. Phải không ta? Cái chuyện mà mình ngồi mình bàn với cái chuyện mình chăm sóc thì cái nào cần hơn?

Giờ mình học xong Cảnh duyên rồi.

Thứ ba là Trương duyên.

Trương duyên là lực đẩy của những khía cạnh tâm lý mà ta thường sống trong đó nhưng không hề chú ý. Tôi hỏi các vị nha, các vị có ai, trong mỗi ngày nhớ mình đang hít thở và đang thở bằng cái gì không? bằng các-bon-nic hay oxygen. Có nhớ không? Mỗi ngày. Không.

Thường ngày có hay nhớ tới chuyện đó không? mình phải lắc đầu chứ. Mình đâu có nhớ. "Có có con nhớ" Tôi ghét mấy người đó lắm. Nói dóc. Tui cũng con người, tui cũng thở, nhưng mà ai nhớ cái chuyện đó đâu. Nhưng mà ta vẫn thở mà ta không biết. Chỉ khi nào ta bị ngộp

ta mới nhớ rằng mình đang thở bằng cái gì. Có ai hỏi ra thì mình mới nhớ. Hiểu không? Chớ thường đâu có nhớ. Thì cái trương duyên cũng vậy. Thường ta sống với nó mà không có biết cái đời sống của ta, cái sự nghiệp thế gian và đạo nghiệp giải thoát được thúc đẩy bởi

cái gì mà ta không hề biết. Cho nên, cái cần phát triển thì ta làm lơ, mà cái ruồi bu thì ta cắm đầu nuôi dưỡng nó. Hiểu không? Có hiểu không? Nghe kịp không?

Các vị có để ý không? nhiều khi tôi hay đùa tào lao để chi? để cho bà con tỉnh, bà con biết cái đó không? Cái mắt tui để ý quý vị. Tui thấy cái tên này buồn ngủ.

Rồi. Châm xuống dòng.

Bất cứ chuyện đời hay đạo, thế nghiệp hay đạo nghiệp ta cũng phải luôn cần đến bốn nguồn năng lượng chủ lực này. Chủ lực là gì ta? là chủ yếu á. Luôn luôn cần đến bốn nguồn năng lượng chủ lực này, năng lượng chủ lực này. xong chưa? Hai châm: Một ước muốn tha thiết,

mở ngoặc đơn (Dục), xong chưa? phẩy, Một sự nỗ lực đúng mức, mở ngoặc đơn (Cần), cần tức là tinh tấn á, xong chưa? Phẩy, một tâm thái thích hợp, mở ngoặc đơn (Tâm). Nghe hiểu không? Bốn cái chữ này : Dục - Cần - Tâm - Thâm. Bốn chữ này là nền tảng cho tất cả cho thế nghiệp,

và đạo nghiệp của chúng ta. Dầu muốn trở thành chủ tiệm Nail hay một vị Phật tử. Nghe kỹ nè. Chủ tiệm Nail hay là thành Phật tử cũng đều phải cần bốn chữ này. Làm gái điếm hay thằng ăn cướp cũng phải bốn chữ này. Nhưng có điều nó lật ngược lại thôi. Tức là, cái dòng điện

mà chạy vào máy lạnh và máy sưởi, dòng điện đó giống hay khác? Hiểu chưa? Nhờ những nguyên tắc vật lý mà dòng điện nó tạo ra hơi nóng và hơi lạnh, đúng không? Rồi. Ở đây cũng vậy. Dục - Cần - Tâm. Tâm rồi đóng lại ha. Và, Nhận thức về đường hướng hoạt động. Quý vị có nghe

ai định nghĩa chữ Tuệ kỳ cục vậy không? Nhận thức về đường hướng hoạt động. Đó có phải là trí tuệ không ta? hả? Nhận thức về đường hướng hoạt động đó là trí tuệ, mở ngoặc đơn (Thâm) giống như là Thâm định vậy đó. Xuống dòng.

Cái này mới áp dụng cho việc tu quán này. Vụ gì mà cô không hiểu? Chử Thâm định. Rồi, xuống dòng nha.

Phải có ước muốn tha thiết trong cái ác thì ta mới có thể thực hiện được những điều đại ác. Có hiểu không ta? Phải ước muốn tha thiết trong điều lành, thì ta mới có thể thực hiện được những điều lành lớn. Có hiểu không? Yeah. Các vị biết cái chuyện mà mỗi cuối tuần mà mình

đi nuôi mấy người già đó, cái đó là nó khó lắm à. Đưa đón mấy cụ á, không phải dễ đâu. Tôi ghét nhất mấy người mà không có làm nhưng mà "cái đó có gì đâu, có gì đâu" Chơi cho hai tuần đi cho biết. Mình cứ nói, nói như là thánh vậy đó. Đâu có dễ. Đưa đón thôi chứ đâu có nói là

vô mà lau rửa rồi bông lên rồi lót, không phải dễ đâu. Anh phải có lòng như thế nào mà cứ đều đều anh tới chăm sóc mấy cụ, không có dễ đâu. Còn có mấy cụ bị lẫn nữa. Tới nhờ chở đi chùa mà dừng xe "cụ ơi con tới rồi" cái im re à, chờ một lúc mới đi ra "ờ, quên. xin lỗi nha"

Chờ một lúc vô toa-let hai tiếng. mà làm gì trông, kiểm ông bà ông vài gì trông, lâu thiệt lâu. Rồi quý vị có khả năng chờ không? Đâu có dễ. Mà ráng kiên nhẫn. Trước khi tới là alo "Con tới nha. Bốn giờ chiều con tới, hai giờ sáng bác dậy tắm trước nhe" phải báo trước vậy đó.

Mình phải kiên nhẫn với mấy cụ mới chăm sóc mấy cụ được. Rồi, chưa kể, có những cụ bị bệnh, có những cụ bị lẫn, có những cụ mập như là cái lu vậy đó. Khổ lắm. Cho nên phải có cái lòng cỡ nào thiết tha cỡ nào mới làm nên được, đảm nhiệm được trọng trách lớn. Cho nên bà Theresa

bả nói câu tôi rất là thích : "Anh có thể không làm được những chuyện vĩ đại, nhưng anh có thể làm chuyện tầm thường bằng trái tim vĩ đại" Nghe kịp không? Người Việt Nam mình đa phần không có khả năng làm chuyện lớn, chỉ có làm lớn chuyện. Cái sự thiết tha của mình trong thiện,

trong ác càng lớn thì mình mới làm được những chuyện lớn, còn không là làm lớn chuyện. Biết làm chuyện lớn và lớn chuyện khác nhau chỗ nào không? Chuyện bé xé ra to.

Cái thằng đó nó đi toa-let nó thấy trong phân nó có cái gì giống như lông chim nó nhỏ nhỏ vậy đó, nó mới gọi phone cho bạn nó bác sĩ, nó nói: "Sao tao ăn cái gì, ngày hôm qua tao ăn cháo mà sao nó ra cái gì giống như lông chim vậy" Thì nó gọi thằng bạn bác sĩ, nó mở speaker

thì bên cạnh nó có thằng khác nó nghe được, nó mới đồn "trời ơi, thằng Tèo nó đi cầu ra nguyên một tấm lông chim" nó đồn riết tới chợ Hồng Kong "nó vừa đẻ ra con chim, vừa đi ị ra chim bay luôn". Từ một cái gì đó lông chim mà nó đi riết tới chiều, có mấy tiếng đồng hồ là nó ra

rớt con chim con chim bay luôn. Không có làm chuyện lớn mà toàn là làm lớn chuyện không à. Nó đồn. Mới nói, Con Loan hỏi tôi thấy nó đi chơi với thằng nào đó, mà nó đồn tới chiều là con Loan có sữa luôn á. Hỏi tôi thấy con Loan đi với ai đó, mà tin đồn nó phát đi 7h sáng,

tới 10h sáng là Con Loan nó lấy thằng Đại Hàn, khoảng chừng 2h chiều là nó có bầu rồi, tới 6h là chắc tháng sau nó đẻ rồi quá. Mà gặp cái bà Loan thì không có Đại Hàn, Trung Quốc gì hết

trơn á, không có. Mà nó đi từ 7h sáng tới chiều là con nhỏ để luôn, không có cần tới 9 tháng

mười ngày gì hết trơn. Khiếp lắm.

Dục - Cần. Phải có sự nỗ lực tương ứng với niềm ước muốn đó thì công việc mới có thể thực hiện được, Phải có sự nỗ lực tương ứng với niềm ước muốn đó thì công việc mới thành tựu được. Mình muốn lắm, mà mình cứ nằm trùm mền thì nó không có xong. Đúng vậy không?

Muốn lắm mà cứ nằm lắc qua lắc lại thì nó không có xong. Đúng vậy không? Cho nên, phải có sự nỗ lực tương ứng với niềm mong ước đó thì công việc nó mới thành tựu được. Dầu là việc thiện hay là việc xấu. Nhiều người gặp tôi mà "Trời đất ơi, con nghe sư giảng, con muốn học A-tỳ-đàm,

con muốn học tiếng Pali". Tôi nhìn cái mặt, trời ơi ta nói, ... nói dóc. mà trong khi tay chân đeo đồ hết trơn, phân son lòn lợt mà học cái gì. Nó nói chuyện mình, mà trước mặt có miếng kiếng nho nhỏ, nó nói chuyện mình mắt cứ liếc kiếng không, mà trong khi nó nhìn trước mặt mình,

mà nó nhìn cái kiếng có miếng nhỏ xíu, kiếng bẻ ai gắn đó, nó dòm: "Dạ con muốn học A-tỳ-đàm với sư"

Cho nên, Cái thiết tha trong Đạo nó không thật, mà cái thiết tha nó không đủ mạnh thì cái sự nỗ lực nó không đủ mạnh, mà khi nó không đủ mạnh thì không có làm ăn cái gì hết. Nó nói chuyện mà nó lo chăm chăm ngắm bặm môi không. Cái thứ ba, là Tâm thái tương ứng. Có hiểu Tâm thái không?

Tâm thái là trạng thái của tâm, là việc nào cũng phải cần đến một tình trạng tâm lý tương ứng. Có hiểu không? Hai chấ: có việc phải đòi hỏi một tâm tham hay tâm sân mãnh liệt, có việc phải đòi hỏi một nội tâm ly dục và có thiên định. Hiểu hả? Các vị đi xắt rau các vị có cần phải xài

búa đẽo không? Đi bữa củi mà lấy cái dao xắt rau hình như không được phải không? Cho nên việc nào thì dụng cụ nấy. Cho nên, việc gì thì nó cũng cần tâm thái thích hợp. là sao? Có việc nó đòi có việc phải đòi hỏi một tâm tham hay tâm sân mãnh liệt, có việc phải đòi hỏi một nội tâm ly dục,

có việc phải nhờ đến trí tuệ thánh nhân. Ví dụ như tôi nói, mình học đạo cho đã, cái hiểu của mình á nó không đủ để biến mình thành con người khác có đúng không ta? yeah. nó không đủ. Mình học mình nói: ôi, vô ngã, vô thường, cái này không phải của tôi, mình nói tùm lum vậy chứ chỉ cần mà

mát đôi dép là mình nổi điên lên rồi, đôi dép mới mua hồi sáng á. Cho nên có những việc mình cần đến cái biết của thánh nhân, với cái biết đó, mình mới có thể cắt đứt phiền não trở thành một con người mới và thoát sanh tử. Để làm được cái việc đó đó là phải dùng trí tuệ thánh nhân chứ còn

cái thứ ngòi lim dim lim dim, gặt gù gặt gù, mát lạnh, nổi da gà không đủ đi tới đâu hết trơn á. Các vị biết không? Không có đủ.

Ở bên Florida kia, tôi đi xe trên đường gặp nhiều cái chỗ nước ngang bụng, nó đừng cầm cái cần câu mà nó câu, cái tâm gì nó mới ra đó nó đứng được. Nước phải ngang đây nè, mà nó đứng nó cầm cần câu. Tui thấy nước mà tui nghĩ "Trời ơi, không biết đây có cá sấu không ta?" Florida mà.

Dĩ nhiên chắc cái chỗ đó ok người ta mới dám, nhưng mà, lẽ nó đi lạc sao? Mà thứ hai, nó ngâm như vậy mà nó nín, không biết nó mặc cái ủng, cái quần mà .. mà phải cái tâm như thế nào đó nó mới... hoặc là các vị thấy đi vô trong cái tiệm. biết Aia không? Aia là cái tiệm bán ba cái đồ camping

rồi hunting gì đó, nó có bán cái ghế mà dành cho mấy thằng cha thợ săn đó, gắn trên cây, suốt đêm đeo ba cái đồ tào lao bắn mấy đại ca đi lạc. Tôi dòm cái ghế tôi thích, tên nào đạo lực uyên thâm lắm cả đêm nó mới ngồi được trên cái ghế đó. Không biết hả? Nó ngồi nó canh suốt đêm á, mà

không được nhúc nhích nha "bùm" một phát. Tôi nhìn mà tôi đói bụng luôn á. Làm sao mà quý vị khiến tôi thành cái loài khát máu vậy. Dạy là bác ái, từ bi mà nhìn học nhìn đũa nào đũa nấy, như sư tử nhìn bầy nai ở dưới vậy, khổ vậy đó. Quý vị đẩy tui vô cõi đọa quý vị biết không? Nhìn nhau ứa nước miếng.

Như vậy thì, cái thứ ba, có việc nó phải cần đến một tâm tham tâm sân mãnh liệt, mà có đúng không? nó không có cái đó là không ngồi cái ghế đó cả đêm nhớ nha. phải có cái tâm như thế nào nó mới ngồi cả đêm. trong khi mình á muỗi rồi sợ ma rồi gió lạnh rồi sương đêm rồi nhớ nhà đây nó không

nó lên trên đó nó nhập định, Định đó, nó kêu là hunting meditation, còn cái tên kia là fishing meditation, là coi như nó không biết cái gì hết. Hoặc là tối, uống ba nớ cái ra nó dancing meditation, cha cha cha. Cái đó gọi là dancing meditation, discotheque meditation. Thì nó phải có cái tâm

như thế nào nó mới có thể làm được chuyện đó. Nó gọi là tâm trưởng, hay là tâm như ý túc.

Cái thứ tư - Thảm - cái này rất là quan trọng. Là với người làm việc lành thì không thể thiếu ánh sáng soi rọi từ trí tuệ. Xong chưa? Và, để làm được một việc ác, ta tuyệt đối không thể không cần đến bóng tối của vô minh. Nghe hiểu không? Có những lúc bóng tối rất là cần thiết, ví dụ như

những tên tiểu đường nó rất cần bóng tối, tiểu đường có bóng tối mới dám đứng chứ. Có hiểu chưa? Tuy tôi nói đùa nhưng mà nó. Tức là có những việc ta phải cần tới ánh sáng, và có những việc ta phải cần tới bóng tối. Mình sắp hôn nhau mà đèn 1000w nó chiếu vô bà nội tui cũng không dám hôn.

Hiểu không? Có những việc càng tối càng tốt, giống như nguyên đám đang nhìn mình mà giờ có một cô lên đây đứng đây mà cho tôi bà cố tôi cũng không dám nữa. có hiểu không? Tôi ghét giả bộ. Mình đã rùa rồi mình đừng ngại làm nài.

Thảm ở đây là gì? Có những việc ta cần đến ánh sáng của trí tuệ, và có những việc ta cần đến bóng tối của vô minh. Hiểu hả? Tôi mới nói, ví dụ mấy người tiểu đường họ phải cần tới bóng tối, mà bà không có hiểu. Có thằng nào nắng chang chang mà nó đứng trước tượng đài tượng Mỹ nó tiểu đường không?

Không dám. nó nghe tiểu đường tưởng là diabetics. Chẳng hạn như, tôi nói 5.000 năm lịch sử trung quốc chỉ có một Đường Tăng mà trong khi đó mẹ mình đẻ ra hai Đường tăng: đó là diabetic và tôi. Lịch sử Trung Quốc chỉ có một Đường Tăng Tam Tạng mà mẹ tui đẻ được tới hai Đường tăng là hãnh diện quá lớn,

chỉ có cái nổi khổ là không được ăn tàu hũ nước đường thôi.Nghi./.

Duyên Hệ và Tu Hành

Rồi. Tôi hỏi bà con. Bà con thấy chữ Chợ không? Chợ có hai mũi tên ngược chiều, cái đến cái đi. Rồi, vì một lát nữa tôi sẽ đi chợ, cho nên bây giờ tôi ra tôi dọn cái xe, hiểu không? Như vậy thì cái mũi tên đó là mũi tên trên hay mũi tên dưới? Một lát nữa tôi đi chợ cho nên tôi ra tôi dọn cái xe. Tại sao nó ở dưới? Cái chợ là cái nhân, do cái chợ nó mới tác động cho việc dọn xe. Có hiểu không? Do anh đi chợ cho nên mới dẫn tới, mũi tên vẽ vậy có nghĩa là dẫn tới. Do cái chợ mà nó dẫn tới chuyện dọn xe. Xong chưa? Rồi, chuyện thứ hai: Tôi dọn xe để mà tôi đi chợ. Cả hai cái này, cái chợ đều là cái nhân hết. Thứ nhất, cái xe tôi nó sạch nhờ chiều nay tôi đi chợ. Vậy cái chợ này là quả hay nhân? Đúng không? Cái xe tôi nó sạch nhờ chiều nay tôi sẽ đi chợ. Đúng không? Hiểu chưa? Rồi, thứ hai, vì chiều nay tôi sẽ đi chợ nên bây giờ cái xe tôi nó sạch, thì nó là quả hay là nhân? Chợ cũng là nhân. có đúng không? Như vậy, thì cũng cái chợ, mà tùy cách nói mà nó là hậu sanh duyên hay là tiền sanh duyên. Bây giờ nghe kịp chưa?

Thôi bây giờ dẹp chợ, nói qua chuyện khác.

Hôm nay ta tu hành để mai này ta thành Phật. Xong chưa? Hôm nay ta tu hành để ngày sau ta thành Phật. Đó là chuyện thứ nhất. Chuyện thứ hai, vì muốn ngày sau thành Phật nên bây giờ ta mới tu hành. Như vậy chuyện tu hành hôm nay vừa là hậu mà cũng là tiền. Nghe hiểu không ta? Bởi vì nhờ hôm nay mình tu hành mình mới có phước, mới có ba la mật để mai mốt mà mình thành Phật. Nghe hiểu không? Nhờ hôm nay tu hành nè, mà mai mốt có phước thành Phật. Cái đó đúng hay sai? Rồi. Chuyện thứ hai, vì quả Phật tương lai mà hôm nay mình mới tu hành.

Cái đó đúng hay sai? Bây giờ hiểu chưa? Nghĩ kỹ đi. Tôi thấy nhiều người gật, mà họ gật cái rồi họ ngưng.

Nghe nè, hôm nay tôi tu hành là để mai một tôi thành Phật. như vậy thì chuyện tu hành là Nhân, cho cái thành Phật là quả đúng không? mà mai một tôi thành Phật là nhờ hôm nay tôi tu hành. vậy Phật là nhân đúng không? Giờ ở đây chỉ có hai chuyện, một là Phật và hai là tu thôi. Đúng không? Nhưng mà tùy cách nói. Giờ tôi nhắc lại cho nhớ nè. Hôm nay tôi tu hành để mai một tôi thành Phật, cái đó là tiền sanh duyên. Mai sau tôi thành Phật là nhờ hôm nay tôi đã có tu hành, nó là hậu sanh duyên. Vì chiều nay tôi sẽ đi chợ, nên bây giờ tôi dọn chiếc xe. Như vậy chiếc xe nó sạch nhờ chiều nay tôi đi chợ. Vậy cái chuyện tôi đi chợ nó là hậu sanh duyên. Thấy chưa? Hiểu không? Vì bây giờ tôi dọn sạch xe nên chiều nay tôi có cái đi chợ. Đó là tiền sanh duyên. Hiểu hả? Nhìn mắt tôi biết vẫn mơ mơ hồ hồ. Bây giờ học với tôi quen rồi, có nhiều vị chôi "con hiểu mà con hiểu mà" Còn cái bà kia bà ngồi nũng nịu "Sao sư biết là không hiểu?" Sao đảng ấy biết đảng này không hiểu. Nhìn cái mặt đảng ấy là đảng đây hiểu liền. Giờ hiểu chưa? Khủng khiếp nhỉ. Tôi nhìn con mắt tui biết. Nó quen rồi. Không có cần thần thông gì hết.

Giờ tôi nhắc lại nè, hôm nay tôi tu hành để mai sau ta thành Phật. Mai sau ta thành Phật nhờ hôm nay ta đã tu hành. Như vậy, ở đây chỉ có hai chuyện: tu hành và thành Phật thôi. Như vậy thì bây giờ quý vị cầm đầu quý vị tu thì cùng một lúc quý vị vừa tu theo tinh thần của tiền sanh duyên và hậu sanh duyên. Có biết không? Tôi nghi ngờ cô không hiểu. Thường cổ nhanh nhất, mà bữa nay tôi nhìn dòm bà tôi thấy nghi nghi. Nhà còn muối hột không? Để rang mấy con rùa chớ. Hỏi nhà còn muối

hột không biết rồi. Bây giờ tôi nhắc lại cho hiểu tôi qua cái khác. Phải không? Chữ "đề" với chữ "nhờ" là xong. Tôi dọn xe "đề" tôi đi chợ, Tôi tu hành "đề" tôi thành Phật. Cảm ơn ông.. cái khoản này Bắc kỳ vẫn hơn Nam kỳ. Cái chữ Nam kỳ không có bén. Tôi rất rõ dân Nam. Dân Nam ví dụ nó nói "nhậu", cái chữ nhậu rất là mơ hồ. Ở đây các vị biết chữ nhậu không? nó phải hai nghĩa, vừa uống mà có gì ăn thì mới kêu là nhậu. Chứ không phải như miền Bắc, uống rượu là nhiều khi chỉ uống không. Nhưng Miền Nam cái chữ nó rất mơ hồ, nó nói "nhậu" là mình phải hiểu là phải có trái cóc, trái ổi mới gọi là nhậu. Cái ngôn ngữ chính xác ở đây đúng là chữ "đề" với chữ "nhờ". cái này phải nói là thằng cha Bắc này nói trúng rồi. Tôi tu để tôi thành Phật và tôi thành Phật nhờ tôi đã tu. Ông kia tui cũng giảng mà sao ông hiểu mà cô không hiểu? Tại sao đồ thừa language của tôi? Người ta ngồi phía sau kia. Còn ham ngồi phía trước. Chữ "đề", chữ "nhờ" nó rõ hơn, đừng quan tâm thời gian. Bây giờ hiểu chưa? Như vậy, chỉ riêng chữ "tu", chỉ riêng chữ làm thiện hôm nay, bà con đã cùng lúc tu hành cả hai duyên. Đó là: tiền sanh duyên và hậu sanh duyên. Cho nên ví dụ như bây giờ. Hôm nay quý vị được sung sướng thì quý vị phải hiểu rằng cái sung sướng này nhờ hồi trước quý vị có tu, và hôm nay quý vị phải tu để mai một được sung sướng. Khi hiểu được những cái đó thì mình mới thầy "Ồ hèn chi mấy cái duyên này quan trọng" Còn một chuyện quan trọng nữa.

Như vậy thì, tôi đã nói ngày hôm qua, có những thứ một cái nó có thì có 100 cái bị xóa sổ, có nhớ cái đó không ta? Bao nhiêu cái plan này plan kia mà chỉ cần một viên sạn thận một phát là plan dục hết. Như cái cô kia tự nhiên trào máu lỗ mũi một cái là bao nhiêu plan dzục hết. Nó chỉ ra một ít ở đây là tất cả plan

dzục hết. cho nên, có những cái có mà nó làm cho tất cả một trăm cái khác đều không. và khi một cái không thì nó làm cho một trăm cái khác thành có. Cái chuyện này có không ta? Hả? Cho nên có hai anh đứng trước nhà thờ, khẩn trước tượng Chúa. Một anh khẩn "Chúa cho con trúng độc đắc" một anh ảnh cúng "Chúa cho con được thiếu nợ 1000 đô la". Thì anh kể bên nói "Khẩn gì mà ngu vậy?" Tôi khẩn là trúng độc đắc thì dễ hiểu, còn ông tại sao ông khẩn thiếu nợ một ngàn đô la? Ông nói, bữa nay tôi thiếu tới 50.000 lạng. Bây giờ giảm xuống 1.000 là quá mừng rồi. Tức là ông không mong gì hết, ông chỉ mong cái nợ của ông chỉ còn 1.000 thôi. Và cái chuyện này nhiều người nghe tưởng là chuyện cười, họ tưởng câu chuyện vớ vẩn. Nhưng thật ra tôi từng trải qua cái đó. Có nhiều lúc tôi mong vấn đề của tui nó nhỏ lại, quý vị có hiểu không? Như cái ông đó ông đi ra vườn, ông đi đồng không có mang gì hết, ông đi chân không, ông ra ông đá phải cục đá, nó chảy máu, ông mới xuýt xoa "may quá nếu mang giày là giày hư rồi". Có nghĩa là không có đôi giày thì chân chảy máu, mà ông sợ hư đôi giày. Và như anh chàng đó, đi đường bị con chim ị trên đầu, mình mà bị chim ị, mình thấy rất là xui, nhưng ông lại cười ông hạnh phúc "nếu mà chúa cho cái con nó bay được mà nó nặng mấy trăm ký là chết rồi" Hiểu không? Do mình nghĩ thôi. Yeah. Vấn đề là do mình nghĩ thôi.

Hồi nãy mình mới học cái duyên: tiền và hậu, bây giờ mình học hai cái duyên: Vô hữu duyên và hiện hữu duyên.

Vô hữu duyên là gì? Có ghi chưa ?

Tiền sanh duyên là lực đẩy của cái có trước giúp cho cái sau có mặt. Ghi dùm tôi đi. Tiền sanh duyên là lực đẩy của cái có trước

giúp cho cái sau có mặt. Cái này mình không có nghe giải thích, mình thấy « cái này có gì đâu học ! », nhưng mà không, quan trọng vô cùng. Vì sao ? Vì tất cả những suy nghĩ, hành động, câu nói của mình hôm nay hoàn toàn nó có thể là điểm bắt đầu cho chuyện gì đó ghê gớm sau này. Chỉ vì phải lòng nụ cười của một đời, cho nên mới nói : « giá như hôm ấy đừng mưa, giá như hôm ấy đừng đưa nhau về ». Tôi thích cái câu đó. Nếu bữa đó đừng mưa, nếu bữa đó đừng có cho bà quá giang thì bữa nay nó đâu có tè lè cái cuộc đời như vậy. Cái chuyện đó có không ta ? Tôi nghĩ có. Giá như bữa đó đừng có đi dạy học, thì đâu có về mất ngủ, đâu có bị lên máu, đâu có thức khuya uống cafe đường lên rồi lên đường. Cho nên, Tiền sanh duyên là lực đẩy của cái có trước, giúp cho cái có sau được có mặt. Xong chưa ? Rồi.

Tới Hậu sanh duyên, là lực đẩy của cái sau để tác động cho cái trước được có mặt. Có hiểu cái này không ? Lực đẩy của cái sau : tại vì chiều nay nhà tôi có party lúc 4h nên 12h trưa nay nhà tôi đầy khăn giấy và nước uống. Cái khăn giấy và nước uống là quả của cái chuyện party chiều nay nó là nhân, mà mình thấy rõ ràng cái nhân nó có sau. Thấy chưa ? Rồi, trường hợp thứ hai vì 4h chiều nay party nên sáng mai nhà tôi đầy rác, thì cái rác đó là quả mà cái party chiều nay nó là nhân. Và đời sống của chúng ta nó là hành trình kết nối liên tục của những Nhân và Quả. Vì đói phải ăn, vì ăn phải nấu, vì nấu bếp dơ, vì dơ phải rửa. Hiểu không ? Nó cứ liên tục, tiếp nối tiếp nối. Và nếu mình sống không có kiểm soát thì có vô số chuyện nó trở thành điều kiện cho cái bậy xuất hiện. Nghe kịp không ? Sơ ý một chút thôi, một nụ cười, một ánh mắt, một câu nói mình thấy nó không là gì nhưng nó có thể là điểm bắt đầu của một chuyện gì đó rất

là không nên. Có nhiều khi mình lỡ lời làm cho người ta giận mấy tháng, mình không có cái ý gì hết. nhưng mà cái chuyện đó tôi biết trăm phần trăm là có. Mình nói không có ý gì hết nhưng mà mình làm cho người ta sốc. Cho nên, mình nói cho đã, quay trở lại, Đức Phật dạy tại sao mình phải tu tứ niệm xứ ? là bởi vì người sống có tứ niệm xứ là người sống có kiểm soát. Nhờ sống có kiểm soát cho nên mình biết rõ ràng, ta đang sống với những điều kiện cho cái tốt hay cái xấu. Cái câu này tôi nói có nhanh lắm không ? ta đang sống với những điều kiện cho cái xấu hay cái tốt. những cái đang diễn ra trong tư tưởng, trong hành động của mình, nó có là điều kiện cho cái gì bậy, và chuyện tốt cho mai sau hay không ? Giờ hiểu chưa ? Rồi, nói cách khác, chỉ có sống chánh niệm mới biết là mình đang gieo cái hậu gì. Cái hậu đó là duyên đó. Còn cái người mà không có sống chánh niệm, giống như cái người mù mà hốt đại trong thúng quăng tùm lum vậy đó, trong đó có : rau, cải và mắt mèo, biết mắt mèo không ? mình cứ hốt liệng, hốt liệng, trong khi người sáng mắt, người có chút kiến thức về cây cỏ thảo mộc thì họ mới biết cái gì cần liệng và cái gì cần bỏ. Đằng này mình cứ nhắm mắt hốt liệng rải hốt liệng rải, trong đó có cỏ dại, có gai góc, có rau quả, có cây trái tùm lum trong đó hết. Cho nên, trong kinh có nói, cái người mà phàm phu không biết giáo lý giống như một người mù mà đi gieo hạt vậy đó. Cái gì cũng ném ra hết, và chúng ta không ngờ mỗi phút ta đang gieo vô số duyên mà mình không có ngờ. Tôi nói cái này các vị nghe các vị rùng mình nè. Chúng ta có trí thức cách mấy, chúng ta có giàu sang, uy tín cách mấy, chúng ta có may mắn cách mấy chúng ta có là một celebrity ngon lành cách mấy thì trong người chúng ta luôn luôn có thừa hưởng chủng tử ăn thịt sống nó vẫn còn đó. Mỗi suy nghĩ, mỗi lời nói của chúng ta nó đang tạo ra cái cơ hội cho

chúng ta trở thành con trâu, con bò, con cạp, con beo mà mình không hề biết. Hiểu không ? Vì sao vậy ? cái này nghe kỹ nè : Thích ăn ngon mà không thích tu hành đời sau sanh làm loài ăn tạp ; Thích làm đẹp mà không tu hành đời sau sanh làm cái loài sặc sỡ, diêm dúa, lòe loẹt ; Thích sở hữu bất động sản, nhà đất mà không tu hành đời sau sanh làm giun làm trùng, làm những loài mỗi một bám chặt vào nhà, vào đất ; Trong kinh nói, có một vị trụ trì, tu hành đàng hoàng lắm, cái chùa nó bị mục nát, phật tử mới gom tiền lại để cho vị này sửa chùa, mà cái số tiền gom lại nó không có đủ, mà thời đó họ không có gom tiền, họ gom vàng, mà số vàng nó chưa đủ để sửa chùa, nên vị này cứ để dành để dành, để dành sợ mất, vị này mới bỏ trong cái hũ chôn đàng sau chùa. Rồi thành linh vị này lăn đùng ra chết. mà lúc chết tâm nó còn dính líu, dính mắc với hũ vàng, tuy là vàng đó là vàng chùa, nhưng mà có dính mắc không ? Nếu các vị. Các vị phải chối là không dính chứ. Cho nên chết rồi không có đi xa được, làm con trăn nằm trong bụi tre gần đó để giữ cái hũ. Thời Phật có một vị tỷ kheo được người ta cúng cho bộ y mới chưa kịp mặc, lăn đùng ra chết. Lúc chết, tiếc, làm con rệp trong đó. Lúc mà chết rồi, thì theo luật, chư tăng đem y đó ra bắt thăm. Biết bắt thăm không ? Bắt thăm coi ai được. Lúc bắt vậy, thì vị tỷ kheo này tánh linh còn, chạy tới chạy lui khó chịu lắm. Lúc ấy, Đức Phật Ngài nói, phải chờ thêm bảy ngày để cho con rệp nó chết rồi hãy chia, chứ chia bây giờ nó đau lòng lắm. Tại vì cái vị mà nhận được y thế nào cũng đem đi giặt, đem đi giặt thì con rệp nó sống ở đâu ? thôi, xếp trở lại như cũ cho con rệp nó ở trong đó, mấy ngày sau từ từ nó chết thôi. Cho nên, có nhiều chuyện nhiều vị có thể không tin nhưng theo trong kinh phật thì trong lòng dính mắc cái gì đó mình không có đi xa được, lúc cận tử hấp hối, trong kinh dạy thế này. Ông chú ruột của Đức

Phật, ông đến thăm Phật, ông hỏi « Bạch Thế Tôn, chúng con là cư sĩ, có vợ có chồng, có con có cái có cha có mẹ có ông có bà, thì trong trường hợp người thân chúng con cận tử thì chúng con hộ niệm họ như thế nào ? » Bài kinh đó hay quá mà Phật tử mình không biết, cứ đờ lúc ngáp ngáp ra tưng tưng lum tà la hết trơn, nó càng nghe càng ồn, nó càng ồn nó càng tức, cuối cùng là đi cho lẹ. Trong khi bài kinh này rất là quan trọng. Ông chú Ngài hỏi Ngài « Bạch Thế Tôn, chúng con là cư sĩ, chúng con có quá nhiều người thân trong nhà, lỡ họ cận tử thì chúng con phải hộ niệm như thế nào cho nó đúng pháp ? » Phật dạy thế này : « Nếu đó là cha của mình, là mẹ của mình thì mình nên nói thế này : thưa ba, thưa má, cái tám thân này nó đã cũ kỹ rồi, đau đớn, hôi hám và xấu xí rồi, nó như một món đồ cũ, nếu bỏ nó đi thì không có gì để tiếc. Trong dòng luân hồi mình có bao nhiêu cơ hội mình mang cái thân cũng phải bỏ hết mà đi, bỏ cũ mới có được cái mới, Ba má lúc bình sinh cũng biết Phật Pháp mà. Nếu còn có tái sinh thì ba má cũng sẽ đi về chỗ lành » Xong chưa ? Đó là bước một. Có nghĩa là trước hết phải cho ba má thấy cái này là đồ cũ đồ dơ đồ xấu đồ giả. Bước hai « Thưa ba má, cõi người không có lý do gì mình quay lại hết. các cõi trời đáng để ba má về hơn » rồi mới thưa thêm « Thưa ba má, chuyện nhà đã có người ở lại lo, bây giờ ba má có lo cũng bằng thừa » xong chưa ? « và cõi người không đáng để ba má tiếc, ba má hãy nghĩ về các cõi trời » Rồi mới tiếp theo « Thưa ba má, các cõi trời còn hưởng dụng không bằng các cõi phạm thiên » nói chậm chậm « Dạ, thưa ba thưa má, các cõi phạm thiên cũng còn trong sanh tử, ba má hãy nghĩ đến sự chấm dứt sanh tử và thưa ba má, đây là con đường dẫn đến giải thoát, đó là tâm niệm rằng : mọi thứ do duyên mà có, có rồi lại mất » với cách hộ niệm này, nếu ba má đủ duyên là ba má đi luôn, còn không đủ duyên

thì họ cũng ra đi trong nhận thức hiểu biết. Hiểu không ? bài kinh nó hay quá. Tôi đang làm một cuốn thiền ngôn nhật tụng cho Kalama 1200 trang, dự trù in thành ba quyển, trong đó tôi gom hết mấy bài kinh dạng đó thành một cuốn, bà con không có điều kiện đọc kinh tạng dày tử tử tử tử, bà con chỉ đọc ba cuốn đó thôi. Tôi ớn nhất là sáng chiều hai buổi công phu rêu gọi tên của Phật, của Bồ Tát rồi cầu cho Long thần, Hộ pháp phù hộ chớ học một câu giáo lý nào hết. Lẽ ra những câu càng đọc càng thay đổi con người mình thì không chịu đọc, cứ Nam mô này Nam mô kia quất cho một đống Nam mô mà cả buổi không thấy trong đó kêu mình làm cái gì. Ok ? Lẽ ra, mình đọc kinh là để mình hiểu những vấn đề sau đây : Tôi là ai ? Ở đâu tôi tới ? Tôi sẽ về đâu ? và Tôi cần làm gì lúc này ? những bài kinh mà có nội dung giải đáp về những câu hỏi đó đó mới là đáng để cho mình đọc, và tôi cũng xin nói luôn, các vị có lẽ đang hoang mang. Tất cả những bài kinh mang nội dung lễ bái này nọ, cầu xin không có trong kinh điển Tam tạng. Trong kinh điển Tam tạng toàn mấy bài kinh pháp môn tu hành, con đường giải thoát không. Mấy cái này là của người đời sau họ viết ra để mà hỗ trợ cho mấy người, tôi nói thẳng đừng có buồn, cho mấy bà con vừa dốt mà vừa lười á, chỉ cần vô chùa cúng bái xong cũng cho họ nguyện cái gì đó để cho nó dễ hiểu vậy đó, trấn an cái lòng người chứ thật ra nội dung thật sự của Phật Pháp không có cái vụ mà cầu chư thiên rồi tam bảo phù hộ rồi gia trì cho con được cái này, đừng bị cái kia là không có. Là vì sao ? Là vì tụng kinh có hai hiệu quả. Các vị ghi nè, Mỗi một bài kinh mình tụng nó cho ra hai thứ hiệu quả. Hiệu quả một, tránh được cái này, có được cái kia như mình muốn. Thì đó là hiệu quả một. Được chưa ta ? Hiệu quả hai, là đọc kinh để cho lòng nó thanh thản và thâm thía, hai chữ « th »: thanh thản và thâm thía Phật

pháp. Các vị có hiểu hai hiệu quả này không ta ? khách hay giống ? cái hiệu quả một nó nghe có vẻ hơi thần quyền đúng không ? khổ thiết nói không hiểu. Cái hiệu quả một là gì ? Tránh được cái này mà có được cái kia. Ví dụ như, ba con đừng có bệnh nữa, má con đừng làm ăn thua lỗ, người ta giựt nợ làm ơn trả sớm. Ví dụ vậy. Thì mấy cái đó, là hiệu quả một. còn hiệu quả hai là đọc để lòng thanh thản và thâm thía lời Phật dạy. Hai hiệu quả này, cái nào theo quý vị thấy là possible ? cái thứ nhất hình như là, cái thứ nhất nó còn tùy thuộc vào nghiệp, phước duyên của mình trong quá khứ, hiểu không ? mà nó mâu thuẫn chỗ này, nếu mà phước duyên đầy đủ để cho chuyện đó nó qua khỏi thì mình đâu cần tụng kinh. Có hiểu không ta ? Còn nếu mình không đủ phước duyên để giải quyết thì mình có tụng rách mỏ cũng không giải quyết được. Đúng không ? Bây giờ hiểu chưa ?

Tôi biết tôi nói cái này cô Tâm Uyên nói khùng tôi vẫn nói, là bên Bắc truyền họ dạy cho người ta là : lúc sống gặp tai nạn niệm Quan Âm mà lúc chết thì niệm U Minh Giáo Chủ - Địa Tạng Vương, hoặc là niệm Tây Phương tiếp dẫn A Di Đà Phật. Tôi xin hỏi các vị chứ, mình gặp nạn mình cầu Quan Âm mình có được thoát nạn như ý không ? Bởi vì nếu mà nói Quan Âm phù hộ, như vậy cả hai đội bóng nó cầu Quan Âm phù hộ thì Quan Âm phù hộ đội nào ? Hiểu không ? Ông Phát một đội, tui một đội mà đứa nào cũng Quan Âm phù hộ, mẹ hiền phù hộ cho con, Quan Âm binh ai ? Nó có kẹt không ? Nó hơi kẹt. Thứ hai, Bồ Tát phù hộ, ai mà chí thành thì Bồ Tát phù hộ, có dám chắc là chí thành là Bồ Tát phù hộ không ? Bởi vì theo kinh điển nguyên thủy, cái phước nghiệp đó có thể giúp con vượt qua vụ này thì không cần ai phù hộ, tự nó qua, cầm nguyên nồi nước

sôi hất vô ồ kiến thế nào cũng có con sống con chết, nghe kip không ? Cầm đạn mà lia vô đám đông thế nào cũng có đũa sống đũa chết, có đúng không ? thí dụ như vừa rồi nó giết trong cái đại nhạc hội nhớ không ? không biết vụ đó hả ? Cầm nguyên nôi nước sôi hất vô ồ kiến cũng có đũa sống đũa chết. « Chúng sanh có nghiệp hộ trì, dữ lành tốt xấu sở y của mình ». Cho nên, nếu mà nói Bồ Tát có thể hộ trì cho mình thì vậy chứ những đũa có phước và không có phước Bồ Tát phù hộ hết, có phải không ? Vậy cuối cùng quy lại là, do cái nghiệp. Xong chưa ? Đó là điều thứ nhất, điều thứ hai, nếu nói Bồ Tát Quán Âm là Đại Bi vậy xin hỏi mấy cha Bồ Tát khác không có Đại Bi à ? Có hiểu tôi nói gì không ? mà muốn thành Phật thì phải có Đại Bi. Theo tôi biết thì không có Phật nào mà thiếu Đại Bi mà thành Phật hết á. Tôi xin thề trước vong linh của má tui. Không bao giờ có một vị Bồ Tát nào thiếu lòng đại bi mà leo lên ngai cái tòa này hết. Đại Bi là gì ? Giúp được thì giúp, bất kể bản thân. Đó mới là Đại Bi. Còn nhớ 5 hạng người mà bữa hôm mình học không ? Hạng thứ nhất, chỉ nghĩ đến bản thân bất kể người khác. Hạng thứ hai, chỉ quan tâm đến người nào tốt với mình. Hạng thứ ba, thương được kẻ không ân không oán, người dung nước lã. Hạng thứ tư, thương được bạn của kẻ thù. Hạng thứ năm, thương được kẻ thù. Thì phải là hạng thứ năm trong vô số kiếp. Cô đi về đi cô. Tội nghiệp quá đi hoài ta. Thấy chưa ? Khi có một vấn đề gì, bị một cái gì đó là sẽ mất rất nhiều thứ. Bây giờ hiểu chưa ? Hiểu hả ? Chứ nếu mà bả là triệu phú là bả ngủ đây luôn rồi. Đó, bây giờ chính bả đang minh họa bài học đó. Khi mà anh bị một cái trục trặc nào đó anh sẽ mất rất nhiều thứ. Chẳng hạn như tôi biết ở đây có rất nhiều người bị đau lưng, họ nghe bị phân tâm dữ lắm biết không ? có không ? họ chỉ mong buổi giảng kết thúc họ đi về. Về thì tiếc bài, mà ngai không nôi. tôi

biết cái cỡ đó nhiều lắm, ở đâu cũng có hết. Đi về thì mất bài mà ngồi thì nạp không nổi, đau quá. Bây giờ tôi trở lại. Trong bài học này chúng ta cùng nhau ngồi lại để phân tích, chúng ta không nên có cái ý bôi bác, mà vấn đề không phải bôi bác ai vì mình hiểu sai chứ không phải là. Cái tín ngưỡng Quan Âm tôi nói là rất hay. Nhưng mà do mình hiểu sai, cho nên làm hư đi hình ảnh Quan Âm. Hình ảnh Quan Âm phải nên hiểu như thế này : Thờ Quan Âm là thờ cái symbol của cái kindness, chứ không phải thờ Quan Âm để mà cầu somebody helps you. Nghe kịp không ? Bởi vì trong kinh nói, cầu nguyện lúc lâm nguy không phải để thoát nạn mà để lòng bình tĩnh lúc lâm nguy. Biết câu này không ? cầu nguyện lúc lâm nguy không phải để thoát nạn mà để lòng bình tĩnh lúc lâm nguy và theo các chuyên gia cứu hộ, biết chuyên gia cứu hộ không ? thì trong bất cứ tai nạn nào, cái tên mà bình tĩnh có khả năng thoát nạn cao hơn cái tên hoảng loạn 30 lần. Có biết không ? ví dụ vừa rồi bị trục trặc ở Iran một chiếc máy bay, lúc mà nó hạ cánh khẩn cấp người ta bung cái cửa thoát hiểm, mấy bà thay vì người ta thứ lớp đi theo hướng dẫn của tiếp viên thì mấy bà chuyện đầu tiên nhào lên khoang hành lý lôi mấy cái túi LV, Gucci mới mua chưa kịp xài, là lúc mà nhào lên lấy hành lý là đã rồi, mà lấy được xong cứ đập người trước mặt để mà chạy ra, mới chết một mớ luôn. Cái chuyện mà lấy hành lý là bậy số một, mà đập lên nhau là bậy số hai, tổng cộng là bậy toàn tập. Cho nên trong bất cứ tình huống nào, dầu là trước cái chết, không tránh được thì cái tên bình tĩnh nó hơn cái tên hoảng loạn ở chỗ là nó chết trong bình tĩnh. Có hiểu không ? Nó chết trong bình tĩnh. Giả sử mà biết cái vụ này không qua được, ít ra cái tên chết trong bình tĩnh hình như cũng tốt hơn cái chết trong hoảng loạn đúng không ? tức là nói tận cùng á, chưa kể là nó bình tĩnh nó còn cơ hội thoát

nạn, và có nhiều người, họ bình tĩnh họ thoát nạn mà họ còn có quờn họ giúp được người khác nữa. nó giúp đc người khác. Còn còn nhiều người thì khi loạn lên bản thân cứu không được, không tự cứu thì làm sao có thể cứu người. Cho nên ở đây, mình niệm Phật niệm Bồ Tát là để có được sự bình tĩnh lúc lâm nguy, chứ không phải để thoát nạn. Mặc dù, mình cũng phải hiểu ngầm khi có bình tĩnh thì khả năng thoát nạn sẽ cao hơn. Phải không ? Nhưng mà khi anh cứ cầu nguyện được cái này cái kia lờ mà không được anh có thất vọng không ? yeah. Mà trong khi đó nhớ dùm tôi. Chư Phật chỉ độ giúp ta được khi ta có phước duyên thôi, các Ngài chỉ hà hơi, tiếp sức trợ lực thôi, tin tôi đi, chứ không thể nào nói là thờ linh lắm linh lắm. Thì tôi hỏi, nếu như bên Thái Lan có nhiều vị sư cho phật tử cái tượng phật nói linh lắm linh lắm thì phát tài nếu Phật tử nó bình tĩnh hỏi lại : « sao sư không để lại xài ? » thì khi ổng nói phát mà ổng đưa cho mình là để chờ mình cúng bao thơ. Có hiểu không ? Các vị thấy có kỳ không ? hả ? hoặc có cái này tôi thắc mắc sao Phật tử hiền quá, Đức Phật trong kinh ngài cao 1m8, tiếng Pali gọi là 18 cái ... xin lỗi lộn lộn usapha là 1 tác mà 18... là.. mà khi Ngài tịch rồi, thiêu ngài xá lợi tối đa là 5kg. Tối đa 5kg là nhiều lắm, chứ một người mét tám mà làm gì được 5kg, nhưng mà tôi tặng không thêm mấy kg nữa đó. Thì tôi hỏi, 5kg đó mà đem chia ra thì làm gì tới tay mấy người tào lao của mình, trong kinh nói, lúc chia xá lợi là Đế Thích dòm chăm bẵm, dòm cái ông mà đó, ổng lấy cái răng ổng nhét đây này, tóc ổng dài á, ổng chia lúc ổng chia ổng thấy cái răng được quá ổng cho lên đây, chia tiếp. Đức Đế Thích thấy vậy, mới lấy cái răng của ổng đem đi mất. ổng chia xong ổng rờ thấy mất cái răng. Điều đó cho thấy rằng, Đế Thích vàng ngọc không màng nhưng mà rất là quan tâm xá lợi của Đức Phật, bởi vì đó là tinh hoa của 20 A-tăng-kỳ. Có

hiều không ? Chưa hết, « Phạm Thiên thượng giới một tòa, xương vai bên tả cùng là tam y, đèn thờ cao vội cực kỳ chúng con lễ bái thiên uy tháp này » Phạm Thiên là mấy ông mà ăn rồi cứ vậy không à, hít thở để cười như làng mai vậy. mà người ta còn làm một cái tháp « Phạm Thiên thượng giới một tòa » « Xương vai bên tả cùng là tam y » Phạm Thiên còn phải thờ một miếng xương vai. Đức Phật có hai vai, một mảnh bên vai trái với bộ tam y của Đức Phật Phạm Thiên còn thờ, điều đó cho thấy rằng, Phạm Thiên Đệ Thích không mang tiền bạc đúng không ta ? mà lại rất quan tâm tới xá lợi, thì em xin hỏi các bố, 5kg ấy họ có để yên cho mình giữ không ? tu hành cái kiêu cả chón của mình, có cửa không ? nói kiêu Việt Nam của mình, có cửa không ? 5kg mà chia cho vô lượng vũ trụ thì các vị nghĩ coi các vị có không ? Đó là cái vô lý thứ nhất, cái vô lý thứ hai, nếu đúng là xương của Phật, tăng ni nào dám cầm tặng cho thí chủ ? không, tôi xin các vị ngồi yên lại suy nghĩ coi, tôi có bôi bác không ? Nếu cái ông sư đó mà ông tin Phật, ông tin Phật như là tôi tin, tin mà có giáo lý thì ông ngồi nghĩ kỹ lại đi, cái mảnh gì đó mảnh something tôi không biết kêu mảnh gì nữa, cái mảnh mà ông đưa người ta á, có phải xá lợi không ? nếu mà đúng là xương của Đức Thích Ca Mâu Ni, tứ sanh từ phụ, thiên nhân chi đạo sư, nếu ông biết vậy, theo quý vị, vàng tẩn có đổi được miếng đó không ? Có hiểu tôi nói gì không ? Vàng tẩn chứ tôi không nói vàng ký. Vàng tẩn. Có nghĩa là 26 cây 6 là được 1kg mà tôi cho tẩn thì đổi được mảnh nhỏ ? no way. Mà mấy bố gặp ai mấy bố cũng cho một cái tháp. Mà ngộ lắm, ở Băng Cốc có cái tiệm chuyên bán xá lợi. mà đặc biệt trong đó cung cấp xá lợi của những vị mà vốn không để lại xá lợi, ví dụ như Ngài Rahula Ngài tịch trên cõi trời, không biết họ liên lạc email điện thoại tin nhắn gì không biết mà làm sao Ngài tịch trên đó mà ship

được xá lợi về đây cho bán. Rồi thứ hai, là ngài Bakula, một cái vị mà tịch xong là chú nguyện : khi ta sống không có học trò, không đệ tử, khi ta chết ta cũng không muốn để lại xá lợi cho đời. Ngài chú nguyện xong là Ngài nhập thiền Ngài tịch, thì khi Ngài tắt thở xong tự có lửa thiêu thiêu nát xá lợi không để lại dấu vết, tan mất như một làn khói. Vậy mà bên Thái Lan vẫn có xá lợi của ngài. Họ dò tìm trong không khí thu gom được, có hiểu không ? Rồi chưa kể xá lợi Tây Tạng. Tây Tạng hay tổ chức những cuộc triển lãm xá lợi gì đâu mà tròn tròn đủ thứ màu bà con xì xụp lay tôi không hiểu được. Cái này (đầu) để đội nón hay để suy nghĩ. Đa phần dùng cái này là để đội nón thôi. Các vị có thấy xá lợi đó hay không ? Có thấy Tây Tạng mà họ có những triển lãm không ? Rồi người ta quỳ xuống người ta lấy nguyên cái để trên đầu đó. Các vị coi mấy viên tròn tròn mà đủ màu, mà trời ơi, nhiều, nhất là mấy chủ tiệm nail, chắc vài bữa tui làm vài ký về kalama quá. Khủng khiếp. chuyện như vậy mà họ vẫn tin được. cái đó là chuyện mà đáng để mình suy nghĩ. Các vị nghĩ coi, Đức Phật khả kính như vậy mà ngài mất rồi để, tôi cho tôi đa, 5kg thì làm sao mà tới mình. Mà trong kinh ghi rõ, Phạm Thiên, Đế Thích mà còn đem về từng mảnh để thờ, thì 5kg đó làm sao mà tới mình. Ngày xưa các ngài A-la- hán còn thì người ta còn nể mặt, nay tu kiêu như mình thì chư thiên họ liệu có để không ? Các vị có biết không ? kích thước chiều cao của mình, trọng lượng của mình là bao nhiêu, nhà mình ở là bao nhiêu, trong mắt chư thiên mình như là một bầy mối vậy đó. Mà họ rất thờ Phật, họ rất kính Phật, họ đành lòng họ thấy xá lợi của Thế Tôn nằm nguyên trong cái ổ mối thì có đành không? Chỉ trừ ra các vị A- la – hán còn. Khi các vị A- la – hán còn Phạm Thiên, Chư Thiên họ nhìn cái trú xứ của A- la – hán họ không thấy thấp bé như trú xứ bình thường. Mình

biết chuyện đó không? Ở đâu có người đức độ ở thì Phạm Thiên, Chư Thiên họ nhìn chỗ ở đó nó không có dơ bẩn và thấp bé như chỗ ở của người tầm thường. Mặc dù mắt người bình thường thì nó rất bình thường, nhưng trong mắt Chư thiên Phạm Thiên thì chỗ đó nó không thấp bé, đó là núi. Nó là núi cao, nó là đại dương, chỗ của La hán ở, trong mắt của Chư Thiên, Phạm Thiên khả kính như vậy, nhưng khi không có la hán rồi, chỗ đó đối với Chư Thiên Phạm Thiên là một cái bãi rác, một cái vũng sình, một cái bụi rậm, một bụi cỏ dại thôi. Thử hỏi xá lợi của Đức Phật mà nằm một cái chỗ bụi rậm như vậy thì Chư Thiên họ có đành lòng không? Như mấy cái bụi cỏ, mấy cái foxtail của mình Chư Thiên họ nhìn thấy giống như cỏ đuôi gà thôi à. Biết cỏ đuôi gà không? Chư Thiên họ đành lòng mà thấy, họ biết cái đám này tu hành như khí, mà kiến trúc thì lùm xùm, bây giờ Xá lợi của Thế Tôn khả kính trong đó, họ có để không? Họ đi kiếm từng viên để họ thờ, mà bây giờ họ gặp xá lợi của Thế Tôn trong đó, các vị thấy có không tôi không tin. Với những gì tôi đọc tôi hiểu về Đức Phật, chuyện đó là không có. Vậy mà hôm nay hì hục mà đi tin cái đó. Mà tôi biết tôi nói cái này rất là dễ va chạm với những vị mà họ đang tuyên truyền về xá lợi, đang kêu gọi xây tháp, tôi không tin chuyện đó, và dĩ nhiên tôi chịu trách nhiệm với những gì tôi đang nói.

Tôi nói để họ có những thứ negative và positive. Đó là xá lợi có hai: Xá lợi sắc thân và xá lợi pháp thân. Xá lợi sắc thân là xương, di cốt của Đức Phật, của A-la-hán, còn cái xá lợi Pháp thân chính là lời dạy, là kinh điển. mà đa phần bà con mình chỉ thích xá lợi sắc thân. Vì sao? Vì sờ được, thấy được, và không làm mình nhức đầu, chỉ cầm đầu lay là phước báu mênh mênh.

Còn cái xá lợi pháp thân thì nhưc đầu quá. Lâu lâu ông về ông đem cho mớ mà ngồi rang chiêm tùm lum nhưc đầu quá.

- Dạ thưa sư, ý sư là trên cõi của mình là không hề có xá lợi sắc thân hạ sư?

- Nãy tui có nói câu đó không? Tức là hồi Phật mới mất, lúc la hán còn nhiều, thì xá lợi được thờ ở đây, nhưng mà với cái tình trạng tu hành như bây giờ, thì chư thiên họ lấy đi hết. thì cổ lại dịch ra, may là tui còn ngồi đây, cổ lại dịch ra là “Theo sư thì trái đất này không hề có xá lợi” có thấy không?

- Ý con nói là hiện tại bây giờ.

- Tôi không hề xài chữ “không hề” mà tôi nói thế này, lúc Ngài mới mất chia thờ các nơi, lúc đó La hán cư sĩ và tăng ni còn nhiều lắm, Chư thiên họ để cho thờ, hôm nay cái chuyện mà chư thiên mà để cho thờ. Hôm nay cái chuyện mà chư thiên để cho thờ . Tôi nói tới đó tôi im.

- Bây giờ xá lợi hầu như ai cũng có. Nó sanh ra rồi,

Nhưng mà các vị có nghe kịp không, ngài cao một mét tám. Hồi nãy tôi có nói cái chuyện mà mình thấy lớn hơn nhiều hơn đó vẫn là từng đây, chứ thực tế 5kg vẫn là 5kg. Nếu mà nói vậy, thì cây viết này bây giờ con kiến nó thấy cái viết này rất là lớn đúng không? Nhưng mà đem cân ra thì nó vẫn là 6gram. Đối với con kiến nó thấy lớn thiệt, nhưng mà đem cân vẫn là 6gr, nhưng đối với mình cái viết này nhỏ xíu, đem cân ra là mấy gram? Vẫn là 6gram. Cái chuyện lớn nhỏ là do tỷ lệ của người thấy thôi, nhưng mà trong thực tế tôi muốn hỏi là đối với con kiến là mấy gram ? vẫn 6 gram. Cái lớn đó đâu có mắc mớ gì

tới xá lợi. Các vị hiểu không ? giờ nghe tôi nói nè. Giờ tôi nói tôi. Tôi cao 1m6, 5.3feet nè. Cái cô này cô rất là thương tui còn cô này cô thù tôi lắm. mà cô rất là giàu, cô này rất là nghèo, vậy tôi xin hỏi đối với hai người này, tôi trọng lượng là 114 pounds. 114 pounds nha tôi cao 5.3 ft, thì như vậy đối với người thiệt là ghét thiệt là thù tôi và thiệt là thương tôi thì the same. Đừng nói Phật, giờ nói tui nè. Ông đó ông rất thù tui thì tui vẫn 5.3ft chiều cao và 114 pounds weight đúng không ? mà đối với cô này cô rất là thương tôi thì tôi vẫn là 5.3 và 114 thôi chứ. Chứ mình không nói cao siêu lắm, không bây giờ con quý sư lắm sư không phải là tầm thường đâu, sư là 5.3 ở đây thôi chứ lát về chùa sư 500 pounds. Không được. Không thể được.

Tại vì Ngài là người ở đây, cha mẹ Ngài là người ở đây, và khi Ngài tịch rồi, họ thiêu Ngài ở đây. Tất cả là về tinh thần, Ngài là thầy của tất cả, nhưng Ngài vẫn là người ở đây.

Thôi được rồi, nghe cô kể dài quá. ở đây, cho tôi nói rất là cẩn trọng và đang ghi âm cho toàn thế giới coi. Ngài kể lại câu chuyện mà Ngài được nghe, chứ đừng có bắt ngài chịu trách nhiệm là chuyện đó có thật. có hiểu không ? Cô Loan nói hồi sáng là cô gặp hai chiếc xe đụng nhau ngoài đó. Ngừng lại ở đó thôi. Mình đừng có thêm là « cô Loan cô nói lúc này Houston tai nạn nhiều lắm » là sai. Cô Loan cô nói là « Hồi sáng thấy nó đụng hai chiếc » thì mình chỉ dừng lại chỗ hai chiếc thôi, chứ mình đừng có dịch thêm là « Cô Loan cô nói lúc này tai nạn nhiều lắm ». Ở đây là Ngài Giới Đức nghe người ta kể bên Thái và Ngài đem cái chuyện đó trong một cái hoàn cảnh đặc biệt nào đó, Ngài kể cho mình hoan hỉ. Chứ cái chuyện đó, quý vị chắc chắn biết là chuyện đó không có trong kinh điển đúng không ? có đúng không ? vì Ngài kể chuyện đó bên Thái mà.

Làm sao cô vẫn nhìn tôi một cách âu yếm vậy ? Dầu ngài nói rất rõ ràng, nhưng có phải Ngài kể câu chuyện Ngài được nghe hay không ? có phải hay không ? Cho tôi hỏi cô : Có phải là Ngài kể câu chuyện đó do Ngài nghe lại hay không ? Có phải hay không ? Không nhớ rõ, chết rồi. Rồi, thôi được rồi. đúng có hai chuyện mà tôi phải nói rõ với cô.

Ở đây mình không có thời gian nên khi mình nói đủ ý hiểu nhau thì mình ngưng. Tôi nói có hai ý, thứ nhất : vì lòng tôn kính các ngài, thì cho tôi nói câu đầu tiên, các ngài kể lại câu chuyện mà các Ngài được nghe. Và đừng có gài vào cái chuyện mà các ngài tin thì tội nghiệp lắm. nghe kịp không ? Đó là chuyện thứ nhất. Nhưng mà cái thứ nhất không quan trọng bằng cái thứ hai. Cái thứ hai quý vị phải nghe cho bằng được, cái chuyện mà cái đó nó từ ít nó nảy ra nhiều, hoặc đã mất hết rồi mà bây giờ nó có trở lại đó thì cái chuyện đó hoàn toàn không có cơ sở nào để nói đó là xá lợi hết á. Có hiểu tôi nói không ? Có thể, các vị có biết meo với nắm không ? một ít nắm, một ít meo, một ít bèo nó có thể nảy ra nói chung là một cái thành phần vật chất gì đó, nó có thể nảy ra, khoan, tôi nói chưa hết, hãy nghe tôi nói hết cái đã. Cái chuyện đầu tiên là chuyện khoa học, bây giờ cái chuyện thứ hai, nó hơi siêu hình hơn một chút. Có những vị khuất mặt họ thấy mình quá tin cái đó, họ thấy mình thích hợp với cái chuyện tin đó để mình tu, họ sẽ tạo ra để kích thích niềm tin cho mình đặng mình tu. Nếu tôi là chư thiên tôi cũng sẵn sàng làm chuyện đó. Tại vì tôi biết, cô Vy Nga rất mê cái đó, ông Long rất mê cái đó. thì bây giờ tôi muốn làm cái lạ đó để cho họ tu. Các vị phải hiểu rằng, xá lợi là cái gì, làm ơn có học chút, xá lợi là xương người. thì làm sao mà có chuyện mà cái xương chỉ có 5kg, nó ra ngả nào ? cái chuyện đó rất là khoa học mà sao cứ

mù mờ mù mờ. Tôi nhắc lại, xá lợi là xương người, dầu đó là ai đi nữa.

Cái từ xá lợi là từ tiếng Phạn là từ sarira nó âm là xá lợi. mình nghe nó lạ. Ngài Huyền Trang Ngài đưa ra cái luật phiên dịch là, Ngũ bất phiên là có những chữ mà người dịch kinh nên để nguyên không nên dịch, bởi vì nhiều lý do, cái chữ đó bên ngôn ngữ A cái nghĩa nó rộng lắm, đem qua ngôn ngữ B dịch cái nghĩa nó nghèo đi. Có biết nghèo không ? cái chữ đó bên kia nó tới 80 nghĩa lận, qua đây, nó còn có nghĩa một à, có hiểu không ? Cho nên trong trường hợp đó người ta đành phải giữ nguyên. Hiểu hả ? Rồi. Trường hợp thứ hai, có những trường hợp ngài nói là nếu dịch ra không còn linh thiêng nữa nên giữ nguyên là tốt. Thí dụ như, trong hán tạng, có những từ mà các vị phật tử nghe qua rất là kỳ mà nghĩa rất là thường « Nay các vị bát - sô, » bên tiếng Pali là 2 chữ k là chữ Bhikkhu, nhưng tiếng sanskrit là bhiksu, cho nên có chỗ âm là, âm tất cả là sáu chữ : tỳ kheo, tỳ khuru, tỳ khiu, bát-sô, nó âm rất nhiều chữ : kheo, khuru, khiu, bát-sô mà tại sao người ta không có dịch mà người ta âm ? giống như là washington âm thành là Hoa Thịnh Đốn, cái đó không phải là dịch, translation mà là transliteration. Một cái phiên âm một cái phiên dịch. Hoặc là cái chữ bhikhsu nhiều nghĩa quá người ta để âm thôi. Đó là trường hợp thứ nhất. trường hợp thứ hai là người ta muốn giữ tính linh thiêng. Ví dụ như, có nhiều chỗ người ta không dịch là rừng, mà họ dịch là « tỳ kheo trú nơi lan nhã » nếu nói theo ngôn ngữ mình bây giờ là « tỳ kheo sống ở rừng thì phải nhớ vậy vậy vậy » ở đây người ta muốn giữ cái mùi linh thiêng của kinh điển người ta để là « tỳ kheo trú nơi lan nhã » bà cố tui cái lan nhã là gì, lan nhã là viết trong tiếng pali, còn tiếng sanskrit là aranna, araniya mà âm là lan nhã. Đây

có cái chùa Tịnh An Lan Nhã đó. Lan nhã là cái rừng. A há. Hoặc là chữ sa- môn. Chữ sa- môn nghĩa nó hay lắm. Sa môn có nghĩa là người mà mọi thứ trong lòng đã được calm down nó từ chữ sameti, chữ samana đó, nó cùng một gốc với chữ samatha, nghĩa là sự lắng yên mà giờ mình dịch ra nó không có hay cho nên họ để nguyên. Samana âm là sa- môn. Thì chữ Xá lợi cũng vậy. Từ « xá lợi » từ cái tiếng Phạn là Sarira, sarira có nghĩa là body chứ không có gì hết á. Mà Tàu họ muốn giữ cái tính linh thiêng họ âm thành Xá lợi, chứ thật ra sarira có nghĩa là cái gì nó thuộc về body này thôi. Cho nên tôi xin nhắc lại một lần nữa là : Xá lợi là xương người, mình đừng có thêu dệt riết nó banh chành Đạo Phật mình hết. Xá lợi là xương người, Phật để lại bao nhiêu thì chia nhau mà thờ. Và, tôi nói cái này nếu ai biết suy nghĩ thì kêu tôi chết đi, nếu xá lợi mà có thể để ra như vậy thì họ khỏi chia. Có hiểu không ? hả ? Cứ để tập trung vậy là bữa nay nó lên một núi rồi. Mà tại sao phải chia ? là vì nó không có khả năng để mới chia. Ở đây có ai hiểu tôi nói không ? Quý quá mà. Tại sao mà « Phạm thiên thượng giới một tòa, xương vai bên tả cùng là tam y » nó quý đến mức mà người ta thờ cái phần nào người ta nhớ phần đó. chứ các vị biết bèo không ? biết bèo cám không ? nó nhiều quá người ta đâu có cần ghi rõ là bèo đó ở đâu ? Hiểu chưa ? xin lỗi, cho tôi nói thêm chuyện nữa. giờ nhớ nhiều nói nhiều. Trong cái tiệm ăn của châu âu á, khi mình kêu steak trong đó nó có cái hình, ở mỗi phần của con bò nó có tên khác nhau, đây ai biết cái đó không ? có hay không ? trong khi đó là khi mình kêu nó hỏi mình là ăn với corn, với rice, với potato, mình nói rice, nó đem ra thì mình có cần hỏi là cơm này mức chỗ nào trong nồi không ? why ? vì nó the same. Nhưng mà con bò thì không con bò ở đây nó khác, con bò thịt đây nó khác, con bò trên đây nó khác, nghe

hiều không ? chứ còn rice thì cứ mức mình nói là white rice hay dirty rice là xong. Nhưng mà tới thịt bò nó khác à. ở đây, mỗi chỗ nó có tên khác nhau hết á. Không lẽ giờ tôi kể ra thành ra tôi là chef cook thì kỳ quá. Bây giờ hiểu chưa ? Cho nên phải biết cái đó, Oh, nếu mà xá lợi có thể để ra trùng trùng như vậy thì làm gì có cái vụ mà « Phạm thiên thượng giới một tòa » Cơm thì mức chỗ nào cũng là cơm hết. thứ hai, nếu xá lợi mà có khả năng để ra như vậy thì khỏi chia. Còn gì đâu quý đâu, như nước biển vậy đó, vì khả năng nó sanh ra vô tận mà. Có hiểu tôi nói cái gì không ? nếu mà nói xá lợi có thể sanh ra như vậy đó thì nó không còn linh nữa. Có hiểu tôi nói không ? nó giống như là : nước bốc hơi thành mây, mây mưa xuống tùm lum hết thì nó không còn linh nữa. vấn đề là nó phải có giới hạn, nó mới là linh. Còn đàng này nói, không đức tin nhiều nó sẽ ra. Đức tin nhiều nó sẽ ra thì cả thế giới này sẽ có một lúc đầy xá lợi hết, tôi báo cho biết như vậy. Đó là tin buồn chứ không phải tin vui. Bởi vì lúc đó tôi không biết đi tiểu ở đâu. Có hiểu cái đó không ? tôi biết tôi nói nhiều người nói rất là bất kính, nhưng mà sự thật, nếu mà cứ thờ là ra, thờ là ra, mai một tôi làm toa-let ở đâu ? năm 63 tôi nghe các vị tiền bối kể, có một con chiên đi nghe pháp, mới hỏi ngài Hộ Giác : Nghe nói bên đạo Phật ở đâu cũng có Bồ Tát hết, vậy tôi đi tiểu ở đâu ? thì Ngài Hộ Giác nói « chỗ nào không cho đốt nhang thì chỗ đó đi tiểu được » nhà thờ chưa có đốt nhang. Có hiểu không ? sau năm đó, cộng đồng vatican mới cho dân chúng ở đâu thì tùy văn hóa ở đó, chứ còn trước đó họ không cho đốt nhang mà họ nói móc mình « bên Phật giáo ở đâu cũng có Bồ Tát vậy tui tui đi tiểu ở đâu ? » thì Ngài rất bình thản « chỗ nào không có đốt nhang thì cứ tiểu thôi ». Ở đây cũng vậy, khi các vị nói xá lợi cứ tràn ra như vậy thì tôi xin nói thiệt, tôi xin quý vị bớt tu đi, bởi vì quý vị tu nhiều quá mai

một xá lợi nó đầy mặt đất thì tui ở đâu ? và thứ hai, xá lợi nhắc lại lần nữa, Ngài Anan hỏi Đức Phật « Bạch Thế Tôn, khi Thế Tôn tịch rồi, chúng con tỳ kheo sẽ làm gì với di hài Thế Tôn ? » Đức Phật nói : « Nay, Anan chuyện đó hãy để cho cư sĩ » có bài kinh này không ta ? Cái chuyện mà thờ lạy cái này của Như Lai hãy để cho đám cư sĩ, các người chỉ có con số 37 thôi : ngũ căn, ngũ lực, thất giác chi, bát chánh đạo, tứ niệm xứ, tứ như ý túc, tứ chánh cần. có 37 cái này thôi. Còn cái chuyện mà xá lợi một ký hai ký để cho cái đám có tóc làm. Không chịu đọc kinh. Không phải cho phép mà ngài giao. Chữ « giao » với chữ « cho phép » nó khác hay giống ? hả ? Tôi đưa cái chìa khóa tôi nói « cô lên chánh điện cô mở cửa dùm », nói « vậy là sư cho phép con giữ chìa khóa ». Đâu phải cho phép mà là tui giao. Giao khác cho phép chớ. Yeah. Mà nó ác một chỗ là phật tử mình bị một cái chứng tâm bệnh rất là nặng mà thuật ngữ y học nó kêu « chứng sợ kinh căn », có nghĩa là, không có dám coi kinh, coi tạng ni giống như là ông thần, ban cho cái gì bèn đội cái đó về, còn tạng ni không ban cho thì về không có dám coi kinh. Những điều tôi nói đều có hết trong kinh á. Không phải sư giảng mà trong kinh ghi. Mà không có dám đọc. Cái vụ xá lợi đó là trong kinh này nè, bây giờ tôi cho địa chỉ nha, kinh Đại Bát Niết Bàn phần cuối ghi rất rõ, là cái chuyện xá lợi chia ra là rất rõ, và cái chuyện mà Đức Phật Ngài dạy rằng, Tỳ kheo không cần bận tâm đến chuyện xá lợi, hãy giao cho cư sĩ, và trách nhiệm của tỳ kheo chỉ là con số 37 thôi, không chịu đọc. khổ vậy đó. và cái thứ hai nữa là, cái xá lợi Pháp thân mới thực sự là linh hồn của Phật giáo, bởi vì nếu mà không có bộ Tam tạng mà chỉ toàn xá lợi không thôi thì nay các vị tu, tu cái gì ? có hiểu tôi nói không ? Sao không ai hiểu ? Nếu mà không có giáo lý mà toàn là mấy cái tháp thôi, thì vô chùa bây giờ « Thừa thầy, chồng con

chết, ba con chết, vợ con chết bây giờ con khổ quá, con phải làm sao ? » Lay đi con. Tại vì không có giáo pháp, chỉ có cái tháp đó thôi. Nói một cách khác, toàn bộ nền y học và dược khoa đẹp, chỉ cần chụp hình mấy viên thuốc thôi, có thể chữa bệnh được không ? chụp hình mấy ông bác sĩ thôi, bác sĩ nổi tiếng á, chụp xong làm hình đeo này này, trong khi không cần thuốc men, không cần mổ xẻ, không cần trị liệu, không cần gì hết, cứ việc làm mấy cái hình thôi. Thì xá lợi chỉ là hình bóng của Đức Phật thôi, rất là mờ nhạt. phải nói rất là mờ nhạt. Tôi nói quý vị nghe mà hết hồn này, bức tượng phật đẹp nhất trên thế giới nằm ở đâu ? Bức tượng mà giống Đức Phật nhất nằm ở đâu ? Bức tượng đẹp nhất, giống Phật nhất nằm ở đâu ? Hình ảnh đẹp nhất của Đức Phật, giống nhất của Đức Phật là ở những người có trí tuệ, có chánh niệm, có từ bi, người ta nhìn mấy người đó đó, người ta nhân lên một ngàn lần, ra Đức Phật. Có hiểu không ? chứ còn mà mấy cái tượng mình nói đẹp này đẹp kia, tôi nói thật, nếu mà chỉ nhìn cái đó không, nếu mà tôi không học giáo lý, không học phật pháp gì hết, mà tôi chỉ nhìn cái tượng đó, nhiều lắm tôi nói « ông này đẹp trai thiệt » Hết. có hiểu không ? « Ông này đẹp trai thiệt » Hết. Nhưng mà nhờ tôi nhìn những tăng ni, những phật tử, mà có từ bi nè, có trí tuệ nè, có thiền định nè, có nhẫn nại nè, có chịu đựng nè, có tha thứ nè, mà họ lại là những người tu phật, tôi nói « may mà đệ tử còn dễ thương như vậy thì ông sư phụ còn cỡ nào nữa trời. » có hiểu không ? cho nên bức tượng Phật đẹp nhất không phải ở đâu xa mà chính là ở những người tu phật đàng hoàng, thêm chữ « đàng hoàng » gạch dưới. mà tôi không biết các vị có tin không chứ tôi tin. Tôi lay mấy ông cao tăng tôi thích hơn lay một bức tượng đẹp. Tôi thề trước vong linh của má tôi. Tôi lay mấy ông cao tăng mà tôi quý, tôi thấy sung sướng hơn lay một bức tượng

đẹp. Đó là tôi, me. Bởi vì tôi nhìn cái ông cao tăng, vừa rồi tôi có gặp Ngài sukhandā đó, 30 năm không nằm, mà khi đánh lễ ngài cái cách của ngài đó, khiêm cung từ tốn, mà cái ánh mắt ngài nói tiếng miến điện cho ông sư kia đó, ông nói tiếng mỹ đó mà cái giọng nói của ngài êm đềm, mà khi tôi lạy ngài tôi lấy cái này tôi chạm vô cái bàn chân ngài, tôi ở đó 7 ngày mà tôi đến thăm ngài 3 lần mà không có gần, thưa quý vị, tôi phải đi xe hơi lên, ngài ở trên núi, tôi ở dưới phố, tôi phải đi xe hơi lên mà một tuần tôi đi 3 lần lên lấy trán cọ vô chân của ngài mà nó mát lạnh một vùng vậy. Chứ có cái tượng phật nào tôi làm chuyện đó đâu. Có cái tượng Phật nào, các vị biết tôi từng đến lạy cái tượng Phật bằng vàng 5 tấn ở Băng – cốc ở chùa traimit ở trung tâm Băng – cốc, tôi nói thật cái tượng đó tôi nhìn tôi chỉ nhớ tới vàng thôi à, tôi từng tới gặp tượng Phật ngọc ở bên thái, tôi nhìn tôi chỉ nghĩ « cái tượng này bao nhiêu tiền » thôi. Các vị nói tôi tham tôi chịu, tại vì, đối với tôi, cái đó nó vô hồn. có hiểu chữ vô hồn không ? Trong khi đó, cảm giác tôi mở ra cái phần kinh điển, chú giải, Tam tạng đó, tôi phải nói cảm xúc tôi trào dâng nhiều hơn. Ví dụ như tôi đang mở phần chú giải kinh tạng đó. Các vị không có thấy hình ảnh đó. bữa nay tôi xì ra sự thật luôn. Sau này tôi giảng bằng hình ảnh của youtube đó thì kín mít, còn nhiều khi tôi giảng một mình tôi đó, trời nực tôi ở trần, tôi mở kinh ra tôi ngồi tôi dò, tôi coi, kinh tạng như vậy, chú giải như vậy tôi ngồi tôi dò, mà có nhiều cái bài kinh tôi đọc quá cái commentary đó nó sung sướng cực kỳ, sung sướng tới mức tôi không muốn đem ra giảng cho người ta bởi vì nó mất thời giờ quá. Có hiểu cái đó không ? Nó đã quá tôi không muốn đem ra đãi, tui ăn một mình tui. Có nhiều bài kinh khi mà giảng nó mất rất là nhiều thời gian mà mình giải thích người ta nghe, mà muốn nghe cái đó phải có một background phải có

một strong background, mà trong khi đó là mình không biết số người nghe có bao nhiêu người có được cái background đó, trong khi để một mình trầm đọc sướng hơn nhiều. thì lúc đó mình mới thấy, cái xá lợi pháp thân đã đời hơn xá lợi sắc thân. Nãy giờ tôi đã nói cạn lời, từ cái việc tôi đánh lễ một cao tăng cho đến việc tôi coi kinh, lúc nào cũng hơn cái chuyện tôi lay một bức tượng đẹp hết, rất là lạnh lùng các vị có biết không ? Lạnh lắm. cô tâm uyên cổ nói cái tượng này bằng vàng khối, bằng trầm hương thính trên hy mã Lạp sơn hai vợ chồng quý lay 3 tháng trên núi, rước từ trên núi tuyết về, lúc rước có hào quang xẹt qua tầm lum. Họ nỗ banh xác mà tôi nói thiệt tôi thấy trót quớt, tôi có thấy gì đâu, xẹt mà xẹt ở đâu chứ đâu có xẹt vô tui. Mà trong khi đó kinh điển là khác, đọc trang nào sướng trang đó, đọc rồi, mỗi một trang kinh đi vào nó phá được một cục ngu văng ra. Bởi vì hồi nãy tôi nói rồi, cứ có một cái gì tốt vào thì có một cái xấu bật ra, có một cái xấu nhét vào thì có một đống cái tốt bật ra, khổ vậy đó. mà phật tử thì sợ học giáo lý, cứ đi tin tầm lum.

Cho nên, tôi quay trở lại, mất thời giờ quá. Tiên sanh duyên là lực đẩy của cái trước, nó tác động cho cái sau được có mặt. còn Hậu sanh duyên là lực đẩy của cái sau nó tác động cho cái trước được có mặt. Hiểu không ? Cho nên, những gì mà you làm ngay bây giờ, dầu là một câu nói thôi, you không có ngờ là nó sẽ để lại một cái hậu quả cho cái tiếp theo, và đồng thời nó có thể vừa là nhân mà nó vừa là quả nữa. nghe kịp không ? Đó gọi là tiên sanh duyên và hậu sanh duyên. Nhờ hôm nay tôi tu mà mai một tui thành phật. Rồi, Mai một tôi thành Phật nhờ hôm nay tôi đã tu. Còn theo đề nghị của ông kia là « tôi tu để tôi thành Phật » và « Tôi thành Phật nhờ tôi đã tu » cũng được hoặc là xài một

chữ thôi đó là « tôi tu để thành Phật » hoặc « Tôi thành Phật nhờ tôi đã tu ». Ở đây chỉ có hai cái vấn đề là « Phật » và « tu » thôi đúng không ? nhưng mà cả hai cái chuyện đó trong cái mối quan hệ ấy ta có cùng lúc hai thứ duyên : tiền sanh duyên và hậu sanh duyên.

Tiếp theo, Vô hữu duyên. Hết. hôm nay cái trật tự này, tôi nói theo cảm hứng chứ tui không có nói theo trình tự trong kinh, miễn sao đủ thôi.

Vô hữu duyên là, nhờ vào sự vắng mặt của cái A mà cái B mới có mặt. Xong chưa ? nhờ vào sự vắng mặt của cái A mà B mới có mặt. Mối quan hệ này được gọi là vô hữu duyên. Cái chuyện này trên đời có không ta ? hả ? nghe kỹ nè. Nhờ vào sự vắng mặt của A mà B mới có mặt. nhiều người họ nghe mà họ không tin, nhưng mà đó là có thật. Không đẹp cái chậu bông này thì làm gì có chỗ cho cái chậu bông khác nó vô. Không có ly dị thì làm gì có tái hôn. Nghe kịp không ? không có dời cái nhà này đi, không có đập cái nhà này thì chỗ nào mà cất cái nhà mới. Cho nên, ở trong đạo Phật mình cái chữ « xây dựng » nó có nhiều nghĩa. Một, xây dựng là làm xuất hiện cái chưa từng có, là xây dựng đúng không ? Hai, xây dựng là thay đổi, sửa đổi cái cũ. Ba, xây dựng là xóa sổ cái cũ. Cho nên, cũng đều là xây dựng hết. Đúng không ? bên hải ngoại chắc không có xài từ đó, trong nước có xài chữ đó. « Tôi nói vậy có gì đâu giận, anh em mình xây dựng nhau thôi » có biết câu đó không ? thì chữ xây dựng ở đây không có nghĩa là xóa sổ cái nào hết mà đây có nghĩa là bồi đắp cái đang có trước mặt. Có nghe câu đó hả ? « Anh em mà giận cái gì ông ơi. Tầm bậy tầm bạ tự ái không đúng chỗ. Nói xây dựng vậy thôi. Đi ngủ đi » có nghe hả? cái mặt bà này chắc đi xây dựng nhiều người lắm rồi. nhưng mà có trường

hợp xây dựng là làm nên một cái mới chưa từng có. Có không ? rồi. Rồi có trường hợp xây dựng là xóa sổ cái cũ. Tại vì muốn cất một cái chùa thì phải đập cái nhà thờ chứ. Đúng không ? cho nên nhiều khi xây dựng cái mới bằng cách xóa sổ cái cũ, làm trên nền tảng cái cũ, trường hợp đó được gọi là vô hữu duyên. Xong chưa ? Rồi.

Tới Câu sanh duyên, là nhờ cái sự xuất hiện đồng thời của A và B mà cả hai mới đủ điều kiện có mặt. nhờ sự có mặt đồng thời của cả hai mà cả hai mới có mặt. ví dụ như, trong một cái đám cưới. muốn có đám cưới hoàn hảo thì cả hai cô dâu chú rể phải cùng có mặt đúng không ? chứ còn nàng tới 8h mà chàng tới 4h thì lấy ai ? lấy tui à ? có hiểu không ? cho nên, có những chuyện là nó phải cùng một lúc, hoặc trong technique có nhiều cái nó phải cùng một lúc các vị nhớ cái dây sên và cái đùm xe không ? nó phải làm cùng một lúc, hoặc là cái đồng hồ thì mọi thứ nó phải vận hành cùng một lúc. Cho nên nhiều khi cái cùng lúc nó là một điều kiện không thể thiếu cho cái gì đó vận hành. Cái trước đôi khi nó là một điều kiện cần thiết có không ? mà cái sau đôi khi cái kia nó phải có mặt sau mới được. có cái nó phải nó phải có mặt trước, có khi nó phải có mặt cùng lúc, và có khi anh phải vắng mặt thì tôi mới có cơ hội có mặt. Rồi.

Còn hiện hữu duyên là hiểu rồi. Hiện hữu duyên là nhờ sự có mặt của cái này thì cái kia mới có mặt. Xong chưa ? như nhờ có những hạnh lành này mà các hạnh lành khác mới có cơ hội phát triển. Đúng không ? có hiểu câu nói đó không ? nhờ sự có mặt của những hạnh lành này mà những hạnh lành khác có mặt. Có hiểu chữ hạnh lành không ta ? khi mình có khả năng chánh niệm, khả năng trí tuệ, khả năng kham nhẫn, khả năng từ tâm khi mình có một trong những khả năng đó thì các hạnh lành

khác nó mới trào ra được. các vị biết muốn cru mang một cái đại chúng như này không phải dễ. Mình phải có đủ cái tình để mà họ tin tưởng, họ cảm thấy dễ chịu, cảm thấy thoải mái để họ đến với nhau. hiểu không ? chứ bây giờ các vị ghét nhau các vị đâu có đến với nhau được. các vị phải tin rằng, cái cô kia cô tới học đạo như mình, và người kia họ cũng phải tin như vậy, các vị phải thương nhau quý nhau các vị mới xấp thành một đám. Chứ còn mà các vị không muốn thấy mặt nhau làm sao mà rấp vô được. cho nên, chính cái lành này nó hỗ trợ cho vô số cái lành khác. Khi mà các vị phải chấp nhận được nhau các vị mới hợp tác và cùng nhau học, mà khi học thì các vị được trí được tầm lum hết phải không ta ? yeah. Cho nên, chỉ riêng cái chuyện, khả năng chấp nhận, khả năng bao dung thôi đó, chỉ riêng cái khả năng bao dung thôi, đã là cái nền cho bao nhiêu cái hạnh lành khác. có phải không ? kỳ này mình không có thời gian. Chứ nếu mà có thời gian rộng học, học một tiếng, ngồi một tiếng, học một tiếng, ngồi một tiếng như vậy thì bà con có dịp vừa học vừa ngủ, ơ vừa nghỉ nữa, rồi thiền này nọ. nghe nè, nếu mà có cái lớp sau. lớp này mình học là mình học chưa kỹ. nhưng mà có cái quan hệ giữa duyên sinh và duyên hệ, quan hệ giữa duyên sinh – duyên hệ là bài một, quan hệ giữa duyên sinh và pháp môn tu hành, cái đó chưa học phải không ? rồi quan hệ giữa duyên hệ với chuyện tu hành là mình đang học đó. rồi kỳ sau mình học quan hệ giữa ba tạng với nhau. Biết ba tạng không ? Ba tạng là Kinh – Luật – Luận. Đó giờ mình cứ tưởng là Tạng luật là của chư tăng không mắc mớ gì đám có tóc. Sai. Rồi mình cứ nói, A tỳ đàm là cao siêu lắm Phật dạy chư thiên không mắc mớ loài người. Sai. Bằng chứng là mấy nay các vị học cái Phật giảng cho chư thiên đó. yeah. Mấy cái này là ngài giảng trên cõi trời Đạo Lợi đó. ok bây giờ bà con cho cái ngày chứ cứ nói

chung chung. Cụ thể là ngày mấy. mà tôi nói thiệt nghe, cũng phải cỡ này thì được chứ ít quá làm biếng lắm á. Như vậy Christmas cho ngày mấy cụ thể đi. 20- 28 phải không ? rồi, quyết định. Tôi nhận lời 20 -28. Đúng ra cái quan hệ giữa duyên khởi và tứ niệm xứ nó sâu lắm, một mình nó không đáng để học một lớp 3 ngày ; cái quan hệ « do vô minh trong bốn đế mà ta tạo các nghiệp thiện ác » đó, rồi nó đi từ từ « do sanh vào cõi nào mà ta có đủ sáu căn hay không ? » « Do ta có đủ sáu căn hay không mà ta sống nhiều trong trần nào ? Do sống nhiều trong trần nào mà ta tạo nghiệp ác hay nghiệp thiện » rồi « Do tạo nghiệp gì mà ta đi về cảnh nào » cái phần đó muốn bà con phải như như cháo. Và tôi nói trước, có nhiều chuyện mà bà con chỉ nắm căn bản thôi, nhưng mà học thuộc lòng, mai một tự nhiên có một ngày, đang mát- xa mặt tự nhiên nó sáng ra. Hiểu không ? cứ học như con nít vậy. trước hết là định nghĩa về bốn đế « Do vô minh trong bốn đế nên người ta trôn khổ tìm vui bằng tạo các nghiệp thiện ác » nói có nghe quen quen không ? « Do các nghiệp thiện ác mà người ta mới có các tâm đầu thai về các cõi. Do đầu thai về các cõi nào mà ta có đủ sáu căn hay không. Tùy thuộc vào chuyện ta có đủ sáu căn hay không mà ta sống nhiều với cái gì, cái gì ở đây là gì ? sắc tinh khí vị xúc. Nghe kịp không ? do ta sống nhiều với cái gì mà đời sống của ta là thiện hay bất thiện. mà do ta thiện hay bất thiện thì chỗ tái sanh của ta là nơi nào đó nó tương ứng với những gì ta hành động. Nghe kịp không ? cứ như vậy nó vòng vòng vòng vòng vòng vòng vậy đó. mà tại sao ta phải tu tứ niệm xứ ? À. Nguyên cái dòng duyên khởi nó như thế này cứ nhân quả nhân quả nhân quả thì có lúc mình tu cái nhân, có lúc mình tu cái quả. Có biết không ? ví dụ như : mắt mình thấy mình biết đang nhìn thấy, lúc đó mình tu với quả hay với nhân ? Quả. Tại sao vậy ? Bởi

vì con mắt nó là quả. Nghe kịp không ? thấy chưa. Để giải thích tại sao con mắt là quả là lớn chuyện, tại vì kiếp trước mình thích này thích kia nên đời này mình có con mắt. cho nên mắt nó là quả của nghiệp quá khứ. Nhưng trên cái căn bản của quả này, mình lại dùng cái quả này tiếp tục mình tạo nhân mới. Nghe hiểu không ? vậy thì ôn lại nha : Do đời trước tôi thích thấy, thích nghe, thích ngửi, thích nếm, thích chạm cho nên đời này tôi mới có mắt, tai, mũi, lưỡi. Xong chưa ? Tôi thích mà tôi có tu thì mắt tôi thấy cái tôi thích, tai tôi nghe cái tôi thích. Còn nếu kiếp trước tôi chỉ có thích mà tôi không có tu, thì đời này con mắt tôi chỉ thấy cái cảnh mà tôi không muốn thấy. Có hiểu không ? ví dụ như, tôi thích mặc đồ đẹp mà tôi không có tiền, thì tôi phải mặc đồ xấu. hiểu hả ? tôi thích ăn ngon mà tôi không có tiền thì tôi phải ăn tầm bậy tầm bạ đồ độc, hiểu hả ? rồi tôi thích nước hoa mà tôi không có tiền thì tôi xài ba cái mùi sến. mùi sến biết không ? hả ? cái mùi trời ơi nó kỳ dữ lắm luôn. Rồi tôi thích ăn ngon thích mặc đẹp thích nước hoa thích nữ trang mà không có tiền tôi đeo tùm lum hết có biết nữ trang rẻ tiền không ? mai tôi mua cho rõ ghen. Có biết cái đó không ? vô trong mart á, nó bán mấy cái lấp lánh 3 đồng mắc mớ gì tiếc, mua mới tiếc. có cái mua tiếc mà mắt không tiếc có biết không ? mua là vì tiếc tiền, còn mắt không tiếc là vì nó không có đáng cái gì hết á. Chỉ tiếc tiền thôi. Cho nên mình tu tứ niệm xứ là có lúc tu với nhân, tu với quả. Là sao ? Tu với nhân là. Thấy có tâm tham biết là tham, thấy sân biết là sân, thấy có thiện biết là thiện, thì đó là tu qua nhân, còn tu qua quả là sao, là khi mắt thấy tai nghe mình biết đó là tu với quả. Và do có chánh niệm thì chúng ta mới kịp thời thấy, chánh niệm lâu ngày, nhớ nha, chỉ chánh niệm thôi. Học giáo lý và sống chánh niệm, đừng có mà bày đặt quán chiếu tôi sợ dữ lắm. Đẹp. Biết cái gì mà quán.

Học giáo lý rồi sống chánh niệm tự nhiên một ngày hai ngày ba ngày năm ngày tự nhiên nó bùng ra nó thấy, lúc đó là trí nó đang làm việc. còn hồi đầu chưa biết khi gì hết, tự nghe sách nghe kinh, trong kinh người ta phân tích thôi mà mình lấy cái đó mình làm theo là sai. Như trong kinh nói : không có ai đi, chỉ có danh sắc đi. Trong kinh nói vậy là đúng. Rồi mình lại thấy mình làm là sai. Mình đang đi mà mình không có chánh niệm mà mình cứ niệm « danh sắc đi, danh đi », đặng tới ta chửi thì « sắc chửi, danh bực ». trạt rồi. hiểu không ? lúc đó nó sai bét rồi. trong kinh nó chỉ nói vậy cho mình hiểu thôi. Ví dụ này nè. Một cái thằng con trai hư quá, thì bà ngoại nói thế này « con có biết mẹ cực lắm không, đừng mê chơi, đừng hoang nữa. con nghe lời ngoại đi. Làm cái gì cũng phải nhớ tới mẹ. Đi học phải nhớ mẹ để học giỏi. về nhà phải nhớ mẹ để làm việc nhà tốt hơn. Đỡ đàn cho mẹ. Nhớ nhen, làm cái gì cũng phải nghĩ cho mẹ. Vô giường ngủ con cũng phải nhớ ai mà đã dọn giường cho con. Có phải cái đứa nhà nghèo nào cũng có giường như vậy để mà ngủ vậy đâu. Con nhớ nhen. » thì bà ngoại dặn như vậy đó thì cái thằng này mỗi lần đi đâu nó cũng lấy tên bà ngoại ra nó niệm có đúng không ? hiểu tôi nói không ? nó vẫn bình thường. Nó vẫn học giỏi. nó không cần nhớ tới mẹ như bà ngoại nó dặn. có hiểu tôi nói không ? nhưng mà bà ngoại nó dặn đúng hay sai ? Bà ngoại nó dặn đúng mà. « con nhớ nhen. Không phải đứa nào nhà nghèo cũng được đi học như con. Không phải đứa nào nhà nghèo cũng được quần áo lành lặn như con. Không phải đứa nào nhà nghèo mà tết cũng được lì xì như con. Không phải đứa nào nhà nghèo cũng được chăn êm nệm ấm như con. Con nhớ đi học nè, về nhà nè lúc nào cũng nhớ tới mẹ » « lúc nào cũng nhớ tới mẹ » đó là ngoại dặn, nhưng mà đứa bé nó không cần phải nhớ, nó không cần lúc nào nó cũng, nó vẫn học giỏi có

nghĩa là nó đã nhớ tới mẹ nó rồi. có hiểu không ? nó về nó cầm cái chổi là nó đang nhớ mẹ đó. nó rửa đồng chén dơ là nó đang nhớ mẹ đó. nó vô dưới sàn nó quơ nó kiếm đồng áo dơ nó giặt đó là nó đang nhớ mẹ nó. Chớ nó không cần « mẹ là người ơn vĩ đại nhất đời con » như thằng bé việt nam, cô giáo kêu nó tả « em hãy tả về cha của em », cái nó kêu « ba em là một người tốt bụng, ba em rất yêu súc vật, đặc biệt ba rất yêu loài chó nhưng vì nhà nghèo không đủ mua nguyên con nên ba mua một lần 1-2kg về nhậu thôi. » thì đối với nó nó hiểu ba nó rất là thích mua chó nhưng mà mua về để nhậu hay để nuôi thì nó không biết, nó chỉ biết là ba rất là thích loài chó, yêu súc vật, đặc biệt loài chó « nhưng vì không đủ tiền mua nguyên con nên ba mỗi lần chỉ mua 1-2kg về nhậu thôi » thì như vậy, trên nguyên tắc, thằng nhỏ nói đúng, nhưng trong thực tế nó sai. Cho nên, « y kinh giải nghĩa thì tam thế phật oan, ly kinh nhất tự thì tức đồng ma thuyết » cứ y chang từng chữ trong kinh mà giải nghĩa là hiểu oan, nói oan chư Phật. Chư Phật không có nói như vậy đâu, nhưng mà « ly kinh nhất tự thì tức đồng ma thuyết » có nghĩa là « nói y chang trong kinh là nói oan chư Phật, mà rời kinh một chữ là đã nói lời của ma »

Tôi kể hoài cái chuyện mà thằng bé má nó vô mua mấy lon nước ngọt, má nó đang trả tiền thì nó khui hết thì má nó giật mình mới hỏi tại sao thì nó nói tại vì nắp hộp bảo open here. Có hiểu không ? open here là mua ở đâu thì khui hết ở đó. mà trong khi open here mình có thể hiểu cách khác mà, open here là sao ? nhưng mà thằng bé nó có hiểu sai không cái đã ? Vừa sai mà vừa đúng. Trên văn phạm trên chữ nghĩa trên từ điển nó hiểu đúng. Nhưng mà nó sai với context. Cái bối cảnh thì nó bị sai. Thì tui thề rằng, rất nhiều phật tử đã hiểu kinh như thằng bé «

open here » đó. Nhiều chuyện động trời lắm. Việt nam tôi hay nhớ cái cô cán bộ mà xuống vận động nông thôn mà hạn chế sanh con đó. hướng dẫn xài cái condom đó, nói dễ lắm « mỗi lần ban đêm ngủ chụp lên vậy cái là ngủ, không có sợ » thời gian sau họ lên họ thấy vẫn con nít đông quá họ hỏi sao kỳ, nói « tui tui ngủ vẫn chụp lên ngón tay vậy mà nó vẫn đẻ ». Hiểu không ? có hiểu không ? mà trong khi họ nói « dễ lắm, trước khi ngủ chụp lên vậy là mình ngủ » mà cán bộ nói đúng hay sai, đúng chứ. Chứ không lẽ họ minh họa bằng cách nào ? Rồi chưa kể, có huyện miền Bắc, lúc đó nghèo lắm, Bác Hồ nói, đánh miền Nam, chúng ta không có tiền cho nên hạn chế sanh đẻ, giờ hạn chế bằng cách nào ? thôi bây giờ tạm thời thế này, phát cho mỗi nhà một cái bao lớn, tối ngủ cột ngang thế này, sáng dậy hể mà cái bao còn nguyên thì có nghĩa an toàn đêm đó. nhưng mà thời gian sau xuống mấy cái xã đó vẫn đẻ ùng ùng ùng ùng, mới hỏi tại sao, thì họ nói, cái bao đó tối bị vướng chân tôi mới đeo hai bao rời nhau. hiểu không ? thay vì đưa hai chân vô một bao thì nó vướng quá, cho nên tui tui cũng làm theo lời cán bộ là ngủ cũng có bao đàng hoàng mà bọc hai bao nó dễ sinh hoạt hơn. Cho nên khi họ thay đổi cách đó rồi thì họ vẫn đẻ như cũ, tôi không hiểu tại sao thôi, nhưng mà tôi. Có nhiều người hiểu lầm bảo tôi đang nói chuyện bậy nhưng mà hiểu kinh nhiều người hiểu như vậy đó, họ cứ tưởng trùm cái bao vô là an toàn. Hiểu không ? và họ hiểu lấy chụp lên ngón tay là xong. Hoặc là có một cô dược sĩ bên Thụy Sĩ kể tôi nghe thế này, vào một đêm khuya cô bán thuốc, ở bên ít tiệm bán thuốc khuya, cái đêm đó 1-2 h sáng có một cái anh đó người Đông Âu, ảnh tới ảnh nói con tao bị sốt quá đi, nó bị làm mủ lỗ tai nó sưng, nên nó sốt quá, nó không đủ nặng để đi nằm viện nhưng mà bác sĩ có đưa toa kê về uống thuốc. thì bà này, cô dược sĩ cô mới bán cho

một loại thuốc, thuốc cầm thuốc cho trẻ em mà nhét vô hậu môn á. Đưa xong xuôi rồi. cô dặn cái này nhớ nha phải làm vậy vậy vậy đó. Bữa sau, anh trở lại anh nói : « sao kỳ, nó vẫn sốt nữa » thì cái cô này, cô biết thuốc đó mạnh lắm mà you có làm đúng như lời tôi nói không ? ông nói : con của tao nó bị mủ lỗ tai, mà nó bị sốt trên trán, tao nghĩ nhét lỗ tai là đúng rồi, mà y kêu nhét lộn rồi nên nhét ở đây (tai). Có hiểu không ? nó đau đầu chữa đó, nó bị làm mủ lỗ tai mà nó bị sốt trên đây nè, thì phải nhét lỗ tai chứ. Mà ông có lý không ? mình đừng nói người ta ngu, người ta có lý. Cho nên anh nghi ngờ trí nhớ của anh dờ, hoặc là anh nghi ngờ bà kia nói nhầm. thế là anh về anh cứ toang nó vô đây (tai) thì nó đâu có hết. tại vì người ta, cái đó là phải xài ở dưới. cho nên tui kể hết mấy cái chuyện mà bà con tưởng là chuyện cười đó, thật ra đó là mấy cái chuyện nhức đầu, để bà con thấy rằng hiểu kinh không phải là dễ, và có hai con đường để tìm đến chân lý : Một, là ta hiểu vấn đề như nó là. Hai, hiểu nó như mình muốn. Một cái là As it is, hai là as you like. Có hiểu không? Đó là một là hiểu như mình muốn, hai là hiểu như nó là. Mà đa phần chúng ta có khuynh hướng hiểu như mình muốn. Cho nên đó là lý do tại sao, hôm nay chúng ta đến với đạo Phật chúng ta có khuynh hướng thờ tổ hơn thờ Phật, là bởi vì Phật nói thẳng một đường, còn tổ thì nói mỗi cha một kiểu, thì mình lựa cái cha nào giống cái gu của mình thì mình theo cái cha đó. có hiểu không ? Như bên Miến Điện đó, có nhiều cha thiền sư là bị tiểu đường khi dạy đó thì dạy đủ thứ, tứ niệm xứ, a tỳ đàm dạy y như người ta nhưng mà Ngài đặc biệt quan trọng khuyên nên ăn uống đơn giản, cuối cùng điều tra ra là thực đơn đó dành cho người tiểu đường, có hiểu không ? thực ra không phải ngài ác, ngài nghĩ ăn cái đó tốt cho mọi người mà, cho nên bên cạnh việc dạy thiền là ngài nói nhiều lắm, ngài hay

nhắc cả chuyện ăn uống phải đơn giản, healthy tùm lum. Mấy ông thiền sư khác không quan tâm mấy chuyện này, nhưng mà ngài thì ngài lại quan tâm, bởi vì ngài có một chế độ rất là fasting. Rồi. Có vị thiền sư là đặt nặng vấn đề ngồi, ngồi càng nhiều càng tốt, truy ra là vị ấy đi đứng không được thoải mái lắm. yeah. Di không được thoải mái, cho nên nói một hồi nó lòi ra là vị này bắt ngồi nhiều đơn giản là vì cái chân vị này rất là to, cho nên không biết là do ngồi nhiều mà to hay do to quá mà phải ngồi nhiều thì tôi không có biết nhưng mà vị này chủ trương, khích lệ ngồi càng nhiều càng tốt. Còn có vị thì khuyến khích là đi phân nửa, ngồi phân nửa bởi vì vị đó đi đứng thoải mái. Có hiểu không ? rồi có vị thiền sư là họ chủ trương là trước khi vào ngồi thiền vị đó bắt mình phải qua lớp giáo lý, ví dụ dòng Mogok là chủ trương là tứ niệm xứ không thể tách rời kiến thức về duyên khởi, tôi nói nghe hiểu không ? không thể tách rời kiến thức về 12 duyên sinh. Cho nên muốn theo dòng mogok là vô là bị, bị hay được không biết, nhưng mà phát cho cuốn sách để đọc, đọc xong mỗi ngày hoặc mỗi tuần hoặc mỗi đêm mình lên trình pháp hay không là chuyện của mình nhưng mà ông thiền sư ông đem lý duyên khởi ra ông giảng hoài giảng hoài. Bởi vì sao ? vì vị tổ sư của cái dòng này rất tâm đắc cái vụ 12 duyên khởi. cho nên, phàm phu mình thì thiền sư, pháp sư, giảng sư, luận sư, đều luôn luôn đem cái dấu ấn riêng tư của mình mà gài vào trong lời giảng. Cha đó tâm đắc cái gì cha đó bèn bắt đệ tử ăn cái đó. cho nên khi mình học thầy là mình phải biết cái nào chung cái nào riêng, cái nào của Phật cái nào của tổ. Tổ nghĩa là mấy ông cố nội mình thế này nè, và mỗi cha đều có sở trường sở đoản riêng. Chính sở trường sở đoản đó được mấy cha lòng trong hướng dẫn, và mình nào vô đó mình lấy nó làm của quý mình thờ, mình thờ được mấy bữa, mình qua

ông thầy khác, thì ông thầy khác ông có tuyệt chiêu khác, thì mình bắt đầu hoang mang. Lẽ ra mình theo Phật thì không hoang mang, hiểu không ? mà đằng này khi mình theo tổ là bắt đầu hoang mang. Nếu quý vị đọc kinh Phật thì sẽ thấy một điều đặc biệt : Đức Phật tránh nói chi tiết, vì sao ? vì càng vào chi tiết ta càng đống khung vắn đề. Ví dụ như Ngài nói cách nấu canh chua như sau : con chuẩn bị nước, rau mùi, biết rau mùi không ? gồm có rau ngò, rau ôm, rau cần gì đó. Ngài chỉ nói vắn tắt là nước, rau mùi và cái đồ chua, như me, hay là giấm hay là cơm mẻ, hay là trái bần, lá giang cái gì đó, mà Ngài không có nói rõ, Ngài chỉ nói chung thôi. Con phải chuẩn bị nước, rau mùi, đồ chua, đường muối rồi phần còn lại là tùy duyên. Đó là Phật nói. Tới thiền sư bên này thiền sư mới thêm vô : đậu bắp, khóm, nấm, tàu hũ, giá, cà chua ; rồi có cha thì thêm hải sản, có cha thì nấu bằng lươn, cá trê, cá lóc, cá lòng tong. Hiểu không ? có nghĩa là mỗi cha có một kiểu nấu mà canh chua ba miền hình như không giống nhau đúng không ? thế là mình hoang mang, trong khi đó mình, mà có nhiều cha quá mê đạo Phật cho nên cha dành cuốn sách 1000 trang để nói về tác dụng của đậu bắp, ý nghĩa giá trị sinh học của đậu bắp, bà con phải ăn đậu bắp, cứ tưởng nó chưa nấu được nồi canh chua là nó phải đọc 1000 trang về đậu bắp, 2000 trang về nấm rơm, mà nấm búp khác nấm nở, rồi thì bột nệm gồm có các loại nệm chay và nệm mặn, mà nệm mặn gồm có các xuất xứ như sau : Thụy Sĩ khác Đức, Pháp, Thụy Điển, Ba Lan và Do Thái. Cho nên chỉ riêng khoản nấm rơm và bột nệm là đệ tử nó học 8000 trang mà nó vẫn chưa nấu được nồi canh chua, trong khi Phật nói : con chỉ chuẩn bị : nước, rau mùi, đồ chua, muối, phần còn lại ...là xong, còn đằng này, vì mỗi cha bày quá nhiều. Thậm chí, có ngài thiền sư viết một cuốn sách 5000 trang chỉ để, với một tựa đề là « Sự

đơn giản của Thiên » mà cái câu đầu tiên, cái câu đầu tiên của cuốn sách ghi thế này : « Thiên là một vấn đề vốn dĩ không thể nói hết bằng lời, và rất khó hiểu với mọi người nên nay tôi mạo muội viết cuốn sách mỏng này để hướng dẫn cho bà con » Đệ tử nó khóc nó nói « hên là mỏng ». Mà cái tựa đề là Sự đơn giản của thiên. Có hiểu chuyện đó không ? không tin hả cô ? tôi nói sách thiên của Phật giáo nó nhiều như quân nguyên có biết không ? nó nhiều dữ lắm. Mà cuốn nào cũng vô nói là «Thiên là bất lập danh tự » nào là « Thiên là vô ngôn » « Thiên là không nói được » rồi còn có ngữ lục của thiên còn kể ghê gớm lắm : có một người miệng ngậm một nhánh cây de ra ngoài vực núi, có ai đi ngang hỏi một câu gì đó thì người này có nên trả lời hay không ? bởi vì nếu người này không trả lời thì phụ lòng người hỏi mà trả lời là rớt chết cha. Có nghĩa là, người hành thiên giống như người đang ngậm nhánh cây de ra ngoài vực, không nói được, vì càng nói về thiên là càng nói sai về thiên, mà để viết một cuốn sách xác định Thiên không nói được khoảng 6000 trang. Nó quá phiền. nhất là Sự đơn giản của thiên. và câu đầu tiên là « Thiên vốn dĩ là một lãnh vực không thể nói hết bằng lời » Tôi rầu quá. Và xin thưa với tất cả bà con cha mẹ ở đây, ai muốn biết cafe là cái gì thì tôi chỉ cho ra starbucks kêu 1 ly quất tại chỗ lết về đây, chứ còn đọc một cuốn sách ngàn trang nó tả về cafe thì tới rằm tháng tám cũng chưa biết cafe nó mùi gì nữa. hiểu không ? cho nên, ăn rồi mà cứ bàn. Bây giờ có cái lớp trên Dallas, lớp online á, lâu lâu bàn : Thế nào là Niết Bàn ? mà trong khi phiền não nó một bụng đi ngang nó tanh rình, thúí hoắc, mà bàn về Niết Bàn. Nấp bàn còn hiểu chưa hết nữa mà bàn về Niết Bàn. Cho nên. Thiên là thiên cái gì. Con lạy các bố học giáo lý dùm. Học giáo lý đảng hoàng căn bản, và sống chánh niệm. That's it no more. Rồi trên cái nền tảng kiến thức

ấy, cộng với đời sống chánh niệm tự nhiên một ngày đẹp trời, một ngày « mùa thu lá bay, mùa hè lá đổ » nào đó, tự nhiên nó bừng nó sáng ra. Vì chánh niệm cộng với kiến thức giáo lý. Đừng có chê, thấy nó vậy chứ nó cần lắm. bởi vì, có nó chuyện đầu tiên là nó giải nghi cho mình rất là nhiều thứ. Ngày hôm qua tôi nói rồi. không thèm học cứ nói Thiền đi con, thì nó thấy cũng sang, nó vô nó ngồi, nó ngồi một hồi tự nhiên nó thấy tầm lum hết, mà nó không biết cái tầm lum đó là cái gì. Nó rồi cái chỗ tầm lum đó. yeah. Thì nghe rất là sướng. Không cần học nhiều, học nhiều là « đa thư loạn tâm », học nhiều dễ khùng lắm con. Nghe rất là sướng, nhưng mà tới lúc nó vô nó ngồi rồi nó mới biết. Học không tu là tử kinh, mà tu không học tu mù thì không có cái nào nên hết. Nghe kịp không ? cho nên, đạo Phật là một sự kết hợp hoàn hảo giữa những điều cần thiết đó chính là Đạo Phật. có nghe kịp không ? Đạo Phật là sự kết hợp hoàn hảo của những gì cần thiết. ta không thể nhắm mắt nhắm mũi mà ta bài bác cái này hoặc nhắm mắt nhắm mũi mà suy tôn thờ phụng cái kia. Mà chúng ta phải nhớ rằng, cốt lõi tinh thần của Đạo Phật chính là sự kết hợp hoàn hảo của những thứ cần thiết. hết. không có cái câu nào hơn về Đạo Phật. Sự kết hợp hoàn hảo của những thứ cần thiết. Có một cái ông đó ổng là nhà điêu khắc rất là nổi tiếng, có người ổng bí quyết điêu khắc, ổng nói rằng : đem về một tảng đá, bỏ đi cái thừa, phần còn lại là tác phẩm. Phật là gì, bỏ đi cái thừa, cái còn sót lại được gọi là Phật mà Ngài gọt hơi kỹ, còn như mình, mình gọt chưa kỹ lắm. Hiểu không ? tạc một cô gái thì chỗ nào cô gái không có thì mình bỏ, chỗ nào cô gái có thì mình thêm mà tạc một ông già thì mình thấy chỗ nào cần có thì mình cho có mà chỗ nào không cần thì mình bỏ. còn đàn ông này tạc ông già thì quát một cục đây. Còn tạc cô giáo lại quát một chùm râu đây là sai. Ok ? Để tạc một

tác phẩm cứ nhớ công thức đơn giản : Tha về một tảng đá, một khối gỗ, một khối kim loại, bỏ đi chỗ thừa, phần còn lại là tác phẩm. và đó cũng là một công thức của duyên hệ : sự vắng mặt một cách cần thiết thì sẽ đem lại vô vàn lợi ích. Sự vắng mặt một cách thiếu thốn, sự vắng mặt mà để lại cái thiếu thốn là để lại vô số cái di họa. Hiểu không ? Có nhiều cái không cần thiết, nó chỉ là họa. Mà quá ít cái cần thiết cũng là họa. Hiểu không?

Rồi bây giờ mình học qua duyên khác. Đó là Thiên duyên. Khoan khoan. Cái vô hữu duyên này giờ mình có ghi không ? sự có mặt của một hạnh lành là nó sẽ xóa sổ nhiều cái xấu. bây giờ mình học cái Thiên duyên. Tui mê cái duyên hệ này lắm. tui mê lắm bởi vì nó quá thơ mộng, romantic, người không biết thì thấy nó khô queo à. Các vị biết sa mạc là khô là thiếu nước, nhưng có ai từng qua đêm ở sa mạc, có ai đó từng thấy hoàng hôn trên sa mạc, người đó mới thấy sa mạc là chỗ honeymoon tuyệt vời quý vị biết không ? mà bởi vì chúng ta không đủ sức khỏe, chúng ta cứ thấy sa mạc là chúng ta sợ. Chúng ta không đủ sức khỏe để đi biển nên chúng ta sợ đại dương. Chúng ta không đủ sức khỏe leo núi nên chúng ta sợ núi cao. Mà trong khi những chỗ đó là chỗ đẹp tuyệt vời, còn ba cái hố cà chớn của mình là chỗ tào lao. Cái chỗ nào gần bệnh viện chỗ đó không đáng đi chơi, mặc dù có gì thì nó hú ò e ò e. Thật ra, chỗ đi chơi không phải gần bệnh viện, hiểu không, mà vì bản chất mình thích cái an toàn. Có hiểu không ? vì ta vốn thích cái an toàn nên nhà ở phố thường có giá. Vì thế, Việt Nam có câu : Nhà mặt phố bố làm to là ngon lành. Chứ thật ra chỗ ở ngon lành nhất của chúng ta không phải là phố xá mà là, cho nên quý vị để ý, dân tỷ phú toàn nó mua nhà giáp thiên nhiên không à. Hình như tôi nói đúng thì phải, đúng không ? như ở colorado

denvor nó có một khu trượt tuyết, vô sâu một chút toàn mấy ông cố nội không. Thụy sỹ cũng vậy. Nước nào cũng vậy hết. Như bên Florida mà cái gần Sarasota nó có cái đảo gọi là Anamaria. Anamaria thì tui cũng nhắc cho bà con nhớ : Ai thích tắm biển, mê màu nước biển xanh mà không muốn đi xa về Miami làm ơn lết xuống phi trường, đi 1 tiếng đồng hồ từ phi trường tới Anamaria nó xanh lè nó đẹp lộng lẫy luôn, mà chỗ đó lại là chỗ nhà giàu nó ở. Mà họ giàu kệ họ, mình tắm mình cứ ra biển tắm miễn phí thôi. Tôi không nói lạc đề đâu. Tôi muốn nói rằng, cái đỉnh cao của đời sống chính là cái gì thiên nhiên. Nghe kịp không ? chính là thiên nhiên. Tại vì chúng ta không có đủ sức để sống thiên nhiên thế là chúng ta phải trở về với cái nhân tạo. Chúng ta không đủ sức để bơi lội trong cái biển giáo lý thế là chúng ta quay về tà sư ngoại đạo. Hiểu không ? Mấy cái thứ đơn giản á. Cúng rồi khấn mấy cái không hiểu. vậy là xong. Thờ lạy mấy cái mình không hiểu lắm tu cho nó dễ. chứ còn tu theo cái gì mà phải nghiên cứu, phải nhăn mày bóp trán. Mệt quá. Tu cái gì mà rờ rờ khỏe là được rồi. ok ? từ từ tui thấy nhìn quý vị tui bớt thèm ăn hơn. Mấy người coi họ không hiểu làm sao mà ông dòm đệ tử mà dòm chỗ nào cũng nuốt nước miếng hết trơn. Hồi sáng tôi nhìn các vị mà tôi đói bụng luôn á. Cái này bỏ muối vô, lửa lớn là ngon lắm, 45 phút. Thơm lừng.

Rồi, Thiên duyên, là lực đẩy, có hiểu chữ lực đẩy không ? là lực đẩy có được từ việc đốt cháy hay xóa bỏ cái gì đó. Hiểu không ? ví dụ như các vị có đồng ý với tôi là, cái xe hơi mà động cơ chạy máy dầu không ? mình đổ dầu vô là nó đốt đúng không ? nó đốt để nó kích thích cái ở đây cũng vậy. Chưa hết. Nghe giảng đừng có ghi. Nền văn hóa văn minh văn hiến của nhân loại có đúng là nó được mọc lên từ đống tro tàn của vô số thứ

khác đúng không ? hình như vậy. Có nghĩa là, chính cái sức đốt, hơi nóng đó nó tạo ra nhiều thứ lắm. Thiên duyên là gì ? Thiên duyên là ở đây gồm có 7 cái lực, 7 sức đốt. Thiên duyên ở đây là chỉ cho 7 ngọn lửa, 7 thứ lửa, còn gọi là chi thiên, chi phối toàn bộ đời sống của chúng sinh. Hồi đó giờ các vị học các vị biết chi thiên gồm có mấy ta ? chi thiên, có nghĩa là một người đấng sơ thiên tâm họ có đủ mấy chi thiên ? đúng không ? ở đây kể 7 có thấy kỳ không ? khổ vậy đó. Bảy. Bảy phải thêm nữa, là : Tâm – Tứ - Hỷ - Lạc – Định – Ưu – Xả. cứ nghe rồi tôi mới giải thích tại sao. Khổ quá. Cứ hễ cái gì mà không giống cái biết của mình là gãy nảy lên chưa chịu. Sao cô kể chi thiên cô kể sao trục trặc quá vậy ? Định đâu ? Định bỏ đâu ? Tâm – Tứ - Hỷ - Lạc – Định – Ưu - Xả. Cái căn bản còn không thuộc, mà không thuộc thì kể trục trặc, trục trặc tui nhớ câu chuyện. Trong một chuyến bay dân dụng, hành khách yên vị hết rồi thì họ nghe thông báo, announcement là : « Kính thưa quý khách đang có mặt trên chuyến bay 367, đây là chuyến bay hàng không dân dụng đầu tiên không cần có phi công. Mọi cơ chế đều hoàn toàn hoạt động. Cho đến bây giờ mọi thứ vẫn an toàn, không có gì trục trặc trục trặc trục trặc trục trặc... » thì chưa kịp bay, chỉ mới thông báo là nó đã trục trặc. Nguyên đám hành khách run bắn lên, có người sờ xuống ướm nhẹp. Bởi vì nó chưa có take off mà nó đã là trục trặc. Bài thì không thuộc, mà cứ : Tâm – Tứ - Hỷ - Lạc – Định a Lịnh - Đặc không có, cứ thuộc 5 cái cũ trước rồi giộng 2 cái sau là êm ru rồi. Cô về cô phải tập cái bài cử chương này nè, « ba tui là chồng má tui. Má tui là vợ của ba tui » mình thấy nó thường nhưng mà học hông xong cái mai một ta hỏi : Ba anh là gì của má anh ? mình nói là con là không được. Thấy nó thường vậy chứ nhiều người họ nói lộn. Rồi.

Định nghĩa Tâm là gì mới hiểu Tại sao nó có sức chi phối lớn như vậy ? Tâm á là khả năng hướng tâm tới cảnh. Tâm là sự hướng tâm tới cảnh. Xong chưa ? Tứ là trạng thái quan sát đối tượng. Xong chưa ? Bữa nay tôi hướng dẫn cho các vị một thứ mà các vị có lẽ khó tìm thấy ở đâu nói tới, mặc dù sách nào cũng có nói. Tôi sẽ dạy quý vị một chuyện mà ở sách nào cũng nói mà hiếm người thấy ra cái đó. nó vô lý vậy đó. sách nào cũng có nói hết á. Mà hiếm người thấy ra cái đó. Tới đâu rồi ? Trong kinh ví dụ, tâm như động tác bay tới của con ong và tứ là động tác vờn quanh đóa hoa. Đó là Tâm và Tứ. Xong chưa ? Chấm. Hai tâm sở này có mặt ở tất cả chúng sanh hưởng dụng. có hiểu chữ hưởng dụng không ta ? hưởng dụng có nghĩa là còn đam mê trong năm trần cảnh á. Rồi, bây giờ bắt đầu. Quý vị học cái quý vị thấy ở các kinh mà lại không nhận ra. Có hiểu chữ thấy mà không nhận ra không ? Bởi vì nhiều khi to look mà không có see. Có hiểu hai cái đó không ? To look mà không có see. Thấy mà không nhận ra. Tới đâu rồi? Có mặt ở tất cả chúng sanh hưởng dụng và ở tầng sơ thiên, mở ngoặc đơn (vốn ly dụng nhưng chưa đủ mạnh, xong chưa ta? Đóng lại) khi nào mà tâm ly dụng chưa đủ mạnh thì để nhận biết một đối tượng ta còn cần đến hai tâm sở Tâm và Tứ. xong chưa? Ai đọc dùm cho cô chú tui không có nhớ. Ngay cả với một vị La hán, tuy đã ly dụng tuyệt đối nhưng khi nào tâm không trú thiên tức còn đang sống với năm trần cảnh vật chất, xong chưa? Thì cũng phải xài hai tâm sở tâm, tứ này. Nói vậy có nghĩa là, sự có mặt của hai tâm sở này ngăn chặn sự có mặt của tất cả các tầng thiên từ nhị thiên trở lên. Cái cô ngồi trên ghế cỏ nhìn tôi mà không có hiểu cái gì ở cỏ. Của các tầng thiên từ nhị thiên trở lên. Xong chưa? Tâm, Tứ giống như cây nạng của người tàn tật. xong chưa? Ta thấy người nào còn dùng nó thì phải hiểu rằng sức khỏe của họ

có vấn đề, đúng không ta? Tức là quý vị không biết tôi là ai, không biết tôi sức khỏe thế nào, mà các vị thấy tôi cầm cái cây nạng thì các vị có hiểu ngầm các vị có nhờ tôi vác lúa được không? Why? Đi còn không nổi mà vác cái gì. Trời ơi, có vụ làm biếng nữa. Tôi chưa gặp người nào mà làm biếng đến mức mà xài tới cây nạng. Tôi chưa từng gặp á. Làm biếng mà sao nó đủ siêng mà cầm cái cây nạng. làm biếng là phải vô giường nó nằm. Hoặc là nó ngồi đất cái mông nó chà nó lết chứ tôi chưa có gặp cái thằng nào làm biếng mà đi kiếm cái nạng. có ai làm biếng như ông này mà mua cái nạng về chống không? Tui có làm chuyện này. Bên Thụy Sĩ là chính phủ hỗ trợ y tế cho dân triệt để, không phải họ tốt gì đâu, mà bởi vì lúc người dân đi làm đóng thuế. Cho nên ba cái dụng cụ y tế cực tốt mà được hỗ trợ với cái giá cực rẻ, thậm chí cho không. Mà nó đâu ra? Tiền của you hỏi đó you đóng thuế you nhớ không? Giờ tui lấy ra tui lo cho you. Mà có những cái ông tàn tật cao cấp thì ổng chống được một thời gian ổng chuyển qua loại này, rồi ổng chuyển được thời gian cái loại hai chân qua loại 4 chân, 4 chân chuyển qua xe lăn. Những cái mà không xài nữa, nếu trong bệnh viện thì người ta sẽ chuyển cho người khác, nếu trong nhà chả thì đành phải cho. Thế là tiệm đồ cũ nó nhiều vô thiên lủng, nó nhiều lắm. tui nhìn nó mà tui thấy nó nhiều quá mà nó tốt quá, nó mới tinh à, tôi nghĩ “cái này có xài được không ta?” tôi vừa nghĩ cái huệ nó lên liền. nó có 2 cái que, cái trên để chống cái nách, cái que dưới để chống cái này. Tôi mới mua về, Nó bán có 50 xu một cây, tôi về tôi cưa cái trên, nó còn lại cái dưới. Cái dưới là cái cầm mà cái trên là để luôn vô. Mà của Thụy Sĩ là nó đề Swiss made, aircraft grade aluminium mà swiss made, tức là nhôm máy bay đó. Mà trẫm thấy nó rẻ quá, trẫm làm 8 cây. Coi như tui để đó mà biết mấy người không biết nói sao nhiều vậy

sur. Tui nói để đó đi có bữa xài. Và một ngày đẹp trời kia, có nguyên một đám quân nguyên từ bên Đức nó ghé qua học giáo lý, rủ đi rừng, tự nhiên nói có cái gậy ngon à. Kêu vô đây ta phát cho tui bầy đưa một cây, Trời ơi, nó kêu “cái này, sur ơi đại trí huệ mới nghĩ ra!” cầm vô cùng vừa tay vô cùng vừa tay mà chắc lắm, very stable, stable lắm, nhôm dày vậy nè, aircraft grade, ngon lắm. Tuy nhiên, khi mà tui chế qua cây gậy thì tình hình nó khác, chứ nếu mà là cây nặng thì nó ghê lắm. Nhà tui nó âm u, không khí nặng nề lắm. có hai thứ mà tui sợ, một là chân giả, hai là nặng, ba là răng giả. Vô nhà tắm mà mình gặp cái ly nó để cái răng mà nó để vừa huýt gió vừa đánh răng mình ngại lắm. Thì Tâm Tứ nó giống như nặng của người bị thương vậy đó. Tôi không biết sức khỏe của anh ra sao mà tên nào mà nó còn xài cái này là mình thấy thằng đó không thọt mà mình thọt đó. Cho nên là. Có biết thọt không? Cà thọt, cà nhắc. thì muốn cho nó mau mà nó lâu quá. Hết pin rồi nè. Tháo bớt cục ra. Ờ nghỉ sớm cho bà con khỏe./.

Thiền Duyên và Đạo Duyên

Các vị để cái note riêng của Thiền duyên. Rồi tôi nói cho bà con nghe nó quan trọng đến mức nó chiếm một phần riêng trong đây và nó hơi rời nên tôi cũng không nhớ phải coi sách. Rồi. Các chi thiền nè. Tâm á là đối trị, Biết đối trị không? Đối trị cái gì?

1/ Tầm đối trị Hôn thụy (buồn ngủ). Tầm chứ không phải Trâm. Ai mà nói Trâm thì khỏi học đi, tới giờ này còn Trâm. Tầm là đối trị hôn thụy. Cái ông áo xanh hồi khuya ông không biết nhiều cái chỗ này ông phải ghi cho kỹ nè. Ghi xong về đót ra trộn nước đường uống. Cái này quan trọng lắm tôi không có đùa.

Chi Tầm hôm qua mình nói rồi đó, đối trị Hôn thụy.

Tứ đối trị Hoài nghi.

Còn Hỷ đối trị Sân tâm, Tâm sân á. Có ông hòa thượng đó, trong chùa có cô hay gây lảm, gây gổ á, bữa đó có mấy cô Phật tử vô nói chuyện hòa thượng xong, giữa đám đông hòa thượng nói “ở đây ai có mua xe mà nhà không có parking gửi cô này nè, bởi vì cái sân cỏ rộng nhất chùa ni” nghe hiểu không? Ai mua xe mà nhà không có chỗ đậu á, gửi cái bà này nè. Ai cũng dòm hết tron mà bà cũng không hiểu nữa. “Sao vậy thầy?” “Sao vậy thầy?” “Bởi vì nguyên cái chùa này không có cái sân nào mà rộng bằng sân nhà cô hết” vậy mà bà bót á. Giỡn vậy mà bà bót á. Tôi hay kể bà con cái chuyện mà ông hòa thượng đối chuông á. Có nhớ không? Ông nói “Bà con cái chùa này tu hành như này chắc phải đối chuông” thì họ nói “Chuông được quá mà thầy”, thì Thầy nói “Không, Chuông lớn đánh nghe “boon” mà chuông nhỏ đánh nghe “chen”, Bon với Chen không có tu được, bây giờ phải đúc cái chuông khác, làm sao mà mỗi lần đánh nghe “buông” “buông” nó mới tu” nó nghe rồi nó không có gây lộn nữa. Ông giỡn giỡn vậy đó “Giờ cái chuông chùa này ám Phật tử ai cũng hư hết tron rồi. Chuông lớn thì bon mà cái khánh thì chen, bon chen bon chen”. Rồi. Hỷ nó đối lập tâm sân. Cái này quan trọng lắm nha. Tôi muốn quý vị. Tôi có quyền quên

nhưng quý vị phải thuộc lòng. Bởi vì quý vị đâu có làm gì, đâu có cần nhớ nhiều, nhớ bấy nhiêu đây thôi.

Lạc đối trị Trạo hối. Còn Định đối trị Tham dục. Tham dục tức là đam mê trong vật chất, còn trạo hối là ray rứt về những gì đã làm hoặc chưa chịu làm.

Năm chi thiên này rất là quan trọng. Rồi, xuống dòng, ghi cái note tiếp theo.

2/ Tâm bị tham dục giống như nước bị pha màu.

Tâm đang sân hận giống như nước bị nấu sôi. Mình có thể viết tắt có biết không?

Tâm bị hôn thụy giống như nước bị rong rêu.

Tâm bị trạo hối giống như nước bị gió thổi, giống như nước bị gợn sóng.

Tâm bị hoài nghi giống như nước bị cặn cám. Biết cặn cám không? Nó li ti li ti mà cà quợn cà quợn là cặn cám. Xong chưa? Chấm. Một thau nước bị 5 cái này thì không thể soi mặt được. Hiểu không? Thì cái Tâm bị ám bởi 5 triền thì mình cũng không thể soi rọi được gì hết.

Nhớ: Mỗi chi thiên đối trị cái gì? Tâm bị các triền cái chi phối giống gì?

Rồi, bây giờ học tiếp. ghi cái note thứ ba.

3/ Người bị tham dục chi phối, họ giống như người mắc nợ. Khoan. Người tham dục nhiều giống kẻ mắc nợ. Cô này học được mấy ngày rồi cô? Tôi hỏi có lý do, vì nếu mà học lâu thì

cô phải chép lại bài, phải ghi chép nhiều lắm, nếu mới học ngày hôm qua thì khỏi chép. Có nghĩa là cô đã may áo dài rồi thì tôi kêu cô may thêm quần, còn này cô mới có cái xà lỏn à, khỏi may. Không hiểu nói giờ không hiểu. Tôi đi học là tôi hỏi rõ ràng lắm. Cái em mà góp phần chen lẫn thì tôi không cần quan tâm. Có cái thằng lính, ban đêm nó đi ghé nhà nhà quê nó ngủ qua đêm. Mà bà chủ nhà bả kẹo quá đi. Nó đói quá, nó gợi ý bả nó nói “Chiều vậy rồi bác ăn cơm tối chưa?” bả nói “Già, không ăn”. Hỏi bả lòng vòng lòng vòng bả không có lộ ra cái môi nào được để mời khách, thằng lính nó nằm ôm bụng cuối cùng đói quá chịu không nổi, nó nghĩ ra một cách. Nó nói “Bác cho con mượn cái nồi” mượn cái nồi đâu có tồn cái gì đâu, đưa cái nồi. Chả ra ngoài lu múc miếng nước vô, nước xong rồi ảnh mới hái mấy cái lá rau thơm ảnh bỏ vô. ảnh ném ném “ngon quá” trong ba lô ảnh có cái rìu. Ảnh lấy cái rìu rửa sạch dứt vô cái nồi đang sôi á, xong rồi mới “Ngon quá! Bác cho con xin nắm gạo nữa là tuyệt!” Có hiểu không? Bả cho nắm gạo. Ảnh nấu một hồi gạo nó như xong xuôi ảnh nói “cái này có xíu bột nêm là ngon á, tôm khô cũng được” Bả tò mò. Bả nghĩ cái nồi nấu có một chút mà ảnh kêu ngon, ảnh xin nắm gạo nữa, thì rồi xin chút tôm khô. Bả tò mò quá, bả cũng cho nắm tôm khô. Ảnh nấu xong thì ảnh rút cái rìu ảnh rửa ảnh cắt. Thì nó được nồi cháo rồi. Hiểu không? Thì nó mời bả ăn. Bả ăn tức quá, cả đời, cả đời mới được ăn cháo rìu, “không ngờ cái rìu mà đem nấu nó ngon như vậy”. Ảnh ăn xong ảnh nói “thưa bà không có rìu cái gì hết á. Cháu xin bà gạo bà không có cho, thì cháu mới bày ra cái vụ dứt cái rìu rồi rắc rau thơm đặng bà cho gạo rồi...” Bây giờ hiểu chưa? Ôm nhách mà lạnh ăn mặc chi mỏng lét vậy rồi ngồi run. Rồi. cái món cháo rìu, giờ hiểu cái sâu sắc của câu chuyện đó không? Có nghĩa là khi ta bị thiếu thốn thì ta có nhiều

cách xoay xử lắ. Khi mình biết Phật Pháp mình dở, mình ngồi thiền dở thì mình cách mình bổ sung mấy cái đó. Hiểu không? Ví dụ bây giờ, ít ra mình muốn tu mà mình dốt quá thì sao. Nghe nói đâu có khóa thiền, có người họ mặc cảm họ nói tôi dốt quá tôi biết cái gì mà thiền. Sai. Cứ đi. Vô trong đó coi cái tên nào mà nó tốt bụng mình xáp vô mình hỏi. Hiểu không? “Thiền là sao vậy?” thì bà nói vậy, giống như mình có cái nồi với cái riu thoi, chớ mình không có cái gì hết. Hiểu không? Thì bắt đầu mình mới xin thêm nắm gạo, tơm khô đồ thêm, chứ còn mà xin bà nguyên nồi cháo đời nào bà cho. Có hiểu không? Cái sâu sắc của câu chuyện nó nằm chỗ đó. Ở đây nhiều người tưởng tôi kể chuyện tào lao. Chuyện đó nó rất là sâu. Cái chuyện mà mấy người hạn chế bằng cách trùm cái bao đó, nhiều người tưởng chuyện bậy, nhưng mà không phải đó là chuyện hiểu lầm. Mà trời ơi, nói gãy lưỡi, không có hiểu. Cái chỗ này mai một gọi là seafood center. Rồi.

Người tham ái nhiều giống như kẻ mắc nợ. Tại sao vậy? Nghe. Người mắc nợ chuyện quan trọng nhất phải làm là gì ta? Các vị có đồng ý với tôi là các vị thích càng nhiều thì càng vị phải làm đủ cách để mà thỏa mãn cái thích, đúng không? Vậy có giống mắc nợ không? Tự nhiên, trưa nắng vậy nè, một là đi làm hai là ở nhà, làm vườn, hoặc đi ngủ, hoặc ngồi thiền, hoặc coi sách sướng vậy không chịu. Mà nắng chang chang vậy, mà đi đậu xe vô cái mall nào đó bắt đầu, trời ơi lục lạo thích lắ, mua được cái gì đó mừng lắ, về đâu có mặc, nhiều khi cái receipt, cái giá còn đó, treo trong closet, bữa sau đi nữa. Cái đó Phật tử họ nói cho tôi biết á chứ tôi đâu có mua. Cho nên người tham dục nhiều họ giống như kẻ mắc nợ. Ăn rồi cứ lo trả nợ. còn người

tham dực nhiều, ăn rồi cứ lo tìm cách mà thỏa mãn cái thích của mình. Xong chưa?

Cái thứ hai, Người bị sân tâm nhiều giống người bị bệnh mất khẩu vị, bị loss appetite. Biết cái đó không? Tại sao? Tại sao người tâm sân nhiều giống như người bị mất bị loss appetite? bởi vì khi bị loss appetite thì mình ăn cái gì cũng không ngon. Còn cái người mà bực mình họ đi đâu cũng không có vui. Biết cái đó không? Hiểu không? Ví dụ này rất là sâu. Mà học giáo lý mình mới thấy, không học - uổng. Nhiều người họ nói, không học - khỏe. có thằng nhỏ 4 tuổi nó thấy má nó tập thể dục á. Nó hỏi má nó tập thể dục làm gì vậy mum? Má nói: Tập để khỏe, mà tập như mum này, mà quơ quơ tay. Nó cũng quơ quơ tay nhảy nhảy hồi nó ngồi sụp xuống, nó nói “Khỏe quá”. Má nó nói “Mày tập nhiều đó mà khỏe gì?” Nó nói “Khỏe nhờ không có tập” Nó mập ú à, cái chân nó có chút xíu, nó quơ nó mệt quá, tay có ngán mà nó đâu có làm gì được. nó quơ hồi ảnh ngồi sụp xuống, má nó nói “Mày tập nhiều đó mà khỏe gì?” “Khỏe là giờ khỏi tập nữa” cái câu chuyện nó rất là sâu. Có hai cái khỏe, cái khỏe thứ nhất là nhờ mình siêng tập cho nên mình có sức khỏe nên mình khỏe, cái khỏe thứ hai là mình không làm gì hết cho nên mình khỏe. Máy cái tào lao đó mà các vị biết tôi nhìn cái giống gì cũng thấy Phật pháp trong đó, còn các vị nhìn Phật pháp mà thấy Đời trong đó. Cõi kinh mà thấy tả cõi trời Đạo Lợi bắt đầu đi shopping, thấy trong đó nói chư thiên mặc áo đẹp á, rồi coi thấy kinh mà tả địa ngục thì chạy đi mua máy lạnh. Nó rầu lắm. Rồi coi kinh kể bà Visakha chạy đi mua nữ trang. Toàn là tầm bậy không à. Mà tôi lại khác, tôi đọc cái tầm bậy tôi thấy đạo trong đó. Còn quý vị đọc đạo các vị thấy tầm bậy trong đó. Tùy mình thôi. Cái đó có thiệt. Cho nên cái người mà

tham dực nhiều thì họ sống giống người mắc nợ. Có đúng không cái đã? Thích tùm lum thì ăn rồi cứ lo trả nợ, trả cho cái gì? Trả cho cái mê thích của mình á. Thứ hai là cái người nhiều tâm sân, nhiều cái bất mãn thì họ sống giống như người bị bệnh mà mất cái khẩu vị. Không hiểu hả? tôi nhìn mắt là tôi biết không hiểu. Cái người mà mất khẩu vị giờ cho họ ăn thịt rông họ cũng không thấy ngon. Cho nên nhiều người bị bệnh họ cạo lưỡi có biết không? Còn cái người mà tánh hay sân si không có bao giờ họ vui hết á. Họ đi đâu họ nhìn, ra biển họ nói “mênh mông quá” lên núi họ nói “cao chóng mặt quá” vô rừng họ nói “rậm rạp quá” ra phố họ nói “ồn ào quá” đào lỗ nhét xuống dưới nằm mới yên á. Cái loại người đó tôi gặp rồi. Tôi đã gặp người đó bên Châu Âu. Cái gì cũng vậy hết. Bánh mì mà không có giòn thì nó nói “bánh mì giống cái nùi dẻ”, mà nướng giòn nó nói “ăn rớt tùm lum”. Chịu nổi không? Giòn á nó nói ăn rớt tùm lum mà không giòn nó nói giống cái nùi dẻ quý vị thấy chịu nổi không? Tức là cỡ nào nó cũng nói hết tron. Rồi ném ném thì nó nói, lạt quá, mặn quá, có bữa ném vừa nó nói “bữa nay khác hôm qua” cũng giận nữa. Có hiểu không? Là nó giận suốt mùa thu cách mạng như vậy. Cho nên người nhiều tâm sân giống như người bị bệnh mất khẩu vị. Ví dụ quá hay. Sẵn tôi nói luôn, người nhiều tâm sân mà đi tu thiên khó lắm biết không? Chỗ ở không vừa ý, khí hậu không vừa ý, thầy bạn không vừa ý, chỗ ngồi không vừa ý, muông nĩa không vừa ý, cái ly tách không vừa ý, đường kinh hành không vừa ý, lên lạy phật nhìn cái tượng không vừa ý, cuối cùng chỉ có nước lên máy bay là vừa ý. Đi về, chứ học sao nổi. Mà cái loại người đó tôi gặp nhiều lắm. Quý vị thắc mắc sao tôi gặp nhiều, bởi vì tôi sống với người dung mà. Có ngày cái mặt nó giống như táo bón vậy đó. Nó giận nó bực đủ thứ chuyện. Cái loại đó mà gặp Phật chưa chắc

họ vui, họ nói “hào quang chói quá!” Khô vậy đó. Tới Phật họ cũng không tha nữa. Tới ngồi gặp Phật nói “hào quang chói quá!”

Cái người sống nhiều trong hôn thụý đó thì họ giống người bị giam trong ngục tối. Biết ngục tối không? Hôn thụý là gì? Hôn thụý là buồn ngủ nè, lười biếng, cái người mà bị giam trong ngục tối hình như họ lừ đừ đúng không ta? Hiểu chữ “lừ đừ” không? Cái người thấy trời xanh, mây trắng, nắng vàng active này nọ, còn có người họ sống nhiều với tâm dã dượi, thụý động, lười biếng giống như người bị nhốt trong nhà giam tối vậy đó. Hôn thụý á. Họ không thấy cái gì hết. Có hiểu không? Các vị về tự nhốt mình trong phòng là biết. Kỳ lắm. Nó kêu “tối như hũ nút” á.

Rồi, tiếp theo. Người bị trạo hồi là giống tâm trạng của người nô lệ. cái người bị trạo hồi nhiều thì tâm trạng giống người bị nô lệ. Có nghĩa là sao? Người nô lệ ăn rồi phải nhìn mặt chủ để mà, mặt chủ buồn vui, để mà liệu bề sinh hoạt, có đúng không ta? Có hiểu cái đó không? Có nhiều người nói Con chưa làm nô lệ con không biết, là cách nói tào lao. Có nhiều chuyện mình không cần trải qua mình cũng biết. Mình đâu có cần cụt tay mình cũng biết cái người cụt tay nó khô, đúng không? Như có một lần, một phóng viên ở New York thấy một thằng cụt tay mà nó nhảy tung tung hỏi anh có gì vui? Nó nói “Ngựa gãi không được, vui cái gì!” Thật ra đó là câu chuyện cười, chứ sao không biết. Có nghĩa là người họ bị sống trong tâm trạng ray rút ăn năn mấy chuyện cũ cả đời là giống như người nô lệ. Hiểu không? Mỗi lần nhớ câu chuyện cũ lòng không yên, cứ ray rút, tại sao chuyện đó mình không chịu làm? Tại sao mình lại làm chuyện đó? Tại sao mình lại nói câu đó? Tại sao câu đó mình

không chịu nói? Tại sao mình lại có suy nghĩ như vậy? Tại sao chuyện như vậy mà mình không nghĩ ra? Hiểu không? Suốt ngày giống như người nô lệ sống phải nhìn mặt chủ, còn cái tên này, nó suốt ngày nó sống ray rứt bởi những ám ảnh. Mà tôi nói rồi, lỗi lầm cũ mình chỉ nên nhớ để xem nó là bài học rút kinh nghiệm thì là tốt, nhưng nếu mình nhớ chuyện cũ, vết thương lòng tiếp tục rỉ máu thì không nên. Hiểu không? Quên được thì quên. Hiểu hả? Nhớ để mà rút kinh nghiệm thì tốt, còn nhớ để mà ray rứt thì không nên, để mà chảy máu vết thương lòng thì không có nên. Mà nói vậy, nhiều người họ không có hiểu, họ không phân biệt được hai chuyện đó. Họ không phân biệt được cái chuyện: Lấy làm lỗi làm kinh nghiệm và lấy làm lỗi làm vết thương, họ không phân biệt được chuyện đó. Các vị có làm được chuyện đó không? Được chứ. Số bà số khổ. Nói số khổ tôi nhớ cái chuyện cái bà coi bói, “Trời ơi, tôi khổ quá, Thầy coi bao giờ tui bớt khổ”, nói “bà mười năm nữa mới hết khổ”, bà nói “lúc đó tui giàu hả?” Bà nói “không, lúc đó bà quen rồi”. Cho nên, có hai trường hợp bớt khổ: Một là nó sướng hơn, là bớt khổ. Trường hợp thứ hai, khổ hoài nó quen cũng bớt khổ. Lạ lắm. Tôi gặp mặt quý vị là tôi muốn giỡn à. Các vị đã làm thay đổi tôi các vị có biết không? Nhiều khi tôi cũng ray rứt là tại sao tôi đã quen với những người mà tôi đánh mất cái tôn nghiêm của tôi.

Rồi, tiếp theo. Người sống nhiều với hoài nghi thì họ giống như kẻ bị lạc đường? Người lạc đường thì sao ta? Khổ lắm, không biết queo đâu. Tôi nhớ có lần ông Socrates ngồi bên lề đường, có cái ông đi ngang ông hỏi “ở đây ra chợ bao xa?” Socrates không trả lời. Hỏi thêm câu nữa, tưởng socrates điếc “Ở đây ra chợ bao xa?” ông thấy bực bội, ông đi. ông đi được mấy bước,

Socrates quay lại nói “Khoảng nửa tiếng”, Hỏi “sao hồi nãy không nói”, nói “ Tôi phải coi ông đi nhanh hay chậm tôi mới nói được”. Có hiểu không? Thấy có thằng chăn trâu nó ngồi bên bờ suối, Ngài hỏi “đây qua bên suối sâu không cháu?” nó nói “cỡ này” ông thấy lạ lắm ông không tin, ông bước xuống, nó tới cổ ông, ông nói “sao mà cháu gạt bác” thì nó nói “ ông nhìn con vịt coi, tới đây à” Có hiểu không? Nên nhiều khi mình không nên tin con mắt của mình. Có nhiều người hỏi tui “Sur con học Pali chừng nào đọc được” tôi mới nghe câu chuyện đó, tui coi cô học kiểu nào, chứ cái mặt cô nãy giờ chắc hai chục năm á. Hiểu hả? Chậm quá.

Như vậy thì mình đã học mỗi triền cái nó có tác dụng như thế nào trong cái đời sống tâm linh của mình. Đúng không? Xin lỗi, Chi thiền nó đối trị với triền cái nào, mà triền cái là năm cái phiền não căn bản của chúng sinh. Căn bản là sao? Căn bản chữ căn có nghĩa là gốc, bản có nghĩa là gốc, căn bản có nghĩa là cái thấp nhất đúng không, là cái nền đó. Căn bản là cái nền. Mà tại sao gọi phiền não nền? Bởi vì năm phiền não này là năm phiền não dành cho người thấp nhất mới có, chứ người cao cấp họ không có cái này, họ có cái khác. Sẵn nói ở đây, tôi phải nói thêm một chuyện động trời nữa. Đó là, ngày ta chưa biết Phật pháp, ta chỉ biết trốn khổ tìm vui, biết chạy theo cái gì mình thích và chối bỏ cái mình ghét. Đúng không? Khi mình biết đạo ba mớ rồi, thì mình chỉ đi theo cái thiện và bỏ cái ác đúng không? Nhưng mà theo một chút nữa thì mình thấy ra rằng, có những điều mà trước đây mình thấy là thiện thì bây giờ mình vượt qua nó để đến một điểm khác cao hơn. Hiểu hả? chứ còn cái người mà hạ căn độn trí là họ làm được cái gì hay hay là cả đời họ ôm chặt lấy nó. Khi mình ôm chặt cái gì thì mình không

thể đi xa được. Đúng không? Khi ta thử nắm chặt một thứ thì cái ta có được chỉ là trong nắm tay. Và hãy nhớ câu thần chú này:

“Cái trong nắm tay luôn nhỏ hơn cái trong vòng ôm. Mà cái trong vòng ôm luôn nhỏ hơn cái trong tầm mắt. Mà cái trong tầm mắt luôn nhỏ hơn cái trong suy nghĩ.” Có hiểu không? Cái số đất, cái số nhà đất, cái diện tích đất mà tôi mua được trong tầm mắt nó hẹp hơn cái diện tích đất mà tôi có thể nghĩ đến. Tôi có thể mua tới 5000 mẫu ở 5 châu đúng không? Còn đàng này cái số đất tôi có thể mua trong tầm mắt nó ít hơn đúng không? Như vậy thì “Cái trong nắm tay ít hơn cái trong vòng tay, cái trong vòng tay ít hơn cái trong tầm mắt, cái trong tầm mắt nó ít hơn cái trong đầu” mà cái đầu đưa nào suy nghĩ nhiều, rộng thì nó lại nhiều hơn đưa suy nghĩ ít. Đúng không? Thì lúc đó quý vị mới thấy “à thì ra đó giờ mình khoái cầm không” Hiểu không? Nó rất là quan trọng. Cho nên, Bồ Tát á, Bồ Tát muốn thành Phật tổ á, Bồ tát có những cái đặc điểm rất là xuất sắc sau đây. Thứ nhất, Bồ Tát đã được thọ ký có 3 đặc điểm:

Thứ nhất, là Bồ Tát luôn luôn hướng tới cái tốt hơn, a better world. Bồ Tát luôn luôn hướng tới better world. Cái này rất là quan trọng. Tại sao quan trọng? Bởi vì người tầm thường nó được cái gì là nó khư khư cái đó, có hiểu không? Nó thấy cái đó là số 1 nó không có đi xa được. Người bình thường có tiền nghĩ là số một. Bồ Tát nói “Không. Có tiền không có bánh bằng dám đem tiền cho”. Hiểu không? Có tiền không có sang bằng dám cho tiền. Hiểu không? Cái đầu Bồ Tát nghĩ như vậy. Rồi khi Bồ Tát bố thí, Bồ Tát nghĩ “có cái nó hơn cả bố thí”. Bố thí là cho tài sản, bây giờ buông hết để đi xuất gia là cho cả cuộc đời, bỏ cả cuộc đời hiểu không? Chưa hết, bỏ cái khó bỏ đó là

bỏ cả những cảm xúc riêng tư. Trước đây thích này ghét kia, bây giờ Bồ Tát bỏ luôn, Bồ Tát làm cái khó làm, cho cái khó cho, nhịn cái khó nhịn nên Bồ Tát sau này thành Phật được cái khó được. Còn mình thì cho cái khó xài và nói cái khó nghe nên trở thành người khó ưa. Có phân biệt được mấy cái khó này không? Cho cái khó xài là sao? Cho đồ dỏm không à. Rồi nói cái khó nghe, nói xóc họng không à. Rồi ra người này ra người kia. Rồi trở thành người khó ưa. Cho nên sáng không ai tới hết. Cái đặc điểm của Bồ Tát đầu tiên là Luôn luôn nghĩ tới cái tốt hơn, để lìa bỏ con người cũ của mình. Có hiểu không?

Cái thứ hai của Bồ Tát là gì? Bồ Tát là người có khả năng buông bỏ rất tốt. Đây là một cái khả năng mà người bình thường khó mà có được: Khả năng buông bỏ. Mà cái thứ nhất, cái thứ hai nó có quan hệ với nhau không ta? Có quan hệ không? Khi mình muốn hướng tới cái tốt hơn thì mình phải có khả năng buông bỏ cái cũ. Hiểu không? Mà đa phần chúng ta không có khả năng này. Thấy đồ đẹp thì muốn tha về nhưng không có khả năng liệng cái đồ rác. Có cái này không ta? Tôi thấy hình như hơi nhiều. Thấy ba cái tượng phật Phúc Lộc Thọ pha lê muốn tha về, ba cái hộp bánh Tây bằng sắt á, để đó, giấy báo cũ, để đó, giày dép cũ để đó, mà Gucci Chanel vẫn mua về phặp phặp phặp phặp mà mang rồi, mang banh đôi dép rồi mà cái hộp không dám dzục. Tôi thấy hơi bị nhiều. Cho nên Bồ Tát thì khác. Bồ Tát luôn nghĩ tới cái tốt hơn nhưng mà Bồ Tát cũng có cái gan bỏ đi cái cũ. Hiểu không? Bởi vì Chúng ta nhớ thế này, Đời sống chúng ta toàn bộ đời sống chúng ta chỉ nằm trong hai động từ “thêm” và “bớt” thôi. Có hiểu không? Để muốn khỏe thì ta nên thêm một số và bớt đi một số. Khỏe á. Nhan sắc cũng vậy. Muốn cho nó đẹp thì mình nên thêm một ít cái gì đó và bớt đi

một ít cái gì đó, có đúng không ta? Bớt cái gì để đẹp? Nhang, mụn rồi ba cái đòi mỗi bớt nhưng mà dzộng ba cái phần son dữ dội vô. Rồi thân thể mình từng xẻo chỗ nào cần phình chỗ nào cần tóp thì thêm bớt đúng mức cho nó đẹp, hiểu không? Cái đó gọi là lãg trì hay từng xẻo. Còn nếu xài cái từ nôm na gọi là “lúc lắc”, bò lúc lắc á. Rồi. Như vậy thì Bồ Tát phải có khả năng đó. Khả năng, Một là khả năng luôn luôn hướng tới cái tốt hơn, thứ hai là phải có khả năng lia bỏ cái không cần thiết. Và, cái thứ ba, là Bồ Tát luôn luôn phá nát tất cả những cái gọi là vách ngăn. Bồ Tát không có chấp nhận vách ngăn. Bồ Tát đã được thọ ký á, có điểm đặc biệt đó, Bồ Tát không có chấp nhận vách ngăn. Có biết vách ngăn không ta? Vách ngăn là gì? Từ cái đời sống của một người hưởng dục, Bồ Tát thấy năm thứ vật chất đó là vách ngăn, Bồ Tát bỏ đi tu thiên, đác sơ thiên. Bồ Tát thấy Sơ thiên nó không phải là số một, Bồ Tát bỏ cái sơ đó Bồ Tát lên cái nhị. Hiểu không? Và cuối cùng đác tới Phi tướng phi phi tướng, Bồ Tát vẫn thấy đây là vô ngã, vô thường, tại vì chưa đủ duyên chứng Phật thì Bồ Tát đành phải chấp nhận cái đó thôi. Chứ trong lòng Ngài vẫn hiểu cái này không phải là cái tốt nhất. Hiểu không? Đó là nói về Thiên Định. Nói về học. Bồ Tát khác mình ở chỗ là Bồ Tát không bao giờ thấy học như vậy là đủ. Có hiểu không? Còn mình thì khác, mình thì “vậy giỏi rồi” đi đâu nghênh ngang nghênh ngang. Bồ Tát thì không. Bồ Tát suốt đời là người học trò rất là hiếu học. dầu bản thân Ngài là bậc Đại sư của thiên hạ, nhưng đối với riêng Ngài, Ngài luôn tự thấy mình là một người học trò hiếu học thôi. Hiểu không? Có hiểu cái vách ngăn đó không? Có nghĩa là không có giam nhốt mình trong cái. Nãy nói về Thiên, giờ nói tới kiến thức, cái thứ ba là Đức hạnh. Bồ Tát không bao giờ tự nhốt mình trong một cái sự hài lòng nào hết. Câu thứ ba, viết như vậy: Bồ Tát không bao

giờ tự nhốt mình trong một cái sự hài lòng nào hết, về đức hạnh, về thiên định, về trí tuệ, về kham nhẫn, về kiến thức Bồ Tát không có tự giam nhốt mình vào bất cứ một thành tựu nào hết, bất cứ một sự hài lòng nào hết. Và cái cuối cùng, liên quan tới tình cảm. Các vị có đồng ý với tôi, tất cả chúng ta đều bị giam nhốt trong thế giới tình cảm không? Mình chỉ thương được người thân của mình thôi. Có không ta? Mình chỉ thương được tâm thân của mình, gia đình mình, người thân của mình, và phía trên đó mình bị nhốt cái gì? Ví dụ như đàn ông chỉ thích người đẹp thôi. Người đàn ông chỉ thích người khác phái thôi. Còn mấy anh đồng tính ảnh chỉ khoái người nào một phe với ảnh thôi. Hiểu không? Nhưng Bồ Tát thì không. Bồ Tát không có giam nhốt mình trong tình cảm. Có nghĩa là Bồ Tát không có dừng lại ở tình cảm gia đình, tình cảm dân tộc, đất nước, đồng hương, đồng chí, đồng bào, hiểu không? Mà đối với Bồ Tát, tất cả ai cũng là người dễ thương và đáng thương hết. Hiểu không? Người tốt là người dễ thương mà người xấu là người đáng thương. Thánh Gandhi nói: Điều xấu là cái đáng ghét nhưng người xấu là người đáng thương. Có hiểu không? Hate the sin but love the sinner, có biết chữ đó không? Hãy ghét điều xấu nhưng hãy yêu người xấu. Trên đời này người xấu là người đáng thương và người tốt là người dễ thương. Như vậy trong cái nhìn của một vị Bồ Tát tình thương của Ngài không bị vách ngăn. Như vậy thì, kiến thức đối với Ngài không có vách ngăn, Thiên Định không vách ngăn, Đức hạnh không vách ngăn và tình thương không vách ngăn. Đó là đặc điểm của Bồ Tát. Các vị có nhớ được ba cái đó không?

Một, là luôn hướng tới cái tốt nhất.

Hai là khả năng buông bỏ rất tốt.

Ba là luôn xóa bỏ mọi vách ngăn.

Ngài là như vậy đó. Nói tới Bồ Tát phải là countless, unlimited. Đó là Bồ Tát. Tinh thần đó gọi là tinh thần A-di-đà ở nghĩa nguyên thủy. khổ thay, nhiều người không hiểu cái này, họ bèn hiểu A-di-đà là somebody, somewhere. Hiểu không? Cái đó là sai. Chữ A-di-đà phải hiểu như vậy đó. Và một chữ nữa, đó là khi mình niệm Phật mình có nghe chữ “Mô Phật” không? Các vị có nghe người ta niệm “Mô Phật” không? Là niệm một Đức Phật, mà Namo Buddhnam đó là Con xin đánh lễ tất cả chư Phật. Hiểu không? Cái chữ “Mô Phật” nó có hai cách viết: có nghe chữ “Mô Phật” không cái đã. Cái chữ “Mô Phật” có hai cách viết, có hai cách hiểu: Namo Buddhaya là con xin đánh lễ Đức Phật này nè, Phật Thích Ca Mâu Ni nè, namo buddhaya, nhưng mà Namo buddhanam là con xin đánh lễ hết, tít tòn tít tất tần tít. Hiểu không? Đó là một. Cho nên, có một vị hòa thượng ngoài Huế đó, Phật tử vô gặp hòa thượng nói “Mô Phật”, Hòa thượng nói “Phật mô?” rất là hay. Bởi vì “Mô Phật” hòa thượng hỏi “Phật ở đâu” có nhiều người không hiểu tưởng hòa thượng giỡn, còn nói “con chào hòa thượng, hòa thượng chọc con” hòa thượng nói “không, phật mô” thì “phật trên bàn thờ” “Sai, phật mô là khi nào trong lòng con nó có cái thiện niệm thì phật có còn thiện niệm mất có là phật niết bàn” hiểu không? Con chào thầy mà trong lòng con có Phật không hay là Phật niết bàn rồi. Có hiểu không ta? Cho nên nói “Mô Phật”, cái hỏi “Phật mô?”. Từ đó về sau đó là một pháp môn rất là nổi tiếng, và mọi người đồn với nhau là “Mô Phật” niệm không hay bằng “Phật mô?” có hiểu cái ý nghĩa đó không? Nó sâu dữ lắm, rất là sâu, vô cùng vô cùng sâu. “Mô Phật” chỉ là con lạy phật, nhưng “Phật mô?” là Phật trong lòng con hiện giờ ở đâu? Có hiểu

không? Cho nên, cái chữ niệm phật, cái chữ “Mô Phật” có hai từ: “Mô Phật” mà là Namo Buddhaya là con xin lạy một vị Phật. mà “Namo buddhanam” là con lạy hết, con lạy hết tất cả chư phật. Cho nên, từ đó mới ra cái câu niệm này “Namo Amitabuddhassa hay là buddhaya” thứ hai là “Namo Amita buddhanam”. Khi nào mà niệm “Namo amita buddhassa” hay là “Namo amita buddhaya” nó có nghĩa là con xin lạy ông Phật Di đà cõi Tây phương á, hiểu không? Nhưng khi niệm “Namo amita buddhanam” là con xin lạy vô lượng Chư Phật, vì amita có nghĩa là “countless” mà người ta không biết cái này, người ta bèn cứ “amita” không à. Họ tưởng là có một bậc tên là Amita mới đui á. Hiểu không? Do cái nhận thức của mình. Bây giờ hiểu chưa? Bây giờ ôn lại nha. “Namo buddhaya” là con xin lạy một Đức Phật này nè, Đức Phật Bổn sư của con á. Mà khi “Mô Phật” mình dịch số nhiều “Namo Buddhanam” là con xin lạy hết ba đời mười phương, con lạy sạch sành sanh không có sót ai hết. nha. Rồi qua tới niệm A-di-đà. “Namo amita buddhaya/ buddhassa” có nghĩa là con xin lạy cái Đức Phật Di đà mà ở cái cõi Tây Phương mà cách ta là mười vạn ức sa bà, mười vạn ức thế giới về phương tây nhớ không, có nhớ cái vị tiếp dẫn đạo sư đó không? Khi mình niệm câu này là mình chỉ lạy một Phật đó thôi, mà Phật đó thì chỉ có Phật giáo Bắc truyền, Phật ra theo nguyên thủy là symbol không phải somebody. Có hiểu symbol với somebody nó khác nhau như nào không? Hiểu hả? Bởi vì symbol là nó là personalization for something, stands for something. Ok? Rồi cái “Namo amita buddhanam” là con xin đánh lễ vô lượng chư Phật. Chư Phật nhiều tới mức đếm không được. Nhưng mà nó xui là bà con không có được học kinh điển gốc. Bà con cứ đi vòng vòng vòng vòng bên ngoài uống nước cặn ăn cơm nguội mà nói thì giận, mà nhiều người rồi đây sẽ

mướn du đấng chém tôi, tại vì tôi phanh phui mấy cái này ra nó hết linh rồi. người ta gọi là giải thiêng và giải ảo đó. Có nhiều cái chuyện mà mình, chẳng hạn như ngày xưa có những cái chùa bên tàu lâu lâu tưng tiêng, chùa quê đó, thông báo là: “đêm qua trụ trì nằm mơ Phật báo là ngày mai Phật hiện trước chùa” ta nghe ta tò mò lắm. Thì đêm đó, ông trụ trì ông mới lấy đậu nành ông ngâm nước rồi ông bỏ vô cái bao, ông chôn xuống đất rồi ông để cái tượng phật lên ông lấp lại. Thì ông canh đúng cái ngày mai đậu nành nó nở nó đội cái tượng phật lên. Trời ơi, cả làng ra nó lạy nó lạy. Nó lạy xong rồi ông đem đậu nành lên đem giá ông quất. có hiểu cái đó không? Quất là ăn á. Tại vì giá đậu nành mà. Mà hồi xưa ngu đâu có biết. Thì a là, hiểu không? đậu nó ngâm nước, xong nó bỏ cái bao chôn dưới đất, rồi nó để tượng phật nhỏ lên rồi phủ đất lên. Thì đúng, nó đã canh rồi, nó đã canh tầm mấy giờ là tượng phật nó ra khỏi đất, rồi mấy giờ nó trồng. Rồi cứ như vậy nhiều năm cứ đồn là chỗ đó linh lắm. Không có linh cái khí gì hết. Do mình thôi. Hoặc là các vị thấy có những người mà nước sôi mà họ đem họ chọc cái tay vô á, hoặc là họ đã bơi cái gì đó, hai là nước đó họ đã bỏ cái dung dịch gì vô trong đó, thấy nó sôi vậy thôi chứ thọt tay vô không có sao. Nhiều người họ không biết, rồi cứ đồn thôi. Mà ngày hôm qua tôi nhớ tôi có giải thích chữ miracle, tôi thấy bà con mặt đơ đơ tôi buồn lắm, vì chữ miracle đạo phật nó hay dữ lắm. Miracle là phép lạ. Một, là cái chuyện đó lẽ ra không thể có mà nó lại có. Đó là phép lạ. Lẽ ra thì chuyện đó không thể có mà nó lại có thì là phép lạ. Thứ hai, lẽ ra chuyện đó phải có nhưng mà nó không có, đó cũng là phép lạ, hiểu không? Mà người ta cứ đi tìm cái đầu tiên không à. Người ta cứ đi kiếm cái mà lẽ ra chuyện đó không có mà nó lại có. Họ thích phép lạ đó hơn. Hiểu không? Bây giờ thấy người đó đi trên nước, đi trên

lửa, nhưng mà họ quên một chuyện rằng có trường hợp thứ hai. Có miracle đó là cái chuyện đó lẽ ra đã có nhưng mà nó không có xảy ra gì hết, thì cũng là một cái hay. Mỹ nó có câu thể này “no news is good news” (đôi khi không có tin tức gì hết chính là tin tốt). có biết cái đó không? No news is good news. Yeah. Hiểu hả? lâu quá không nghe con nó báo gì hết, ít nhất là biết không có chuyện gì. Còn đang này nửa đêm hai giờ nó reng cái là thấy mù nội luôn á. Thằng Tèo nào cũng phải teo. Trong khi á, như tôi với sư huynh tôi, anh em tôi rải tầm lum hết. Tôi có mấy người thân trong nước nè, tôi có sư huynh tôi bên Texas, Houston tôi có một người sư đệ, em ruột á, Florida, mà tôi ở bên châu âu, mà tôi không thấy có tin tức gì hết, tôi nghĩ là ok. Nhưng mà tôi sợ nhất kỳ đó thầy mất tôi đang ở bên Miến Điện, không có internet, cái thời đó nó nản lắm, tôi lên tới trên núi kyaiktiyo tôi mới vô được cái wifi, mở ra tôi mới thấy đề là “Sư ơi, thầy mất rồi!” Tôi thấy cả chục cái email vậy. Cho nên, nhiều lúc mình sống trong đời á, mình thấy “No news is good news”. Chưa hết, tôi nói, ngày tôi còn trẻ, tôi rất sợ những cái ngày mà thức dậy tự nhiên chán chường không biết đi đâu, làm gì, với ai. Hiểu không? Lâu lâu tự nhiên nó... nhưng mà lớn lên tôi mới thấy, những ngày vô vị là những ngày vô sự. Tôi nói tiếng Việt có hiểu không? Tôi nói tiếng Miên nhé. Những ngày vô vị lại là những ngày vô sự. Đến một tuổi nào đó, mình thêm được cái vô vị đó. Là vì “no news is good news”. Bậc A la hán an lạc hơn mình là vì sao? Là vì mình muốn tìm cái good news, mình sợ cái bad news. Mà cái good thường ít hơn cái bad đúng không? Cho nên không được cái good news thì mình buồn mà bị cái bad news thì mình khổ. Còn vị A la hán thì không có gì là tốt hết. A la hán không có thích tìm cái good mà không sợ cái bad nên A la hán lúc nào cũng cười. Tôi rất là thích một câu

định nghĩa của Bắc Tông, của người Tàu về bức tượng Bồ tát Di Lặc bụng bự: “Đại phúc năng dung, dung thế gian nan dung chi sự - Từ nhan thường tiếu, tiếu thế gian khả tiếu chi nhân” Đại phúc là bụng bự, phúc là cái bụng, tâm phúc á, Đại phúc năng dung, dung thế gian nan dung chi sự = Bụng bự để chứa những chuyện đời khó chứa ; Từ nhan là gương mặt hiền, từ nhan thường tiếu là gương mặt hiền luôn luôn cười, “tiếu thế gian khả tiếu chi nhân” cười vào những chuyện đời đáng cười. Nhờ hai cái câu đó tôi mới thấy cái tượng bụng bự ý nghĩa quá. Tôi đọc lại nha: Bụng bự để chứa những chuyện đời khó chứa, Miệng luôn cười để cười những chuyện đời đáng cười. Đó là tiếng việt, còn chữ hán “ Đại phúc năng dung, dung thế gian nan dung chi sự - Từ nhan thường tiếu, tiếu thế gian khả tiếu chi nhân” tức là, cái mặt hiền lúc nào cũng cười cười vào những kẻ đáng cười. nó hay đến mức mà, nếu các vị hỏi tôi trong nhà chung cái tượng ông bụng bự đó với treo hai cái câu này thích treo cái này, tôi khoái hai cái câu này hơn. Có hiểu không? Vì hai câu này ý nghĩa nó hay. Giống như là “nhìn một chuyện thì muôn sự lành. Lùi một bước thì trời cao đất rộng” còn vô nhà nhìn thấy Phúc Lộc Thọ tôi thù hơn là thấy..., ghét lắm. ngày xưa tôi là tác giả của một cái câu rất nổi tiếng mà bây giờ người ta đã quên Trầm rồi. Tôi là tác giả câu chúc ngày xuân là “ Ý như vạn sự”. Giờ ta xài riết rồi người ta không còn kể đến tôi. Có nghĩa là : Vạn sự như ý là chuyện impossible. Nhưng mà Ý như vạn sự là maybe. Có nghĩa là sao, Vạn sự như ý là muốn gì được nấy. Còn « Ý như vạn sự » là Chuyện đời tới đâu mình cũng thấy ok.

Xong chưa ? chuyện thứ nhất. Chuyện thứ hai là tôi không thích cái câu “happy birthday” mà tôi thích cái câu “happy bad days”

có nghĩa là vui được trong cả những ngày tẻ nhất, còn cái ngày sinh nhật nó có cái khi mốc gì mà vui. Cái ngày đó là ngày chường cái mặt mình ra cuộc đời đau thương này. Cái ngày đó là ngày mà má mình bả rặn banh xác. Người Đài Loan họ gọi cái ngày Vu lan là ngày mẫu thân nạn, tức là ngày mẹ mình gặp nạn. Ngày mà mẹ mình vượt cạn, ngày mà mẹ mình thập tử nhất sinh, ngày mà mẹ mình đối diện ở quỷ môn quan. Biết quỷ môn quan không? Cái ngày đó có khi gì mà ăn mừng. mà cái ngày đó, cái người mà đáng tặng quà là mẹ của mình chứ không phải là mình, mà cứ đè ra mình mà tặng hoài. Bà già là bà đáng để tặng vì cái ngày là ngày bả rặn. cái ngày đó là ngày bả vượt nạn, cái ngày đó là ngày bả chịu nạn và vượt cạn, hiểu không? Chuyện nhỏ xíu mà không hiểu. Sáng nay tôi nó cái gì mà đi quá trời xa vậy ta? Tôi giảng cái gì mà tôi đi tới đây vậy? Tôi giảng về năm chi thiên, phải nói vậy đó. Khổ quá. Hỏi “mình ở đâu tới đây” “ở ngoài thêm” bả ăn mới vô. Bữa nay mình ăn gì vậy cô Tâm Uyên. Bữa nay mình ăn cơm hay ăn bún cô? Ở bên Tây có thằng nhỏ đó, má nó mời chur tăng về nhà, má nó dọn cơm chur tăng sẵn hỏi nó luôn: “Tèo, con ăn đĩa hay ăn chén. Nó nói “con ăn cơm”. Có hiểu không? Tức là nó không hiểu chữ “ăn” đó. Vì bình thường là má nó làm cho nó một tô, bữa nay có chur tăng thì má nó dọn đĩa, thì sẵn hỏi nó bữa nay mày ăn cái gì. Nó đi đong đong đong đong nó nói “bữa nay con ăn cơm” nghĩa là nó nghĩ mấy ông khách ăn đĩa không à. Rồi. Sở dĩ mình phải quay lại Thiên duyên vì ngày hôm qua tôi phải đi tìm cái này cho bà con ghi để từ nay về sau, nghe nói đến chi thiên là bà con hiểu tất tần tạt tót tòn tụt. Hiểu không?

Nhớ cái này. Giờ ôn lại nha.

Cái Tâm là nó trừ gì đó Hoài Nghi, mà Tứ thì trừ cái Hôn Thụy. Rồi cái gì. Hỷ thì trừ Sân, phải không, Lạc thì trừ Trạo hối, Định thì trừ tham dục, đúng không? Rồi gì nữa? Tâm bị tham dục thì giống như nước bị pha màu. Tâm bị tâm sân nhiều thì giống như nước sôi. Tâm bị hôn thủy nhiều thì giống như cặn cám, Tâm bị phóng dật giống như nước bị gợn sóng. Phải không? Đại khái như vậy. rồi người mà bị tham dục nhiều thì giống như người mắc nợ. người sân nhiều thì giống như người mất khẩu vị. Người trạo hối nhiều thì giống như nô lệ. Người hôn thủy nhiều thì giống như người bị nhốt trong nhà ngục. Người hoài nghi nhiều giống như kẻ bị lạc đường, đúng không? Hiểu hả? Nên kiếm cuốn này, sáng nay lúc 5h sáng có người Việt Nam họ gọi cho tôi, họ nói rằng có một số sách của tôi trong đó có cuốn này đang rất là hút ở Sài gòn, có một nhóm họ muốn in lại, và có một nhóm họ đưa ý kiến là không có in lại mà photo màu. Mới 5h sáng nay.

Bây giờ ôn lại Đạo duyên là gì, thì tôi ôn lại một câu mà tôi nói hoài: Mỗi phút trôi qua, dầu muốn dầu không ta cũng đang kín đáo, âm thầm có mặt trên một con đường dẫn về đâu đó. Nhớ không? “dầu muốn dầu không” nên gạch dưới từ đó. Có nghĩa là, giờ tôi đâu có nghĩ chuyện tu hành, tôi đâu có nghĩ chuyện ác ôn, mà trong khi tôi ngồi tôi chơi, thật ra ngay cái lúc tôi ngồi tôi chơi là tôi đang âm thầm kiến tạo một lối về cho tôi trong kiếp sau, còn chuyện về đâu đó thì tùy cái nội dung của giây phút mà tôi sống. Hiểu không? Trong kinh nói rất rõ, ta sẽ về đâu là tùy thuộc vào ta thích cái gì, ta ghét cái gì. Ta sống nặng lòng về cái gì. Khi ta thích cái gì đó mà thiếu công đức thì ta sẽ đi về một chỗ tương ứng với cái tình trạng đó, hiểu không? Thích cái gì đó mà thiếu công đức, cũng thích cái đó mà nhiều

công đức thì nó đưa ta về chỗ khác. Mọi hôm tôi nói rồi: Thích ăn ngon không tu hành gì hết thì thành loài ăn tạp omnivory, còn thích mặc đẹp, thích làm đẹp không tu hành gì hết, chết rồi sanh làm cái loài sặc sỡ lòe loẹt diêm đúa, hiểu không? Thích nhà đất không tu hành gì hết thì chết làm con mối mọt, trùn dế. Rồi thí dụ như mình thích ăn ngon mà mình lại có tu thì mình trở thành người có lộc ăn, biết lộc ăn không? Đó là từ lúc đẻ ra tới lúc chết toàn là sơn hào hải vị không à. Có những món ăn mà các vị biết có những cốc kem cả mấy trăm đô la, có những đĩa bào ngư cả ngàn đô la, mình phải có phước mình mới có lộc ăn, nhưng mà có những người thích ăn ngon nhưng mà không có tu hành công đức thì kiếp sau sanh ra họ sanh làm cái loài ăn tạp, biết ăn tạp không? Ăn tạp là cái gì cũng ăn, có những loại gấu, gấu trên rừng lạnh, có lúc nó đi bắt cá, mùa cá về nó đứng nó bắt cá hồi, cá salmon, nó đứng cả tháng, có lúc không có cá nó đi hái nấm nó ăn, nó ăn hoa lá củ rễ và nhiều khi nó ăn luôn cả mấy cái con chuột con sóc nó bắt được nó ăn. Có những loại gấu ăn tạp. thì ở đây, nếu mình thích ăn ngon mà mình lại không có tu hành gì hết thì mình sẽ sanh làm cái loài ăn tạp. Thích đẹp nhưng mà không có tu hành gì hết thì làm mấy loài ong bướm sặc sỡ, làm rắn làm sâu mà sặc sỡ đó, nó đẹp mà không có tu, hoặc là cá mình biết có nhiều loại cá rất là đẹp, chẳng hạn như con jellyfish, con sứa nó rất là đẹp, rọi đèn vô đẹp lắm nhưng mà, tại nó thích đẹp thì vậy thôi. Như vậy thì mỗi phút trôi qua, chúng ta thích hay là ghét cái gì, chúng ta nghĩ nhiều về cái gì, chúng ta nặng lòng về cái gì thì chính cái đó dẫn chúng ta về đâu đó, thì cái thích và ghét ấy được gọi là đạo duyên. Cái mà mình sống nhiều nhất với nó gọi là Đạo duyên. Và bà con còn nhớ hôm qua tôi nói gì không? Tôi có nói rằng thì là, tùy thuộc vào các nghiệp thiện ác của mình mà mình sẽ đi về cảnh giới

nào, có đủ sáu căn sáu trần hay không. Hiểu không? Và người học Phật làm ơn nhớ giùm cái chữ này nó quan trọng vô cùng, đó là chữ HOW, rồi chữ WHAT nghe kịp không? Có những trường hợp đặc biệt phải thêm HOW MUCH và HOW LONG nhưng mà đặc biệt là chữ How và chữ What. Chuyện đầu tiên là đối với sáu căn trước, có những cảnh giới mà ta đi vào trong đó ta có đủ sáu căn hay không? Hiểu không ta? Vì có những cảnh giới mà mình vô đó mình không có đủ. Thứ hai, vào trong đó rồi mình sống nhiều với trần nào, còn nhớ chữ trần không? Trần là object á. Có nghĩa là mình thích nghe, thích nhìn, thích ngửi, thích nếm vậy đó. Rồi mình sống nhiều với cái gì. Nhưng mà đó là mới What thôi. Còn How, ví dụ mình thích nghe nhiều nhưng mà mình thích nghe cái gì, thích nghe kinh, thích nghe nhạc, hiểu không? Thích tán gẫu, thích nói dóc, thích gossip, nghe kịp không? Cho nên tu là gì? Tu là quan sát mình đang sống với What và How, How long, và how much. Có hiểu không? Tu là quan sát mình đang sống với What và How, how long và how much. Tại có nhiều người họ không nhớ tới how long và how much, một ngày họ cấm nhang cho phật xong rồi họ đi làm họ tưởng vậy là too much. Có loại người này không ta? Có hiểu tôi nói gì không đã. Sáng dậy cấm nhang, thay cái ly nước là too much. Yeah. Có nhiều người họ ngộ lắm. Rồi tháng chủ nhật vô chùa liệng cho trăm đồng bạc là too much. Mà đi ăn tôm hùm sống, ăn trứng sống, đi câu cá, đi nhảy đầm, đi uống rượu thì họ thấy là không có nhiều. Làm bao nhiêu ác cũng thấy ít, làm thiện bao nhiêu cũng thấy nhiều, có loại người ngộ vậy đó. Đây là lý do vì sao tui nhắc, là mình tu mình phải nhớ rằng mình đang sống với what và how, how long, how much; chứ còn ba mớ mà tưởng là nhiều. cái thiện bao nhiêu cũng không đủ mà cái ác bao nhiêu cũng là quá nhiều. hiểu hả?

cho nên đối với mẹ, mình có chăm sóc mẹ bao nhiêu cũng không đủ, mà mình làm cho mẹ buồn một phút cũng không nên. Hiểu không? Hay là tui nói sai? Không thấy lắc đầu là biết rồi đó. Thì là, tôi đang giải thích, sao cô? Thôi trường hợp đó là coi như xui,accident đừng đụng tới, chuyện buồn làm nó tang tóc ở đây, đang nói cái general thôi, hiểu không? Khi tôi đi thuyết pháp mùa vu lan này, có nhiều người họ nói riêng với tôi như thế này “thưa thầy, con không có tài nào mà con chấp nhận cái câu : ơn cha nghĩa mẹ như núi cao biển rộng hết trơn. Ba con đánh má con tả tơi rồi đi lấy vợ bé, má con buồn khổ vì ghen mà bỏ bê tụi con đem liệng bên bà ngoại, rồi sau này má lấy ông khác luôn. Hiểu không? Ba con đánh má tả tơi chỉ tập trung lo cho vợ bé, ba nói trên đời này chuyện gì cũng là chuyện nhỏ chỉ có vợ nhỏ là chuyện lớn. nó đối xử với cha mẹ nó mà xấu hay tốt, nó không thích có nghĩa là nó không có hiếu chứ nó chưa có làm gì cha mẹ nó buồn đúng không? Nó có làm thì nó có tội, nhưng nó không thích thì nó không có tội. Tôi không yêu cô tôi không có tội, có hiếu không? Mà tôi ghét cô thương hại cô mới có tội. chứ tôi không yêu cô tôi không có tội, giống như tôi không có thích tấm bảng này tôi có tội không? Sure? Yes. Tôi có yêu cái máy này tôi đâu có tội. Đứa bé đó ba má nó tệ quá nó không là thôi, nhưng mà nó có làm cho ba má nó buồn hay không đó là có tội. cái chuyện đó rất là tự nhiên. Nhiều người họ hiểu sai, họ hiểu rằng, không có hiếu là có tội. Tôi là sư giác nguyên tôi chịu trách nhiệm câu nói này : không thương cha mẹ không có tội, nếu cha mẹ quá tệ, nhưng mà làm cho cha mẹ buồn là có tội. nghe hiểu không? Thí dụ như bây giờ thế này,ba má tôi tệ quá, bài bạc rồi bạo hành đánh đập tôi tệ quá, làm sao tôi thương được. tôi không thương ba má tôi tôi không có tội, giống như tôi không thương một người dung vậy thôi.

Có hiểu không? Sao không hiểu ? Nhưng mà cái tội là tội vậy nè, ba tôi bị bệnh tim, mà bữa đó cái tim lên cơn ông mới móc cái hộp thuốc nó lăn lăn mà tôi đá nó văng luôn có đá rồi biết, cái đó là tội. hiểu không? Có hiểu không? Cái này tôi nói quý vị đừng có buồn. Tôi xin lỗi trước. Tôi vô cùng ngạc nhiên khi mà phật tử hỏi tôi nhiều câu mà lẽ ra cái đầu của quý vị nghĩ ra. Tôi rất là ngạc nhiên cái đó, tôi vô cùng ngạc nhiên là bởi vì có người hỏi tôi những câu cực kỳ ruồi bu như vậy, very very ruồi bu. Cái chuyện mình không thương cha mẹ không có tội, vì không thương cha mẹ giống như không thương người dung vậy thôi. Bởi vì sao? Vì cha mẹ có vấn đề mình không có thương. Nhưng mà nên nhớ, không thương khác, mà bạc đãi bất hiếu là chuyện khác. Mà cứ nghĩ phải thương cha mẹ là sai. Cha mẹ lựu đạn sao mà thương. Tôi xin lỗi cho tôi nói bậy nha, tôi qua đường với cái con Lan con Cúc nó có chữa, tôi đâu biết nó là con của ai làm sao tôi thương. Có hiểu không? Khi mà tôi không nghĩ là con của tui làm sao tui thương, thì nó lớn lên con Lan con Cúc nói là con của tôi, tôi đâu có tin, có hiểu không? Mà khi tôi không thương nó thì làm sao nó thương tôi. Mà nếu nó không thương tôi vậy nó có tội, mà khi tôi là một thằng cha như thế nào? Các vị có hiểu không? Cái chuyện đó nó rất đơn giản. Như cái thằng đó nó về nó nói với má, nó nói “ con thương con lan”, không nó nói với ba, ba nó nói “không được, nó là em cùng cha khác mẹ với con”, ít bữa sau nó nói “con thương con cúc” ông bố nói “nó là em cùng cha khác mẹ với con” coi như nó thương tất cả là tám đứa như vậy mà đứa nào cũng là em cùng cha khác mẹ hết, nó tức quá, nó mới vô nói với má, má nó nói “mày lấy thoải mái, mày đâu phải con của ông đâu”. Vì có nhiều khi, cha mà cái kiểu đó thì nó nản quá. Hiểu không? Cho nên nó có những trường hợp, người ta đang nói xấu cha mình

mà vẫn cười được, có nghĩa là có những trường hợp mà quý vị hỏi tôi những cái câu mà quý vị hoàn toàn trả lời được. mà có người hỏi thế này “Thầy, con nghèo dữ lắm, rồi con không có gì cúng hết, con mua nải chuối nó bị dập mấy trái có phước không?” hỏi nhiều câu rất là kỳ, “con vô chùa con đang hoan hỉ, con gặp bà kia con thấy ghét quá, cái ghét đó có tội không?” tức là họ đem cái chuyện ghét với chuyện đi chùa họ trộn đặng cho nó trở thành vấn đề cho cái chuyện nó rồi. Muỗng muối để bên lu đường muỗng muối nó vẫn mặn. Muỗng đường nó để bên lu muối thì muỗng đường vẫn ngọt. Mà họ không chịu hiểu một cái technical họ cứ thắc mắc lu muối quá nhiều muỗng đường quá nhỏ không biết nó có lây không, rồi bắt đầu đi hỏi. Nó rất là rõ ràng. Muỗng muối để bên lu đường thì muỗng muối vẫn mặn. cả đời làm thiền sư trên núi cao công đức vô lượng, đập một con muỗi thì cái tội sát sanh vẫn phải để nguyên đó không được đụng tới. Chứ đừng có lấy 80 năm trên núi đi trừ cái vụ con muỗi là sai bét. Mà chuyện vậy cũng đi hỏi. tại vì một muỗng muối để bên lu đường thì nó phải mặn, một muỗng muối trong tay mẹ nó vẫn mặn, một muỗng đường trong tay kẻ thù nó vẫn ngọt, hiểu không? Chứ mình không thể nào, cái thằng đó con ghét quá mà tại sao đường nó ngọt được, hông chịu hông chịu hông chịu. Muỗng đường nằm trong tay thằng nào con nào nó cũng phải ngọt. mà muỗng muối nó nằm trong tay bà cố nội mình nó cũng phải mặn chứ. Không chịu không chịu, ghét ghê. Ép người quá đáng.

Giờ xong cái đạo duyên rồi qua cái duyên khác. Qua tới, Nghiệp duyên.

Nghiệp duyên là gì? Cái khó của tui là vậy, mấy cái định nghĩa này trong kinh có, mà đọc vô chưa quá. Nó chưa quá. Cho nên

tôi phải tìm cái định nghĩa nào mà bà con dễ gặm rồi mai này bà con không thích bà con đổi qua cái khác, nhưng ít ra, bà con đã có một cái khái niệm rồi. Tôi đi dạy đạo tôi chỉ làm có một chuyện thôi, đó là tôi thấy bà con nằm bờ ngủ bụi ngoài đồng không mông quanh tôi mới dựng cho cái chòi, hiểu không? Rồi mai này tôi đi rồi, bà con thấy mấy cái chòi có mấy cái cột bằng tre nó chột quá bà con mới thế cột bê tông, cột gỗ vô. Rồi ít bữa có tiền bà con lột cái mái lá bà con chơi cái mái tôn lên, nhưng mà để làm được chuyện đó bà con phải có cái chòi trước, hiểu không? Chứ không tự nhiên đồng không mông quanh như thế này làm được cái khi gì. Cho nên tôi về tôi dạy đạo là tôi chỉ dựng cái chòi thôi rồi mai một tôi đi, Pháp Hòa về ổng thay cái nóc, Pháp Tiến qua ổng thay cái cột rồi thầy Minh Niệm qua ổng làm cái nền, toàn là dân đẹp trai không đó, còn tui xấu hoắc tui tới tui chỉ làm cái chòi thôi. Khổ ghê cái đám mê trai. Nó chửi nghe nó khỏe ghê vậy đó. Nhớ cái thằng đó nó ngủ với vợ nó, mà 2 giờ sáng nó lác qua lác lại, vợ nó hỏi “sao không ngủ?”, thì ổng nói “thiếu nợ thằng Dũng 6 tháng, hứa trả nó tám chục lần mà hứa ngày mai là hạn chót, không biết sao ngày mai nó tới rồi tiền đâu mà trả giờ ngủ không được”. vợ nó nói “dễ ẹc, để em tính cho” cái bả mở đèn bả đi ra ngoài, bả đi đâu lát, quay trở lại kêu “ngủ đi” “em làm gì vậy?” “em trả nợ rồi á” “ở đâu em có tiền?” “anh nói anh không có tiền trả nó anh ngủ không được, em chạy qua nói nó là anh không có tiền giờ tới phiên nó mất ngủ ở bên”. nó nói tiếng mỹ “em đã remove sleep sorrow qua bên, giờ tới phiên nó mất ngủ. Không lý nào cái xóm này đêm nay có tới hai thằng mất ngủ, vô lý. Tới phiên nó rồi. Các vị nghe người ta bị xe đụng chết các vị thấy không có lạ đúng không? Xe đụng chết, rồi các vị có nghe thằng Tèo bị đụng xe mà thằng Tí chết chưa? Chuyện có thiệt bên Cali á. Thằng Tèo

nó bị đụng ở Việt Nam mà thằng Tí bên đây chết. Lý do là thằng Tèo trước khi đi nó mượn thằng này 50 ngàn. Mà vì bạn thân nên không viết giấy nợ, cho nên nó nghe thằng Tèo bị đụng chết bên đây nó lên máu chết luôn. Cho nên đụng ở bên mà bên đây chết, nhiều tai nạn ghê lắm. Cho nên ra đường chạy xe cẩn thận, coi chừng mình đụng một đũa nó chết một chùm luôn là chỗ đó đó. Nó chết nguyên một chùm. Cho nên Đạo Phật trong cái thế giới này nó tồn tại trong một hệ thống duyên khởi trùng điệp. Tức là chuyện của thằng này nó ảnh hưởng qua thằng kia. Chỗ đó đó. Hai thằng uống rượu say nó ngủ, tôi nó ngủ, nó uống say quá đi, nó bị ngứa, muỗi cắn nó gãi, mà nó say quá nó gãi nhầm qua thằng kế bên nó không biết. Sáng hôm sau hai thằng tỉnh dậy, hai thằng mới thề với nhau “tao từ về sau có chết tao cũng không uống rượu, lý do: ngủ gì đâu, uống rượu vô gãi hoài không đã. Còn thằng kia kêu: uống rượu vô tự nhiên người chảy máu. Cho nên xã hội nó là một cái thế giới của tương tác. Tức là chuyện người này nó có thể lây qua người kia. Cho nên, Ta làm ta nói cái gì ta phải nhớ rằng không phải là may be mà chắc chắn nó sẽ ảnh hưởng người khác ở chỗ đó. Bên đây ngã mà bên kia nó ra máu cho nên bây giờ mình định nghĩa về nghiệp duyên.

Nghiệp duyên là cái lực đẩy của, tôi không hiểu ở đâu mà tôi có thể giỡn dai như vậy. tôi có thể giỡn liên tục, tôi giỡn bất tận, endless và countless. Chớ ở nhà tôi phải nói là nghiêm khắc, nghiêm khắc lắm. Ở nhà một mình tôi chưa bao giờ kể chuyện cười hết. Có bữa đó tôi cũng nói vậy, tôi nói: “gặp cô tôi mới giỡn chứ mình tôi không kể chuyện cười” ta nói “thầy ở mình mà thầy kể không chừng ta nói thầy quên uống thuốc”

Nghiệp duyên là lực đẩy của tâm sở tư, tức chủ ý trong mọi hành động lớn nhỏ. Lực đẩy của tâm sở tư, tức chủ ý trong mọi hành động lớn nhỏ. Có nghe hiểu không? Bởi vì cái nhân duyên là lực đẩy của khía cạnh thiện ác đúng không? Có nhớ cái đó không ta? Mới ghi hôm qua hôm nay quên rồi, các vị có cái hạnh là không có chấp chuyện cũ, mấy người không có bỏ bụng, chữ không có giận mà học không có nhớ, mà nói không có hiểu, con người không có bỏ bụng. có nhiều người họ khen tôi “sư có đám bạn quý lắm tại nó không có bỏ bụng” tui nói “hành giả hả?” “không, tui nó học đâu có nhớ” không bỏ bụng, nó không có nắm chắc nó học nó quên sạch. Rồi cái gì quên rồi. Cái nghiệp duyên là lực đẩy của chủ ý trong mọi hành động lớn nhỏ. Các vị biết cái chủ ý nó quan trọng lắm đúng không ta? Chính cái chủ ý nó mới đưa ta đi đến những chọn lựa, tại sao chuyện này ta không làm mà ta làm chuyện kia, đó là what, còn thứ hai, cùng làm một cái chuyện đó mà thằng làm theo cách này thằng làm theo cách kia, đó là How. Bây giờ các vị học với tôi tôi hay nhấn mạnh chữ What và chữ How đúng không? Có nhiều khi What không không có đủ, có đúng không? Chữ What nhiều khi nó không có đủ. Ví dụ, đều cùng đến đây học. Học cái gì? Cái gì ở đây có phải là What không? Phải không? Nhưng mà vấn đề học làm sao nó mới mệt. Có người tới đây cứ ngồi chờ kể chuyện ma kể chuyện cười không à. Có. Còn có người tới đâu họ ghi ghi chép chép về cát. có người ghi âm về nghe lại. Có người chép để đọc và ghi âm để nghe, còn có người ghi âm về gửi tùm lum rồi họ nghe nhạc. họ ghi âm cho mọi người thôi chứ họ là họ nghe cái khác. Họ nói: “trời ơi, nhờ thầy mà con nghe thầy Phước Tiến dữ lắm á”. Có. Tại vì, mình bán cái gì mình ngại ăn cái đó, có biết không? Mình bán hủ tíu thì ăn mình chạy qua mua cháo lòng, mà bán cháo lòng chạy qua mua

bánh mì vậy đó, thường vậy. Thì khi mình sang băng mình sang hoài mình nghe mình ớn mình kiểm ông khác, ông nào lạ lạ hơn cái ông mình ăn mình nghe. Cho nên tui thuyết pháp nhiều khi người ta sang băng tui riết người ta thuộc lòng bài thầy mình niệm. Cái chủ ý hành động rất là quan trọng, vì chính chủ ý nó quyết định cái what và cái how. Hiểu hả? Bởi vì chính vì cái chủ ý cho nên có những người đi vào chùa, hôm qua tôi kể đó, có mấy ông đi chùa, một người vô chùa là nhào vô kiểm cái nhà bếp, nhà cầu để mà dọn dẹp rửa ráy. Có không ta? Cũng vì chủ ý, intention mà có người nhào vô chùa là leo lên chánh điện đốt nhang khấn vái tùm lum hết, cúng một nải chuối mà cầu nguyện rầy chuối. rồi còn có người thì coi như vô chùa là nhào lên thư viện đọc sách đọc kinh ghi chép ào ào ào ào. Có người thì nhảy lên chỗ vắng vắng ngòi thiền lim dim lim dim tới chiều khi nào đầy hết thì về, khi nào xả thiền thì về. Tôi hay nói lộn kỳ quá, giờ có tuổi rồi, kỳ quá, thì a, cái mặt sao nó gian quá vậy, có người nói “thầy vừa đều giả mà vừa đều thiệt” cho nên tùy vào cái chủ ý của mình mà ta what và how trong đời sống, ta chọn what và chọn how chưa kể how long và how much, nó quan trọng lắm lắm lắm lắm lắm lắm. Một Bồ Tát với người bình thường đôi khi làm một việc giống nhau nhưng mà cái chủ ý hình như hơi bị khác nhau. Có đúng không? Hiểu. thí dụ như, trước nhà của mình, thì người bình thường có thể ra đó dọn dẹp để mà đổ đất đổ đá cho nó đừng có bị đọng nước, đừng có lầy, đúng không? Trước nhà mình, mình ra mình làm, để cho trước nhà mình đừng có đọng nước, đừng có bị sinh. Các vị nhớ chữ “mình” nha. Còn Bồ Tát, trước nhà của Ngài, Ngài cũng ra Ngài làm nhưng mà để cho mọi người đừng có bị dính sinh. Có khác không? Hình như hơi nhiều chứ không phải khác. Hiểu không? Tức là trước nhà mình, cũng cái diện tích bao nhiêu đó, nhưng

mà Bồ Tát cái đầu nghĩ khác, mình thì “trước nhà mình” chưa làm mình quất cái “mình” bự chằng vàng màu đỏ rực luôn “trước nhà MÌNH, MÌNH phải đổ đất đổ đá trát xi măng cho nhà MÌNH, người của MÌNH đừng có bị dính sinh từ chân lên tới mình” còn Bồ Tát thì không, “thiên hạ sẽ đi ngang đây, mình làm cái này để đừng ai bị dính sinh”. Cho nên đôi khi cái what của Bồ Tát với mình giống nhau, cái How cách làm đôi khi cũng giống nhau nhưng mà cái Why khác nhau. Biết cái Why không? Hiểu chưa? Cho nên cái chủ ý nó vô cùng quan trọng. chính cái đó nó mới có cái nghiệp duyên là đó đó. Lớn chuyện lắm, chứ còn cắm đầu học nghiệp duyên, hiểu lơ mơ lơ mơ. Chỉ riêng cái nghiệp duyên đủ để thu và đủ để chứa đựng toàn bộ nội dung Phật pháp. Chỉ thu một chữ Nghiệp thôi. Một người có tu hành, cặp mắt họ nhìn đâu, họ không nhìn bằng chủ ý bất thiện, họ không tìm cái thích và cũng không bực mình trong cái nhìn, không có đam mê thích thú trong cái nhìn. Và khi họ nghe, ngửi, nếm, đụng cũng vậy. Họ không có chủ ý bất thiện trong lúc sáu căn làm việc. có hiểu không ta? Hiểu hả? như vậy rõ ràng mình đang tu với nghiệp duyên đúng không? Đấy. Cái chữ Nghiệp ở đây được định nghĩa vô cùng professional. Cái chữ Nghiệp duyên ở đây mình đừng có hiểu theo nghĩa ngoài đời là fate, destiny, không phải. Giống như có bà đó ở Cali, mà bà nghe thượng tọa Giác Đăng giảng về 24 duyên, thượng tọa giảng về tiền sanh duyên mà bà nghe bà không chịu hiểu kỹ, ít lâu sau bà gọi phone bà nói “Su bây giờ con hiểu Tiền sanh duyên là gì rồi, có tiền nó sanh ra cái duyên. Ông chồng con 60 tuổi mà về nước mấy đứa con gái nó kêu bằng anh không, nên con thấy đó là tiền sanh duyên, nhờ tiền nó lòi cái duyên ra” Hiểu không? Cái đó là tào lao. Cái đó, ngoài đời họ hiểu như vậy, nhưng trong đạo mình á, cái chữ Nghiệp ở đây phải hiểu nó là Tâm sở

tu. Trong 13 tâm sở nó có tâm sở Tu, tâm sở đó rất là quan trọng, nó là investment trong bất cứ hành động lớn bé nào, một câu nói một suy nghĩ nào. Chính cái tâm sở đó mới quyết định nghiệp đó là nghiệp thiện hay nghiệp bất thiện. rồi, ghi dùm tôi cái này. Có ba tiêu chuẩn để xác định một tâm nào đó là tâm gì. Tâm là mind đó. Xong chưa? Mở ngoặc đơn (Thiện, Ác, Dục, Thiên, Phạm, Thánh) sáu cái. Biết Dục với Thiên không ta? Dục là tâm dục giới, còn tâm thiên là tâm sắc và vô sắc. Nha. (Thiện – Ác – Dục – Thiên – Phạm – Thánh) có nghĩa là dựa vào ba tiêu chuẩn này mình biết tâm là tâm nào trong 6 tâm này, hai chấm xuống dòng:

- Tâm ấy dựa vào căn nào trong sáu căn? Có biết 6 căn không? Tôi biết nhiều người ở đây không có biết sáu căn. Rồi.

- Tâm ấy biết trần nào trong sáu trần?

- Những tâm sở nào đi cùng tâm ấy?

Cái chữ tâm ở đây là bare knowing. Cho nên nhớ, cái bảng nêu đó, nguyên một nửa bảng nêu đó, 121 nút thật ra nó chỉ có 1 nút thôi. Tâm nó chỉ có một nhưng sở dĩ nó đc gọi tâm này tâm kia là bởi vì ba cái ông này nè, ba cái ông mình mới ghi đó, ông cộng lại mới ra 121. Hiểu không?

Cái Tâm là nó trừ gì đó Hoài Nghi, mà Tứ thì trừ cái Hôn Thụy. Rồi cái gì. Hỷ thì trừ Sân, phải không, Lạc thì trừ Trạo hối, Định thì trừ tham dục, đúng không? Rồi gì nữa? Tâm bị tham dục thì giống như nước bị pha màu. Tâm bị tâm sân nhiều thì giống như nước sôi. Tâm bị hôn thụy nhiều thì giống như cặn cám, Tâm bị phóng dật giống như nước bị gợn sóng. Phải không? Đại khái như vậy. rồi người mà bị tham dục nhiều thì giống như người

mắc nợ. người sân nhiều thì giống như người mất khẩu vị. Người trạo hồi nhiều thì giống như nô lệ. Người hôn thụy nhiều thì giống như người bị nhốt trong nhà ngục. Người hoài nghi nhiều giống như kẻ bị lạc đường, đúng không? Hiểu hả? Nên kiểm cuốn này, sáng nay lúc 5h sáng có người Việt Nam họ gọi cho tôi, họ nói rằng có một số sách của tôi trong đó có cuốn này đang rất là hút ở Sài gòn, có một nhóm họ muốn in lại, và có một nhóm họ đưa ý kiến là không có in lại mà photo màu. Mới 5h sáng nay.

Bây giờ ôn lại Đạo duyên là gì, thì tôi ôn lại một câu mà tôi nói hoài: Mỗi phút trôi qua, dầu muốn dầu không ta cũng đang kín đáo, âm thầm có mặt trên một con đường dẫn về đâu đó. Nhớ không? “dầu muốn dầu không” nên gạch dưới từ đó. Có nghĩa là, giờ tôi đâu có nghĩ chuyện tu hành, tôi đâu có nghĩ chuyện ác ôn, mà trong khi tôi ngồi tôi chơi, thật ra ngay cái lúc tôi ngồi tôi chơi là tôi đang âm thầm kiến tạo một lối về cho tôi trong kiếp sau, còn chuyện về đâu đó thì tùy cái nội dung của giây phút mà tôi sống. Hiểu không? Trong kinh nói rất rõ, ta sẽ về đâu là tùy thuộc vào ta thích cái gì, ta ghét cái gì. Ta sống nặng lòng về cái gì. Khi ta thích cái gì đó mà thiếu công đức thì ta sẽ đi về một chỗ tương ứng với cái tình trạng đó, hiểu không? Thích cái gì đó mà thiếu công đức, cũng thích cái đó mà nhiều công đức thì nó đưa ta về chỗ khác. Mọi hôm tôi nói rồi: Thích ăn ngon không tu hành gì hết thì thành loài ăn tạp omnivory, còn thích mặc đẹp, thích làm đẹp không tu hành gì hết, chết rồi sanh làm cái loài sắc sỡ lòe loẹt diêm dúa, hiểu không? Thích nhà đất không tu hành gì hết thì chết làm con mối mọt, trùn dế. Rồi thí dụ như mình thích ăn ngon mà mình lại có tu thì mình trở thành người có lộc ăn, biết lộc ăn không? Đó là từ lúc đẻ ra

tới lúc chết toàn là sơn hào hải vị không à. Có những món ăn mà các vị biết có những cốc kem cả mấy trăm đô la, có những đĩa bào ngư cả ngàn đô la, mình phải có phước mình mới có lộc ăn, nhưng mà có những người thích ăn ngon nhưng mà không có tu hành công đức thì kiếp sau sanh ra họ sanh làm cái loài ăn tạp, biết ăn tạp không? Ăn tạp là cái gì cũng ăn, có những loại gấu, gấu trên rừng lạnh, có lúc nó đi bắt cá, mùa cá về nó đứng nó bắt cá hồi, cá salmon, nó đứng cả tháng, có lúc không có cá nó đi hái nấm nó ăn, nó ăn hoa lá củ rễ và nhiều khi nó ăn luôn cả mấy cái con chuột con sóc nó bắt được nó ăn. Có những loại gấu ăn tạp. thì ở đây, nếu mình thích ăn ngon mà mình lại không có tu hành gì hết thì mình sẽ sanh làm cái loài ăn tạp. Thích đẹp nhưng mà không có tu hành gì hết thì làm mấy loài ong bướm sắc sỡ, làm rắn làm sâu mà sắc sỡ đó, nó đẹp mà không có tu, hoặc là cá mình biết có nhiều loại cá rất là đẹp, chẳng hạn như con jellyfish, con sứa nó rất là đẹp, rọi đèn vô đẹp lắm nhưng mà, tại nó thích đẹp thì vậy thôi. Như vậy thì mỗi phút trôi qua, chúng ta thích hay là ghét cái gì, chúng ta nghĩ nhiều về cái gì, chúng ta nặng lòng về cái gì thì chính cái đó dẫn chúng ta về đâu đó, thì cái thích và ghét ấy được gọi là đạo duyên. Cái mà mình sống nhiều nhất với nó gọi là Đạo duyên. Và bà con còn nhớ hôm qua tôi nói gì không? Tôi có nói rằng thì là, tùy thuộc vào các nghiệp thiện ác của mình mà mình sẽ đi về cảnh giới nào, có đủ sáu căn sáu trần hay không. Hiểu không? Và người học Phật làm ơn nhớ giùm cái chữ này nó quan trọng vô cùng, đó là chữ HOW, rồi chữ WHAT nghe kịp không? Có những trường hợp đặc biệt phải thêm HOW MUCH và HOW LONG nhưng mà đặc biệt là chữ How và chữ What. Chuyện đầu tiên là đối với sáu căn trước, có những cảnh giới mà ta đi vào trong đó ta có đủ sáu căn hay không? Hiểu không ta? Vì có những

cảnh giới mà mình vô đó mình không có đủ. Thứ hai, vào trong đó rồi mình sống nhiều với trần nào, còn nhớ chữ trần không? Trần là object á. Có nghĩa là mình thích nghe, thích nhìn, thích ngửi, thích nếm vậy đó. Rồi mình sống nhiều với cái gì. Nhưng mà đó là mới What thôi. Còn How, ví dụ mình thích nghe nhiều nhưng mà mình thích nghe cái gì, thích nghe kinh, thích nghe nhạc, hiểu không? Thích tán gẫu, thích nói dóc, thích gossip, nghe kịp không? Cho nên tu là gì? Tu là quan sát mình đang sống với What và How, How long, và how much. Có hiểu không? Tu là quan sát mình đang sống với What và How, how long và how much. Tại có nhiều người họ không nhớ tới how long và how much, một ngày họ cắm nhang cho phật xong rồi họ đi làm họ tưởng vậy là too much. Có loại người này không ta? Có hiểu tôi nói gì không đã. Sáng dậy cắm nhang, thay cái ly nước là too much. Yeah. Có nhiều người họ ngộ lắm. Rồi tháng chủ nhật vô chùa liệng cho trăm đồng bạc là too much. Mà đi ăn tôm hùm sống, ăn trứng sống, đi câu cá, đi nhảy đầm, đi uống rượu thì họ thấy là không có nhiều. Làm bao nhiêu ác cũng thấy ít, làm thiện bao nhiêu cũng thấy nhiều, có loại người ngộ vậy đó. Đây là lý do vì sao tui nhắc, là mình tu mình phải nhớ rằng mình đang sống với what và how, how long, how much; chứ còn ba mớ mà tưởng là nhiều. cái thiện bao nhiêu cũng không đủ mà cái ác bao nhiêu cũng là quá nhiều. hiểu hả? cho nên đối với mẹ, mình có chăm sóc mẹ bao nhiêu cũng không đủ, mà mình làm cho mẹ buồn một phút cũng không nên. Hiểu không? Hay là tui nói sai? Không thấy lắc đầu là biết rồi đó. Thì là, tôi đang giải thích, sao cô? Thôi trường hợp đó là coi như xui,accident đừng đụng tới, chuyện buồn làm nó tang tóc ở đây, đang nói cái general thôi, hiểu không? Khi tôi đi thuyết pháp mùa vu lan này, có nhiều người họ nói riêng với tôi như

thế này “thưa thầy, con không có tài nào mà con chấp nhận cái câu : ơn cha nghĩa mẹ như núi cao biển rộng hết tron. Ba con đánh má con tả toại rồi đi lấy vợ bé, má con buồn khổ vì ghen mà bỏ bê tụi con đem liệng bên bà ngoại, rồi sau này má lấy ông khác luôn. Hiểu không? Ba con đánh má tả toại chỉ tập trung lo cho vợ bé, ba nói trên đời này chuyện gì cũng là chuyện nhỏ chỉ có vợ nhỏ là chuyện lớn. nó đôi xử với cha mẹ nó mà xấu hay tốt, nó không thích có nghĩa là nó không có hiểu chứ nó chưa có làm gì cha mẹ nó buồn đúng không? Nó có làm thì nó có tội, nhưng nó không thích thì nó không có tội. Tôi không yêu cô tôi không có tội, có hiểu không? Mà tôi ghét cô thương hại cô mới có tội. chứ tôi không yêu cô tôi không có tội, giống như tôi không có thích tấm bảng này tôi có tội không? Sure? Yes. Tôi có yêu cái máy này tôi đâu có tội. Đứa bé đó ba má nó tệ quá nó không là thôi, nhưng mà nó có làm cho ba má nó buồn hay không đó là có tội. cái chuyện đó rất là tự nhiên. Nhiều người họ hiểu sai, họ hiểu rằng, không có hiểu là có tội. Tôi là sư giác nguyên tôi chịu trách nhiệm câu nói này : không thương cha mẹ không có tội, nếu cha mẹ quá tệ, nhưng mà làm cho cha mẹ buồn là có tội. nghe hiểu không? Thí dụ như bây giờ thế này,ba má tôi tệ quá, bài bạc rồi bạo hành đánh đập tôi tệ quá, làm sao tôi thương được. tôi không thương ba má tôi tôi không có tội, giống như tôi không thương một người dung vậy thôi. Có hiểu không? Sao không hiểu ? Nhưng mà cái tội là tội vậy nè, ba tôi bị bệnh tim, mà bữa đó cái tim lên cơn ông mới móc cái hộp thuốc nó lẩn lẩn mà tôi đá nó văng luôn có đá rồi biết, cái đó là tội. hiểu không? Có hiểu không? Cái này tôi nói quý vị đừng có buồn. Tôi xin lỗi trước. Tôi vô cùng ngạc nhiên khi mà phật tử hỏi tôi nhiều câu mà lẽ ra cái đầu của quý vị nghĩ ra. Tôi rất là ngạc nhiên cái đó, tôi vô cùng ngạc nhiên là bởi vì có

người hỏi tôi những câu cực kỳ ruồi bu như vậy, very very ròi bu. Cái chuyện mình không thương cha mẹ không có tội, vì không thương cha mẹ giống như không thương người dung vậy thôi. Bởi vì sao? Vì cha mẹ có vấn đề mình không có thương. Nhưng mà nên nhớ, không thương khác, mà bạc đãi bất hiếu là chuyện khác. Mà cứ nghĩ phải thương cha mẹ là sai. Cha mẹ lựu đạn sao mà thương. Tôi xin lỗi cho tôi nói bậy nha, tôi qua đường với cái con Lan con Cúc nó có chữa, tôi đâu biết nó là con của ai làm sao tôi thương. Có hiểu không? Khi mà tôi không nghĩ là con của tui làm sao tui thương, thì nó lớn lên con Lan con Cúc nói là con của tôi, tôi đâu có tin, có hiểu không? Mà khi tôi không thương nó thì làm sao nó thương tôi. Mà nếu nó không thương tôi vậy nó có tội, mà khi tôi là một thằng cha như thế nào? Các vị có hiểu không? Cái chuyện đó nó rất đơn giản. Như cái thằng đó nó về nó nói với má, nó nói “con thương con lan”, không nó nói với ba, ba nó nói “không được, nó là em cùng cha khác mẹ với con”, ít bữa sau nó nói “con thương con cúc” ông bố nói “nó là em cùng cha khác mẹ với con” coi như nó thương tất cả là tám đứa như vậy mà đứa nào cũng là em cùng cha khác mẹ hết, nó tức quá, nó mới vô nói với má, má nó nói “mày lấy thoải mái, mày đâu phải con của ông đâu”. Vì có nhiều khi, cha mà cái kiểu đó thì nó nản quá. Hiểu không? Cho nên nó có những trường hợp, người ta đang nói xấu cha mình mà vẫn cười được, có nghĩa là có những trường hợp mà quý vị hỏi tôi những cái câu mà quý vị hoàn toàn trả lời được. mà có người hỏi thế này “Thầy, con nghèo dữ lắm, rồi con không có gì cúng hết, con mua nải chuối nó bị dập mấy trái có phước không?” hỏi nhiều câu rất là kỳ, “con vô chùa con đang hoan hỉ, con gặp bà kia con thấy ghét quá, cái ghét đó có tội không?” tức là họ đem cái chuyện ghét với chuyện đi chùa họ trộn đặng

cho nó trở thành vấn đề cho cái chuyện nó rồi. Muỗng muối để bên lu đường muỗng muối nó vẫn mặn. Muỗng đường nó để bên lu muối thì muỗng đường vẫn ngọt. Mà họ không chịu hiểu một cái technical họ cứ thắc mắc lu muối quá nhiều muỗng đường quá nhỏ không biết nó có lây không, rồi bắt đầu đi hỏi. Nó rất là rõ ràng. Muỗng muối để bên lu đường thì muỗng muối vẫn mặn. cả đời làm thiền sư trên núi cao công đức vô lượng, đập một con muỗi thì cái tội sát sanh vẫn phải để nguyên đó không được đụng tới. Chứ đừng có lấy 80 năm trên núi đi trừ cái vụ con muỗi là sai bét. Mà chuyện vậy cũng đi hỏi. tại vì một muỗng muối để bên lu đường thì nó phải mặn, một muỗng muối trong tay mẹ nó vẫn mặn, một muỗng đường trong tay kẻ thù nó vẫn ngọt, hiểu không? Chứ mình không thể nào, cái thằng đó con ghét quá mà tại sao đường nó ngọt được, hông chịu hông chịu hông chịu. Muỗng đường nằm trong tay thằng nào con nào nó cũng phải ngọt. mà muỗng muối nó nằm trong tay bà cố nội mình nó cũng phải mặn chứ. Không chịu không chịu, ghét ghê. Ép người quá đáng.

Giờ xong cái đạo duyên rồi qua cái duyên khác. Qua tới, Nghiệp duyên.

Nghiệp duyên là gì? Cái khó của tui là vậy, mấy cái định nghĩa này trong kinh có, mà đọc vô chưa quá. Nó chưa quá. Cho nên tôi phải tìm cái định nghĩa nào mà bà con dễ gặm rồi mai này bà con không thích bà con đổi qua cái khác, nhưng ít ra, bà con đã có một cái khái niệm rồi. Tôi đi dạy đạo tôi chỉ làm có một chuyện thôi, đó là tôi thấy bà con nằm bờ ngủ bụi ngoài đồng không mộng quanh tôi mới dựng cho cái chòi, hiểu không? Rồi mai này tôi đi rồi, bà con thấy mấy cái chòi có mấy cái cột bằng tre nó chột quá bà con mới thế cột bê tông, cột gỗ vô. Rồi ít bữa

có tiền bà con lột cái mái lá bà con chơi cái mái tôn lên, nhưng mà để làm được chuyện đó bà con phải có cái chòi trước, hiểu không? Chứ không tự nhiên đồng không mông quạnh như thế này làm được cái gì. Cho nên tôi về tôi dạy đạo là tôi chỉ dựng cái chòi thôi rồi mai một tôi đi, Pháp Hòa về ông thay cái nóc, Pháp Tiến qua ông thay cái cột rồi thầy Minh Niệm qua ông làm cái nền, toàn là dân đẹp trai không đó, còn tui xấu hoắc tui tới tui chỉ làm cái chòi thôi. Khổ ghê cái đám mê trai. Nó chửi nghe nó khỏe ghê vậy đó. Nhớ cái thằng đó nó ngủ với vợ nó, mà 2 giờ sáng nó lác qua lác lại, vợ nó hỏi “sao không ngủ?”, thì ông nói “thiếu nợ thằng Dũng 6 tháng, hứa trả nó tám chục lần mà hứa ngày mai là hạn chót, không biết sao ngày mai nó tới rồi tiền đâu mà trả giờ ngủ không được”. vợ nó nói “dễ ẹc, để em tính cho” cái bả mở đèn bả đi ra ngoài, bả đi đâu lát, quay trở lại kêu “ngủ đi” “em làm gì vậy?” “em trả nợ rồi á” “ở đâu em có tiền?” “anh nói anh không có tiền trả nó anh ngủ không được, em chạy qua nói nó là anh không có tiền giờ tới phiên nó mất ngủ ở bên”. nó nói tiếng mỹ “em đã remove sleep sorrow qua bên, giờ tới phiên nó mất ngủ. Không lý nào cái xóm này đêm nay có tới hai thằng mất ngủ, vô lý. Tới phiên nó rồi. Các vị nghe người ta bị xe đụng chết các vị thấy không có lạ đúng không? Xe đụng chết, rồi các vị có nghe thằng Tèo bị đụng xe mà thằng Tí chết chưa? Chuyện có thiệt bên Cali á. Thằng Tèo nó bị đụng ở Việt Nam mà thằng Tí bên đây chết. Lý do là thằng Tèo trước khi đi nó mượn thằng này 50 ngàn. Mà vì bạn thân nên không viết giấy nợ, cho nên nó nghe thằng Tèo bị đụng chết bên đây nó lên máu chết luôn. Cho nên đụng ở bên mà bên đây chết, nhiều tai nạn ghê lắm. Cho nên ra đường chạy xe cẩn thận, coi chừng mình đụng một đũa nó chết một chùm luôn là chỗ đó đó. Nó chết nguyên một chùm. Cho nên Đạo Phật trong cái thế

giới này nó tồn tại trong một hệ thống duyên khởi trùng điệp. Tức là chuyện của thằng này nó ảnh hưởng qua thằng kia. Chỗ đó đó. Hai thằng uống rượu say nó ngủ, tối nó ngủ, nó uống say quá đi, nó bị ngứa, muỗi cắn nó gãi, mà nó say quá nó gãi nhầm qua thằng kế bên nó không biết. Sáng hôm sau hai thằng tỉnh dậy, hai thằng mới thề với nhau “tao từ về sau có chết tao cũng không uống rượu, lý do: ngủ gì đâu, uống rượu vô gãi hoài không đã. Còn thằng kia kêu: uống rượu vô tự nhiên người chảy máu. Cho nên xã hội nó là một cái thế giới của tương tác. Tức là chuyện người này nó có thể lây qua người kia. Cho nên, Ta làm ta nói cái gì ta phải nhớ rằng không phải là may be mà chắc chắn nó sẽ ảnh hưởng người khác ở chỗ đó. Bên đây ngã mà bên kia nó ra máu cho nên bây giờ mình định nghĩa về nghiệp duyên.

Nghiệp duyên là cái lực đẩy của, tôi không hiểu ở đâu mà tôi có thể giỡn dai như vậy. tôi có thể giỡn liên tục, tôi giỡn bất tận, endless và countless. Chớ ở nhà tôi phải nói là nghiêm khắc, nghiêm khắc lắm. Ở nhà một mình tôi chưa bao giờ kể chuyện cười hết. Có bữa đó tôi cũng nói vậy, tôi nói: “gặp cô tôi mới giỡn chứ mình tôi không kể chuyện cười” ta nói “thầy ở mình mà thầy kể không chừng ta nói thầy quên uống thuốc”

Nghiệp duyên là lực đẩy của tâm sở tư, tức chủ ý trong mọi hành động lớn nhỏ. Lực đẩy của tâm sở tư, tức chủ ý trong mọi hành động lớn nhỏ. Có nghe hiểu không? Bởi vì cái nhân duyên là lực đẩy của khía cạnh thiện ác đúng không? Có nhớ cái đó không ta? Mới ghi hôm qua hôm nay quên rồi, các vị có cái hạnh là không có chấp chuyện cũ, mấy người không có bỏ bụng, chửi không có giận mà học không có nhớ, mà nói không có hiểu, con người không có bỏ bụng. có nhiều người họ khen tôi

“sư có đấm bạn quý lắm tụi nó không có bỏ bụng” tui nói “hành giả hả?” “không, tụi nó học đâu có nhớ” không bỏ bụng, nó không có nắm chắc nó học nó quên sạch. Rồi cái gì quên rồi. Cái nghiệp duyên là lực đẩy của chủ ý trong mọi hành động lớn nhỏ. Các vị biết cái chủ ý nó quan trọng lắm đúng không ta? Chính cái chủ ý nó mới đưa ta đi đến những chọn lựa, tại sao chuyện này ta không làm mà ta làm chuyện kia, đó là what, còn thứ hai, cùng làm một cái chuyện đó mà thẳng làm theo cách này thẳng làm theo cách kia, đó là How. Bây giờ các vị học với tôi tôi hay nhấn mạnh chữ What và chữ How đúng không? Có nhiều khi What không không có đủ, có đúng không? Chữ What nhiều khi nó không có đủ. Ví dụ, đều cùng đến đây học. Học cái gì? Cái gì ở đây có phải là What không? Phải không? Nhưng mà vấn đề học làm sao nó mới mệt. Có người tới đây cứ ngồi chờ kể chuyện ma kể chuyện cười không à. Có. Còn có người tới đâu họ ghi ghi chép chép về cát. có người ghi âm về nghe lại. Có người chép để đọc và ghi âm để nghe, còn có người ghi âm về gửi tùm lum rồi họ nghe nhạc. họ ghi âm cho mọi người thôi chứ họ là họ nghe cái khác. Họ nói: “trời ơi, nhờ thầy mà con nghe thầy Phước Tiến dữ lắm á”. Có. Tại vì, mình bán cái gì mình ngại ăn cái đó, có biết không? Mình bán hủ tíu thì ăn mình chạy qua mua cháo lòng, mà bán cháo lòng chạy qua mua bánh mì vậy đó, thường vậy. Thì khi mình sang băng mình sang hoài mình nghe mình ớn mình kiếm ông khác, ông nào lạ lạ hơn cái ông mình ăn mình nghe. Cho nên tui thuyết pháp nhiều khi người ta sang băng tui riết người ta thuộc lòng bài thầy mình niệm. Cái chủ ý hành động rất là quan trọng, vì chính chủ ý nó quyết định cái what và cái how. Hiểu hả? Bởi vì chính vì cái chủ ý cho nên có những người đi vào chùa, hôm qua tôi kể đó, có mấy ông đi chùa, một người vô chùa là nhào vô kiếm cái nhà

bếp, nhà cầu để mà dọn dẹp rửa ráy. Có không ta? Cũng vì chủ ý, intention mà có người nhào vô chùa là leo lên chánh điện đốt nhang khấn vái tùm lum hết, cúng một nải chuối mà cầu nguyện rầy chuối. rồi còn có người thì coi như vô chùa là nhào lên thư viện đọc sách đọc kinh ghi chép ào ào ào ào. Có người thì nhảy lên chỗ vắng vắng ngồi thiền lim dim lim dim tới chiều khi nào đầy hết thì về, khi nào xả thiền thì về. Tôi hay nói lộn kỳ quá, giờ có tuổi rồi, kỳ quá, thì a, cái mặt sao nó gian quá vậy, có người nói “thầy vừa đều giả mà vừa đều thiệt” cho nên tùy vào cái chủ ý của mình mà ta what và how trong đời sống, ta chọn what và chọn how chưa kể how long và how much, nó quan trọng lắm lắm lắm lắm lắm lắm. Một Bồ Tát với người bình thường đôi khi làm một việc giống nhau nhưng mà cái chủ ý hình như hơi bị khác nhau. Có đúng không? Hiểu. thí dụ như, trước nhà của mình, thì người bình thường có thể ra đó dọn dẹp để mà đổ đất đổ đá cho nó đừng có bị đọng nước, đừng có lầy, đúng không? Trước nhà mình, mình ra mình làm, để cho trước nhà mình đừng có đọng nước, đừng có bị sinh. Các vị nhớ chữ “mình” nha. Còn Bồ Tát, trước nhà của Ngài, Ngài cũng ra Ngài làm nhưng mà để cho mọi người đừng có bị dính sinh. Có khác không? Hình như hơi nhiều chứ không phải khác. Hiểu không? Tức là trước nhà mình, cũng cái diện tích bao nhiêu đó, nhưng mà Bồ Tát cái đầu nghĩ khác, mình thì “trước nhà mình” chưa làm mình quất cái “mình” bụi chàng vàng màu đỏ rục luôn “trước nhà MÌNH, MÌNH phải đổ đất đổ đá trát xi măng cho nhà MÌNH, người của MÌNH đừng có bị dính sinh từ chân lên tới mình” còn Bồ Tát thì không, “thiên hạ sẽ đi ngang đây, mình làm cái này để đừng ai bị dính sinh”. Cho nên đôi khi cái what của Bồ Tát với mình giống nhau, cái How cách làm đôi khi cũng giống nhau nhưng mà cái Why khác nhau. Biết cái Why không?

Hiểu chưa? Cho nên cái chủ ý nó vô cùng quan trọng. chính cái đó nó mới có cái nghiệp duyên là đó đó. Lớn chuyện lắm, chứ còn cầm đầu học nghiệp duyên, hiểu lơ mơ lơ mơ. Chỉ riêng cái nghiệp duyên đủ để thu và đủ để chứa đựng toàn bộ nội dung Phật pháp. Chỉ thu một chữ Nghiệp thôi. Một người có tu hành, cặp mắt họ nhìn đâu, họ không nhìn bằng chủ ý bất thiện, họ không tìm cái thích và cũng không bực mình trong cái nhìn, không có đam mê thích thú trong cái nhìn. Và khi họ nghe, ngửi, nếm, đụng cũng vậy. Họ không có chủ ý bất thiện trong lúc sáu căn làm việc. có hiểu không ta? Hiểu hả? như vậy rõ ràng mình đang tu với nghiệp duyên đúng không? Đấy. Cái chữ Nghiệp ở đây được định nghĩa vô cùng professional. Cái chữ Nghiệp duyên ở đây mình đừng có hiểu theo nghĩa ngoài đời là fate, destiny, không phải. Giống như có bà đó ở Cali, mà bà nghe thượng tọa Giác Đăng giảng về 24 duyên, thượng tọa giảng về tiền sanh duyên mà bà nghe bà không chịu hiểu kỹ, ít lâu sau bà gọi phone bà nói “Su bây giờ con hiểu Tiền sanh duyên là gì rồi, có tiền nó sanh ra cái duyên. Ông chồng con 60 tuổi mà về nước mấy đứa con gái nó kêu bằng anh không, nên con thấy đó là tiền sanh duyên, nhờ tiền nó lòi cái duyên ra” Hiểu không? Cái đó là tào lao. Cái đó, ngoài đời họ hiểu như vậy, nhưng trong đạo mình á, cái chữ Nghiệp ở đây phải hiểu nó là Tâm sở tư. Trong 13 tâm sở nó có tâm sở Tư, tâm sở đó rất là quan trọng, nó là investment trong bất cứ hành động lớn bé nào, một câu nói một suy nghĩ nào. Chính cái tâm sở đó mới quyết định nghiệp đó là nghiệp thiện hay nghiệp bất thiện. rồi, ghi dùm tôi cái này. Có ba tiêu chuẩn để xác định một tâm nào đó là tâm gì. Tâm là mind đó. Xong chưa? Mở ngoặc đơn (Thiện, Ác, Dục, Thiên, Phạm, Thánh) sáu cái. Biết Dục với Thiên không ta? Dục là tâm dục giới, còn tâm thiên là tâm sắc và vô sắc. Nha. (Thiện

– Ác – Dục – Thiên – Phàm – Thánh) có nghĩa là dựa vào ba tiêu chuẩn này mình biết tâm là tâm nào trong 6 tâm này, hai chấm xuống dòng:

- Tâm ấy dựa vào căn nào trong sáu căn? Có biết 6 căn không? Tôi biết nhiều người ở đây không có biết sáu căn. Rồi.

- Tâm ấy biết trần nào trong sáu trần?

- Những tâm sở nào đi cùng tâm ấy?

Cái chữ tâm ở đây là bare knowing. Cho nên nhớ, cái bảng nêu đó, nguyên một nửa bảng nêu đó, 121 nút thật ra nó chỉ có 1 nút thôi. Tâm nó chỉ có một nhưng sở dĩ nó đc gọi tâm này tâm kia là bởi vì ba cái ông này nè, ba cái ông mình mới ghi đó, ông cộng lại mới ra 121. Hiểu không?

1:17:03

Chị Liên ráng nhớ cái này nè, chị nhìn cái bản đồ đó đó. Một nửa là tâm đúng không? Chị đếm xem 121 nút, nhưng 121 nút đó. Sẵn đây chắc tôi cho mấy người sơ cơ biết đâu họ coi họ đắc không chừng.

Có nghĩa là đời sống tâm lý của chúng ta, cái mind của chúng ta, nó có 2 cái cấu trúc, nó kêu là mental structure:

1/ bare knowing (1) + 13 neutral factors + 14 negative factors = unwholesome

2/ bare knowing (1) + 13 neutral factors + 25 positive factors = wholesome

Ghi hiểu không ta? Hiểu hả? Rất là dễ nhớ. Cái công thức rất là dễ nhớ. Bare knowing là cái biết đơn thuần, không có thiện ác, nó chỉ là cái biết thôi, vì tâm nào cũng là biết, biết một cái object, something. Bare knowing chỉ có một. Như vậy thì :

1+13+14 = unwholesome

1+13+25 = wholesome

That's it. No more.

Có bao nhiêu đó thôi mà khổ quá không chịu học, mà ăn rồi cứ thích tu theo cái gì mơ hồ chập chờn, huyền hoặc, khó hiểu mới linh. Có lúc tôi buồn quá tôi nói cái dân mình về chính trị phải là cộng sản, về tôn giáo thì phải là đạo Hồi, đạo Chúa, tại vì mình dễ, cái người mình nó không cần lý luận, người Việt Nam rất thông minh nhưng mà đa phần là gian, người Việt Nam rất là từ tâm, tốt bụng nhưng mà lại tham. Người Việt Nam mình nhiều niềm tin lắm nhưng mà dễ bị cuồng tín. Tôi là người Việt Nam nhưng mà tôi phải nói một cách đau lòng về dân tộc của mình. Mà có nhiều người nói vậy họ ném đá, họ nói là tại sao lại nguyên rủa, mà đó là sự thật. niềm tin Việt Nam rất mạnh, các vị biết sau mấy chục năm cộng sản vô thần ở miền bắc bây giờ mở cửa một cái miền bắc tôi nói không tưởng tượng được, niềm tin ngoài bắc bây giờ khủng khiếp, hiềm một nỗi Phật giáo miền Bắc nó đang bị biến tướng biến thái một cách nghiêm trọng, không thể tả. và người mình rất là, ngộ lắm. thông minh, nhưng mà đủ để gian thôi, chứ không phải thông minh để mà phân tích lý luận hợp lý, mà nói ra thì nó chém mình, khổ vậy. cái dân tộc lạ lắm, anh hùng nhưng mà du côn. Nhiều niềm tin nhưng mà cuồng tín, thông minh nhưng mà gian hùng, sấu lắm. tại vì mình nói cho cùng, nói theo nhân chủng học thì mình là

con hoang, bởi vị mình lai mà. Mình là Chàm, Tàu, Miên, chưa kể Mã Lai tùm lum hết tron á. Và có một chuyện mà bao nhiêu người Việt Nam vẫn tin mà tới bây giờ hì hục tin là mình làm gì có 4000 năm văn hiến, tại vì đến đời nhà Nguyễn thì mình mới có bản đồ chữ S, vì trước đây từ Đồng Nai trở xuống Cà Mau là của Miên, từ Thanh Hóa vào tới Đồng Nai là của Chàm. Mình có khúc ngoài thôi. Vậy 4000 năm là 4000 năm khúc nào? Mà nguyên cái khúc trên đó đó là nó nằm kế bên Tàu mới ghê chứ. Thì tôi hỏi trống đồng Ngọc Lũ là của thằng nào đứ? Tại sao mình nhận vợ, có biết chữ vợ không? Các vị dựa vào cái gì mà các vị nói với tôi là trống đồng Ngọc Lũ của người Việt đứ. Có bao nhiêu dân tộc đến và đi trên mảnh đất này, các vị nghĩ sao? Hôm nay các vị có thể bắt gặp một cái mảnh giấy gói kẹo made in China mà trên đất Mỹ hay không? Cái chuyện đó có không? Có. Văn hóa kinh tế là sự giao lưu, sự qua lại, sự trao đổi. Nhớ chưa. Tôi kể hoài một câu chuyện ruồi bu đó là có một lần tôi đi trên núi tuyết ở Thụy Sĩ, tôi ngồi ở băng ghế mà tôi gặp một mảnh giấy gói kẹo của Korea, cái tôi mới suy nghĩ, cũng là cái duyên kỳ ngộ: một thằng Việt Nam mà đứng trên đất Thụy Sĩ cầm ra được cái giấy gói kẹo của thằng Korea, vì thằng Korea nó ăn nó liệng trên đó, thì không phải tui tò mò, nhưng mà tuyết không, nó nổi bật nó nằm kế bên chân tui tui cầm lên, mà tui thấy có chữ giống như chữ tàu vậy đó, tui cũng tò mò tui coi chứ, nó không phải chữ Tàu mà là chữ korea. Thì ở đây cũng vậy, ai dựa vào cái gì mà để nói trống đồng Ngọc Lũ là của tổ tiên người Việt, các vị nghe kịp không? Tại sao các vị không nghĩ rằng có một bộ phận người Mã Lai, người Tàu ở đó họ đã từng ở đó? Chưa kể nó có những trường hợp là sự pha tạp và sự giao thoa, pha tạp và giao thoa của các nền văn hóa, sự giao thoa và pha tạp về nhân chủng, có hiểu chữ nhân chủng

không? Tại sao không có vụ đó? Mà cứ khư khư cho rằng mấy ngàn năm ấy trên mảnh đất ấy chỉ có riêng giống dân Việt. dựa vào cái gì? Thứ hai, là làm gì có giống dân Việt, nó lai tùm lum hết trơn à. Theo truyền thuyết trong gia đình tôi, tôi là người gốc Huế, tôi họ Nguyễn, rồi ông Sớ ông sơ ông sờ ông sầm của tôi ông vào nam, vì mang ơn một người trong nam mà ông trả ơn bằng cách đổi từ họ Nguyễn sang họ Phạm, hôm nay trầm họ Phạm. Cho nên mai này mà viết gia phả là bà cố nội khỏi tìm ra luôn. May là tui còn biết được tới đó, còn đời sau không biết là xong. Hiểu không? Đó là may là chuyện của Trầm đó. Cho nên đi lục lạo ba cái sổ sách đó, nó rối tung lên hết. chẳng hạn có cái ông đó, ông là thầy thuốc ông dất đệ tử đi khám bệnh. ông nói với bà bệnh “ Tui đã nói bà rồi, cái bệnh bà không có ăn đồ chua được, mà nói hoài, hốt thuốc không nghe lời thôi tôi không tới nữa” bà nói “không có mà tôi không có ăn đồ chua” “bà ăn quýt mà bà chối” “ờ, ăn có múi à” thì khi mà ông đi về, học trò nói “sao thầy biết” “tao nhìn sàn nhà tao thấy vỏ quýt, thì bà chớ ai. Vỏ quýt còn mới lắm, không lẽ thằng nào ăn nó liệng vỏ đó”. Học trò nó khoái lắm. Bữa sau, nó cũng đi khám bệnh mà không có thầy, nó tới nó nạt nộ một cái bà kia “tôi đã nói bà rồi, bệnh bà không được ăn thịt gà” bà nói “tôi có ăn đâu”, đuổi ông thầy dờm quá thầy đi về đi. Nó về nó nói ông thầy, ông thầy nói “sao mà biết nó ăn thịt gà?” nó thấy cái chổi lông gà ở dưới á. Có nghĩa là cái kết quả điều tra nó rất là mơ hồ. Từ cái vỏ quýt mà truy ra cái múi quýt thì nó hợp lý, nhưng mà từ cái chổi lông gà chuyển qua ăn thịt gà thì nó xa dữ lắm. Thì những nhà nghiên cứu thường mắc lỗi này, như vào thế kỷ thứ 17 có một nhà sinh vật học người Pháp. Thế kỷ 17 là năm một ngàn sáu trăm mấy đó, ông gặp một con cào cào, ông mới bỏ trong cái ly, ông úp lại, ông gõ như này, cái con cào cào nó

nhảy. ông mới ghi thế này “thính giác cào cào nằm ở chân” ông đem ông bẻ hai cái chân sau bỏ vô gõ gõ, nó không nhảy nữa, ông ghi thêm “khi mất đi hai chân thì cào cào sẽ mất đi thính giác” mà trong khi mất hai cái chân bà nội nó sao nó nhảy. rồi ông coi đó là một công trình nghiên cứu khoa học. các vị hiểu không? Nó khoa học quá đi chứ, very logical. Hiểu không? Nghĩ.

Như vậy là mình đã học xong cái: nghiệp duyên. Đúng ra nghiệp duyên chưa có xong, học thêm chút nữa ha. Nghiệp duyên là lực đẩy của cái gọi là chủ ý trong mỗi hành động lớn nhỏ. Các vị đã hiểu chưa? Cái chủ ý nó có vai trò quan trọng cỡ nào, mà đã thấy chưa? Tôi đã nói biết bao nhiêu mà cứ đơ ra, cái chủ ý nó quan trọng lắm hiểu không? Cái chủ ý nó quyết định tất cả. Cái chủ ý, intention trong đời sống mình nó lớn chuyện lắm, đóng vai trò phải nói là quan trọng tuyệt đối. vì chính cái chủ ý đó cho nên mình mới chọn những hướng hành động, tại sao what, rồi how, how long, how much, cái đó phải do chủ ý đúng không ta? Tại vì các vị phải đồng ý với tôi có những món mà các vị phải hàm cho nó như, có những món nó phải hàm ít hơn cho nó giòn, hiểu không? Có những món mà hàm lâu quá thì gọi là như, có những món hàm lâu quá gọi là nát, có đúng không ta? Hả? Hiểu hả? khác chứ. Như là positive, khờ quá. Mà nát là negative. Có hiểu không? Cái cô đó có hiểu hai cái này khác nhau không ? Sao tôi ngạc nhiên có nhiều chuyện tôi biết mà bà con không biết, ngộ ha. Như với nát nó khác chứ. Như có nghĩa là positive, là cái gì đó nghĩa tích cực, nhưng mà nát có nghĩa là sao ? nát có nghĩa là dùng chỉ cho cái món lẽ ra không nên nấu đến cái mức này, thì nó gọi là nát. Ví dụ như mềm có lúc gọi là nhũn là xài không có được. Giống

như Việt Nam có chữ để chỉ cho cái chết, ông ấy vừa từ trần, vừa qua đời thì đó là cũng chết mà ở cái nghĩa rất là trân trọng, nhưng mà « ngum củ từ » « ông nghèo rồi » « ông đi ngủ rồi » thì đó là một cách nói rất là bất kính, hiểu không ? mà nói với một người tôn trọng là « ông ấy vừa từ trần, vừa qua đời, chúng tôi vô cùng đau buồn thông báo ông ấy vừa qua đời sáng nay » chứ còn nói « mới vừa chết sáng nay » thì cái chữ chết nghe nó đã không có được tới lắm. tiếng Việt Nam mình. Chưa kể có nhiều cái. Tôi nhớ Mỹ có một câu thế này : tùy thuộc vào số lượng từ vựng mà anh biết tôi biết kiến thức anh tới đâu, bởi vì ngôn ngữ nó gắn liền với concept, concept và world nó gắn liền với nhau, cái concept của anh càng nhiều, cái knowledge càng nhiều thì concept càng giàu, mà concept càng giàu thì từ vựng của anh càng giàu. Còn đằng này cái knowledge của anh hơi nghèo thì concept nó nghèo, concept nó nghèo thì từ vựng nó nghèo. Mỹ nó có well, fine, good. Còn Việt nam mình là lao động tốt, học tốt, con khi mọc gì cũng tốt. đất nước ngôn ngữ quá giàu nhưng đừng cái nó dồn xuống còn một chữ « tốt » thôi, và cái đó là không tốt. cho nên, nghiệp duyên chính là lực đẩy của cái gọi là chủ ý trong hành động lớn nhỏ. Xong chưa ? có tất cả là 4 thứ chủ ý :

- Chủ ý của người sống bất thiện (tham, sân, si - đúng ra cái này tôi không cần ghi mà cái lớp này giỏi quá đi cho nên tôi phải ghi chú vậy rất là kỳ. ví dụ : gởi cái này cho má (vợ của Ba, con gái của ngoại và con dâu của nội). khi mà ghi chú vậy là quý vị biết quý vị nó quá là kém, gởi cho má mà ghi nào là con gái của ngoại, con dâu của nội, rồi vợ của Ba, má của mình. Có một lúc tôi có mấy cái hình cartoon á, cũng đẹp lắm, tui để trong phòng tui, rồi tui nhớ tui có tờ giấy tui ghi trong là « không phải là

mình ». Mình ở đây được gọi là thiện dục giới có hiểu không ? có nghĩa là mình tu thì có tu nhưng mình còn dính mắc vào vật chất không ? thì cái thiện gọi là thiện dục giới. còn cái thiện của mấy ông tu thiền không á, thì là thiện thiên. Hiểu không ? còn mình ngồi xếp bằng thì cũng ngồi, mà nghe chiên bánh xèo thì nhào ra chiên vài cái. Hiểu không ? hôm nay không có nghe thơm bằng hôm qua.

Có ba cái chủ ý : Một là chủ ý bất thiện ; hai là chủ ý thiện dục giới ; ba là chủ ý thiện thiên. thiện thiên có nghĩa là « nhằm chán vật chất, muốn tu thiền để về cõi phạm thiên sống thanh tịnh trong sạch » đó gọi là thiện thiên. Nhưng mà cái thứ tư các vị đoán ra rồi, chủ ý của người cầu giải thoát. Xong chưa ? xuống hàng, ghi cái này mới ghê này.

Chủ ý của người sống bất thiện gọi là Nghiệp đọa lạc. Tôi hỏi đó tôi nghe tiếng nắn nót bây giờ tôi đọc quý vị viết tôi mới biết tôi đọc muốn gãy cổ mà quý vị ngồi nắn nót nắn nót, tôi nhìn quý vị tôi nhớ mấy cô gái mà dậy thì ngồi viết thơ tình á, mình đọc gãy cổ mà ngồi viết vậy nè « anh yêu dấu, hôm nay cũng như hôm qua dù rắn cũng như dù sọc, xì dầu cũng như mặc mỡ » tới đâu rồi ? Hai chủ ý giữa gọi là Nghiệp thiện hữu lậu. chủ ý giữa là cái gì ta ? và chủ ý cuối gọi là Nghiệp thiện vô lậu. xong chưa ? bây giờ nghe tôi giảng.

Tại sao mà tôi cứ nói tới nói lui hoài, tui cứ nói How, What ; What How giờ nghe chưa ? Đôi khi chúng ta giống nhau cái what và khác nhau cái How. Hiểu hả ? Hiểu không ? Cho nên đi dọn đất trước nhà thì hình như giống nhau, nhưng mà Ngài thì Ngài dọn cho thiên hạ, còn mình mình dọn cho MÌNH. Xong chưa ? Rồi, thứ hai, mình làm phước là mình cầu cho cha mẹ

mình, cứu huyền thất tổ của mình, mình chỉ biết nghĩ chuyện đó thôi. Còn Ngài, Ngài nghĩ cho tất cả chúng sinh. Các vị biết tại sao có chữ « ông bà ông vải » không ? bữa hôm tôi nhớ tôi có hỏi. Ông bà ông vải của quý vị là những người còn tên còn hình để mình thờ gọi là ông bà còn ông vải là chỉ nằm trong tấm vải để chữ cứu huyền thất tổ thôi, cái thứ mà xa quá mất địa chỉ rồi, mất số phone, không có email nữa, lên tấm vải nằm gọi là ông bà ông vải, cho nên ông vải là xa lắm rồi đó. Hôm nay mới biết luôn. Thương. Thương quá. Ông bà là còn email, điện thoại, số phone, còn hình ảnh tên tuổi, còn lên tới ông vải là coi như, có biết cái đó không ? cái tấm vải này nè, ghi « cứu huyền thất tổ » lên tới đó là nó hết biết ta rồi. Sơ sờ sấm sít là xưa bảy đời á cô, còn con cháu thì con cháu chút chít chót chét lên tới chét là xa lắm. còn ông bà mình là ông nội ông cố ông sơ ông sò ông sấm sổng sít, sổng sít là xa lắm, sổng sít là chưa ăn được luôn á.

Như vậy có tổng cộng là bốn loại Nghiệp. Í, khoan. Tôi mới cho ghi gì quên rồi. Bốn chủ ý đó. Bốn chủ ý, thì chủ ý đầu tiên gọi là Nghiệp đọa lạc, Hai chủ ý giữa gọi là Nghiệp thiện hữu lậu, chủ ý thứ ba gọi là Nghiệp thiện vô lậu. Và tôi nhắc lại, tôi nói chữ what và chữ how nó quan trọng là vì sao ? vì cả hai cùng làm một công thức giống nhau, nhưng có người thì nó là nghiệp thiện hữu lậu, có người nó là nghiệp thiện vô lậu. Mình bố thí, mình làm phước mà cầu quả nhân thiên thì gọi là nghiệp thiện hữu lậu, ngòi thiên đắc tùm lum tà la nguyện sanh về cõi phạm thiên vẫn là nghiệp thiện hữu lậu. trong khi đó mình chỉ quét rác, nhặt lá mà cầu quả giải thoát, thì cái đó thấy nó tầm thường nhưng nó là nghiệp thiện vô lậu. Hiểu không ? có nghĩa, là tùy mình có 3- 4 cái account, mình có tiền, mình bỏ vô account nào.

Thì ví dụ, nghiệp đọa lạc mình đừng đụng nó đi, nó là ác, mình nói 3 cái account sau á, mình bỏ account nào, biết account mà phải không ? cái nào để cho cái gì là tùy mình, cái thứ 3 mới là cái đáng kể, tức là mình invest cái thứ 3 là cầu giải thoát. Mà tôi nói tới nói lui tôi mong có vị hiểu, mong thôi chứ còn quý vị tôi ớn quá. Chưa có tu Tứ niệm xứ, không học giáo lý mà không có tu tứ niệm xứ các vị không bao giờ hiểu được rằng Tại sao mà chúng ta không có nên sanh tử nữa. Bởi vì khoan nói đến cái khổ dễ thấy là khổ sa đọa, cái khổ mà làm heo làm chó bị máu lệ. chỉ riêng cái chuyện rất căn bản đó là sự có mặt của cục này nè nó là khổ. Vì có nó mình phải đói khát nóng lạnh đau nhức tê mỏi già bệnh tiêu tiểu tắm rửa có biết cái đó không ? các vị hiểu tôi nói cái gì không ? còn có người họ thấy cái đó là sung sướng. Nhưng mà người thượng căn họ thấy cái đó nó phiền lắm. Vì có nó mà nó rêm nó đau nó nhức, tui nói thiệt, nhiều lúc mà tui nghĩ ước gì mà có cái nút bấm on off để tui thành làn khói, là tui chọn cái đó à. Cái mỗi lần mình đi dạy học, khói bay tới, dạy xong, khói tan. Tôi thật tôi rất là thích cái đó. Hiểu không ? chứ còn khiêng cái cục này tôi ngán quá đi. Có hiểu không ? không hiểu hả ? tức là vì cái cục này nó khổ dữ lắm, nó đủ thứ chuyện hết. Cứ mỗi lần giấc trưa ăn cơm mà đi lên xe các vị biết cái xe nó nóng dữ lắm, tôi cũng nhớ nó trời ơi vì cái cục này nó mới nóng, chứ còn làm một làn khói nó êm biết bao nhiêu. Dạy xong cái bay, nguyên đồng khói này bay luôn, chiều tới khói gom lại nguyên đồng khói lam chiều, quá đẹp. hoặc là nguyên đám khói cháy nhà. Còn đàn này nguyên cục, nguyên đồng ì ạch ì ạch xuống ăn húp sột sột gãi sồn sột húp sùm sụp, cho nên có hiểu cái đó mình mới hiểu rằng trên đời có kẻ không muốn sanh tử nữa. Đức Phật khi kể lại chuyện xưa Ngài luôn đúc kết thế này : « Nay các tỳ kheo, những gì ta

vừa kể đều đã đi vào quá khứ. Các pháp hữu vi đã có rồi phải mất đi. Nay các tỳ kheo, thật là vừa đủ để nhằm chán để buông bỏ để giải thoát. Không có lý do nào để chúng ta tiếp tục sanh tử nữa. » « Nay các tỳ kheo, đây là những gốc cây, những ngôi nhà vắng, hãy tinh tấn thiền định, chớ có để mình sau này phải hối tiếc » Nhiều người đọc cái đoạn đó họ không có hiểu, là tại sao mà « nay các tỳ kheo thật là vừa đủ để nhằm chán » và « quá đủ để buông bỏ sanh tử » mình không có hiểu, nhưng mà biết cái này mình mới hết hồn. mình sống bằng tâm ác nhiều quá, cho nên khi mà tất thảy rồi cơ hội bị đọa rất lớn, cơ hội làm trùn làm dế rất lớn, cơ hội phải đi, nếu may mắn làm người thì mang thân nữ rồi làm dâu xứ lạ gặp thằng chồng vũ phu, bản thân là vũ nữ rồi coi như là đau khổ trăm chiều, rồi cái cảnh mà sanh ly tử biệt, đói không có, ăn lạnh không có mặc, bệnh không thuốc uống, sống không nhà ở, sanh vô gia cư mà tử vô táng địa. thiếu gì. Trong vòng luân hồi là loạn lạc chiến tranh, con cha anh mẹ chị ly tán mất mát tản lạc không tìm thấy nhau cái chuyện đó là chuyện rất là thương. Rồi các vị biết một cái chuyện rụng rời đó là, bây giờ mình đang sống trong một cái nền văn minh, mình bệnh là còn có X-ray còn có MRI còn X ray cas scanner chứ còn có những cái thời mà bị bệnh mà giao phó cho mấy ông thầy lang biết không ? bệnh gì thì cũng cho uống thực địa, xuyên khung, đỗ trọng, hoài sơn, câu kỷ, nhiều đó uống hoài. Hên thì hết, không hết thì thôi. Ghê lắm. Mà nội cái chuyện bệnh mà uống tầm bậy là đã chết rồi. hôm nay tôi không biết tôi nói cái này có đụng chạm ai hay không, chứ nếu mà các vị biết xài cái này chút các vị thấy uống thuốc bắc nó là cả một sự liều lĩnh. Là vì sao ? là vì, các vị có học về biology á, các vị có biết mỗi một cái lá, mỗi một cái củ nó gồm nhiều chất, người ta biết trong đó có cái chất chữa được cái bệnh A họ bèn

lấy cái chất đó cho mình uống, mà trong khi cái chất còn lại nó phá banh cái chỗ khác thì mình cũng uống luôn. Có hiểu cái đó không ? có nghe tôi nói không ? cái lá này nè, nó có 80 chất trong đây, mà trong đó nó có chất abcf nó chữa được bệnh trĩ, nhưng mà mấy chục chất còn lại nó phá gan phá bao tử tùm lum hết, mà trong khi tôi đang bị trĩ giờ làm sao ? tôi tới tôi gặp ông lang băm này, thì ông bắt mạch xong ông cho tôi uống, mà đúng, uống xong hết bệnh trĩ, nhưng mà nó chuyển qua nó bị tàn banh chỗ khác. bây giờ khoa học họ có cái kỹ thuật abstract, biết abstract là chiết xuất, có nghĩa là cần dùng cái gì thì lấy cái đó ra thôi, phần còn lại là bỏ. Tu hành là gì ? Tu hành là giữ lại cái cần và bỏ đi cái thừa, và sức khỏe, nhan sắc cũng vậy, là phải biết bỏ cái thừa và giữ lại cái cần. còn thuốc bắc ngày xưa thì sao ? là cứ thế mà làm tới. cứ biết cái lá này chữa được bệnh trĩ thì đề nó ra mà bắt nó uống và bắt phải chấp nhận toàn bộ những cái còn lại. đừng trách side affects, hiểu không ? cho nên chỉ riêng cái chuyện thuốc men là đã đủ để mình không muốn luân hồi rồi. có những cái thời kỳ mà bệnh răng là cả một cái đại nạn, các vị có biết, cái thời mà Hàn Mặc Tử, cái thời mà Chế Lan Viên, cái thời đó bệnh lao là tuyệt chứng, có biết chuyện đó không ? Biết không mà dạ ? Bây giờ thì ba cái bệnh lao là đồ rác, chứ có một thời bệnh lao là hết phim, ho ra máu là hết phim mà tôi còn nhiều chuyện nữa, ho ra máu là phải cách ly, sợ lây rồi ngộ lắm. cái thời tây đó, nhưng mà bây giờ lao là chuyện nhỏ, chỉ có vợ nhỏ là chuyện lớn thôi./.

Quả Duyên và vật Thực Duyên

Theo trong Phật Pháp một cái tâm thiện gồm nhiều trường hợp, chứ không phải có 1, có tâm thiện hờ hững và có cái tâm thiện

hào hứng. Tâm thiện hờ hững gọi là tâm thiện thọ xả. Tâm thiện hào hứng thì gọi là tâm thiện thọ hỷ. Rồi có những tâm thiện do bị tác động, còn có trường hợp tâm thiện tự phát. trường hợp thứ 3 đó là tâm thiện có trí tuệ đi cùng, trường hợp không có trí tuệ đi cùng. Sau đó là sáu trường hợp. Sáu trường hợp chia làm 6 cái tâm

Nghe. Tui nhắc lại có cái tâm thiện hờ hững và có cái tâm thiện hào hứng là sao ? có nhiều khi mình gặp những cái chuyện mình cũng muốn làm, nhưng cái muốn nó không có gì vui vẻ hết. Mình dừng xe ở đèn đỏ, mình thấy có người homeless họ tới họ xin tiền, thì mình cũng lấy tiền mình cho nhưng mà nó không hào hứng. Hiểu hông? Nhưng có những lúc mình cũng cho, nhưng mình cho với tất cả sự hoan hỉ , thì cái đó được gọi là tâm thiện hào hứng. tui rất dùng những từ chuyên môn

Rồi tâm thiện có tác động vào tâm thiện tự phát đó là khi mình phải suy nghĩ đắn đo, tới lui, rồi mình mới làm . Nên nhớ Việt Nam mình có cái chữ cân nhắc và chữ do dự. Hai chữ này khác hay giống? cái nào tốt cái nào xấu. Trước khi làm một việc gì đó mình phải có cân nhắc, cái đó là hợp trí ,còn do dự là hữu trợ. Nghe kịp không?

Cái phần là hợp trí, ví dụ như cân nhắc là trước khi mình làm mình xem coi, cái việc mình làm đó về không gian chỗ này có thích hợp không? Về thời gian lúc này có thích hợp không? Về đường lối là cái cách thức này nó có thích hợp không? Đó được gọi là có cân nhắc

Còn do dự là mình có nên làm hay không? Có hiểu được cái đó không? Do dự thường là cái câu đó là do dự. Cân nhắc là mình nên làm lúc nào? ở đâu? Cách nào? Người ta gọi là cân nhắc

Người không học đạo họ chỉ nghe tới nhân nào quả nấy. họ chỉ hiểu một cách rất là nghèo, rất đại khái. Nhân nào quả nấy nghĩa làm ác thì bị khổ, làm thiện thì được vui. Đó là nhân nào quả nấy đúng không?

Nhưng những người học A tỳ đàm họ nghe nhân nào quả nấy họ hiểu sâu lắm. Nhân nào quả nấy có nghĩa là nếu mình làm thiện bằng tâm hờ hững thì đời sau mình sanh ra làm cái người rất là người không có được lạc quan lắm. còn mình làm phước bằng cái tâm hợp trí đó, làm tâm mà tâm cân nhắc á thì đời sau sanh ra rất là nhiều trí, rất là thông minh . người làm thiện bằng cái tâm lạc quan vui vẻ, thì đời sau sanh ra là người lạc quan vui vẻ. Người làm phước bằng cái tâm do dự đời sau sanh ra chậm chạp. Người làm phước bằng cái tâm mau mắn thì đời sau sanh ra rất là mau mắn. Phải hiểu như vậy mới được gọi là nhân nào quả nấy. Còn nhân nào quả nấy mà hiểu theo cái kiểu nhà nghèo, hiểu là làm ác thì bị khổ, làm thiện thì được vui. Cái đó thì cũng đúng mà nó nghèo quá. Thì phải hiểu chi tiết như vậy đó

Cho nên hôm nay chúng ta cùng một lúc làm một việc giống nhau, đó là chúng ta cùng bố thí một bữa ăn, chúng ta cùng tụng kinh, cùng nghe pháp, cùng ngồi thiền .Nhưng điều thứ nhất là cái chủ ý có giống nhau hay không. Về chủ ý thì chúng ta lọt vào trường hợp nào trong 4 trường hợp hồi sáng, đó là nghiệp đọa lạc, hay thiện nghiệp hữu lậu, hay thiện nghiệp vô lậu? đó là 1 chủ ý. Thứ hai nữa cái loại tâm thiện đó nó thuộc vào cái nhóm nào trong 3 nhóm vừa kể.

Thứ nhất về cảm xúc, nó là hào hứng hay hờ hững? thứ 2 nó có trí tuệ đi cùng hay không? Thứ 3 nó có tác động hay tự phát ?

cái kiêu tâm thiện nào nó cho ra cái quả như vậy cho nên chúng ta thấy bao nhiêu người thiên hạ sanh ra đời này thì cái mặt không có giống nhau, bởi vì mỗi cái tâm thiện, tâm ác nó không giống nhau. Hoa hậu 2019, hoa hậu 2018 nó không giống nhau. Ngay cả trong kinh nó Chư Phật Chánh Đẳng Giác đều có 32 hảo tướng như nhau, nhưng 1000% là nét mặt của 2 vị Chánh Đẳng Giác không có giống nhau. Thì quý vị nói khác kiểu nào, thì tôi nói như Lương Triều Vỹ và Lưu Kiến Hoa đều đẹp. Thầy Minh Niệm và thầy Pháp Hòa đều đẹp hết nhưng không giống nhau. Cho nên mình nói 2 Thầy đều đẹp lắm, đẹp lắm nhưng mỗi Thầy có mỗi cái truyền cảm khác nhau. Thì tại sao có tình trạng đó là tại bởi vì cái tâm thiện của 2 người đều có điểm xích xê tối thiểu. thì tại sao có điểm xích xê đó là tại vì khác một tí đời này, sẽ dẫn đến khác muôn trùng của đời sau

Ở đây có ai học vật lý, hình học thì biết, ở trong cái hình tròn 360 độ nó lệch 1 chút là ngàn dặm đúng không? Điều xuất phát từ 1 tâm mà chỉ lệch đi nửa độ là tí ngoài vũ trụ. Nửa độ là không thấy nhau trong đời. cho nên cùng xuất phát cùng 1 điểm, cùng 1 tâm á, lệch 1 chút thôi. Cho nên á chỉ khác nhau 1 điểm nhỏ thôi, thì điểm nhỏ ấy nó trở thành 1 nền tảng lớn cho sự khác biệt ngàn trùng của ngày sau

Ví dụ tôi làm phước bằng cái tâm hợp trí, cái tâm có cân nhắc, hoặc tôi làm phước bằng cái kiêu tùy hứng, người ta rủ thì làm chứ không nghĩ ngợi gì hết. Thì đời sau sanh ra tôi rất là giàu có nhưng mà lại rất là chậm chạp . và cũng cùng bố thí 1 bữa ăn, mà có người đời sau sanh ra giàu có khỏe mạnh, có người giàu có thông minh. Tại sao vậy? mình bố thí mà mình nghĩ á thì đời sau sanh ra mình vừa giàu có vừa thông minh. Còn mình bố thí 1 bữa ăn mà mình nghĩ < ăn cái này tốt cho sức khỏe á >

thì đời sau sinh ra mình rất là giàu có nhưng mình chỉ được cái khỏe mạnh thôi . Hiểu hông? Cái suy nghĩ nó lệch đi 1 chút á

Hoặc là 2 vị, trong kinh có 2 vị cư sĩ gặp từ Đức Phật Tỳ Bà Thi á, 2 vị đều nhà nghèo hết, cho nên 2 vị cúng dường ĐỨC Phật. Thì 1 người á thì, nghèo mà , nghèo đến mức không có gì để cúng dường , đi ra sông á hốt cát, cát á, nghèo quá không có gì cúng dường, hốt cái vô rả cái chỗ mà họ thấy là Đức Phật sẽ ngồi á. CÒn 1 ông ổng hốt cát ổng rả chỗ mà ĐỨC Phật sẽ đi. Rồi đời sau sinh ra cái ông mà rả cát chỗ đi, ổng được thoải mái về vấn đề phương tiện đi lại, còn cái ông ổng rả cát chỗ Ngài ngồi, ngày sau ổng được chăn êm nệm ấm, giường cao chiếu rộng. Nó lệch có chút xíu. Mà 2 ông đều xúc cát hết, mà một ông thì giường cao chiếu rộng, còn 1 ông thì xe thuyền đi lại. Nếu 2 ông ổng sanh bây giờ thì 1 ông ổng toàn roll royce không vậy á, còn ông thì chăn êm nệm ấm. Đó nó chỉ nhích 1 chút xíu

Thì cái đó nó dẫn đến cái chuyện nếu mình làm phước nó khác nhau 1 chút, tới lúc mình tu hành nó cũng khác nhau 1 chút . Có đúng không? Có những vị Sư phước lộc rất là nhiều , Phật tử họ thương họ cúng dường nhiều lắm, nhưng mà sức khỏe yếu. Có vị không được người ta cúng dường nhiều nhưng sức khỏe rất là tốt. thì khi tu học nó khác không? Khát chứ! Cái ông mà được người ta cúng dường mà bệnh hoài đó á, cái chuyện tu học của ông phải khác cái ông cúng dường ít mà cơ thể khỏe mạnh. ĐÚng không? Các vị thấy ghê chưa?

Chưa hết 2 ông đều khỏe mạnh như nhau, mà ông thì chậm, ông thì nhanh. Thì như hơi khác đúng không?

Chưa hết. 2 ông thì 1 ông vui vẻ lạc quan, còn 1 ông cái mặt ổng lúc nào cũng như bị bón vậy á. Hai ông đi thuyết pháp cái tác động lên quần chúng khác nhau. Có không? Cái ông mà cái mặt lúc nào cũng lạnh ngắt á, cái người ta nghe cái tác động của thằng chả nó không giống với cái ông mà vui vẻ. Như vậy mà cái chuyện quý vị làm phước á, vui vẻ hào hứng đó nó không chỉ ảnh hưởng cho mình riêng kiếp này mà còn kiếp sau, không những cho mình mà còn cho bao nhiêu người khác nữa. Có đúng vậy không? MÀ chỉ có cái chuyện chút xíu vậy thôi, khi mình làm phước mình làm phước mình hào hứng hay mình hờ hững, chỉ có chút xíu vậy thôi mà nó lay lan ra toàn vũ trụ, có thấy chưa?

Cho nên các vị biết cái học thuyết ao bèo, các vị biết học thuyết Domino, học thuyết vết dầu loang đó, mình tưởng nó bên chính trị, bên kinh tế, chứ không, trong đời sống thường nhật của chúng ta đó, cái khái niệm vết dầu loang, biết Domino không? Thì khái niệm đó nó không chỉ riêng bên chính trị, bên kinh tế, mà bên toàn bộ đời sống của chúng ta. Cái đó nó như vàng bạc, nó phảng phất mọi nơi và mọi lúc, nó lớn chuyện lắm chứ không phải không

Cho nên cái nghiệp duyên là gì? Nghiệp duyên là lực tác động từ cái chủ ý trong hành động. Lớn lắm, lớn lắm. Chính cái đó nó quyết định chúng ta đời sau sẽ ra sao. Nó sẽ ra sao thì cái mức ảnh hưởng của chúng ta nó sẽ theo đó mà ra sao. Do chủ ý trong mỗi hành động của ta ra sao mà mai này ta sẽ ra sao. Khi ta sẽ ra sao thì cái ảnh hưởng của ta đối với người khác nó cũng theo đó mà ra sao. Một cách tương ứng

Khi mình sanh ra mà mình làm 1 trái sầu riêng ,ví dụ thôi, thì cái ảnh hưởng với thế giới nó khác cái trái chôm chôm, ví dụ cái trái nào nó tua tủa. Thằng nào nó cũng xù xì, nó tua tủa, sầu riêng nó khác trái chôm chôm. Nhắc cho nhiều, thì cái đó được gọi là nghiệp duyên

Nói có nghĩa là từng duyên ở trong 24 duyên, nếu mình học kĩ 1 chút thì mình mới thấy toàn bộ nó có mặt trong đời sống, chỉ cần 1 duyên thôi. Toàn bộ con đường tu tập giải thoát cũng lệ thuộc vào 1 chữ duyên đó thôi. Mà Phật cho mình 24 duyên lận luôn, hơi bị nhiều luôn. Cái nghiệp duyên nó quan trọng lắm, rất là quan trọng

Bây giờ mình học qua cái quả duyên

Cái quả duyên cái nội dung nó cũng gần gần giống như là nghiệp duyên vậy. Hôm bữa tôi giảng rồi, hôm nay tôi nhắc lại thôi. Các vị có nghe cái nghiệp chướng không? Các người không học giáo lý họ không biết nghiệp chướng là cái gì? Nghiệp chướng là cái gì làm cho mình lận đận, phải không? Như oan gia nghiệp chướng chẳng hạn

Nhưng mà các vị nghe nè, trong đời sống của chúng ta á, khó tránh được 3 cái chướng sau đây: 1. Nghiệp chướng : có nghĩa là khi mình đã tạo 1 cái nghiệp xấu nào đó, thì cái bản thân nghiệp xấu đó dầu chưa đến lúc trở quả, chưa đến lúc báo ứng nha, thì trước mắt nó cũng để lại dấu ấn tâm lý rất là xấu. Thí dụ như, dĩ nhiên ta đang nói cái trọng nghiệp thôi. ví dụ như mình lỡ cư xử quá tệ với mẹ , dầu mình chưa đến lúc phải trả báo, nhưng mà chỉ mà mai này mình thấy một bà cụ nào đó mình nhớ đến cái chuyện mình xử tệ với mẹ mình. hiểu chưa. Rồi chưa kể câu chuyện này nữa. một cái người mà sống phóng dật

á, phóng dật là người không có chánh niệm á, không có thiền định, thì họ giống như cái nền nhà bằng đất. Một nền nhà bằng đất khi bị bụi và cát rớt lên thì rất là khó phát hiện, vì sao? Vì đất với bụi tụi nó là 1 group, đúng không? Nhưng cái người mà có tu tập thiền định, chánh niệm á, cái tâm họ giống như cái nền gạch vậy á, cho nên một tí bụi tí cát là lọt vô biết liền. Chúng ta không có tu gì hết, khi chúng ta làm điều lầm lỗi chúng ta không có biết, không có nhận ra nó ảnh hưởng như thế nào trên con người của mình. Nhưng khi quý vị có chánh niệm thì mình ngồi 1 cái bao nhiêu cái nổi khùng nó kéo về, bao nhiêu cái chuyện bậy nó nổi về

Cho nên nghiệp chướng gọi là gì, tiếng Pali gọi là Karma ..., có nghĩa là khi mình làm một cái trọng nghiệp bất thiện nào đó rồi thì người đó không đắc thiền, không đắc đạo được. Tâm không có an được thì đó gọi là nghiệp chướng. Nghiệp chướng này cho những trọng nghiệp bất thiện. Có những cái trọng, có nghĩa có cái nghiệp bất thiện nó hơi nặng nề to tát, là chướng ngại tâm linh rất là lớn

Cái thứ 2 là quả chướng. bữa giảng về 12 duyên khởi còn nhớ không? Do vô minh trong bốn đế nên ta trốn khổ tìm vui bằng cách tạo các nghiệp thiện ác, do các nghiệp thiện ác ấy mà ta có tâm đầu thai dẫn về cõi nào. Do tâm đầu thai về cõi nào mà ta có đủ 6 căn hay không và ta sống nhiều với trần nào? Thì nghiệp chướng ở đây là những cái trọng nghiệp bất thiện khi ta đã tạo ra rồi, chưa đến lúc báo ứng thì trước mắt nó cũng để lại dấu ấn tâm lý rất là nặng nề. nó có ám ảnh khôn nguôi cho chúng ta

Còn quả chướng có nghĩa là chúng ta đầu thai bằng cái tâm nào thì chính cái tâm đó nó ám chúng ta suốt một đời. Quả chướng

ở đây có nghĩa là cái tâm đầu thai. Nếu chúng ta đầu thai bằng cái quả bất thiện thì chúng ta phải mang một cái thân heo chó, hoặc mang cái thân người mà chậm chạp, bệnh hoạn. các vị tưởng tượng một cái người mà chậm chạp, bệnh hoạn thì học phật và tu tập rất là khó đúng không? Các vị có biết những người bị Down Syndrome không, trăm người 1 mặt á, mặt nó đơ ra vậy. chậm chạp và bệnh tật triền miên ấy thì người ta gọi là quả chướng. có nhiều người họ kì lắm, sống bậy bạ vậy, dễ thương vậy không sao, tự nhiên có ý nghĩa tu hành thì bao nhiêu tai họa nó ùn ùn nó đổ tới. Là kiếp xưa đi phá người tu á, nên kiếp này, đánh bài đánh bạc câu cá thì khỏe ru à, bắt đầu có ý giữ bát quan đi tu thiên đò là nó đổ tùm lum chuyện ra, do lúc trước mình phá người ta. Mình đi làm bậy thì ok, thế mới mắc cười chứ, câu cá nè, săn bắn nè, đánh bài nè, đi nhậu nè, nhảy đầm thế thì ok. Mà bắt đầu tu hành 1 phát là nó quậy từa lư luôn, đủ thứ chuyện hết á. Ngày xưa là sao? Phá người tu. Phá người tu là sao? Không muốn cho người ta học, không muốn cho người ta hành, không muốn cho người ta giữ giới. tôi có biết vài trường hợp ông chồng đi nghe đạo về thích quá xin đi xuất gia, vợ không cho. Bởi tôi nói nhiều mấy cái đó ở đây mấy người họ buồn, nhưng mà khi bà không cho ông đi tu á, là ông mới đi sắm cái tọa cụ này nè, ông sắm cái tọa, rồi ông dọn cái phòng để ông ngồi thiền, bà cũng không chịu luôn, bà làm đủ cách bà cứ lụp cụp lụp cụp. Bởi vì ông ngồi vậy thì ông hạnh phúc quá, ông hông chịu ngủ chung, bà là người không sợ súng đạn. có hiểu điều đó không? Đêm bà ngủ ông hay vô ông cà khía bà đó, bà đi làm cả ngày vậy tối không để người ta ngủ ông nói cái ông nghe vợ ông nói vậy cái ông ôm gối ra ông ngủ riêng. Cái ông đang ngủ bữa ông thấy có người mò vô giường ông, ông hỏi Thì cái bà này bà không cho chồng xuất gia thì cái

chuyện này tui cũng có một chút thông cảm,nhưng ông ngồi thiền bả cũng không cho,rồi bắt đầu ông đi học đạo bả cũng không cho, bả nói rằng ông mới ba mớ mà ông tinh tấn vậy, ông học nữa ông càng tinh tấn. Tức bả làm đủ cách,rồi bả kêu mấy đứa con bả đứng về phía bả, nó nhũng nhẽo rồi kéo, níu, rồi thọc, rồi đòi dẫn đi chơi. Là bả làm chùng nào mà ông đẹp luôn chuyện tu hành. Đó là chuyện có thật luôn á

Tui có Phật tử thế này, cái người Phật tử mà hộ trì tôi đó, vì họ ghét nhau đó, họ đôi co riết mà tôi đẹp luôn.Nên nay họ nghe cái này chắc họ cũng sốc. Trước đây tui dịch kinh, tui dạy học kinh tạng mà tui bực quá tui đẹp rồi. chỉ vì một số đàn bà, chỉ vì một số phụ nữ mà bây giờ bao nhiêu người trên thế giới không được nghe tui giảng kinh tạng, chỉ vì một số phụ nữ đó thôi. Ví dụ Cô Loan với Cô Nga này nè, Sao Cô Loan ghé Sư Sư vui, sao Cô Nga ghé Sư Sư không vui. Ví dụ vậy. Tui bực tui đẹp luôn, tui không giảng nữa,mà tui giảng 1 nữa Tăng Chi Bộ Kinh rồi. Dịch kinh tui đẹp luôn. Mà vì phụ nữ không à. Và cái Kalama này, là họ dọa là họ quậy cho nó banh, mà tui không biết là nó banh chỗ nào tui không biết. Mà nó quá mệt mỏi, giờ đây tui gồng mà, nhưng tui rất là phiền. Từ lúc tui đi dạy người ta cũng chọc nữa. Bởi vì người ta nghĩ tui về đây có phụ nữ. Nó rất là lạ, quý vị biết cái đó là mấy cái nghiệp chướng, quý vị có biết không? Gọi là phá ngằm á, người phá do người ta ghét, hoặc phá do bị gì đó mình không biết. Cho nên tôi nói các vị cẩn trọng,làm người phải phân biệt cái gì khinh, trọng, nặng,nhẹ. Thế nào là chuyện chung chuyện riêng,coi chừng tạo trọng nghiệp. Đời sau sinh ra không có mắt để thấy, không có tai để nghe vì đời này mình chống người ta hoành pháp á

Có người sanh ra mặt mũi giống người khác mà không phải đang suy nghĩ, các vị biết cái thứ đó không. Nặng nhất là khùng, còn nhẹ là không nhớ được, không hiểu được. tui đã gặp, không cách nào họ nhớ được, chuyện chút xíu họ cũng không nhớ, trí nhớ đến cái mức tệt tận cùng các vị có biết cái đó không? Hiểu rất chậm, nhớ rất dỡ, suốt ngày cứ lừ đừ. Cho nên cái quả chướng nó kinh khủng lắm

Thứ nhất là nghiệp chướng, khi đã tạo một cái trọng nghiệp nào đó rồi thì nó trở thành một cái ám ảnh tâm lý khôn nguôi, ta sẽ vì vậy mà ...23:38..và thành đạo nghiệp. Cái đó thì dễ hiểu. Còn cái thứ 2 là quả chướng có nghĩa là do tác động của một cái ác nghiệp quá khứ bây giờ ta phải chịu ác quả. Bị một cái trục trặc về sức khỏe, về tinh thần, về gia cảnh. Có biết gia cảnh không? Gia cảnh, gia đạo đồ đó. Khổ lắm. rồi cái thứ 3 là phiền não chướng. Khi mà ta sống nhiều với cái phiền não nào đó thì tinh thần của ta cũng không an lạc, có đúng vậy không? Ghen quá, ham chơi quá, hờn giận ghen tuông quá, đang cảm hận sợ hãi cái gì đó quá. Chỉ là một trong mấy cái đó thôi là quý vị không làm ăn ra gì, có phải vậy không?

Tui có biết một vài phật tử tán gia bại sản bởi vì ăn rồi đi đánh ghen á, ghen chồng hoặc ghen vợ. Ghen riết rồi dẹp tiệm luôn, khỏi làm ăn luôn, mà trong cái công việc nó đang lên như điều gặp gió, đang lên ào ào vút vút vậy đó. Chỉ có ăn rồi cái ghen tuông, tị hiềm vậy đó, rồi rình mò riết rồi nó banh chành, tan nhà nát cửa hết. Đó là phiền não chướng Nói chi là tu hành học đạo, tu thiền giải thoát. Nói cho các vị biết, có những vị xuất gia, đang tu ngon lành như vậy rồi tự nhiên đi quen biết với người Phật tử. rồi cái ăn cái nghĩ đến người ta hoài, thiền nó không có nổi. Có có cái đó không. Tự nhiên đang ngon lành

zậy rồi, tự nhiên có vài con phật tử nó đến nó cúng dường, hồi đó giờ không có, tự nhiên giờ nó có. Tu riết nó có phước á, có người cúng dường. Cúng dường rồi cái sợ mất. hồi đó không có thì ok, tự nhiên rồi thấy nó cũng giàu, nó cũng đẹp, nó cũng giỏi, nó cũng ngoan đạo, rồi tự nhiên hôm mình đang vui vui cái mình thấy nó queo qua ông khác, cái mình thấy khó chịu, khỏi tu luôn. Nó gọi là phiền não chướng

Cho nên đầu bài tôi đã nói rồi, rất khó có người nào trong chúng ta mà, trong đời sống thường nhật tránh được 1 trong 3 cái chướng này. Một là nghiệp chướng. Hai là quả chướng. Ba là phiền não chướng. các vị nghĩ kĩ đi, các vị có hết 3 cái này không. Nghiệp chướng thì ở đây hi vọng là không có ai mà đâmheo thuốc chó đúng không? Nhưng có một điều là mình lỡ làm cái gì đó, ở trong kinh nghiệm tuệ quán mà tui biết á. Hành giả mà đang tu hành ngon lành mà tự nhiên 2-3 ngày liên tục không có tập trung tư tưởng được thì nên ngồi lại rà xem mình có mắc vào những điều sau đây: thứ nhất, mình có làm mình có xúc phạm ai mà mình chưa có nói xin lỗi, sám hối hay không? 2. Mình có hứa ai cái gì mà mình quên hay không? 3. Mình có cái plan dự trù cho công việc gì đó mà mình quên mất hay không? 4. Sức khỏe mình có gì trục trặc hay không? Trong đó gồm có cả thực phẩm, mình có ăn nhầm cái gì đó kì cục hay không? Nghe kịp không?

Làm phiền ai mà chưa xin lỗi.

Hứa với ai điều gì

Mình có plan trong công việc

Rồi sức khỏe, trong đó gồm có vấn đề ăn uống và phòng học

Cái phòng học mình tự nhiên có cái con gì nó về rất là nhiều. quý vị có biết cái con đó không? Biết hả? Nhiều lắm, ví dụ đại khái vậy

Còn giới luật của mình. Giới luật của mình có vấn đề gì hay không?

Và cái thứ 6 là đề mục của mình. Đề mục của mình nó có ổn hay không? Tức là ông theo dõi hơi thở nó là đề mục. Rồi ông theo dõi cái feeling ra sao nó là đề mục. Ông làm gì biết vậy, thì cái activity đó là đề mục. Thì có nhiều khi buổi đầu ông á, thầy kêu ông hãy theo dõi mấy cái mà feeling, ông không hợp với cái đó ông hợp với cái khác. Cho nên, bữa đầu tôi cũng ok lắm, giống như quý vị thử thuốc á. Đã nói thử thì buổi đầu nó ok, nhưng đến 1 thời gian ngắn sau, nếu nó không hợp thì nó phản ứng liền

Đại khái quý vị phải để ý tại sao mình không tập trung tư tưởng được là mình phải dò mình xem cái đã. Bởi vì chỉ cần 1 trong mấy cái này mình ngồi vô nó lên không nổi, nó không có chánh niệm. ngồi nó cứ bật, nó dăng nó dăng ra hoài. Mình có thể theo dõi ngon lành, mình ngồi yên 1 tiếng, 2 tiếng đồng hồ không sao hết. Mà nó cứ hướng ngoại, nó cứ chạy ra chạy ra thì coi chừng cái vấn đề của hành giả phải nhớ

Cho nên 3 cái chương này, mình nghe hình như nó không có mắc mớ gì đến mình nhưng mà không, nó mắc mớ dữ lắm á. Nó rất là quan hệ với mình.

Cho nên đó gọi là nghiệp chương, quả chương. Chúng ta đang học quả duyên, trước khi nói về quả duyên, chúng ta nói về 3

cái chướng . Mình có mơ hồ mình hiểu ra cái quan trọng của nó không?

Đúng là 6 cái

1. Là mình có làm gì ai mà mình chưa xin lỗi

2. Mình có hứa cái gì mà mình quên

3. Mình có plan gì hay không

4. Sức khỏe bao gồm thực phẩm, thời tiết, chỗ ở luôn. Bởi mấy cái đó nó nằm trong cái gọi là sức khỏe, có hiểu không ta. Chứ kể ra thì nhiều quá . Cho nên chữ sức khỏe là đủ rồi. sức khỏe gồm có chỗ ở, thời tiết, áo quần, và cái gì đó liên hệ đến sức khỏe. có những cái mùa mình mặc đồ cotton tốt hơn, mát, thấm mồ hôi, thoáng. Đại khái như vậy, cho nên cái áo quần đừng coi thường. Chật quá khó, ngồi sếp bằng không được, mình coi thường mình kêu ô có cái quần nhằm nhò gì, nhưng ngồi không được. Có biết cái đó không? Mình ngồi cả buổi mà nó không tập trung lý do chỉ là gì? cái quần. bởi người ta nói ba quân nhiều khi không bằng cái quần là chỗ đó. Ba quân không bằng cái quần là bởi gì bao nhiêu người um sùm bên ngoài không ảnh hưởng được mình nhưng mà cái quần nó chật, ngồi không được. Nên chỉ hành giả mới hiểu câu này. Ba quân không đấu được cái quần là chỗ đó. Người không có hành thiên khổ nổi họ không hiểu, nói gì mà ghê dữ vậy ta, đó là hành giả. Cái câu Ba quân không đấu được cái quần là nhiều khi chướng ngại trùng trùng, không bằng chướng ngại nhỏ xíu mà sát bên người. Hiểu là hiểu nghĩa bóng. Chứ không phải vậy về về cái quần rồi để dấu chéo là sai

5. Giới luật của mình có vấn đề gì

6. Đề mục có vấn đề gì hay không?

Tổng cộng 6 điều. Thì tui nói rồi, người tu có lúc phải giữ cái tâm như cái nhà nền đất, có lúc phải giữ cái tâm như cái nhà nền gạch. Còn nhớ cái này không? Tại sao mình có lúc phải giữ cái tâm như cái nhà nền đất để vì có lúc chuyện gì xảy ra mình cũng coi nó như pha, hiểu không?, chuyện gì xảy ra mình cũng coi nó như pha, tức là bao nhiêu bụi đời rớt xuống mình cũng coi như không có, đó gọi là tu mà giữ cái tâm như cái nhà nền đất. Còn tu mà giữ cái tâm như cái nhà nền gạch là sao? Có nghĩa là, trên cái nền gạch đó mình mau chóng, dễ dàng mình kịp thời phát hiện bất cứ hạt bụi, hạt cát nào rớt là mình biết ngay. Có hiểu không? Có lúc giữ cái tâm như cái nhà nền gạch. Nghe nè có lúc giữ cái tâm như cái nhà nền gạch là 1 proplem nho nhỏ xảy ra biết ngay thì đó là giữ cái tâm như cái nhà nền gạch. Còn giữ cái tâm như cái nhà nền đất chuyện gì cũng coi như pha.

Cho nên cứ nghe không kĩ rồi mai một nói cái ông này ông nói kỳ quá. Ông kêu giữ như gạch, giữ như đất vậy giữ gì ta? Tùy lúc, có lúc mình cần sự nhanh nhạy, bén nhạy, có lúc mình cần đơ, cần trơ. Biết trơ không?

Có lúc phải coi mọi thứ như pha, có lúc phải kịp thời phát hiện. Mà trong đời sống vật chất cũng vậy, có lúc mình phải coi pha là sao ăn gì cũng được, lạnh 1 chút, nực 1 chút cũng không sao, cái đó đúng hay sai. Nhưng mà khi nghe cảm giác lạ, đau ngộ ngộ trong người, bắt buộc không được coi thường. Có hiểu không? Hai cái này khác không? Có mau thuẫn không? KHÔNG mâu thuẫn đúng không.

Lạnh 1 chút không sao, nực 1 chút không sao, ăn rồi dở 1 chút không sao, ngứa 1 chút không sao.

Mình coi thường những thứ đó. Nhưng có những dấu hiệu trong cơ thể mình không được quyền coi thường.

Vì maybe nó là cancer.

Thì người tu y chang như vậy mà hiểu.

Có lúc anh phải giữ cái tâm như cái nhà nền đất, chuyện gì cũng là bụi trên nền đất.

Mà bụi trên nền đất là ít quét nhất, mình chỉ lượm rác là xong.

Biết nhà nền đất không?

Dân Sài Gòn không biết nó.

Nhà nền đất nó ngộ lắm, nhà đất mà không đi hoài nó thành ra cái vầy rỗng biết không?

Thì đất nó sạt xuống, nó sạt xuống.

Chân đi trên trần mát lắm.

Cái nhà nó thì chăm sóc rất là sướng, bởi vì mình chỉ lượm rác thôi, chứ mình không có sợ bụi.

Vì bản thân nó là bà cố của bụi rồi, thì sao mà phải quét gì nữa.

Nhưng có lúc mình phải giữ cái tâm như cái nhà nền gạch, 1 chút xíu là biết liền, nhớ nha.

Cho nên khi các vị học về phật pháp, chả hạn tui mới dạy về quả duyên các vị thấy sâu phải rộng như vậy mới nói hết quả duyên phải không?

Tức là khi nói về quả duyên, tui phải nói 1 vòng rộng, sâu như này giờ các vị mới thấy phật pháp sâu rộng lắm.

Mà này giờ tôi giảng bà con mới hiểu 1 phần điển tích trong kinh.

Đó là tôi dạy học, chứ tôi thuyết pháp tôi hay kể mấy chuyện trong kinh còn bao la nữa.

Ví dụ như cái chuyện mà thời Đức Phật có những vị tỳ kheo mà họ bị cái gì đó nó ám á, không có tập trung hơi thở được. Biết chuyện đó không? Cái chuyện đó nhiều lắm, rất là nhiều. Khi mà giải quyết được xong là cái tâm nó yên à.

Như ngài Nanda em họ của Phật á. Thì Phật về dự hôn lễ của Nanda rồi, Phật hỏi Nanda con người ta ngay đám cưới, mà chú rể nữa. Mà trong kinh nói á, người không đọc Phật, không có hình dung được cái power của Phật lớn như cỡ nào, lớn lắm. Cái lòng từ của Phật nó làm cho người bình thường phải thay đổi suy nghĩ. Cái đức của Phật đủ để thay đổi người ta từ feeling, emotion của người ta. Cái đó là cái đức và cái lòng từ của Phật khiến cho người ta thấy chuyện gì cũng nhỏ hết, trước mặt Phật nhiều người họ coi cái chết chỉ là búng tay thôi, mà mình không đủ phước để mình gặp cái con người mà vĩ đại đó

Ngài có ánh mắt, cái giọng nói mà trời long đất lở á, đặc biệt cái phước của Ngài á. Tức là cái từ trường của Ngài, cái hơi mát Ngài tạo ra làm thay đổi cái suy nghĩ của người ta. Cái đức độ

của Ngài làm thay đổi suy nghĩ của người ta. Cái ánh mắt cái tiếng nói của Ngài làm thay đổi suy nghĩ của người ta. trong kinh nói cái cách mà Ngài ăn, cái cách mà Ngài uống, cái cách Ngài để chân, cái cách Ngài dơ cái tay, cái cách Ngài đứng dậy Ngài đi á làm cho nhiều ông Vua mà phải bỏ ngôi đi theo để ăn rồi ngồi dòm vậy nè, không nói phụ nữ, đàn ông á, mà con nhà á, mà bỏ đi theo dòm vậy. Dòm Ngài ăn, Ngài đứng, Ngài đi, Ngài nói chuyện, nhìn Ngài cầm lên, Ngài để xuống, xuất sắc vậy. Ngài là tinh hoa của chúng sanh

Cho nên mà tâm lang như Nanda, liếc mắt nhìn bà vợ mình, lúc đó như là hoa khô, hoa hậu vậy đó. Thương vợ lắm, nhưng mà đưa cái bình bát. Ngài dùng xong, Ngài đưa cái bình bát, kêu Ngài không nói, Ngài chỉ đưa Thì Nanda nghĩ rằng Mà thương Phật lắm, kính Phật lắm không dám nói, cứ nghĩ chứ đang đông quá mà, làm sao mà chú rể bắt mình mang bình bát kì cục vậy. Rồi ra tới ngoài sân là Ngài đi luôn á. Rồi nghĩ Mà trong kinh còn ghi rõ, đi ra cổng hoàng cung còn quay đầu nhìn nữa, nhìn bà đứng bà nhìn theo, cô dâu á, mà bà đẹp lắm, bà hoa hậu mà. Đi mà tay ôm bát mà nhìn, mà không dám trả á. Còn mình thì, Ngài ơi con gọi lại con vô con làm đám cưới. Hiểu không? Nhưng mà Phật thì không. Cuối cùng về chùa rồi, Đức Phật hỏi lúc đó chỉ trả lời như cái máy Rồi từ cái lúc cạo đầu, đắp y rồi, các vị nghĩ thiên sao nổi mà thiên. Cứ ngồi rồi nhớ cặp mắt bà nhìn theo, cứ ngồi là thấy bà hiện ra lù lù trước mặt sao thiên. chuyện về sau nó dài lắm.

Đức Phật ngài mới xét cái vị này tu đến một trăm ngàn đại kiếp, đây là đã đến lúc vị này đi xuất gia, vị này không có cửa ở ngoài này kia. Nhưng mà bị cái nạn chút xíu này thôi. Giống như cái mắc tre, chỉ cần chẻ qua cái mắc nó đi 1 cái ót. Thì Đức Phật

mới dặt vị này đi lên cõi trời, Ngài cố ý Ngài dặt đi vào thần thông. Vị này không có thần thông thì chỉ chú nguyện, Như Lai ở đâu thì vị này ở đó là xong. Thì đi ngang một cánh rừng đang cháy thì có con khỉ cái mà nó bị phỏng, thì Đức Phật hỏi vậy chứ < vợ người so với con khỉ này ai đẹp hơn?> thì Ngài thưa Đức Phật Thì đó là Phật đưa Nanda lên cõi trời, khi mà Ngài lên á, với cái sự gia trì của Đức Phật, bình thường con mắt thường thì mình không thấy.nhưng với sự gia trì của Đức Phật thì Ngài Nanda thấy các vị tiên nữ trên đó.Thì Ngài quay qua Ngài hỏi < vợ người so với cô này thế nào?> Thì Ngài Nanda nói có nghĩa là nó đẹp như vậy đó.

Cái này tui có thấy, ở miền quê các cô thôn nữ mặt mũi phèn không. Nhiều cô cũng có duyên mà nếu đem so với đại thành thì nó khác xa lắm. hiểu không? Quê mùa mà chữ nghĩa thì không có đủ, mà cư xử thì không có ra cái gì hết. Mà nếu mình lỡ đâu dưới quê, mình lượm con tằm con cám gì đó mình mừng lắm. Cho nên hỏi đó thằng Điệp nó mê con Lan tùm lum đó. Lúc về Sài Gòn, thằng Điệp làm sao nó mê con Lan nổi. Nên nhiều khi mình thông cảm. không phải người ta quên mình mà có điều người ta thương con nhỏ kia hơn thôi.

Thì Ngài Nanda Ngài thấy sao mà nó trót quớt thế này, bao nhiêu nỗi nhớ niềm thương phai phôi lập tức. Bây giờ chỉ có ước.Lúc này Đức Phật dạy rằng:Lúc đó Nanda, Ngài không biết một chuyện, lúc đó Ngài chưa đắc Ngài không biết một chuyện đọng trời này, trước cái kiếp này nè, cái kiếp trước khi Ngài sanh xuống làm Nanda, Ngài từng ở trên cái cõi Đâu Suất chung với Bồ Tát. Còn đẹp hơn cái đám này nữa, xịn hơn cái đám này nhiều, cái đám mà bây giờ Ngài đang mê đó, còn kém hơn cái đám mà cách đây 20 năm về trước Ngài sống nữa. 20

năm về trước là Ngài ở trên Đâu Suất, Ngài gặp cái tiên còn đẹp hơn cái đám này nữa. Bây giờ Ngài lấy cái bà vợ bây giờ, cái bà vợ nhân loại đem so với 500 cô này thì hời ời. Thì Ngài nghe như vậy, Ngài quên mất cô vợ, khỏe rồi, thì Ngài về thì Ngài cứ tập trung đi đứng chánh niệm . thì cái duyên lành mà, trong kinh có một câu này, đúng ra quý vị phải ghi. Trong Trung Bộ Kinh, Phật dạy thế này :”một cái vật bén nhọn khi được đặt đúng hướng, thì dầu muốn dầu không nó có khả năng cắt đứt vậy khác” có hiểu không ta. Tôi nhắc lại nè:” một cái vật bén nhọn khi được đặt đúng hướng, thì dầu muốn dầu không nó có khả năng cắt đứt vậy khác”

Nếu ai không tin, tôi nay hốt một đồng kim rải trong giường, rồi vô ngủ để xem ban đêm mình có bị đâm hay không. Trong đồng kim thể nào nó cũng có cây kim nó nằm rất là lý tưởng để nó chờ cái lưng của mình châu lên, đúng không? Chơ nên “một cái vật bén nhọn khi được đặt đúng hướng, thì dầu muốn dầu không nó có khả năng cắt đứt vậy khác” cũng vậy một người tu hành mà đúng cách, thì dầu muốn dầu không cũng có thể chứng Thánh . Nhưng cái này mở ngoặc (đó là cách nói trích, bởi vì mình phải có Ba La Mật mình mới tu đúng)

Thì Ngài Nanda Ngài tu một tram ngàn đại kiếp rồi , cho nên bây giờ Ngài đi đúng như vậy, đi đứng nằm ngồi không bỏ sót một tư thế nào , tất cả điều được ghi nhận, hiểu không? ...43:00.. thì Ngài đăc A La Hán . Đối với mình câu nói của Đức Phật chỉ là câu nói khích lệ, như đối với Ngài câu nói đó là một lời hứa .

Ngài hiểu câu đó là lời hứa. Thì trong hoàn cảnh như Ngài Ngài hiểu như vậy, Ngài đăc xong Ngài vào Ngài lậ Phật Ngài nói

:”Bạch Thế Tôn , xin Thế Tôn rút lại lời hứa, con không cần họ nữa” thì Đức Phật nói :”ta biết từ lâu rồi”

Cho nên khi mình ám ảnh bởi một cái gì đó mình đặc không nổi, mà tu không nổi, tu không nổi

Hoặc như Ngài Angulimala, Ngài đi bát thì gặp cái bà đó bả sanh khó,biết không? Ngài muốn giúp mà không biết sao giúp,thì Ngài nói Phật: “con thấy bà đó bả tội nghiệp quá mà không biết sao mà giúp “ thì Phật dạy, người tu hành có phước báu nhiều,người chỉ chú nguyện phước báu cho bả thì bả cũng thoát nạn , người cứ nói thế này :”từ ngày tôi sanh ra tới bây giờ tôi không hại chúng sanh nào hết , cho nên tôi chia cái phước lại cho bà , nếu mà tôi nói đúng sự thật thì xin cho bà mẹ tròn con vuông.Thì Ngài nói cái bả nói cái ông cầm đèn ông đi,cái người ta đưng ông cái rằm, ông nói họ nói ông nói có hiểu không? Có nghĩa là nó đuôi thì sớm muộn gì nó cũng lòi cái đuôi của nó ra. Đầu tiên, nó đuôi nó không cần đèn, là mình thấy có vấn đề rồi. Tới hồi đưa cho ảnh cái đèn , thì ảnh sống bằng ảo giác ta đã có đèn, ta đã đi trong ánh sáng và mọi người phải thấy ta.Nhưng mà đèn nó tắt, mà ta vẫn không biết. câu chuyện nó không phải câu chuyện cười, mà câu chuyện ra nước mắt. tức là mình là một người đuôi, mà cây đèn nó cho mình nó trở thành cái họa cho mình, tự nhiên mình yên tâm là mình có cây đèn.

Tôi rất thích câu chuyện mà anh chàng ảnh bị chứng phân liệt á, ảnh nói ảnh là hạt thóc, nên ăn rồi ảnh trốn cứ sợ con gà nó ăn. Thì bác sĩ chữa hết căn bệnh của ảnh, Bs nói anh là con người , thì ảnh về nhà ảnh vẫn trốn vì ảnh nói ảnh không phải là hạt thóc mà sợ gà nó không biết. có hiểu không? Có nghĩa là

cái biết của ảnh rất là mơ hồ, ảnh biết ảnh không phải là hột thóc nhưng mà ảnh quên mất cái trọng lượng và hình dáng của ảnh và hột thóc, của cả con gà nữa. bởi trọng lượng của ảnh sao mà con gà nó ăn được, mà ảnh làm sao mà giống hột thóc được. Cho cái biết của ảnh là cái biết vay mượn, cái biết của ảnh là do bác sĩ nói mà thôi. Chứ còn ảnh giống như chúng ta vậy, không hiểu lắm cái điều mình tin, nên không tin lắm cái điều mình hiểu. có nghĩa câu chuyện đó nó hay quá đi. không hiểu lắm cái điều mình tin, nên không tin lắm cái điều mình hiểu. Quả duyên là như vậy đó

Vật thực duyên

Toàn bộ vũ trụ gồm trời đất và chúng sinh trong đó, với cả 2 thứ tinh thần và vật chất đều luôn tồn tại và vận hành với sự nuôi dưỡng của các thứ dưỡng tố.

Nó có một cái này trở ngại, mình viết chậm quá, mình tập trung viết mình quên mất bài. Tôi đi học tôi biết cái đó. Mình tập trung viết quên nghe giảng, về lại biếng coi. Giống như có những người đến chỗ đẹp chụp hình á, cuối cùng họ là người thiệt thòi. Bởi vì họ lo họ chụp thôi à. Họ không thấy được cái đẹp sống động lúc đó. Cái họ về họ chỉ thấy được cái ảnh chết. Mà ảnh chết trên internet thiếu gì, mà nó còn đẹp hơn nữa.

Nên quý vị phải trả tiền cho tôi vì lời khuyên này.

Đi chơi, đứng đó nhìn cho sướng con mắt, rồi dòm xem chỗ nào đẹp làm 1 phút 1 thôi. Chứ đừng có nhìn chỗ nào cũng đẹp quá rồi rút ra chụp pặc pặc pặc. Chụp xong lên xe chạy, mình cứ tưởng mình chụp hay. Mình yên tâm là mình chụp 300 tấm nhưng ta cũng không mừng tượng được là bởi vì cảnh thiệt hời

nãy ta không thèm coi. Mà ta ôm về 1 đồng hình chết. Mà hình chết trên internet 100 thằng nó chụp đẹp hơn mình. Tụi nó chụp máy xịn, còn mình smartphone thôi.

Cho nên đi nghe pháp tướng cầm đầu ghi là hay. Nhưng thực ra mình đã lỡ cơ hội không nghe giảng.

Cái giảng là cái không có trong sách.

Cho nên lúc mình gặp cái người trong 1 đêm bằng 10 năm đọc sách là thế đó.

Tui nói cho các vị cái điều mà tui đã đọc không biết trong bao lâu, tui đã suy tư không biết trong bao lâu. Tôi đã đọc, đã nghe nói ở đâu đó. Trong khi quý vị ngồi chỉ mong ghi chép lại, nó chỉ là cái bã mía thôi. Đang nguyên 1 cốc nước mía có trái tắc nặng vô, có ít đá đưa cho không chịu uống. Ăn gặm bã mía thôi à.

Cái nào cần tôi bảo chép nha, thì không chép, ngồi đó dòm tui. Cho nên là chằm.

Tinh thần có thức ăn cho tinh thần, vật chất có thức ăn cho vật chất.

Từ hòn đá đến ngọn cỏ, cho đến đời sống tâm linh của 1 bậc thánh hãy đều nhờ đến những nguồn dưỡng tố. Đức Phật từng nhắc đến 4 thứ thực phẩm, nuôi sống muôn loài muôn vật:

- Đoàn thực: là thực phẩm nuôi dưỡng thân xác các loài động vật. Như con người ăn gì mình biết, con cá con tép con tôm con rắn nó ăn những gì mình biết, đó gọi là đoàn thực. Đã hiểu ngầm đồ ăn người Ý không giống người Nhật, người Nhật không

giống người Mỹ. Gom chung là đoàn thực. Tùy thuộc vào thức ăn, thể tạng của từng người mà bữa ăn nào là có lợi hay có hại cho thân xác chúng ta. Các vị bèn bèn, các vị đoán đời sống tinh thần cũng vậy. Lúc mình nạp vô đây (cái đầu), là nạp cái gì. Đời sống tinh thần mình cũng theo đó mà... Các vị có biết không, hồi tôi còn trẻ, còn nhỏ, tôi coi thường cái phiếm luận lắm biết không, trong 5 cái tội ác khẩu, mà nói dối, nói đâm thọc, độc ác, nói vô ích, hồi tôi coi thường nó lắm. Mình nói dối, mới tội, mình nói độc ác mới tội, nói chia rẽ mới tội. Nói vô ích nó chỉ là không có lợi chứ gì mà. Không bây giờ tôi lớn hơn, tôi thấy 4 ông

tôi thấy 4 ông nội đó ông nào cũng rùng rợn hết. Nói phiếm là gì? Là nói chuyện tào lao á, kinh khủng lắm. Tôi phải dùng chữ kinh khủng lắm. Không có chữ nào hay hơn chữ kinh khủng là vì sao? Khi mình ngồi nói chuyện với nhau, không có chuyện gì ý nghĩa, hay ho để nói thì mình chuyển qua nói bậy. Và tất cả những chuyện gây gỗ, hiểu nhầm, buồn bực đều là do những chuyện mình nói tào lao mà ra hết. Cho nên những chuyện tào lao là những thức ăn độc hại cho cái đầu của mình hiểu không. Khi tôi qua Cali tôi nói cái này hy vọng dân Cali không có giận tôi, khi tôi đi mua sách tự lực tôi hãy gặp cái cảnh đó lắm, có lần nào tôi qua bến tôi cũng gặp mấy cha sáng cầm tờ báo, điều thuốc, ly café gì đó rồi chửi việt cộng, chửi chùa này, chửi linh mục kia, tùm lum hết. Chửi ăn tục, nói phét, chửi cộng đồng, nói xấu cá nhân, nói xấu đoàn thể. Vì quờn không biết làm gì, đót thời gian bằng những gossip đó, đây là những thức ăn độc hại cho cái đầu của mình, các vị có biết không.

Rồi các tiệm nail, các vị biết không, tôi nghe phật tử họ nói là cái ngã 4 quốc tế. Muốn biết thành phố nào sinh hoạt của họ ra

sao, tiệm ăn hàng quán ra sao không biết hỏi ai cứ vào tiệm nail làm xong 2 cái móng 2 cái bàn tay là biết hết vũ trụ. Mà họ mê cái đó, nhiều khi cũng ham mê, mà các vị đó buồn, do đó ngồi đó cho người ta đùa rồi nói trời nói đất.

Cho nên, những thứ đó là thức ăn cực kỳ độc hại cho cái đầu của mình.

Thức ăn trên đời có rất nhiều, nhưng ngài nói gọn là có 4 thứ đó thôi. Nó nuôi dưỡng toàn bộ vũ trụ.

Thức ăn thứ nhất là đoàn thực, cái bắt buộc không thể thiếu rồi, đó là những gì nuôi dưỡng thân xác của các loài động vật. Cái này hiểu rồi.

Cái số 2: xúc thực. Tức là hoạt động của 6 căn trước 6 trần đó là 1 thứ thực phẩm. Các vị biết cái này quý vị tiếc nhiều lắm, bởi các vị viết chậm quá, có nhiều ý các vị đang ghi, nên tôi phải dẹp bớt bởi các vị chậm quá. Có nhiều khi nó trào ra, mà ghi không kịp nên tôi quên, có cái tôi dẹp, tôi không nhớ kịp, mà chậm quá thì chịu chết thôi. Tùy thuộc vào tôi sống vào trần cảnh nào mà phẩm chất của đời sống ta theo đó mà được quyết định. VD như 1 người uống rượu hoài mà ta đoán được đời sống tinh thần của họ như thế nào, đánh bài hoài, coi phim hoài. Mình để ý mấy người thích chương trình tinh thần họ khác với người thích Thủy Hử, Tây Du có khác không? Mấy người mà mê phim Hàn khác mê phim chương, những người xem phim hài kịch thì khác những người xem phim cải lương. Cho nên tùy thuộc ta sống với trần cảnh nào mà phẩm chất đời sống ta theo đó mà được quyết định. Có những chủ đề tinh thần, mà càng theo đuổi càng giúp ta đi lên. Nhưng có những thứ đẩy ta đi xuống. Xúc thực là sự tiếp xúc căn với cảnh. Rất là quan trọng. Học cái này nếu

không nghe giải thích cái này thì thứ nhất, các vị không nghĩ đạo phật nói nhiều về chữ Food – thực phẩm, nutrition. Thứ hai, nếu mà có liếc mắt 4 cái này mà mình không nghe giảng, mình không nghĩ 4 cái này gắn liền với đời sống của mình như vậy. Phải có một thời gian rất là dài, nhiều vấn đề giáo lý tôi đọc tôi có cảm giác giáo lý một nơi tôi một nẻo, không mắc mớ gì với tôi hết á. Quý vị mở kinh lên thấy chữ xúc thực mà không được giải thích, quý vị thấy xa lạ lắm, nó không mắc mớ gì mình hết. Mà thực ra Đức Phật không có dạy cái gì trên mây hết, vấn đề là do mình không có học kỹ mình không biết nói cái gì. Và một cái tôi không biết lỗi của ai, lỗi của nàng hay lỗi của chàng, thực sự tôi không biết người mập thích ăn nhiều, hay ăn nhiều mà mập, tôi không biết. Đó là do phật tử không có nhu cầu nên ông sư không có chịu dạy, hay là do ông sư không dạy nên phật tử không có nhu cầu. Hiểu không? Và đã nhiều thế hệ phật tử VN và cả Bắc tông không có biết đến những giáo lý này. Có rất là nhiều, đến giờ tôi không có hiểu là lỗi ở chàng hay lỗi của nàng. Do tăng ni không dạy, không biết, hay không có nhu cầu mà không dạy. Mà đổ cho ông trời, cứ chửi ông trời đi. Lỗi do định mệnh. Nhưng mà nếu nói vậy là mình khỏi học đúng không. Cho nên hiểu không, khi các vị học cái này các vị mới giật mình, là phật tử mà không biết cái này nó thiệt thòi biết bao nhiêu. Nên khi mình không học, mình hiểu về giáo lý rất là mắc cời, mình học chi mất công. Khi mình học mình mới biết có những lỗ hổng lẽ ra không nên có. Khi các vị không học, các vị không biết là Đức Phật đã vĩ đại như thế nào. Mình không hình dung được ngài. Mà nói xui, trong kinh nói do cái ba la mật của mình tạo theo hướng nào nhiều hay ít, mà sinh ra mình coi nặng cái gì. Có nhiều vị ba la mật yếu quá, cái gì họ cũng coi nhẹ hết. Có vị thì tạo ba la mật nghiêng về cái gì, họ coi nặng cái đó,

hiểu không. Người yếu quá, họ coi kinh phật cái gì cũng đúng đúng, thế là thôi. Những người như vậy họ rất dễ là bỏ phật, là bởi vì phật không hơn họ bao nhiêu hết, bởi vì họ không biết gì về phật, có hiểu không? Vì tôi không biết nhiều về phật, nên tôi đâu thấy phật hơn tôi bao nhiêu? Có hiểu câu nói này không? Bởi tôi không biết ngài bao nhiêu hết, nên tôi không biết ngài hơn tôi cái gì. Bực quá tôi cũng nghĩ ngài hơn tôi đó mà hơn vì sao tôi không biết. Cái thằng lớp 3 nó không biết ông tiến sĩ hơn nó cái gì, nó biết ông này chắc chắn viết chữ đẹp hơn mình rồi á. Ông này ngồi trên trường lớp lâu hơn mình, mà nó biết nó mới hết hồn, cái biết của 1 ông tiến sĩ kinh dị đến cỡ nào. Mà khi ba la mật của mình yếu quá, cái gì mình cũng coi thường. Còn có 1 khuynh hướng rất là lạ nè, là do không thích/không có điều kiện học nên coi thường chuyện học. Có biết cái đó không? Những người đi học mới biết kiến thức chỉ có lợi, không có hại. Trong đạo nguy hiểm nhất là không có biết giáo lý thì chuyện đầu tiên là anh tu cái gì? Mà sao nhiều người cứ nói tui con ngồi thiền nè thầy tầm lum á. Nếu tôi là họ tôi không dám nói. Nếu họ hiểu chữ thiền họ không dám nói. Đi sở thú mà cái kiến thức của họ ít quá, nó không giống cái thằng biết nhiều, biết không? Chỉ là sở thú thôi. Đừng có nói cái chuyện ngồi thiền, nó bao nhiêu vấn đề, nó rối, nó là formless mà, nó vô hình mà họ hiểu sao họ gặp tôi họ khoe con ngồi thiền hàng ngày 2-3h là chuyện bình thường. Và trời ơi tôi nói quý quá quý quá, mà tôi có cái ác này, thấy ghét là tôi đẩy cho mày chết luôn Nếu mà thương, tôi hỏi thiệt, các vị biết thiền là gì không? Đừng có giỡn với nó, đừng có đùa với nó. Đi vào trong 1 chợ rau, mà không biết gì hết thì mua làm sao? Đi vào 1 chợ cá mà không biết gì hết, có loại cá da trơn làm sao cho hết nhớt, rồi đánh vẩy các vị biết không? Có loại cá phải móc ruột, có loại không các vị biết

không? Đây là cá vớ rau thôi đấy, mà phải có kiến thức chứ nói gì nguyên cái mind của mình. Có hiểu không, con ngồi thiền mà tứ đế không biết, 12 duyên khởi không biết, bồ thí nói tâm bậy, trì giới nói sơ sài mà cứ nói ngồi thiền, ngồi thiền với cái gì tôi không biết. Mà ở đây ai mà nội trợ dốt không có đi được đúng không? Tôi đã từng nghe mấy ông nói, có cái gì bà cũng đi hết sự ơ. Con ra ngoài con không biết mua cái gì. Tôi hoàn toàn thông cảm với nó. Khi mình không biết nấu ăn, mình không biết mua cái gì. Khi các bà biết nấu ăn, bà đi ngang cái đồng rau om, bà biết về nấu canh chua. Nhìn giá, bà biết cái gì xài giá, rồi bà biết trường hợp nào nên xài tắc, trường hợp nào nên xài chanh. Còn mình hoàn toàn mù tịt, mình không có biết gì hết. Đi chợ đi không nổi, mà dám ngồi ngồi thiền, ngồi thiền cái gì. Vậy mà còn bao nhiêu người VN đã tự hào là con đã dẹp hết, con không còn thiết gì nữa con chỉ thiền thôi. Đi chợ lơ mơ đã đi không được rồi, tiêu gừng ớt tỏi không phải dễ mua đâu quý vị. Mua về làm cái gì? Anh phải biết nấu căn bản vài món, chứ đừng nó tiêu gừng ớt tỏi là dễ mua nha. Có vài trường hợp không dùng đường vàng được.

Làm hư cái màu bánh đi. Chỉ chuyện nhỏ xíu như vậy mà đòi hành thiền là thiền cái gì? Người ta nói thì giận. Khổ vậy đó. Người ta nói bị bệnh thì giận. Mà đi bác sĩ cái khen Mà người ta nói mình đòi mồi, chỉ cái thuốc về bôi cái giận. Đa phần vậy, cứ đề ra khen là khoái thôi.

Tui sợ cái chuyện thuyết pháp mà chung chung á. rồi đem 3 cái đề tài an toàn á, đề tài gia đình rồi có hiểu, đạo vợ chồng, đạo thủy chung, thì người ta nghe người ta khoái dữ lắm. Mấy bà già bà nghe có hiểu là bà khoái dữ lắm. mẹ khoái thì mẹ về mẹ khen. Mẹ khen thì con nó cũng chiều, thì con nó cũng quý ông

Thầy đó. Cho nên làm sao mà lụm được cái bà già bỏ túi thì ngon. Có những chùa mở lớp viết chữ, lớp viết chữ thì dù muốn dầu không cũng phải vào chùa. Mẹ thích vào chùa, thì mình cũng vào chùa. Chưa hết ai chết gọi xương, hủ cốt là mình phải vào chùa. Cho nên mình đánh 3 mặt trận này thôi, con nít, người già, và hủ cốt. đánh 3 cái đó thôi, đánh ráo riết, đánh trào máu, dùng hết vũ lực đánh 3 cái đó thôi. Coi như con nít lớp viết chữ, người già an ủi, ve vuốt, hủ cốt thì tập trung. Tui đảm bảo ăn ngập mặt không hết, mà đạo Phật càng ngày càng lún xuống. Mà nó khô, nói đúng nó chém mình.OK

Cho nên tứ thực là gì? Thứ nhất là đoàn thực. Thứ 2 xúc thực là sự tiếp xúc 6 căn với 6 trần, ta sống nhiều với trần cảnh nào mà phẩm chất của ta cũng theo đó mà quyết định. Tui thì đánh bài, nhậu nhẹt, trai gái, vũ trường dĩ nhiên đời sống tui ác, tức là tui tiếp xúc nhiều với cái gì. Mà giữ giới là gì? Thiên định là gì? là làm việc với 6 căn 6 trần. Đúng không?

Cái thứ 3: tư niệm thực. Là chủ ý trong từng giây phút của đời sống. Tư niệm thực là tổng sở tư á. Có nghĩa là trong từng giây phút trôi qua, anh investment với cái vấn đề gì, thì đó là thực phẩm nuôi lớn anh. Mình có chuyện này, nhiều khi ăn uống sơ xài, mà cái đầu mình nhiều khi nó theo đuổi chuyện gì, nó không sống đơn giản được, có không ta? Ví dụ như mấy ông họa sĩ đó, chỉ cần tô mì gói thôi cái ông ngồi ông vẽ, ông vẽ mê luôn. Rồi mấy ông nhạc sĩ á, ông chỉ ly cà phê sữa với điều thuốc, ngồi ảnh đánh đồ rê mi la, mà râu dài, móng dài sọc vậy nè, đánh đàn nghe nó đã. Đó là tư niệm thực, tức là ảnh sống với chủ ý gì. Thường mấy nghệ sĩ họ lười tắm, lười ăn, lười thay áo quần, vì họ có cái thứ ngon hơn mấy cái thứ kia. Còn mình ngạc nhiên sao mấy cha có thể ở dơ như vậy, không phải vì chả không biết

mùi hôi. Mà bởi vì cái mùi trong đầu chả nó mạnh hơn cái mùi ở ngoài. Những đề tài suy nghĩ, nó ác đi cái mùi bên ngoài, gọi là cái mùi trong đầu.

Tư niệm thực là cái chủ ý trong từng hành động của đời sống thường nhật. chỉ riêng cái đó nó là một thứ thực phẩm rồi. Họa sĩ, nghệ sĩ, triết gia, chính khách, thầy tu. Có một lần có người hỏi Đức Phật Thích Ca nói cái này do cái đời sống của các Tỳ Kheo, đệ tử của ta không khổ tâm về chuyện đã qua, không ưu tư về chuyện sắp tới, đệ tử của ta sống trọn với righthere và righnow, nên Almost đệ tử của ta mới an lạc, sáng sủa như vậy. Thấy chưa?

Cho nên tư niệm thực nó cũng chính là xúc thực, mà tại sao mình phải xé nó ra. Là bởi vì có những chúng sanh nói 1 thứ nó không có thắm, hiểu không ta?

Ví dụ có đứa mình nói thế này có trường hợp mình nói Nhưng mà mình phải hiểu ngầm, giỏi làm cái gì? Tiền! nhưng có cái thằng mình không nói thẳng tiền được mà mình phải kêu nó đi học. Mà có những thằng mình phải nói thật ra ý mình muốn nó đi làm ở xa, để nó đừng bám váy mẹ, mục đích cũng là cho nó có sự nghiệp, mà khổ mình không thể nói cách khác mà mình phải nói cho nó nghe, nó khoái cái nó bay mất luôn. Có đứa mình phải kêu nó học giỏi. có đứa mình nói nó không có tiền là hột rác ăn. Tùy đứa mình có cách nói khác nhau

Thì ở đây cũng vậy, thì Đức Phật khi người tatu, Ngài nói có những người giống như ngựa, có những con ngựa mình phải vuốt ve nó nghe lời, có những con mình đánh nó nó mới nghe lời, có những con mình phải kết hợp cả 2 vừa đánh vừa vuốt. còn những con không nghe nữa thì cho làm thịt. Thì đệ tử Ngài

cũng vậy. Có người , Ngài dạy bằng cách Ngài vuốt, Có người , Ngài dạy bằng cách Ngài đánh. Vuốt là sao?Ngài nói thế này gọi là dạy bằng vuốt. Còn đánh là thế này< con đừng thế này, con đừng thế này, bởi nếu con thế này con sẽ bị thế này> là đánh.Còn kết hợp thì hiểu rồi < con nên thế này, bởi con thế này con được thế này, con đừng thế này, bởi nếu con thế này con sẽ bị thế này> đó là kết hợp. Còn trường hợp thứ 4 mà không được thì Ngài giết, giết ở đây là Ngài không nói tới nữa. Gọi là giết. Cho nên cái Tư niệm thực là cái đầu tư trong cái ý thức của mình. Chính cái đó nó đã làm nên đời sống của mình. Hồi này đã nói rồi.

Cái đó nó quan trọng lắm, vô cùng quan trọng. Khi mình sống có chủ đích thì sống sao cũng được, mình có thể chịu nóng chịu lạnh, chịu đói, chịu cực rất là giỏi.Các vị thấy mấy thằng ăn trộm mình thấy nó kiên trì đúng không? Chứ mình đứng chờ xe buýt nó cực khổ lắm, nó muối cắn tùm lum hết. còn nó ha, muối cắn, mỗi chân ,rồi cảnh sát, làng xóm rình, nó phải đối phó cùng lúc rất nhiều thứ, nhưng nó có cái chủ đích của nó là đi ăn trộm. còn mấy cô mấy người mà yêu đương hẹn hò, họ cũng chịu khó dữ lắm. một đằng sợ hàng xóm thấy, một đằng sợ má la, sợ ba thấy, đứng nép vô nhà người ta cầm lá thơ, chờ đưa cho được lá thơ mới đi về.Với cái chủ đích đó thì chuyện gì làm cũng được

Cho nên trong Kinh Đức Phật Ngài dạy, có lần ông đó gặp ông nói < Ban đêm chỗ Thế Tôn và các Tỳ Khoeo hình như, giữa đêm trắng hình như có bóng người qua lại,các Ngài thức đêm rất là khuyu, phải không?>Thì Ngài dạy trên đời có 4 hạng người thức khuyu. 1 là ăn trộm.2 là nam nữ đang mùa yêu. 3 là ông vua ưu tư việc nước. 4 là người xuất gia cầu đạo giải thoát.5

là những lũ mê phim. hồi đó không có, giờ mới có. Ông hỏi sao Sa môn thức khuyu vậy. Thì thay vì vậy Ngài giải thích luôn, Ngài nhẹ nhàng mấy điều thôi, là lập tức ông đi tu luôn. Trên đời có 4 hạng người ngu ít. 1 là nam nữ đang mùa yêu. 2 là ăn trộm. 3 là ông vua ưu tư việc nước. 4 là người xuất gia cầu đạo giải thoát.

Bởi vì các vị thường trực sống trong ý thức, ta có thể chết đêm nay thì chỗ ta thì không biết đâu. Chỗ ta về thì bất tịnh, cái chết ta là nhất định, nhớ cái đó thì thằng Tèo nào cũng teo. Tại vì không hiểu lắm điều mình tin, nên không tin lắm những điều mình hiểu. tui nói nhiều điều đó nó kì chứ thật ra nó đúng lắm! không phải mình ngu mà nó ngộ lắm. Như cái anh khùng, mình không phải hạt thóc mà cứ sợ gà nó không biết. còn cái anh mà ảnh sợ chuột, ban đêm ảnh nằm mơ thấy chuột nó bò đầy giường á, ảnh ra nói bác sĩ cho ảnh thuốc đừng chiêm bao nữa, mà đêm mai ảnh mới uông, vì đêm nay là mấy con chuột nó đá trận chung kết. Có nghĩa là ảnh sợ chuột thì cũng sợ thiệt, mà hôm qua thôi còi kết thúc, tui nó hẹn đêm nay tui nó đá tiếp đó. ảnh mê đá banh, nên cũng muốn đêm nay coi chuột công với chuột chù bên nào đoạt giải. Biết hết là bậy, nhưng không nó đành.

Tui nhớ có ông nông dân ông người Bungari, hồi đó đảng CỘNG SẢN CHÂU ÂU nó chưa có sụp, trưa ông ra đồng mót lúa, mót rạ, ông gánh được 2 gánh ông đi về, đi ngang cái xóm ông gặp ông cán bộ, cán bộ hỏi 2 gánh rạ này bao nhiêu tiền, cái anh kia nói 2 gánh này 10 đồng, cái ông cán bộ nói tui mua 15 đồng. Cái ông ngạc nhiên lắm, ông hỏi cán bộ mua chi mà mắc vậy. tui mua là được rồi, bây giờ cái này anh bỏ 2 cái này xuống, anh khiêng dùm tui cái tú về nhà, lấy 15 đồng. Tức là tui chỉ mua cái công anh thôi, tui không mua gánh rạ này nè, thì làm sao anh

khiêng cái tử cho tui. Cái anh chàng kia ảnh bán không, bán chứ, ảnh cầm 15 đồng ảnh đi mà ảnh quay lại ảnh nhìn cái đồng rom quòai á. Hỏi sao kì vậy , tiếc! tức là biết, biết 15 nó lớn hơn 10 nhưng mà cầm vàng mà lội qua sông, vàng rơi không tiếc mà tiếc cái công cầm vàng. Nó không có đành. Nhiều khi mình biết cái suy nghĩ mình nó bậy lắm, mà mình theo cái đạo đó lâu rồi, giờ kêu 1 sớm 1 chiều bỏ cái làm như mấy chục năm qua trật hả trời. biết nó trật mà không có đành. Có nhiều cái mình biết mình giữ mình không xài, mà liệng mình không cam, mình cứ cất nó quòai.

Có cái nhà 2 vợ chồng Bác sĩ, cái gì cũng chất hết, đi ban đêm trong nhà là phải có đèn ,chứ không mò được vì đồ không. Mà chính bả cũng nhìn nhận là phần lớn không có xài. Cái đó rất là đáng sợ, cái đó là một thói quen rất là đáng sợ, quý vị biết không? Mình không có gan bỏ đi cái ruồi bu, thì làm sao mà có được cái tốt hơn. Mình không có gan bỏ đi cái ruồi bu, thì làm sao mà có được cái lớn hơn được. Mà không có gan bỏ đi cái lớn thì sao, đời sống gồm những thứ thêm và bớt, có và không, khi có một thứ thêm vào, thì có 100 thứ được đẩy ra. Khi có 1 thứ được lấy ra, thì có 100 thứ được thêm vào. Nghe rất là kì mà tin tui đi, cái đó là có thật đó. Cái thêm bớt nó quan trọng lắm. Mình đọc như đọc chú mà nó quan trọng. khi có một thứ thêm vào, thì có 100 thứ được đẩy ra. Khi có 1 thứ được lấy ra, thì có 100 thứ được thêm vào. Còn cái gì được thêm vào, cái gì được đẩy ra nó là chuyện khác. Mà căn bản nó là câu thần chú.

Tức là 1 ngày có 2 tiếng để giảng giáo lý, còn lại mình sitting meditation, working meditation. Tôi sẽ hỏi ý kiến bà còn là 1 khóa có thể là 10 ngày hoặc 2 tuần trước khi vào khóa, hoặc sau khi vào khóa sẽ có 1 chiếc xe chở quý vị đi đâu đó trong khu

vực đó. Trong đó có nhiều chỗ đáng đi lăm. Vừa đi trên đường vừa mua dầu gió, bánh kẹo, mình thấy chur tăng đi bát mình cứng dường mình đi tiếp. Mình thấy chỗ nào mình thích mình dừng xuống mình ăn bên đường vậy đó. Trước khi rời Kalama hoặc sau khi rời. Cái đó là bonus, đừng có đi đôn ông sư ông tổ chức, là chết tôi. Mọi thông báo được đăng trên trang web <http://kalamatawyacentre.com/>, bắt đầu từ tuần này trở đi trên trang web này sẽ có những tin tức mới rời đó. Tôi mới nhận được tin hôm qua từ Miến Điện là kalama bắt đầu đi vào hoạt động rời đó.

Ở trong thiên đường lớn, tôi làm 1 cái thư viện Simsapa, tại sao lại có tên là Simsapa? Là vì có 1 lần Phật ngồi trong khu rừng cây, loại cây đó tên là Simsapa, ngài hốt 1 nắm lá lên ngài nói rằng “cái mà ta biết nhiều như rừng, cái mà ta thuyết nó chỉ như nắm lá”, từ đó chữ Simsapa đi vào lịch sử phật giáo.

Giờ sinh hoạt sẽ là thế nào. Về giác sáng có nửa đồng hồ, dù muốn dù không mọi người phải tập thể dục, ra vẩy tay vẩy chân gì đó nửa tiếng, sợ 3 cái vụ lên máu bầm máu tụ, sợ lăm, dù muốn dù không. Xong rời vào điễm tâm, ăn buffe gồm cháo đặc, bánh mì, ăn đồ rất lành, lành trước ngon sau, đặc biệt không dầu mỡ, ưu tiên rau trái củ quả thôi, 70% là chay. Ăn mặn có gà công nghiệp. Ăn sáng xong vệ sinh cá nhân, rời ngồi nghe giảng 1 tiếng, sau đó sitting meditation, xong rời bắt đầu working. Nghĩa là buổi sáng có 3 tiếng từ 8-11h để đi và ngồi. Đến giờ quỳnh 1 cái beng vô buffe như cũ, là đồ ăn Việt Nam, do người bên đó nấu, mình cho tiền bồi dưỡng họ, mà cũng có thể người trong đoàn, mà tôi không thích người trong đoàn. Gia vị Việt Nam người Miến có hết. Cho nên nấu ăn cho mình xong xuôi không ai rửa chén dùm ai hết mà mỗi người tử sự, có bồn

dài để rửa. Phòng tắm thì có những phòng riêng. Ăn xong về phòng đến 1h có thể ngồi và nghe giảng lý thuyết. Người dạy buổi sáng và chiều là thiền sư Miến Điện, chứ not me. Tôi chỉ chịu trách nhiệm 2 tiếng đồng hồ, sáng tiếng chiều tiếng hoặc là 1 vị nào đó tôi mời. Tôi nói trước không phải 1 mình tôi ăn hết cái đó đâu. Nói cái sườn vậy thôi, chứ có những khóa tôi về tôi dự hết 3 tháng, tôi mời thiền sư ở đâu đó do tôi mời. Xong xuôi rồi mình ngồi, ngồi xong rồi đi. Đi tập thể quanh vùng đất kalama á. Hai là đi trở về các phòng của mình. Ba là đi vòng quanh các thiền đường đại chúng, là đi quanh các thiền đường đại chúng, mà thiền đường đại chúng là các tượng phật cách 45m. Có nắng có mưa thì đi quanh thiền đường hoặc quanh cốc của mình. Đánh 1 cái beeng bà con lên ngồi tiếp. Ở đó có 1 phòng y tế chăm sóc sức khỏe cho bà con. Ở đó có 1 cái tạm gọi là phòng y tế, trong đó có cung cấp những món đặc biệt dành cho bà con nữ đi quên mang theo. Như mấy cái ru-băng, kẹp tóc nhỏ nhỏ, mấy đồ khó nói có trong nhỏ nhỏ, mà đừng có nghe vậy rồi xách cái mình không lên kêu người ta hầu là không có à. Chỉ để accident thôi.

Thiền sư ở đó là ai? Thiền sư ở đó không theo 1 truyền thống cố định nào hết. Khóa 1 tôi sẽ mời 1 vị ở Pa-auk qua dạy đề mục hơi thở.

Vị đó sẽ hướng dẫn mình tu hơi thở. Sẽ có người dịch từ tiếng Miến, nếu vị đó giỏi tiếng Anh, sẽ có người dịch tiếng Anh sang tiếng Việt. Nhưng chuyện đầu tiên, ví dụ là khóa 1 tôi sẽ mời 1 vị từ Pa-auk xuống giảng về hơi thở trong 10 ngày hoặc nửa tháng. Khóa 2 tôi sẽ mời 1 vị trong dòng Mahasi xuống giảng 10 ngày hoặc nửa tháng về đề mục bất tịnh tóc răng móng da.

Khóa 3 tôi sẽ thỉnh 1 vị trong dòng thiền “Xu-Miên?” xuống giảng 10 ngày hoặc nửa tháng về đề mục tứ vô lượng tâm.

Tôi sẽ thông báo sắp tới là khóa gì, tu về cái gì, ai khoái thì nhào vào ghi danh. Hiểu không? Chứ tôi không muốn bà con vô đó nghe tu đề mục niệm chết, tôi biết vậy tôi đâu có qua vì tôi ghét cái đó lắm. Tôi đã thông báo rồi. Quý vị đừng tưởng đề mục chết là dễ tu, đề mục nào cũng phải hướng dẫn. Niệm về đề mục chết phải có thầy hướng dẫn. Về đề mục từ tâm cũng vậy. Chứ đừng tưởng cứ ngồi niệm nguyện cho mọi chúng sinh đừng có oan trái lẫn nhau... không phải. Mình không học giáo lý, mình không biết phật pháp thâm sâu cỡ nào. Và có chuyện bà con phải tin tưởng vào sự gia trì của đại chúng, của thầy bạn. Biết như vậy nhưng về tu không được. Có thầy có bạn tu tốt hơn. Ngay cả quý vị không lên phòng thiền đại chúng, quý vị chỉ ngồi ở cốc mà biết xung quanh đây toàn là thầy bạn, tình hình nó khác nhiều lắm. Chiều thả bộ xuống đồi á, phía sau lưng là thầy bạn tình hình nó khác. Còn chỗ mình ngồi á, ban đêm nhìn ra đồi tháp không. Mà bên Miến Điện phật – tăng – tháp là nhìn mỗi mắt luôn. Có cô này cô đi giấc sáng, cô biết. Cái chỗ mà tui tui qua chờ để người ta xúc tiến, sáng mà gặp mấy trăm ông thầy từ thiền viện ké bên ông ra, mình nhìn chóng mặt luôn. Bên đây mình gửi 200 cúng dường thôi, bên bên mình bán cái nhà cũng không đủ nữa. Nó đông dữ lắm, nó đông như quân Nguyên. Như bên Pa-auk là cúng bao nhiêu cho đủ. Rồi qua bên Upanita 300 vị. Đó là 2 chỗ lớn thôi. Còn mấy chỗ khác nhìn chóng mặt luôn. Nếu được bà con qua đi đến bệnh viện “Sikagu?” chỗ tăng ni bị bệnh. Tôi nghĩ bán nhà không đủ. Toàn là những người vô danh, không có đệ tử lo. Ở đó họ được chăm sóc với chế độ minimum – sáng thì phát cháo ăn không ăn kê

cha nó, chiều cho nó ly nước, uống được uống không kê cha nó, có ai đâu mà lo. Thì mình qua mình cúng thuốc. Một là mua thuốc ở ngoài mang vào hai là mua thuốc ở địa phương. Thuốc tây ở địa phương hoặc thuốc dân tộc ở địa phương, hoan hỉ lắm. Mình nhìn những vị sư nhỏ như thế này, đầu ghẻ không, đọc kinh điển đọc lầu lầu, mà họ là cao tăng sau này á. Bây giờ mình lay mấy ông Pa-auk, Mahasi... mà không biết ngày xưa mấy ông cũng như vậy á. Mà hồi giờ không chịu lo, đợi người ta thành đại thụ mới lo, mấy cây nhỏ chết ngắc hết. Như sáng nay tôi thấy 1 chuyện mà tôi xúc động, có 1 vị sư cô Miến Điện chết, chùa mới bong ra để lên đồng củi, chát mấy cái vỏ xe lên châm lửa đốt thôi. Qua Miến Điện muốn làm cái gì cũng phải có tiền bao xe. Vừa rồi tôi làm cái chuyện mà tôi hơi tiếc, đó là ở bên đó cái rất là bậy là nhà cửa rất là tệ, mà khách sạn rất là đắt. Tôi không biết tại sao? Mà nó tồi tàn lắm, không tiện nghi. Cho nên bây giờ tôi có những chỗ quen, về chùa á, rồi mình lấy tiền đó mình chia 2, 1 nửa cúng dường 1 nửa mướn chiếc xe. Mà chiếc xe đó nó nằm trong chùa luôn, là mình cần đi đâu nó đưa mình đi. Tôi thấy như vậy là tuyệt vời nhất. Mà tôi nói trước cái này nha. Đã vô khóa thiền là không có đi đánh lễ. Tham quan là trước hoặc sau khóa thiền. Còn trong khóa thiền là không có vụ đi ra đi vô, đi đánh lễ là không có. Bản thân tôi biết trong lúc đó có việc nào cần đi thì tôi cũng lặng lẽ đi, chứ tôi không có âm ỉ. Mấy vị ở trong đó cũng như vậy á. Tôi thông báo trên mạng tui thấy đủ 15 rồi tôi mới mời. Còn dưới 15 thì mình sẽ chờ hoài. Mà tôi có niềm tin lạ lắm, là sẽ có nhiều người về đó. Nếu bà con về đông thì 12 tháng 1 năm, còn về thưa thì 6 tháng 1 năm, 4 tháng 1 năm – 1 khóa 2 tuần. Tại sao tôi chọn 2 tuần, vì tôi đã dò hỏi bà con rồi, vấn đề đi nước này qua nước kia thời gian 2 tuần là chuẩn nhất. Trên 2 tuần đuối, mà 1 tuần

thì không đủ. Ai khoái quá thì ở lại, không ở được thì về. Khi mà ở lại còn ít quá, thì service phải khác, phải tự túc. Vì 4 người phục vụ thì 2 người nấu bếp, 2 người vệ sinh, nó ăn xong nó cầm chổi, lượm rác. Trong Kalama vệ sinh là Âu Mỹ, ăn uống là Việt Nam, tu hành là Ấn Độ, chỉ có miếng đất là Miến Điện, riêng tui uống trà của Đài Loan, ăn socola Thụy Sĩ, hành giả là Việt Nam. Mình trả tiền có 5\$ mỗi người thôi. 1 ngày 5\$, 1 khóa cho nó 100 bạc là Kalama sạch bóng luôn. Cái gì thuộc về đám đông thì họ rửa, còn cái gì cá nhân thì mình tự rửa. Lí do là đỡ mất thời gian. Nhưng đặc biệt không cho hành giả xuống nấu vì họ qua họ tu, chứ họ không qua họ hầu. Và tôi hoan hỉ chỗ này, có người họ trách tôi sao kể chi tiết chỗ này, nhưng mà tôi tâm đắc nó lắm. Lúc đó có bao nhiêu tiền tôi sẽ đem cúng hành giả mà tôi thích, tôi sẽ đem về thật nhiều socola và bột mì. Tôi muốn hành giả tự làm bánh mì ở đó. Bánh mì Miến điện dở ẹc. Còn bánh mì mình tự làm ở đó, rồi họ giới họ làm bánh bao, làm bún, tôi thích cái đó lắm, tức là mình ăn đồ sạch, đồ organic. Mà dĩ nhiên, nếu được mình dạy cho người bản xứ họ làm. Mà phải đồ mình mang từ bên Mỹ, Đức, Thụy Sĩ qua. Chỉ vậy thôi. Mình ở đó phải bát giới hết, mà tôi không có cực đoan, buổi chiều có thể nấu đồ loãng, hoặc không thì cho họ uống trà, chocolate, như mấy trường thiền bên Anh họ cho 1 đĩa xà lách với trái cà, bánh mì khô hoặc chocolate. Đó là để chữa bệnh thôi chứ no nê gì. Không ăn mì gói, nó vừa độc, vừa hôi hám bốc mùi làm động lòng phàm. Nó độc mà nó thơm, hấp dẫn. Như trứng chiên, nó không có bô mà cả làng nó ứa lệ. Cho nên tôi tính kỹ lắm, cứ chiều là mình ăn chocolate, hoặc là cheese, với 1 chút xíu xà lách. Ngoài ra rất là gọn là chiều không có khói bếp, không có mùi thơm gì hết, không có dấu vết của ăn uống rất là gọn gàng. Ai mà bị bao tử, tiểu đường thì sẽ lựa cái gì gọn

nhất như có thể. Còn nếu bị nặng quá chắc ở nhà tu chứ lên đó làm gì. Chứ ai mà nói con bệnh nặng quá chiều nấu lẩu mắm, ám sát cả thiên viện luôn. Và hành lý trong từng phòng, mình rút kinh nghiệm của chùa Phước Sơn, mình không nói là họ cứ mua bàn, mua ghế tha vô đây, mình không nói thì rất là phiền. Các vị đến đó bằng máy bay phải không? Thì hành lý trong đó chỉ là hành lý mang trên máy bay mà thôi. Bà con đến thế nào thì ra đi thế đó. Riêng chỗ của tăng và nun, nó có 1 thiết kế như thế này, bên dưới cái giường là 1 cái hố, sâu 1 m, ngang 1m, dài 2m, để khi mà mấy ông tăng họ đi là đồ đạc cho vào đó trùm lại, kê cái giường ở trên. Rồi nhìn vô không biết có gì ở dưới. Hiểu không? Giống như cái huyết, người ta gọi là cái sinh phần đó. Biết sinh phần không? Là mấy người lúc còn sống họ làm sẵn, thấy được thì xuống luôn. Trong đó không có tử, tôi rất là thích cái đó. Nếu phật tử thích tôi cũng cho làm cái đó. Bên phật tử 1 là tử âm, 2 là cho họ cái đó. Mà có nhiều người họ sợ ma. Bên dưới giường mình có 1 cái vậ đó, cho xuống dưới hết rồi phủ 1 tấm thảm trên, rồi để cái giường lên. Nhìn ở ngoài không biết cái gì hết, ăn trộm cũng chả biết có gì nữa. Mà thực ra mình để đồ đạc. Ví dụ bên dưới tôi sẽ để 1 cái này, 1 cái lò sưởi xách tay của Thụy Sĩ, 1 ấm nấu nước, 1 lò nhỏ, 1 sợi dây điện xếp gọn. Bà con thấy gì cần thiết lắm thì để lại, đến mùa sau khỏi mang theo. Để dưới đó, xếp gọn thôi, chứ đừng mang bàn ghế vào. 1 cốc là 4 người, để tiết kiệm chi phí, và để bớt sợ ma, giúp bà con yên tâm trong tu thiền, trong bệnh hoạn. Mà có 1 chuyện tui phải khoe.

Trong thiền đường sử dụng mô hình chữ Vạn, bằng bản lè khi không có ai, xếp lại thành cuốn sách bỏ vào kho chất. Khi nào bà còn đến, tôi đem cuốn sách này ra (mô hình chữ Vạn) thì cái

người ngồi ở đây không thấy người ngồi ở kia. Cứ như vậy 1 tỉ người không thấy nhau, chỉ thấy vách chữ Vạn. Tôi nghi ngờ mô hình này sẽ nhân rộng ra các thiên đường khác. Nó rất là gọn, chứ mình ngồi mỗi em 1 cái mùng, em này thấy em kia khó chịu lắm. Nhiều người không ai muốn thấy họ, nhiều khi ngủ gật khó chịu lắm, ai muốn ngủ thì vô đây, ngủ đã luôn, mà nhớ đừng có gây làm phiền hàng xóm. Nhưng mà có cái này, chắc phải xin tiền bà con nè. Cái thiên đường đại chúng có chuỗi cửa kính, đêm trăng mình ngồi thiên có thể thấy ánh trăng lọt vào, nhưng nó tốn tiền ở chỗ khả năng cách nhiệt tốt, để làm chi, ban ngày 12h trưa, 1h trưa tôi kéo rèm lại, thì trong đó tối mịt. Trong đó có những nhánh cây khô, tôi mở máy lạnh lên thì trong đó có 1 mặt trăng giả treo trên cành cao, thì lúc đó tôi mở youtube lên cho bà con nghe âm thanh của rừng khuya, cái con gì nó kêu, với nhiệt độ lạnh như vậy và trong rừng khuya, dưới chân bà con là vỏ cây thông – cái mùi đó làm bà con thấy mình giống như mình ở trong rừng nhiệt đới. Hiểu không? Tôi rất thích cảnh đó. Bên ngoài nắng chang chang, bên trong mình ngồi thiên dưới ánh trăng. Lúc đó mình xài cảnh thính và cảnh sắc mà hợp cho hành giả. Tôi mê lắm tôi gọi là thiên đường rừng khuya. Tiếng Phạn gọi là “...” mà tiếng Việt gọi là “thiên đường rừng khuya”. Lúc đó cảm giác mình bốc hơi khỏi trái đất đây.

Trong kinh nói, nếu ta vì 6 trần mà sinh tử, ta cũng phải nhờ 6 trần mà giải thoát. Ta đi vào phòng thiên này thì bao nhiêu stress mất hết. Khi bà con không có nhu cầu thì không vào đó. Riêng tôi thấy nó rất là hay. Cây cối trong đó được tính toán rất kỹ, không có trồng 1 loại cây nào phá đất. Đất là đất thịt, trồng cây nào mà giông bão nó tróc góc rất là phiền, không trồng những

cây rễ bàng. Tôi ưu tiên những loài cây không cao lắm, dưới 3-4m trở lại. Không cần cây đẹp, chỉ cần có hoa thơm. Vừa rồi tôi về đó trồng được 30 cây ngọc lan. Là bà con về đó hành thiền tha hồ hoa thơm tự nhiên. Tôi chỉ trồng những gì có bóng mát, có mùi thơm, không cần chăm sóc. Có những cây đến mùa nó sâu không à, cây ăn trái là không, ở đó không trồng cây ăn trái. Vì cây ăn trái có nhiều khóa thiền. Vì lúc nó đang có trái mà chưa có khóa tu, mình kích thích lòng tham của người ta trước nên người ta mới vô hái, tội chết. Thứ 2 là khi nó chín, hành giả đi qua nhìn trái sapoche khó niệm lắm. Ở đó có 1 loài cây rất là hay, nó có 2 loài hoa, hoa trắng và hoa tím, nhìn xa tưởng 2 cây xen vào nhau, lại gần mới biết nó là 1. Nó lạ lắm, nó thơm lắm, mà tôi đặt vào tình yêu vào hoa ngọc lan – nhất là ngọc lan vàng nó thơm, ngọt.

2 tiếng này ngồi nói chuyện như ruồi bu, nhưng mình phải nói vì đó là nơi mình sẽ về. Tôi tin có 1 lúc bà con cũng sẽ tìm về 1 nơi nào đó để quên hết những gì mình không muốn nhớ, không ai biết đến mình. Có nhiều người không muốn về Việt Nam vì chính kiến, vì nóng... thì Kalama là 1 chốn để về.

Gần phi trường quốc tế, đường xá thoải mái. Ai thích ăn trái cây thì Kalama có nhiều, có mít, ổi, sầu riêng, thăng long.

Nếu các vị còn khả năng tự lo cho mình, thì về đó ok. Nói ra tôi không phải không thương các cụ, mà quý vị phải hiểu về đó ai lo cho các vị đây?

Tôi còn có 1 ước mơ nữa, ngoài khóa thiền viện mỗi khóa 30 người. Tôi có 1 ước mơ muốn làm chỗ nghỉ dưỡng cho các vị cao tăng, khi họ bệnh không đủ nặng để vào viện, nhưng cũng không đủ khỏe để sống trong chùa. Thì mình đem họ về đó, tôi

sẽ tìm những y tá, bác sĩ, thực tập sinh thì họ chỉ tới họ coi thuốc, cho ăn uống cái gì thì Miến Điện tìm những cái đó rất là dễ. Tìm mấy y tá thực tập về chăm sóc cho các ngài rồi bồi dưỡng cho họ rất là dễ. Dành cho các vị cao tăng, chứ nhiều vị trẻ quá mình về nuôi không nổi. Mình ưu tiên những vị có đóng góp cho đạo. Tôi rất muốn có 1 chỗ tiện nghi để họ nghỉ dưỡng.

Nếu hỏi sư có muốn gì nữa? Thì tôi muốn làm 1 cái làng nghề. Nghĩa là tôi sẽ mua 1 miếng đất rộng, tôi sẽ đem về 200 cái đầu máy may, tôi sẽ đem mấy ông thợ mộc, thợ vẽ, thợ điêu khắc, thợ may, nấu ăn về đó. Tôi sẽ đem tất cả những người nghèo đã ghi danh, họ sẽ về đó may y cho các vị chư tăng, may đồ đặt, sửa đồ, đặc biệt có thợ mộc, thợ tiện, điêu khắc, vẽ sẽ nằm hết trong xóm đó.

Mỗi tháng có ngày bát quan thì ai vô nghe được thì nghe, không thì có cái speaker gắn từ Kalama gắn xuống cái làng đó luôn. Họ ở nhà làm việc vẫn nghe pháp, nghe truyền giới được.

Mấy cái phần họ có, Miến Điện họ khác người mình, họ có họ nuôi ngược lại mấy ông sư. Rồi có 1 ngày, Kalama không còn nhà bếp nữa, chính chư tăng đi bát dưới cái làng nghề ấy. Tôi không muốn cho người ta cá mà tôi muốn dạy người ta câu. Tôi không có tiền để cho mà tôi sẽ cho họ khả năng kiếm tiền. Những người cơ nhỡ tật nguyên, họ không có nhà, họ vô cái làng đó. Cụt chân vẫn có thể may đồ được, cụt chân vẫn có thể vẽ tranh được, cụt chân có thể làm thợ tiện được, đâu cản trở đâu. Họ sẽ sinh con, và đó là mô hình làng nghề nửa Việt, nửa Miến.

Lúc đó bà con có bao nhiêu tiền bà con đồ vô đó cũng không đủ hết. Bà con nghĩ lâu lâu có người đi Miến Điện làm phước

là tốt, nhưng mà mình làm những gì về thực tế lâu dài. Có những người Việt Nam chỉ muốn góp về Việt Nam, mà quên rằng phật giáo Việt Nam tồn tại bằng những vị tăng tài chứ không nhờ 1 dân tộc nào hết. Ví dụ như quý vị biết ngài Narada không ạ? Là người Tích Lan, nhờ ngài mà Việt Nam có quyển “Đức phật và phật pháp”, các vị có biết cái đó không? Nhờ ngài Narada mà Việt Nam mới có Phạm Nguyên Khánh, không có ngài Narada không có Phạm Nguyên Khánh cái vị có biết điều đó không? Không có ngài “...” thì không có ngài Thích Minh Châu, không có ngài “...” thì không có ngài Tịnh Sự. Không có ngài Tịnh Sự không có chúng tôi. Cho nên ai cứ đê đồng hương, đê Việt Nam mà không biết cái gốc ở đâu ra. Bây giờ các vị qua Miến Điện gặp nhiều chư tăng dễ thương lắm, họ chính là linh hồn của phật giáo. Tôi không có ăn gì của họ để tôi quảng cáo. Bà con nên đi Miến Điện 1 vài lần, đi mà có người hướng dẫn để thấy qua đó quét chùa 1 đời cũng đáng. Ở đó luôn mà quét chùa 1 đời cũng đáng, chứ đừng có nói qua cúng dường 5-7k. Thương lắm, bên đó họ nghèo lắm, nhưng các vị làm hành giả các vị không đói được, họ nói vậy và tôi tin điều đó. Họ nhìn những phật tử đi chung với mình, họ nói “you đi tu thiên thì đời này you không có lo đói”. Họ ngộ lắm. Có những người Việt Nam đi qua đó cứ gia hạn hoàn, họ không chịu về xứ, họ thương quá mà. Họ lành lắm.

Rồi tới đâu rồi?

Bây giờ đã hiểu tư niệm thực là gì chưa? Tức là những gì ta đầu tư trong đầu, nó có phải là thực phẩm cho đời sống tinh thần của mình không?

Chưa hết, những gì mình đầu tư trong đầu, nó không chỉ là thực phẩm cho tinh thần, nó còn đầu tư cho thể xác. Vì sao? Vì kiếp xưa ta đã tạo nghiệp này nên kiếp này ta mới ăn đồ này đúng không?

Tại sao kiếp này ta làm sư tử, kiếp này ta làm bò? Tại kiếp xưa ta đã sống bằng cái intension như thế nào? Bằng chủ ý gì nên bây giờ ta mới là con người, là triệu phú, là con nai, con cọp. Hiểu không? Và tôi đã nói biết bao nhiêu lần, các vị dù có là bác sĩ, kỹ sư gì thì trong người chung ta vẫn có chủng tử ăn thịt sống, ăn phân người. Nhớ cái đó mới run. Bây giờ mình sang trọng chứ cái ăn thịt sống, ăn phân nó vẫn còn nguyên đó. Chỉ có tu đà quòn mới mất khả năng đó thôi. Chỉ có tu đà quòn mới không còn chủng tử ăn thịt sống, uống máu tươi, ăn phân người. Còn tất cả chúng sanh – ngoại trừ tu đà quòn ra – đều có khả năng đó hết. Ghê vậy đó! Hôm nay mình nghe mùi hôi đó thôi, mình chịu không nổi, vậy mà có 1 ngày mình gục mặt vào đó mà ăn. Cái đó gọi là tư niệm thực.

Cái cuối cùng là thức thực.

Thức thực ở đây là cái tâm đầu thai vào các cõi. Nghĩa là, tùy thuộc vào cái tâm đầu thai đó mà ta chọn cái gì để ta ăn. Mà cái thức thực này được tạo ra bởi cái thứ 3 là tư niệm thực. Tùy thuộc anh đầu thai bằng tâm gì thì anh sẽ thành 1 chúng sanh tương ứng với cái tâm đó. Thí dụ như mình mang thân người, đừng nói người này giống người kia nha. Người Phi Châu không giống người Lào, người Lào không giống người Nhật. Cho nên, nhiều người tôi thấy ngộ lắm, không biết họ tái sinh kiểu nào mà sinh ra họ cứ thích làm khổ người khác. Còn có người họ không muốn làm cho ai buồn hết. Có người họ muốn

ngồi trên đầu trên cổ người ta. Nó lạ lắm. Có người sinh ra nó tham đủ thứ, cái gì cũng thích, còn có người suốt đời chỉ bắt mẫn thôi, không lúc nào nó vui lên, ngộ lắm. Thì tất cả cái đó là do mình tái sinh bằng cái tâm gì. Ví dụ như mình thấy cũng là loài bàng sanh súc sanh, như các vị thấy con cọp, con beo nó rất là khó gần, trong khi đó con thỏ, con nai rất dễ gần. Cũng do cái tâm đầu thai của mình, mà mình sống ở chỗ nào. Cũng do cái tâm đầu thai của mình, mà mình được gặp ai. Có tin cái này không? Do mình là người Việt nên mình mới gặp những người bạn Việt. Nếu các bạn là người Thổ Nhĩ Kỳ thì các vị đâu có cơ hội gặp cái đám này. Là người Tàu có 3 loại: Tàu Macao – Tàu Hồng Công – Tàu Taiwan – Tàu Singapor – Tàu Mã Lai, cũng có chút cộng nghiệp mới làm người tàu với nhau, chứ không phải tình cờ ông đó tàu, tôi tàu, không phải. Tuy là Tàu Đài Loan, Tàu Hồng Công nhưng phải có điểm giống nhau mới mang dòng máu tàu để chi? Để cùng chấp nhận văn hóa tàu. Do nhiều người khuynh hướng tà kiến tâm lý nhiều đời, người ta nghĩ là ngẫu nhiên. Không có gì ngẫu nhiên hết! Hỏi quý vị nhé, cái vỏ kẹo có đáng giá hơn. Không phải ngẫu nhiên cái vỏ kẹo của Đài Loan lại nằm trên đất Mỹ, do cái gì mang tới quý vị biết không. Phải có tên nào đó ăn, nó tha tới đây nó bỏ trên mặt đất này. Đang nhiều đời mình không biết, mình phán tự nhiên nó là như vậy, đó là cách nói bất cần, nguy hiểm. Trong khi đó trong đời dù là 1 chiếc lá me, hay sợi tóc, 1 giọt nước không phải ngẫu nhiên mà có. Cho nên cái gì hơi trái với tự nhiên là mình cảm thấy kì quặc. Ví dụ những việc nhỏ xíu làm mình sợ. Cái chỗ đó nhà hàng xóm gần nhất là cách mình 200m, ban đêm mình đứng tự dung thấy mùi nước hoa thấy nó cũng ngột. Có nghĩa là cái nhà gần nhất cách mình 200m đến 1 cây số, tự dung mình nghe mùi thuốc lá mình có run không? Chứ tôi nghe tôi chạy vô

đóng cửa liền á. Một là kẻ gian, 2 là thầy của tôi ông giỡn ông cho mình nghĩ để mình sợ chơi. Bởi nhà gần nhất là 200m thì cái mùi ở đâu ra? Mà mình biết là cái đó không có ở đây. Hiểu không? Cho nên nói theo Kinh Phật là không có gì ngẫu nhiên hết. Tuy nhiên cái gì nó hơi abnormal thì phải xem lại.

Cho đến bây giờ tôi đọc 1 câu chuyện, là câu chuyện có thật. Một thằng Tây đi du lịch sang Miến Điện, anh ghé vô 1 cái bản làng. Ban đêm anh ngủ, bây giờ anh kể lại anh vẫn chưa biết là cái gì. Ban đêm từ cái nhà sàn anh ở, anh nhìn ra thấy 1 cục gì đen thui mà rất là to, to lắm mà không có đèn pin. Anh tò mò không biết là gì mà nó to lắm, lát sau cái cục đó bung ra thành 1 sợi dài. Anh không biết là gì mà anh theo dõi 1 hồi anh buồn ngủ. Hồi anh giật mình dậy thì nó biến mất. Cho đến bây giờ không biết là cái gì, anh kể lại câu chuyện đó. Nếu là ma thì anh đâu có tin ma. Nếu mà động vật thì cái hợp lý nhất là con trăn/rắn. Mà nếu là con trăn, con rắn thì theo anh thấy con này không dưới 1 tấn. Nếu không thể dưới 1 tấn thì bị mắc vào cái vô lý, làm gì có con trăn, con rắn nào 1 tấn. Thì cái đó là cái gì?

Hoặc là có 1 cô phật tử tôi quen bên châu Âu, cô kể khi cô đi tu bên Thái, xung quanh cốc cô nhiều rắn lắm, và nhiều lá khô, ban đêm ngồi thiền nghe tiếng nó bò lê á. Cô nói nó dài vô cùng sư ơ, mà con không có đèn pin con không dám nhòm ra, mà nhòm ra cũng không thấy gì đâu. Mà con cũng tò mò không biết là cái gì. Mà cái tiếng đó nó dài lắm.

Trong Kalama không được xài phone, tất cả đều nộp ở office. Mà cái chuyện cảm rất là tâm lý hiểu không, vì có cái đó không ngồi thiền được. Tin tôi đi vì chính tôi, ban đêm không ngủ được, cái phản xạ là đi kiểm nó. Bây giờ á tới 2h khuya dậy

uồng nước, nếu không chịu ngủ thì việc đầu tiên là đi mò nó, bầm bầm bầm, rút cuộc không có cái gì cũng phải lên facebook viết cái gì đó: . Xong rồi đi ngủ. Kì lắm nó quen.

Thường Cận Y Duyên

Thì cái đó mình nói sơ là thức ăn thôi nhưng mà xúc thực á thì tất cả giới luật, thiên định của một người tu nó đều nằm hết trong chuyện giải quyết vấn đề xúc thực, có hiểu không? Xúc là sự tiếp xúc của sáu căn với sáu trần, cứ mỗi một cái giới như vậy là nó giúp mình tránh tiếp xúc với một số trần cảnh. Giờ hiểu chưa? Hiểu hả? Ví dụ như: Sát sanh có phải là sáu căn tiếp xúc sáu trần không? Rồi, người tu có nên tới vũ trường, tới casino không? Như vậy, có nghĩa là người tu tránh được một số cái xúc, đúng không? Nhãn xúc, nhĩ xúc,

người tu tới rừng núi thì được, người tu tới đền tháp thì được, người tu tới bạn lành thì được, nhưng mà người tu tới những người bạn xấu thì không được, không nên. Cho nên mình thấy rõ ràng rằng, toàn bộ tam tạng chỉ có cái chuyện giải quyết sáu xúc thôi. Hiểu chưa? Mà tu tứ niệm xứ á là mình cũng làm việc với sáu xúc. Thay vì mình không có chánh niệm thì con mắt mình nó tìm cái để nhìn, lỗ tai nó tìm cái để nó nghe, như là trong kinh Đức Phật dạy: đem sáu con vật sau đây nhốt vào một chỗ: con chim, con cá, con chồn, con rắn đem nhốt nó vào một chỗ, thì khi mở cái cửa ra thì con cá nó sẽ nhảy xuống nước, con chim nó bay lên trời, chồn cáo về hang, rắn rít vào lùm bụi, đúng không? Thì sáu căn mình chỉ cần thất niệm một cái là mỗi thứ nó đi về một hướng. Đúng hả? khi mà nó ngồi thiền, mắt nhắm nhưng mà lỗ tai có khả năng nghe không? Chẳng những nghe mà nhiều khi còn lắng nghe, kiếm cái nó nghe nữa. có

không? Đó, thấy vậy chứ nó ghê lắm. còn mình ngồi thiền ai chiên đồ mình biết, chỉ cần nó bỏ miếng hành, cho miếng mỡ vô “xèo” cái nghe liền à. Mình tưởng nó đang tu chứ không có tu, nó đang canh me đó. Rồi cái đầu mình khỏi nói rồi. Lúc nào mình cũng nói mình theo dõi nhưng mà thật ra nó sẵn sàng để mà nó bỏ đi. Hiểu không? Cho nên, tu hành có nhiều cách nói, trong đó có một cách nói là: tu hành là con đường để mà dàn xếp sáu xúc. Nói vậy không có sai. Cho nên ai thường sống với xúc nào thì sẽ chết đi về cảnh giới tương đương với xúc đó. Hiểu hả? thích ngửi mùi thơm, mà lại thiếu công đức thì sẽ sanh làm cái loài ong bướm, hoa trái, có phần có hương, ghê chưa. Đó, đại khái như vậy. Sống nhiều với xúc nào, và tu hành là hành trình giải quyết sáu xúc, chứ không có gì ghê gớm hết.

còn cái tư niệm thực á, mình đã nói là có bốn cái tư, đúng không? Có nghĩa là đạo lộ đạo lạc, Có đúng không ta? chủ ý đạo lạc, Nghiệp đạo lạc á. Nghiệp đạo lạc, Nghiệp thiện dục giới, rồi Nghiệp thiện Thiên, rồi Nghiệp thiện vô lậu, đúng. Thì, mỗi phút trôi qua mình sống nhiều với chủ ý gì thì chính chủ ý ấy đem ta về cái phương trời mà tương ứng với chủ ý đó. Hiểu chữ “chủ ý” không? Chủ ý quan trọng lắm, mà nếu mà người nào học đạo hiểu được chữ “chủ ý” này thì người đó sẽ tự điều chỉnh lối sống, và lối tu của mình. Bắt đầu nghe tui nói.

Cạo đầu mặc áo tu, nhưng mà cái chủ ý của mình là mình nhắm tới cái gì, là một. thứ hai, cho tôi nói chuyện sang đàn một chút, có rất nhiều chùa quê ở Việt Nam, đệ tử nó ham tu nó xin vào xuất gia, thầy gặt đầu xong, thầy biến đệ tử thành con ở trong chùa. Biết không? Suốt mấy chục năm là làm ruộng, quét chùa, nấu ăn, sắc thuốc nam, không cho nó học cái gì hết, rồi nếu đờn nào nó tỉnh thì nó biết nó đang tu với một hành trình rỗng không,

rỗng tuếch. Còn nhiều đũa nó xui nó không biết, khi mà thầy về già, thầy giao lại cho nó cái chùa, nó tưởng tu là làm chuyện đó gọi là tu, cứ ngày hai bữa công phu, buổi trưa trước khi ăn thì cầm cái chén bắt ấn vậy, hiểu không? Rồi rải vài hột cho mấy vong, rồi xong. Các vị tướng tượng cái kiểu tu như vậy nó có xứng đáng là di sản của một vị Chánh Đẳng giác không? Hả? phải chú? Tức là, ngày tụng hai châu, mà nội dung hai châu đó gồm có hai thứ căn bản: một là tụng thứ mình không hiểu, “...” gì đó mình không hiểu. nội dung thứ hai là cầu nguyện, xin cho vị này phù hộ, vị kia phù hộ, nếu mà cái đầu vị đó tỉnh tỉnh thì sẽ thấy kỳ kỳ. Có những người có cái này (đầu) mà không có xài, và các vị phải nhớ, cái gì không xài thì một là nó còn mới nguyên, hai là nó đánh mất đi tác dụng của nó. Ví dụ cái muscle mà mình không vận động lâu ngày thì teo. Và cái người lớn tuổi mà không có tìm cách vận động não bộ, ví dụ như không đọc sách, không yêu thương súc vật, con cháu, không chơi lan kiểng, không học ngoại ngữ, không chơi âm nhạc, không nghệ thuật thì người đó rất dễ Alzheimer. Có biết không? Cho nên cái chú ý ở đời sống rất là quan trọng, quan trọng lắm. Mình nhắm tới cái gì, hồi nãy tôi nói, buồn nhất là những người biết đạo mà mất một thời gian rất là dài cho một cái hành trình, cho một cái đạo lộ không có nội dung, có hiểu không? Cái đó rất là đáng tiếc, cả đời chỉ biết cầu nguyện, cả đời chỉ biết thần chú, cả đời chỉ biết thờ lạy các mẫu tượng mà không hề chịu một phút nghĩ lại, là: cái tuệ giác của một vị Phật dưới gốc bồ đề năm xưa không lẽ chỉ có chừng đó sao, hả? mấy hôm nay các vị thấy mình vừa giỡn vừa học đó mà một cái nội dung nó quá nhiều, mà đó chỉ là một mảnh vụn thôi đó, một mảnh vụn của Đức Phật thôi đó. Mà trong khi mình nghĩ mình tu mấy chục năm mà nội dung không có, mà theo trong kinh, tùy cái hành

trang của mỗi người mà chúng ta hài lòng với cái gì. Câu đó là cái câu làm tôi chân động nhất. Tùy hành trang của mỗi người mà ta hài lòng với cái gì trong đời sống. Cái đũa mà nó có máu triệu phú nó không hài lòng với tiệm tạp hóa, cái đũa mà nó có máu học giả nó không hài lòng với bằng trung học, cái đũa mà nó cái máu gọi là phiêu lưu thì nó không có thể nhìn cái ao làng, cây đa, bên nước, hiểu không? Một người tu hành nếu mà ba la mật nhiều, họ không hài lòng với những hình thức, không hài lòng với hình thức, một cái nội dung tu học mà quá nghèo nàn họ chịu không nổi, họ luôn nghi ngờ con đường dưới chân “con đường này sẽ đi về đâu?” còn cái người ba la mật ít thì họ rất là sớm hài lòng với cái họ có, dễ ẹc à, vậy là vui rồi. vô sự phụ cạo đầu, mặc cho cái áo, đặt cho cái pháp danh, chỉ cho cái am ở, mỗi ngày quét cho hai thời công phu, ăn rồi bắt ấn 4000 hột cho mấy con kiến, Xong. Bây giờ đạo phật có chuyện cúng kiến(g), cúng mấy cái vong không ăn, toàn mấy con kiến ăn không. Cho nên, tui nói đùa mà đó là thật, toàn là cúng kiến không à, mà giáo lý thì không chịu học, mà tôi không biết có bao giờ các vị nhìn cái tử đại tạng kinh các vị ngạc nhiên không? Nếu mà nói rằng pháp môn tu chỉ là khẩn nguyện sơ sài thì vậy hỏi cái tử kinh đó đựng cái gì, có bao giờ các vị có thắc mắc cái đó không? Thí dụ bây giờ tôi lại nhà quý vị ở, tôi lại nhà cô áo xanh này ở ba tháng, mà ngày nào bà cũng cho tôi ăn mì gói hết, thì tôi hỏi mấy cái tử trong bếp đựng cái gì vậy? hả? tôi thấy bà có 3 cái tử lạnh, hai cái tử đá, mà ba tháng ăn ở nhà cô cô chơi mì gói không à, thì phải cho tui tức chứ. Mà chiều nào cũng thấy bà đi chợ hết, đi chợ về thấy thùng thùng vỏ vỏ vậy đó, mà 3 cái tử lạnh, tám cái freezer mà tui không biết bà đựng cái gì mà cứ mì gói cho tui ăn 90 ngày rồi, mà bà nói ngày mai bà tiễn tôi nên bà tặng tôi gói nữa. thì các vị nghĩ tui có tức không? Không phải

tui tham ăn nhưng mà ít ra tui cũng có suy nghĩ rằng “lạ, không biết bả đi chợ bả mua cái gì, dầu bả nói tui ăn chay ít ra cũng phải cho tui ăn tàu hũ hay cái gì” có khi tui ăn không hết bả cất bữa sau hôm ăn nữa, thì phải cho tui tức chứ. Nếu mà cái chuyện đó tui tức được thì tại sao chuyện tôi đi tu mà tui không tức? tôi biết rõ ràng kinh điển trùng trùng như vậy mà sư phụ chỉ cho tui tụng đó thôi, ấy vậy mà có không ít thế hệ tăng ni không có tức, phật tử không có tức. Tức ở đây không phải là giận, mà tức ở đây có nghĩa là thắc mắc á. Họ chớ hề thắc mắc, lạ lắm. có mấy thầy có mấy đề tài cứ nói hoài, cứ vu lan có cái vụ hiếu quất hoài vậy đó, rồi dâng y thì quả báo dâng y kathina chơi hoài, rồi Phật đàn thì ba cái vụ ý nghĩa đàn sanh thành đạo cứ làm hoài, mà cứ nói suốt mấy chục năm trời. cứ vu lan, phật đàn, dâng y mà cứ bốn cũ soạn lại soạn riết rồi phật tử nó thấy pháp sư vừa nháp môi cái là phật tử họ biết nói cái gì rồi. nhiều người họ biết. mà lạ lắm. cứ nhào vô cúng dường, nhào vô để mà nuôi dưỡng bao nhiêu thế hệ. tôi biết tôi nói cái này tôi đang đụng chạm đến rất nhiều, nhưng mà trong tăng già phải có một ông dám nói, dầu như mè dầu phân riết rồi khổ quá, thì phải xì ra chứ. Mà cứ dầu hoài, bao nhiêu thế hệ mà cứ tiếp tục tu trong cái lối mòn như vậy, mà tôi nói nó hơi nặng nha, có cái câu nó hơi kỳ: “trâu quen ngõ, chó quen đường” hiểu không? Chứ còn con người phải có hướng đi mới, chứ còn có đâu mà cứ nhiều làm hoài mà không thấy thắc mắc. mà nhiều người đau lắm, ở ngoài là dược sĩ, bác sĩ mà đi vô theo sư phụ làm chuyện đó mà vui nhất là tu mà tụng chú, tụng những cái mình không hiểu. mà nếu tính tổng thời gian một ngày tụng bao nhiêu thời công phu, mà mỗi thời công phu tốn bao nhiêu phút cho chú mà tổng cộng một đời tu năm chục năm thì mất bao nhiêu thời gian cho chú, mà chú là cái mình không hiểu. thì nói rằng “không hiểu nó mới

linh” mới đau nữa. thì cái điều đó đi ngược lại phật pháp. Giáo pháp của Đức Phật có một đặc điểm là “Ehi passiko” = “thách thức mọi thử nghiệm” có nghĩa là ai thấy Đạo Phật kỳ kỳ cứ nhảy vô tìm hiểu. Còn cái nữa là sanditthiko đó là quan điểm thứ hai của Đạo Phật là Đạo Phật “đến để mà thấy”, mà phải tự mình thấy chứ không phải nhờ người khác nhai rồi mở miệng mình dùm, “san” là từ chữ “sayam” là “tự mình” (by yourself), sanditthiko là tự mình thấy. Rồi cái nữa là: “veditabbo vinnuhi” cái đạo này là đạo dành cho người trí, không phải đạo dành cho người tin. Mà đọc hoài đọc mòn mỏi, vừa mòn mỏi vừa mòn mỏi mà không hề, hiểu không, đọc hoài mà sao không thấy thắc mắc, cho nên khi mà các vị, tôi phân bua để bà con hiểu tại sao Phật hiếm, Phật hiếm lắm, tại vì cái thói quen mình cứ đi hoài giống như kiến bò miệng chén á, nó không biết thắc mắc, không biết đặt vấn đề á. Cho nên tôi nhìn cái gì trong khung mà tôi sợ lắm, ví dụ tôi nhìn khung hình á, nhìn với tâm hồn hồn nhiên được, lâu lâu tôi nhìn cái mỹ nó kêu là shadow box, shadow là cái bóng á, là mấy khung hình nó hơi dày, biết chữ đó không? Tôi sợ lắm, tại vì nhìn cái gì bị nhốt tôi sợ lắm, tôi sợ chuyện người ta làm dâm, bởi đối với tôi làm dâm là bị nhốt, tôi sợ người bị bệnh liệt, vì bị liệt là bị nhốt, tôi nhìn cái cảnh chim lồng cá chậu tôi sợ điều đó là sẽ bị nhốt, chỉ riêng cái cảnh biết sợ cái nhốt tự nhiên mình sẽ có khuynh hướng đi tìm cái lối thoát. Mà nhiều người họ không thấy cái bị nhốt đó. Tôi nói các vị bao nhiêu lần, dầu cho cái lồng nó bằng vàng, mà nếu nó nhốt mình thì đó là nhà tù. Dầu cho sợi xích đó bằng vàng thì vẫn là dây xích, mà phàm phu mình không. Dây xích bằng sắt nó gọi là dây xích, mà dây xích bằng vàng thì là dây chuyền. Thì cái nào cũng là dây xích thôi. Thí dụ mình nghèo thì mình bị xiềng bởi một gia đình thiếu thốn. còn mình giàu thì mình bị xiềng bởi

một cái tài sản phải nói là hoành tráng. Thì dầu bị xiềng bởi cái gì thì cũng là cái xiềng xích hết. phải tập cái đó. Và đặc biệt. cái chủ ý quan trọng lắm, làm gì, nếu có người hỏi tôi: “giờ tui con học dở, nhớ dở thì sư bày cho cái pháp môn nào dành cho người dở ẹc đi sư” thì tui bày cho một pháp môn đó là chữ “nguyện”:

Tức là mỗi ngày thay vì đọc chú, làm ơn đọc dùm mấy câu nguyện, đó là:

Con nguyện đời đời được gặp Chánh pháp. Nếu không được gặp được Đức Phật ra đời thì cũng gặp “minh sư thiện hữu”. Con xin đời đời biết nghi ngờ con đường dưới chân. Con xin đời đời biết sợ lối mòn, đường cũ. Hiểu không? Con xin đời đời biết tìm đến cái tốt hơn. Con xin đời đời có khả năng buông bỏ. Con xin đời đời không bị giam nhốt trong những rào dậu.

Những cái lời nguyện đó các vị nghe rất là kỳ, nhưng mỗi một lời nguyện đó nó đánh động đến một vấn đề. Các vị biết “đánh động” không? Mỗi một lời nguyện, câu nguyện “con xin nguyện đời đời không bị giam nhốt trong những rào dậu”, rào dậu là mấy cái fence. Tôi kể các vị nghe chuyện này, các vị đau lắm: con voi á, nhiều khi các vị thấy con voi nó bị xiềng bởi một sợi dây nhỏ xíu à, nếu nó hiểu chỉ cần nó đá một cái là đứt xích cái đúng không? Nhưng mà chỉ vì tự nó nói rằng “mình đang bị xiềng” thế là nó quấn quanh bên sợi dây xích đó, phải đợi đến một lúc nó bị điên lên á, nó mới làm đứt dây xích, có hiểu cái đó không? Chứ còn nó chưa đến lúc của nó là nó cứ quấn quanh bên sợi dây xích. Tôi nói có ai thấy cái đó không? Cái sợi dây nó không có nghĩa lý gì với nó hết biết không? Một phát một là chàng đã về tới rừng, mà vì nó cứ ám ảnh là “người này là người nuôi mình” “sợi dây này là sợi dây ràng buộc mình,

mình không thể đi xa” nó cứ ám ảnh bao nhiêu đó, nó cứ ám ám ám, rồi người ta đối xử tệ bạc với nó. Kỳ rồi ở lễ hội tây nguyên chết mấy con đó, cho ăn không đủ nó mà bắt nó làm việc quá sức, nó ốm gầy mòn nó chết, mà rừng xanh cách nó có 2cm mà nó không dám về, nó chết gầy mòn, rể mía kế bên nó không dám ăn. Cho nó ăn cái gì nó ăn cái đó. Thì tôi thấy ngậm ngùi chớ. Rất là ngậm ngùi. Nếu mọi người hỏi tôi là “nhớ dờ, hiểu dờ, thì pháp môn nào?” tôi nói “pháp môn Nguyên, bách nguyện” tôi có một pháp hiệu là “Bá mật thệ sĩ” bá mật thệ là người có trăm điều nguyện kín. Thì tôi nghĩ nếu sau này mà những người thân thích, thân thuộc với tôi, tôi không nghĩ đến chữ học trò nhưng mà họ thân thuộc, tôi sẽ bày họ một trăm câu nguyện. trăm câu nguyện đọc chưa tới một giờ đồng hồ, mà mỗi một câu nguyện như vậy nó đánh động một vấn đề hiểu không? Chẳng hạn như “đời đời con đừng hài lòng với bất cứ rào dậu nào. Đời đời xin cho con biết nghi ngờ con đường dưới chân. Đời đời cho con biết nghĩ đến điều tốt hơn. Đời đời xin cho con chớ hài lòng quá sớm với những thành tựu” Mỗi cái các vị nghe các vị hiểu không? Hả? không lẽ tôi dịch qua tiếng Miên cũng hiểu. thì, cứ mỗi một câu là các vị thấy nó mở ra một vấn đề, có đúng không? Cứ mỗi một câu nguyện nó mở ra một vấn đề, đọc như vậy nó mới đã. Còn đàn tràng này cứ đọc mấy cái không hiểu.

Mà “con xin quy lễ bái Phật. Phật ba đời .. Tứ đại thiên vương, xin chư thiên hộ trì cho con được sống lâu, được sắc đẹp” tôi nghe cái đó tôi ngán quá đi, mà không biết nghi ngờ, không biết thắc mắc, mà nhất là các vị ... tôi còn nhát ma nữa, “sư có biết, sư bao nhiêu tuổi?” “dạ, 40 50” “Sư có biết ngày đó con quy y với ngài Hộ Tông” nhát ma, còn Bắc Tông thì “Sư biết ôn Thanh Từ không? Con biết ngài năm 72” vậy đó, mà cứ ăn rồi

đi nhất ma người ta hoài, cái chuyện mình quy y Ngài Hộ Tông năm mấy nó không có quan trọng, mà quan trọng là mình đã được cái gì từ Ngài Hộ Tông. Khổ quá. Tự nhiên nói, “Nhà tôi ở gần Nhà Trắng á” hỏi làm nghề gì? Nói làm “pizza hut delivery” còn các vị nghe cái ông đó ông cho địa chỉ nhà ở Cali còn tùm lum nữa: “cái con đường Hasa ông có nhớ không?” “nhớ”, “ông thấy nguyên dãy villa có villa thiết là bự có hai con lân trắng ông thấy không?” “thấy” “ông đi vòng ra đằng sau nhà của tui á” có hiểu không? Chỉ chi mà. Trời ơi, ông thấy cho một cái tên con đường sang vô cùng, rồi ông có thấy hai cái villa tả rồi có nước phun rồi hai con lân đá trắng nhập từ bên ý về tùm lum, cuối cùng “ông đi vòng ra đằng sau nhà của tui” nhà bằng gỗ nhỏ xíu à. Thì đó là tôi muốn kể câu chuyện đó cho những người có tật hay khoe đó, kể chi mà villa, kể chi mà lân bằng đá ý, mà cuối cùng kêu người ta đi vòng nhà mình ở phía sau, cái nhà kho đó. Mà cứ ăn rồi nhất ma hoài à, mà nói là đệ tử thầy này thầy kia, mà đạo thì không học, không có biết gì hết á, mà cứ đem mấy ông thầy bự ra. Tôi có bữa tôi nổi điên tôi nói “dầu quy y với vị a la hán đi nữa mà nếu không học không hành thì cũng trót quớt thôi” . Trong kinh gọi là hài lòng quá sớm với những gì mình có, có tiếng Pali gọi là “antarāvosānam āpajjissanti” có nghĩa là “dừng lại nửa chừng với những thành tựu” cái chữ đó chữ Đức Phật dùng á, khi mà Ngài sắp tịch, ngài nói “Này các tỷ kheo, bao giờ chúng tỷ kheo không có vừa lòng quá sớm với những thành tựu, thì khi đó tăng đoàn mới hùng mạnh” Bài kinh nói rõ tôi mê nó tới mức mà tôi thuộc cả chữ pali, “ khi nào chúng tỷ kheo không có hài lòng quá sớm với những thành tựu, thì lúc đó tăng đoàn hùng mạnh” còn mình bây giờ mình có được chút thành tựu mình ngưng, có được chút gì đó mình ngưng, có được cái chùa, là xong. Có nhóm đệ tử,

là xong, có một số fan là xong. Có số người ngưỡng mộ, là xong. Vậy đó. Có chút là xong, chút là xong, đi không có xa. Mà trời đất bao la mà hành trình trước mặt thì nghìn dặm, muôn dặm, mà khi mình hài lòng quá sớm mình đi không có tới đâu hết. tôi sợ cái sự lờ mờ, tôi sợ cái sự quanh co. Tôi đang nói nhiều về cái thực thứ ba đó là Tư niệm thực. mình sống mà mình không có cái chủ ý vươn lên cao, đi tới và đi ra thì mình không có tiến được nhớ nha. Không có đi tới là mình sẽ thụt lùi, không có đi xa là mình sẽ quanh co “gà què ăn quẩn cối xay”, mà không có ý đi ra là mình sẽ suốt đời bị trầm luân. Người tu Phật là phải đi tới, đi lên, và đi ra. Ba lý tưởng đó rất là quan trọng. những đêm dài không ra gì, một đêm giữa đêm giạt mình thức dậy là phải biết suy nghĩ, cái kiểu sống của mình mấy năm qua nó có ok không? Đó là một kiểu sống mà loài động vật cấp thấp nó không có được, biết không? Chỉ có con thú nó mới không có khả năng nghi ngờ về đời sống của nó, nó sống theo lối mòn các vị có biết không? Tại sao người ta có thể bầy thú được? là bởi vì người ta biết những tập tính những thói quen của nó là người ta bầy nó được. Trong kinh Đức Phật ngài dạy rằng : một vị tỷ kheo không nên làm một con nai mà để cho ác ma có thể theo đuổi dấu vết. Hồi đó tôi đọc tôi không hiểu cái đó. Sau già tôi mới hiểu. Đừng làm một con nai mà để cho ác ma dễ dàng theo đuổi dấu vết nghĩa là sao? Khi mình tiếp tục chạy theo những thứ mình thích, chạy theo những thứ mình ghét, thì mình trở thành một con nai sống theo tập tính, sống theo habit. Tôi nói hoài, cư dân tiếng Mỹ kêu là gì? Habitant đúng không? Và thói quen là gì? Habit. Các vị thấy nó có quan hệ gì không? Cư dân là khi mình sống trong thói quen, nó có cái mình phải chú ý cái đó. Cư dân là inhabit nghĩa là mình sống hoài trong thói quen mình trở thành cư dân trong một thói quen

nào đó. Chuyện đó rất là hay. Cho nên là, cái vật thực thứ ba chính là chủ ý trong hành động. chính chủ ý đã nuôi lớn hình hài tâm linh của mình, nó cũng đã nuôi lớn dòng sanh tử của mình, cũng chỉ vì cái chủ ý đó. Chủ ý đó được gọi là Nghiệp. Nha.

Cái thứ tư đó là Thức thực, có nghĩa là Tâm đầu thai. Tại sao tâm đầu thai nó quan trọng tới vậy? tôi nói cái này các vị phải nhớ để các vị hiểu rõ hơn về chuyện cầu an và cầu siêu, tôi nói chậm nha. Chúng ta làm việc xấu thì chúng ta bị sa đọa, nhưng nếu chúng ta thường xuyên sống với tâm lành, thì dầu bị sa đọa thì chúng ta không thể mặc hoải một cái áo kín, có hiểu không? Có hiểu tôi nói gì không? Làm nghiệp xấu thì mình bị đọa, nhưng nếu trước khi và sau khi làm tội lỗi mà mình thường sống với tâm lành thì thời gian mình bị đọa sẽ ngắn lại, vì mình vốn dĩ không hợp với cảnh giới đó. Có ai hiểu tôi nói gì không? Còn nếu mà mình có phước, nhờ có một cái phước nào đó mà mình được sanh làm trời làm người nhưng mà mình không có hàm dưỡng hạnh lành thì thân người của mình không giống ai hết. Chuyện này có không? Có nhiều người mang thân người mà sống hồng giống người, có không ta? Hiểu chưa? Bây giờ hiểu chưa? Nói thì phải chứng minh nhưng mà đừng có bắt người ta tin. Tại sao tôi hay hỏi “có hiểu không?” “có đồng ý không?” là như vậy đó. Các vị có đồng ý với tôi, có những người mang thân người mà họ sống không giống con người có phải không? Đó. Có nhiều người họ ác như là loài mãnh thú vậy đó. Là bởi vì sao, là bởi vì do một cái phước nào đó họ được mang thân người trong cái nhất thời thôi, nhưng mà cái tâm hồn của họ không phải tâm hồn của con người. Và ngược lại, nếu chúng ta vì một cái ác nghiệp nào đó phải mang thân sa đọa, nhưng mà

cái tâm của mình không phải tâm của loài sa đọa thì thời gian trong đó nó không có lâu, và mình sẽ là viên ngọc trong cái đám sa đọa đó. Có hiểu không? Các vị có biết có rất nhiều người họ sống trong giới lao động, nhưng mà cuộc đời suy nghĩ và trí tuệ của họ nó vượt khỏi những người xung quanh, có biết chuyện đó không? Mình phải nhìn nhận điều đó. Là bởi vì mình không thể gọi là gượng ép hoài được, vì cái đó nó không thuộc về mình mà, có những người họ không có duyên xuất gia nhưng vì một lý do nào đó họ đáp y, họ có mặt giữa tăng đoàn giống như một viên sỏi thận vậy đó, có hiểu tôi nói không? Hiểu là sao, nói đi. Không phải, nó là một cái dư thừa, nó không có chỗ để nó rấp. Khổ quá. Hoặc có những người hát dở mà đi theo đoàn á, thì chỉ là nấu cháo khuya thôi à, nghĩa là kéo màn thôi chứ bán vé họ không thể nào vô hát được, có hiểu không? Họ chỉ là một nốt ruồi trong thân thể của đoàn hát thôi. Tôi nói vậy có hiểu, nghe kịp không ta? Họ chỉ là nốt ruồi trong đoàn hát thôi, họ không thể là tim, là óc, là gan, là thận, của cái đoàn hát đó được. Vẫn không hiểu hả? Cho nên tôi nói có những người cái sự có mặt của họ chỉ là góp mặt chứ không phải là đóng góp. Bây giờ thì từ từ nó mới hiểu ra đó. Và nếu như chỉ là góp mặt chứ không phải là đóng góp thì cái chết của mình nó chỉ là sự vắng mặt chứ không phải sự mất mát. Và người như vậy sống lâu chỉ là thành đồ cũ chứ không phải đồ cổ. Có hiểu không? Tôi nói hoài vậy đó, mà các vị được cái không có bỏ bụng, tôi thương cái đó. Người không bỏ bụng. tôi dạy ở bên Virginia có cái cô đó, cô nói “sư đừng có lo, sư dạy đây là tụi con bao bụng” có hiểu bao bụng không? Nghĩa là tụi con nhớ hết á, no thì thôi. Thì tôi mới kêu “còn ở bên Houston toàn là đám không có bỏ bụng học xong không có giữ lại cái gì hết, nhân nút trôi hết à” cho nên là Thức thực rất là quan trọng. thức thực học kỹ rất là quan trọng.

mình đầu thai bằng tâm nào thì mình sẽ về cảnh giới tương ứng với nó. Đúng. Nhưng mà bằng cái nghiệp nào mình có tâm đầu thai ấy? tui đặt tên đó là nghiệp ác và nghiệp thiện, nếu nhờ nghiệp thiện mà anh mang thân người, nhưng mà trước khi và sau khi anh tạo cái nghiệp đó mà anh sống nhiều với tâm thiện thì anh sẽ được mang thân người một cách trọn vẹn, thân người toàn tập hiểu không? Còn nếu không anh chỉ là người chùng mảy chục phần trăm thôi. Mà cái này không phải tôi nói, cái này kinh nói. Kinh nói, có những con người sống như chư thiên, kinh nói có những người sống như loài súc sinh, có những người mà sống như ngựa quý, rồi có những người sống như atula. Thế nào là người sống như atula? Ăn rồi cứ lo đi kiếm chuyện, gây mâu thuẫn, tối ngày bắt mẫn bực mình tức tối, đó là người mà giống như atula. Có những người, người như ngựa quý, có nghĩa là cả đời cứ khát khao thèm thuồng cái này cái kia không bao giờ thỏa mãn, đó là người sống như ngựa quý. Còn người sống như bàng sanh là sao? Thích khuấy láp, chui rúc và giấu diếm. Có hiểu không? Thì cái người đó sống giống như loài bàng sanh. Còn cái loại người này không? Tức là họ chuyên môn làm những cái chuyện mà kỳ ánh sáng, kể cả phật tử mình cái loại người này cũng nhiều lắm. Họ không làm gì bậy, ăn rồi cứ đi nói xấu mà ném đá giấu tay biết không? Không phải chụp mũ, khổ quá. Ném đá giấu tay là chọt cho người này giận người kia mà cuối cùng họ không có truy được cái đó từ đâu ra. Mấy bà này chắc sống nước ngoài lâu lắm rồi á. Ném đá giấu tay sao dịch ra chụp mũ được. Không, chụp mũ nó không phải là khuấy láp. cái mà tôi muốn nói là khuấy láp á. Họ chuyên môn đào mấy cái mà rất là độc. Thì sở hành như thế nào, tâm tánh như thế nào mới đưa vào cảnh giới, các vị thấy con rắn không? Khó bao giờ các vị gặp cái con rắn mà trong một thời gian dài nó nằm im

lắm. nó luôn kiếm chỗ nó rúc à. Có đồng ý cái đó không? Hiếm bao giờ các vị gặp con cá ở ngoài chỗ trông mà các vị nhìn lắm, đúng không? Nhiều lắm là nó bơi ra chút xíu nó biết có người nhìn là nó dzọt mắt, thì Đức Phật ngài nói là “Sở hành quanh co” sở hành là cái activity của mình quanh co. nó hay chỗ là, tiếng pali là vaṅka mà tiếng việt là quanh co, hay thiệt á. Vaṅka có nghĩa là vậy nè lòn lách lòn lách vậy nè. Hỏi “anh nói cái đó phải không?” “Chị nói cái đó phải không?” thì nói “không tôi không có nói, ý tôi nói vậy nè tại nó hiểu lắm” vậy đó, cứ tránh tránh tránh gọi là vanka, quanh co. cái chữ này dễ nhớ nè. Thì ngài nói rằng, nếu mà sống với cái habit vanka quanh co đó, thì với cái habit, đó là một cái bad habit thì nó sẽ tạo ra một cái bad personality, gọi là một cái bad mentality một cái nhân cách một cái tâm lý quanh co. Thì khi mình sống lòn lách quanh co thì mình sẽ đi về cảnh giới của loài quanh co. Trong khi loài người là phải quang minh lỗi lạc, đường đường đỉnh đỉnh, mắt nhìn thẳng về trước, hiểu không? Đó là phong thái của một con người. Cho nên mình có cái phước nào đó mình mang được thân người thậm chí mình giàu có, thậm chí mình có học vị nhưng mà đó là cái phước lẻ thôi. Cái quan trọng nhất là cái nội hàm của mình. Cho nên có hai trường hợp chúng ta được hưởng phúc có biết cái đó không? Một là do phước. Một cái là do Đức. Do Đức có nghĩa là do huân tập nhiều hạnh lành á mà được cái đó thì gọi là do Đức. Còn do phước có nghĩa là mình không có tu tập một lúc nào đó may mắn mình cúng dường cho Đức Phật được có trái chuối, kiếp sau làm vua có biết không? Cái thứ đó rầu lắm. Cái thứ đó rầu lắm. Có nghĩa là nó có cái phước, nhưng mà nó chưa kịp có một cái nội hàm. Biết nội hàm không? nội hàm có nghĩa là nội dung á. Nó chưa kịp có. Nó nhờ cái phước nó được cái đó gọi là người hưởng

phúc mà do phước. còn cái hưởng phúc mà do Đức thì nó bền hơn. Có nghĩa là họ tốt thiệt, họ tốt thiệt và nhờ cái tốt mà họ được cái này cái kia. Còn cái người mà được hưởng phúc do phước thì nó rất là nguy. Có nghĩa là giống như là nó đang lười biếng, đang dốt nát đùng cái nó trúng số vậy đó. Cái giàu đó nó không có bền. Các vị có biết cái đó không ? Mỹ nó cho mình biết rất nhiều trường hợp, không phải rất nhiều mà đa phần những người trúng số là sau đó khuynh gia bại sản cuộc sống tối tăm là vì họ chưa đủ văn hóa và chưa đủ chuẩn bị tâm lý để mà sở hữu số tiền lớn như vậy. cho nên khi họ được số tiền lớn họ cuống cuống họ xài tiêu hoang, họ hoang phí một cách rất là bừa bãi, và rất là nguy hiểm. tôi nhớ tôi đã từng nói cái chuyện đó. Cho nên đối với nhiều người nhan sắc và tiền bạc là cái họa nhiều hơn là phúc. Nhan sắc, sức khỏe và tiền bạc là cái họa nhiều hơn cái phúc. Thậm chí cái uy tín, quyền lực đối với nhiều người nó là họa nhiều hơn phúc. Có nhiều người ở Việt nam mình ý gia đình có thanh tế đi làm toàn chuyện tầm bậy không, có không ? Nếu mà cái tánh tình đó, mà không có thanh thế thì đỡ biết bao nhiêu. Còn đảng này vì cái thanh thế, vì cái quyền lực, vì cái quen biết của gia đình mà chuyện gì họ cũng làm, tới hồi mà nó tanh bành ra thì tệt lắ. Cho nên tôi đang nói nhiều về thức thực là có nghĩa là mình cứ nghĩ là thức thực là tâm đầu thai thôi là chưa đủ mà phải nói những khía cạnh sâu kín của cái loại thực phẩm này. Có nghĩa là anh phải tạo một cái nghiệp gì anh mới đầu thai vào trong đó, một. Anh phải có tâm hồn như thế nào anh mới sanh vào trong đó. Nếu ta sanh vào cảnh giới đó chỉ vì một cái nghiệp nào đó thì cái này nó rất là ngắn hạn. Nhưng nếu ta sanh vào cảnh giới nào đó mà vì cái tâm hồn của ta nó như vậy thì cái này nó rất là lâu bền. Ở đây tôi nói có nghe kịp không ? Có nhiều người không hiểu. Ta sanh vào cái cảnh

giới nào đó mà do cái nghiệp nào đó thì cái cảnh giới đó rất là ngắn hạn. Nhưng nếu ta sanh vào cảnh giới nào đó mà do tâm tư của ta nó thích hợp thì cái đó nó lâu lắm. thí dụ như, thời gian mình có mặt ở trạm xe buýt thường không lâu bằng ở chỗ shopping center, tại sao ? là tại vì, mình không ai thích cái trạm xe bus nhưng số người thích shopping hình như hơi bị nhiều, hiểu không ? cho nên shopping center nó hợp với tâm tánh của nhiều người cho nên số người kéo dài thời gian trong shopping center nhiều hơn số người kéo dài thời gian ở trạm xe bus. Có phải không ? bởi vì trạm xe bus không phải chỗ mình thích, vì một hoàn cảnh đặc biệt nào đó mình mới có mặt ở trạm xe bus, nghe kịp không ? ở đây cũng vậy. Do một cái nghiệp nào đó mà ta sanh vào cảnh giới nào đó, cái thời gian nó không có lâu. Mà cái lâu là tâm tánh của ta nó hợp với cảnh giới đó, cái này lâu à. Chính vì hiểu cái chỗ này cho nên mình mới biết tại sao trong kinh Đức Phật dùng hình ảnh con rùa mù á. Có nghĩa là một con rùa mù mà 100 năm nó trôi lên một lần, thì mỗi lần nó trôi như vậy thì do một sự ngẫu nhiên nào đó mà nó đưa cái đầu vô cái lỗ ván, thì cái cơ hội đó thấy nó mong manh, nhưng mà nó vẫn lớn hơn cơ hội mà một người chết rồi quay trở lại thân người. Nhưng mà nói như vậy là Ngài nói cho những người không biết đạo. đối với người biết đạo thì mỗi lần mình sống thiện là một lần mình trôi đầu. Hiểu không ? Nhớ cái đó. Chứ mình tu mình không có niềm tin cũng khó. Ít ra mình có cái niềm tin mình mới có đủ cái niềm vui, có đủ cái niềm tự tin để mà đi tới, chứ còn mình tu mà mình hông có tin tưởng lắm cứ lo lo thì một là mình sống trong hoảng loạn không nên, thứ hai là nhiều khi mình sợ quá cái mình hông dám tin luôn. Không tin do nó quá sợ á. Lúc đó chỉ cần dốt giáo lý, tư duy dở, cộng thêm một vị thầy mà có giáo pháp nào đó nó tào lao mà hợp với mình á thì

mình buông chánh pháp đi. Bởi vì chúng ta có hai khuynh hướng tìm đến chân lý, còn nhớ cái đó không ? một là đi tìm chân lý, hiểu chân lý như nó là. Còn hai là như mình thích. Thì khi mình học đạo không tới nơi thì chỉ biết sợ hãi thôi, khi mình sợ quá thì thấy cái gì hợp với mình thì mình, không nói ai xa, nói tui nè. Có nhiều người họ nói ăn kiêng mà họ nói quá cái tui không muốn nghe lời họ. Tui nghe người nào ăn kiêng mà nói dễ dễ tôi khoái tôi đi theo. Có nhiều người nói « tàu hũ đường đâu có gì đâu sợ, sợ ăn ít chút đâu có sao » hiểu không ? tôi khoái cái đó đó. « còn cái sầu riêng sợ coi một năm nó có mùa mà sợ ăn một ký rồi xong sợ vô sợ uống thuốc uống nước nhiều sợ chạy bộ đâu có sao » tôi thích mấy người đó. Chứ còn mấy người mà « sợ không kiêng là mai một về lâu về dài hại thận rồi già chạy thận nguy hiểm lắm, rồi mấy người trên bảy mươi chạy thận không quá hai năm này nọ. nghe ghê quá. Mà trong khi tôi khoái ăn sầu riêng, tôi khoái ăn tàu hũ đường cho nên tui chọn cái bà kia, bà nói giống ý tui á, bà nói : « không có sao hết á, sợ cứ ăn, uống thuốc rồi chạy bộ » tôi đâu có chạy đâu, ít ra tôi nghe bà nói tôi thấy có lối thoát, có lối thoát để nhét múi sầu riêng vô. Đó là sự thật. Có nghĩa là mình quá khoái cho nên mình lựa con đường nào mà nó chiều cái hư của mình. Cho nên có hai cách tìm đến chân lý : cách một là, hiểu chân lý như nó là ; còn hai là hiểu chân lý như mình muốn. Mà đa phần là tìm hiểu qua cái lối mình muốn. Dễ sợ như vậy. Nghe thầy lựa thầy nào vừa ý mình, mà nhất là nghe thầy không cần học gì hết, con cứ tụng kinh rồi có hiểu với cha mẹ vậy đó, rồi tới tụng kinh theo thầy lên vậy đó. « có gì tới thầy tụng cho ». « nói nào ngay, cụ thì má của con thầy thấy rồi, cũng lành lắm, thầy cứ để cụ tự nhiên vui vẻ đi, tuổi già đừng bắt cụ tụng kinh mà cụ mệt » tới hồi ba má mất rồi « không sao đâu con 49 ngày thất một không

siêu thì thất hai cũng siêu, mình có tới bảy thất mà con » rồi xong, nghe là khoái. Khởi học giáo lý là chịu rồi, khởi thiền là chịu rồi, giờ thêm cái vụ ông thầy ổng guarantee là siêu đọa luôn. Tôi nói thật cái đó nhiều tay khoái lắm. Chứ còn vô mà học giáo lý, rồi bắt ngồi thiền, nhịn chiều rồi, thấy kiêng khem bao nhiêu thứ, tôi thấy đạo gì mà giống quân trường quá, cái đạo kia có lý hơn, mà thật ra nó là pháp trường. Cho nên, mình học về... như vậy đó mới thấy khiếp.

Tiếp theo mình học cái duyên mới, đó là Thường cận y duyên. Tôi nói nha, tôi giảng cái duyên này là không có theo trật tự trong kinh nha, là bởi vì. Tại sao ? tôi xét thấy tôi lựa cái duyên nào mà tôi có thể nói về chuyện tu học còn mấy cái duyên mà có thể lùa vào một góc thì tôi gom tôi nói cho nó gọn, nói trước cho biết, chứ đêm nay về dò nói « ủa sao ổng từ Quảng Nam mà ổng chạy vô Đà Lạt, Đà Lạt hướng về Bạc Liêu, từ Bạc Liêu ổng đưa trở về Bình Dương » không phải, miễn sao trong cái bản đồ chữ S thôi. Bây giờ cái Thường cận y duyên. Nghe cái tên nó rất là dài và nó rất là tối nghĩa nhưng mà cái nghĩa mà nôm na nhất đó là thói quen. Thường cận y là thói quen chứ không có gì hết, mà từ tiếng Pali là « pakatūpanissaya » pakatu từ chữ pakati có nghĩa là normal, hay là daily, popular. Còn cái chữ « upanissaya » có nghĩa là habit, custom. Như vậy, « pakatūpanissaya » dịch gọn lại là thói quen. Hết. cái này nó rất là quan trọng, bởi vì tôi đã nói nhiều lần, chúng sanh phàm phu 99,9% vốn không có thói quen active mà rất là passive. Chúng ta không có khuynh hướng bốc hơi mà chúng ta chỉ có khuynh hướng chảy xuống. Phân biệt được hai cái này không ? nước mà dạng air thì nó khuynh hướng bốc lên, còn nước cái dạng liquid thì nó đổ xuống, mà hễ muốn bốc lên thì anh phải active

chút. Còn chạy xuống thì anh passive là được rồi. có hiểu cái đó không ? Muốn đứng lên thì phải dùng sức chứ muốn đổ ạch xuống đất thì hình như không cần dùng phải không ? thấy chưa ? chính vì thói quen tai hại này cho nên trong vô số kiếp luân hồi chúng sinh có một thói quen rất là bậy là cái gì dễ, cái gì tiện thì theo đó mà đi, nghe kịp không ? cho nên 99,9% chúng sinh trong đời này là sống theo thói quen. Mà thói quen thiện nó khó hơn thói quen tốt, bởi vì mình muốn có được cái thiện mình phải có sự nỗ lực, mình phải có phấn đấu, phải có vô số điều kiện, còn ác thì quơ đâu cũng gặp điều kiện làm ác hết trơn. Nghe kịp không ? mà chính vì cơ hội làm bậy nó nhiều cho nên người bậy nó nhiều, chính vì người bậy nó nhiều nên bạn xấu nó nhiều, mà chính vì bạn xấu nó nhiều cho nên mình dễ kiếm, chính vì mình dễ kiếm cho nên mình dễ thành người xấu, và dễ bị lây. Và sẵn đây tôi nhắc lại bài học cũ. Trong kinh nói tại sao không nên gần người xấu, kể cả trường hợp ta là người tốt, là bởi vì, buổi đầu mình sống với họ bằng tâm thức đối kháng, có nghĩa là mình không đồng ý, sau đó bằng tâm thức miễn cưỡng, sau miễn cưỡng là thỏa hiệp, sau thỏa hiệp là đồng thuận. đồng thuận có nghĩa là cá mè một lứa, có lúc mình thấy nó hay hay. Chuyện nhẹ thôi. Tôi không phải là người bủn xỉn nhưng mà khi tôi ở gần một người kẹo lâu ngày tôi thấy họ hay. Hiểu không ? Trước đây mình thấy ai dễ thương, ai tội nghiệp là mình giúp, còn khi ở gần người kẹo là mình nghĩ tiếp « họ có nhờ mình chưa mà mình giúp » hiểu không ? họ chưa đến nỗi mà tại sao mình giúp, mà lẽ ra trước đây là tôi thấy ai dễ thương, tội nghiệp là tôi đã giúp, còn giờ ở gần người kẹo tôi mới tăng đô lên. Có nghĩa là, họ có đến nước mà cần giúp hay không ? họ có đúng là khổ như mình thấy hay không ? Nghe kịp không ? lúc đó bắt đầu tôi mới giật mình « ồ, thì ra mình đã bị nhiễm !

» trước đây mình không có đề ý mấy cái đồng coin, nó chỉ để dành bơm bánh xe nhưng bây giờ mình biết để dành để đậu xe. Có hiểu tôi nói không ? từ cái chỗ mà bơm bánh xe mà biết tiết kiệm để mà bắt đầu dùng trong chuyện đậu xe. Có nghĩa là thêm một tác dụng nữa của đồng coin đúng không ta ? rồi từ đó mình mới đề ý, mấy cái này có thể dùng để đi tiệm one dollar store. Nghe kịp không ? mình nâng cấp từ từ từ từ, rồi cuối cùng mình có thể dùng nó để đi vào trip shop hay là goodwill hiểu không ? có nghĩa là mình đã gần người kẹo. ở đây tôi không phải nói vậy để bà con coi thường mấy cái đồng coin, không phải, nhưng mà tôi giật mình khi tôi thấy tôi đã thay đổi. bởi vì không phải tôi giàu nhưng mà ở Mỹ cái tiền coin nó không có giá trị mà giữ nó rất là nặng túi hiểu không, rồi khi về Châu Âu tôi mới biết người bên đó họ xài hơi kỹ, tiền coin bên Thụy sĩ nó rất là có giá, mà cộng với mấy người họ hơi kỹ nữa, lâu ngày tôi về Mỹ tôi kẹo lúc nào tôi không hay. Cho nên người ta nói, người Bulgari rất là kẹo, kẹo lắm, họ bủn xỉn lắm, tại vì họ là dân miền núi mà, thêm chế độ cộng sản làm cho họ nghèo nữa cho nên họ bủn xỉn. có một du khách ngoại quốc đi qua Bulgari, ông bị tai nạn nặng lắm mà ông cần vô máu, người ta vô đọt một ông còn cảm ơn, vô đọt hai ông hết biết cảm ơn, là bởi vì máu Bulgari đã quá nhiều trong người ông. Cái câu chuyện đó, có thể quý vị nghĩ là câu chuyện cười nhưng mà không phải, người ta muốn nói rằng, khi mà cái tập nhiễm á. Hiểu chữ tập nhiễm không ? Tức là vô lần đầu ông nói cảm ơn, vô lần hai ông thấy chuyện bình thường, tui bị tai nạn bên nước mấy người mấy người phải có trách nhiệm vô máu cho tui, có nghĩa là lúc đó ảnh chỉ biết lợi dụng người khác thôi. Chứ không còn cái ơn nghĩa gì hết á. Nhưng mà may là tui chưa vô máu, mới ở bên có mấy tháng mà giờ bắt đầu tôi kẹo rồi. Cho nên quan trọng lắm,

thường cận y duyên nó quan trọng lắm, nó là cái thói quen. Mà từ cái chỗ mình có thói quen đó, các vị nhớ thói quen là gì ? thói quen nếu mà nói một cách hình ảnh sinh động, thói quen là một thùng hột giống, tôi biết tôi dùng hình ảnh quý vị không có chịu nhưng mà đó là hình ảnh sống động nhất, thói quen là một thùng hột giống, mỗi người trong đám chúng ta có một thùng hột giống, nó đủ thứ hột hết á, thì chỉ cần mình gần cái môi trường nào thì trong đó hột nào nó sẽ phát triển, mình có nhiều thói quen lắm quý vị, thói quen tốt, thói quen xấu, thói quen hiếu học, thói quen lười biếng, thói quen lừa đảo, thói quen chân thật, thói quen đa tình, thói quen chung thủy mình có một thùng. Mà hễ mình gặp cái môi trường nào thì cái hột giống đó nó phát triển, hiểu không ? Như cái hột đậu xanh mà nó nghe cái mùi nước là nó ra giá liền. hiểu hả ? hời đó có người cho tôi một cái giò lan, giò lan này nó không cần đất, nó không cần nước, cứ treo nó gió thổi, có sương cái là chàng bèn ra hoa. Bây giờ tôi về ...tôi tìm cái đó không thấy.

Giò lan đó dành cho mấy người mà một là không có đất trồng, hai là làm biếng, ba là không có thời gian, cứ đeo tòng teng cái là, mà nó hay lắm, treo tòng teng thế này mà cái rễ nó đổ xuống nó mập ú, nó mong nước là có nghĩa sắp ra hoa, tức là cái chót rễ mà mong nước là nó sắp ra hoa. Thích lắm. Còn đa phần những giống khác là cứ có điều kiện thích hợp là nó mới nảy mầm. thì tất cả thói quen chúng ta gom chung lại là nó nằm trong một cái thùng là thùng chủng tử. chỉ cần có một điều kiện thích hợp thì những cái hạt chủng tử ấy, những hạt giống ấy bèn nảy mầm phát triển. Ghê lắm quý vị, trong đó có những hạt : bá đậu, mắt mèo, và mã tiền. có biết mã tiền không ? mã tiền nó là một loại cây mà nó rất là độc, cái lá người ta ngâm rượu, chỉ bôi

lên người, xúc xoa bóp, bôi ít ít thì được, bôi nhiều nó giựt mình thấy. Mã tiền mà uống nhiều là chết. Rồi mắt mèo thì sao ta ? nó ngứa. còn bá đậu biết không ? nó giống như lá bồ đề mà nó có gai. Bà con nào mà bốn ba chục năm uống vô là nó đi sạch ruột luôn. Trong cái thùng hột giống mình mà nó có đủ thứ cây hết, trong đó có cái giống cây mà trời ơi đất hỡi, cây loa kèn á, quý vị biết cây hoa loa kèn, nó là cây thuốc độc kinh khủng, ở đây có ai biết cái đó không ? người ta chiết xuất, dân brazil nó chiết xuất trong đó một thành phần hóa chất mà có thể làm cho người ta gây nghiện, mà nó độc ở chỗ này, người ta chiết xuất extract nó ra đó, người ta có thể biến thành nước hoặc thành bột, mà đặc biệt là nó không mùi, không vị, không màu cho nên khi người ta bỏ trong ly nước mình không biết. cái độc của nó chỗ này, mình uống rượu vô mình bị say, có biểu lộ thì người khác biết, mình xì ma túy mình cũng có cái làm cho người ta biết, nhưng ông này thì không, ông này người ta bỏ vô ly mình mình không biết, vì nó không có mùi, không có màu và không vị, và khi mình đã uống rồi, mình không có biểu lộ gì để người khác biết hết. nhưng mà cái độc nó là chỗ nào ? khi uống vô rồi, mình thấy chuyện gì cũng nhỏ. Có hiểu không ? mà mình vẫn là người bình thường, vẫn lái xe bình thường, cười cười, nhiều khi đụng cái đầu mình mình vẫn đi, chuyện đó chuyện nhỏ à. Ba má mình mà nó kêu đâm đi là đâm, đâm xong ngồi rửa tay hút thuốc tỉnh bơ, chuyện nhỏ, rồi lên lầu kêu nhảy đi nhảy vì là chuyện nhỏ mà mình không hề có biểu hiện gì hết, mình là người rất bình thường, nó độc vậy á. Cái mà tôi sợ là nó không màu, không mùi, và nó không có vị. không màu sao tôi nhìn tôi thấy, không màu sao tôi ngửi và không vị làm sao tôi nếm. cứ bỏ nó vô như vậy đó, chỉ cần một lượng nhỏ thôi, thì tôi thấy vui vui vậy đó, cười cười, thì cười cười có gì đâu lạ, rồi thì

chuyện gì, cái mình sợ nhất là « chuyện gì cũng là nhỏ » kêu nhảy lều là nhảy, kêu đâm là đâm, nhưng mà dĩ nhiên, một lát nó tỉnh, một lát cái thuốc nó hết công dụng thì mình mới nhìn ông kể bên ông chết rồi mình mới hỏi tại sao thì nói mình đâm vậy đó. tức là tôi bỏ vô cô không biết hả ? nhưng mà vẫn đi đứng bình thường, nó kêu là loa kèn, cái bông nó rũ vậy nè, nhưng mà thấy vậy mà có phải cái loại đó hay không. Nhiều họ family của nó. Ok thôi bàn hồi mất công người ta tưởng mình chế tạo. rồi ok. Nghe nghe. Đó là thói quen như mình hiểu nó rất là dễ sợ, và một người vô cùng khả kính, vô cùng dễ thương thì trong tâm khảm của họ họ cũng có vô số hạt giống thói quen trong đó, hiểu không ? cái dễ sợ là cái đó. tôi nhắc lại, một người vô cùng khả kính, vô cùng dễ thương, thì trong tâm tâm của họ vẫn có hạt giống của những tật xấu kinh khủng mà mình không biết. chỉ cần những hạt giống ấy nó gặp đúng điều kiện, đúng môi trường thì nó sẽ trào ra. Trong kinh nói thế này mới rùng rợn : Bồ Tát Ngài có những cái đặc điểm mà người thường không có, đó là : Ngài rất là thông minh, hơn người. Thứ hai đó là ngài có một cái nghị lực là : đã làm là không có buông, không có dừng lại giữa chừng, mà luôn luôn vì trí tuệ quá mà Ngài luôn nghĩ làm cách nào nhanh nhất, dễ nhất mà hiệu quả nhiều nhất. Cho nên có nhiều kiếp ngài sanh ra ngài quên mất chuyện tu hành mà chuyên qua làm ác, thì chỉ có chết thôi. Bởi vì khi Bồ Tát đã ra tay là không có rút lại. cái nghị lực, người ta quen với cái nghị lực. ghê chưa ? thêm nữa là cái trí tuệ, ngài làm gì ngài cũng nghĩ là làm sao mà cách nào nhanh nhất, dễ nhất, tiện nhất mà hiệu quả nhất. Như người ta câu là chỉ biết chài, còn ngài ngài nghiên cứu sao mà một lần câu được nhiều hơn người khác. Cho nên mình hiểu cái này mình mới thấy ra nhiều chuyện, thứ nhất : Dòng luân hồi quá dễ sợ. Thứ hai, cái người

mà nuôi hạnh Bồ Tát là người đáng để lay, khi mà họ quỳ dưới chân Phật tổ họ nguyện là họ đã biết cái chuyện này, biết rằng họ sẽ có mặt trên một con đường mà cơ hội họ bị đọa là vô số. nên trong kinh nói, một vị phật tổ khi thọ ký cho một vị Bồ Tát, Đức Phật mới nhìn vào cái tâm người này Đức Phật biết là người này có cái gan để mà bị đọa địa ngục từ hôm nay cho đến khi thành Phật không. Cái gan á, thì Đức Phật mới gặt đầu. Tất cả chúng ta đây ai có cái gan đó không ? có bao giờ các vị bị cảm mà xông không ? xông khi mà mình mới mở nắp ra nó nóng dữ lắm đúng không ? thì những lúc đó tôi phải nói là mỗi lần mở nắp ra là tôi nhớ tới Đức Phật. tại vì muốn thành Phật như vậy thì phải đi địa ngục, mà mình bị đốt trong chảo nóng lắm, tý lần cái nồi xông, những lần mà lỡ nấu cái nồi bự, tôi mở nắp ra mà tôi vẫn phải vén cái mền á, chịu không nổi. mà mình đi địa ngục thì các vị biết, chẳng hạn như địa ngục dầu sôi, các vị không tin nhưng mà tôi phải kể biết làm sao bây giờ. Cái chảo đồng đó, từ trên cái miệng chảo nó cho mình cà quợn cà quợn mà từ trên miệng chảo xuống tới cái đáy là 30.000 năm , rồi từ dưới đáy nó cà quợn cà quợn cà quợn nó đưa mình lên mặt nước là 30.000 năm. Có nhiều người nghiệp ít thì họ sanh ra đó, nó chỉ đưa từ miệng xuống tới đáy, chết là đi về cõi khác, còn người nghiệp nặng thì xuống đáy rồi trở lên rồi mới đi, nghĩa là roundtrip. Còn có người là multi multi trip. Có nghĩa là, trên xuống cứ một lần trên xuống là 30, dưới lên là 30, trên xuống là 30, mà nó nóng kinh dị, tại mình bị nằm trong nước sôi mà. Mà do cái nghiệp, nó khiến cho mình không có chết mà mình phải sống để cảm nhận toàn bộ, cho nên những cái loài trong kinh nói những cái loài mà dưới nó lên nó khờ vô cùng. Khờ quá. Lên nó làm những con như con giun á, các vị có biết mình có 100 tỷ cái nơ ron trong cái bộ não, con giun nó chỉ có 7 thôi.

Một là 7 một lên là 100 tỷ các vị có thấy chênh lệch không ? Cho nên, nó chỉ có biết nhúc nhích thôi. Và nó biết chỗ nào mát lạnh nó chun vô, nó thấy cảm thì nó quay trở lại. Nhiều khi từ cái chỗ nó bò mà vô chỗ đất là gần chỉ cần có một miếng gạch, nó không biết, nó chấp nhận bò một quãng đường dài để nó bò đi tìm chỗ mát, trong khi nếu mà nó có con mắt, nó có linh giác, như các loài khác thì nó trèo qua cái cục gạch nó vô tới đất rất là gần, nhưng mà không. Chỉ cần có một tia nắng rọi vô cục gạch đó, tia nắng rọi, thì đối với nó là chỗ đó nguy hiểm lắm, nó bò qua đây, nó nhìn nó thấy khiếp lắm. những lần tôi gặp tôi nhích nó vô trong bóng râm, nó chỉ khác cọng cỏ có chút xíu à. Nó bị đọa lâu quá nó lên nó mát sạch à, rồi nó phải độn qua nhiều kiếp con này con kia cuối cùng một cái nghiệp lành nào đó trong quá khứ mới lôi nó lên làm người, mà lúc nó lên làm người, nếu mà nó may mắn nó gặp được minh sư thiện hữu thì dạy nó tu, còn nếu mà không, gặp toàn cái dân mà dạy nó nhậu nhẹt, săn bắn, là nó lọt xuống trở lại nữa. Cho nên một vị Phật ra đời, các Ngài nhìn các Ngài thấy coi trong cái đám kia lúc nhúc coi ai có duyên thì Ngài có hai cách Ngài độ : Một là Ngài độ cho chứng thánh, còn Hai là Ngài tạo điều kiện cho nó làm phước chút đỉnh vậy đó để mai một nó có chỗ nó đi. Thương lắm. Đức Phật lòng đại bi thương lắm. mà trong kinh nói Ngài thương mình hơn là mẹ thương con, bởi vì mẹ thương con thì thương nhưng có lúc mẹ giận con, có hiểu không ? Đức Phật không có giận, vì Phật không có nghĩ không có gì để mà Phật giận hết, Phật nhìn Phật thấy lúc nhúc tội nghiệp lắm, mình chửi Ngài ngài cũng im à, Ngài coi mình như đứa con điên vậy đó, cho nó chửi, cho nó cào cấu xong thì cũng ngồi xuống chăm sóc cho nó, ngồi xuống chăm sóc cho nó. Tại vì Ngài nhìn Ngài thấy hết. Ngài ôm bát Ngài đi, Ngài thấy có, có những người họ

không có đức tin gì hết, họ thấy Ngài đẹp quá họ ra họ đê bát, Ngài biết hết, nhưng mà Ngài vẫn phải nhận. Tại sao ? Vì cái tánh nó ác lắm, mà chẳng qua bữa nay nó nhìn cái mặt Ngài nó thương, chứ nó ác lắm, mà Ngài biết cái muông côm mà nó đê vô này, đủ đê nó làm vua 3000 lần, mà nó làm vua toàn là bạo chúa không à, rồi giờ sao ? Giờ làm sao ? Mà Ngài cũng biết, những cái đũa nào mà sống dưới tay bạo chúa là những đũa nó có cái nghiệp gì đó chứ không phải khơi khơi mà nó sống dưới tay bạo chúa. Hiểu không ? Có hiểu tôi nói gì không ? Các vị có đọc sử Trung Hoa cận đại, các vị có biết cái vụ bước đại nhảy vọt không ? Grand leave. Cái lúc Trung Quốc năm 1962 chủ trương sản xuất thép nhiều nhất thế giới đó, tất cả gì kim loại của dân là nhà nước lấy hết, lúc đó đời sống nhân dân rất là khổ ; rồi cuộc Đại cách mạng văn hóa, rồi trăm hoa đua nở, tức là mỗi lần Mao Trạch Đông mà ra cái luật nào đó là dân Trung Quốc chết như rạ. mà cái người như Mao Trạch Đông theo trong kinh mô tả, cái người như vậy nhiều lắm. cái tánh nó rất là ác, nhưng mà do cái lần nào đó nó cứng đường cho thánh hiền một nải chuối, một..., giờ nó sanh ra ở một vị trí như vậy, mình phải đồng ý là nó có phước lớn cho nên Mao Trạch Đông mới không bị ám sát, các vị biết không ? có rất nhiều người muốn Mao Trạch Đông chết, rất nhiều và rất nhiều, Hít-le cũng vậy, có rất nhiều người muốn giết, nhưng mà ngộ lắm, cái nghiệp của dân Do Thái chưa có hết, Hit-le phải sống, rồi cuối cùng cái lúc mà nó hết rồi đó, Hit-le mới tự sát. Quân đồng minh tràn vô thì Hít-le tự sát. Hoặc là Pôn- Pốt, Campuchia đó, là quyền lực nghiêng trời, nó giết bao nhiêu triệu người Campuchia, mà cái nghiệp người Miên chưa có hết thì Pôn – Pốt phải sống, lúc năm 1978 mà tướng Năm Ngà của Việt Nam, trong 24h đồng hồ ông chiếm được Campuchia, vô tới nơi cái xác người Campuchia nó

đầy đồng hết. mà tôi năm 1991 tôi có tới cái chùa Maha ... ở Phnom Pênh tôi có vô cái phòng mà nguyên cái phòng toàn là sọ người không, rồi có một cái phòng toàn là lá y của mấy ông sư mà bị dính máu, nguyên một phòng toàn là y không. Nó giết chur tăng á, tức là nguyên một phòng mà toàn là y mà máu không vậy đó, rồi nguyên một phòng toàn đầu lâu không, thì phải nói là rất khủng khiếp, chur Phật thấy hết nhưng mà bây giờ làm sao, khi mình không thấy cái đó mình mới yêu đời, mình nghĩ đời này màu hồng màu tím màu nâu, chứ còn người biết hết nó nản lắm. Có nhiều chuyện mà mình thấy mình sẽ thành một con người khác : chừng nào mình chết, chết ở đâu, chết kiểu gì ; thứ hai, mình biết thiên hạ nghĩ gì về mình, ngay cả vợ mình chồng mình bạn mình ; thứ ba, là biết chết rồi sẽ đi về đâu, chỉ cần ba cái này thôi, thì sẽ làm cho quý vị thay đổi đời sống, khi quý vị hiểu được điều đó, quý vị sẽ thấy tâm hồn thánh nhân họ nguội lạnh cỡ nào. Chán lắm. Hiểu được lòng người nó chán lắm. Họ thấy được cái mong manh của đời sống là cái thứ nhất. Một người thông minh cách mấy mà gõ cái boong là nó khủng, xong. Hiểu không ? một cuộc tình mà đá vàng tào khang cách mấy nó rất dễ bị cám dỗ để mà người ta « chia loan rẽ phụng » dễ lắm, chỉ một cái chết là chia lìa, chỉ một cám dỗ, một cái thử thách nào đó là chia lìa. Tôi nhỏ tuổi nhưng mà tôi được biết là sau 75 có rất nhiều cuộc tình đẹp của những sĩ quan cộng hòa đi tù, ngày xưa chàng là võ bị Đà Lạt, nàng là Đồng Khánh, Gia Long ; lấy nhau xong chàng đi tù, nàng ở nhà đi lấy cán bộ, lấy chủ tịch phường, tan nát cả một cuộc biển dâu. Nhiều lắm quý vị. Mà mình có yêu mình mới biết, cái sự tan nát của người ở tù mà biết người ở ngoài phụ bạc, nó đau lắm đau bằng trời. mà cái dòng chảy luân hồi nó như vậy đó. bữa hôm tôi có nói đó, cái người mà ngày xưa từng rất mực thương yêu mình, đó là mẹ

của mình, là người tình của mình, là chồng của mình, là cha của mình, là anh em của mình, là bạn thân của mình, từng có một cuộc chia tay ở một sân ga nào đó, một bến tàu, một bến cảng, nhớ thương nhau một đời chỉ mong có ngày gặp lại, nhưng mà sau cuộc chia tay đó, không còn gặp nhau nữa. trải qua nhiều kiếp tử sanh, gặp lại nhau, trên chiến trường, thương trường, chính trường, bỗng nhiên thành kẻ thù, hiểu không ? chỉ muốn cái người đó chết thôi. Chứ nếu mình nhớ được rằng, người đó chính là người mình chia tay kiếp xưa vào một buổi chiều mưa nào đó, ước mong được gặp lại nhau đâu có yếu thọ cũng gặp, các vị có thương ai tới mức đó chưa. Có người đó quý vị, thương lắm. Ấy vậy mà mấy kiếp sau gặp lại, chém nhau không kịp, nghĩ đến đó nó chán. Thời Phật có một vị tỳ kheo, chuyện dài tôi chỉ kể vắn tắt, vị tỳ kheo đi bát, thấy một cô danh kỹ, danh kỹ là kỹ nữ mà loại có tiếng á, thương cổ lắm, thì về bỏ cơm, xanh lè xanh lét, lúc đó Đức Phật còn, chư tăng thấy thương mới đem chuyện trình Đức Phật ông bị gì đó, đi bát rồi bị say nắng, thì Đức Phật Ngài mới gọi vô rồi Ngài hỏi có đúng như vậy không ? Có phải mấy ngày nay ốm o gầy gò vì cái cô đó không ? vị này nói « phải » Đức Phật kể một câu chuyện xưa, ngày xưa có một cậu thanh niên, đi học chữ, học nghề với một vị thầy ở xứ xa, có nét, có tài, có tâm, thầy thương thầy đem con gái gả cho, đi học mà thầy thương đến mức thầy đem con gái gả là coi như thầy cưng lắm. thì hai vợ chồng trở về quê, có nghĩa là cô này đi theo chồng á, trên đường đi bị cướp chặn lại, anh này anh giỏi võ lắm, một mình anh đánh nguyên đám cướp, người cuối cùng là thằng đầu đảng, hai người chín mười vật tới vật lui vậy đó, thì anh mới sực nhớ giờ trong tay đứa nào có vũ khí thì đứa đó thắng, anh nói cô vợ đưa anh con dao, thì cô từ lúc gặp thằng cướp cổ thương, thì thay vì đưa dao cho anh

chồng thì cô đưa dao cho thằng ăn cướp, thế là chồng cô chết, hiểu không ? thì Đức Phật kể lại chuyện xưa, Ngài nói là cái người vợ mà hại chồng đó chính là cô danh kỹ này, và người chồng mà bị giết hại đó chính là vị tỳ kheo hôm nay, kiếp xưa cô đã giết người một lần, kiếp này người được gặp Như Lai, Người được xuất gia với một vị Phật mà cô lại giết người một lần nữa. Nói như vậy vị này đắc Tu Đà Hườn. Vị này thấy được bốn đế trong đó.

Vị ấy thấy được mọi thứ là khổ, thích cái gì cũng là thích trong khổ. Vị này đắc Tu Đà Hườn, đắc Tu Đà Hườn là xong rồi, cô kia xong rồi. Mà hên là gặp Phật đó, cho nên hôm nay mình thương ai đăm đuôi coi chừng mình thương nhầm kẻ thù, hoặc là ghét ai tím gan coi chừng ghét nhầm cái người thương nhất mình ngày xưa á. Bởi vì đó là tội khổ luân hồi. luân hồi là chuyện gì cũng có thể xảy ra hết, có một vị thánh ngồi trên núi, có một người đệ tử đứng quạt hầu, vị thánh mới nhìn xuống núi vị ấy mỉm cười, vị học trò mới hỏi, « vì sao thầy cười ? » vị Thầy mới trả lời là «Đời nhiều chuyện đáng cười lắm con : ôm kẻ thù trên tay, lấy chân đạp mẹ, lấy đũa rĩa thịt cha để ăn » thằng học trò không hiểu « thầy nói tối nghĩa quá, bỗng kẻ thù trên tay, lấy chân đạp mẹ lấy đũa rĩa thịt cha là sao ? »

« Con thấy cái nhà đang bốc khói đó không ? cái nhà đó kê bên có nhà hàng xóm láng giềng, hai nhà tranh chấp với nhau, có biết tranh chấp không ? trong lúc đang tranh chấp thì thằng hàng xóm nó lăn ra nó chết, nhưng mà do oan trái, nó không có đi xa được nó mới đầu thai vô làm con nhà này, đã là con thì ảnh thương đúng không ? lúc đó ba má ảnh chết, do không đủ phước để đi xa mà lại cái tâm luyến thương ảnh, cho nên người mẹ làm con chớ trong nhà, còn người cha làm con cá dưới mương sau

hè, một ngày kia ảnh mới bắt con cá lên, tức là bắt cha ảnh á, lên làm thịt, thì lúc dọn cơm thì con chó, mẹ ảnh, nó cứ chồm chồm chồm chồm, ảnh mới lấy chân ảnh đạp con chó ra, còn trên tay ảnh đang bông là bông thẳng hàng xóm, mà ảnh gấp từng miếng « măm măm măm, thương thương thương », cái thẳng bữa hôm là chém mấy lần rồi này, mà giờ bông « măm măm thương thương » mà ba mình rĩa, còn mẹ của mình thì mình đạp trào máu. Thì ông sư phụ kể xong ông nói « chuyện này có gì đáng cười không con ? » thì đệ tử nói « Dạ, con đang khóc » nghe chuyện đó cười không nổi, mà chuyện đó nó thường lắm, nó xảy ra đầy hết mà mình không biết. nghĩ nó chán. Có một vị A-la-hán bảy tuổi là vị sa di nhỏ xíu này, đêm đó đứng quạt hầu sư phụ, quạt hầu cho mát, chứ sư phụ có cái cây ông cầm ở tay với cây quạt nữa, mà cây đó đuôi ruồi đuôi muỗi, thì ông quay sao mà cái cán quạt chọt vô mắt đệ tử. nó chọt thì con người nó lòi ra, ông chọt hơi mạnh mà cái chuôi nó hơi nhọn, thì người đệ tử là một vị a –la-hán, ngài xin phép sư phụ con vô con nghỉ sớm, thì ngài vô ngài lấy cái lá ngài đắp. sáng hôm sau ngài nấu cháo, ngài bung nước với đồ ăn vô cho sư phụ, sư phụ hỏi « con bị cái gì vậy ? » « con bị lòi mắt ra rồi » hỏi « tại sao con bị ? hồi tối ok mà » « hồi tối cái cán quạt sư phụ chọt trúng mắt con » « sao con không la lên ? » « đâu có làm gì được khác sư phụ, con la lên sư phụ cũng chỉ sợ thôi » sư phụ nói « sư phụ xin lỗi con nha » « thầy thầy không cần xin lỗi, đây là tội luân hồi, đó là chuyện tự nhiên » cái câu chuyện đó làm cho tôi sốc lắm « sư phụ không cần xin lỗi, đó là cái tội luân hồi » mang thân người thì phải bị vậy thôi, nó không bị này thì cũng bị kia, mẹ của nhạc sĩ Nguyễn Trung Cang có kể câu chuyện đau lòng là hồi năm 75 -76 mới từ Bắc vô Nam, Nguyễn Trung Cang bị suyễn, hồi lúc Nguyễn Trung

Cang tác quyền ca khúc nhiều tiền lắm, sau 75 thì đói cả nước nên ông cần tiêm thuốc suyễn để thở, lúc đó ông xanh lè, môi tím, mà lúc đó chỉ có tiền mua viên thuốc không có, bà mẹ bồng con trên tay nhìn nó hước nó chết, mà bác sĩ nói cái bệnh này không có cái gì mà chết hết, chỉ có cái viên bổ vô là nó sống thôi, cái ung thư thì thua, chứ còn cái suyễn biết không chỉ cần có tiền vô thẳng nhỏ sống rồi mình chạy chữa tiếp, mà vì không có tiền. cái đau nhất là bồng trên tay mà nhìn cái kẻ chí thân, chí ái chết trên tay mình. Mà dòng luân hồi cái vụ đó nhiều lắm. nó nhiều lắm. chứ không phải mình nghe chuyện người ta mình cười cười cười, mình dễ người dữ lắm. mình dễ người mà hề nghe ai nói là mình giận, mình vô mình đầy đầu, mình nghe mình phải thấy teo chứ vì cái chuyện đó nó có thể xảy ra với mình mới vừa kiếp vừa rồi mà mình không biết. tôi biết nhiều chuyện đau lòng lắm, sau 1975 á, có mấy sư bạn của tui á nha. ông kể đau lòng lắm. Bố ông làm cảnh sát, đi tù, ở nhà có mấy anh em, mẹ thì bệnh, thì nhớ ông bác trong làng ông giàu, mà ông bác xưa giờ rất lạnh lùng với gia đình, mà bữa mẹ bệnh, mẹ làm một chuyện mà đó giờ mẹ chưa từng làm, mẹ nói : « thôi chạy qua bác đi, giờ này giờ cơm, chắc thế nào bác cũng kêu cho anh em mỗi đứa một chén » bác ruột, bác ruột là gì ? bác ruột là anh của ba, mà hồi đó giờ bà không bao giờ bà cho con bà bén mảng bên đó hiểu không ? vì người ta giàu mà người ta không thương mình, nhưng mà giờ ba thì ở tù, mà mẹ bị bệnh mà tới giờ khói bếp lạnh tanh à, anh em đói quá, hiểu không ? « thôi giờ này giờ cơm, chạy qua bên la cà, chắc người ta cũng kêu vô người ta cho » mấy anh em đói quá, thằng lớn dắt thằng nhỏ qua, ông đuổi về. nó giống như con của tui kêu nó chạy qua bên sư huynh ăn á, mà sư huynh đuổi về á, rồi nó ghé ăn tôm hùm nó đâu có về, hiểu không ? nó buồn, cái dòng luân hồi nó

buồn sao đâu, còn Phạm Thiên Thư á, hồi đó còn thầy tu, tên là Phạm Kim Long sau đó muốn hoàn tục, trước khi hoàn tục ông viết cái « ngày xưa hoàng thị » : khi em đi lễ chùa này, động hoa vàng, kinh hiền, thì ông thương một người tên là trần thị tuệ mai, và mẹ phạm thiên thư, vẫn thương cô tuệ mai lắm, dĩ nhiên sau đó, ông thương cô khác, ông không thương tuệ mai nữa, tuệ mai sau đó làm lũi, vừa quanh quẽ vừa nghèo đói, cuối cùng bả chết trong cô đơn. Trước khi bả chết, bả ôm một chồng thơ Phạm Thiên Thư bả kêu « Anh Thư à, Anh Thư » Phạm Thiên Thư lúc đó đang vui bên người mới, đang trồng hoa vàng bên Phú Nhuận á, mấy thằng cha làm thơ nghi lắm. Dòng luân hồi nó khiến ma nó nhập vô tui không kể chuyện vui mà tui mang bao nhiêu cái buồn tôi dồn hết đêm nay. Lạ ha. Nó khiến. Tôi đang nói nhiều về Thức thực á. Do mình đầu thai vào cảnh giới nào, ở đó mình phải sống chui rúc trong một cái thế giới mà nó lạ thế này này : Ai cũng thích quả lành nhưng mà ai cũng ưa nhân ác. Có hiểu tôi nói không ? Cái câu đó rất là khó. Câu cá thì thích lắm mà tới hồi bệnh dây dựa thì không khoái. Tôi biết nhiều người bệnh mà nuốt không được các vị biết không ? đồ cháo vô nuốt không được, đồ thuốc vô nuốt không được, thờ không được thì nó y con cá mà bị nuốt lưỡi câu á. Mà hồi còn sống thì khoái đi câu. Mà chết vậy thì không ai muốn hết, mà đi câu cá thì cứ khoái. Các vị biết trong rừng mấy con nai nó hiền lắm, bên Thụy Sĩ mà chỗ tôi ở, có một chuyện mà tôi không ngờ, sát bên lộ nó có cái vực sâu, ngọn đồi đó có cái vực, mà ngoài cái vực đó là cái bờ rào xe chạy. có bữa chiều tôi đi với phật tử tôi nhìn thấy tôi gặp nai ở dưới, cái vực sâu ở dưới, mà mắt nó hiền, nó nhìn tôi vậy nè, tôi mới nói với phật tử « cái mặt nó vậy mà tại sao người ta bắn nó được ? » mà nhiều người đủ ác để bắn nó, nó nhìn mà nó tò mò biết không ? không biết

tại sao cái tên này nhìn mình. Thêm một thằng em nữa, anh em nó nhìn hoài, nhìn không dứt vậy đó. Đó là bên Thụy Sĩ, còn bên Đức chỗ tôi trên một ngọn đồi có cái cầu biên giới. Cái bữa đó, có mấy cái bụi bồ công anh nó hơi nhần nhần, lúc đó tôi mới mổ cái thận xong thì bác sĩ kêu ăn cái đó nó tốt cho gan cho thận, mà có mấy bụi nó non mình chưa kịp hái, thì anh em nó thằng lớn thằng nhỏ nó nhảy rào vô trong đất ăn, dòm dáo giác không có ai ăn ăn, lâu lâu dòm dòm dòm ăn nữa. mà hồi đầu nó đi có mẹ, không biết mẹ nó bị người ta bắn sao tôi không biết, chỉ có hai anh em nó thôi, mà thương lắm, mà tôi thương chỗ này, phạt tử tôi chỉ, dĩ nhiên họ nói trong nhà thôi, họ nói : má bỏ rồi. là lần trước qua thấy ba mẹ con, lần này qua sao thấy má mất mà chỉ có hai anh em thằng anh dất thằng em đi. Mà cái mặt nó tôi nghĩ ai mà bóp cò nó cái người đó hết xì rồi. cái mặt nó hiền lắm, mà nó ăn mà nó dòm vậy nè. Trong kinh nói, Bồ Tát con mắt giống như mắt nai, mà nó lạnh lắm. Hàng xóm có tiếng chó sủa là nó ào liền. Có tiếng ai đi là nó ào liền. nó nhanh lắm. tôi đứng im, tôi thấy nó đang vô đất mình nó ăn của mình, mà nó ăn cái bụi tui sẽ hái, mà tôi không dám nhúc nhích, đứng dòm vậy nè, thương lắm. Lý do tại vì không ai hại nó hết, quý vị phải tin tâm lý nó là cái từ trường quý vị có biết không ? khi mà ở trong vùng đó không ai có cái ý gì với nó hết, như bên virgina đằng sau là cái là nó dạn thiệt, dạn lắm, « đất lạnh chim đậu, mà đất không lạnh mình nhậu chim luôn » thì coi như khi mọi người ở đó mà có lòng thương nó thì nó biết, nó như con nít vậy đó, như mấy con chó con mình thương nó nó biết. Cho nên, dầu ở cảnh giới nào đi nữa thì mình cũng nên nhớ rằng, dầu có thể vì một phút sơ suất bất cẩn nào mình tạo cái nghiệp xấu thì cũng nên tâm niệm là mình nên có một tấm lòng tốt, để cảnh giới khổ nào nó cũng không phải là cảnh giới của mình.

Nếu xui mà vào đó chỉ là chỗ tạm thời, trạm xe bus thôi. Khi tôi đi dạy đạo cho Phật tử, tôi muốn lưu ý một điều : quý vị phải biết đường đi lối về, đồng thời nó cũng giúp trấn an quý vị đừng có sợ vô cớ, cũng đồng thời giúp tránh cho quý vị cái hiểu sai đó, ví dụ như cho rằng : Đọa là hết, không phải, vấn đề là anh đọa do tâm hay là do nghiệp, thì dĩ nhiên tâm nó cũng là nghiệp thôi, nhưng mà nếu đọa do tâm thì nó mệt, vì cái tâm mình ác quá mình về đó, còn đọa do nghiệp thì một cái nào đó mình phải vào đó thì cái đó cái đường lên nó rất là mau, ngắn. cho nên, lỡ mình có ác thì mình cũng giữ cái lòng mình cho nó bớt bớt chút. Thay vì đâm 2 cái 5 cái thôi vậy đó, chừa cho người ta một dao. Cái gọi là thói quen ở đây nó được hình thành qua hai đường : một là do mình ghét và hai là do mình thích. Một là do mình ghét, ai nghe nói thói quen cũng tưởng chỉ thích đúng không ? nhưng mà không, ghét nó cũng tạo thành thói quen. Nghe kịp không ? vấn đề là mình ghét cái gì và vấn đề là mình thích cái gì. Cho nên, theo trong kinh Phật mình á, cái gọi là thường cận, cái thói quen hình thành do hai đường : do thích và do ghét. Tôi nhớ tôi nói hoài bà con còn nhớ không ? tức là, toàn bộ đời sống mình chỉ là của cảm xúc, của thích và ghét thôi, và chính cái thích và ghét đó đừng coi thường nó, đừng cho rằng « tôi thích cái đó có gì đâu, tôi thích chòm bông có gì đâu tội » « tôi thích nấu ăn có gì đâu tội » tôi phải nói rõ, có nhiều cái trên khía cạnh xã hội nó không có tội, trên khía cạnh pháp luật nó không có tội, nhưng mà trên khía cạnh phật pháp thì đó là có tội. hiểu không ? có hiểu tôi nói không ? ví dụ cái chuyện thích trồng hoa, trồng kiểng á, thì trên pháp luật mình không có tội, trong quan điểm xã hội nó quá lành mạnh mà, nhưng mà theo phật pháp thì chỉ có khi nào mình làm cái gì giúp cho người thì cái mới thiện, còn cái chuyện mình chơi hoa chơi kiểng, đúng là

thấy nó lành thiệt, nhưng mà mình chơi bằng cái tâm đam mê, nó giống như con ong con bướm nó vờn hoa vậy thôi. Hiểu không ? Và mình không có tin, và có những chuyện họ là con người, họ là bác sĩ, mỗi ngày họ đi phòng mạch, họ kiếm tiền một cách sang trọng, danh dự và hãnh diện nhưng họ không biết rằng trong tinh thần phật pháp, nếu ông bác sĩ mà không biết tu học thì cái chuyện bác sĩ đến phòng mạch nó giống như con này con kia đi kiếm mồi vậy thôi. Có hiểu tôi nói không ? Nếu mà họ chỉ biết cơm gạo áo tiền mà không biết gì hơn nữa, thì cái chuyện bác sĩ mỗi ngày đi đến phòng mạch nó giống như con thú đi tìm mồi vậy thôi. Và trong đời sống này, mỗi con thú nó có một kiểu đi tìm mồi khác nhau, thì mỗi con người tùy hoàn cảnh mà có cách kiếm sống khác nhau. mà kiểu kiếm sống nào cũng là kiếm sống, đúng không ? cho nên bữa hôm tôi nói tôi thích câu danh ngôn của Châu Phi : mỗi buổi sáng, con sư tử đi kiếm mồi và con nai phải chạy đi để không làm mồi cho sư tử. Cả cái đời sống này, đũa nào cũng phải chạy, chạy vì cái gì, chạy vì cuộc sống. Con sư tử mỗi sáng nó phải đi kiếm mồi, kiếm mồi để gì ? để sống. Mỗi sáng con nai cũng phải chạy, chạy để không làm mồi cho sư tử, để chi ? cũng để giữ lại sự sống. Dầu mình là ai trong cuộc đời này đi nữa thì mình cũng có một đường hướng sinh hoạt giống nhau, đó là kiếm sống. Thì chính hai cái thói quen đó nó hình thành nên cái nhân cách của chúng ta. Hồi này tôi nói, tất cả thói quen của mình nó đều dựa trên hai nền tảng : thích và ghét. Do có thói quen, do mình thích gì đó cho nên mình mới tìm cách kiếm tìm nó bảo trì nó, đúng không ? mà do mình ghét cái gì đó cho nên nó hình thành thói quen trốn chạy nó, đúng không ? chính vì vậy, nó mới nảy ra tham sống sợ chết, ham sướng sợ khổ, có đúng không ? hai cái đó có phải thói quen không ? thói quen có hai đường hình thành,

đó là : Thích và ghét. Cho nên, nó hình thành cụm từ rất là hay : trôn khỏ tìm vui á, ham sướng sợ khỏ, tham sống sợ chết. Rõ ràng mấy cái chữ này nó đi từng cặp đúng không ta ? trong đó nó chỉ gồm thích và ghét thôi đúng không ? thích cái này, ghét cái kia. Thì tất cả thói quen của chúng ta đều hình thành từ hai con đường đó. Cho nên, phải cẩn thận làm chủ mình bằng cách là : coi mình đang thích cái gì và ghét cái gì. Cái đó quan trọng lắm, bởi vì, sẽ có những cái mình thích giống như loài sa đọa, có những cái mình ghét giống như loài sa đọa, thì mai này mình sẽ về với loài sa đọa. hiểu không ? vì cái điểm tương đồng với nhau càng nhiều thì họ sẽ về với nhau. hiểu hả ? chứ còn gì nữa. có nhớ hồi sáng tôi nói cái vụ tổ ếch không ? tại sao, ai là người đã chia các vũ trụ, không ai chia hết, mình chia. Có nghĩa là mấy cái đũa mà giống nhau nhiều vô nó làm vợ chồng con cái cha mẹ con cái, giống ít ít nữa thì làm bà con bạn bè, giống ít ít nữa thì làm đồng hương, cùng miền cùng khu vực, rồi từ từ ra cùng chung hành tinh. Cái giống nhau mà càng ít dần thì cuối cùng mình càng đi xa xa. Và cuối cùng là miễn có một chút cái giống nhau thì mình ở chung một cái galaxy, và một ngàn cái galaxy như vậy là một tiểu thiên thế giới, mà hai ngàn tiểu thiên là trung thiên, ba ngàn trung thiên là một đại thiên, mà 10.000 đại thiên như vậy là một buddha zone. Hiểu không ? thì cứ mấy cái tê giống nhau nó mới dòn vô chung ổ ếch gồm 10.000 cái đại thiên đó, mà nó có vô số cái buddha zone như vậy. Bây giờ hiểu chưa ? nhớ chưa ? làm sao tôi giảng cái này bà con nhớ cái này, bà con đòi đòi. Có biết đòi đòi không ? mình nhờ cái lớp này ra mình nhìn cái vấn đề khác đi nhiều lắm. Ban đêm nhìn lên trời biết « a đây là tổ ếch » thì mình đang ở trong nguyên một cái bãi trứng ếch chớ không có gì hết trôn á. Mà mình tưởng mình là dềnh dàng ghê gớm, thật ra mình đang loi nhoi trong

bãi ếch, bãi trứng ếch, hồi sáng tôi còn dùng cái hạt é mà mình uống mình mưa ra. Mà ở đây các vị không thấy tổ ếch hả ? nó y như hạt é mình uống rồi mình mưa ra, nó y vậy đó. nó lầy lầy, có chấm chấm đen đen, mấy chấm đen đen đó là mấy con ếch. Thì nguyên cái vũ trụ, mình tưởng mình là nhà lầu xe hơi chứ thật ra mình là con vi khuẩn trong cái bãi ếch đó thôi. Và, tôi nói quý vị nghe hết hồn nè, cái chỗ sâu nhất, cái rãnh marina sâu nhất thế giới là 10km, còn núi cao nhất là everest là 8890m. Nhưng nếu tính theo tỷ lệ, thì trái đất, bề mặt của nó mịn hơn trái cam sành. ở đây có ai biết chuyện đó không ? cái chỗ sâu nhất là 10 cây số mà chỗ cao nhất là 9 cây số, vậy đó, nó gập gềnh vậy đó, mà tính trên tỷ lệ, có hiểu tính theo tỷ lệ không ? tính theo trung bình á thì cái trái cam sành nó gồ ghề hơn mặt đất, nghĩa là mặt đất bóng hơn nhiều lắm. Nó láng hơn, nó mịn hơn trái cam sành, điều đó cho thấy là mình nhỏ lắm, bé xíu à. Mà các vị biết núi cao biển sâu quá ghê gớm, vậy đó mà tính trên tổng diện tích, cộng trừ nhân chia ra, nó mịn hơn trái cam. Biết trái cam sành không ? dễ sợ như vậy, mình nhỏ lắm. mà trong khi cái trái đất của mình nó chỉ là một trong một phần ngàn của tiểu thiên thôi, và hai ngàn cái tiểu thiên như vậy thì nó là trung thiên, mà đứng ra trái đất mình nó không phải là một phần ngàn đâu, nó còn tẻ hơn một phần ngàn nữa. Tại vì cái trái đất mình là 1 trong 24 cõi, có hiểu không ? nó là một tầng trong cái tròn tròn hồi sáng, nó là một hạt lựu trong trái lựu 24 hạt. Mà một trái lựu như vậy nó gồm có : venus, saturn, mars, moon trong đó, thì một trái lựu như vậy nó gồm một solar system, một cái galaxy, mà một ngàn cái solar system như vậy nó làm thành một cái tiểu thiên, 2000 tiểu thiên là một cái trung mà 3000 cái trung là một cái đại, mà 10.000 cái đại vậy là một cái buddha zone. Đó là khu vực hoàng pháp của một vị Phật, có tổng cộng

vô số cái buddha zone như thế. Chúng ta bèo bọt phù du cỡ nào. Vậy mà ai đụng tới mình là xăn áo chửi bới tùm lum hết. ok bữa nay về sớm nhỉ.

Mình ở trong trái lựu, có nghĩa, trong trái lựu có 24 hạt, giả định thôi, thì phi thuyền là nó bay quanh một cái hạt thôi. Còn 23 hạt kia ngàn năm nữa mới bay, có những cái hạt nó cách mình mấy triệu năm ánh sáng. Mà gom hết nó chỉ là một trái lựu thôi. Mà trong kinh nói rõ thế này, bộ chú giải nói rõ thế này : người đắc thiên nhãn, biết thiên nhãn không ? divine eye mà thiên định kém là họ không có thể xuyên qua được vỏ lựu đó. họ chỉ thấy trong trái lựu cho nên họ mới nói trái lựu có bao nhiêu đó thôi. Rồi có cha kia chẳng thấy xa hơn, nói « không có tới 20 trái lựu. » thế giới này, toàn bộ vũ trụ chỉ có 20 trái thôi, rồi thằng cha kia nó thấy 80 trái, nó nói « No. No. 80 trái ». Khi Đức Phật ra đời thì Ngài Anurudha đệ nhất thiên nhãn, thì Ngài thấy vô số trái. Mà mỗi lần Ngài thấy là Ngài thấy một ngàn trái, một ngàn trái lựu Ngài thấy, nhưng mà cái thấy của Ngài nó có giới hạn, mà Đức Như Lai thì sao ? Đức Như Lai muốn biết bao nhiêu thì Ngài thấy bấy nhiêu. Chỉ có Đức Phật là vô lượng thôi. Tất cả thính văn cái thầy đều có hạn, có vị thấy 1000 có vị thấy 50 trái, 30 trái, 80 trái, 15 trái, mà nhất là ngoại đạo đắc thiên thì họ chỉ thấy trong lòng cái trái đó thôi, có cha nào giỏi lắm thì làm được trái , hai trái là xong. Hình dung được không ?

Tôi lạy cô. Ba cái giáo lý không chịu học, mà cứ chồm chữ này cái. Tôi nói cô đừng có giận nha, cô không có học high school, hiểu không, rồi tự nhiên lâu lâu có nghe nói « acid » rồi cô xách đi cô hỏi tùm lum tà la hết. có hiểu cái đó không ? không biết khai căn, ma phương ma trận gì không biết, cứ lâu lâu nghe vài chữ rồi đem sách ra bày ‘ Ma trận là chỗ trận của con ma » thí

dụ như vậy. thì tôi sợ nhất là như vậy. Cho tôi nói, cái này là đang gây oan trái nhiều người nhưng mà cho tôi nói : Tôi sợ nhất là kiểu học giáo lý dao to búa lớn, những cái từ « bát nhã » « chân như » mà không có chịu giải thích « chân như » là cái gì. « Chân như » có nghĩa là « as it is » có hiểu không ? và sẵn hôm nay tôi nói, tôi nói sợ bà con bị nhức đầu, khỏi ngủ luôn. Thế giới này có hai cách nhìn, cách nhìn một là conventional truth, tức là có nguyên một ổ ếch, một ổ ếch thì nó có tên gọi là buddha zone, xong chưa ? và có vô số ổ ếch như vậy, và đó là cách nói cho cái người hạ căn. Còn cách nói thượng căn, thì tất cả chỉ là trạng thái thôi. Có hiểu không ? thí dụ, cái này chỉ là cứng mềm, nóng lạnh, chứ nó không có gì hết, nhưng mà mình đưa cái công thức lên : đây là viên kẹo me, làm ở philipines nè, cái này chua nè, vỏ này nó bằng thiếc nè, trong bằng đường ở đây gồm có glucose hay là fructose. Ví dụ vậy. nhưng mà thật ra, nói một cách rât ráo thì đây chỉ có cứng mềm, nóng lạnh thôi. Hiểu chưa ? nếu mà cách nói tục đế là đúng, có vô số thế giới, có mặt trăng mặt trời có xa có gần có lớn có nhỏ có trong có ngoài, nhưng mà nếu nói rât ráo thì tất cả chỉ là trạng thái, trạng thái cứng mềm nóng lạnh thôi. Bắt đầu nhức đầu, tôi nói chưa có tin. Cái này còn nhức đầu nữa nè, chúng ta có hình hài hữu hạn, biết hữu hạn không ? limited, trọng lượng của mình cũng là limited, chiều cao của mình cũng là limited, chỗ ở của mình cũng là limited, các vị đo được sq feet của cái nhà này không ? sure ? các vị đo được cái.. các vị đo được khoảng cách từ đây lên mặt trăng, khoa học bây giờ họ tính được đường kính của trái đất phải không ? thậm chí họ còn tính được trọng lượng trái đất, được không ? ok. Chính vì chúng ta sống trong một thế giới mà cái gì cũng cân đong đo đếm chúng ta quen, cho nên chúng ta mới có khái niệm đầu và đuôi, hiểu không ? có nghĩa

là, tôi giảng mà tôi rùng mình không biết bà con có hiểu không ? chính vì mình quen với kiểu mà cái gì cũng phải cân đong đo đếm cho nên mình mới thắc mắc là không biết mình luân hồi từ bao giờ, hiểu không ? tôi luân hồi từ bao giờ ? tôi đã luân hồi bao nhiêu triệu tỷ trillion trillion kiếp ? mà mình quên chuyện nữa, cái khái niệm lâu mau ngắn dài, nó chỉ là concepts. Nghĩa là ở đâu có vô minh, ở đâu có tham ái thì ở đó có sự hiện hữu của danh sắc, chỉ vậy thôi. Chứ còn thời gian lâu mau nó không có thật. cái này nhưc đầu lăm á. Tôi phải dùng cái ví dụ cho dễ hiểu, hai thằng bé nó ăn rồi nó đánh lộn nhau hoài à, nó méc ông nội, hỏi đầu thì ông nội nói thằng tèo đúng, thằng tí sai, thằng tí đúng, thằng tèo sai, cuối cùng khi nó vô nó méc ông nội, ông nội hỏi « học bài chưa ? » Hiểu không ? thì nếu mà từ từ nó trưởng thành nó hiểu, cái chuyện quan trọng nhất là học bài để lên lớp còn ba cái chuyện mà thằng này thằng này quấy là chuyện con nít, cái chuyện không có giá trị hết, thì khi nó khỏi được chuyện phải quấy của con nít, thì nó mới hiểu được cái chuyện ở khía cạnh khác. đó là tôi tạo ví dụ cho bà con nhưc đầu, mà bà con muốn nữa thì ngày mai mình nói tiếp. Tôi giờ tôi về, nhưng mà ngày mai nhớ nhắc tôi nói cái vụ này./.

Hiện Hữu và Ly Khứu Duyên

Thường cận y duyên nói cho cùng gọn chỉ là thói quen mà thôi, và thói quen chúng ta dựa trên hai cái nền, đó là hai cái gì ta? Thích và Ghét. Trời ơi, khổ thiệt. Thiện – Ác nó không có bằng Thích và Ghét. Thích và Ghét rất là quan trọng. Là sao ta? Là mình quan tâm cái gì, quan tâm nhiều lần thì gọi là thường cận y. nhớ nha. Chớ đừng có tưởng là thói quen là phải đụng tay đụng chân mới là thói quen. Không. Trong bụng mình, trong

đầu mình mà mình nghĩ nhiều về cái gì đó thì nó thành thói quen. Các vị còn nhớ cái câu nhiều lần tôi nói? “Đừng coi thường những gì thoáng qua trong đầu, bởi vì nó lặp lại nhiều lần, nó thoáng nhiều lần là nó thành hành động” Các vị có nghe tôi kể chuyện bên Virginia mà tôi thí dụ mà tôi không thích Nhật không? Có bà bà đi Nhật về, bà kể ríết tự nhiên tôi có cảm tình, mà tôi tưởng nó không có gì nhưng mà không, từ chỗ có cảm tình một ngày kia có người rủ tôi đi Châu Á, tự nhiên tôi lại chọn Nhật. Khi tôi chọn Nhật nghĩa là tôi đi Nhật, đi Nhật rồi tôi mới thích Nhật, thích một lần rồi quay trở lại hai lần, ba lần, rồi cuối cùng tôi là người thích đi Nhật luôn. Hiểu hả? Mà bắt đầu nguyên thủy chỉ là vì câu nói của bà kia thôi. Cho nên, hãy nhớ rằng, kể cả những gì ta ghét ta cũng phải cẩn thận. Vì sao? Vì ghét á, buổi đầu mình tiếp cận nó bằng tâm thức đối kháng, tiếp theo là miễn cưỡng, thứ ba là thỏa hiệp, cuối cùng là đồng thuận. Đó là ghét. Còn thích thì miễn bàn. Ghê chưa. Đó là ghét đó. Tôi đang nói Ghét đó. Buổi đầu là mình đối phó với nó bằng tâm thức đối kháng. Nhớ cẩn thận cái đó. Tôi nhắc lại, cái gọi là đời sống nó chỉ là hành trình của việc lặp lại một thói quen. Các vị hỏi tôi dựa vào đâu nói như vậy. Dạ thưa, mở A-tỳ-đàm ra, A-tỳ-đàm nói như vậy. Cả 12 duyên khởi đều tác động lẫn nhau bằng một chữ: Thói quen. Vô minh duyên cho hành là do vô minh trong bốn đế nên mới tạo ra các nghiệp thiện ác, cái gì đã thúc đẩy ta làm chuyện đó? Thói quen. Từ các nghiệp Thiện Ác mới tạo ra các tâm đầu thai về các cõi, cũng do Thói quen. Do tâm đầu thai đó mà chúng ta sanh ra có đủ sáu căn hay không và sống nhiều với căn và trần nào lại là Thói quen. Đó. Cho nên tôi nói mà quý vị không để ý chỗ đó. Nếu là hành giả chỗ này họ vừa thâm mà vừa sốc. Ta sống nhiều với thói quen nào, ta thường sống với cái gì, ta nặng lòng với cái gì

cái đó nó làm nên nhân cách, nó làm nên thế giới nhân cách của chúng ta. Nhớ không? Ta sống nhiều với căn nào. Các vị còn nhớ tôi nói, mình thích cái gì mình ghét cái gì, mình càng ít căn chùng nào càng tốt, còn nhớ không? Thí dụ như mình ghét cái đó mà chỉ trong bụng thôi, thì nó đỡ, nhưng mà khi mình biến nó ra hành động thấy nguýt, lườm, liếc là thua rồi. hoặc là mình thích cái gì, mình thích trong bụng thôi, mình biến nó ra các căn khác là chết rồi. mình mền nhau là được rồi, qua tới cầm tay là thua rồi đó. Qua tới cầm tay nó qua tới cầm tù, từ cầm tay qua cầm tù nó không có xa, Mà từ cầm tù qua tới cầm thú cũng gần lắm. Cầm tay là phải cầm tù mà cầm tù là tới cầm thú. Có hiểu không? Âm thanh thì không có, mà đeo thì nặng cổ, nhưng mà không có cái này có nghe được không? Cho nên, có nghĩa là hãy cẩn trọng với những gì mà ta thường nặng lòng với nó, bất kể đó là cái ta thích hay ghét. Vì sao? Vì đối với cái ta thích nó trở thành một thế giới sống, một chốn đi về cho ta, chuyện này vô cùng dễ hiểu. Riêng đối với cái ta ghét, buổi đầu ta nghĩ là ta ghét nó, nhưng trong một điều kiện tiếp cận lâu ngày, thì từ tâm thức đối kháng nó chuyển qua miễn cưỡng rồi thì là thỏa hiệp và đồng thuận. Khi mà ta đồng thuận với nó thì coi như ta đã thuộc về nó. Mà khi đã thuộc về nó thì còn chuyện gì để nói nữa. cho nên, chúng ta không có sai khi chúng ta nói rằng toàn bộ thế giới này chỉ là đường xưa lối cũ. Toàn bộ thế giới này chỉ là đường xưa lối cũ. Toàn bộ đời sống này chỉ là đường xưa lối cũ. Chúng ta đang lặp lại những thói quen mà chúng ta kế thừa từ tiền nhân. Chúng ta đang lặp lại thói quen, chúng ta đang đi lại con đường cũ của tiền nhân, tiền nhân là ai ta? Là bố mẹ là anh chị, là các bậc tiên hiền. Người Việt Nam nào dám phủ nhận trong người mình không có mấy ngàn năm văn hóa? Hiểu tôi nói không? Có người Việt Nam nào dám nói như vậy không?

Có, ít nhiều mình cũng giữ lại trong người mình dấu vết của mấy nghìn năm văn hóa, trong đó có văn hóa Tàu, văn hóa Miên, văn hóa Việt, văn hóa Ấn, văn hóa Chàm. Nha. Thế giới là những thói quen, thế giới là đường xưa lối cũ để người ta lặp lại những bước đi của người xưa. Thế giới này là những công trình được mọc lên từ đồng tro tàn của quá khứ, từ những ngọn lửa hôm qua thì những hoa trái hôm nay nó mới được sinh sôi. Chúng ta đang đi trên những lối mòn mà chúng ta không biết. cái đó là tinh thần vừa là Đạo học vừa là Triết học của Phật giáo. Phật giáo nói rằng, mọi thứ luôn luôn ở trong tình trạng trôi chảy không ngừng. Cái sau nó thay thế cho cái trước, như một dòng chảy trên sông. Trường giang hậu lãng thôi tiền lãng trên con sóng ấy sóng sau đũa sóng trước và nhịp điệu đó nó được lặp đi lặp lại nhiều lần. Nhịp điệu đó nó được lặp lại trên hai quy mô: quy mô lớn và quy mô nhỏ. Quy mô lớn đó chính là thế giới, là cộng đồng nhân loại, là các xã hội, đó là quy mô lớn. Còn quy mô nhỏ là sự lặp lại ở mỗi cá nhân thông qua các thói quen. Có hiểu không? Cho nên nếu mình nhìn kỹ lại là toàn bộ thế giới nó vận hành theo lối xưa, trong đó từng cá nhân đang từng bước lặp lại những lối xưa, mà tu hành là gì? Dầu chúng ta theo đạo nào không cần biết, cái chuyện đầu tiên đó là khi muốn phát triển đời sống tâm linh, chúng ta biết nghi ngờ con đường dưới chân của mình. Mình phải tự hỏi xem cái con đường dưới chân ấy, đúng, nó có thể là lối mòn, nhưng lối mòn ấy nó dẫn ta về đâu? Phải liên tục tra vấn, liên tục đặt dấu hỏi như vậy đó. Người ta nói một cách rất là thơ mộng rằng, mỗi tháng trời cho ta một cơ hội để tư duy mà bao nhiêu thế hệ nhân loại đã làm lơ cơ hội đó. Có nghĩa là mỗi lần trăng đầu tháng, mỗi vầng trăng sơ nguyệt, mỗi vầng trăng lưỡi liềm là một dấu hỏi treo trên bầu trời, mỗi lần nhìn thấy vầng trăng non trên bầu trời, tự

hỏi mình : Con đường mình đang đi có đúng không? Cái lý tưởng mình đang theo đuổi có đúng không? Cái việc mình làm có đúng không? Cái đời sống của mình có vấn đề gì không? Tại sao chúng ta phải có những dấu hỏi đó? bởi vì đây chính là câu thần chú mà tất cả nhân loại phải nhớ, không riêng gì Đạo Phật, Đạo Chúa, Đạo Hồi, Đạo Ấn. Đây là câu thần chú tất cả chúng ta phải nhớ: Vấn đề lớn nhất của chúng ta là không biết vấn đề nằm ở đâu.

Chính vì vậy cho nên, chính vì chúng ta không lưu tâm đến chuyện vấn đề của mình nằm ở đâu, mỗi người có thể có những vấn đề khác nhau hoặc giống nhau, nhưng mà căn bản đó là chúng ta tránh chuyện lặp lại thói quen cũ mà không có lợi. tôi không phủ nhận giá trị của thói quen, nhưng thói quen ấy đó là tốt thì nên giữ lại, còn thói quen xấu thì bỏ đi. Chúng ta hoàn toàn có thể nói rằng: Toàn bộ Đạo Phật, toàn bộ nền Đạo học minh triết của thế giới chỉ nằm ở trong có một công thức thôi: Bỏ đi cái thừa, bổ sung cái thiếu. Cái gì là thừa? Cái gì nó không cần thiết cho mình, cho đời, cho cộng đồng, nhân loại thì cái đó là thừa. Mà đã là thừa thì mình phải có gan mình cắt nó đi, không tiếp tục duy trì nó hoài, bởi vì “xưa bầy nay làm” tôi sợ nhất cái đó. Biết cái câu đó không? Xưa ba má tui vậy, sư phụ tui vậy, tổ dạy vậy, trong kinh ghi như vậy, cái đó là một chuyện rất là nguy hiểm. Nha. Chúng ta nên biết rằng, trong cơ thể mấy chục ký lô của mình nếu mà được thường xuyên kiểm soát, chúng ta thấy sức khỏe của mình nó chỉ là cái chuyện nên thêm và nên bớt, đúng không? Mấy cái polyp trong ruột là mấy cái cần phải bớt đi, một nốt ruồi không đúng chỗ trên mặt là phải bớt đi, còn có những gì mà cần thêm vào, như các sinh tố, vi lượng là cái cần thêm vào nếu nó bị thiếu. Chúng ta cũng biết,

một người bị thiếu chất sắt, thiếu potassium, thiếu magnesium, thiếu calcium đều có vấn đề hết.

Các vị đồng ý vậy không? Mà khi nó dư cũng phiền lắm. Tôi nhớ một ông bác sĩ người Việt tôi quen ở bên Jacksonville, Florida ông nói với tôi thế này: Sư cần thận nha Sư, có nhiều khi Sư thiếu, con tốn một đồng nó đủ, mà Sư dư con tốn một trăm nó mới lấy ra hết. Hiểu không? Nếu mà sư thiếu đường là con cho Sư một trăm đồng bạc ăn trong vòng một tuần là đường nó lên vun vút, mà sư bị dư đường con bán nhà con lo cho sư không nổi. Cho nên, cần thận. Có trường hợp bổ sung nó là một chuyện khó khăn, mà có trường hợp chuyện lấy đi là chuyện khó khăn. Và chính vì cả hai chuyện nó đều khó khăn cho nên chúng ta thích sống theo lối mòn cho nó đỡ khó khăn. Và chính vì thói quen trốn khó tìm dễ, trốn khổ tìm vui, tham sống sợ chết, thích nhẹ sợ nặng lâu đời lâu kiếp nó đã nằm trong tủy chúng ta cho nên chúng ta cứ theo đó mà đi. Các vị còn nhớ tui nói: động vật nó có hai loại: một loại active và một loại passive, nhớ không? Động vật cao cấp là động vật active, thí dụ như mình thấy con nai, con cọp, con người, con trâu là động vật active. Còn, những loại passive là mấy con như con trùn, con dòi, tối ngày nó cứ loi nhoi. May mà mình active mình con đi theo lối mòn, nói gì những con passive. Hiểu hả? không biết các vị có thấy mệt mỏi không chứ tôi nhìn cái gì mà tuân theo nhịp điệu cũ tôi sợ lắm. Tôi thích nhìn những con tàu nó chạy nhưng tôi sợ những đường ray. Tôi sống không thể thiếu đồng hồ nhưng mà tôi sợ cái quả lắc lắm. Tui nhìn nó tôi mệt lắm, tui thấy nó cứ lặp đi lặp lại, cứ “hai con một hột” “hai con một hột”, tui sợ, tui rất là sợ. mà tui nhìn tui thấy mỗi sáng mà hai vợ chồng ai đó, lái xe ra đường đi làm, rồi tối mới về, nấu vọi món

gì đó, rồi đi ngủ, sáng mai chở đồ ăn theo mà đi làm đê sống, sống đê đi làm tôi thấy cái nhíp điệu tui ngán. Tui ngán lắm. Cho nên, mình là động vật cao cấp, mình phải biết nhìn lại, biết đặt câu hỏi, biết nghi ngờ con đường dưới chân của mình, xem coi cái con đường đó có gì thêm, có gì bớt hay không thì đời sống nó mới khá. Tôi nói hoài, cái lý do làm rạn vỡ hôn nhân nó diễn ra từ cái chuyện là sự tẻ nhạt được lặp đi lặp lại nhiều lần, vị đắng đẩy chúng ta xa nhau. Cái thử thách trong tình cảm có thể đẩy chúng ta xa nhau. Vị ngọt từ một phía nào đó của người thứ ba có thể làm chúng ta xa nhau, nhưng cái sự nhạt nhẽo, sự đơn điệu, sự vô vị, sự nhầm chán nó cũng có thể đẩy chúng ta xa nhau. Có hiểu không? Đừng coi thường cái nhạt nha, độc hơn thịt vịt á. Có nghĩa là thử thách, cứ gây hoài rồi đói nghèo, hai cái đó nó đẩy mình xa nhau. Trúng, rất là dễ hiểu. hoặc là sự cảm dỗ của một nhân vật thứ ba làm cho mình xa nhau tui thấy cũng dễ hiểu. mà cái thứ ba, nó là một cái âm thầm nhưng mà nó cũng là nguy hiểm không kém, đó là sự tẻ nhạt đến từ hai phía. Nha. Rồi chính vì chúng ta sợ đắng, chúng ta thích ngọt, chúng ta sợ nhạt, cho nên chúng ta cứ sống theo lối mòn chúng ta không biết. Đạo Phật đề nghị chúng ta hãy sống tỉnh thức để luôn luôn phát hiện một cách kịp thời và cần thiết, cho nên cái chữ Phật. Nếu mình diễn cái chữ Phật viết bằng tiếng Việt thì nó không có gì ghê gớm, nhưng mà nếu chữ Phật viết bằng tiếng Phạn chữ Phật, chữ “Buddha” có nghĩa là người thức tỉnh, người thức dậy từ một giấc ngủ gọi là Phật. Cũng giống như mình nói Chúa Ki-tô, mình không biết Ki-tô là cái gì. Ki-tô là Mỹ kê “Christ” mà chữ “Christos” Hy Lạp có nghĩa là người được xức dầu, nhiều khi mình không biết mình cứ gọi tên thôi. Mình cứ gọi tên mà mình hiểu cái gì? Chữ Phật rất là hay, có nghĩa là thức tỉnh. Tại sao vậy? vì thế giới chúng ta chỉ

cần thiếu một chút thức tỉnh chúng ta lập tức chìm sâu vào giấc ngủ. Giấc ngủ của cái gì? Giấc ngủ của những thành kiến, định kiến, biên kiến. Biên kiến là gì ta? Biên kiến là quan điểm A, quan điểm B gọi là biên kiến, biên là lề đó. Cái biên kiến. Đạo Phật có quan niệm rất là hay, định kiến, thành kiến mình hiểu, Đạo Phật có từ “biên kiến” có nghĩa là cực đoan á, hoặc A, hoặc B trong khi đó còn có cái C nữa. Cho nên trong dĩ sử, trong một tài liệu không phải là chính thống có người giới thiệu cho ông Ngô Đình Nhu một nhân vật, mà đem vô trong phủ tổng thống để làm việc. nhưng mà được giới thiệu là, có một cái “nhân thân rất là ok.” Ông Nhu ổng hít một hơi dài hỏi “Tại sao gọi là ok?” “Đây là người lý lịch rất là trắng, rất là sạch, không có đen.” Thì ông Nhu ổng nói thế này: “Không đen chưa chắc trắng, vì nó còn cái xám.” Nó không đen chưa chắc là nó trắng bởi vì trên đời nó còn cái xám nữa, mà cái xám là cái rùng rợn nhất, tại vì là nó lấp lửng, người sợ đen thì thấy nó cũng ok, mà người thích trắng thì thấy nó cũng ok. Mà như vậy cái khả năng cảnh giác của chúng ta nó kém đi. Cái xám nó hại mình đó. Cho nên, đời sống có cái tỉnh thức để kịp thời, nhanh chóng phát hiện cái gì nó không có thực sự cần thiết để loại bỏ, cái gì cần thiết mình thêm vào. Nha. Cho nên, hiểu hết cái điều đó mới thấy, Đức Phật đặc biệt nhấn mạnh đến cái sức mạnh của cái gọi là program mà Ngài gọi là thường cận y duyên. Toàn bộ thế giới này nó là hành trình lặp lại của những thói quen lớn bé. Một suy nghĩ được lặp đi lặp lại nhiều lần, một hành động được lặp đi lặp lại nhiều lần nó thành một thói quen và nó trở thành mentality, là personality của chúng ta. Từ tu hành là sự nhìn lại những thói quen ấy, chỉ vậy thôi. Thì ở đây chúng ta thấy trên thế giới này tất cả những thói quen được khởi đi từ hai cái: Do thích mà hình thành thói quen; Do ghét mà hình thành thói quen.

Các vị có thấy con trai không? Khi một hạt cát lọt vào mình của nó, để đối phó với hạt cát ấy nó phải tiết ra một cái dịch lâu ngày nó làm nên viên ngọc trai. Khi mình thích cái gì đó, mình tìm cách mình tiếp cận với nó, lâu ngày nó hình thành nhân cách của mình, hiểu không? Nhưng mà khi mình ghét cái gì đó, mình tìm cách mình đối kháng mình tưởng đối kháng là tốt. Sai. Ngay lúc đối kháng anh cũng hình thành thói quen, có đúng không ta? Ví dụ như các vị mang dép mà tại sao cái gót bị chai? Là bởi vì cái da mình nó đối phó với cái chỗ mà cái dép không hợp lý, buổi đầu nghe nó đau, mà chính vì nó đau, cái da chân nó tìm cách thích nghi, cái chỗ thích nghi đó mới là cái nguy đó. Do thích mà mình hình thành thói quen với cái mình thích thì cái đó rất là dễ hiểu. Nhưng mà chính cái mình ghét, chính tâm thức đối kháng nó cũng thành một vết hằn, vết hằn lâu ngày nó thành ra vết chai, mà vết chai chính là thói quen. Tôi nói có nghe kịp không? Chai là nó hình thành thói quen rồi. Vết chai trong tâm thức á. Vết chai ở ngoài thì nó là vết chai đúng. Nhưng vết chai trong tâm thức mình. Chẳng hạn như, hai sinh viên ở trong ký túc xá, mà thằng Tèo nó cứ xài của nó mà nó không biết mua. Thì Thằng Tí hồi đầu nó mua về nó chắt đóng hai đũa xài chung, nó tưởng hết thì thằng nào mua cũng được, mà nó để ý ba tháng nay rồi, cứ hết giấy là nó phải mua, cuối cùng về sau nó bực quá, nó mua về thì xài xong nó đem cất, xài xong nó đem cất, hiểu hông? Thì nó thành thói quen. Tới ngày thằng Tèo dọn đi, thằng Tí đi cầu xong cũng cầm cuộn giấy đi cất. có hiểu không? Thói quen. Mà ai đã tạo nên thói quen đó ở thằng Tí? Thằng Tèo. Do cái tâm thức đối kháng khi sống với thằng Tèo, nó không biết điều. Nước rửa chén là nó biết xài không biết mua, giấy toa-let biết xài không biết mua, xà bông, shampoo gội tóc biết xài không biết mua, thì thằng này hồi đầu nó bực, mà từ cái

bực nó chuyển qua tâm thức đối kháng, mà tâm thức đối kháng đó chính là vết cứa, vết cứa nó lặp đi lặp lại nhiều lần thành ra là một vết chai. Mà vết chai đó thành ra dấu hằn trong tâm thức ngày nào nó không hay. Đến ngày thẳng Tèo dọn đi thì nó theo quán tính mỗi lần đi cầu xong nó hốt giấy đi cát. Một ngày kia nó ngồi lại, ủa, nhà của mình mình cát làm gì ta? Mà tu hành là gì? Tu hành là nhìn lại. Tu hành là thấy rằng không cần cát cuộn giấy này nữa. Đó là tu. Hiểu không? Mỗi lần tôi định nghĩa rất là kỳ. Tu hành là thấy rằng không cần cát cuộn giấy này nữa. hiểu hả? chứ còn không là nó cứ theo thói quen, thẳng Tèo nó đã đi, nó đã chết mồ xanh cỏ, xương nó đã rải ngoài biển 18 năm mà cứ đi ị xong là cầm cuộn giấy cát. Mà nhà có mình mình như mồ hoang vậy đó, như nhà cứu hỏa mà đi cầu xong là hốt cuộn giấy cát, lý do là thẳng Tèo nó đã để lại dấu hằn tâm thức. Gớm như vậy đó. Cho nên, mình phải cẩn thận với cái mình thích đã đành rồi, nhưng mà mình cũng nhớ, cái mà mình ghét nó độc tương đương.

Toàn bộ đời sống này, chạy theo hoặc là bị cuốn hút bởi một cái gì đó thì cái chạy theo và cái cuốn hút ấy nó để lại cho ta những dấu hằn, những vết chai, những lối mòn tâm thức, đúng rồi. Nhưng mà với những thứ mình ghét, mình muốn tống khứ, muốn trốn chạy, muốn tẩy xóa thì cái đó nó cũng dễ dàng để lại những vết hằn, những vết chai trong tâm thức. Tu hành là nhìn lại những cái đó để tránh trường hợp mà người xưa nói là « đi lâu thành đường » á. Có ai biết câu đó không? Tức là nguyên cái bãi cỏ, thường thường mình có cái khuynh hướng shortcut, shortcut có nghĩa là thay vì đi theo đường có sẵn, mình muốn đi tắt, thì mình tắt được thì người thứ hai họ tắt. Ở bên Đức, trên ngọn núi mà tôi xuống ga, ga đi Thụy Sĩ. Nếu mà đi đúng á thì

tôi phải ôm một vòng tròn parabol thế này nó hơi xa, thì trước tôi nó có tên nào nó làm biếng nó shortcut, cắt đường rùng nó đi, nó cắt riết mà bây giờ cái đường chính không có ai thèm đi hết, chỉ có xe hơi nó chạy thôi. Thật ra cái chỗ đó rất nguy hiểm. Tại vì mình đi theo đường của chính phủ là mình đi trên lề. còn khi shortcut như vậy, bước ra khỏi bìa rùng là xe ở trên xuống ai cũng thấy là nguy hiểm hết. Có một lần bên Thụy Sĩ tôi về trời tôi, đi xe bus chờ lâu quá tôi đi bộ lên, thì tôi cũng dùng con đường đó, tôi vừa đi tôi vừa nói phone. Tôi vừa lú ra nó lướt tôi khoảng chừng chưa tới 1 mét, tôi tôi về tôi ngủ giật mình trong đêm mà, đang ngủ, giật mình. Nhớ hồi chiều xe nó cắt đầu mình á. Đi theo lối mòn có tội của lối mòn. Tức là thay vì mình đi đường cong vậy, thì mình cắt ngang vậy. Cho nên là ông Einstein ông có câu rất là hay : « Giản dị là tốt, nhưng giản dị quá coi chừng thiếu » Hiểu không ? Cái câu đó sâu lắm. « Đơn giản là tốt, nhưng đơn giản quá coi chừng thiếu » . Đầy đủ là tốt nhưng đầy đủ quá coi chừng dư. Cũng thuộc bài đó chớ.

Đầy đủ là tốt, nhưng nó đủ quá thành dư. Đơn giản là tốt nhưng đơn giản quá nó thành thiếu. Nhìn lại những cái đó chính là tu hành. Tu hành với cái gọi là thường cận y duyên. Nhớ nha. Rồi. Chính do thích và ghét mà chúng ta lăn lộn trong từng cõi tái sinh, sống nhiều với cảnh giới thấp kém, có đời sống tâm thức thấp kém, chúng ta sẽ đi về cảnh giới thấp kém. Đó là cái luật rất đơn giản. Tôi nói lại, có đời sống tâm thức thấp kém, vật lộn với đời sống vật chất thấp kém, chúng ta đi về cảnh giới tái sinh thấp kém. Một cách rất là khoa học chúng ta thấy có những sinh vật, thực và động vật nó thích hợp với nguồn nước lợ thì nó chỉ sinh sôi ở vùng nước lợ. Cấu trúc sinh học của nó thích hợp với nguồn nước mặn nó sẽ sinh sôi ở vùng nước mặn, cấu trúc sinh

học của nó thích hợp với nguồn nước ngọt nó sẽ sinh sôi ở vùng nước ngọt. Tâm thức của chúng ta như thế nào thì chúng ta sẽ đi về nơi chốn như vậy, nếu còn tái sinh. Chúng ta là những người phật tử có học, chúng ta phải thấy, chúng ta luôn luôn có chữ « Nếu ». Chính Đức Phật cũng dạy « Nay các tỳ kheo, nếu các hành động thiện ác có để lại quả báo,... nếu chuyện tái sinh là có thật... » Phật mà Ngài nói cẩn thận như vậy « Nếu » « If » « Nếu hành động thiện ác có để lại quả báo... » « Nếu các cõi tái sinh là có thật, thì người làm thiện luôn được quả lành, người làm ác luôn bị quả xấu » « Nếu thiện ác không để lại quả báo, nếu không có chuyện tái sinh thì cái người làm thiện ít nhất cũng được an lạc trước mắt, và không mất mát gì hết » Ngài nói như vậy là mình chỉ có một đường sống thiện thôi. Bởi vì người sống thiện, lúc sống được an lành, lúc chết được thanh thản. Nếu có một chỗ tái sinh thì cái tên mà ra đi thanh thản cái chỗ về hình như cũng tốt hơn cái tên nó ra đi trong hoảng loạn, trong sợ hãi, và trong tiếc nuối.

Có tất cả là 3 kiểu chết các vị có nhớ không ? Kiểu chết một là kiểu chết của người Liễu đạo. Có nghĩa là, chờ duyên đến thì đi. Cái thứ hai là, Cái chết của người hiểu đạo, có nghĩa là ra đi trong sự chán chường. Và cái thứ ba là, Cái chết của người Vô đạo. chúng ta không có đạo đó, có nghĩa là ra đi trong sự sợ hãi và tiếc nuối. thì dĩ nhiên cái này, cái đám cua rang muối không có hi vọng chết theo kiểu người liễu đạo rồi, có nghĩa là ra đi cái kiểu thanh thản mỉm cười. ít ra mình chết được kiểu hai, là sao ta ? Ra đi trong sự chán chường. Thì mình ra đi trong sự chán chường thì nó dễ đi hơn. Cái mình ngán nhất đó là kiểu đi thứ ba, ra đi trong sự sợ hãi và tiếc nuối. Tui kể bà con nghe hoài cái chuyện tui sợ đó là có bà Việt kiều bên Cali về Việt

Nam làm ăn, rất là thành công, nhưng mà có điều : Bà không tin ai trong gia đình bà hết, cho nên bà vẫn tiếp tục tay hòm chìa khóa. Thì một ngày kia bà nghe kỳ kỳ thì đi Chợ Rẫy, bác sĩ cho biết bà bị cancer kỳ cuối, mà vì không tin ai trong gia đình hết, lúc cấp cứu bà vẫn cầm xâu chìa khóa, đem vô trong bệnh viện, cho tới chừng nào y tá gỡ cái tay bà lấy ra thì thôi, nhưng mà hể bà tỉnh là bà hỏi « Xâu chìa khóa đâu ? » Bà nằm trong bệnh viện 13 ngày. Tới ngày thứ 13 bà chết, và trong tay bà vẫn cầm xâu chìa khóa. Tui rất sợ kiểu chết đó. Tui rất sợ kiểu chết đó, bởi vì bà chết mà bà không chịu buông.

Cho nên, trong Đạo Phật có một định nghĩa rất là đẹp, đó là : Bồ thí trong Đạo Phật có hai trường hợp : to give và give up. To give là cho. Mà Give up là Buông. Bồ thí kiểu thả điều và bồ thí kiểu thả chim. Bồ thí kiểu thả điều là cho đi mà còn nấn nịu, còn bồ thí kiểu thả chim là cho đi là buông luôn. Thì sống trong đời sống, chúng ta nhớ: cái gì ta giữ trong bàn tay nó ít hơn cái trong vòng tay, mà cái trong vòng tay nó ít hơn cái trong tầm mắt, và cái trong tầm mắt nó ít hơn cái trong suy nghĩ. Và tu hành là tìm ra những khoảng rộng. Trời cao đất rộng mênh mông tội gì mình lại chim lồng cá chậu. Thật ra mẹ sinh mình ra rất là tự do. Nhưng mà chúng ta đi vào đời, tự chúng ta tìm đến những nhà ngục, những xiềng xích. Những nhà ngục, những xiềng xích đến từ đâu? Từ những ý niệm tôn giáo, chính trị, văn hóa, xã hội, và những sở thích. Tất cả những cái đó nó đã giam nhốt chúng ta. Chúng ta tự giam tù chúng ta không biết. chúng ta chỉ khác nhau một chỗ: đứa bị giam trong cái nhà ngục rẻ tiền đứa bị giam trong nhà ngục đắt tiền. chúng ta có biết rằng Brazil nó có những kiểu nhà ngục mà cả mấy chục người trong cái container, tức là các vị thấy người ta hốt rác, nó y như thùng rác

vậy đó. Mỗi container nó chứa tù nhân giống như mình dồn rác vậy đó. Có nghĩa là nó chen chúc nhau trong đó. Mình phải nói là: nó đồ người vô container chứ không phải là nó nhốt người trong container mà nó đồ người. Các vị vào google các vị đánh “brazil jail” và mình lựa mục hình ảnh á “image” là thấy nhiều nhà ngục khiếp lắm. Trong khi đó, nhà tù ở Na Uy là có chỗ để mình chơi banh, có chỗ để mình tắm, gym, có chỗ để mình phơi nắng, đọc báo, xem tivi và mình muốn thì mình có thể học từ xa, học đại học online trong tù được. Và nếu Tivi mình mà mấy cái hột nó đục nó mờ màn ảnh nó mờ quá, còn nếu nó nhỏ mình có thể khiếu nại để mình được cái tivi khác tốt hơn. Tuy nhiên, dầu nhà tù ở Brazil hay nhà tù ở Bắc Âu thì tù hết. Phật dạy rằng, cả thế giới này chúng ta sơ suất một chút thôi là chúng ta có mặt trong một nhà tù. Thì do mình tu hành nhiều kiếp, mình có công đức thì nhà tù của mình nó đẹp hơn nhà tù của thằng kia, mình được ở nhà tù Bắc Âu, còn thằng nào không tu nó bị nhốt trong nhà tù của Brazil, nhà tù của Trung Quốc, nhà tù của Campuchia. Các vị có biết rằng, một phóng viên nước ngoài họ đã dùng một tí tiền hối lộ để họ lọt vào nhà tù của Trung Quốc, họ đóng vai một cán bộ á, giống như là giao lưu nước ngoài thì khi mà họ đi về rồi, họ mới nói: Ai không tin thế giới có địa ngục trần gian thì hãy vào nhà tù Trung Quốc. và một cái nhà tù thứ hai đó là hệ thống nhà tù của Châu Phi. Ở Châu Phi mình ở ngoài mình còn đỏi nói gì ở trong tù. Nha. Rồi hệ thống thứ ba là hệ thống của tụi Nam Mỹ, trong đó nổi bật là Brazil, thì đó là những nhà tù mà phải nói là kinh khủng lắm. Tại sao tui là thầy chùa tui lại đọc, ngẫu nhiên tui thấy, tui đọc, thứ hai nữa là, theo mô tả trong kinh thì từng người trong chúng ta đang từng phút bị giam nhốt trong những nhà tù, nghe kịp không? Mà những nhà tù ấy nó có một tên gọi rất là chuyên nghiệp đó

là Thường cận y duyên. Bây giờ hiểu chưa? Thấy tôi nói một vòng tôi quay trở lại. Chúng ta đang bị giam nhốt trong những thói quen mà chúng ta không biết. Các vị tướng cái các vị đang có là ngon lành, là đắt tiền, là đẹp lắm, các vị cứ cầm đầu vùi mình trong đó. Nhưng các vị có biết là đối với những người không thích người ta thấy các vị đầu tư tiền bạc để mà sắm mấy cái đó đó họ thấy họ mệt lắm quý vị biết không? Có hiểu không? Tôi thấy cái người mà ăn rồi cứ lo chăm sóc cái nhà đó, lau lau chùi chùi lau lau chùi chùi đỡ lên lau một cái đỡ lên lau một cái lau từng bệ cửa sổ, lau từng vách,... thì dĩ nhiên, có nhà là phải dọn thôi, nhưng mà có những người họ coi cái chuyện dọn dẹp nhà cửa, vườn tược nó là một cái thú, một cái hobby. Xong chưa? Chính họ bị giam nhốt họ không biết. Trong khi đó, sách báo biết bao nhiêu thứ để họ đọc. Có những giây phút ngồi tĩnh tâm mà họ cũng không có màng. Ai đó từng tu tập tuệ quán mới biết, được sống trong chánh niệm là một niềm hạnh phúc vô biên. Đời sống Chánh niệm là đời sống vừa an lạc, vừa an toàn quý vị có biết không? An lạc là sao? Là tất cả gánh nặng được đặt xuống. An toàn là sao? Là mọi cái châm chích bên ngoài nó không có lọt được vào trong. Mà nó xui chổ, ba – la – mật của mình, ba – la – mật là túc duyên nhà Phật, mình yếu, mình không có tin chuyện đó. Chứ đời sống Chánh niệm tôi phải dùng chữ “nghiện” á. Chữ “nghiện” đây là hiểu theo nghĩa lành á. Có nghĩa là, khi phải bị đẩy vào hoàn cảnh bị sống thất niệm họ khó chịu lắm, bởi vì, sống Chánh niệm an lạc lắm. Sống Chánh niệm là gì? Be Mindfulness even if your mind is full. Có nghĩa là: Hãy tỉnh thức ngay cả khi cái đầu của anh nó đầy ắp.

Rất là đặc biệt, chỉ có đời sống đó nó mới cho phép mình thấy ra rằng mình đang ở tù. Mà nhận ra được vấn đề của mình là

mình đã giải quyết được một nửa vấn đề, có biết câu đó không? Câu thứ nhất là: Vấn đề lớn nhất của chúng ta là không biết vấn đề nằm ở đâu. Và câu thứ hai là: Nhận ra được vấn đề của mình là ta đã giải quyết được một nửa nó rồi. Chỉ cần bác sĩ, nha sĩ biết rằng cái răng nào đau, cần phải làm gì với nó là vấn đề đã được giải quyết một nửa. Chỉ cần người ta MRI, Scan, Xray mà họ biết mình bệnh gì là vấn đề đã giải quyết rồi. Dầu cứu mình không được thì vấn đề cũng đã được giải quyết, có hiểu không? Dầu mình có chết đi nữa thì vấn đề cũng đã được giải quyết, có nghĩa là ít ra thì biết mình bị cái gì. Còn cái nguy nhất là nó lù tù mù. Ở Việt nam có biết lù tù mù không? Mình không biết vấn đề nằm ở đâu là thua. Nhưng mà khi mình biết rõ vấn đề nằm ở đâu, đường hướng giải quyết thế nào là mình đã giải quyết được một phần rồi, nha. Chúng ta đang học Thường cận y duyên, là học như vậy đó.

Rồi tiếp theo là chúng ta học về cái gì? Nghiệp duyên, Quả duyên, Vật thực duyên, Thường cận y duyên, rồi Hậu sanh duyên, Tiền sanh duyên. Có cần ôn lại hai cái đó không? Tiền sanh duyên là bất cứ cái gì ta làm bây giờ nó sẽ là nền tảng cho một cái sau. Đúng không? Đúng hả? Và tất cả những gì bây giờ ta đang làm nó đều có liên quan đến cái trước và nó liên quan đến cái sau. Đó được gọi là hậu sanh duyên. Kịp không? Tức là, Muốn thành Phật thì phải tu, thì như vậy, Phật là hậu sanh duyên. Nhờ tu mai mới có thể giác ngộ, thì đó là tiền sanh duyên. Nghe kịp không? Tức là cũng một việc đó thôi, nhưng mà tùy cách nói, tùy cách hiểu, tùy cách phân tích mà nó là tiền sanh duyên hay hậu sanh duyên. Hiểu hả?

Rồi còn học gì nữa ta? Nhân duyên, Cảnh duyên, Trưởng duyên, ờ, cái Vô gián duyên học chưa? Rồi, là sự liên tục.

Thường cận y duyên là thói quen, Trưởng duyên là cái gì tô đậm trong mình, còn cái gì nữa ta? Ly khứ duyên và hiện hữu duyên học rồi. Có nghĩa là, một cái được thêm vào thì sẽ có trăm thứ được lấy ra. Một thứ được lấy ra sẽ có trăm thứ được thêm vào. Học công thức này chưa? Cái này rất là quan trọng nha. Cái câu này là câu thần chú. Theo trong Đạo Phật mình, một thứ được thêm vào thì trăm thứ sẽ bị lấy ra, thí dụ như một thứ tốt, một chuyện tốt, một thói quen tốt được hình thành thì trăm tật xấu sẽ được lấy ra. Nhưng mà khi một thói quen xấu được thêm vào thì có tới hàng trăm thứ tốt bị lấy ra, hiểu mà. Một cái kidney stone, một viên sạn thận mà nó xuất hiện thì bao nhiêu cái plan dẹp hết. Xong chưa? Mà lấy ra được nó rồi thì bao nhiêu cái plan nó bèn quay trở lại. Có hiểu không? Một chiếc nhẫn cưới được đặt vào tay một người đàn ông, cuộc đời nó coi như finish. Xong chưa? Một người con gái lọt vào tim mình cuộc đời mình finish “giá như hôm ấy đừng mưa, giá như hôm ấy đừng đưa em về”. nghe kịp không? Cứ có một chút gì đó lọt vào đời của mình là cuộc đời mình, xong. Tôi nhớ bữa hôm, tôi đọc một bài báo Việt rất là thích, hôn nhân nó làm cho cuộc đời ta complete, ngoại tình nó làm cho cuộc đời ta finish. Hiểu không? Mà mình tu hành mình không cần complete mà mình cần finish. Gây dựng trong một chừng mực, trong một cách nói nào đó, gây dựng là chuyện cần thiết, nhưng mà kết thúc nó cần thiết hơn. Có hiểu không? Cái chữ “kết thúc” nó rất là sâu. Gây dựng nó là bày ra cái mới, là Tào nó có một câu là: “Sinh sự thì sự sinh”, trong Đạo Phật mình, ở một cái góc độ triết học cao nhất, Đạo Phật dạy: “Cứ có một cái gì đó hiện hữu thì có một tỷ cái hệ lụy đi theo sau nó” Tôi mê cái câu đó lắm. Đức Phật Ngài dạy, cứ một tí tí gì đó hiện hữu sẽ có một tỷ hệ lụy đi theo sau nó, dầu nó là một hạt cát. Cứ có một hạt cát thì có tới một tỷ cái hệ luyej

đi đằng sau nó. Nhiều người không có sống tâm linh, không có hành trì, không có thực nghiệm, họ thấy cái câu đó họ không có hiểu. Họ không tin là, một tí ti hiện hữu sẽ để lại một tử hệ lụy. Có tin chuyện đó không? ... hông tin. Một tí ti hiện hữu để lại một tử hệ lụy. Nhớ tui nói hoài: Một mái tóc đẹp được tạo nên bởi cái gì? Nhiều sợi tóc, đúng chưa? Mà mỗi sợi tóc như vậy trọng lượng và kích thước của nó không đáng kể đúng không? Nó dài tối đa là 5-7 tấc, trọng lượng của nó thì không đáng kể. Nhưng mà ông Einstein ông nói thế này: Một nắm tóc trên đầu là ít, mà một cọng tóc trong ly nước là nhiều. Có hiểu không? Hiểu hả? Bà vợ tóc ngắn, đi xa về, thấy sợi tóc dài trên gối. Cháy nhà. Có hiểu không? Bà vợ tóc ngắn, đi xa về, thấy trong gối có sợi tóc dài, nói, của ai? Má cạo đầu rồi làm gì có tóc? Mà má cạo đầu, vậy ai? Nói đó là em vợ cũng cháy nhà như thường. Hiểu không? Các vị hiểu không? Nếu nói là em vợ nó cũng cháy nhà như thường. Nó là em của tui nó lấy lý do gì mà nó leo lên cái giường này? Thấy chưa? Cho nên trong Đạo Phật, không có gì lớn, mà không có gì nhỏ. Trên đời không có gì lớn, chỉ có vợ nhỏ là chuyện lớn thôi. Tôi rất là thích một cái định nghĩa của Đạo Phật: Lớn nhỏ chỉ là tương đối, tùy trường hợp mà chuyện lớn không đáng kể, nhưng có những trường hợp chuyện nhỏ nó là chuyện lớn. Tùy trường hợp, nha. Cho nên, ở đây, mình đang học chữ Duyên gì? Cái hiện hữu duyên, Đức Phật Ngài dạy rằng: Cứ có một cái thêm vào sẽ có một tử cái được lấy ra, có một cái được lấy ra thì có tới một tử cái được thêm vào. Nãy tui nói một trăm là ít, tới một tử lặn. Cứ sinh sự thì sự sinh. Cho nên, Ngài dạy rằng: Cái cứu cánh cao nhất của Đạo Phật, ý nghĩa lớn nhất của Đạo Phật là gì? Ý nghĩa lớn nhất của đời sống là thấy ra được sự vô nghĩa của nó, nó không cần thiết. Tôi nói rất nhiều lần, giả định chúng ta sống hoài không chết, thì

các vị trả lời tui coi, sống để làm cái gì? Tui nhớ trong cái phim Twilight của Mỹ á, cái phim Chạng vạng, phim Ma cà rồng á, biết phim đó không? Phim đó có một câu nói rất nổi tiếng của nhân vật nam, anh ôm nhân vật nữ anh hỏi “Chúng ta sống cho cái gì, nếu mà chúng ta sống hoài không chết?” Câu đó rất là hay. Nó nổi đến mức mà người ta in cái câu đó lên cái tấm hình của hai người đó. Thì có nhiều người ở đây có lẽ không chịu nổi cái ý niệm đó trong Phật giáo. Nhưng mà Đức Phật dạy, khi mình sống chánh niệm, mình chỉ có chánh niệm và trí tuệ, mình thấy sự hiện hữu này nó là gánh nặng, nó là của nợ, thì mình mới thấy câu đó nó thấm thía, thâm thúy. Lý do tại sao mà khi đi giảng bài học đầu tiên tôi hay nói đến Bốn đế là vậy đó.

Khi ta thấy rằng, mọi thứ là khổ, thì bất cứ niềm đam mê, đầu tư nào nó cũng là đam mê trong khổ, mà đã nói đầu tư khổ thì có nghĩa là thêm khổ đúng không? Đầu tư tiền bạc thì mình kiếm thêm tiền, và khi mình thấy được thấy được rằng: Mọi thứ là khổ, thích cái gì cũng là đầu tư trong cái khổ, thì mình sẽ nghĩ được cái thứ ba, muốn hết khổ thì đừng có thích nữa, và sống bằng ba nhận thức đó chính là con đường thoát khổ.

Tại sao phải như vậy? Bởi vì khi chúng ta sống chánh niệm một chút, chúng ta thấy rằng cái sự có mặt của mình trong từng phút, đều là về sinh lý hay tâm lý nó đều là gánh nặng, nó đều là của nợ hết. Bởi vì sao? Vì ngày nào thân và tâm này nó còn tồn tại thì nó kéo theo nó bao nhiêu là vấn đề mà mình phải giải quyết. Chính vì cái tâm thức nó còn tồn tại cho nên chúng ta mới có chuyện âu lo, lo toan, sợ hãi, buồn, chán, thương, nhớ, nặng lòng. Đúng không? Còn vì có tấm thân này chúng ta phải bị nóng, lạnh, đói, khát, ngứa ngáy, tê mõi, đau nhức, mà cái vô minh của chúng ta là sao? Chúng ta không hiểu được rằng, trên

đời này vốn không có hạnh phúc mà nó chỉ là giải pháp cho đau khổ thôi. Tôi nói hoài cái đó, nói riết tôi nhục luôn. Tôi nói lại, Trên đời không có hạnh phúc, chỉ có giải pháp cho đau khổ thôi. Ngừa là khổ, gãi là hạnh phúc. Đói là đau khổ, ăn là hạnh phúc. Xa nhau là đau khổ, gặp nhau là hạnh phúc. Tất cả cái được gọi là hạnh phúc nó chỉ là giải pháp cho đau khổ. Đau khổ có mặt khi mà hạnh phúc biến mất, và hạnh phúc biến mất khi đau khổ có mặt. Cứ như vậy thôi. Cứ như vậy, mà sống trong thế giới vô minh trong tâm thức vô minh chúng ta không chịu thấy. Chúng ta không thấy sự thật đó thì chúng ta cứ đầu tư cái khổ bằng cách là: trốn khổ tìm vui, bằng cách vùi đầu vào cái khổ khác, đi tìm hết giải pháp này đến giải pháp khác. Pháp môn Tứ niệm xứ dạy cho chúng ta thấy rằng, không cần đi tìm cái này, không cần chạy trốn cái kia mà ngồi im nhìn nó. Khi anh nhìn nó, anh sẽ không còn thích và không còn ghét, khi không có thích, không có ghét, ta sẽ không sống trong thất vọng. Tại sao thất vọng ta? Thích không được là thất vọng. Chạy trốn không được là thất vọng. Khi không có thích, không có ghét có nghĩa là không theo đuổi và không có trốn chạy có nghĩa là không có thất vọng. Một công thức rất là toán, Rất là toán. Hiểu không? Ở đây không có chuyện cưỡng cầu buộc các vị phải tin. Cái đó rất là khoa học. Thích thì phải tìm, Tìm không được là thất vọng. Ghét thì phải trốn chạy, tống khứ, xua đuổi, mà trốn chạy, tống khứ, xua đuổi không được là thất vọng. Mà thử hỏi trong đời của quý vị có bao nhiêu lần các vị có được điều mình thích? Và có bao nhiêu lần các vị trốn chạy thành công điều mình ghét? Hiểu tôi nói không? Các vị đâu có muốn nực, mà vẫn nực, các vị đâu có muốn ngừa, các vị đâu có muốn nhà mình nó dơ, các vị đâu có muốn cái mình mình nó dơ, các vị đâu có muốn tê mỗi đầu nhức, các vị đâu có muốn mình tóc bạc, các vị đâu có muốn

cơ thể mình nó mệt mỏi, nó già yếu, nó xấu xí, mình đâu có muốn. nhưng mọi sự nó vẫn cứ xảy ra. Bậc Thánh vẫn bệnh, vẫn già, nhưng bậc Thánh an lạc, vì bậc Thánh sống với sự thật, nói theo từ trong nước là : Sống chung với lũ. Hiểu không? Học sống chung với lũ.

Thế giới không phải đắng hay ngọt mà vấn đề là anh nhận thức ra sao về nó. Tôi thích câu chuyện anh anh bị chim ị trên đầu. Lẽ ra người ta bực mình, thì anh nói là: May quá, chúa đã tạo ra loài biết bay hơi nhỏ, chứ mấy con biết bay mà nó chùng vài trăm ký là thấy mục nội rồi. Tức là cỡ nào anh cũng cười được. Cỡ nào anh cũng cười được. Hoặc là có nhớ chuyện Tái ông thất mã không?

Mất con ngựa, ông nói “Biết đâu! Biết đâu mất ngựa là cái hay” Ít bữa con ngựa nó dắt ngựa cái về, người ta chúc mừng ông, ông nói “Biết đâu đó là cái họa!” Thì thiệt, ít bữa con ông đi cưỡi ngựa gãy chân. ông nói “Biết đâu là cái phúc!” Thiệt, tới lúc nhà vua bắt lính, con ông vì gãy chân cho nên khỏi đi lính. Thì câu chuyện chỉ kể đến đó thôi, nhưng mà chúng ta biết rằng là, nếu mà tiếp tục nữa đó, thì chỉ có con ngựa đó mà phúc họa, họa phúc, phúc họa, họa phúc. Cho nên, Lão Tử nói “ Phúc hề, họa chi sở phục, Họa hề, phúc chi sở tề” câu đó phải xăm lên người, vạch áo coi còn chỗ trống xăm lên. “Phúc hề, họa chi sở phục” có nghĩa Phúc là chỗ núp của họa, mà “Họa hề, phúc chi sở tề” Họa là chỗ núp của phúc. Cái câu này nó sâu vô cùng và vô cùng sâu. “Phúc hề, họa chi sở phục; Họa hề, phúc chi sở tề” Phúc là chỗ trốn của họa mà họa là chỗ trốn của phúc. Cho nên, biết Hải Thượng Lãn Ông không? Lê Hữu Trác, có nghe hả? Lãn là làm biếng, Lãn Ông là ông già làm biếng, ông là thầy thuốc mà tại sao ông có cái tên làm biếng? Bởi vì ở chỗ phòng

mạch ông ông có treo một cái câu, mà 99% bệnh nhân nó không có hiểu, nó tưởng ông khùng. Mà tui là người học Phật, tui mê cái câu đó vô cùng. Bà con hết nghe rồi thấy chưa, cái máy này chắc đập dzục đi nha. Alo! Các vị có nghe không? Thấy nó kỳ. Mình lấy cái gì đó nhét vô đi, thôi, cô vịn luôn đi cô. Ông kia nói cô đó cô đứng vịn. ok. Ông treo cái câu này nè, cái câu này ghi nè: “Thiện diệt lãn vi hà huông ác”, (tức là việc thiện tui còn làm biếng huông chi là chuyện bậy). Xong chưa? “Phú phi sở nguyện khởi ưu bản” (Giàu tôi không ham thì mắc gì tôi sợ nghèo) Hiểu không? Loi noi tôi đọc nghe không có rõ. Nha. Im hết đi nghe.

Thiện diệt lãn vi hà huông ác (Việc lành mà tui còn làm biếng làm huông chi việc ác) Xong chưa? Rồi, câu thứ hai:

Phú phi sở nguyện khởi ưu bản (Giàu tôi không ham thì mắc cái giống gì phải sợ nghèo)

Cái câu đó là câu toàn bộ tinh hoa của Phật Pháp đó.

Mà tui nghi thằng cha này chả có đọc Kinh Phật.

Thiện diệt lãn vi hà huông ác – Phú phi sở nguyện khởi ưu bản.

Việc thiện ta còn chán làm, lười làm nói chi là việc ác – Giàu ta không ham thì mắc gì ta phải sợ nghèo.

Rồi một câu trong Kinh Phật, có một câu thế này “Này các Tỷ kheo! Điều ta dạy cho các người chỉ như chiếc bè qua sông. Qua sông rồi, bè nào cũng bỏ lại. Chánh pháp còn phải bỏ nói chi là Tà pháp!”. Cái câu đó rất là thâm thúy: Lời ta dạy chỉ là bè qua sông, qua sông rồi, bè phải bỏ lại, Chánh pháp còn phải buông nói chi là Tà pháp. Buông là buông làm sao? Có nghĩa là học

cho biết rồi hành trì chứ không có nên thấy mình là uyên bác, không nên thấy mình là đức hạnh, hiểu không ta? Khi anh thấy anh là uyên bác, khi anh thấy anh là đức hạnh thì sao? Thì anh là một thằng khùng, vác cái bè trên lưng, đi trên cạn. Hiểu không? Biết câu này không ta? Các vị kiếm được cái thằng nào mà nó đi trên cạn mà nó vác cái bè chuôi không? Trừ ra cái thằng quên uống thuốc thôi. Biết quên uống thuốc không? Tự nhiên cái bè chuôi nặng thấy mục nội ăn rồi vác trên cạn đi cà ngơ cà ngơ. Tôi nhớ có nguyên đám khùng trong bệnh viện á, bữa bệnh viện nó sửa cái sink biết không? Biết cái sink không? Hút hết nước luôn. Nguyên đám khùng nó kêu “Trời ơi, big sink” nó nhảy xuống, nhảy xuống. có thằng đi trên bờ nó cười cười, bác sĩ mừng lắm, hỏi “sao hông nhảy?” nó nói “Tui đâu biết lội đâu”. Có nghĩa là mình tưởng nó là thằng tỉnh nhất, cuối cùng, nó khai ra là nó không biết lội, đuối nó luôn. Nói thằng khùng mới nhớ cái chuyện hơi lạc đề nhưng mà tự nhiên nhớ thằng khùng, kể cho các vị nghe câu chuyện coi có giống người ta không, nhận đồng hương. Cho nên là, “lời ta dạy như bè qua sông, qua sông rồi, bè nào cũng phải bỏ lại. Chánh pháp còn phải bỏ, nói gì là Tà pháp” . Câu đó xuất sắc lắm. Có nghĩa là, học đạo để lấy lý thuyết hành trì, chứ không phải lấy cái đó để mà tự hào, tự mãn, tự đắc, tự kiêu, tự tôn, tự đại, nha, là “Ta là người uyên bác, ta là người có hành trì” và nhớ thế này: Đạo Phật giống như cái mền, cái mền đắp để ấm chứ không phải cái mền trùm để ngộp. Cái này phải vạch áo ra xăm cái nữa. Lời Phật dạy giống như cái mền đắp cho ấm, chứ không phải trùm cho ngộp. Khi anh học Đạo mà Đạo trở thành gánh nặng trên vai anh, anh học lộn rồi. nghe kịp không? Anh học Sai rồi. Vì Lời Phật là cái bè qua sông.

Rồi, Cho nên là, trong Đạo Phật, theo tinh thần Đạo Phật chúng ta là nên ăn cái đồ bổ sung chứ không nên ăn đồ bổ dưỡng. Có hiểu không? Đồ bổ sung là thiếu cái gì thì ăn cái đó, không có nên thấy bổ dưỡng thì quất vô. Thấy không? Việt Nam mình hay có cái màn này kỳ lắm: Nghèo thì bù-loong cũng ăn, mà giàu thì yếm sâm đó. Việt Nam mình thương má, không biết cơ thể má ra sao, cứ đè bà già ra đồ sâm đồ yếm, bả chết ngắc. Người Mỹ theo tôi biết, người Mỹ không có khái niệm mà bồi dưỡng kiểu đó, thiếu sắt, thêm sắt, thiếu potassium, thiếu calcium thì thêm, chứ còn mình á là giàu là phải sâm, giàu là phải nhung, phải yếm phải là bào ngư. Cho nên, chuyện thêm – bớt trong Đạo Phật là cả một nghệ thuật. Nghệ thuật không chưa đủ mà còn kỹ thuật. Dạ. Nghệ thuật, kiêm kỹ thuật. Có nghĩa là, Thêm – Bớt là một cái kỹ thuật, ăn uống trong tinh thần Đạo Phật là bổ sung chứ không phải bổ dưỡng, bởi vì cái bổ dưỡng chưa chắc là cái cần bổ sung. Hiểu không? Cho nên, học về ly khứ duyên, hiện hữu duyên phải học như vậy.

Có nghĩa là, Ly khứ duyên là sao? Là trướng hợp, ly khứ duyên phải định nghĩa thế này : ly khứ duyên là lực đẩy có được từ sự vắng mặt của cái gì đó, giúp cho cái gì đó có mặt. Tôi nói chậm có nghe không ? Khi đọc bài cho bà con viết tôi phải dùng cái formal Vietnamese nhiều khi nó hơi tối nghĩa, nhưng mà giảng thì ok dễ nghe hơn. Ly khứ duyên là lực đẩy có được từ sự vắng mặt của cái nào đó. Nhờ thằng Tèo vắng mặt, thằng Tí mới có mặt. hiểu không ta ? Hồi đó giờ mình không có học Phật, mình cứ, hiểu lơ mơ là A giúp B bằng cách là hai đứa cùng có mặt, A giúp B bằng lực đẩy của chính mình, nhưng mà trong Đạo Phật, Đức Phật Ngài dạy rằng, lực đẩy cho mọi sự tồn tại nó có nhiều lực : thứ nhất, A giúp B bằng cách cùng có mặt thì gọi là Câu

sanh duyên. A giúp B bằng cách có mặt trước thì gọi là Tiền sanh duyên. A giúp B bằng cách có mặt sau được gọi là Hậu sanh duyên. Bữa, tôi có giải thích rồi. Chiều nay 4h có party nên 12h nhà mình có rất nhiều nước uống và giấy, như vậy nước và giấy này tuy nó có mặt lúc 12h nhưng nó là cái quả có được từ cái 4h chiều nay, cho nên, cái Nhân là chiều nay 4h nhưng cái Quả là 12h có rồi. Trong trường hợp đó thì cái Nhân có sau cái Quả thì gọi là Hậu sanh duyên, còn cái Nhân có trước cái quả có sau thì gọi là Tiền sanh duyên. Trường hợp nữa là Câu sanh duyên là Nhân và Quả có mặt cùng một lúc. Nghe kịp không ? giống như cái hộp quẹt, bánh xe, viên đá, và ga, ba thứ này phải cùng có mặt một lúc thì nó mới ra lửa. Hoặc là, ngón tay, dây đàn cùng chạm vào nhau một lúc thì nó mới ra tiếng, chứ còn ngón tay nằm một nơi, dây đàn nằm một nẻo thì làm sao ra tiếng ? trừ phi lấy răng cạp. Các vị có thấy ai chơi đàn bằng cùi chó chưa ? nhưng mà ở Bến Tre, mấy người cùi người ta làm bánh bao bằng cùi chó đó. họ bỏ bột vô rồi họ lấy cùi chó dzọng cái, hết. Nghe nói thôi chứ tui cũng chưa dám ăn. Nhưng mà đàn mà cạp thì tui có thấy rồi. Đàn Ghi ta đó mà cạp, vẫn « mưa vẫn mưa bay trên tầng tháp cổ... » như thường, mà cạp xong thì nha sĩ nó khiêng đi. Hết cái bài tám điệp khúc đó là nha sĩ khiêng đi.

Rồi. Cho nên, có trường hợp, A giúp B là có mặt trước ; Có trường hợp A giúp B là có mặt sau ; có trường hợp A giúp B bằng cách cùng có mặt ; có trường hợp A giúp B bằng sự vắng mặt. Cha, trong Đạo Phật nói cái chuyện này mới rùng rợn. Tui khoái cái vụ này lắm. A giúp B bằng cách vắng mặt có nghĩa là có những sự vắng mặt mà bản thân nó là điều kiện để cái khác có mặt. Có hiểu không ? Chính vì vậy, trong đời sống của mình, ta

phải hiểu rằng, ta liên tục liên tục trong từng giờ từng phút ta đang sống trong một biển những điều kiện mà nhà Phật gọi là Duyên. Sự có mặt của cái này là điều kiện cho sự có mặt kia, nhưng đôi khi sự vắng mặt của cái này lại là điều kiện cho sự có mặt của cái khác. Sự vắng mặt của nắng làm rêu được sanh sôi, có không ta ? Sự vắng mặt của nắng làm cho rong rêu sinh sôi. Rồi ‘vắng chủ nhà gà vọc niêu tôm » cái đó là sự vắng mặt của chủ nhà con gà nó loạn. Hiểu không ? Vắng mèo thì chuột nó quậy, hiểu không ta ? Nói tôi mới nhớ. Có cái ông ở Sài gòn ông về quê thăm người thân, cái ông dòm mấy cái lùm nhiều quá, ông hỏi vậy chứ « Má má, ở đây sao lùm nhiều quá, có rần không má ? » « Ôi, đừng có sợ, làm gì có rần con ơi, tui nó đi bắt mỗi ngày à » cái câu đó đúng hay sai ? « Làm gì có rần con ơi, tui nó đi bắt mỗi ngày » cái câu đó không phải hỏi chơi, tui hỏi tui thử quý vị đó. cái nào trạng của quý vị. câu đó hay chứ, rất là hay. « Làm gì có con ơi, tui nó đi bắt mỗi ngày » thì nó vừa đúng mà nó vừa sai. « nó bắt mỗi ngày » làm gì còn ? nhưng mà nếu không còn thì làm gì mà nó đi bắt mỗi ngày, tui rất là mê cái đó. Tôi rất là thích cái câu đó. « Làm gì có con ơi, tui nó đi bắt mỗi ngày » nghe cũng run thiệt chứ. Cho nên là, A giúp B bằng cách có mặt trước, A giúp B bằng cách có mặt sau, A giúp B bằng cách cùng có mặt, A giúp B bằng cách vắng mặt. Cho nên, từng thứ trong đời sống của mình, nó đều là điều kiện cho cái gì đó, một cách tích cực hay tiêu cực, negative hay positive mà thôi. Mình sống mình kiểm soát để xem mình đang sống với những điều kiện gì, điều kiện cho điều lành hay điều kiện cho điều xấu. Đây là lý do vì đâu, chúng ta trong lịch sử kinh điển có một bài kinh có nghĩa là Bài Kinh Nên và không nên. Woa, Ngài Xá Lợi Phất Ngài có một bài kinh mà các vị đọc vô các vị, nếu các vị đọc, vị nào đọc kiểu đọc vẹt, đọc kết,

đọc nhầm, đọc sáo, đọc cưỡng, thì các vị thấy bài kinh nó rất là boring, nó là monotone, nhưng bài kinh đó rất là sâu. Ngài Xá Lợi Phất Ngài viết thế này : có những thứ thức ăn nên ăn và có những thứ nên tránh. Những thứ thức ăn nào mà ăn vào nó làm cho thân và tâm của mình có vấn đề thì mình nên tránh, có những chỗ ở mà mình nên tránh và nên ở, vì chỗ ở ấy giúp cho thân tâm mình hay là nó hại cho thân tâm mình. Hiểu không ta ? rồi có những người bạn, có những quan hệ mà mình nên tránh, và nên tìm đến, vì có những quan hệ nó giúp hoặc nó hại cho thân tâm của mình có không ta ? Nó ăn rồi nó rủ đi nhậu riết sức khỏe của mình có bị ảnh hưởng không ? mà tinh thần có bị ảnh hưởng không ? rồi có những chỗ ở mà mình ở hoài thân tâm mình bị ảnh hưởng, có không ta ? nó âm âm âm âm là cũng không được, rồi có những thức ăn mà nó ảnh hưởng tới thân tâm có không ? Đang vô hành thiền, cái thứ gì mà xách quần chạy hoài cho nên là Ngài nói là thức ăn nè, quan hệ giao tiếp nè, chỗ ở nè, rồi gì nữa ? suy nghĩ. Ngài nói có những suy nghĩ nên giữ lại, có những suy nghĩ nên nhận diện để tránh nó đi, có những suy nghĩ được lặp đi lặp lại nhiều lần thì ta sẽ chỉ có bất lợi thôi. Chưa hết, Ngài nói : có những niềm vui, có những nỗi buồn nên tránh. Thế nào là niềm vui nên có, và nên tránh ? Niềm vui nào mà nó giúp cho mình lành mạnh hơn, tiến xa hơn, lên cao, đi tới thì niềm vui đó nên có. Nhưng có những thứ niềm vui mà nó làm cho mình bệ rạc, sa đà, đổ đốn thì niềm vui đó không nên có. Có những nỗi buồn có những niềm lo mà nó làm cho mình khá hơn. Có không ta ? Các vị nghe có hiểu không ? Có những nỗi buồn, có những nỗi lo mà nó giúp cho mình khá hơn, có không ? Thí dụ như, mình ưu tư về sức khỏe, ưu tư về chuyện học hành, nghe kíp hơn, thì đó là những ưu tư nên có. Sau hôm nay nó kỳ vậy ta ? đi bác sĩ, hiểu không ? Hình như

lúc này mình ăn uống hơi ầu nha, mình ăn kiêu này không có tốt nha, đó là những cái lo nên có, hiểu không ? Còn có những cái ưu tư, những cái lo không nên có là âu lo những chuyện tào lao. Hiểu không ? Rồi có những niềm vui cũng vậy. Bởi, Ngài nói là : Thức ăn nè, chỗ ở nè, bạn bè nè, những suy nghĩ nè, những cảm xúc nè, Ngài làm một dây, có những thứ nên tránh và có nên có. Bài kinh đó rất là sâu, sâu lắm. Bài kinh đó hành giả phải học thuộc lòng á. Có những suy nghĩ nên có và nên tránh, có những cảm xúc nên có và nên tránh, có những mối quan hệ nên có và nên tránh, có những thứ thức ăn nên có và nên tránh, có những chỗ ở nên đến và nên tránh, đặc biệt có những người bạn, như hồi nhỏ, tui coi kinh Kiết tường của Đạo Phật có bài Kinh Hạnh phúc có câu đầu tiên là « Nên xa kẻ ác, nên gần người lành » hồi đó mình hiểu kiêu nôm na, người ác là người mà hung dữ, cướp bóc, giựt dộc, sân si, bạo lực, nhưng mà từ từ mình lớn lên mình đọc nhiều mình mới biết, « xa người ác » ở đây nó vừa là xa con người, mà xa những cái suy nghĩ ác, xa những... Mình coi loại sách nào, báo nào, trang web nào đó là bạn ác hay bạn lành là do mình. Nghe kịp không ? Bạn đây không phải có hai tay hai chân mới là bạn, mà gồm luôn cái gì mà nó thường xuyên nó là trần cảnh của sáu căn, nó rất quan trọng. Bạn ác là vậy đó. Có nhiều người họ đóng cửa họ không chơi với ai, nhưng mà họ vật lộn với những đề tài không có lành, thì họ vẫn là người ác, hiểu không ? Ăn rồi, đóng cửa nghiên cứu trái bom. Sợ nhất là mấy đứa nó sống tự bé, biết không ? Nó đóng cửa đó. Kinh khủng lắm. Kiêu sợ mà sợ mấy đứa mà nó sống bị bế tắc mà nó không tìm được hướng giải quyết, nó trở thành những serial killer, là những sát thủ hàng loạt, tại vì nó không tìm ra được lối thoát, mình thấy nó không chơi với ai « cái thằng đó nó đâu có chơi với ai đâu, mà bạn xấu

» Sai, nó không chơi với người xấu nhưng nó chơi với những chủ đề xấu, những suy nghĩ xấu. Đấy. Nó vật lộn, nó cọ xát với những đề tài xấu, cái đó nguy hiểm lắm các vị biết không ? mà mấy người đó nó rất dễ sợ. Cái chuyện mà nó đàn đúm nó dây dưa với bạn xấu, kết bè kết đảng thì cái đó mình thấy, ghê nhất là nó đóng cửa. Sợ lắm. Rất là dễ sợ. Cho nên, trong kinh Đức Phật Ngài lưu ý là : Hãy chú ý đến chuyện Thêm – Bớt, Tăng – Giảm trong đời sống. Và lưu ý đến cái Có – cái Không trong đời sống. Giờ hiểu chưa ? Thêm – Bớt, Tăng – Giảm, Có – Không, Sáu chữ này rất là quan trọng. Nhớ nha. Sáu cái chữ này nó rất là quan trọng, đây là những chữ quan trọng mà nó trực tiếp ảnh hưởng đến đời sống của mình. Và Ngài dạy, những cái đó là những cái duyên. Cái Duyên trong Đạo Phật là Condition. Chỉ vậy thôi. Những điều kiện cho đời sống hạnh phúc hay là đau khổ của chúng ta. Rồi cái gì nữa ta ?

Bây giờ tới cái, Thiên duyên, Quả duyên, Đạo duyên, Nghiệp duyên, Vô gián duyên, Cảnh duyên học rồi, Còn gì nữa ? Dựa vào ý nghĩa của nó mà gọi tên. Nghe kịp không ? Thí dụ như nói là : Để hoàn thành ngôi chùa này chúng ta cần đến sự hỗ trợ của bao nhiêu tài lực, tâm lực, khí lực và nhân lực, hiểu không ? thì Tài lực là cái gì ? Tiền. Nhân lực là ? Con Người, phải có con người mới làm được chứ. Khí lực là ? Công sức á. Trí lực là phải tính toán, đầu đầu lăm, tức là cái plan nó phải sửa chỉnh, chỉnh sửa nhưc đầu luôn, là Trí lực, hiểu không ? Thì ta dựa vào những khía cạnh đó mà người ta gọi tên Duyên, gọi tên mấy cái lực lực đó đó, hiểu không ?

Ở đâu mà nó lòi ra vậy cô ? Đang học về Duyên tự nhiên cô vạch áo ra hỏi, Cô hỏi, tôi giải thích, nhưng chỉ lưu ý cô một điều : là mình đang dạy cô nấu canh chua, rồi cô hỏi tui vậy chứ

: xà bông rửa chén là sao ? Trót quớt vậy đó. Bà này bà nói vậy mà hay à, Chắc tui dạy một buổi về Chế định đi. Học rồi hả ? Ồ. Học rồi sao cô hỏi ? Cái Chế định nó là một đề tài rất là độc đáo. Tại vì cô hỏi thì tôi nói. Hư không chế định là thế này : Các vị có đồng ý với tôi là thế giới này nó được kết hợp bởi Có và Không không ? mình gọi là một cái tô thì cái tô đó phải kết hợp cái có và cái không mới làm nên cái tô đúng không ? Cái có là nó phải có cái thành, hoặc là nó phải có cái ruột rỗng, chính cái ruột rỗng nó mới phát huy được tác dụng của cái tô, đúng không ? mình gọi là một cái nhà thì phải có cái vách và cái rỗng của cái nhà đúng không ? Thì cái rỗng đó được gọi là hư không. Khoan. Trong một bức tranh, cái chỗ mà cái cây cọ chạm tới nó là một phần của bức tranh, mà chỗ cái cọ không chạm tới có phải là một phần của bức tranh không ? Các vị nghe tôi nói kịp không ? Trong một bức tranh, chỗ mà cây cọ chạm, những nét cọ nó là một phần của bức tranh, nhưng cái chỗ mà cọ không chạm tới nó có cần thiết không ? Cần chứ. Bởi vì chính cái chỗ mà mình không vẽ đó, nó là một phần của bức tranh. Như là cái ông đó, ông mở một cuộc triển lãm ông trưng bày tranh, ông trưng bày nhiều tranh lắm, thì trong đó một bức tranh mà chỉ là một nền vải trắng thôi, ông để cái tên nó là « Đàn bò trên đồng cỏ » thì người ta hỏi « Bò đâu ? cỏ đâu ? » Thì ông nói là « Bò ăn hết cỏ nó đi mất rồi ! » cái đó chuyện dỏc mà, nói mấy ông họa sĩ tào lao. Hiểu không ? có nghĩa là, trên một bức tranh, cái có và cái không hỗ trợ lẫn nhau. Có hiểu hả ? Có nghĩa là trong đời sống này, cái có và cái không, thí dụ đói là không mà no là có, thì hai cái, đói là bụng trống, mà no là bụng đầy, đúng không ? thì hai cái này, một cái lacking, một cái full nó hỗ trợ lẫn nhau, thì cái lacking đó được gọi là hư không. Cái tô nó phải trông mình mới dựng đồ được. Bức tranh nó phải có chỗ mình vẽ, có

chỗ mình không vẽ gì hết, thì chính cái chỗ không vẽ nó hỗ trợ cho chỗ được vẽ. Nó sâu lắm. Và, hôn nhân là gì ? Hôn nhân là sự kết hợp từ hai mảnh đời đơn chiếc. Có hiểu không ? và nếu mà người ta nói một cách thơ mộng là : trong một quan hệ vợ chồng, nếu không gian tự do hai người càng lớn thì cuộc hôn nhân đó nó mới bền. còn không gian tự do mà nó càng nhỏ là hai đứa đang nhốt tù nhau. cho nên, từ ngày chúng ta nhận nhẫn cưới có nghĩa là chúng ta đang cầm tù nhau bằng một dây xích chỉ có một khoen thôi. Thường thì dây xích nhiều khoen, có hiểu không ? Cho nên, thế giới này nó được hình thành từ những khoảng trống. Hiểu không ? Chính những khoảng trống đó nó phân biệt A và B. Hiểu hả ? Chứ không nó thành một khối hay sao ? Ngay cả bánh bao mà nó còn có nhân và có vỏ mà, thì cái khoảng trống đó được gọi là hư không. Và nó sâu lắm, rất là sâu. Đạo Phật rất là sâu. Mọi thứ được hình thành từ cái Có và Không, và cái Không ấy được gọi là hư không. Chỉ đơn giản như vậy.

Tôi nhớ ông đó, ông thuê người ta vẽ bảng hiệu, vẽ bảng hiệu có hình con sư tử nó đang nhe nanh vậy nè, thì họa sĩ mới nói là : « Có hai giá, sư tử cột thì mắc, mà sư tử thả thì giá rẻ ». thì ông nói, « Thôi, vẽ sư tử thả đi », qua một đêm sau, trời mưa lớn, thì cái bảng hiệu nó trôi mất, thì ông kêu họa sĩ tới ông hỏi : « Ông vẽ gì mà qua một đêm mưa nó trôi ! » ông nói « Hôm qua hỏi ông vẽ sư tử thả hay sư tử cột, sư tử thả thì bằng sơn dờm gặp mưa nó trôi, còn sư tử cột thì sơn tốt » Thì ông nghe nói « sư tử thả » mà rẻ hơn là ông thích rồi, thứ hai sư tử nó phải nhe nanh, đằng này ông hiểu chữ cột nghĩa là nó bị xiềng á, thì nó đâu còn hay nữa, nhưng ông không hiểu rằng « cột » ở đây là sư tử vẽ bằng sơn tốt, sơn mà outdoor paint, còn cái kia indoor

nó rẻ hơn. Cho nên, thế giới này nó được cấu tạo từ cái có và cái không là như vậy đó quý vị, nó được cấu tạo từ cái cột và cái thả. Nha.

Chúng ta có hai cách nhìn về thế giới, nhìn về bản chất và nhìn về hiện tượng. Chắc tui phải ôn lại cái đó quá. Chúng ta có hai cách quan sát thế giới : cách một là nhìn vào bản chất của nó, cách hai là nhìn vào hiện tượng của nó. Nhìn vào bản chất là sao ? Nhìn vào bản chất có nghĩa là, mình tính đến cái nội dung rất ráo của một sự vật. Ví dụ như : trong kinh nói, bản chất rất ráo của một con người nó gồm là : Nó có hai cái rất ráo, một, là Tóc, lông, móng, răng, da, thịt, gân, xương, tủy, thận, tim, gan, mật, đờm, mủ, máu, mồ hôi, phần, nước tiểu, ... thì những cái này nó là bản chất con người, chứ ba cái nhan sắc mà hoa hậu, hoa khôi cái đó là hiện tượng. Còn bản chất chỉ là 32 món đồ dơ. Nhưng mà đó là bản chất cấp một, còn bản chất cấp hai, bản chất sâu hơn đó là : Đất, nước, lửa, gió. Đó là bản chất rất ráo nhất. Đất là gì ? Đất ở trong Đạo Phật không phải là Soil, không phải là earth, mà đất ở đây là trạng thái cứng, mềm, thô, nhám, nặng, nhẹ, mịn, nhám, nặng, nhẹ, nhớ không ta ? Cứng, mềm, mịn, nhám, nặng, nhẹ thì được gọi là đất. Tan, chảy, ngưng tụ, hoặc kết dính, trạng thái đó được gọi là nước. Tất cả các nhiệt độ nóng lạnh, thì được gọi là lửa. Đất là trạng thái cứng, mềm, mịn, nhám, nặng, nhẹ. Còn nước là ngưng tụ, tan chảy, và kết dính. Lửa là tất cả các nhiệt độ. Còn Gió là sự xê dịch, dờn dờn, thúc đẩy, áp suất. Xê dịch, dờn dờn, thúc đẩy và áp suất, là movement và pressure thì những cái này nó được gọi là gió. Định nghĩa rất ráo như vậy. Và nếu định nghĩa rất ráo như vậy, thì bốn đại nó không có phải là như mình hiểu bằng khái niệm thông thường, bên ngoài. Hiểu không ? Đó. Và nếu phân tích

như vậy thì, ở trên mặt nước nó cũng có đất, mặt nước biển á, sóng nó đánh vào người có làm quý vị rất mặt không ? Thì cái rất đó chính là do chất đất, cái nhiệt độ trong nước, được gọi là lửa, cái flowing, cái floating được gọi là nước, còn cái movement, pressure của nước biển được gọi là gió, hiểu không ? Mà tại sao gọi là « Ngũ uẩn giai không ? » là bởi vì hai lý do :

Lý do thứ nhất, trên đời này, mọi thứ do sự kết hợp mà có. We are nothing but relationship. Chúng ta không là gì cả, mà chúng ta chỉ là những mối quan hệ, chúng ta chỉ là sự kết nối của các điều kiện. Nghe kịp không? Chứ thật ra, xét về bản chất rốt ráo thì không có một cái gì gọi là một chiếc xe, không có gì gọi là cái đồng hồ, mà tất cả chỉ là sự lắp ráp của các phụ tùng mà thôi. Nghe hiểu không? Tôi nhắc lại, không hề có một chiếc xe trong đồng hồ parts, mà cũng không hề có đồng hồ parts nào trong một chiếc xe, là vì sao? Vì cái đồng hồ parts khi được lắp ráp một cách hợp lý nó thành ra chiếc xe. Mà khi ráp thành chiếc xe rồi thì đồng hồ parts không còn nữa, muốn thấy đồng hồ parts thì làm ơn mình rã chiếc xe ra, hiểu không? Được gọi là một con người là bởi vì đó là sự cộng ghép của các bộ phận, những bộ phận đó mình cắt rời nó ra thì thành ra nguyên một cái đồng hồ vừa thịt vừa đồ lòng. Hiểu không? Bây giờ tôi muốn nói các vị biết đó là của ai, tôi chỉ cắt từng khúc, từng khúc, tôi tháo khớp ra, tim gan phèo phổi tôi làm một đồng, rồi thịt gân xương tôi làm một đồng thì tôi chỉ các vị kêu cái đó là cái gì? Hay là các vị kêu đó là cô hoa hậu? Trừ phi tôi nói, trừ phi tôi nói, cái này tháo, cái này của cô hoa hậu Nguyễn Thị X gì đó, thì mấy cô mới nói “Trời ơi, của hoa hậu” chứ tui không nói gì hết, tui kêu các vị vô đem cái gì đó trong phòng ra thì các vị đếm dư sức,

vô trong phòng các vị không thấy cô hoa hậu đâu hết, mà tôi tháo ra từng phần. Hiểu không? Lúc đó không còn cái tên gọi Hoa hậu nữa mà đó mới là hiện tượng cấp một. Còn hiện tượng cấp hai là mới ghê. Hiện tượng cấp một là còn là gân xương máu mủ, mà hiện tượng cấp hai là nó chỉ còn là một đồng đất nước lửa gió thôi. Nghe kịp không? Cho nên, chúng ta có hai cách nhìn thế giới: nhìn về bản chất và nhìn về hiện tượng. Thì trong vô số kiếp sanh ra các cảnh giới luân hồi, chúng ta thường chỉ nhìn thế giới qua cái hiện tượng thôi. Mà cái này mới quan trọng nè: Tùy thuộc vào nền tảng tâm thức, nền tảng kiến thức, nền tảng văn hóa, nền tảng trí tuệ, cảm xúc cá nhân, dựa vào chừng ấy nền tảng, chúng ta có một nhận thức khác nhau về các hiện tượng, có nhận thức khác nhau trên từng hiện tượng. Có hiểu không? Đối với nhà quê, thì bẹ chuối khô, rơm, tro trấu không có giá trị gì hết đúng không? Nhà quê Việt Nam á, bẹ chuối nè, rơm nè, nhưng mà các vị biết người Nhật họ đem bẹ chuối, rơm, vỏ trấu họ về họ làm những bức tranh mà phải nói là đẹp bằng trời quý vị có biết không? Và tôi, từng gặp những bình hoa ikebana của Nhật mà họ chưng trên một cái bẹ cao, cái bẹ cao đó, họ chế nước vô, họ thả cục chì, trời ơi đẹp le lưỡi luôn. Có nghĩa là trên cùng một hiện tượng mà tùy thuộc vào vốn liếng nền tảng, kiến thức, thẩm mỹ, nghệ thuật, của mỗi người mà chúng ta có một nhận thức khác nhau trên cùng một hiện tượng, chúng ta chỉ có thể gặp nhau khi chúng ta quan sát vấn đề trên khía cạnh bản chất. Giờ hiểu chưa ta?

Tại sao tất cả Thánh nhân đều có cái nhìn giống nhau? Vì các bổ quan sát mọi sự trên khía cạnh bản chất. Còn tại sao cái nhìn của Phàm phu nó chống trái, nó mâu thuẫn, nó kinh chấp lẫn nhau? Là bởi vì chúng ta đánh giá vấn đề trên hiện tượng,

phenomenon, mà đánh giá trên hiện tượng thì sao? Cái thẳng mắt kém nó nhìn khác cái thẳng mắt tỏ, cái thẳng cận thị, viễn thị, loạn thị và cái thẳng siêu thị bốn thẳng này nó nhìn món đồ khác nhau. Hiểu hả? Rồi đánh giá hiện tượng thì chúng ta phải dựa vào các điều kiện rất là hời hợt như là: thẩm mỹ, kiến thức về kỹ thuật, rồi văn hóa xã hội, văn hóa dân tộc. Văn hóa xã hội là sao ta? Tôi sống ở đâu? Còn văn hóa dân tộc là gì? Là tâm thức của từng đất nước. Hiểu hả? Như hồi nãy tôi nói đó, cái bình hoa của người Nhật nó không có giống bình hoa của người Tàu, cái bình hoa người Tàu không giống bình hoa của người Mỹ, các vị có để ý cái đó không? Các vị vào trong google các vị đánh cái chữ mà “flower arrangement” á thì nó sẽ cho quý vị thấy, cái bình hoa Ikebana của Nhật nó không giống với kiểu hoa của người Âu Mỹ, mà người Âu Mỹ nó không giống người Tàu. Các vị đi vào khu vườn Nhật nó không giống với Chinese garden. Cái chinese garden nó không có giống cái Japanese garden. Nó khác nhau nhiều lắm. Và tôi thì bởi vì tôi thích cái English style garden, có nghĩa là cái vườn phong cách Anh, là sao? Những gốc cổ thụ to đùng, nằm rải rác trên một thảm cỏ xanh mượt, chỉ vậy thôi? Tại sao tôi thích nó? Bởi vì khi tôi đi vắng nhà, thì tôi chỉ nói thẳng cha cắt cỏ tới, chạy vòng vòng, tôi về nó đẹp, khỏi phải cắt kéo gì hết. Còn tôi thích hoa nào đó thì tôi bê vài chậu tôi máng cửa sổ, tôi đi ở nhà nó héo thì tôi khiêng chậu khác về, tôi ra ngoài tui khiêng. Cái tui cảm thù nhất là nguyên cái vườn hoa đủ thứ nó vô nó nhảy “cắc cùm cắc cùm” rồi trong khi tôi phải chăm sóc thẳng này tưới nhiều thẳng này tưới ít, rồi thẳng này mùa đông sống, thẳng này mùa đông chết, thẳng này mùa thu sống mùa thu chết, trời ơi tui rầu vô cùng. Tui khoái English style garden, trên là mấy gốc cổ thụ to đùng, nằm rải rác trên thảm cỏ xanh mượt. mà đi rồi, cứ đưa

chìa khóa cho thằng cha cắt cỏ là khỏe, chả mở cửa ra chả chơi vòng vòng vòng vòng, tui đi tám năm tui về khu vườn tui vẫn như môi tình đầu. Tui teo nhất là khu vườn mà trồng tùm lum á, trời đất oi, nội cái tiền mà nó vô chăm sóc đủ chết rồi. Cho nên, đánh giá thế giới qua khía cạnh hiện tượng là chúng ta dễ dàng đi đến xung đột, mâu thuẫn, chống trái và chia cách, phân ly. Thế giới này có chiến tranh, thế giới này có mâu thuẫn là vì thế giới này chỉ nhìn mọi sự trên khía cạnh hiện tượng. Các vị thánh nhân 1000 ông ngồi gần nhau mình không nghe tiếng thờ luôn bởi vì các cha chỉ đánh giá thế giới trên khía cạnh bản chất. mà khi chúng ta cùng nhìn trên khía cạnh bản chất, cùng nhìn trên khía cạnh rốt ráo thì ở đó chúng ta lập tức có ngay sự đồng thuận, mà đã nói đồng thuận thì có gì cãi nhau đây. Mà chính vì chúng ta có cái nhìn khác nhau cho nên chúng ta mới chổng mông chúng ta cãi. Vì đó, cho nên trong kinh mới nói chuyện Người mù sờ voi đó, tức là anh mù thứ nhất, anh sờ cái chân voi, anh nói rằng: “Con voi hình dáng giống như cột nhà” thì anh thứ hai anh mù sờ cái tai voi anh nói “Con voi giống như cái quạt”, hiểu chưa? Rồi anh mù thứ ba, anh sờ cái đuôi, anh nói “Con voi giống như cái chổi”, thì mỗi anh, anh thứ tư anh sờ cái bụng voi anh nói “Con voi giống như là cái trống vậy đó” thì thật ra anh nào cũng đúng, mà lại sai, đúng ở đây có nghĩa là: Giống cái chổi chỉ là cái đuôi voi, giống cái trống chỉ là cái bụng voi, giống cái cột nhà chỉ là cái chân voi, giống cái quạt chỉ là cái tai của voi. Đúng nhưng mà sai. Nó đúng nhưng mà nó phiến diện. và Tây nó có dạy mình một câu: “Một nửa cái đúng vẫn là sai. Chân thật một nửa vẫn là lời dối trá” có đúng không? Bà vợ hỏi “Sáng nay anh đi đâu?” “Sáng nay anh đi ăn ở Bebe á” Anh nói rất là đúng, nhưng mà anh giấu một nửa, đi với con nhỏ bò. có hiểu không? Chả nói đúng chứ. Hỏi “Đi đâu mà không

ăn cơm chiều?” “Đi ăn ở be be chứ đâu, ăn ở chỗ Tường Ký, uống café Lú” Mới về mấy bữa biết café Lú. Nhưng mà thật ra quan trọng nhất là: Anh đi uống với ai? Phần đó bị giấu. Bà này gan, khi người ta hỏi vậy là ý người ta là cái vụ kia, chứ hỏi chia ra từng khúc, bà này gan. Cho nên là một nửa sự thật vẫn chưa đủ xài. Có hiểu không? Và Tây nó có câu tôi rất là thích “Người không đọc sách rất đáng sợ, nhưng đưa đọc một cuốn còn đáng sợ hơn” là vì sao? Là vì nó có cái nhìn phiến diện. Mà những cái học thuyết đầu về Đạo học, hay về triết học, hay về chính trị, nó đáng sợ ở điểm là: Nó một chiều. Nghe kịp không? Tôi đã nói không biết bao nhiêu lần, tôi không có chống ai hết, nhưng mà sự thật tôi phải nói, trong một tình huống đặc biệt nào đó, đất nước ấy, dân tộc ấy cần tới một giải pháp chính trị, giải pháp ấy vào thời điểm ấy nó là the best one. Nhưng mà ở thời điểm khác, giải pháp ấy, đường lối ấy, học thuyết ấy xài không được, mà chỉ có mấy thằng lú nó mới tiếp tục nó ôm học thuyết ngu xuẩn nó xài hoài, hiểu không? Cái đó là một chiều. Tại sao những đất nước trên thế giới này nó khổ là bởi vì người ta cứ theo đuổi học thuyết mà nó đã lỗi thời rồi. Vào thời điểm đó, cái đó xài được. Đúng. nhưng mà nó mang tính đối phó thôi. Các vị có hiểu không? Nó mang tính đối phó thôi. Ví dụ như mình đau răng quá ra bác sĩ họ phải nhổ mà trước khi nhổ họ phải sao ta? Họ lấy miếng bông gòn, họ nhúng miếng thuốc tê, họ bôi lên trước, rồi xong họ mới lụi một mũi thuốc tê mà tê đầy đủ sau. Thì miếng bông gòn đó mình thấy nó tê tê là để người ta chích thuốc cho nó đỡ đau thôi, chứ mà mình phải hiểu ngầm đó là phương tiện nhất thời. Bởi vì Tàu có câu là “phương tiện giả nhất thời”, đã gọi là phương tiện thì dùng tạm thôi, nín thở qua sông chứ không phải lấy nó làm cứu cánh, rồi mình thấy quá mình thích, mình nói bác sĩ cho em miếng tê tê em khỏi nhổ

răng được không? Mỗi lần nhưc là em dzộng nó vô. Sai. Nó chỉ là mang tính đối phó thôi. Hiểu chữ “đối phó” không? Cho nên, nên nhớ: Thế giới luôn vận hành, tuôn chảy không ngừng. Tất cả mọi giải pháp cũng vì vậy, đều mang tính tạm thời, đều mang tính đối phó. Phúc thay cho kẻ nào hiểu được rằng, linh động trong một thế giới bất trắc, và bất hạnh cho kẻ nào cứ khư khư một giáo điều, một tín điều, một học thuyết bất biến trên một dòng chảy miên viễn, bất tuyệt, của đời sống, đó là một cái họa cho bản thân và họa cho đời. Nha. Mình phải hiểu rằng, bệnh hoạn, thuốc men và những giải pháp, chính trị xã hội, tất tần tật đều là giải pháp tạm thời, vì sao? Vì thế giới nó là một dòng chảy. Thế giới là một dòng chảy. Các vị còn nhớ cái truyện mà khác chuông cầu kiếm hả? Cậu công tử đi qua sông với một thằng đầy tớ, đang đi loay hoay thế nào rớt thanh gươm xuống dưới sông. Kêu thằng đầy tớ nhảy xuống mò. Thằng đầy tớ thấy nước sông sâu cuồn cuộn không dám nhảy xuống, nó lấy cái vôi ăn trầu nó làm dấu trên xuống á, chỗ mà thanh gươm bị rớt, thì ông chủ nó hỏi, công tử hỏi : “Tại sao không nhảy xuống mò mà làm dấu?” nói nói “ Ở đây sâu lắm, để vô bờ con nhảy xuống con mò. Đâu có sao đâu, mình đã làm dấu rồi”. Cái câu chuyện đó nhiều người tưởng rằng đó là câu chuyện cười, tui đọc không hề cười miếng nào, tui đã khóc. Vì sao? Vì câu chuyện đó là câu chuyện của chúng ta. Nước chảy cuồn cuộn, con thuyền đang trôi, và thanh gươm không bao giờ nó rớt theo trục thẳng, nó luôn luôn đi theo đường xiên, gươm rơi xuống đường xiên, nước đang chảy mạnh, con thuyền đang đi, thì ngay lúc đó nhảy xuống thì đã tìm không ra rồi, thì nói gì cái chuyện vào bờ đi tìm chỗ khác. Khi chúng ta thương ai đó, chúng ta cười về là chúng ta cười nhằm đưa khác rồi. Theo trong A-tỳ-đàm á. Tôi thương cái cô mà coi như là môi son, mặt trắng, má hồng. Tôi

cưới về, bả về nhà bả rửa sạch ra, bả móc hàm răng giả bả bỏ vô ly bả rửa, bả tháo nguyên một chùm lông nheo cong cong ra là tôi chỉ quỳ tôi lạy “Thưa má con đây” mà hồi nãy trên đó nó vỗ tay như sấm, đèn màu chớp tắt chớp tắt, pháo hoa đì đùng, hoa ngập sân khấu, mê quá, rước em về. Em về mà em tháo từng thứ ra là tôi chỉ quỳ tôi lạy thôi. Thương người này, chúng ta cưới qua người khác. Chúng ta giận người này, nhưng mà chúng ta trả thù là chúng ta trả thù một đứa khác. Vì sao? Vì con người cũ không còn nữa. ...Hy Lạp ông nói “Ta không thể nào nhúng chân trên cùng một chỗ trên dòng nước” Có hiểu không? Đó là tinh hoa của Đạo Phật. Sống trong một nhận thức như vậy, chúng ta cảm thông, thương yêu và bao dung, chứ không phải là bung dao. Thôi, nghỉ ăn cơm./.

Hỗ Tương, Tương Ứng và Quyền Duyên

Nhắc sơ lại cái duyên, tức là cái điều kiện hỗ trợ cho đời sống của chúng ta. Không có gì trong đời sống này mà không nhờ các điều kiện. Những điều kiện đó từ đạo Phật gọi là duyên. Duyên nói gọi gồm có 2 đó là duyên trợ sinh và duyên trợ lực. Duyên trợ sinh là cái giúp cho cái chưa có được có mặt, duyên trợ lực là giúp cho cái đã có rồi thì nó được phát triển mạnh mẽ. Đời sống của chúng ta không nằm ngoài 2 cái duyên này. Từng phút những gì quý vị nói, suy nghĩ nằm gọn trong 2 cái này hết. Rất là quan trọng. Ví dụ như mình nói, làm những gì giúp cho mình tốt hơn, hoặc mình xấu hơn, hoặc một số chuyện giúp cho cái thiện chưa có nó thành có, cái ác chưa có thành có thì gọi là duyên trợ sinh.

Ôn lại cái hồi sáng, mọi cái trong đời sống đều xuất hiện, tồn tại và vận hành dựa vào các điều kiện. Có trường hợp A giúp B

bằng cách giúp có mặt trước gọi là tiền sanh duyên. Có trường hợp A giúp B bằng cách giúp có mặt sau gọi là hậu sanh duyên. Có trường hợp A giúp B bằng cách cùng có mặt gọi là câu sanh duyên. Có trường hợp A giúp B bằng cách vắng mặt gọi là ly khứ duyên. Rất là quan trọng.

Chiều nay mình học tiếp mấy duyên còn lại.

Bây giờ mình học duyên tiếp theo, hỗ tương duyên. Hỗ tương duyên là lực đẩy qua lại giữa nhân và quả, nhờ vậy quả được hỗ trợ. Hiểu không? Là tôi giúp anh, mà anh phải làm sao? Anh phải giúp lại tôi như vậy tôi mới giúp được anh. Ví dụ như 2 người cùng khiêng 1 vật nặng, thằng Tèo giúp thằng Tí, nhưng thằng Tí cũng giúp thằng Tèo. Lực đẩy qua lại đấy gọi là hỗ tương duyên. Mà trong nhà phật kêu là “aññamañña”, nhà Mỹ kêu là “mutuality” - tức là sự tương tác, có qua có lại.

Mình không thể nào trông mong người ta giúp mình, mà mình ngồi khoanh tay. Ví dụ như thuốc bơm vào chữa trị cho bệnh nhân, thì cơ thể bệnh nhân phải có khả năng tiếp nhận ra sao thì thuốc đó mới tốt. Có trường hợp thuốc đưa vô, cơ thể nó phản ứng chứ không có nhận. Trường hợp đó chỉ có chết thôi. Thuốc giúp cho cơ thể bệnh nhân hết bệnh, nhưng trường hợp cơ thể phải tương ứng mới nhận được. Bác sĩ có giỏi bằng trời, thuốc hay bằng trời mà không có sự hợp tác của bệnh nhân thì thầy và thuốc đều không thể làm việc được.

Cách đây mấy năm tôi có đi thăm 1 bà cụ 103 tuổi, người Hoa, bà bị lạnh. Khi con cháu bà đưa tôi về thăm bà, bà khoe cái này, bà khoe mà bà lấy tay che môi, bà nói nhỏ nhỏ: “tao mới dấu thêm 6 viên thuốc nữa”. Bà mới dỡ cái nệm ra, 1 bụm như thế này này, bà mới lắc đầu trề môi vậy nè: “tụi nó muốn giết tao

đâu có dễ”. Coi như y tá đưa thuốc nhiều là bà giấu hết. Vì bà nghĩ là tụi nó giết bà. Bà y tá hơi hờ hững, nên bà vô kể mặt bà hiền hách chiến công lắm. Nghĩ sao đi đâu còn khoe nữa. Tưởng hay á. Chết rồi, Giấu thế sao mà sống.

Ở đây cũng vậy, dầu thầy hay cách mấy mà người bệnh không hợp tác, thuốc hay cách mấy mà không hợp tác. Cho nên ta có 1 câu “Chúa chỉ giúp người nào biết tự cứu”. Tôi kể 1 câu chuyện Miên mục các vị nhớ không. Giáo dân đi ngang nói lên xe tụi con chở đi, cha nói chúa không bỏ cha. Lát sau, nước tới rún, giáo dân đi xuống, cha ơi đi với con, ông vẫn lắc đầu, chúa không bỏ cha. Lát sau nước đến ngực, trực thang đòi đem ông đi, cảnh sát đòi mang ông đi, ông kêu “Không, chúa không bỏ cha”. 15 phút sau ông về với chúa. Mắt mờ lệ nhìn chúa, ông hỏi vì sao chúa bỏ con. Chúa trả lời: ta đã điều nào ca nô, nào trực thăng, cảnh sát mà con đều lắc đầu, thì ta giúp con kiểu nào đây. Ta còn kêu trời nào nữa? Câu chuyện đó tuyệt đối không phải chuyện đùa. Câu chuyện đó cũng không phải là câu chuyện chúa, mà là câu chuyện chùa. Bởi vì chùa cũng y chang như vậy, không có phật nào mà độ được người nào không có hợp tác. Phật trí vô biên, phật lực vô cùng, phật tâm vô lượng không độ được người vô duyên. Nhớ nha! Bởi vì nếu các bậc thánh hiền mà độ được cái thẳng cà chớn, thì bây giờ mình đâu có nằm lủ khủ ở đây.

Giờ mình học mấy cái hồ tương duyên rất là quan trọng, vì sao? Trong đời sống của mình, những gì mình làm mình nói, nó đều kín đáo, âm thầm và lặng lẽ trở thành điều kiện cho 1 cái gì đó, thì đó gọi là hồ tương duyên. Ví dụ như trưa nay tôi ăn 1 thứ rất là tào lao, đó là nước cốt dừa. Thì cái nước cốt dừa trưa nay là cái hồ tương duyên cho cái tiêu chảy ngày nay. Vì cái bụng tôi

đã yếu sẵn rồi, gắp thêm cái nước cốt dừa nguội để từ qua giờ. Hai đứa nắm tay nhau thành ra tiêu chảy. Hiểu không?

Nghĩa là mình sống làm sao, mà nó diễn ra, xảy ra ở mình á, trở thành điều kiện tương tác với những thứ thiên ác nào đó có sẵn. Có nghĩa là trong bụng các vị luôn luôn có sẵn cái thùng hạt giống, trong đó gồm có mùng tơi, bí bắp, mắt mèo, mã tiền tum lum. Thì vấn đề là quý vị sống như thế nào để cho mã tiền nó phát triển, để cho mắt mèo phát triển, để cho cỏ dại phát triển, để cho bầu bí mướp nó phát triển. Đó là tùy kiểu sống của mình. Mưa rơi xuống mặt đất không lựa chọn nơi chốn. Vấn đề ở chỗ khi mưa rơi xuống ở 1 mảnh đất nào đó thì tự nhiên cỏ dại mọc đầy. Có những nơi mưa xuống thì cây trái mọc đầy, tại sao vậy? Là vị mưa không có lựa chọn nơi chốn rơi xuống, nhưng chỗ tiếp nhận mưa á, nó căn bản nó là cái gì. Cho nên mưa xuống nó cứ thế mà đi tới. Nên nhà văn mình mới có chữ tâm địa. Địa là đất, anh phải dọn cái đất tâm nào để mà anh dễ dàng đón nhận những điều hay điều đẹp. Nếu mà anh dọn không khéo, tâm anh toàn cỏ dại không. Thì dầu anh đi chùa, đi nhà thờ thì cái chùa, cái nhà thờ đó đều là cơ hội để anh tệ hơn.

Cho nên điều quan trọng là sống như thế nào, để mình đón nhận dễ dàng những điều hay. Mà tôi nói không biết bao nhiêu lần. Để đi vào đọc và xem 1 cái gì đó trên laptop, hay cái phone của người khác, thì việc đầu tiên là ta phải có password của người khác. Tất cả thánh hiền đều có password hết. Mà mình tu hành ngon lành, là tự nhiên mình hiểu được cái password hết. Cái trang kinh mình mở ra mà nếu mình bơ quá, mình đọc không có hiểu. Khi mở 1 trang kinh ra, thì cái hiểu của người này và người kia khác nhau phải không? Vì mình có password để mở được

cái phone của thánh hiền hay không? Còn không mình chỉ xem được cái hình ở ngoài – wallpaper thôi.

Và tất cả những gì hôm nay chúng ta vào chùa, chúng ta lạy phật, chúng ta nghe pháp toàn là cái wallpaper của thánh hiền không à. Chúng ta chưa vô cái nội dung bên trong. Có những cái file document ở bên trong.

Ở bên Đức tôi nhớ có 1 phật tử người Đức. Anh đi tu với 1 ông sư người Miến. Anh hỏi cái này, sư ơi con tu con có được quyền xài email không. Thì ông sư nói “this's ok until you have a attachments”. Attachment có 2 nghĩa, 1 là giải thoát, 2 là tệp đính kèm. Ghê không? Nghĩa là con có thể dùng email, phone nhưng mà cho đến lúc nào attachment thì stop. Tức là dùng email, phone trong lúc cần thiết, còn ngồi quẹt quẹt là dính mắc rồi đấy.

Có những thứ mình tưởng mình là chủ của nó, nhưng thực ra nó là chủ của mình. Mình đi đâu cũng nói cái luxus là của mình, nhưng thực ra nó là chủ của mình. Vì sao? Vì mình có bị gì thì chiếc xe nó không bị buồn, mà nó bị gì là mình buồn, mình lo. Nên nó là chủ của mình, là bà nội của mình, mình không phải là chủ của nó. Hiểu không?

Đi đâu mình cũng khoe là con của mình, mà nó đâu biết thương mình, mà mình khổ vì nó, thì nó là má của mình chứ mình không phải má của nó.

Nên hồ tương duyên rất là quan trọng. Vì ở đây Đức Phật nói ra 1 quy luật: anh muốn tôi giúp anh, thì trước hết anh phải có khả năng tương tác với tôi thì anh mới nhận được sự giúp đỡ của tôi. Cứ như 1 cơn mưa, cơn mưa rơi xuống không phân biệt nơi

chôn. Nhưng khi Đức Phật thuyết pháp thì ta phải hợp tác với người. Đó là hỗ tương duyên.

Và với người xấu cũng vậy. Có nhiều người mình đi ngang 1 anh cò bạc, nhậu nhẹt mình miễn nhiễm. Nhưng có nhiều người sống gần người cò bạc, nhậu nhẹt thì bị lây nhiễm. Là vì sao? Vì giữa 2 người có điểm tương đồng. Là có tương tác. Chúng ta không nhất thiết phải có sự tương tác với những người như vậy. Đời sống là 1 mâm cỗ, nhiều thức ăn. Có những thứ thức ăn chúng ta nhai thiệt kỹ và nuốt sạch vào trong bụng. Nhưng có những thức ăn chúng ta chỉ ăn ít thôi rồi đẩy nó qua 1 bên. Có những thức ăn chúng ta chỉ ném cho biết rồi thôi. Có những thức ăn chúng ta phải mạnh dạn đẩy nó sáng 1 bên. Vì tại sao? Vì có những thứ mình đưa vào trong người nó chỉ có hại nhiều hơn lợi.

Trong thức ăn đã vậy, thì nói gì trong đời sống tinh thần. Cho nên cái hỗ tương duyên là sự giúp đỡ qua lại của nhân và quả. Mình sống như thế nào đó để với cái thiện mình có sự tương tác, với cái xấu mình không có sự tương tác. Hiểu không? Hãy tránh xa những thứ không có lợi cho mình. Vì mình có sự qua lại với quỷ dữ thì mình sẽ có quả ngục Đó là luật tự nhiên thôi.

Cho nên tương tác là gì, có những trường hợp ta cần đến sự qua lại. Bởi vì bản thân sự qua lại nó là lực đẩy rất lớn.

Học hỗ tương duyên qua cách này, chúng ta thấy a-tỳ-đàm không có xa lạ gì với chúng ta hết.

Tôi nhắc lại, khi nói đến hỗ tương duyên là thế tôn nhắc đến lực đẩy qua lại giữa nhân và quả. Nhân tác động lên quả, quả tương tác với nhân. Nhờ vậy quả mới có thể phát triển.

Tương ưng duyên là sao?

Là lực đẩy có được từ sự hòa tan giữa nhân và quả. Nhân giúp quả bằng cách hòa tan vào nó.

Bất tương ưng duyên là sự có được từ độc lập giữa nhân và quả.

Hòa tan là 2 đũa gom làm 1, còn độc lập là riêng.

Nó có trường hợp 2 người giúp nhau bằng cách gom thành 1 khối. Nhưng có trường hợp giúp đỡ bằng cách tách rời nhau.

Ví dụ đêm nay tôi cần dọn dẹp trên chùa, trên chùa có 1 mình tôi. Ở đây 3 vị tăng, ông Phát, ông Long và các vị không biết tên có thể vào ở chung cái phòng đó, ở chung với tôi để cùng làm việc. Đây là tương ưng duyên. Còn tôi tuyển vài cô lên giúp tôi qua đêm có nên hay không? Đây là giúp nhau bằng bất tương ưng duyên. Chứ mà các cô lên giúp và ngủ qua đêm thì cái việc giúp đó trở thành họa, banh chùa, giúp mà lại thành phá.

Trong 1 ly nước chanh, cái gì cần hòa tan và cái gì không cần hòa tan? Cái muối có cần hòa tan vào nước chanh không? Why? Bởi vì nó không phải là cái mình uống đúng không?. Ly nước chanh gồm có cái đĩa, cái ly, cái muối, đá, đường, chanh, với tôi có thêm tí muối. Có những thứ cần phải hòa tan và có những thứ không thể hòa tan (cái ly, cái đĩa, cái muối). Nếu tôi biết nó hòa tan thì bà cố tôi cũng không dám uống.

Hiểu chưa? Có những trường hợp ta giúp đỡ nhau bằng cách hòa tan thành 1 khối. Nhưng có trường hợp ta phải giúp nhau bằng cách nhân quả phải cách ly, độc lập. phật tử nữ giúp đỡ chúng tôi bằng cách cách ly, độc lập.

Có câu chuyện, ông thì độc thân, nàng thì độc thân. Nàng có con nhỏ mà bị bệnh trúng gió mà không có ai giúp. Nhờ ông nội kia sang cạo gió, cạo riết con nít nó ra lủ khủ.

Cho nên có những trường hợp ta giúp đỡ nhau bằng cách hòa tan thành 1 khối. Nhưng có trường hợp ta phải giúp nhau bằng cách nhân quả phải cách ly, độc lập.

Nhắc đến hòa tan mới nhớ đến 1 câu chuyện là ngài Cưu-ma-la-thập – là ngài tứ đại dịch giả của Phật giáo Trung Hoa. Ngài thuyết pháp cực hay và dịch kinh cực giỏi. Là bởi vì bên Trung Hoa có nhiều dịch giả lớn, chia làm 2 trường phái: trực dịch – nghĩa dịch. Trực dịch là one-by-one, từng chữ dịch ra từng chữ, như hot dog thì dịch là chó nóng. Nghĩa dịch là đọc 1 đoạn, xem nó là nghĩa gì rồi viết lại, vẫn giữ lại linh hồn cũ trong hình hài mới. Ngài Cưu-ma-la-thập là huynh trưởng trong trường phái nghĩa dịch. Ngài Huyền Trang thì dịch theo trực dịch, nên rất dễ truy ra bản gốc. Còn ngài kia đọc thì thấy hay, dễ hiểu, mượt mà mà khó truy ra bản gốc, có nhiều người mượt quá họ không tin. Ngài dịch kinh quá hay, thuyết pháp quá giỏi nên vua quan quý ngài quá, người ta cúng cho ngài vàng bạc để cất chùa, rồi người ta nghĩ cúng cái khác. Họ hỏi ngài dịch kinh rồi ai nấu ăn cho ngài, ngài nói mấy cụ, họ nói không được, mấy cụ run lấy bầy mắt kém, lật rau không kĩ sâu không à, nên họ mới cúng cho ngài mấy cô người hầu trẻ măng à, tổng cộng 13 cô. Mấy ông sư ông thấy ông bực, sư gì mà mấy cô trong chùa quá trời. Có ông chỉ trích, có ông bắt chước. Ông nghe thế, buổi đó ông mới tổ chức 1 buổi lớn lắm, ông mời hết mấy cha nội đó tới, mấy cha chỉ trích ông, mấy cha bắt chước ông. Sau khi cúng dường trai tăng xong, ông lấy cái bình bát ông mang ra cái kim may đồ, ông hót nguyên 1 nắm ông bỏ vào bình bát, đổ nước

vào quây, nó tan hết. Rồi ông mới nâng cái bát lên ông nói: anh em nói tôi tu hành mà chùa gái không à, có người nói tôi này nọ phá giới, có người bắt chước, thôi thì thế này để cho nó đừng lùm xùm nữa mệt, thôi thì thế này bát nước có kim này, anh em nào uống hết thì tôi cho bắt chước, còn anh em nào nói tôi phá giới cũng uống nửa bát, thì tôi nói trước nha, trong đây nước và kim đã tan rồi, không ai dám uống ông cầm uống hết. Ý ông nói là, nội lực như tôi thì 13 cô chứa được, nếu tôi như ông nghĩ thì cái bát này tôi uống không được. Từ đó về sau im ru.

Ông có năng lực gì đó mình không nói được, nhưng đại khái là nó phải tan thì ngài mới uống được. Nếu ngài là thứ tào lao thì thứ nhất nó không tan, thứ 2 là ngài cũng không dám uống.

Có những trường hợp A giúp B bằng cách phải hòa tan vào nhau.

Mỹ có 1 câu rất là hay: you ... you (30p18s). Tức là chúng ta tồn tại bằng cách đoàn kết, đoàn kết mới sống còn.

Một trong những quốc hiệu mà tôi cho là hay nhất United State là 1 đất nước được hình thành bằng kết hợp nhiều bang.

Tất cả chúng ta ở đây đều là sự kết hợp của nhiều bang hết: muốn có 1 cô phải có 5 bang ít nhất là xúc – thọ - tướng – hành – thức.

Trường hợp A giúp B bằng cách độc lập, kiểu ngư lang chức nữ.

Nhờ sống chánh niệm nên tôi được an lạc. Thì cái chánh niệm và an lạc hòa tan vào nhau phải không ta?

Nhờ sinh hoạt đúng cách mà ta khỏe mạnh. Nhờ khỏe mạnh mà ta được an lạc.

Nhờ sống chánh niệm và trí tuệ nên tôi được an lạc. Thì cái chánh niệm, trí tuệ thuộc về tinh thần hay vật chất? (tinh thần)

Cái an lạc thuộc tinh thần hay vật chất? Tinh thần.

Thì nhân và quả đều là tinh thần. thì nó giúp nhau bằng cách hòa tan đúng không? Vì 2 cái đều là tinh thần hết, nó cùng loại mà.

Những sinh hoạt thường nhật của mình, đi đứng nằm ngồi giao tiếp nói năng, hoặc những thức ăn mà mình ăn vào, nhà cửa những cái đó có hỗ trợ cho đời sống tinh thần không? Nhưng mà cái giúp của vật chất với tinh thần nó có giống cái tinh thần với tinh thần không?

Hiểu chưa?

Như vậy có sự giúp đỡ nó hòa tan, có những sự giúp đỡ nó cần độc lập là như vậy đó.

Cho nên có ngày nào đó quý vị nghe đồn có 1 cô nào đó, tôi rất thân với cô đó, thì quý vị chỉ cần viết 1 tin nhắn: Tôi trả lời chúng tôi cần tương ứng duyên là chết (cười).

Hoặc nhắc như thế này: : . Tức là giúp từ xa chứ không cần có mặt.

Bây giờ hiểu những từ đó chưa?

Có những trường hợp mình giúp bằng cách vắng mặt gọi là ly khứ duyên, giúp bằng cách rời xa gọi là vô hữu duyên.

Có lúc A giúp B bằng cách cùng có mặt, có lúc A giúp B bằng cách có mặt trước, có lúc A giúp B bằng cách có mặt sau, có lúc A giúp B bằng cách vắng mặt, có lúc A giúp B bằng cách B phải giúp lại A thì A mới giúp được, có lúc A giúp B bằng cách A và B phải hòa tan vào nhau, có lúc A giúp B bằng cách 2 đứa phải 2 phương trời cách biệt.

Ví dụ có trường hợp vợ chồng sống với nhau không được phải ly dị, khi ly dị rồi họ thành bạn tốt của nhau. Đây gọi là bất tương ứng duyên.

Có trường hợp ly thân một thời gian, nó khỏi ly dị luôn. Ngộ lắm. Nhưng mà 2 đứa không rời nhau là nó kỳ lắm, nó không vô.

Nói về 1 mặt chuyên môn, bất tương ứng duyên là 2 cái A và B không cùng 1 loại. Hiểu không ta? Bất tương ứng duyên là nhân quả nó không cùng loại. Đứa là vật chất đứa là tinh thần, đứa là nước đứa là lửa. Trong trường hợp 2 đứa không cùng loại mà giúp nhau là bất tương ứng duyên.

Hai bạn gái giúp nhau là hỗ tương duyên, 1 người nam và 1 người nữ là người dung giúp nhau là bất tương ứng duyên. Còn tương ứng duyên là sự giúp đỡ của 2 đứa cùng loại

Tại sao trong đời sống mình phải nghe lời phật? Mình phải tu hành, mình phải giữ giới, phải hành thiện? Là vì trong đời sống này có những cái mà mình không thể nào kết hợp đan xen hòa quyện với nó được.

Ví dụ như nhà sư có cần sự giúp đỡ của cư sĩ không? Nhưng mà có nên quá thân thiết với cư sĩ không?

Trong đời sống chúng ta cần sự hỗ trợ của rất nhiều thứ, và qua rất nhiều cách, hỗ trợ bởi what và hỗ trợ bởi how. Hỗ trợ bởi what là sao? Là cái mà hỗ trợ mình nó là tinh thần hay vật chất, còn hỗ trợ bởi how là sao, nó hỗ trợ mình bằng cách độc lập hay hòa tan.

Khi không được nghe cái này, bà con đọc 24 duyên rất là khó hiểu, rất là xa lạ. Khi học 24 duyên này được giải thích đàng hoàng, chúng ta sẽ nhận ra rất là nhiều chuyện.

Chuyện thứ nhất, tôi chả là gì trong cuộc đời này nếu không có sự hỗ trợ của các điều kiện.

Cái thứ 2, cái gì trên đời này cũng được có mặt nhờ sự giúp đỡ của vô số thứ khác, mà bản thân nó cũng là điều kiện để giúp đỡ cho cái khác có mặt. Cái gì trên đời này cũng là quả của cái khác, bản thân nó lại là nhân cho cái khác. Mình là con của má, nhưng mình lại là mẹ của con mình.

Chính vì ta hiểu con người trên đời này là sự giúp đỡ của bao nhiêu điều kiện, thì ta thấy mình chỉ là con số 0. Khi mình thấy mình là con số 0 mình sống bớt khổ tâm nhiều lắm. Khi ta thấy ta là 1 cọng rơm, 1 tờ giấy thì từ lầu 10 rơi xuống ta không bị tổn thương. Nhưng nếu ta là 1 cái chén thì lầu 1 rớt xuống là trào máu. Khi mình thấy mình quan trọng quá thì bất cứ 1 cái tí ti nào cũng làm tim ta rỉ máu hết. Nhưng khi mình là con số 0 thì cái sự tổn thương ấy bị đặt trượt vào khoảng không. Cho nên Phật nói sống trên đời này con phải sống làm sao mà đối với trần cảnh con là 1 tấm lưới không bị gió nó cuốn. Gió thổi vào lưới nó bị sao ta, nó trượt quớt. Con phải sống như là cái đầu kim, 6 căn như đầu kim, 6 trần như hột cải, hột cải không thể đứng trên đầu kim. Con phải giữ 6 căn trên 6 trần như là nước

trên lá sen, là nước đi đường nước mà sen đi đường sen. Có như vậy con mới được an lạc. Còn đàng này con dễ bị thọc, bị click quá nên con đau khổ suốt đời.

Đọc kinh Phật mà khiếp chỗ đó, khi mà mình học về các duyên để mình thấy mình chỉ là các điều kiện cộng lại mà thôi. We are nothing but relationship. Chúng ta không là gì hết, chúng ta chỉ là kết quả của những điều kiện cộng lại.

Xong chưa, cái thứ 2. Khi mình thấy mình là kết quả của những điều kiện cộng lại, mình phải có trách nhiệm hơn. Hiểu không?

Cái thứ nhất, học về duyên là để buông cái tôi mình ra.

Duyên không phải là 1 giáo lý xa rời, mà nó là cái gì đó rất thân thiết, gần gũi, cần thiết cho đời sống của mình.

Đêm nay về mở 24 duyên coi, nó thân thiết từng duyên một. Tưởng nó khô queo mà đọc đâu thấy mình ở đó. Ngày xưa mình là đứa trẻ ham chơi, mình nghe người ta nói chữ hiếu rất là xa lạ, 1 ngày khi mình có con mình mới hiểu chữ hiếu, rồi đêm về vào phòng của mẹ mất, nhìn lên hình của mẹ thấy được nhiều việc, lục tủ thấy cái áo rách của mẹ ngày xưa, mình hiểu ra nhiều chuyện mà trước đó mình lêu lổng mình không thấy. Khi mình có hiếu mình nhìn thấy thương. Thấy cái kéo trong rổ mây mình thương. Thấy từng miếng vải vụn mình thương. Lúc bấy giờ mình mới hiểu những cái đó là cái gì.

Ở đây cũng vậy, 24 duyên khi mình không có học, mình thấy nó là cái gì đó xa vời, không mắc mớ gì mình hết trơn. Nhưng khi mình hiểu, mình mới thấm thía, những lời Phật dạy mình

cho là khô khan lắm, nhưng thật ra những điều đó nói về đời sống của mình. Hiểu không?

Hỗ tương duyên là A giúp B bằng cách tương tác lẫn nhau. Tương ứng duyên là cái lực đẩy được tạo ra khi nhân và quả hòa tan vào nhau. Bất tương ứng duyên là lực đẩy khi nhân và quả cách ly và độc lập nhau.

Sư trả lời: tùy khía cạnh mà nói, tụi nó là 1 khối. Ví dụ như cái nghiệp duyên và cái nhân duyên nó là 1.

Ví dụ như công việc nặng nhọc này muốn làm được phải có sự giúp đỡ của đàn ông, thì có 1 ông nhảy ra giúp. Lát sau tôi nói công việc này cũng nhờ cái phụ tử tình thân, thì ra cái ông vừa nãy là bố của tôi. Công việc này cần có cái tay của người có chuyên môn, cũng ông bố của tui nữa. Có hiểu không? Các vị hỏi ủa sao kì vậy, trước sau chỉ có 1 mình ông thôi. Nhưng mà tùy khía cạnh của nó.

Nếu ông đó có tay nghề giỏi, mà ông không phải bố tôi, ông có làm không? Phải có tiền ông mới làm. Vì ông là bố tôi ông không có lấy tiền. Hiểu chưa?

Cái nữa, mẹ tôi dù có là mẹ ruột của tôi, dù có giỏi cách mấy nhưng mà yếu quá, hoặc bố tôi mà đúng lúc ông bệnh mới hết, ông cũng không giúp được.

Bố tôi ông bệnh mới hết, ông có tiếp tục có tay nghề giỏi hay không? Tay nghề giỏi vẫn là tay nghề giỏi, ông vẫn là bố tôi, nhưng cái vụ đàn ông phải xét lại vì yếu quá.

Cho nên cùng lúc nó phải có cả 3. Nghĩa là cái chi pháp nó giống nhau, nhưng tùy khía cạnh mà nói. Cũng như người ta nói

người phụ nữ hoàn hảo nhất là người có 3 khả năng: làm mẹ, làm vợ, làm em gái, làm chị, làm bạn

Quyền duyên là lực đẩy có được từ 1 trong 22 thành phần chủ yếu cấu tạo nên vũ trụ và chúng sanh.

Tức là cây cỏ, đất đá, đại dương, kênh rạch, sông ngòi, mặt trăng, mặt trời, sao, tinh tú, nam phụ lão ấu, thánh hiền, súc sanh và con người... được cấu tạo bởi 22 thành tố sau đây. Tại sao nó lại là quyền, thật ra chữ này tôi rầu lắm. Bên Hán tạng có kiểu dịch kinh, là dùng 1 cái thẻ để thống nhất cái tên, để thẳng giỏi dở nào cũng biết. Ví dụ như Buddha có 1 thẻ là Phật, thì sau này thống nhất là dịch từ đó nha. Nhưng mà khổ 1 nỗi từ buddha có nhiều nghĩa. Nghĩa thứ nhất là người hiểu biết, thứ 2 là người tỉnh giấc, tỉnh dậy. Nhưng mà ở đây tôi thống nhất tôi lấy 1 nghĩa cho nó gọn, cho nên đến lúc mình gặp những cái chỗ mà cũng có chữ buddha mà không dùng để chỉ cho Phật thì lúc đó mình lại tiếp tục dùng cho Phật thì nó kỳ. Tôi lấy thí dụ, có 30 vị tỳ kheo tu thiền trong 1 khu rừng, nửa đêm nghe tiếng cọp gầm, thì có 1 ông buddha (ông đang ngủ thức giấc) nghe được tiếng gọi đó, lúc đó mới đề chữ buddha ra dịch là Phật, thì có nên không?

Từ đó nó mới ra chữ Quyền này nè, 22 quyền... (58p58s) Mà nó là nghĩa chủ đạo, chủ lực, cái căn bản, thiết yếu. Mà họ dịch là quyền, vì chữ “59p10s” trong Pali có nghĩa là sếp . Nên Đế thích devanam-indra là sếp của mấy ông tiên trên trời, Đức Phật gọi là “59p22s” là sếp của các bậc Thánh ở đời.

Cho nên dùng chữ Quyền nghe rất là kỳ, xa lạ với ngôn ngữ chữ Hán và chữ Việt hôm nay, thời này. Cho nên trước mắt tôi vẫn

phải xài chữ này, nhưng phải giải thích chữ Quyền ở đây là thành phần chủ yếu, thành tố căn bản.

22 thành tố căn bản đó là gì?

- 5 thần kinh (thị giác, thính giác, khứu giác, vị giác, xúc giác) – đừng có coi thường, nó là thành tố của vũ trụ. Có những thứ trong vũ trụ mà mình không thể nhận biết nó mà thiếu lỗ mũi có không? Cái mùi thì phải là cái mũi thôi à. Câu chuyện hôm bữa tôi kể cái bà bị gì mà bữa giờ đánh rắm hoài, mà được cái không có mùi, thì bác sĩ nói trời ơi này giờ tôi muốn chết đây nè, nghĩa là lỗ mũi bà có vấn đề rồi, bà không có nghe nên bà tưởng là không có, nên bà làm liên tục, giải tán đám đông, người ta xách người ta chạy mà bà tỉnh bơ, nó đâu có mùi đâu. Có bà đi bác sĩ bà kể, tại sao bà rờ đâu cũng đau, cuối cùng phát hiện ra bà đau cái ngón tay. Thì bây giờ cả vũ trụ bao la, nhưng có những thứ ta không thể nhận thấy nếu thiếu con mắt: đó là những gì thuộc về hình ảnh, màu sắc, hình dáng. Cả vũ trụ bao la, nhưng có những thứ ta không thể nhận thấy nếu thiếu lỗ tai. Và chúng ta nhận biết vũ trụ này qua 6 cánh cửa: mắt – tai – mũi – lưỡi – xúc giác – ý. Và các vị tuyệt đối đồng ý với tôi, nếu không có 5 giác quan đầu thì cái thứ 6 bị hạn chế đúng không? Ví dụ đêm nay tôi nằm tôi nhớ cái bánh xèo, nhớ bằng cái đầu đúng không, nhưng trước đó tôi phải có mắt tai mũi lưỡi tôi mới biết bánh xèo là gì. Nếu thiếu 5 cái đầu, nó chỉ còn là thuần túy thuộc về tinh thần thôi. Ví dụ như thiền định thôi, còn cái vật chất không có. Cho nên cái cảnh pháp, là đối tượng của cái mind, của con mắt gọi là cảnh sắc, của tai là cảnh thanh... Mù có 2 trường hợp, mù bẩm sinh và mù tai nạn. Mù bẩm sinh trong mind họ chỉ có biết từ cái xúc do họ tạo ra, do lỗ mũi, lỗ tai tạo ra. Họ không thể nào nghĩ đến cái mà liên hệ đến hình

ảnh màu sắc. Cho nên 1 người thiếu con mắt xem như 1/6 thế giới không tồn tại với họ, 1 người thiếu lỗ mũi xem như 1/6 thế giới không tồn tại với họ, 1 người thiếu lỗ tai xem như 1/6 thế giới không tồn tại với họ, 1 người thiếu vị giác xem như 1/6 thế giới không tồn tại với họ, 1 người thiếu xúc giác xem như 1/6 thế giới không tồn tại với họ. 1 người đang ngủ vũ trụ đóng gần hết. Vì vũ trụ tồn tại để ta nhận biết, mà giờ ta không nhận biết thì nó không tồn tại. Vạn vật chỉ tồn tại khi được ta nhận biết. Ví dụ cuốn sách nằm trên bàn, tôi đi ngủ, cuốn sách không được nhìn thấy nghĩa là nó không tồn tại với tôi. Ngay lúc đó nó là nothing. Nó tiếp tục là cái gì đó, something for you, for other not me.

Ở Mỹ nó có cái này nè. Hàng xóm mình có khi 3 năm trời nó chết mình không biết. Nó đi làm, bị xe đụng, stroke nó chết. Làm đám ma, nhìn mặt chồng nó hoặc vợ nó buồn buồn, nếu mình có quen mình hỏi thăm, mình không quen thì mình không có hỏi. Vì sao? tuy nó bên cạnh mình, nhưng trong đầu mình không có nó. Trong khi Việt Nam mình thì khác, nguyên cái xóm biết nhau rất rõ. Cho nên nhà thằng Tèo có đám dỡ là cả xóm biết, nhà thằng Tí có thôi nôi là cả làng biết. Còn bên đây thằng David nó chết mình không biết. Tuy nó bên cạnh mình, nhưng trong tim mình không có nó. Khi chúng ta không biết nhau, chúng ta ngồi chung trên máy bay, xe lửa, tuy là gần nhau thật nhưng trong tim không có tên này, mà mình đang nghĩ về 1 người khác.

Đồng sản dị mộng, nằm chung giường mà nghĩ thằng cha hàng xóm là bình thường. Đang dạy cái đám này mà nhớ 1 bóng hồng khác thì rất là bình thường (cười).

Cho nên 5 giác quan này nó là thành tố quan trọng căn bản, chủ đạo, chủ yếu, chủ lực để tạo nên vũ trụ.

- Thứ 2 là: Hormon nam nữ, sinh lý nam sinh lý nữ, estrogen, testosterone.

Cái đó rất là quan trọng, không học giáo lý các vị không biết rằng cái nam tính, nữ tính tại sao là thành phần của vũ trụ.

Vì sao 1 nửa chúng sanh là nam tính, 1 nửa là nữ tính. Cho nên vấn đề giới tính rất là quan trọng. Trong kinh ghi rất rõ, chỉ có chúng sanh trong cõi dục mới có nam nữ, chúng sanh trong cõi sắc và vô sắc không có nam nữ.

Thứ 2, trong cõi dục gồm có 5 thứ dục lạc (sắc – thính – khí – vị - xúc), những gì ta thấy nghe ngửi nếm đụng. Trong vô số cảnh dục, vấn đề nam nữ là hàng đầu.

Có người ngạc nhiên nói với tôi . Nhìn qua thấy bà vợ xấu hoắc. [SEP]Chồng coi như cái gì cũng tu hết, coi như cây bút hết mực, tự dưng mình lạnh ngắt, bỏ thì không được, mà ở thì nó lạt nhách à. Thì thôi lâu ngày bị lãnh cảm, thì tưởng là thánh. [SEP]Giống như cái bà đó gặp tui, bà nói Thế là bà , tôi hỏi , bà nói .Bà nói , bà mới nói . Rồi tôi hỏi . Trời, ảnh đi năm mấy chưa về xem như cũng quên cha nó rồi, tưởng A la hán, tui lậy má luôn (cười).

Tôi nhắc lại, bà con không có cảm giác nam nữ, maybe lãnh cảm, maybe có problem về tâm thần, sức khỏe, maybe problem về gia đạo, gây gổ bực mình tiền nong tài chính. Chứ có điều kiện phục hồi là nó dữ lắm à. Không phải dễ đâu mà tưởng nhâm con à.

Ngay khoảng khắc nào đó thôi, với đối tượng đó thôi, trong 1 bối cảnh nào đó, 1 thời gian nào đó, với 1 tình trạng sức khỏe, tâm lý như thế nào đó rõ ràng mình không có thiết tha. Nhưng coi chừng bối cảnh nào đó với đối tượng khác. Cho nên Việt Nam có kinh nghiệm, khi đàn ông mở cửa xe cho phụ nữ, chỉ có 2 trường hợp, 1 là xe mới, 2 là mở cho em vợ, vì bà xã mình là mình chán rồi.

Trong kinh nói như thế này, tình cảm nam nữ là dấu hiệu của mức độ tâm linh. Ở cõi nào mà còn tình cảm nam nữ, thì người đó thấp lè tè. Ở người mà tu thiên, họ không còn cái vụ nam nữ nữa.

Trong kinh Tăng chi, bài phẩm đầu tiên. Ngài nói trong vũ trụ có rất nhiều thứ để ta thấy, nghe, ngửi nếm đụng, nhưng ngài nói không có hình ảnh nào bằng hình ảnh nam nữ với nhau, không âm thanh nào hơn âm thanh nam nữ với nhau. Dù là tiếng chim hót, tiếng gió thổi, nước chảy... Nhưng tiếng người khác phải luôn luôn hấp dẫn.

- Thứ 3 là mạng quyền – tức là sức sống, sinh lực.

Trong kinh nói, trong từng hạt cát, giọt sương, hạt bụi, cọng mí mắt nhỏ xíu nó đều có cái gọi là sức sống, chứ không nó đã bị rã ra. Quý vị có thấy cọng râu mọc lên các vách tường, các vị lấy kính lúp các vị rọi, quý vị thấy nó cũng có sức sống mãnh liệt, tức nó cũng có hút nước, có cành lá. Nó nhỏ xíu nhìn bằng mắt thường không thấy. Trong sinh học mình thấy 1 số loài động vật, côn trùng, gọi là loài yếm khí – tức là loài sống trong chỗ thiếu oxy, thì nó có mạng quyền nó mới sống được. Còn mình sống trên mặt đất, hình hài này mình cần phải điều kiện

không khí như thế nào đó; nên tụi nó ở dưới sâu tụi nó vẫn sống được.

Người Đại Hàn so với các dân tộc khác trên thế giới, họ có lớp biểu bì không giống ai hết. Cái huyết cầu và phổi của người Tây Tạng, nó khác với dân tộc khác nên họ sống trên 5000m mà không sao hết, vì đó là sắc mạng quyền của họ. Mình lơ mơ lên trên đó thở không được, mà đứa bé tây tạng còn đi chơi đá banh được nữa, mình đi nhẹ đã không thở được nữa.

Trong 1 làng chài, không phải ai cũng có khả năng lặn, họ chỉ cần 1 miếng mắm nhĩ(?) họ có thể lặn rất là sâu, đó gọi là mạng quyền.

Có những bà mẹ Việt Nam nắng mưa dầm dãi như vậy mà không bị bệnh. Đó là mạng quyền.

Trong đời sống tinh thần cũng vậy, tâm của mình là sự kết nối vô số sát na, thì thời gian tồn tại của mỗi sát na đó được duy trì bởi 1 cái gọi là mạng quyền.

- Thứ 4: ý quyền – là tâm.

Tâm là cái vô hình, nhưng các vị phải đồng ý với tôi không có tâm thì không có gì hết.

Bao nhiêu núi sông cây cỏ để mình nhìn ngắm, đi trên đó... nhưng nếu không có tâm thức chúng ta là những tượng đá. Thì vũ trụ có cũng bằng không.

Đó là chưa kể, không có tâm thức thì lấy gì mà thiện nghiệp ác. Không có thiện ác thì không có chúng sinh. Không có chúng sinh thì vũ trụ này có cho ai?

Theo trong kinh nói, cái vũ trụ này nó do nghiệp lực của chúng sinh tạo ra, do tâm tánh của mình cộng với cái thiện ác tạo ra các môi trường sống khác nhau để thích hợp với cái tâm tánh, nghiệp thiện – ác.

06/09/2020 - 09:43 - Nguyenhuongbichhue

Ví dụ như có người không sống ở vùng đất này mà sống ở vùng đất khác, vì tại sao? Vì thằng Tèo nó phải sống ở vùng đất này nó mới khỏe mạnh, có làn da trắng vì nó có nghiệp sinh ra khỏe mạnh, cao lớn, làn da trắng, tóc phải vàng, mắt phải xanh. Còn thằng Tí cái nghiệp nó khiến nó phải sanh ra tóc quăn, môi dày, răng trắng bóc là tại sao? Tại cái nghiệp nó phải như vậy, mà nó muốn như vậy nó phải về Châu Phi nó sống. Mà dân Châu Phi là gì? Là làm biếng, lười đừ, đói nghèo quanh năm, tính tình rất hung hãn, rất là bộ lạc, nói nôm na như vậy.

Có những chúng sanh do nghiệp, bây giờ sinh ra là loài ăn quả ăn củ, ăn rễ ăn hạt ăn sâu bọ, côn trùng. Có những loài do nghiệp sinh ra làm loài ăn thịt sống, uống máu tươi. Có loài sống trên cạn, có loài sống dưới biển, có loại sống trong sinh, có loại sống trong nước, thân cây, củ, rễ, lá mục... hiểu không?

Chính vì cái tâm tánh và hạnh nghiệp thiện ác mà nó đưa mỗi người về 1 chỗ ở khác nhau. Đức Phật dạy rằng, nếu mà có 1 đấng nào đó tạo ra thế giới này, thì rất là lạnh lùng vì đã tạo ra 1 thế giới khổ nhiều vui ít. Như trong kinh lý giải, chính chúng ta là thượng đế thì hợp lý hơn, là bởi vì chính chúng ta đã tạo nên cái thế giới, chính tâm tánh của chúng ta đẩy chúng ta về môi trường hoàn toàn khác nhau. Chính chúng ta đã tạo ra máu lệ và nụ cười cho chính chúng ta.

Có câu hỏi, mọi thứ do nghiệp mà ra, thì có kiếp sống đầu tiên hay không? Trong kinh Đức Phật có nói “Thế Tôn không có nói con gà có trước hay cái trứng có trước, nhưng muốn có trứng thì lấy gà mái kết hợp gà trống” Hiểu không? Chứ ngài nói cái nào có trước mình có tin hay không? Thứ hai, nó không có lý. Ví dụ ngài biết đầu tiên là con gà có trước, thì 1 số người ưa ngài họ tin, còn số khác họ không tin, họ nói trứng có trước chứ. Rất là rắc rối. Nên ngài mới nói ta không có trả lời cái nào có trước, mà ta chỉ nói cho các con biết con đường nào có trứng gà mà thôi. Đó là gà mái + gà trống = trứng. Thứ 3, nói vậy vô ích, các con cần trứng phải không? Giờ ta chỉ cho cách có trứng ăn. Cái nào có trước, ta trả lời chỉ thỏa mãn cái óc tò mò của các con thôi. Những đứa không tin ta lập ra trường phái chống đối, phiền lắm, nhức đầu. Chư Phật không có làm chuyện thừa.

Nên hỏi chúng con luân hồi bao nhiêu lâu rồi, thì ngài không trả lời, ngài chỉ nói, do đam mê trong 6 trần nên các con có 6 căn, do có 6 căn nên các con có hình hài này. Do có hình hài này nên các con tiếp tục sống bằng 6 trần, do đam mê trong 6 trần nên các con tiếp tục có 6 căn, và cứ như thế các con đi hoài, đi hoài.

Mà tu hành giải thoát là gì? Là nhận ra sự vô nghĩa trong đời sống, con không còn thích trong 6 trần cảnh nữa. Khi không thích nữa thì thành ra cây đèn cạn dầu, cây đèn cạn dầu thì ngọn lửa tự nhiên tắt. Không cần tìm hiểu lửa tắt đi về đâu, chỉ cần tìm hiểu vì sao có ngọn lửa thì sẽ hiểu ngọn lửa đi về đâu. Nó đi về đâu là trở về nơi xuất phát. Như tiếng đàn có từ đâu, nó không có từ ngón tay, không có từ sợi dây đàn mà nó có từ sự ý muốn chơi đàn + ngón tay + sợi dây đàn. 3 thứ này cộng lại đè bật ra tiếng đàn. Khi 3 thứ này không kết hợp nhau nữa thì

không có tiếng đàn. Ta không thể khờ dại cãi nhau cả buổi là tiếng đàn trồn trong dây, tiếng đàn trồn trong ngón tay... Ta không thể nói, lửa trong túi quần của thằng Tèo, mà phải nói là trong túi quần thằng Tèo có cái hộp quẹt mới chính xác. Lôi cái hộp quẹt ra cho cái viên đá bật quẹt vào cái bánh xe + gas/xăng khi đó mới có lửa. Khi những điều kiện này không kết hợp với nhau thì ngọn lửa không có mặt. Trong túi quần thằng Tèo chỉ có những điều kiện tạo ra lửa mà thôi.

Toàn bộ hạnh phúc đau khổ trong đời sống này nó cũng y chang như tiếng đàn và ngọn lửa mà thôi. Chúng ta chỉ có nước mắt hay nụ cười khi các điều kiện hội đủ. Tùy thuộc vào kiểu mà ta sống như thế nào, mà chúng ta đang tạo điều kiện cho nước mắt hoặc nụ cười tương lai.

Cho nên là không nên nói ở đó có tiếng đàn, ở đó có lửa, mà nói ở đó có điều kiện để bật ra tiếng đàn. Hạnh phúc và đau khổ vốn dĩ không có thật, chỉ có khi có những điều kiện tạo ra nó, khi 1 tí điều kiện bị mất đi chúng cũng không có mặt, chứ đừng nói là toàn bộ điều kiện bị thiếu. Do đó đời sống này Đức Phật nói rất là khổ vì sao? Vì nó lệ thuộc các điều kiện. Sống với những thứ làm cho mình bức mình là khổ. Sống mà phải xa những thứ làm cho mình dễ chịu cũng là khổ. Dù sống sung sướng bằng trời mà bị lệ thuộc vào điều kiện cũng khổ. Tôi nói rồi, đêm nào cũng có người cho tôi ăn nhưng, ăn yền hết trơn, mà khổ là vì phải có người mang đến cho tôi. Bữa nào nó quên mang đến 1 tuần tôi đói le lưỡi. Thì tôi thề cái nhà đó tôi không dám ở nữa. Nó thờ tôi như thờ ông nội nó, nhưng mà đói no của tôi là do nó quyết định. Hiểu không? Bữa nào nó thích nó mở điện đèn cho tôi xài, nó quên là tôi không có. Máy giặt máy sủi, bép núc này kia cũng vậy hết, nó nhớ thì tôi được xài, được hầu hạ

sung sướng, nó quên thì tôi không có gì hết. Tôi bị lệ thuộc quá nhiều điều kiện. Có trường hợp phải sống với đấng là khổ thì hiểu rồi, không có vị ngọt là khổ rồi, nhưng đời sống mà lệ thuộc các điều kiện cũng khổ không kém. Khổ lắm.

Có những người thích lấy chồng giàu, nhưng tiền bạc thì chồng le lưỡi đếm từng tờ mà phát. Bị kiểm soát rất kỹ. Thì nếu người đàn bà nào lấy chồng giàu mà rơi vào cảnh đó mà tiếp tục thích, thì tôi xin thành kính thương tiếc trong lúc tang gia bối rối, có gì sai sót xin được bỏ qua (cười). Tôi có con gái, gả vậy tôi không có ham.

Ở Việt Nam, tôi biết có 1 chuyện rất là đau lòng. Ông chồng chỉ cho tôi 1 đứa con mới 14 tuổi, ông nói không có nó thì ngày hôm nay tụi con không có gặp sự. Thì bà vợ hất cùi chỏ bà nói đừng nói kỳ lắm. Ông nói không, kể cho Sư nghe. Ảnh là con trai út, trong gia đình ruộng bát ngát cò bay thẳng cánh, các anh các chị lấy vợ chồng đi hết, thì nguyên 1 đám đất giao hết cho ảnh. Cô này được lấy anh con trai út có ruộng bát ngát. Nhưng cô không có ngờ là mùa lúa 2 vợ chồng làm quần quật. Lúc bán lúa 1 lần mấy trăm ghe, mà lúc ghe cuối cùng về đến nơi là mẹ chồng đứng trên bến xòe tay lấy không còn 1 cắc. Chôm chôm sầu riêng, măng cụt ổi nhãn cam quýt, xem như bán mấy trăm ghe mà ghe về tới bến là bà xòe tay lấy không còn 1 cắc. Ở quê có mấy đám hỏi đám hỷ đám tang, mình đi mình phải có chút tiền, tiền không à. Tiền bạc bà nhắm phải theo từng ký, tại mấy chục năm mà, mấy chục năm làm ruộng làm vườn bán mà mỗi lần bán mấy trăm ghe. Đi chợ bả le lưỡi liếm đếm từng cắc, mua phải đúng cái đó cho bà. Đi đám giỗ đám tang là phải vô xin bà, bà đếm bà đưa không có dư. Làm riết rồi cô dâu chịu không nổi, cô đòi về nhà cha mẹ ruột. Ông chồng nói em đi anh chết. Em

đi anh phải đi theo. Mà anh đi thì ai lo cho má. Bà nói ngược, anh chết em chết theo. Tính đi tự tử, ra cái chòi ở ngoài rẫy, thì mới bước ra, cái thằng nhóc chạy theo, “má má đi chùng nào má về”, bà nói “chiều nhớ tắm cho em, mà đừng để em ra ngoài sông nghe”, ông chồng nói “nhớ nghe lời nội”, tự dưng nó nói “ba má đi đâu mà dặn nhiều quá vậy”. Chỉ 1 câu mà 2 vợ chồng quý xụp ôm đứa con. Mà quý vị tưởng đi, nó giàu như thế đó, giàu bằng trời như vậy mà các vị tưởng tượng. Cho nên đời sống đáng quá sống không nổi, mà cái ngọt bị mất quá sống cũng không nổi. Mà sự lệ thuộc các điều kiện, tuy vàng son bằng trời, mà lệ thuộc điều kiện nhiều quá. Có trường hợp chồng cung lắm, mà bị cái ông chồng ghen. Thằng xích lô mà chở về, cái mặt nó hơi đẹp là phiền lắm, hỏi thiếu gì thằng sao kêu thằng đó.

Muốn ăn thịt rồng thì ra biển bắt rồng cho ăn, cung lắm. Mà vừa ăn thịt rồng vừa hỏi lúc tôi đi bắt rồng ở nhà có nói chuyện với ai không? Quý vị ăn được thịt rồng không chứ tui là tui không ăn được. Thương thì ghen là chuyện bình thường, nhưng nhiều quá chịu không nổi.

Cái khổ trong đời này đến từ 3 điều đó thôi quý vị.

Đức Phật nói nước mắt và nụ cười đều là khổ. Nước mắt khổ là đúng, nụ cười vì sao nó khổ? Vì để đi tìm nụ cười là khổ, tìm được rồi phải giữ, giữ không được thì khổ banh xác. Cái thứ 3 là sự lệ thuộc có điều kiện. Sự lệ thuộc dễ sợ lắm, thà rằng ăn đĩa muối rang còn hơn ăn bạc ăn vàng vừa khóc vừa ăn. Hồi nhỏ tôi không hiểu bây giờ tôi thấy nó đúng. Vàng son chói rọi mà không được tự do. Nhưng nếu được tự do mà không có tự

do cũng khó sống. Cho nên ngài dạy đời là bề khổ, qua được bề khổ là qua đời (cười)

- Tiếp theo là tín tấn niệm định tuệ.

Đây là 5 quyền tâm linh. 5 cái này quan trọng theo 1 hướng khác. Mỗi 1 vũ trụ gồm 1 mặt trăng, 1 mặt trời, 1 venus... Thì mỗi 1 vũ trụ như vậy là 1 trái lựu. Có 24 hột, mỗi hột là 1 cõi, 24 ấy được chia làm 3 tầng, tầng thấp nhất là dục giới, tầng thứ 2 là sắc giới, thứ 3 là vô sắc.

Tầng dục giới các chúng sinh ở đó sống chết buồn vui với 5 thứ vật chất. Mắt thấy, tai nghe, mũi ngửi, lưỡi nếm, thân xúc chạm.

Tầng thứ 2 dành cho chúng sanh chán không thích vật chất, ăn rồi ngồi thiền thôi. Hào quang xẹt chiếu ra.

Tầng thứ 3 là chán luôn 3 vụ hào quang đó, nó không muốn hình danh sắc tướng. Nó phải chán được tầng thứ nhất mới lên tầng 2, chán tầng 2 mới lên tầng thứ 3.

Đó là chúng sanh đam mê trong dục, trong sắc, vô sắc. 3 nhóm này lâu lâu mới lòi ra 1 người thấy 3 cái này là tào lao, thì người đó được gọi là Bồ Tát. Lâu lâu lọt ra người thấy giàu lắm cũng hũ mắm với dưa, giàu vừa vừa cũng dưa với mắm, nó lạp hoai. Thì người đó tu cái hạnh lành thì gọi là bồ tát. Ngày càng tu cái hạnh lành để mình được tốt hơn, trong chục ông mới có 1 ông sinh ra nhớ tiếp để mà tu tập, mấy ông kia cũng có kiếp trước tu sung sung lắm, mà kiếp này quên sạch rồi. Có 1 ông đó đi suốt quãng đường để thành Phật. Khi công đức tu hành đến nơi đến chốn, người đó gọi là Phật. Cái gì ông cũng biết, ai ông cũng thương và đức lành nào cũng có. Nhưng ông không phải

cái gì ghê gớm, bởi ông cũng già, bệnh, chết. Tiếp tục mấy ông còn lại tu hành đủ duyên, tiếp tục thành Phật nữa. Hiểu không ta? Thành Phật để đi dạy cái đám còn lại là các con cũng chỉ ở trong trái lựu thôi. Đứa nào nghe lời thì nó đi ra, đứa nào không nghe lời nó tiếp tục ở trong trái lựu đó nữa.

Phật trong Phật Giáo Nguyên Thủy không có gì ghê gớm như người ta nghĩ là ngài bất tử, trường sanh... Ngài chỉ là người trải qua nhiều kiếp để Ngài có hạnh lành và Ngài có trí tuệ. Rồi Ngài cũng bệnh, già, chết. Rồi ngài ra đi không để lại dấu vết gì hết. Không phải Ngài đến 1 cõi gì đó ghê gớm, cung vàng điện ngọc. Không phải! Không đủ duyên thì ngọn lửa nó tắt. Cái duyên sanh tử, điều kiện sanh tử nó hết thì ngài bùm. Nói nôm na như vậy đi.

Tại sao tín tấn niệm định tuệ quan trọng, nó là 5 quyền tinh thần, 5 cái thần kinh hồi nãy là 5 quyền vật chất. Quan trọng vì ở trên 3 cái tầng kể trên, ai mà có cái này thì người đó sẽ cao hơn người khác 1 cái đầu. Nghĩa là họ thấy được cái mà người khác không thấy, họ có được những cái mà người khác không có. Ta biết bố thí, trì giới, phục vụ, bao dung, tha thứ, yêu thương ... tùm lum hết. Ta chết ta sanh tại chỗ có điều kiện tốt hơn. Nếu 5 cái này được tu tập ngon hơn nữa, nó lên tầng 2, rồi tầng 3. Nếu nó tu tập ngon nữa thì ok. Nếu không hết tuổi thọ ở tầng 3 nó không phát triển nữa thì nó tiếp tục luân hồi.

Thứ nhất là tín quyền, là niềm tin y cứ trên trí tuệ. Nghĩa là tin cái gì đó có cũng phải căn cứ theo cơ sở trí tuệ, tin là không cũng trên cơ sở trí tuệ.

Thứ hai là tấn quyền, là sự nỗ lực trong điều thiện trong việc lành. Còn siêng năng mà làm chuyện ác hại đời thì không gọi là tấn quyền.

Làm ơn tôi lạy quý vị tách Đức Phật ra khỏi bầu không khí tín ngưỡng mù. Lúc đó Đức Phật như mặt trời, mặt trăng, tinh khôi sáng ngời. Ngay cả 1 người cơ đốc muốn tìm hiểu, tách chúa ra khỏi màn sương mờ ảo của thứ nhận thức nhân gian. Đó là sự ra đời của các nhà thần học, họ giải thích chúa ở nhiều góc độ, nó nhân bản hơn, gần gũi hơn. Chứ mình bao bọc bởi hào quang mờ ảo thì mình làm chúa xa lạ với dân gian. Đó là cái gốc của chữ Dark Ages, từ chữ Dark Ages mới ra từ "... 1:51:28". Dark Ages là thời kỳ đen tối của trung cổ, thời kỳ đó là thời kỳ niềm tin Cơ đốc bao trùm toàn cõi châu Âu. Các vị vua muốn lên ngôi phải đến quỳ lạy giáo hoàng xin được cầu phong. Lúc đó giáo hoàng mạnh lắm, nên người ta tha hồ thao túng. Nó có những giải thích sai lệch về chúa. Những người yêu chúa họ thấy khó chịu, đó là lý do ra đời các nhà thần học. Họ giải thích lại kinh thánh. Anh phải hiểu chúa như thế nào anh mới sống đúng, anh sống theo sự hướng dẫn của giáo hội, mà thời điểm giáo hội có dính mùi chính trị trong đó. Lời Phật hay lời Chúa mà dính chính trị nó làm hỏng đi. Phật giáo mà qua mấy vị chống Cộng thuyết pháp, nghe giống như có mùi thuốc súng ở trong. Đừng nghe Chúa Phật theo sự hướng dẫn có ý đồ. Chúng ta có nhiều cách để nói cho nhau nghe về đóa hoa lan, cách của bà bán hoa nghe có mùi tiền trong đó, bà nói về lan mà không còn về lan nữa. Muốn nghe lan cần kiếm người yêu lan, chơi lan, hiểu biết về lan, nói bằng tấm lòng yêu lan thì mình cũng yêu lan, thích trồng lan. May là lan thôi á, chứ đừng nói Phật, Chúa qua mấy tay trung gian thì kỳ lắm.

Cho nên niềm tin trong Đạo Phật là gì, là tin vào cái có – cái không trên cơ sở của trí tuệ. Thứ 2 là sự siêng năng trong việc lành, thiện. Làm thiện là những gì mang ý nghĩa giúp đời giúp người. Còn tôi ghét nhất những thứ nhân danh to lắm, ví như cái này là bảo vệ chánh pháp, bảo vệ giáo hội...là không. Cái đó không là cái có để gọi nó là cái thiện. Thiện là lợi ích nhằm đến chúng sanh, chứ nó mắc mớ gì đến thánh cha, tòa thánh, đến ông thầy tu, thầy chùa, phật giáo... Đó là nhãn hiệu, label. Sư phụ đó là vậy, sư phụ kia là vậy, là sai.

Mình thờ Phật chứ không có thờ tổ. Tinh tấn ở đây là tinh tấn trong điều thiện, điều lành.

- Niệm là đời sống tỉnh thức. Tỉnh thức tức là làm gì thì biết làm đấy. Tỉnh thức là khả năng kịp thời nhận ra cái gì đang xảy ra, vừa xảy ra. Ví dụ như mình đang đặt chân vào bụi cỏ, mà mình không biết trong bụi cỏ có mảnh chai, kềm gai hay có rắn hay không. Nhưng bất đắc dĩ mình phải để chân lên đó thì mình để chân với tất cả sự cẩn thận đúng không ta. Sự cẩn thận đó được gọi là niệm. Ban đêm nó tối thui, mà mình mở cửa mình mò đi vậy nè, cái đó gọi là niệm. Là mình đi với tất cả sự thận trọng, thì sự thận trọng là niệm.

- Định là khả năng tập trung tư tưởng. Khuynh hướng của chúng ta là buông cái này bắt cái kia. Thông minh trong ngôn ngữ tiếng Việt là một chữ khó định nghĩa, thằng đó nói hiểu liền cũng là thông minh, thằng đó nghe qua 1 lần là nhớ cũng là thông minh. Trong A tỳ đàm không đồng ý cái đó. Cái thằng nhớ giỏi là do niệm nó mạnh, định nó mạnh. Còn hiểu nhanh, hiểu sâu là do trí nó mạnh. Nên mình phải hiểu định sinh trí. Muốn giải bài toán khó thì phải định tâm để sự luôn. Mình cứ kêu là trí, thực

ra nó là định. Trí là khả năng suy lý, còn làm toán nhiều khi chỉ là kết hợp các nguyên tắc, công thức, và nó giữ được mối liên lạc, sự tính toán trong lúc nó làm việc với mấy con số. Ở bên Tàu có chuyện thằng đó nó mồ côi, mà nó khùng khùng, dở hơi. Nó đi lang thang đầu đường xó chợ mà mặt mũi sáng lạng, hiền lắm. Có ông nhà giàu mới mang nó về làm tiểu đồng nuôi cơm cho nó, đặt tên cho nó là A Tú. Nói gì nó làm y chang như vậy, mà nó ngoan hiền. Ông chủ vẽ tranh rất là đẹp. Ông kêu dọn bàn cho ông vẽ là nó dọn bàn, đốt trầm, đem giá vẽ, để nghiên mực... Xong ông ngồi ông vẽ. Nó hầu ông được dăm ba tháng thì sắp tết, ông mới vẽ bông mai tặng bạn, thì nó đứng kế bên nó nói chưa giống lắm, ông mới ngạc nhiên nói mày thì biết cái gì, ông vẽ tiếp, ông vẽ nhánh mai bên dưới có hồ nước, có con vịt, nó đứng cạnh kêu con vịt này là con vịt chết, không phải vịt sống. Ông ngạc nhiên hỏi mày biết cái gì, mày vẽ được không, nó dùng mực điểm 1 vết là con vịt nó sống động. Ông nghĩ bụng đào tạo thằng này vẽ được, mà đúng thiệt, sau này nó trở thành 1 danh họa. Nó chỉ được khả năng đó thôi, ngoài ra nó trót quớt. Nhiều người có khả năng ngoại ngữ, 15-17 thứ tiếng nhưng ngoài cái đó ra thay áo họ cũng không rành. Cách đây không lâu, tôi đọc 1 bài báo người Mỹ có anh thanh niên 17 tuổi đánh răng mà mẹ đánh dùm, kể cả thay quần áo. Anh đi đứng ngon lành, nhưng chả hiểu sao lấy được cái quần ra, rồi cứ loay hoay hoài. Mà ngẫu nhiên ba má phát hiện ra anh biết mười mấy thứ tiếng, biết rất giỏi, rất tinh tường, biết như người bản xứ có học. Mà tất cả các khả năng khác là anh đơ hết. Tôi cũng biết 1 thằng bé nữa người Việt Nam, nó học rất là giỏi, năm nó học lớp 6 bài vở lớp 9 không là gì với nó hết. Năm lớp 9 xem bài vở lớp 12 không là gì hết. Nhưng nó lạ lắm, nó không có cái dây thần kinh đơ sạch. Nó mang vợ đi từ ngoài sân, ngoài ngõ lên giường chỉ

có 1 đôi đó thôi. 1 điều lạ nữa là nó đói bụng mà mẹ nó đang làm bếp, nói lấy ăn đi con, thì nó dòm nào rau, nào trứng, chả, cơm, nó không biết kết hợp lại. Trên trời dưới đất thiên văn địa lý gì biết hết, mà cái tội không biết dơ sạch. Bây giờ nó lớn rồi, nó sạch hơn ngày xưa rồi. Tại sao tôi đánh 1 cái vòng rộng như vậy, là coi chừng mình không phân biệt được cái định và cái trí. Cái thứ 2, tôi phải phân tích tới nơi như vậy để các vị thấy cái định nó quan trọng đến mức mà nó gần giống như trí vậy đó. Chúng ta cái đầu óc này mà không có định là giống như nắng mặt trời mà không có khả năng gom lại, người không có định thì trí tuệ không làm việc. Người đó khôn bằng trời, nhưng không có khả năng tập trung tư tưởng thì không làm ăn được gì hết. Còn không có niệm thì nguy hiểm cực kỳ, vì mình không biết cái gì đang xảy ra, còn định là khả năng tập trung tư tưởng. Mấy cái này vô cùng quan trọng.

- Tuệ là khả năng phân biệt được cái gì nên và không nên. Chỗ này phải là cái gì, không nên là cái gì. Gọi là khả năng biện biệt. Khả năng này giúp đánh giá, chọn lọc và nhận xét, gọi chung là trí tuệ. Người bình thường trí tuệ chênh lệch nhau rất là nhiều, vì trí tuệ của chúng ta có từ 3 nguồn.

Định có được từ 2 nguồn – 1 là do công việc mà có, 2 là do tu tập mà có. Định mà do công việc mà có là sao? Là có những công việc buộc chúng ta phải tập trung tư tưởng, lâu rồi nó quen. 2 là định có được do tu tập thiên định. Định do công việc chỉ giúp mình có được thói quen tốt. Còn định có được do tu tập thiên định thì cho mình nhiều khả năng lắm. 1 là khả năng tư tưởng rất tốt, 2 là giảm bớt phiền não, 3 là tăng cường khả năng an lạc, tăng cường khả năng trí tuệ.

Tuệ có 3 nguồn. 1 là văn, nghe đọc học từ người khác. 2 là tư – khả năng thâm thía tiêu hóa thông qua sự suy nghĩ, cân nhắc. Bà con đi học Pháp có trí văn, còn trí tư có hay không tôi không biết, bởi học nghe thì hiểu lơ mơ, còn về không nhớ ông dạy mình cái gì. 3 là trí tu – trí tuệ có được từ công phu thiền định hay thiền tuệ. Người tu thiền định, thường có trí tuệ sâu rộng sắc bén, nhanh nhạy hơn người bình thường (nhờ sự hỗ trợ của sự tập trung tư tưởng, tức định quyền). Người tu tập thiền tuệ, tức tứ niệm xứ cũng thường có trí tuệ sâu rộng sắc bén, nhanh nhạy nhờ vào sự hỗ trợ của chánh niệm (niệm quyền). Giờ mới thấy định với niệm quan trọng đúng không.

Người ở cõi dục có được 5 quyền này, mới có điều kiện tâm lý để sống thiện và an lạc hơn người. Ở mức độ cao hơn, nhờ 5 quyền này người ở cõi dục giới sanh về phạm thiên. Ở người có đủ đức duyên giải thoát, thì cũng chính 5 quyền này là điều kiện giúp họ chiến thắng. Chính 5 quyền này cấu tạo nên 3 cõi, nói cách khác là nó cấu tạo nên vũ trụ và chúng sanh.

Nếu bà con có 5 cái này, bà con đâu cần ở cõi dục. Nếu còn kẹt ở cõi dục thì bà con ngồi trên đầu thiên hạ. Ở cõi dục mà có 5 cái này bà con tha hồ làm lành, vì làm lành là mình làm bằng 5 cái này nè. Bồ thí, trì giới, hành thiện, kham nhẫn, bao dung, yêu thương, cảm thông, tha thứ... 5 ông này có đủ là bao nhiêu hạnh lành nó dồn hết vô. Bồ tát Tất Đạt dưới gốc bồ đề cũng nhờ 5 ông này này. Sau này Phật Di Lạc cũng nhờ 5 ông này, Ngài Xá Lợi Phất, Ngài Anan, Ngài Ca Diếp cũng nhờ 5 ông này. Mà hôm nay quý vị có 5 ông này quý vị mới ngồi ở đây, tôi cũng có 5 ông này tôi mới ngồi ở đây. Nếu không giờ nó đi tìm lum ở đâu mình không có biết. Thứ nhất chưa chắc mình

được mang thân người, thứ 2 là nó đi tìm lum câu cá, săn bắn, đánh bài, nhảy đầm...

Nên 5 ông này được gọi là 5 pháp chủ đạo.

22 quyền mình học được có mấy quyền à. Các vị muốn học phớt phớt mà học nhiều hay học ít mà sâu? Học phớt phớt thì đọc sách được. Mấy ngày nay tôi giảng mấy đề tài, mà nếu không có người hướng dẫn quý vị không ngờ nó sâu như vậy. Còn nếu phớt phớt không có ngờ. Ở đây nói thẳng luôn, quý vị biết khí công không? Nếu không có thầy nói thì tôi hiểu theo nghĩa là mình cứ quơ quơ cơ bắp nó khỏe à. Nhưng khi tôi gặp 1 ông khí công, tôi mới biết tôi cần cái hiểu biết về khí công thật nhiều, nó không đơn giản là cứ quơ quơ cho khỏe. Nếu cứ quơ quơ người ta cần gì tập mười mấy hai chục năm, thầy bà sách vở tìm lum. Thuốc nam cũng vậy, mình cứ tưởng bài nào hay hay mình ghi vô, thời gian được nghiên cuốn thuốc nam. Nó không phải như vậy. Cây này nó giúp cho cái gì này, ghi vô. Nếu đơn giản như vậy thì đâu có thầy thuốc nam. Khi mình đào sâu vô mình mới biết cái biết của mình là ít. Cho nên người ta mới nói học nhiều để thấy mình dốt là vậy đó, để mình biết mình thiếu cái gì, thì mình biết đường bổ sung. Đi bác sĩ để biết mình có bệnh hay không, chứ không phải đi bác sĩ để xem mình có khỏe hay không. Vì tôi không tự tin lắm tôi mới đi gặp bác sĩ xem có bệnh hay không, chứ mắc chứng gì tôi đi xem tôi khỏe hay không.

Tu có 2 mục đích, tu để chứng thánh và tu để không còn là phàm. Nghe thì giống giống mà khác nhau ghê gớm lắm. Tu hết còn phàm quan trọng hơn vì tại sao? Tại mình biết phàm mặt mũi nó ra nó làm sao. Cho nên thấy phàm cầm giục ra. Còn tu

thành thánh, thì không biết mặt mũi thánh ra làm sao. Nên mình thấy ngộ ngộ, mình tưởng là thánh. Cho nên càng tu càng thấy ghét, tự mình hiểu lầm, đi đứng khác đi, lập dị... Tôi thấy tôi còn nhỏ mọn, toan tính, mê gái, mê trai, mê tiền, mê danh, mê lợi, thích khen, sợ chê, ham sướng sợ khổ, ham sống sợ chết... tôi biết liền. Còn đàng này...

Tiếp theo, 5 thứ cảm thọ. Ôn lại, đầu tiên 5 quyền vật chất, tiếp theo 2 sắc tố nam nữ, mạng quyền, ý quyền, 5 quyền tinh thần. Rồi tiếp theo 5 cảm thọ thân tâm. Phải học để biết tại sao 22 cái này là thành phần chủ đạo: khổ thân, khổ tâm (ưu), sướng thân (lạc), vui lòng (hỷ), cảm giác hờ hững không buồn vui (xả). Lý do và điều kiện sướng khổ buồn vui của mỗi chúng sinh không hề giống nhau. Tùy phước duyên và trình độ nhận thức mà mỗi người thích cái gì, thích thế nào, ghét cái gì và ghét thế nào. Chúng sanh cõi dục thì buồn vui sướng khổ trên cơ sở vật chất. Chúng sanh ở các cõi thiên định thì không còn buồn khổ, chỉ còn vui sướng, nhưng không trên cơ sở vật chất mà trên nền tảng của thiên định. Như vậy chỉ cần nhìn vào đời sống cảm thọ của chúng sanh, thì chúng ta có thể biết họ thuộc tầng lớp nào, và vì sao mà họ lại như vậy? Vì anh thích cái đó, anh ghét cái đó mới ra con người đó. Nói thế có thể hiểu rằng cảm thọ là 1 thành tố quan trọng cấu tạo nên vũ trụ. Các vị phải đồng ý với tôi, cái gì làm cho các vị vui, buồn. Chính cái đó mới khiến quý vị có nghề nghiệp khác nhau. Nhiều người nắng thấy mồ mà bận bộ đồ nực, chỉ vì họ thấy đẹp. Có nhiều người lạnh le lưỡi, mà mặc bộ đồ mỏng manh, gọi cảm chỉ vì nó thích đẹp. Tôi chỉ cần 1 cái nùi dẻ miễn nó ấm là được. Chỉ vì thích hay không thích mà nó làm khổ mình. Thì tôi muốn nói thế giới cảm xúc quan trọng lắm, chính nó đẩy mình vào những tình thế cực như

điên. Tôi chỉ cần âm thôi, còn nhiều người mặc áo cần phải sành điệu. Ở Đức dạy con rất hay, không có thời tiết xấu, chỉ có áo quần đúng và đủ hay không. Câu đó là triết học chứ không phải bình thường. Cho nên tôi đánh giá 1 người thông qua anh thích cái gì, cái gì làm cho anh vui, cái gì làm cho anh bực. Tây nó có 1 câu rất hay. Giá trị, bản lĩnh 1 người nó tương đương cái gì làm cho anh ta vui và anh ta bực. Mình tưởng mình là tiến sĩ, bác sĩ... chỉ cần túi rác bà hàng xóm quăng qua đã làm cho ông tiến sĩ khó chịu. Chỉ vì 1 người đàn bà la lối mà tiến sĩ phải giận là dỏm. Một nhà sư tu mấy chục năm, mà phải giận bởi cái chuyện tào lao là dỏm. Mặc dù 1 nhà sư khả kính bằng trời, khi đi bát phải có khả năng trân trọng tấm lòng của người khác. Nhưng để làm cho sư đó vui hay buồn thì chuyện khác. Người tu hành đúng mức có thể tôn trọng từng trái bắp củ khoai, nhưng núi đổ lên người thì coi như chỉ là đắp mền. Cái giá trị nhà sư tương đương cái gì làm ông vui, ông buồn. Nên trong kinh nói một cái lễ phẩm, 1 bao thơ nhỏ xíu đủ làm ông sư ông vui thì coi chừng ông chỉ bằng 1 bao thơ đó thôi. Nói nghe rất là nặng, nhưng nó là sự thật. 1 người con gái có nét có hạnh, không thể chỉ vì cái túi Vichy mà đi ngủ với người lạ để mua. Rất nhiều sinh viên Việt Nam, người mẫu Việt Nam chỉ vì túi Chanel mà tình 1 đêm với ai đó, thì giá trị họ chỉ tương đương cái túi 5k đó thôi.

Cho nên 5 cảm giác vô cùng giá trị. Vì giá trị của mỗi chúng sanh là tùy thuộc cái chuyện gì làm cho anh đau khổ, cái gì làm cho anh thấy vui. Tại sao phải học giáo lý, vì nó giúp mình phanh phui những thứ tưởng bình thường. Ví dụ như mấy trạm y tế bên châu Phi, nó treo 1 băng rôn lớn thế này: có 2 việc miễn phí cứu mạng nhiều người nhưng thường bị lãng quên, đó là rửa

tay và uống nước. Nhờ mình tiếp xúc với mấy người đó mình mới biết những chuyện thường như vậy mà nó quan trọng như vậy. Mình hay bị định kiến như thế này: cái gì thường thấy thì cho là chuyện bình thường, mà bình thường mình nghĩ nó là tầm thường, tầm thường có nghĩa mình gạt nó qua 1 bên. Đây là nhận thức sai bét. Thường thấy là bình thường là đúng. Nhưng bình thường không hề giống tầm thường. Mà nếu không tầm thường thì đừng có coi thường, mặc dù cuộc đời là vô thường.

Như vậy 5 cảm giác này nó không đơn giản là 5 cái feeling, emotion, mà nó chính là 5 thành tố cấu tạo vũ trụ. Đã nói rồi. Cái gì làm cho thằng Tèo nó vui thì nó cấu tạo nên cuộc đời thằng Tèo. Nó lớn chuyện như vậy, hồi giờ mình tưởng nó thích thì kệ nó. Cái mà thằng Tèo nó thích, nó ghét nó đẩy thằng Tèo đến cuộc đời hôm nay. Do đó 5 cái này vô cùng quan trọng. Anh thích cái gì anh đi kiếm nó, anh ghét cái gì anh đi né nó, mà đâu phải muốn né là né, anh phải tìm mọi cách để né đúng không. Cũng vì ánh mắt đó cũng đủ làm cho mình vui. Mình công nó về cho nên hôm nay mình khóc mấy chục năm.

Cuối cùng là khả năng nhận thức của chúng sanh.

Cuối cùng là khả năng nhận thức của chúng sanh (trí tuệ). Quý vị không học quý vị rất là ngạc nhiên tại sao trí tuệ là 1 phần cấu tạo nên vũ trụ.

Là do vô minh trong 4 đế nên mới tạo các nghiệp thiện ác, do tạo các nghiệp thiện ác nên đầu thai các cõi, vì có người đầu thai nên mới có các cõi.

Cái thứ 2 do có trí trong 4 đế nên người ta không tạo các nghiệp thiện ác, nên họ không có chỗ đầu thai, không có đũa đầu thai thì cõi làm gì có. Không có cõi thì không có đất đá núi, sông, kênh rạch, ao hồ, nhà cửa...

Câu vô minh trong 4 đế tôi nhắc hoài mà quý vị coi thường. Chứ cái này xài nhiều, tôi nói cho mà biết khi quý vị đi tu tứ niệm xứ. Khi ngồi mà thấy mát lạnh thích thích thì phải nhớ cái này, còn thích trong khổ là còn khổ, ngồi thiền mà nghe người ta khen mình thích, ngay lúc thích nhớ liền cái gì cũng là khổ, người khen là khổ, người được khen là khổ, ngồi thiền muỗi cắn biết là khổ, gió mát lạnh thổi vô biết là khổ vì lát nữa nó bị mát là khổ. Nó là bài quyền căn bản của Phật giáo. Xài mọi nơi, một người giữ giới, một người bố thí, thiền định, học giáo lý hay bất cứ cái gì thì định nghĩa 4 đế là trùm hết.

Đây là lý do bài pháp đầu tiên của Đức Phật là giảng về 4 đế. Các vị phải học triết lý 1 lúc quý vị mới thấy biết nhiều là hay nhưng không biết connect những cái đã biết. Ví dụ như mua gạch đá xi măng ai cũng biết mua, nhưng dựng lên cái nhà thì hơi hiếm người biết, quý vị phải là thợ hồ, kiến trúc sư.

Khả năng nhận thức ở đây bao gồm 2 thứ trí tuệ là phàm trí và thánh trí. Phàm trí có 2 trường hợp là trí biết lý nhân quả để làm lành lánh dữ, và trí biết lý tam tướng, trí hiểu lý tam tướng để nhàm chán sinh tử, cầu đạo bồ đề.

Thánh trí cũng gồm có 2, là trí hiểu lý nhân quả để thấy cái gì cũng do các duyên cấu tạo, và trí hiểu lý tam tướng để cắt đứt phiền não.

2 loại thánh trí được chia làm 3 cấp độ. Số 1 là vị trí quyền, là trí sơ quả tu đà hườn, thấy được tứ đế (tức 2 điều vừa nói trên: lý nhân quả - tam tướng) ở mức độ thánh nhân lần đầu tiên. Cái thấy đó đủ mạnh để giúp vị này chấm dứt vĩnh viễn thân kiến và hoài nghi, đồng thời khiến khả năng luân hồi chỉ còn có thể kéo dài trong 7 kiếp.

Số 2: dĩ trí quyền. Là trí tuệ của 2 tầng thánh giữa (Tu đà hàm – A na hàm), tiếp tục thấy lại 2 điều trên với sự thuần thục của 1 người làm lại điều mình đã làm, thấy lại lần nữa điều mình đã thấy.

Số 3: cụ trí quyền. Là trí tuệ La hán, nhận biết rõ ráo 4 đế, không còn sót 1 góc khuất nào và do vậy chấm dứt vĩnh viễn tất cả phiền não, không còn tái sinh thêm 1 kiếp nào nữa.

Sở dĩ nói trí tuệ là chất liệu cấu tạo của vũ trụ, là bởi vì toàn bộ tất cả vũ trụ có được là do sự thiếu vắng trí tuệ trong 4 đế, thánh trí có được lúc nào thì mình sẽ lìa bỏ vũ trụ lúc đó.

Ba Tạng và Con Đường Tu Chứng

Các vị còn nhớ cấu trúc Tâm Pháp mà mình học không? Tức là cái Buddhist psychology của Phật Giáo. Cái (macros) structure nó gồm có 2. Cái thứ nhất là cái bare knowing, cái biết đơn giản, không thiện không ác, không phàm không thánh. Cái biết đó cộng với 13 neutral factors, là 13 tợ tha, là 13 cái ingredients của tâm chứ 0 có thiện ác gì hết, nhưng phải có nó mới thành cái tâm. Giống như 1 nồi canh thì cần phải có những cái căn bản như là nước, đường, muối, bột ngọt, cộng lại thì thành canh, đúng 0? Bây giờ mình bỏ khoai môn vô thì thành canh khoai môn; bỏ khoai mỡ vô thành canh khoai mỡ; bỏ rau muống vô

thành canh rau muống; bỏ bầu bí vô thành canh bầu bí...đúng 0? Còn nước , đường, muối, bột ngọt là neutral factors, nghĩa là chưa có đủ.

Cho nên 2 cấu trúc đó , thứ nhất là bare knowing + 13 neutral factors; sở hữu tự tha, nó là một cái tâm, tâm đó chưa là thiện ác gì hết. Nó phải công với 14 negative factors, 14 thành tố bất thiện thì mới thành tâm bất thiện.

Rồi tâm thiện là gì? bare knowing + 13 neutral factors + 28 ... factors, (28 thành tố thiện) là tâm thiện.

Thì tất cả những cái thiện như là thập thiện, thập độ, 37 Bồ đề Phần, đều nằm trong công thức 1 hết. Hiểu không ta?

Bây giờ mới biết đi chùa lo cúng. Chứ đi chùa bao nhiêu năm mà hỏi Thập Thiện là gì? Phật tử nhìn nhau.

Vào chùa móc tiền cả cọc cúng, rồi dâng y Kathina rồi cầu pháp danh, áo tràng, áo lam, áo đà ... nhìn quá cỡ thợ mộc mà mấy chục năm như vậy.. hỏi cái căn bản nhất lại không biết.

Bên Thiên Chúa mà hỏi the last supper, buổi ăn cuối cùng của Chúa...hỏi 10, 15t, là ra liền. Bao nhiêu Thánh Tông đồ là ra liền, nó làm cho 1 rừng là hết hồn luôn... Biết Last Supper không? Bữa ăn cuối cùng của chúa với 12 đệ tử, trong đó có Judas bán Chúa.

Còn bên đạo Phật thì mình có last lunch, nghĩa là bữa ăn trưa cuối cùng của Phật.(3:41)

Bên Thiên Chúa mà nói ra , 10 tuổi nó đã biết rồi. Còn bên mình, 0 biết. Nhà chùa thì đi rần rần.

Cát biết bao nhiêu chùa. Tôi biết có bà đó, bỏ ra 10 tỉ để cất 5 cái chùa hoành tráng chạm tới mây. Cất xong rồi thì có tùm lum chuyện. Cất xong rồi họ lập ban quản trị rồi đá bà ấy ra. Khi xây chở gạch đá xi măng thì từ Sài Gòn bà chạy ra thanh toán từng cục gạch, từng bao xi măng. Thiếu 1 cục nước đá cũng kêu tới. Làm vừa xong chưa kịp rửa tay thì nguyên 1 dàn ngồi ... thủ quỹ, trợ lý thủ quỹ, thư ký, tổng thư ký, phó thư ký, trợ lý thư ký, hội trưởng, phó hội trưởng, thủ trưởng.... một rùng làm bà hết hồn. Lần sau bà xuống thì 1 ly nước 0 có ai mời hết. Bởi vì không còn cần bà chi cái gì nữa.

Bà làm 5 cái như vậy và bây giờ bà thù như giặc. Mà hay lắm, bà già nhưng có nhan sắc, có cái tội là có tiền. Trong khi cái ban bệ đó toàn là nữ sắc không.

Mà giáo lý không chịu học, ăn rồi tụng năm cuốn, đi chùa mấy chục năm mà đơ cái đầu 0 biết gì hết. Mà tụng kinh thì tụng cho lớn. Quyền kinh cho dày, cho bự.

Lúc đó tôi nói sẽ in quyển giáo lý căn bản 1.200 trang, đòi cúng, đòi hùn tiền, đòi để cái hình maha của bà lên, rồi còn đòi tôi in chữ to để đọc cho dễ. Tôi nói dịch rồi ai đọc? Đọc để làm cái gì mới được. Đòi in cho bự như quyển kinh Pháp Hoa, mấy quyển Mật Tông bự bự vậy đó. Ăn rồi vô tụng mà 0 biết nói cái gì.

Còn hỏi thập thiện, thập độ, 0 ai biết gì hết. Đi chùa ai đụng tới thì nổi điên lên. Hỏi tại sao? Nói nó nói tui dốt.

Bây giờ, Thập thiện là gì?

Là thân 3, khẩu 4, ý 3.

Có 2 cách:

Cách 1 là

Thân 3 là: không sát sinh, 0 trộm cắp, không tà dâm

Khẩu 4 là : 0 nói dối, 0 nói lời đâm thọc, 0 nói lời ác độc, 0 nói lời thù dật.

Ý 3 là: 0 tham, 0 sân, 0 tà kiến. TC là 10.

Cách 2 là: Thập thiện chính là

Bồ thí, trì giới, nhẫn nhục, tham thiên, cung kính, phục vụ, hồi hướng, thuyết pháp, thính pháp, và điều chỉnh nhận thức. Đó là 10 - thập thiện. Là 10 điều thiện lành căn bản của những người tu Phật.(07:26)

Thập độ là gì? Là 10 hạnh lành mà bất cứ người nào muốn thành Phật cũng phải tu.

Gồm có Bồ Thí, Trì Giới, Nhẫn nại, Chân thật, Ly dục, Trí tuệ, Tinh tấn, Từ tâm, Nghị lực, Hành xả.

Còn 37 Bồ Đề Phần gồm:

Tứ Chánh Cần, Tứ Niệm Xứ, Tứ Như Ý Túc, Ngũ Căn, Ngũ Lực, Thất Giác Chi, Bát Chánh Đạo.

Thập thiện là 10 pháp lành căn bản của 1 người cầu quả Nhân Thiên.

Quý vị đi qua Miến Điện, quý vị thấy Phật tử họ học giáo lý dầy lắm. Tôi có qua chùa Miến bên Anh, trưa nào cũng có người đi cúng cơm hết, y như mình vậy. Cúng cơm rồi đọc Kinh. Ngay

trên đất Miến Điện quý vị sẽ thấy những bà mặc xà rông cũ, áo cũ, đầu đội thúng có mấy củ khoai, mấy trái chuối, mà coi chừng. bá đó có thể là hành giả mới trong thiền viện ra. Hoặc bà có thể là người học giáo lý A Tỳ Đàm mấy năm trời từ thời con gái tới khi lấy chồng. Người như mắt mà tu học vậy đó. Còn cái chợ lớn nhất của Yangoon, họ bán đồ áo quần nữ trang (09:30)

tượng Phật, đồ silk, đồ lụa... Muốn đổi tiền, muốn mua tranh Phật, mua gì cũng ra đó. Nơi đó buôn bán tùm lum vậy mà họ cũng mở băng thuyết pháp của các Sư rần rần ngoài đó.

Còn VN mình ở ngoài đường thấy có mấy cái băng rôn quảng cáo, còn bên đó băng rôn nói về thiền Sư gì, pháp Sư gì, giảng sư gì... đầy ngoài đường. Xứ người ta như vậy. Trong chợ người ta mua bán, nướng thịt cá xèo xèo ... mà ở trên thuyết pháp lồng lộng... Nhân duyên, Cảnh duyên... 24 duyên... phát thanh băng bài giảng ở trong chợ. A Tỳ Đàm mình học này, cũng có phát thanh trong chợ.

Còn mình thì lâu lâu mới có khóa học mà bữa lặn bữa học, bữa trời, bữa sứt... Nói cái gì mà thẳng thắn thì có khi giận hờn, nổi sân lên, căm hờn muốn ăn tươi nuốt sống. Còn ai mà khen thì móc tiền ra cho đếm không xuể.

Gặp nhau thì ban đầu... gặp nhau trong ngôi nhà Chánh Pháp... Sau đó thì... ba sao rồi con, má sao rồi con, khỏe không? mà đừng động đến Phật pháp, kêu học giáo lý thì nó thù... vì chạm tới cái dốt của nó...

Quay lại vấn đề

Cho nên đầu là thập thiện, hay là thập độ, 37 Bồ Đề Phần nói gọn lại vẫn là

$1+13+25$

Lấy 25 này mà làm 10 thiện thì gọi là Thập Thiện

Lấy 25 này mà tu Ba la Mật thì gọi là Thập Độ

Lấy 35 này mà tu thiền quán, giữ giới thì là 37 Bồ Đề Phần.

Thật ra thì chỉ có 35 thôi.

Người 0 tu thì tối ngày cứ là $1+13+14$

Đúng ra quý vị mà có cái đầu lanh lanh một chút thì thấy

25 này là gồm những khía cạnh tâm lý tích cực, positive, như từ bi, trí tuệ, kham nhẫn, hành xả, thiền định, ... nằm trong số 25 này (12:19)

Còn số 14 này là tham, sân, si, ái mạn, kiến nghi, tỵ hiềm, ghen tuông, tiếc của, nhỏ mọn, toan tính . Minh xài số 14 này là 90%. 25 nó to đùng mà kiếm hoài không ra, mà kiếm 14 xài hoài à. Khổ vậy đó.

Người nào đến với Phật, Phật cũng tùy duyên giảng pháp cho người ta tu hành làm lành tránh dữ, nhưng mà tùy căn cơ của chúng sanh, Phật có cách nói khác nhau. Chư Phật trước khi thành Phật, vì có trí tuệ thấy đời là khổ, vì hiểu được khổ nên mới chán cái khổ. Không có gục mặt trong cái khổ nữa thì mới hết khổ. Đây là cái trí của Phật trước khi thành Phật. Cái thứ 2, vì lòng từ bi Phật thương chúng sanh, khổ mà không biết. Cộng cái trí và bi lại nó lòi ra cái đục, bồ tát không sợ khó, tu tập cái

thập độ này nè suốt nhiều kiếp. Cuối cùng thành ra 1 con người đặc biệt, cái gì cũng biết, hạnh lành nào người cũng có, ai người cũng thương. Khi mà thành Phật rồi, Phật nhìn vào bản tâm và tánh của chúng sanh để xem mỗi người hợp với cách nói nào. Có người ngài nói tu tập theo thân khẩu ý, con làm sao mà cái thân con đừng làm bậy, miệng đừng nói bậy, cái đầu đừng nghĩ bậy. Tu 3 cái đó thôi, không cần nhớ mấy con số 14, 25, nhưng có 1 số người nói vậy không có hiểu, nên ngài mới nói số 8, tu hành bát chánh đạo. Một số người nói số 8 nhiều quá, ngài nói tu tứ niệm xứ. Có người ngài nói tu 1 thôi, không để người. Kêu 1 nó mừng lắm, nhưng thế nào là 1, cái ngài kể 3 mà nó lại nhớ.

Để người gồm 3: 1 là không chê điều ác nhỏ mà làm, 2 là không chê điều thiện nhỏ mà không làm, 3 là không có đam mê bất cứ hình thức tái sanh nào. Có nhiều người tu dính cái thứ 3 này: không biết sợ tái sanh. Họ nghĩ không bị đọa là tốt rồi, sanh về cõi sung sướng là quý rồi, nhưng Phật nói rằng hễ còn là phàm thì sướng cỡ nào khả năng sa đọa cũng rất lớn. Ví dụ mình sinh ra mình làm 1 hoa hậu giàu có, ăn học ngon lành, thì cơ hội sa đọa rất lớn nếu không được học Pháp. Tất cả chúng ta ngồi đây, tôi nói luôn 1 chuyện mình nói mình sợ khổ, chứ nói bây giờ bằng 1 phép lạ nào đấy các vị sống được 1 tỉ năm không già không nhăn nheo xấu xí, bệnh, muốn xài gì có đó, thương ai thì được ở gần người đó, thích sống chỗ nào thì sống chỗ đó, ở gần người mình thương, có đồ mình thích, đêm đêm 2 đứa nắm tay nhau bay đến 1 vườn kim cương, trời xanh mây trắng nắng vàng trong suốt 1 tỉ năm như vậy. Dĩ nhiên sau 1 tỉ năm này mình sẽ chết. Thì tôi hỏi kể từ hôm nay quý vị có bụng dạ nào đi học giáo lý hay không? Trong kinh tả cõi trời và cõi địa ngục nghe

rợn, người sanh địa ngục giống người giật mình thức dậy mà nghe tiếng la hét, nhiệt độ cực lớn. Tức là mình đang ngáp ngáp, cái hồi mình hước cái, mình đi, mình thấy mình đọa, cảm giác giống vậy, mình nghe tiếng la hét um xùm, mùi tanh mùi thúì nồng nặc và 1 nhiệt độ nóng, bao nhiêu cái đau đơn chột vô người mình, thấy quỷ sứ đầu trâu mặt ngựa đứng đây. Kể từ ngày đó mình bị đốt, nướng, luộc.

Còn cõi trời thì sao? Họ có phước sinh vào cõi trời, họ thức dậy thấy mình ở cái chỗ mà xung quanh cung vàng điện ngọc, mát lạnh và thơm ngát. Những âm thanh du dương, những mùi hương chưa từng được ngửi, được nghe. Họ nhìn thấy những người nam cực đẹp, nữ cực đẹp, thân thể nhẹ nhàng như khói, không đói không lạnh, không khát, không muốn ăn không muốn uống. Đồ ngon thơm thức ăn chạm vào lưỡi, chỉ cần nghĩ nó ngọt 1 tí đi là nó ngọt, nó chua 1 chút đi là nó chua, muốn màu vani màu dầu chuối là được liền, sống nhiều triệu năm. Thì trong kinh nói tên bị đọa lâu ngày nó khờ, hết cái nghiệp nó trôi lên nó làm trùn, làm dế. Cái tên sinh ở cõi trời sống hết tuổi thọ lúc sắp chết dựa vào các dấu hiệu sau đây: họ thấy hào quang ánh sáng mờ dần, 2 là bông hoa xung quanh mình héo đi, 3 là có cảm giác như người đổ mồ hôi, 4 là tâm tư không còn vui nữa, bực bội.

Trong kinh nói, các vị trời họ bị như vậy có người biết có người không biết. Người không biết họ hỏi những người xung quanh, họ nói ông sắp đi rồi, thì vãi ra quần, tôi sẽ đi về đâu?

Thời Phật cũng có vua trời Đế Thích, 1 ngày ông nhận ra những dấu hiệu đó, ông biết ngay ông sắp đi rồi, ông không biết ông đi về đâu, ông nghĩ ra 1 người có thể làm cho ông yên tâm đó

là Phật, ông xuống gặp Ngài. Ông hỏi: vì sao mà chúng sanh cứ đấu tranh như vậy?. Thì Phật dạy do cái lòng bòn xén và ganh tị, bòn xén là không muốn mình mất gì, ganh tị là không muốn người khác được gì. Vừa giảng xong ông đắc Tu đà hườn, và ngay trước mặt Phật ông chết, sanh trở lại làm Đế Thích. Trong cái tốc độ mà chỉ ông và Phật biết chuyện gì đang xảy ra. Mặc dù lúc đó ông là 1 Đế Thích đã già sống hết tuổi rồi, ông sanh trở lại làm Đế Thích trẻ, ông quay trở về trời với cái lòng cảm ơn Phật vô bờ. Còn những trường hợp khác không gặp được thánh hiền sanh, về cõi tiên, lúc gần chết mới sợ, vì mấy chục triệu năm vừa qua họ không tu hành gì, ăn chỉ biết hưởng thôi. Vì trời có sung sướng bao lâu thì cũng có lúc chết. Bây giờ quý vị phung phí thời gian, chứ có 1 ngày quý vị bán hết gia tài để mua từng ngày để sống quý vị sẵn sàng bán. Rất tiếc chuyện đó không thể được.

Tôi đã từng thấy mấy cụ ở hospice là cái chỗ thầy chạy bác sĩ chê. Tôi vô 1 lần lúc 2h sáng, lúc đang ngủ ngon thì sư em nó kêu đi tụng kinh, buồn ngủ muốn chết luôn. Người đó họ sống đâu có chịu đi chùa, giờ người sống thì 1 phần sợ ma, 1 phần đang nóng ruột cũng ráng mời thầy chùa vô coi tụng kinh. Đang buồn ngủ vô gặp ổng tôi tỉnh ngủ luôn. Nằm ngửa trên giường, ông co 2 tay 2 chân, như kiểu ông thấy gì đó, ông đập ra mà mặt mày biến dạng, biến dạng đến mức không nhận ra là nam hay nữ. Trong kinh nói thường những người trước khi mất họ thấy những cảnh sau đây – là nghiệp tướng và thú tướng. Nghiệp tướng là xem 1 đoạn phim tua nhanh những việc làm đã trải qua trong đời sống như săn bắn câu cá, buôn bán du lịch, công việc ở sở làm, tất cả những gì để lại dấu ấn sâu đậm nhất. Thú tướng là mình thấy những chỗ mà mình sắp tới, ví dụ mình về địa ngục

thấy lửa cháy, đầu trâu mặt ngựa, đao kiếm cung thương bén nhọn, nước tiểu hôi thối; còn sinh làm súc vật thì thấy chuồng, cũi, máng ăn, tàu ngựa, những thứ liên hệ đến súc vật á; sắp sanh vào ngựa quý thấy ao hồ, rừng núi hoang vu lạnh lẽo, đìu hiu; sắp sanh vào atula thấy đấu tranh, đâm chém; làm người thì mình thấy phố xá, nhà cửa, nam nữ đi qua đi lại. Mà cái thấy đó mình không chia sẻ với ai được, vì mình thấy là mình đi luôn rồi. Mà lúc đó nhiều người họ thấy cái chuyện kinh dị lắm, những chuyện xấu họ làm trước đây, họ gạ gẫm người này người kia rồi người đó đến đòi họ, họ chém thì mình phải đỡ như này(co 2 tay 2 chân lại rồi đập ra). Nói chung họ thấy đủ chuyện hết. Có ông gần chết, mà con ông thấy ông cứ thở ngút, có sư đang tụng kinh thì gõ vào người ông nói “ảo giác, ảo giác” thì ông mới tỉnh, lúc mở mắt ra thì đưa con mới hỏi “có chuyện gì vậy ba”, ông nói “ông đang ở dưới mặt đất” (bình thường mình đi trên mặt đất, còn ông đang ở dưới mặt đất), thì có 1 mọt mặng trời lên chọt vào cổ ông, nên ông phải tránh. “Ảo giác, ảo giác” thì ông mới hết. Ông kể lại có lẽ 1 lần ba dọn cái bụi tre, ông thấy 1 ổ rắn trong đó thì ông mới giết rắn mẹ, đập nguyên ổ trứng. Trong đời ông làm nhiều việc xấu, nhưng cái đó để lại ấn tượng cho ông nhiều nhất. Đi dọc bờ đất có những chỗ nước đọng, chỗ nước không đọng. Thì cái tâm thức mình cũng như vậy, sóng thủy triều đánh lên khi nước rút có chỗ đọng nước, chỗ không đọng nước. Tâm thức mình như sóng thủy triều, có chỗ đọng lại, chỗ không đọng lại. Các vị hỏi tôi tại sao tôi sống hàng chục năm, biết bao chuyện xảy ra mà lúc đó tôi lại nhớ chuyện đó, thì là do bởi nhiều nguyên nhân khác. Tính tình của tôi, thiện nghiệp ác quá khứ của tôi, khuynh hướng tâm lý mỗi ngày của tôi. Tất cả các thứ đó cộng lại mới khiến tôi thấy thứ này mà không thấy thứ kia. Khi hòa thượng nói ảo giác thì ông

mừng lắm, thì hòa thượng mới giải thích nếu nhớ lại chuyện cũ để mà ăn năn thì trong vô số kiếp ông có biết bao chuyện để phải ăn năn. Và ông có đồng ý với tôi chuyện cũ dầu tốt dầu xấu thì đều là chuyện cũ, sao ông không ráng kiếm chuyện gì tốt để nhớ. Thế là ông mới nhớ ra 1 chuyện, cách ngày bụi tre mấy thước, hồi xưa có 2 mẹ con không có chỗ ở, ông có cho miếng đất để cất cái chòi. Mà vị mẹ góa con sơ chỉ có cái chòi sơ sài, rồi có bữa ông đi làm về ông thấy cái chòi sơ sài quá ông đi chặt tre tốt về làm cột nhà cho 2 mẹ con ở. 2 mẹ con ở được hai mấy năm, bà mẹ chết ông chôn cất đàng hoàng, giúp thẳng con có công ăn việc. Thì cũng ngày bụi tre, thay vì ông nhớ con rấn thì ông nhớ qua việc giúp 2 mẹ con.

Thì mình sống sao để có được những ấn tượng tốt, không cần ai hộ niệm. Trong kinh nói chúng sanh trong đời có 3 hạng: ác nhiều thiện ít, thiện nhiều hơn ác, 2 cái bằng nhau.

Tùy căn cơ mỗi người mà Phật ra đời, Phật dạy mỗi người khác nhau, có người Phật dạy 14, 25 này, có người Phật dạy What và How. Nhưng tại sao hôm nay mình phải học, vì nó là nền tảng. Có những người thấy người ta đói, họ cho 10đ để người ta mua đồ ăn, có những người thấy người ta đói, họ có gì họ cho cái này. Thì Phật Pháp cũng vậy, có những người Ngài dạy như kiểu mì ăn liền, có người Ngài nói đi xuất gia để họ tự ngộ. Có người Ngài nói con chỉ giải quyết thân khẩu ý là xong. Như có vị sư già Ngài nói 227 giới nhớ không nổi, Phật nói con chỉ cần giữ 3 giới thân khẩu ý là xong. Nghe số 3 ông thích quá, nhưng ông không ngờ số 3 nó khó hơn 227 giới. Có người ngài dạy họ tu tứ niệm xứ thôi, có người thì ngài nói bát chánh đạo. Nên tôi nhắc lại công thức $1 + 13 + 14$ và $1 + 13 + 25$. Thì dù ngài dạy họ công thức nào đi nữa, thì đều mục đích là dạy họ đừng có

sống với công thức này (1 + 13 +14) mà hãy sống với công thức này (1 + 13 +25). Ngài nói đã mang thân chúng sanh, thánh phàm đều 1 với 13 giống nhau – là cái căn bản để tạo nên tâm của mỗi người. Thì cố gắng là 1 + 13 +25 chứ đừng + 14.

Nhưng khổ cái, có người Ngài nói công thức họ tu được, có người không. Có người Ngài không nói công thức được thì Ngài nói tu thân khẩu ý, có người nói tu bát chánh đạo.

Bây giờ hiểu tại sao tôi giảng hay trùng hoài vậy. Tôi nói riết chừng nào hiểu thì thôi. Cho nên mình học 24 duyên rồi, học 12 duyên rồi giờ mình quay lại bài đầu tiên ôn để dứt điểm trong chiều hôm nay luôn.

Dầu anh ác đặc biệt hay ác phổ thông. Ác đặc biệt là đại tội, giết cha, giết mẹ, giết A La Hán, chia rẽ tăng, làm Phật chảy máu. Đó là ác đặc biệt, nhưng đây chỉ là nói chung thôi, chứ không chỉ có 5 cái này, thật ra có vô số. Nói gọn thì có: Cái ác nào mà nhắm vào đối tượng khả kính là ác đặc biệt. Ác mà nhắm vào đối tượng hữu ân là ác đặc biệt. Ác nào mà nhắm vào đối tượng đại chúng là ác đặc biệt. Ác nào gây nội dung lâu dài là ác đặc biệt. Thí dụ như đi bắt cá mà thả thuốc độc xuống nguyên 1 con suối, theo quý vị thuốc độc đó chừng nào hết. Hoặc người Nhật bắt người Trung Quốc về thí nghiệm các thuốc độc hóa học, chỉ cần chích vô rồi thì cái da rã ra, không thuốc nào cứu được. Nhật mượn tay chuột, dơi, chim, muỗi để lây bệnh. Cho nên cái phòng thí nghiệm ở Mãn Châu, biết bao nhiêu người Trung Quốc bị lừa vào đó để thí nghiệm. Số người Trung Quốc bị bắt lúc đầu hàng hàng Nhật chết chỉ khoảng mấy trăm người thôi, nhưng kẻ nào mà nghĩ ra phòng thí nghiệm đó, kẻ nào trực tiếp làm trong phòng thí nghiệm đó thì tội nặng lắm. Tuy nói 4

nhưng mà bao trùm cả 5 cái trên. Giết cha giết mẹ tội nặng vì 2 người đó sẵn sàng chết cho mình, mà mình dám hại họ. Khi mà giết họ, mà họ được cứu, họ có tha thứ cho mình không? Có. A La Hán y chang vậy, ông không ghét thù gì mình hết, ông không chết ông thương mình tiếp. Chia rẽ tăng là tội nặng, vì tăng là đoàn thể hành trì và truyền thừa chánh pháp, mà sức mạnh của đoàn thể đó chỉ được duy trì khi mà họ đoàn kết với nhau, đem lại lợi lạc cho chúng sanh, nếu chia là 8 phần, 12 lực lượng thì sức mạnh chánh pháp ở đời không còn nữa. Lúc đó mình chia rẽ không chỉ mấy ông thầy chùa, mà còn ảnh hưởng đến toàn cục lợi ích chúng sanh. Ở Miến Điện, mấy ngàn vị tăng chúng ta tưởng là 1, nhưng thật ra nó có 9 lặn. Người đầu tiên mà tạo ra 9 nhánh, thì chỉ có trời biết, ông biết. Thế nào là chia rẽ Tăng, thứ nhất do danh lợi, tình cảm yêu ghét, tư thù cá nhân mà làm cho chư tăng tách ra, khiến các tăng không ngồi làm lễ với nhau được, còn nếu vẫn ngồi làm lễ chung thì không gọi là chia rẽ. Nói làm sao ông thù tôi, không có khả năng ngồi bên cạnh tôi là chia rẽ. Tăng chỉ có trong thời của Đức Phật thôi, nếu chia rẽ là coi như xong. Chia rẽ Tăng là tội ngập trời, nhưng ra sức hàn gắn Tăng thì công đức vô lượng. Làm Phật chảy máu là tội nặng, bởi Phật tổ không ai giết được Ngài hết, chuyện duy nhất làm tổn thương Ngài là làm thương tích thôi, hoặc đứng chống nạnh chửi Ngài. Còn cướp đoạt mạng sống là không bao giờ. Có trường hợp như Đề Bà Đạt Ba ông đứng trên núi lăn tảng đá, mục đích là để giết Phật, nhưng Ngài không chết, nhưng do cái nghiệp quá khứ, đã từng giết người (giết 1 đứa em trai chỉ vì tranh chấp tài sản mà xô nó từ trên núi xuống, cái quả đó làm Ngài xuống địa ngục rất nhiều năm), cái quả dư sót là kiếp cuối cùng Ngài đi làm Phật rồi, Ngài cũng bị người ta lăn đá làm cho bị thương. Trong kinh nó Ngài bị đập nát ngón chân cái, máu ra

xôi xả. Kể ra 5 tội đó là kẻ tượng trưng, nhưng nếu kể cho đủ là mình kể 4 cái vừa ghi đó. Ác nghiệp đặc biệt gồm làm chuyện bậy nhằm đến đối tượng khả kính - chuyện bậy nhằm đến đối tượng hữu ân – chuyện bậy nhằm đến đối tượng đại chúng – chuyện bậy nhằm đến đối tượng có hậu quả lâu dài.

Ác phổ thông gồm có sát sanh, trộm cắp, tà dâm nói dối, nói độc ác, nói đâm chọc, nói lời vô ích... Dầu cho đặc biệt hay phổ thông thì nó cũng diễn ra theo công thức này là $1 + 13 + 14$.

Nhưng khổ cái không phải gặp ai Ngài cũng nói công thức này. Mà có người Ngài nói về vô minh trong duyên khởi.

Có người Ngài nói do vô minh trong 4 đế nên tạo các nghiệp thiện ác, nghe vậy nó mới chịu tu. Có người Ngài nói tất cả mọi thứ đều vận hành theo 24 duyên sau đây: A giúp B bằng cách có mặt trước, A giúp B bằng cách có mặt sau... Họ nghe nói họ chán, đời sống toàn điều kiện không à, nghe cái họ đắc. Có người học 2 cái 14 với 25 mới đắc, có người nhắc hai con số thì họ khùng luôn, nên phải nói tu thân khẩu ý, người ngài nói tu thập thiện độ, 37 bồ đề phần.

Nhưng ý nghĩa chính vẫn là tu thiện để được trong công thức này ($1 + 13 + 25$) và tránh ác để đừng sống trong công thức này ($1 + 13 + 14$).

Học đạo là để biết mình có cấu tạo ra sao, thứ 2 học đạo để biết mình sống ra sao, thứ 3 để biết mình đang ra sao khi mình bắt đầu tu tập, mình ra sao nếu mình không tu tập.

Người không biết đạo không biết 4 cái này. Không biết mình có cấu tạo ra sao, không biết mình phải làm gì, thứ 3 không biết

mình đang ra sao. Chính vì không biết cái số 3 này này (đang ra sao) nên mới có rất nhiều người chưa tu gì hết mà tưởng mình đang tu rất nhiều. Làm thiện 1 chút mà tưởng 1 núi, làm ác 1 núi mà tưởng có 1 chút.

Khi bố thí, hành thiện... mà không học giáo lý thì không biết mình đang ra sao, không biết mình có cái gì cần thêm, có cái gì cần bớt, cái gì cần chỉnh sửa.

Phải ghi câu này: khi chưa gặp Phật Pháp thì tất cả hạnh lành đều nằm trong thập thiện (để dẫn đến quả nhân thiên). Kể từ khi có lòng cầu giải thoát thì tất cả hạnh lành đều được gọi là thập độ (nhân tố để sau này có trí tuệ giải thoát). Kể từ khi biết Phật Pháp, dốc lòng tu tập thì tất cả hạnh lành đều nằm trong con số 37 (tứ niệm xứ - tứ chánh cần - tứ như ý túc - ngũ căn - ngũ lực - thất giác chi - bát chánh đạo)

Trong số 37, thực ra cái nhóm này chính là nhóm kia, cái này quan trọng mà nhiều người hiểu nhầm, tu thất giác chi trước rồi bát chánh đạo sau (là sai). Không bao giờ có chuyện tu từng khúc như vậy. Người nào tu tới nơi thất giác chi cũng là đang ngon lành trong bát chánh đạo, mà ngon lành trong bát chánh đạo cũng là ngon lành trong tứ niệm xứ (tu ngon lành nha, không phải là tu phớt phớt)

37 bồ đề phần gồm các nhóm pháp môn có nội dung tương đương nhau. Tu tập cái này cũng là tu tập cái kia. Thế Tôn tùy duyên mà nói nhóm nào cho đối tượng nào.

Phật Pháp có 1 chuyện mà tôi phải nói mạnh mẽ cái này. Khi học Phật Pháp căn bản rồi, quý vị sẽ có 3 tâm trạng căn bản. Thứ nhất là tiếc, tại sao trước đây không biết sớm hơn. Thứ 2:

giá mà mình biết sớm hơn đời sống mình đã thay đổi rồi – người học giáo lý căn bản họ nhìn thế giới này khác người lơ mơ. Thứ 3 quý vị sẽ được cái vô ngại khi đi vào hội chúng, thầy bà giảng gì quý vị cũng tỉnh bơ à, một pháp sư tam tạng qua nói quý vị cũng ngồi nghe tỉnh bơ, vì cái đó là căn bản mà, cái vô ngại nó rất là quý, quý vị hiểu không? Còn cái sợ nhất là đi chùa mà thấy lạ hoài, nghe gì cũng lạ. Rồi đến 1 ngày quý vị đi Miến Điện, Lào... thấy thiền sư nói cái gì mình vẫn thanh thản, bởi vì mình có chìa khóa, ông nào cũng mở được hết.

Tôi nhớ 1 câu này đáng xăm lên người này. Cái chìa khóa mà mở được mọi ổ khóa, là chìa khóa vạn năng, còn ổ khóa mà chìa khóa nào mở cũng được là ổ khóa hư. Nghĩa là học sao mà ổ nào mở cũng được, là mình có cái chìa vạn năng, còn chìa nào cũng mở được là thầy nào cũng dụ mình được hết.

Có câu này tương đương mà nặng lắm. Đàn ông có thể chinh phục mọi đàn bà là đào hoa. Còn đàn bà mà thằng nào cũng chinh phục được là hết nói.

Học như thế nào mà nơi nào đến người ta nói cái gì mình cũng hiểu, nó tốt hơn là ai nói gì mình cũng theo. 2 cái đó nó khác nhau nhiều lắm.

Và nhớ thêm cái này: ăn cái gì cũng thấy ngon, tốt hơn là cái gì ngon cũng ăn.

Mình trở lại bài gốc của mình, mình học giáo lý để hiểu mình được cấu tạo ra sao, thứ 2 là mình phải làm gì, thứ 3 là mình đang ra sao. Dầu mình đang tiến bộ bằng trời cũng phải biết rõ mình đang ra sao, dầu mình đang thụt lùi mình cũng phải biết mình đang ra sao. Vì chỉ có tên biết mình đang ra sao nó mới

không kiêu ngạo trong cái tốt, không chìm đắm sa đà trong cái xấu. Tại sao tôi nhấn mạnh cái này? Vì cái số 3 này nhiều người bị lẫn, chính vì mình không biết mình đang ra sao mà mình không biết phải chỉnh sửa, thêm bớt cái gì. Mình bậy mà mình không biết, mình hiểu ba mớ mà mình nghĩ mình là thánh cũng nguy hiểm. Có nhiều người tu thiền riết thấy ghét, họ sợ ngồi chung với phàm nó lây chất phàm, nên đi đâu họ cũng ngồi riêng. Nếu anh là thánh thứ thiệt thì cục vàng liêng vô đồng chì nó cũng không lây chì, vì họ hiểu sai, họ tưởng cái thánh cái phàm giống như bột mì và bột năng nó lây nhau. Tiện nói luôn, có nhiều thứ nó dễ hấp thụ mùi lắm, trà mà nó chưa pha để ở đâu nó hút mùi xung quanh khó uống lắm. Nhiều người cho tôi trà ngon lắm, mà để chung với cục xà phòng uống nghe toàn mùi xà phòng, uống vô miệng mồm toàn xủi bọt không, khổ vậy (cười). Sẵn đây tôi nói khi pha cà phê đừng bỏ cái bã, mà thả vào nơi nào muốn khử mùi, đôi giày mà mùi nặng quá thì trà lá Thái Nguyên, trà móc câu, trà tuyết, trà Ô long hãy pha cho thật đậm, sao mà nhiều 1 giọt vô lưỡi người nó quíu lại, thì đôi giày có mùi nặng nhiều 3 giọt này. Nếu sợ hư giày thì nhiều vào bông gòn, để lên giấy bạc, để qua đêm bao nhiêu mùi hôi đi hết. Vì trà thứ nhất sẽ diệt khuẩn, thứ 2 nó hấp thụ hết mùi hôi.

Trong kinh mình có câu: “xóm chài tanh cá, làng nhang thơm trầm”. Đi ngang qua Hải Thượng Lãn Ông nhắm mắt biết liền mùi thuốc bắc, đi ngang Phan Thiết ban đêm nhắm mắt cũng biết vì nghe mùi nước mắm.

Muốn mua 1 món đồ nào đó cũng phải lựa chỗ nào bự nhất, chuyên nghiệp nhất. Học giáo pháp cũng vậy. Muốn tìm Phật pháp cần đi ngay ở. Tôi thiết tha xây dựng Kalama vì muốn bà con về đó tu hành – thứ nhất vì chỗ đó mát lạnh, thứ 2 nếu lấy

Kalama làm tâm hình tròn trong bán kính lái xe là nửa giờ, là bà con toàn gặp toàn tàng long ngọa hồ không, thiền sư hàng đầu của Miến Điện Pa-auk cũng ở đó, học giả hàng đầu ... (? 1h25p31s) cũng ở đó, ngài Si-ta-gu là ông vua không ngài của tầng già Miến Điện cũng ở đó. Mua đồ mua ở chợ bự là vì vậy, không phải mình chê mà vì nó mất thời gian. Ngày xưa ngài Xá Lợi Phất trước khi gặp Đức Phật, ngài phải ghé qua cái tiệm nhỏ là 1 ông thầy ngoại đạo, ghé xong ngài chưa có đã. Ngài mới gặp Đức Phật, cái tiệm lớn. Phật pháp cũng vậy, học phải có 1 trú xứ thích hợp, có bạn và tài liệu nghiên cứu. Bộ kinh tôi muốn bà con tìm được bản tiếng Việt được thì tốt, không thì đọc tiếng Anh, có 5 bộ thôi. Thay vì đọc 5 tạng thì đọc 5 bộ đó cộng thêm giáo lý căn bản, chỉ mất 9 tháng bà con đọc được 5 bộ đó thanh thản.

Quan hệ giữa 3 tạng với con đường tu chứng.

Với người đơn giản, không đủ sâu rộng thì hành trình tu chứng có thể thu gọn trong 3 nghiệp môn là : thân – khẩu – ý.

Với người sắc bén, tinh tế hơn, hành trình tu chứng là quá trình làm việc của 6 căn với 6 trần, hoặc của 5 uẩn với nhau.

Với người có huệ căn, có khả năng hiểu và nhớ tốt, thì giáo lý duyên sinh duyên hệ mới thích hợp được.

Nhiều người thời Đức Phật chưa từng học A tỳ đàm kiếp này, nhưng khi nghe được 1 câu vấn tắt của Phật, thì họ hiểu được vấn đề với cả 2 chiều sâu rộng về duyên sinh và duyên hệ.

Chúng ta hôm nay thời mạt pháp, không biết căn tánh mình thuộc loại nào, nên nếu có thể thì phải học giáo lý qua 3 tạng,

đề ít nhiều tự xác định được mình thích hợp với đường lối tu học nào.

Tạng kinh gồm các pháp thoại của Thế Tôn và các vị thánh tăng cho các đối tượng khác nhau. Nếu nghiên cứu kinh tạng đủ sâu thì ta sẽ thấy nội dung kinh tạng gồm đủ nội dung cho cả 3 hạng vừa nói trên.

Luật tạng tuy có nội dung nhắm riêng cho Tăng Ni, nhưng người có học luật và hành luật sẽ thấy được rằng các học giới của người xuất gia đều có tác dụng trực tiếp lên đời sống tu tập của chúng ta thông qua 3 nghiệp, 6 căn, 12 và 14 (học kỹ ở tháng 12).

Bây giờ giảng sơ, ai muốn học thì học, không thì thôi. Mình học mình nghe nói tâm thiện là $1 + 13 + 25$, còn tâm ác là $1 + 13 + 14$, mình thấy nó không mắc mớ gì đến giới của người tu. Mà thực ra từng giới đều có tác dụng dẹp bỏ cái này (14) để xây dựng cái này (25). Ví dụ: tỳ kheo buổi chiều không giữ thức ăn qua đêm, nhìn thấy hơi bình thường nhưng khi không ăn chiều mình đã giải quyết được rất nhiều phiền phức, ăn là xào nấu băm xắt rửa chén... Không ăn chiều là tránh được bao nhiêu cái rắc rối. Không ăn chiều nhưng anh còn làm việc với thức ăn, còn giữ qua đêm, anh để tủ lạnh anh sợ hư... có hàng ngàn hệ lụy ở trong đó. Thí dụ như khi mình không được để qua đêm thì không có vụ gián chuột kiến, mèo... Ngày nào giải quyết ngày đó. Khi mở tủ thấy cái nào hư lòng cũng lo, thấy cái nào ngon thì lòng cũng khoái. Nên mới có nghiên cứu khoa học, người đàn ông độc thân ốm hơn người đàn ông có vợ, vì người đàn ông độc thân mở tủ lạnh không thấy gì nên đi ngủ, còn người đàn ông có vợ lên giường thấy chán vợ nên mở tủ lạnh quất, cứ

vậy nên nó mập. Không ăn chiều là tránh được bao nhiêu cái phiền, không giữ qua đêm tránh được bao nhiêu vấn đề, như chưa ăn đã sấm trước, chưa ăn ai cho cũng nhận vô, khách tới móc ra mời, tùm lum hết, rồi sợ hư cái này, sợ hỏng cái kia. Nên theo nguyên thủy, ăn bữa nào biết bữa đó, đói quá chữa lửa bằng cái gì đó là xong. Ai từng sống ở cảnh chữa lửa thì biết, nay tui mách cho, gạo lứt/gạo nếp, đậu xay nhuyễn thành bột mịn, để vài kí trong balo, qua Miến Điện thì buổi chiều pha nước sôi quấy lên, ăn mặn thì có tôm khô lấy ra làm cháo, nó không bốc mùi không ai biết đến, mà không muốn ai thấy mùi nữa thì làm buổi trưa trước. Cách nữa là hốt nắm gạo bỏ vô bình thủy nước sôi đây nắp lại, 6 tiếng sau ra nguyên bình cháo lỏng lẫ luôn. Bà con đi thiền đều có kinh nghiệm này hết. Mà tôi thương mấy người đó, vì là cách chữa lửa không, chứ vô thiền viện mà bằm băm xát xát, xào tùm lum là sai.

Khi bị đói, thà chữa lửa còn hơn chuẩn bị hoành tráng. Người chữa lửa gọn lăm, tôi có biết và cô phật tử bên Châu Âu có cách chữa lửa rất khoa học. Họ lấy cá tuna làm chà bông sợi nhỏ, để đảm bảo protein khi sang Miến lúc đói bụng. Sáng ăn cháo cũng có thể cho vô, chiều đói thì lấy ra nhai nhai để đủ protein. Thà bị cấm rồi xé rào 1 chút, còn hơn mở cửa toang hoang, là thiền viện quá trời mùi luôn. Thiền sư nhìn là biết hết, nhưng mà bỏ qua, tên nào no nhìn tướng đi ngon lành, tên nào đói nhìn tướng đi lạ lẫm, như táo bón á. Ai ở thiền viện biết nó đói nhìn nó ngộ lẫm, nó đi qua cây chanh, cây tắc nó hay rờ rờ, vì nó không được ăn.

Về lý thuyết tạng Luật nó không có ghê, không có ảo diệu, sâu sắc, huyền vi bí hiểm trừu tượng như là 2 tạng kia. Nhưng trong hành trì thì 2 tạng kia phải chạy qua tạng Luật.

Cái chuyện mà giấc chiều, ông không có gì hết, không tiếp xúc bừa bãi, tiếp xúc tay đôi với phụ nữ chỗ vắng, không giữ thức ăn, không giữ tiền bạc, tài sản. Cốc liêu tự cất, mỗi 1 cốc không quá 3m. Tỳ kheo mà tự ý cất thì chỗ đất cất phải hỏi ý chư Tăng, mỗi cốc không quá 3m. Không đi sớm về khuya mà không trình tăng, phải có lý do chính đáng. Có những thuốc chữa bệnh được quyền giữ khi sử dụng cho đến hết, có thuốc chữa bệnh chỉ được giữ trong 1 tuần, rồi tìm cách giải quyết đi, ví dụ như mật ong. Lúc bị bệnh thì mật ong, sữa, những thứ ngon miệng lúc bệnh được quyền dùng, nhưng xong phải nhờ người khác cất đi, bản thân không được tự ý giữ. Hũ muối, hũ đường dùng để nếm nếm, sau khi múc ra lập tức nó trở thành thức ăn buổi sáng. Buổi chiều khuấy nước mình không được dùng nó nữa, vì nó là thực phẩm rồi. Những chuyện đó phải học luật và giữ luật thì mới thấy nó rất là chi li. Người giữ luật trang nghiêm nhìn đâu họ cũng thấy phạm luật hết.

Về lý thuyết thì tạng Luật không hay bằng, mà về thực hành thì hay hơn 2 tạng kia. Mỗi tạng có cái sâu riêng, tạng Kinh nó sâu sắc trong hình ảnh, minh họa. Tạng A tỳ đàm sâu sắc trong nghĩa lý. Tạng Luật sâu sắc trong đời sống thực tế.

Trong tạng Kinh, đời sống nhìn vào không rõ nét bằng ông tạng Luật. Trong tạng Luật từ nhà cầu lên đến bàn ăn đều là luật hết. Thí dụ như vào nhà cầu thì cái gáo múc nước không được quyền để ngửa mà phải để úp, vì ngày xưa người ta không có xài cái vòi vạn, họ dùng nước tích trữ trong cái lu, nếu cái gáo mình múc rồi để ngửa thì nước đọng trong đó làm nhớt cái gáo, người sau vào sẽ thấy gớm, nên dùng xong phải úp gáo xuống, thấy nước gần hết cần múc đầy, thấy nhà cầu dơ phải dọn cho hết dơ, thấy nó có mùi dọn cho hết mùi. Tăng chúng sống với nhau

phải tôn trọng nhau theo tôn ti hạ lạp, ngoài đời là vua mà vào đạo nhỏ hạ hơn thẳng lính thì phải kêu thẳng lính là sư huynh. Tuy nhiên đứng trước nhà cầu không có tôn ti, em nào tiêu chảy được đi trước (cười). Luật hay lắm, nếu you lớn hạ, nhưng you bón you đi sau, tôi tiêu chảy tôi đi trước. Tuy lớn hạ, nhưng người bệnh và người nuôi bệnh được hưởng nhiều quyền lợi hơn, trong Tăng chúng phải nể ông nuôi bệnh 3 phần, vì thẳng cha nuôi bệnh không bỏ đi được, có lần tỳ kheo bị bệnh mà chư tăng cứ lo ngồi thiền, đi bát không à, buổi chiều Phật họp chư tăng lại Phật nói: các người đã bỏ nhà ra đi, không cha không mẹ không người thân, các người không thương nhau thì ai thương, hôm nay mình bỏ lơ người khác mai một đến phiên mình ai lo?. Ở Kalama làm phòng y tế tôi phải viết câu này bằng tiếng Pali: ai chăm sóc tỳ kheo bệnh, người đó chăm sóc Như Lai. Khi ngài nói câu đó thì các vị tỳ kheo khỏe lắm. Có buổi chiều ngài ngồi thuyết pháp, có ông vua bự, ông quý ông lạy, ông ở gần chùa ngày nào ông cũng vô gặp Phật, ông lấy cái miệng ông hôn bàn chân của ngài. Có lần ngài đó hỏi: “Đại vương cũng là vua, ta trước khi xuất gia cũng là vua, đại vương với ta bằng tuổi, sao đại vương hạ mình như vậy?” Ông nói: “Ngài là vua, con cũng là vua, nhưng Ngài có những cái con không có được”. Ông là vị Phật tương lai, là 1 trong 10 vị gần sắp tới. Ông đang ngồi nghe pháp, có người vô nói gì, cái mặt ông sầm liền. Phật hỏi đại vương có an lạc không? Ông nói: “trước Bạch Thế Tôn con luôn an lạc, nhưng con mới nhận được tin không có vui, trong nội cung báo hoàng hậu mới sinh công chúa, con thích con trai, con nghe không được vui”. Phật bảo “tại sao con coi thường con gái, khi tất cả đàn ông vĩ đại nhất đều do phụ nữ sinh ra”. Kể từ lúc đó ông lạy Phật xong ông thương công chúa như vàng. Không giải thích gì hết, chỉ quất 1

cái 1, ông vua xoay 180 độ. Hay quá, không có giải thích về nam quyền nữ quyền, mà chỉ 1 câu rất là dễ hiểu. Rùa cỡ nào cũng hiểu.

Lúc Ngài mới thành đạo, bà dì ruột thương Ngài quá, bà cúng Ngài 1 bộ y do chính tay bà dệt. Ngài từ chối nói cúng cho chư Tăng. Bà sốc, bà đem cúng cho ngài Xá Lợi Phất, ngài nói tôi y đủ rồi, theo luật không được nhận y dư. Tới ngài Mục Kiền Liên cũng lắc, lắc riết. Đến ông cuối cùng mới tu. Ông ừ mới ghé. Bà mới sốc. Đức Phật mới nói đem bình bát ra đây, ngài cầm ngài chú nguyện: “tất cả tỳ khưu ở đây, kể cả Xá Lợi Phất, Mục Kiền Liên cũng không tìm ra trừ cái ông mới tu”, Ngài nói xong Ngài thấy 1 cái đi mất tiêu, Ngài nói các vị tỳ kheo đi tìm giúp Như Lai cái bình bát. Ngài Mục Kiền Liên tìm không có ra, ngài Anuruddha là đệ nhất thiên nhãn, ngài rọi mấy chục cái ô ếch cũng không thấy cái bình bát. Phật chú nguyện làm sao mà thấy? Có những vị biết chuyện, mới nói ông mới tu tìm thử. Ông nói trời ơi tôi mới tu, chưa biết sơ thiên vuông tròn dài ngắn ra sao, nói gì đến thần thông. Vị đó có huệ căn, vị đó mới nói chư tăng ở đây tìm hết rồi còn có mình con, thôi để con tìm. Ngài quỳ xuống ngài khẩn thế này: con đi xuất gia không phải vì danh vì lợi, cũng không phải vì cầu quả phạm thiên Đế Thích, mà con chỉ cầu quả Bồ đề vô thượng Chánh Đẳng Chánh Giác như Thế Tôn, nếu con mà thành Phật con xin bình bát của Thế Tôn có trên tay của con. Ngài khẩn xong bình bát nằm trên tay ngài. Đức Phật mới mỉm cười, ngài Ananda biết Thế Tôn không có vô vớ mỉm cười, vị mới tu này chính là Phật Di Lạc. Nghĩa là lá y bà mới cúng, là cúng cho vị Phật kế. Trong kinh nói, lúc đó trong vô lượng vũ trụ, vị Phật Di Lạc là người thứ 2 mà phước báu nhiều, chỉ sau Đức Thế Tôn mình thôi. Phước gấp

hơn ngài Xá Lợi Phất ngàn triệu tỉ lần, mặc dù ngài vẫn còn phàm, nghĩa là ngài chưa đắc La Hán thôi. Khi giáo pháp Như Lai hết, trái đất sẽ trải qua thời gian mông muội không có văn minh, sau giai đoạn đó sẽ đến giai đoạn hoàng kim văn minh, lúc đó tỳ kheo này sẽ ra đời làm Chánh Đẳng Chánh Giác thuyết pháp giống như ta bây giờ, độ vô lượng chúng sanh như ta bây giờ.

Tôi có đọc 1 bài kệ cúng y, trong đó có câu “ 1 đại y 2 cánh Đường Tôn”, tức là 1 bộ y sang tay 2 vị Phật, lúc đó ngài mới có 1 câu trong lễ dâng y là “... 2h1p24s” nghĩa là khi cúng dường cho chư tăng cũng là cúng dường cho Như Lai, vì chư tăng từ Như Lai mà có.

Tăng nghĩa là thánh Tăng đó. Bởi thánh Tăng là 1 phần của 1 vị Phật, do Ngài dạy mà có. Các vị A La Hán được Ngài gọi là con trai của ta, người nữ mà đắc A La Hán gọi là con gái của ta.

Tiếp theo là tạng A tỳ đàm, nhìn thì rất là sâu, nhưng trong đời sống thực tế thì cái cha nào học luật và trì luật thì cha đó đem 2 tạng đó dồn vào trong từng activity của mình. Khi học luật và hành luật, thì tỳ kheo đem tinh thần của cả 2 tạng kia ghép lại vào từng sinh hoạt lớn nhỏ của mình. Có những điều luật khi được nghiêm trì thì giúp tỳ kheo sống rời xa các tập tính của 4 cõi đọa. Có những điều luật khi được nghiêm trì thì giúp tỳ kheo sống rời xa các tập tính của nhân thiên, dục giới. Có những điều luật khi được nghiêm trì thì giúp tỳ kheo sống rời xa các tập tính của phàm phu. Có những điều luật khi được nghiêm trì thì giúp tỳ kheo từng bước tháo gỡ các mắt duyên khởi...

Có những điều luật khi được nghiêm trì thì giúp tỳ kheo sống rời xa các tập tính của 4 cõi đọa. Con thú có những loài rất thích

tích trữ đồ ăn. Là loài thú, thích là nó ăn không kể gì hết. Không kể thiện ác, nó ăn được là nó quất. Mà nếu tỳ kheo giữ giới trong sạch, có phải họ bỏ được thói quen tích trữ đồ ăn không? Là bỏ thói quen của loài thú đúng không? Tỳ kheo giữ giới trong sạch thì không phải cái gì cũng ăn. Trong khi loài thú thích là ăn.

Có những điều luật khi được nghiêm trì thì giúp tỳ kheo sống rời xa các tập tính của nhân thiên cõi dục. Nhân thiên cõi dục có tập tính là lựa cái gì ngon, cái gì tốt. Tỳ kheo thì không được như vậy. Y tốt cách mấy cũng không được nhận nếu đã đủ rồi. Đồ ăn ngon có mấy cũng không được nhận nếu quá Ngọ. Vàng bạc châu báu cách mấy Tỳ kheo cũng không được quyền nhận. Tỳ kheo giữ tiền có nhiều cái bậy lắm. Ví dụ như Phật tử gặp mình cũng thành thói quen, không cúng cũng kỳ. Rồi ông sư gặp mà họ không cho thì nghĩ họ coi thường mình. Rồi mình đánh giá tình cảm con người qua con số trong bao thơ. Cho 100 thì có chút cảm tình, cho 200 thì có tình cảm đặc biệt, 500 thì tình cảm đáng lưu ý, 1000 trở lên thì phải ghi sổ đỏ (cười). Nếu không nhận tiền thì đưa nào coi như đưa đó.

Có những điều luật khi được nghiêm trì thì giúp tỳ kheo sống rời xa các tập tính của phàm phu. Tỳ kheo mà giữ được tứ thanh tịnh thì thu thúc 6 căn. Tứ thanh tịnh giới của Tỳ kheo gồm có 4: giới bốn thanh tịnh – thu thúc lục căn thanh tịnh – nuôi mạng thanh tịnh – quán tưởng thanh tịnh ◊ là 4 đại giới của Tỳ kheo. 227 giới đó nằm trong giới đầu tiên thôi – giới bốn thanh tịnh. 3 giới sau là thu thúc lục căn thanh tịnh. Tỳ kheo bậc hạ giữ được 227 giới (giới bốn thanh tịnh) với nuôi mạng thanh tịnh. Tỳ kheo bậc trung là thêm quán tưởng thanh tịnh. Tỳ kheo bậc thượng phải thêm thu thúc lục căn thanh tịnh.

Lục căn thanh tịnh nghĩa là Tỳ kheo không để tâm mình bất mãn với cái gì mình nhìn, nghe, ngửi, nếm, đụng, không để tâm mình đam mê với cái gì mình nhìn, nghe, ngửi, nếm, đụng.

Quán tưởng thanh tịnh nghĩa là mỗi lần Tỳ kheo sử dụng các thứ vật chất như y, áo, thuốc men, chỗ ở là phải quán tưởng như sau. Mỗi lần mặc y đều phải quán tưởng y này là để che thân, không phải để làm đẹp. Mỗi lần ăn thì nghĩ rằng ăn là để tu hành, không vì lý do nào khác. Mỗi lần vào ra chỗ ở, nghĩ rằng đây là chỗ để ta tu hành, không vì lý do nào khác. Khi bị bệnh, uống thuốc cũng tâm niệm rằng ta uống thuốc để dứt bệnh tu hành chứ không vì lý do nào khác.

Chánh mạng là Tỳ kheo chỉ có 1 cách kiếm sống duy nhất là trau dồi pháp học pháp hành để tự cho người có đạo tâm hộ trì. Có 1 chuyện đây tôi nói mà bà con không có tin. Tôi là thầy chùa tôi tin. 90% (trừ 10% cá biệt, chỉ xui quá, thiếu phước quá mới gặp trường hợp đặc biệt) ông sư chỉ cần học giỏi giáo lý và giới luật trong sạch thì không có đói được. Tôi tu từ ngày 19/2/1980 đến giờ là 40 năm, tôi biết chắc điều đó. Cho nên anh cứ lo học giáo lý, tu hành thì nó huyền diệu lắm, muốn đói cũng rất khó, cùng lắm 1, 2 tháng đầu thôi. Thường 1 do lý thuyết ông chưa thuyết phục, hoặc giới hạnh chưa thuyết phục được mình, chứ thuyết phục được rồi thì bán nhà mà nuôi. Tôi là thầy chùa, mà tôi sẵn sàng ủng hộ hết mình những thứ vật chất tôi có cho ông sư kiểu như vậy.

Vừa rồi tôi về Miến Điện, tôi đánh lễ ngài ... (2h20p40s), Ngài cả đời từ khi tu không ăn điếm tâm, ngày ăn đúng 1 buổi thôi. Buổi chiều chỉ uống nước trái cây thôi. Thì tôi nghĩ ở trong bụng, nếu bây giờ mà Ngài không có ai hộ trì thực phẩm, thì

đem Ngài qua Mỹ, hoặc tôi về Miền Điện tôi sống, thì với sức của tôi, tôi nghĩ tôi nuôi Ngài dư sức. Tôi không có giàu, nhưng Ngài ăn ngày có 1 bữa à, thì sức tôi là đi xin Phật tử về cho Ngài. Ngài là trường hợp đặc biệt mà tôi có suy nghĩ đó. Khi tôi lay Ngài, tôi lấy trán gõ vô cái chân Ngài, Ngài cười cười, mà mát dữ lắm. Đó là 1 trong những lần tôi tin. Các vị có biết Ngài ... (2h21p40s), khi đánh lễ tôi nghĩ trong bụng Ngài không phải là máu mủ gì của tôi. Nhưng cái gì Ngài cần, tôi cúng được bằng vật chất tôi cúng hết. Nếu mai này có 1 lúc nào đó Ngài bệnh, Ngài lên tiếng ông về dòm ngó tôi 3 tháng, tôi về, về đồ bỏ, đấm bóp, quét nhà... Ngộ lắm. Có cái lực nó đáng lắm. Máu mủ mà không ra gì nó ngán lắm. Còn người dung nước lã mà có 2 cái đó thôi. Thì chính tôi lấy bụng tôi suy ra, Mỹ thì có ngài ...(2h22p27s)... nhiều lắm. Ngài Pa-auk giờ nói muốn gì, tôi chiều hết. Cái gì tôi có là tôi cho liền. Tôi không làm để cho Phật tử thấy, tôi không cần, tôi thương, tôi quý Ngài lắm. Thậm chí nhiều vị có 1 trong 2 mà đã ăn không hết rồi.

Tỳ kheo bậc trung, thêm cái quán tưởng. Tại sao cái quán tưởng quan trọng? Nhiều khi mình quên tu mà mình có quán tưởng, tự mình kéo mình trở về có biết không. Hồi nhỏ tôi không biết cái này, về già mới ngộ ra. Khi chơi tung tăng quên mất 227 cái kia, mà nhớ quán tưởng nó kéo mình về lại.

Tỳ kheo bậc thượng dù còn là phàm phu, cũng đủ làm cho quỷ thần khiếp sợ. Trong kinh nói, vị đó ở chỗ nào trong cốc, thì phi nhơn không dám ở trên cao hơn.

Tại sao có vụ thượng hạ, là mình nói để mình hiểu hơn. Mà cái này là câu quan trọng, bà con phải ghi ngay bây giờ. Trong 4 điều trên, điều nào gắn liền với chánh niệm nhất được xem là

hạng nhất. 227 giới này có thể lơ là (ngồi ở trong nhà thì sao phạm), nhưng giới chánh mạng không phải dễ. Ví dụ khi mình nói đạo, mình coi bói, làm bùa, làm phép, làm cái này làm cái kia để nuôi mạng là tà mạng thô thiển. Còn tà mạng vi tế là khen mình chê người, ví dụ như Phật tử thăm hỏi Sư có khỏe không, thì trả lời “cũng nhờ ngồi thiền đó con, nên cũng khỏe”, hay hỏi sao cốc sư dơ thế thì trả lời “ồ thì con biết mà, ba cái tra cứu kinh sách, ngồi thiền khổ quá con ơi” – cốc dơ mà chả đẩy chả lên mây luôn. Qua cái cốc sạch này, thì trả lời “thì cái trú xứ nó phải vậy mới thích hợp để giữ tâm con”... Nếu mình trong sạch thì mình không cần nói quá trời quá đất. Đó là tà mạng vi tế. Người tu chân chánh có lý tưởng tu hành thì cái chút chút đó cũng phải biết. Chứ làm sao mà phải nói hơn thằng kia 1 bậc. Có Phật tử thấy sư kia lo bận bịu, còn sư này thanh thoi thì ông nói “Trách nhiệm sư là phải tu hành, còn cái chuyện chùa miếu là giao cho cư sĩ, giới định tuệ là mình phải tập trung”, coi như bao mồ hôi nước mắt ông kia là xuống bùn hết, còn cái ở không của ông được quy vào giới định tuệ. Cái đó được gọi là tà mạng. Mà cái đó không ai chứng minh được hết, chỉ có mình mình biết mà thôi. Bởi hôm qua mình học cái nghiệp duyên là cái lực đẩy của chủ ý trong các hành động. Cũng 1 câu nói “cốc dơ vậy sư” mà cái chủ ý làm câu trả lời biến thành tà mạng. Thấy cốc dơ thì trả lời tại tôi làm biếng là xong, thấy vậy mà tội nó ít. Có cái này phải ghi: tại Phật tử đẩy chúng tôi vào cái thế đó, quý vị là những người rất khoái ba xạo, tôi nói thiệt. Đòi tôi gặp nhiều thứ, tôi kể vô tư cho cả thiên hạ nghe. Kỳ rồi đi Úc, ông sư Việt Nam đầu tiên, maybe là duy nhất mà làm trụ trì 1 thiền viện của Thái Lan đó là ông sư Thái Bình ở bên Úc, mà sư cực kỳ bình dân. Mình ăn xong mình nhòm xem thử rửa bát chỗ nào, sư nói: “ông là khách, ông không quen chỗ để đó tôi lo”. Ăn xong sư

vắt áo lên, còn mặc áo trong, dắt đi giới thiệu tùm lum nhưng cốt cách của sư đưa tiền không nhận. Những người đó tôi khoái, rất bình dân, không làm màu. Còn Phật tử họ trách vì sao sư không y áo trang nghiêm, cái đó tùy tình huống hiểu không. Đang làm dở tay mà mình gặp thì làm sao, đừng có lòi nhiều quá thôi, phản cảm quá thôi. Đẳng này lúc nào cũng đòi ông sư đáp y kín mít. Ok, thích thì chiều, kể từ đó gặp 1 ông sư sáng choang, nhưng cái ruột rộng tuếch. Nếu tôi là cư sĩ, tôi để ý cái bụng ông sư hơn. Giới luật có nhiều cách giữ lắm, nhưng không cần thiết phải cho biết you đang giữ giới, mà Phật tử không biết cái đó, họ không cần biết giáo lý bởi vì họ không có nhu cầu biết giáo lý— đó là điều thứ nhất. Điều thứ 2 là họ mê cái ông nhìn vô chới chang năng hạ. Trong kinh có cái này mới đọc: hạng 1 là đam mê danh lợi, hạng 2 là không ham mê danh lợi nhưng muốn người khác biết mình không ham mê danh lợi, hạng 3 là không muốn người khác biết nhưng tự thấy mình là không ham mê danh lợi, hạng 4 không ham mê danh lợi 1 cách tự nhiên và không thấy gì hết.

1 là không có giới, 2 có giới mà mong người khác biết là chưa khá, bởi vì lúc đó anh giữ giới dùm chứ không phải giữ cho anh. Những người cầu đạo giải thoát, họ giữ giới thiệt chứ không phải giữ giới cho người khác biết. Chính quý vị là tác giả của những thứ đó, cho nên quý vị tạo ra cái gì quý vị sẽ gánh thứ đó. Tôi khác, tôi đi tìm đạo, tôi muốn nghe ông đó nói gì, có những vị thầy có cái để mình nhìn, có những vị thầy có cái để mình nghe, mình bắt chước. Có những cái đáng để mình đội lên đầu. Giống như mình đi chợ, có cái đáng để mình nhìn rồi mình bỏ đi, có cái đáng để mình mua 1 chút, nhai nhai rồi liệng, có cái mình mua về nấu nguyên 1 nồi, ăn cho hết, rồi bỏ xác, có

cái ăn luôn vừa xác vừa cái. Mình đi chợ mua cà phê về, lấy nước bỏ xác, mua rau về lấy gì bỏ gì... Hiểu không?

Đến với Tăng ni, Phật tử, bạn bè mình cũng phải y chang đi chợ vậy. Có những người như chai nước suối, mình quất hết luôn. Có những người như trái bắp, bỏ trong bỏ ngoài ăn khúc giữa. Máy cái đó không phải tôi nghĩ ra, kinh dạy. Ngài Xá Lợi Phất Ngài nói, có những con người như cái hồ lớn, mình nhào xuống nguyên 1 con, vừa tắm vừa uống. Có những người giống như cái lu, mình không nhảy vô được mà mình chỉ múc uống, tắm. Có những người như vũng nước, mình chỉ vốc mình uống. Có những người giống như 1 vũng nước nhỏ, chỉ đủ để rửa tay.

Mình thấy mình học Tạng luật, các vị khiếp chưa. Mình học tưởng chỉ có vị Tỳ kheo không được cái này, không được cái kia, thì mình thấy nó cạn. Trong khi A tỳ đàm thì 12 14 vô minh duyên hành, mình thấy rùng rợn. Nhưng thực ra thì, ai có kiến thức về bách khoa, sẽ thấy tên học ngành Y, ngành Dược sẽ học quá trời thứ, nhưng tên mà ăn kiêng, kiến thức không bằng tên kia, nhưng nó sẽ làm đúng 1 số hướng dẫn, thì nó đang áp dụng kiến thức của 2 tên kia. Nó không biết nhiều lắm về fructose, lactose, glucose, acid, pH... Nhưng nếu nó sống dưỡng sinh đúng theo thầy Tuệ Hải, thì nó âm thầm làm đúng điều 2 thằng kia biết. Hiểu chứ?

Giống như 1 đứa bé, má nó dặn: “ăn xong hãy rửa tay, trước khi ngủ không ăn đồ ngọt”. Tuy cái đầu của nó không biết bằng má nó, nó không hiểu vì sao ăn xong phải rửa tay, trước khi ngủ phải đánh răng... Nhưng khi nó làm theo là nó đang thực hiện theo kiến thức của má nó.

Thì cái giới Luật cũng vậy. 1 vị Tỳ kheo mà biết cả 3 tạng là số 1. Nhưng nếu 1 tỳ kheo chỉ biết giữ giới thôi, thì đang thực hiện tinh thần của 2 tạng kia. Ví dụ giờ vị đó đang thu thúc lục căn, là làm theo tinh thần của giáo lý duyên khởi đúng không? Do vô minh trong 4 đế nên tạo các nghiệp thiện ác, do các nghiệp thiện ác nên có tâm đầu thai các cõi, nên chúng ta có đủ 6 căn hay không, do có đủ 6 căn nên người ta sống đủ với 6 trần, nếu sống với 6 trần bằng chánh niệm, trí tuệ thì đó là con đường giải thoát, nếu sống với 6 trần bằng phiền não thì ở lại con đường sinh tử. Ông đang tu theo tinh thần của giáo lý duyên khởi nhưng có điều không nói hay bằng vị tu A tỳ đàm. Nên thằng nhỏ không nói hay như ba với má nó, nhưng nó biết ăn xong rửa tay, trước khi ngủ là đánh răng... Là nó đang hiện thực hóa kiến thức của bố mẹ nó, nó biến cái biết của bố mẹ thành ra hành động.

Như vậy, riêng cái giới là nó sâu sắc đúng không? Tuy về lý thuyết giới không có gì hết, nhưng mà giới giúp cho ta hành động y chang như tạng kinh và tạng A tỳ đàm nói.

Câu hỏi: bên Đại thừa có Bồ tát giới – giới của Tỳ kheo, thì khác gì với giới của Tỳ kheo của nguyên thủy?

Đáp: giờ tôi nặn mụn, nếu nó có đau thì phải biết là đau do nặn mụn, vì nặn mụn không thể êm ái như 1 nụ hôn, hiểu không? Tôi đang trả lời 1 câu hỏi, thì tôi phải nói sự thật, quý vị tin hay không thì tùy. Thứ nhất, Bồ tát giới, thì trong Phật giáo nguyên thủy Bồ tát là sao. Chuyện rât ráo nhất của Bồ tát là người không muốn luân hồi sanh tử nữa, mà chỉ muốn niết bàn, thì gọi là Bồ tát. Nhưng trong số người mà muốn giải thoát, thì chia ra 3 cấp:

- Bồ tát Chánh Đẳng Giác là muốn thành Phật, không cần thầy nhưng độ được nhiều đệ tử.
- Thứ 2: Muốn tự mình thành Phật, không cần thầy, nhưng không độ được đệ tử.
- Thứ 3: Phải cần thầy, nhưng có thể độ được đệ tử.

Ông thứ 3, ông phải có thầy độ được đệ tử, ông chỉ có mặt khi có Phật tỏ ra đời, tức là ông thứ nhất có mặt thì mới có ông thứ 3. Ông thứ 2, khi không có 2 ông kia thì ông mới có mặt được. Chữ Bồ tát mà bên Bắc tông dùng là Bồ tát hạng 1 – Phật tử, chứ họ không nói đến 2 hạng phía sau.

Tại sao trong kinh điển Pali, Đức Phật Thích Ca Mâu Ni không nói nhiều về Bồ tát, gần như là không nhắc đến. Mà vì sao chỉ được nhắc đến trong kinh điển Phật giáo Bắc phát triển. Nghe cho kỹ nha. Là bởi vì muốn thành Phật rất khó, trong 1 tỷ người được nghe Phật pháp, chỉ có 1 người phát tâm thành Phật, và trong 1 tỷ người phát tâm thành Phật, chỉ có 1 người đi tới bến thôi, còn lại đi dọc đường rã rời, bỏ nguyện hết. Bởi vì người đó phải có trí, có bi, thương đời nhưng mà phải có trí tuệ để biết cách đi làm sao thành Phật. Hạng này rất là hiếm nên rất là khó. Chính vì làm Phật khó quá cho nên quả vị làm Phật giống như tỳ phú, tổng thống. Không có trường nào dạy mình làm tỳ phú, tổng thống hết. Cái trường đó dạy chương trình chung cho mọi người, từ trường đó ra ai có bản lĩnh làm tỳ phú, tổng thống thì nó tự động ôm cái bằng cấp đó ra làm đủ trò, để cuối cùng nó thành tỳ phú, tổng thống, chứ không có trường nào chuyên môn đào tạo cả. Đây cũng vậy, ở đây Phật thuyết pháp chung chứ không có riêng cho 1 anh nào hết. Nhưng mà ai có khả năng Bồ tát, khi nghe giảng những cái này giờ, thì ông không muốn

thành A La Hán Thịnh Văn mà ông chỉ muốn làm Phật. Ông muốn những cái này giờ nghe giảng này, là ông muốn dạy hết cho vô lượng chúng sanh trong vô lượng vũ trụ, ông mới vừa lòng. Ông Độc Giác ông nghe cái này giờ nghĩ bụng, dù sao mình hiểu tới nơi tới chốn, khỏe thân, không nghĩ cho ai khác. Ông Thịnh Văn Giác nghe cái này giờ ông nghĩ bụng, hay quá, kiếp này mình không đắc, mai một Phật khác mình cũng cố gắng đắc. Cũng 1 giáo pháp như vậy, nhưng 3 ông có 3 cách tiếp nhận khác nhau.

Tôi nhắc lại, trong kinh điển Pali, Đức Phật không chỗ nào khích lệ người ta thành Phật hết, vì Ngài biết cũng chừng đó giáo lý, ai có bản lĩnh thành Phật thì tự nhiên chừng đó đủ rồi. Họ thấy mọi sự là vô ngã vô thường, bấy nhiêu là họ đủ nguyện thành Phật. Còn những người bản lĩnh chỉ thành Phật Độc Giác, là họ sẽ chỉ muốn đắc 1 mình họ. Ai mà có khả năng làm Thịnh Văn thì họ nghe, họ muốn nhảy vô rừng ngồi đắc tại chỗ.

Để trả lời câu hỏi của cô, tôi phải nói chữ Bồ Tát rộng như vậy đó. Nên trong kinh điển Nam Tông họ không mượn mà chữ Bồ Tát, vì thành Phật rất là khó. Còn bên Bắc truyền ai cũng nguyện thành... Nghe rất là đã nhưng con lạy các bố, không có dễ đâu.

Cho nên Đức Phật nói muốn trở thành tỷ phú không có dễ, nên Ngài mở trường đại học dạy chung, chương trình chung. Nhưng mà cái đầu của you nếu là của Bill Gates thì cũng chừng đó bài vở tạo ra Bill Gates. Còn không về đi bán sách.

Ngài Xá Lợi Phất trí tuệ bằng trời kia, mà Ngài đã từng nguyện thành Chánh Đẳng Giác nhưng Ngài nản, Ngài bỏ. Có 1 kiếp Ngài nguyện thành Chánh Đẳng Giác, ai xin gì Ngài cũng cho, vừa nguyện xong có ông xin Ngài con mắt, Ngài cũng móc Ngài

cho, xong rồi ông giục xuống đất, Ngài bị sóc toàn tập. Vì sao? Thứ nhất Ngài thấy Ngài đã tuyên bố quá sớm, vì Ngài tin rằng cho người cần, ai ngờ gặp người ác mà muốn thử thôi. Thứ 2, dù người ta muốn thử, nhưng mình đã móc mình cho thì mình không nuôi tiếc. Đẳng này Ngài bị sóc vì nó lấy nó đi giục. Thế là Ngài bỏ nguyện. Mà Ngài đại trí đó, sống tốt lắm. Có những kiếp ai cần cái gì Ngài cũng cho. Có 1 cái tên cà chớn đó, tui không có cần gì của ông hết, tui chỉ muốn ông làm người giúp việc không công của tui thôi. Quý vị có dám làm điều đó không? Nguyện thành Phật là cái gì cũng dám làm, kể cả cái việc mình nghe qua đã khiếp vậy đó. Ngài “ừ”. Khiếp chưa, muốn thành Phật là phải như vậy. Tôi sợ nhất là nghe lý thuyết rồi nguyện thành Phật. Nó có dễ đâu. Cô học toán có biết lũy thừa không? Muốn thành Phật như Đức Phật Thích Ca Mâu Ni là nhanh nhất, phải tu 20 a tăng kỳ, 100 ngàn đại kiếp. Mà 1 a tăng kỳ là con số = 10 với 140 số 0 đại kiếp, mà 20 lần như vậy mới thành Phật. Không dễ đâu, mà thử thách muôn trùng. Trong số 20 a tăng kỳ đó, số lượng Phật Ngài gặp chỉ có vài chục người thôi. 10 với 140 số 0 đâu phải ít, nhiều lắm. Có những cảm dỗ mình không vượt qua được, đang tu trong rừng đói nghèo, tự dưng có 1 người cực kỳ giàu đẹp, dễ thương, sang giàu, tâm lý đến chăm sóc mình sớm hôm, mưa rừng gió núi, mà nó thơm phức bà cô tôi chịu cũng không nổi. Mà tôi thuyết pháp thôi thù nhất khi tôi nói thiệt người ta khinh. Nói ông sư sao háo sắc, cho nên muốn tôi xạo cho coi. Khi mình nói đạo phải phanh phui hết ra, thì nói ông sư này không có trang nghiêm. Cái Phật tử mình nó ngu tuyệt đối. Chính các vị xúi chúng tôi xạo chứ không có ai. Mà sự thật nó như vậy, khó lắm. [SEP]Tu nhiều thử thách khó lắm, đói lạnh trên rừng trên núi. Mình đi học đạo mình giảng cho nó mà lỡ lời, nó về nó chửi banh xác, tự dưng chán, không muốn

thuyết pháp nữa, tôi bỏ rồi đó, tôi không muốn giảng kinh Tạng nữa, tôi không muốn in kinh viết sách nữa, người ta khó lắm. Vừa lòng thẳng Tèo không vừa lòng thẳng Tí, khó lắm.

Cho nên muốn thành Phật phải vượt qua biết bao nhiêu rào cản.

Bây giờ tôi muốn nói đến cái chuyện Bồ Tát giới. Phật giáo Bắc truyền có 2 đặc điểm.

- Thứ nhất là mặc dù Phật giáo chung 1 nguồn, nhưng có 1 bộ phận này họ có nhu cầu hoằng pháp, mà nếu cứ khư khư thì hoằng pháp rất khó. Ví dụ như trong Luật nói ăn cơm phải đợi người ta dâng. Tôi nói thiệt tôi ghét cái luật đó lắm, vì đó là thời xưa, chứ ngày nay mình phải du di 1 chút. Tại sao có luật ăn phải có người dâng tại chỗ, vì có 1 vị hơi ẩu, người ta dọn cho mình ăn bên đây, cái chén này ông đem cho má ổng, ông chuẩn bị bung thì con ông khóc, ông để tạm bên đây để quay qua giữ con, thì ông tỳ kheo lấy quạt luôn. Vì ông tưởng người ta để bên đây cho ổng. Tôi nói thẳng là vị đó hơi bất cẩn, vô ý, vì cái của mình người ta sẽ để khác. Mình quan sát sẽ biết. Sẵn nói luôn. Có nhiều vị lạ lắm, người ta mời ăn cơm. Uống nước xong đem lên lại khạc vô ly đó luôn, rồi lấy khăn giấy đập lại. Các vị phải biết con nhiều cha, và xuất thân khác nhau, cái nền văn hóa khác nhau nên.... Thì cái ở đây nguyên thủy đạo Phật có 1 thôi, nhưng cái nhu cầu hoằng pháp, cứ khư khư khó hoằng pháp lắm, nên vụ dâng cơm tận tay là họ bỏ. Rồi họ thấy ăn mặc giống vậy (chỉ vào bộ quần áo sư đang mặc) chỉ có làm 1 việc thôi, đó là sống đạo mà không giúp đời được nhiều lắm. Sống đạo là gì? Là ôm bát ngồi thiền thuyết pháp thì được, giúp đời thì không được hiệu quả lắm. Cho nên họ chủ trương quần có ống, áo có tay để vừa bốc thuốc cho người ta, vừa dạy đạo. Nhà người ta

khó khăn, con đi làm đồng, ba má ở nhà thì ông thầy có thể nhào đến chăm sóc, tắm rửa cho ba má. Chứ bên Nam tông chỉ có ăn rồi ngồi hoài thuyết pháp. Thì cái đó tôi không chê, nhưng nhiều vị nghĩ cứ khur khur là không giúp đời được, thế là họ mới tách ra. Tách ra không phải là chia 2 phe, mà họ ít gần bên đó nữa.

- Thứ hai – quan điểm nhận thức. Có một số điều trong kinh mình hiểu khác, cái từ từ tôi tránh không nói chuyện với ông đó nữa, hiểu không? Nhưng mà ai đến hỏi tôi thì tôi giảng theo cái kiểu Phật pháp của tôi. Thế là từ từ có nhóm theo tôi và tránh cái vị kia. Rồi có một số hợp với vị kia. Nên từ từ Phật pháp tách ra thành nhiều nhóm. Trong đó cái nhanh sau, ngoài sinh hoạt, ăn mặc ra thì còn có 1 số điểm sau đây: khơi rộng những điểm mà Phật giáo nguyên thủy bỏ ngỏ, bỏ ngỏ nghĩa là không nhắc tới. Ví dụ như trong kinh điển nguyên thủy ghi, có vô lượng thế giới, trong mỗi buddha zone không có vị Phật thứ 2. Bên Nam tông chỉ nói có 2 câu đó là xong. Còn cái đám mới phát triển nó mê chỗ đó quá đi, họ phát triển thêm: vì có vô lượng thế giới nên ngoài buddha zone này còn có vô lượng buddha zone khác, và cái buddha zone đó hoàn toàn có thể có Phật. Thế là có các cõi sau đây: Đông phương Dược Sư Lưu Ly Như Lai, Tây phương cực lạc Di Đà Phật, có A Xuất Phật, có cõi chúng hương, có cõi Sư Tử Hống Như Lai, Diệu Âm Như Lai... Thứ 2 tại sao có Phật Dược Sư, Phật này Phật kia? Phật Dược Sư là vô địch chữa bệnh đúng không. Có cõi Chúng Hương thì ai cũng thơm. Không phải họ khùng, mà nó như thế này. Họ dựng ra là chính trong kinh nguyên thủy chứ không có đâu hết. Trong kinh nguyên thủy nói có rất nhiều vị Bồ tát, tuy mục đích cao nhất là nguyện thành Chánh Đẳng Giác, nhưng khi họ nguyện thành Phật như vậy họ vẫn còn phàm, nhưng

trong 10 ông nguyện thành Phật này nhưng có sự khác nhau, ví dụ tôi rất thích hào quang thế là trong lúc tu hành tôi nguyện khi nào thành Phật là tôi có hào quang chói chang nắng hạ, ông này ông khoái bông sen lắm nên ông nguyện khi ông thành Phật thì sen từa lưa hết, ông sư Đức Minh ông rất tâm đắc với lộng che, nên ông nguyện ông thành Phật đi đâu cũng có cái lộng trên đầu, nên có nhiều vị thành Phật rồi đi đâu cũng có cái lộng. Còn ông sư Bửu Tâm lúc chưa thành Phật ông thương chúng sanh vô cùng, mà ông thích sống lâu nên ông nguyện khi nào tuổi thọ chúng sanh cao nhất ông mới ra, chứ tu hành khổ cực mới sanh ra được mấy ngày đã đi thì uổng công tôi, với tội chúng sanh nghe chưa có đã. Thế là ông thì bông sen, ông thì lộng che, ông thì tuổi thọ. Mà đó là kinh nguyên thủy nói. Thế là qua Bắc truyền họ mới dựa vô kinh, họ nói: ở mỗi Buddha zone không thể có 2 Phật, nhưng ở buddha zone khác là hoàn toàn có thể. Thứ 2, vì mỗi bồ tát bên cạnh cái hạnh nguyện chính nó còn có cái nguyện phụ, nên có vị nào quan tâm cái sắc, cái thanh, cái khí, cái vị, cái xúc thì khi thành Phật, quả Phật giống nhau nhưng cái râu ria sẽ nặng cái họ thích. Có vị bệnh, họ thương cái người bị bệnh, họ nguyện khi thành Phật ai gặp họ cũng sẽ hết bệnh, thế là vị đó có tên là Dược Sư Liâu Ly. Họ chế ra có ý chứ không phải không. Mỗi lần đốt trầm, mùi thơm họ thích lắm thế là họ nguyện sinh ra về cõi chúng hương, có nghĩa là lời nguyện có từ 1 buổi tụng kinh thôi chứ không có gì hết.

Tôi đã nói về cõi Phật và Bồ Tát xong rồi, bây giờ qua Bồ Tát giới. Đã có Bồ Tát thì phải có nguyên tắc của Bồ Tát chứ, thì nguyên tắc hành động đó được gọi là Bồ Tát giới. Mà Bồ Tát giới là những điều mà 1 người muốn thành Phật cần nên tránh.

Giữ điều đó gọi là giữ Bồ Tát giới. Hiểu không? Khi cô muốn đẹp, thì có những thứ cô phải tránh, và có 1 số chuyện cô phải làm. Những điều đó gọi là “phụ nữ giới”, “mỹ nhân giới” (cười). Còn muốn thành Bồ Tát cần Bồ Tát giới. Không phải họ chế, mà họ dựa vào kinh điển, nhưng họ muốn làm nổi bật những điều đó nên họ đóng khung nó và đặt cho cái tên. Ví dụ như hồi bà má mình sống bà dạy mình tụng lum, khi má mất rồi, trong nhà có mấy đứa con gái mình mới làm cái bảng, mình để lên những điều tâm niệm của phụ nữ, để nhắc mấy đứa con gái trong nhà không đi ngang về tắt, không yêu đương bậy bạ, có yêu ai phải trình báo cha mẹ... Tất cả cái đó ngày xưa trong cuộc nói chuyện má có nói, nhưng má không có thống kê kỹ như vậy, mà bây giờ má mất rồi, nhà con gái đông quá thế là mình mới gom những điều má nói in thành 1 trang chà bá ghi là những điều răn phụ nữ. Quý vị thắc mắc hồi đó má còn sống đâu có viết mấy cái này. Sai. Cái này của má không à, nhưng tôi là bố, tôi phải gom những điều mà má nói trong nhiều năm mà tôi được nghe, rồi tôi lấy cái tên tôi đặt cho nó, nhưng cái ruột là của má tôi. Dĩ nhiên tôi có dặm vài cái mà ngày xưa má không nói – không nên thức khuya, không nên chat messenger nhiều quá... chứ hồi má tôi làm gì có, nó là của tôi.

Bồ Tát giới là cái đó á. Nhưng tôi kỹ nên tôi phải nói tanh bành cho quý vị biết Bồ Tát là cái gì, Phật hoặc là cái gì, nên tôi Nam truyền nhưng tôi không chống môn để chống những cái khác. Cái bậy nhất là Bắc truyền chửi Nam truyền mà không chịu đọc. Nam truyền chửi Bắc truyền mà không chịu đọc, không biết người ta nói cái gì. Trong khi cả 2 bên đều có thể ngồi nói chuyện với nhau. Bên Tây có 1 câu rất hay: “cái bi kịch của thế giới là người ta đã dựng nên quá nhiều bức tường ngăn cách,

thay vì những cây cầu cảm thông”. Bên Nam truyền có nhiều cái phải đọc của Bắc truyền, vì bên đó có những thứ rất là độc đáo mà bên Nam truyền vì tinh thần hương quả quá nặng nên không có. Tinh thần hương quả là giữ miếng đất giữ hoài, không dám nhúc dịch. Hiểu không? Nên tôi gọi là tinh thần hương quả. Còn Bắc truyền vì cũng để bảo vệ dòng họ, nhưng mà đi làm ăn xa nên nhiều đồ hơi lạ. Nhưng dầu là tên ở nhà giữ đất hương quả hay cái tên đi làm ăn xa đem đồ lạ về, 2 tên hoàn toàn có thể ngồi lại nói chuyện với nhau. Vì 2 tên đó toàn muốn xây dựng từ đường hết. Nó xui trong nhà có mấy cụ đàn bà nhiều chuyện, bà rí tai thẳng cha hương quả, anh thấy không nó đi xa về mang đâu ba cái tào lao. Vợ thẳng cha đi xa thấy ông nhà quê, cái mặt phèn không à, không đủ tư cách nói chuyện với mình, cái đầu ông đó như con tép vậy đó. Mà lẽ ra 2 đứa này ngồi với nhau là ok. Mà không chịu tìm hiểu nhau, ăn rồi chổng mông chửi nhau tanh bành hết.

Chiều nay tôi phang thứ rất là nặng, không chịu học giáo lý, đạo mât. Cát chùa cho nhiều mà Phật tử không biết giáo lý là đạo mât.

Có cô Phật tử bỏ tiền ra mua miếng đất làm chùa, hỏi đầu cũng muốn mời chư tăng về dạy đạo, mà muốn mời hơi khó, mà Phật tử buổi đầu không nhiều, nên sự hỗ trợ khi tăng về không mạnh, nên chư tăng nản, không muốn về. Thì cái này kéo theo cái kia. Từ hẻo lánh dẫn đến chuyện Phật tử ít, từ Phật tử ít dẫn đến chư tăng không muốn về, nên cái chùa hơi quạnh. Rồi muốn chùa đông, có mấy quân sư quạt mo trong chùa bàn với nhau làm tháp xương, tháp cốt. Chỉ cần có chừa xương của má nó, đi đâu nó cũng về thăm chùa, thì chùa sẽ mạnh. Khi tôi biết chuyện đó, tôi nói cái này :” Cái con đường mà bán đồ chay, ca nhạc gây

quý, làm tháp xương có nhiều chùa chơi rồi, nhưng mà mình nhìn thấy nó đi về đâu. Cuối cùng chỉ lặt lại cái lõi mòn. Cái Phật giáo mình cần là những nơi chốn tổ chức những lớp giáo lý. Bởi vì có Phật tử ngoan đạo, chỉ cần 1 cặp vợ chồng mà nó ngoan đạo nó có thể làm 1 đạo tràng, mà cái thứ nó đã đốt rồi, 100 mạng cũng toàn là con nhang thôi, cắm đầu nó tin thôi”

Đây là câu cuối cùng, trước khi đóng lại không giảng nữa. Phật tử không học giáo lý, chỉ là nô lệ cho tăng ni. Phật tử học giáo lý, là đệ tử của Tăng Bảo. Phật tử không học giáo lý chỉ biết cúng bao thờ, ăn lựa đồ ngon đồ bổ mà buồn buồn nó đè ra nó chửi như chó. Nhiều khi má mình không dám cho ăn vì sợ tổn tiền, nhưng thầy chùa lại cho ăn rồi nó đè ra nó chửi như chó mà sợ thầy bỏ, nó quỳ lạy xin lỗi năn nỉ suốt đêm. Thật ra khi học giáo lý mình không cuồng như vậy. anh có cái để tôi học thì tôi học, có cái để nhìn thì tôi nhìn, có cái nghe thì tôi nghe. Đó chính là đệ tử Tam Bảo, còn đâu là nô lệ của tăng ni.